

{@01A} ༡༡༡། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལེའུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ། །
ཕགས་པ་ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པ། བཅ་

པོ་དང་པོ། །རྒྱ་གར་རྒྱ་དུ། །ཡུ་པི་ཏུ་པུ་ཏ་ས་སྟུ་ག་མན་རྩ་མ་མ་ཏེ། །རྩ་ཡུ་ན་སྟུ་ཏ། །བོད་རྒྱ་དུ། །འཕགས་པ་ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་

འཕགས་པ་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆིལ་ལོ། །འདི་རྒྱ་དབང་ག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྲོལ་བ་གྲོལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །དུལ་བ་དུལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ།

ཞི་བ་ཞི་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །ཐང་ལ་སྦྱིན་
པ་ཐང་ལ་སྦྱིན་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །དབུགས་སྦྱིན་པ་དབུགས་སྦྱིན་པའི་

འཁོར་དང་ལྷན་པ། །དགོས་སྟོང་དགོས་སྟོང་གི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །དགོ་
སྟོང་དགོས་སྟོང་གི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །སྤྲིག་པ་བསལ་བ་སྤྲིག་པ་བསལ་བའི་འཁོར་

{@02A} ༡༡༢། །དང་ལྷན་པ། །ཆོངས་པ་ཆོངས་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །སྤྲིག་བསལ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤྲིག་བསལ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འཁོར་
དང་ལྷན་པ། །རིག་པ་ཅན་རིག་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །ཁྲུས་བྱས་པ་ཁྲུས་བྱས་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །སྟོགས་པ་པོ་སྟོགས་པ་

པོའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །ཉོན་མོངས་པ་བྱང་བ་ཉོན་མོངས་པ་བྱང་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །ཡན་ལག་ལྷ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡན་ལག་ལྷ་རྣམ་
པར་བསལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །སྦྱིབ་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་སྦྱིབ་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །ཡིད་རྣམ་པར་

དང་བ་ཡིད་རྣམ་པར་དང་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྷན་པ་ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །བསྟོན་
བསྟོང་དང་བྲལ་བ་བསྟོན་བསྟོང་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །བསྐྱེད་བགཅིག་པ་བསྐྱེད་བགཅིག་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །དུན་པའི་

སྟོ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཕྱན་སྐྱེད་ཆོགས་པ་དུན་པའི་སྟོ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཕྱན་སྐྱེད་ཆོགས་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། །རྟོན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་རྟོན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་འ

འཁོར་དང་ལྷན་པ། ཉི་ཆོ་བའི་བདེན་པ་བསལ་བ་ཉི་ཆོ་བའི་བདེན་པ་བསལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། བཙའ་བ་སྤངས་པ་བཙའ་བ་སྤངས་

པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། མཐར་ཁྱེན་པ་མཐར་ཁྱེན་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། རོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་རོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་
པ། བདག་ཉིད་བསྐྱོམས་པ་བདག་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་རྟོག་པ་

མེད་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། ལྷས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་
རབ་རྟུ་བསལ་བ་ལྷས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རབ་རྟུ་བསལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། མི་གཡོ་བ་ལ་མངོན་པར་མོས་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་མངོན་

{@02B}པར་མེས་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། འཕགས་པ་འཕགས་པའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ། ཡལ་ག་

དང་། རོམ་དང་། འདབ་མ་དང་། ལྷག་མ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྩོན་དང་བྲལ་བ། དག་པ། སྤིང་པོ་ལ་གནས་པ། ལྟ་ཀྱི་ཡུལ་ན་མེད་སྒྱུ་རི་
གནས། ཞིང་བྱ་ཁྱོད་རྒྱུ་རྫོན་དག་འར་བ་ན་ཕྱ་རྩྭ་དང་། གྲགས་བྱིན་དང་། འཆར་ཀ་དང་། རྩེད་རྒྱས་འོད་སྒྲུང་དང་། ག་ཡ་འོད་སྒྲུང་དང་།

ཆུ་སྐྱུང་པོ་དང་སྐྱུང་དང་། པོ་དང་སྐྱུང་ཆེན་པོ་དང་། ལཱ་མི་མི་བྱ་དང་། མཛོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ། དག་སྐོང་སྐོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་མི་དག་སྐོང་གི་
དག་པ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བརྟུགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པ་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། ཉེན་མེད་སྤུངས་པ་མེད་པ། དབང་དང་ལྷན་པར་

སྒྲུབ་པར་ སེམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ། ཅང་ཤེས་པ། སྒྲུབ་པོ་ཆེན་པོ། བྱ་བ་བྱས་པ། བྱེད་པ་བྱས་པ། ལྷུང་བོར་བ། བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། སྤྱིད་པར་ཀླབ་ཏུ་སྦྱོར་བ། ཡོངས་སུ་ཟད་པ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ།

སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་གི་དཀའ་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲིག་པ་ལ་སྟག་དང་ཐབས་ཅིག་སྟེ། དེའི་ཆོ་མཁུ་གྱི་ཐོ་རངས་ཀྱི་རིམ་ལ་བཅོམ་ལྡན་པ་
དཔེ་དགོས་ཐོ་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་དགོས་ཐོ་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་མདུན་གྱིས་བཟུམ་ཏེ། སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་ན་བཞུགས་སོ།
དེའི་ཆོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅད་མི་གསུང་བར་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་ཅད་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་གཟིགས་སོ། །ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་
པའི་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་ལ་གཟིགས་ནས་དགོས་པ་རྒྱལ་པ། དགོས་པ་དག་དགོས་པ་གང་གིས་རྒྱལ་པ་ཐོབ་པ་གཙང་མ་
མཛོད་པར་དད་

པར་འགྲུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ཆོལ་ཅིག། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཉི་ཉེ་སྒྲིབ་ལས་ལངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་གཟིགས་
ནས་ཐུས་མོ་གཤམས་པའི་ལྟ་ར་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམས་པ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་བཏུང་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་

{@03A} ༣༩། །ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་རྒྱལ་པ་ཐོབ་པ་གཙང་མ་མཛོད་པར་དད་པར་བགྱིའོ། །དེ་སྐད་
ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཉི་ཉེ་རྒྱལ་པ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །ཀྱི་ཉི་ཉེ་བྱ་བྱེད་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་

མར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱིས་འདུག་ཤིག། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུངས་པ་དང་། མིང་ཆེན་དང་། མིང་ཆེན་དང་།
གྲགས་བྱེད་དང་། རྟེན་རྒྱུ་འོད་སྤྲུང་དང་། རྟེན་རྒྱུ་འོད་སྤྲུང་དང་། གཤམ་འོད་སྤྲུང་དང་། འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤེས་པ་ལྟ་
དང་། མཛོད་གཤམ་གྱི་བྱ་བཅོམ་

པོས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་རྒྱལ་པ་ཐོབ་པ་གཙང་མ་མཛོད་པར་དད་པར་བགྱིའོ།
།དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཛོད་གཤམ་གྱི་བྱ་བཅོམ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མཛོད་

གཤམ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱིས་འདུག་ཤིག། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཛོད་གཤམ་གྱི་བྱ་བཅོམ་པོ་འདི་
སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། རྟེན་རྒྱུ་འོད་སྤྲུང་དང་། རྟེན་རྒྱུ་འོད་སྤྲུང་དང་། གཤམ་འོད་སྤྲུང་དང་། འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤེས་པ་ལྟ་
ལྷན་

པ་མཛོད་གཤམ་གྱི་བྱ་བཅོམ་པོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམས་གྱིས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་གནས་ཤིང་དགོས་པ་འཆར་ཀ་འདི་རྒྱལ་པ་ཐོབ་པ་གཙང་མ་མཛོད་པར་དད་པར་བྱེད་
དོན་ཞེས་

དགོངས་པ་མཐོང་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་བརྟེན་གསལ་པ་འཇམ། ཁང་པ་བརྟེན་གསལ་པའི་ཁྱམས་སྒོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྐར་ཁུང་ནས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱུང་སྟེ། ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱི་གཞིས་ལ་ཤར་བའི་བཞིན་དུ་དེའི་ཆོ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ལ་ཤར་ཅིང་དགེ་སློང་འཆར་ཀ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་མཛོད་པར་དད་པར་
བྱེད་དོ་ཞེས་དགོངས་པ་མཐོང་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ག་

{@03B} ལ་བ་དེར་སོང་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཁྱེད་ལ་
དགེ་སློང་འཆར་ཀས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་མཛོད་པར་དད་པར་བྱ་བར་ལྟུང་སོ་ཞེས་དགོངས་ཤིང་བཞེད་དོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་དེ་ལྟ་
ཡིན་གྱིས།

ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་མཛོད་པར་དད་པར་བྱ་བར་དད་པ་སྦྱེད་ཅིག། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་རིགས་རྣམས་ནི་དད་པར་བྱ་བར་ཤིན་ཏུ་
དཀའ་

སྟེ། རྒྱལ་པོ་རིགས་ནི་ལྷག་པར་དཀའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་རིགས་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ནི་མགྲུབ་དཀའ་བ་སྟེ།
ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཁུང་བཅུ་འཇམ། ཉི་ཤུ་འཇམ། སུམ་ཅུ་འཇམ། བཞི་བཅུ་འཇམ།

ལྟ་བུ་འཇམ། ཤིང་ཁུང་བརྒྱ་ཡང་རུང་སྟེ། ག་ཤེར་བག་མེད་ཅིང་སྐྱམ་ལ་ལོ་མང་དུ་ལོན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་དེ་ལ་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མེ་བཏར་ན་
མེའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མར་རམ། འབྲུ་མར་ཞིག་གིས་གཏོར་ན་མེའི་ཕུང་པོ་དེ་བས་ཆེས་

ཆེ་བར་འབར་ཏེ། དེའི་སྟེང་རམ་དུང་གི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་
རིགས་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ནི་མགྲུབ་དཀའ་བའོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གླང་པོ་ཆེ་

མཆེ་བ་ཅན་ཁ་གདངས་པའི་སོ་ཕྱག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་པོ་
ནས་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱང་མགྲུབ་དཀའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་

འཆར་ཀ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ནི་དགོས་པའི་འཆར་ཀ་འདིས་རྒྱལ་པོ་ཟེས་
གཙང་མ་མཛོན་པར་དད་པར་བྱ་བར་རྣམས་མེམ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་བཞེད་པ་ཡིན་གོ། སྒྲུབ་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་

{@04A} ༡༡། ཁྲིད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ་དད་པར་བྱེད་པར་དགོངས་སམ། སྒྲུབ་པ།
ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པའི་འཆར་ཀ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ་དད་པར་བྱེད་དོན་ཞེས་དགོངས་
སོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འཆར་ཀ་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ་དད་པར་བྱིས་ཤིག། དེ་ཅི་འི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འཆར་ཀ་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ་ནི་ཡང་ན་ངས་དད་པར་བྱ་ཡི། ཡང་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དད་པར་བྱའོ། །འཆར་ཀ་ངའི་ཉན་

ཐོས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་ཁྱོད་ནི་འདི་ལྟར་རིགས་དད་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་གོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་འི་ཆོ་
ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འཆར་ཀ་བཟང་པོ་ང་ལས་མཉན་པར་བྱོས། ཁྱོད་ནི་རིགས་དད་བྱེད་མཆོག་
རབ་ཡིན་

གྱིས་། རྒྱུ་འཁྱུར་རིགས་རྣམས་དགའ་བ་སྦྱེད་པ་ཡི། རྒྱལ་པོ་འི་དམ་པ་སྦྱར་དུ་དད་པར་བྱོས། རྒྱལ་པོ་འི་རབ་དེ་དད་པར་བྱས་ན་ནི། རིགས་
བྱ་ལྷ་དག་དང་ནི་མི་རྣམས་ལ། མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ལེགས་པ་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས། མི་ཡི་དམ་པ་སྦྱར་དུ་དད་པར་བྱོས། རྒྱ་ལྷ་ནི་

འགྲུའི་བདག་པོ་དེ། མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་རྟོག་པས་དཀྱུགས་ཤིང་ཉམས། རི་ཡོངས་ནས་ཐབ་འདྲིལ་ཇི་བཞིན་དུ། བཙུན་འགྲུས་རྩོལ་བ་
ཐམས་ཅད་བཏང་སྟེ་གནས། རབ་དང་ཕྱུག་ཉམས་པ་རྩེས་སུ་བྲན་བྱེད་པས། ཡིད་ལ་གཞོད་གྱུར་སེམས་དང་ཡིད་ཀྱང་སྟོར། །

དཔེར་ན་ཆོང་པ་ཞོར་དང་བྲལ་བ་དག། རྩེས་སུ་བྲན་ཞིང་ཉོན་མོངས་གནས་པ་བཞིན། རྩེ་ཡི་གནས་ནས་ལྷ་དག་ཤི་འཕྲོས་ཤིང་། རྩེ་རྩེས་འ
དོད་པ་རྩེས་སུ་བྲན་པ་བཞིན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཛོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་བདེ་ཉམས་སྟོང་རྩེ་སྟེ།

སྤྲུགས་འདོན། ར་ཡི་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྒྲ་བདུན་དང་། མི་ཡི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་པོ་དང་། འཁོངས་པོ་དག་ནི་རྩེས་སུ་བྲན་བྱེད་ཅིང་། ལས་བདག་
དེ་ནི་སྟོང་རྩེ་སྟེ་སྤྲུགས་འདོན། མདངས་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པོ་སྟོབས་ཅན་གྱིས། ཇི་ལྟར་མི་ཞིག་ཡོངས་སུ་

{@04B} རོན་གྱུར་ན། བདག་ཀྱང་མི་ཤེས་གཞན་ཡང་མི་ཤེས་ལྟར། ས་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཏི་མེད་གངས་ཀྱི་རི་བོས་
བསྐྱེབས་གྱུར་ན། ཇི་ལྟར་མི་དག་བཏང་བྱ་མི་མཐོང་བ། དེ་བཞིན་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོས་བསྐྱེབས་པས་ན། རྒྱལ་པོས་བཏང་བར་བྱ་བ་མི་མཐོང་དོ།
ལགཉིད་ཀྱིས་

ལོག་གམ་ཤི་བས་ཚུམ་འགྱུར་པ་ཡི། མིས་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོས་ཚུམ་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་
དགོ་བ་མི་ཤེས་སོ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་ཐབ་ཤི་བས་ཚུམ་པ་ཡི། ལུང་མེད་སྟིང་རྩེར་སླེ་སྤྲུགས་འདོན་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོས་

ཚུམ་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་སྟིང་རྩེར་སླེ་སྤྲུགས་འདོན། དེ་ལྟ་བུས་ན་འཆར་ཀ་ཐབས་མཁས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་ནི་རྒྱལ་པོ་དད་པར་
གྱིས། འང་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོན་རབ་ཏུ་བསྟལ་བར་བྱོས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་བསྐྱང་བར་གྱིས། འཆར་ཀ་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པར་

སྤེད་པ་ཡི། འགྲོ་བ་དག་ན་སྐལ་འཕུན་དམེད་པས། རྒྱལ་པོ་འདི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་དད་བྱ་བར། ལང་གིས་ལྷན་པ་འདི་དགོས་པ་ཡང་མེད།
འཆར་ཀ་སྤོང་གི་དུས་ན་བྱུང་བ་ནི། འདས་པ་འདི་དུས་ན་ས་ཡི་བདག་པོ་ཞིག་མིང་ནི་བདེན་པ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ས་སྟོང་བྱེད་པ་

རྣམ་པར་གྲགས་པ་བྱུང་། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་དང་ལྡན། སློག་ཆགས་བྱེད་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། རྒྱ་མཚོ་འཕམ་མར་
ཐུག་པ་འདི་འདྲི་ནི། ཆོས་དང་ལྡན་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་བསྐྱུངས། སྟོང་དང་སྟོང་ཁྱེད་དག་ཀྱང་འདབ་ཉེ་ཞིང་། བཟའ་ཤིང་འབྲས་བུ་མེ་

ཏོག་རྒྱས་པས་གང་། འཕགས་པ་འདི་སྟེ་བོད་གདང་ཤེད་ལས་སྟེས། སྤྲིག་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་། འདི་ཟ་བརྒྱུ་མང་དག་གིས་
གང་བ་སྟེ། སྟོང་དུ་མཆོར་མ་རྩ་ཤིང་རྣམ་པ་མེད། འཇམ་ཞིང་དགོས་པའི་སྟོང་གནས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲུས། རྒྱ་ཁྱུང་འབབ་སྟེགས་བདེ་

བས་རབ་ཏུ་བརྒྱན། རྟེན་སྟོང་ཆོགས་བརྒྱ་རྩེས་སུ་རྒྱ་བ་སྟེ། སྟེ་བོད་དཀར་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེབས། འཇམ་པོང་ལམ་རྣམས་ནི་
རབ་ཏུ་བཅད། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་གནས་འདོད། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བྱ་དག་ཡོད་པ་ནི། སྤོང་གི་སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་མཐོང་

{@05A} ༣༩ ལ་སྟེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་ནི་བསྐྱེད་པ་ཅན། ཡོན་ཏན་མང་པོས་བསྐྱོས་པ་འདི་སྟོ་གོས་ལྟེ། མིང་ནི་སྟོ་གོས་སྟིང་པོ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། སློག་ཆགས་བྱེད་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་དུ་ལྟ་བ་ཅན། མི་བདག་ཁྱིམ་ན་གནས་

ཀྱང་དཔེན་ལ་དགལ། རྒྱལ་པོ་བདེན་པ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་དེས། །ལྷ་ཡི་ཕོ་བྲང་འབྲུ་བའི་ཁྱིམ་མཚོག་འདིར། །ན་ཚུང་ཚོགས་གྱིས་ཀྱུན་ནས་
མདུན་བདར་ཏེ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཟང་ལོད་ཅེས་སྒྲུས། །བྱ་ཡི་དམ་པ་ཁྱོད་ལ་ང་ཡིས་ནི། །ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་བྱ་བ་གང་

མ་བྱས། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཡིད་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །མ་མོས་ང་ལ་བྱ་ཁྱོད་སྒྲུར་དུ་སྒྲོལ། །སྲིད་པའི་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་མཁས་གྱིས་ཏེ། །བྱ་
ཁྱོད་རིན་ཆེན་ཁྱིམ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད། །བྱད་མེད་རིན་ཆེན་འཁོར་དང་འགྲོགས་གྱིས་ཏེ། །ཡུལ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པ་བསྐྱེད་

པར་གྱིས། །དཀར་ཐུབ་ནགས་ན་འཁོད་པའི་བྲང་སྤོང་དག །དེ་བཏང་ནས་ནི་ཕྱིར་ཡང་འདི་དག་ན། །དཀར་ཐུབ་བཏང་ཞིང་འདོད་པའི་དགའ་
ལོད། །འདོད་པ་དེ་དག་བྱ་གཅིག་ཁྱོད་ལ་བསྐྱབས། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་དགའ་ལོད། །ང་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་དང་འབྲུག།

རྣམ་ཐོས་བྱ་ཡི་གནས་དང་འབྲུ་བ་ཡི། །གཞལ་མེད་ཁང་གི་རྒྱན་ཅན་ཁྱིམ་འདི་རོད། །འདི་དག་རྣམས་ཀྱང་མཚོག་གི་གཟུགས་ལྡན་ཞིང་།
།ལྷ་མོ་འབྲུ་ལ་སྒྱུ་རྩ་ལ་ཚར་ཕྱིན་པ། །རོལ་མོའི་སྒྲ་ཡི་ཚུལ་དང་སྒྲ་ལ་མཁས། །བསྟེན་བཀུར་སྟོམས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཡིད་ཀྱང་འཕྲོག།

མིག་ནི་པད་མའི་ལོ་མ་འབྲུ་བ་སྟེ། །བིམ་པའི་མདོག་འབྲུ་མཚུ་མཛེས་ཡིད་དུ་འོང། །སོ་དང་བཞེན་མདོག་དྲི་མ་མེད་ཅིང་བཟང་། །དཔལ་བ་
སྟོན་མ་ལེགས་ཤིང་མགྲུལ་པ་སྟུག། །བསྐྱ་ནི་གྲང་པོ་ཆེ་ཡི་སྒྲ་ཡང་འབྲུ། །ཕྱག་སོ་ཤས་རྒྱས་ཐལ་གོང་ལེགས་དང་ལྡན། །ལག་དང་

རྒྱུ་པའི་མཐེལ་ནི་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ །སོར་མོ་བྱེད་པ་ཕྲ་བར་ལེགས་དང་ལྡན། །ལྱེ་ནི་ཟངས་མདོག་འབྲུ་བ་སྒྲ་བ་ཅིང་དག །ཚོག་རན་འཇམ་
པར་སྒྲ་བའི་ཚུལ་དང་ལྡན། །སོ་ནི་ཐགས་བཟང་སོ་རྣམས་རད་རོད་མེད། །མཆེ་བ་རབ་དཀར་མཚོག་གི་རྒྱན་དང་ལྡན། །ཁྲོ་བ་ཕྱང་ངེར་

{@05B} །དུག་ཅིང་ལྟེ་བ་སྟུག །སྟ་ཟུར་ཡངས་ཤིང་རྟེན་པ་དེ་ཇི་འབྲུ། །བྱེད་པ་གྲང་པོ་ཆེ་ཡི་སོ་འབྲུ་ཞིང་། །མདའ་རྒྱ་སྟིང་པོ་ལེགས་པར་
སྒྲིས་པ་བཞིན། །དེགས་བཅས་གྲང་ཆེན་འབྲུ་བའི་འགྲོས་དང་ལྡན། །གཞན་དུ་མི་སེམས་ཡིད་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ལྟ། །རྩེ་བ་འདོད་

ཅིང་དར་ལ་བབ་དང་ལྡན། །གཞོན་ནུ་སྟིང་ཇི་ལྟོས་ལ་བརྩེ་བར་བྱོས། །བྱ་ཅིག་ཁྱོད་དང་བྱད་མེད་འདི་དག་གི་མདོག་བཟང་བ་དང་དར་ལ་
བབ་པ་ཡང་། །ཤིང་གི་རྩེ་མོའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ལྷུང་གིས། །ང་རྒྱལ་ཐོང་ལ་འདོད་པ་བསྟེན་པར་གྱིས། །སྟོ་གྲོས་སྟིང་པོ་ལྟན་

དེས་སྒྲི་བ་ཡི། །ཕ་དང་འཁོར་རྣམས་ཀྱུན་ལ་འདི་རྟེན་སྒྲུས། །ཡབ་ཅིག་ཁྱོད་ནི་མད་པར་གསུང་བ་ལགས། །གང་དག་ཚོག་གིས་གྲགས་པ་མ་
སྟོང་མད། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མོས་པ་བདག་གི་ཚོག་ །བསམས་ཏེ་གཏན་ལ་བབ་ལ་རྒྱལ་པོ་གསོན། །ཇི་ལྟར་མི་ལམ་

ན་ཡང་འདོད་ལ་བདག་ཁེམས་མི་དག་འཁོར་མ་མོས་དེ་འདྲ་གསོན། །ས་ཡི་བདག་པོས་བཀའ་སྤྱུ་འདི་དག་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་
མཛོས་པ་མ་ལགས་ཏེ། །མི་མཁས་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཡང་དག་བསམས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་རྟག་ཏུ་སྤྱད། །ཁོང་བ་

མ་ལགས་ཅི་ཡི་རྒྱ་ཞིག་གིས། རེང་བའི་ཚིག་གིས་ལམ་གོ་ལ་འཛིན་པར་བགྱིད། །ཐར་ལ་གནས་པ་སུ་ཞིག་འི་ལྟར་ན། །མགོན་མེད་རྩམ་
ཁྱེར་བ་ལ་འདོད་པ་སྒྱེད། །གོ་ལ་བའི་ལྟ་བུར་ན་བཅིངས་པ་ཡི། ཚིག་གིས་བཅོན་ར་དེར་ནི་འཇུག་པར་བགྱིད། །ས་མཉམ་གནས་

ཤིང་མ་འབྲུལ་ཇི་ལྟར་ན། ཉམ་ངར་གནས་ལ་འདོད་པ་སྐྱེད་པར་བགྱིད། ཁ་བདག་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བཅས་ཤིང་། འདོད་པ་འི་
ལོངས་ཤོད་དག་གི་ཚུས་ཁྲིར་བ། ལོང་བ་ཚུས་ཁྲིར་བཅོམ་རར་གནས་པ་དང་། ཉམ་ངར་གནས་འདྲར་བདག་གི་དེ་སྟོན་

བགྲིང། མི་ཡི་བདག་པོ་ཁྱོད་ནི་ལོང་བ་བཞིན། བདག་ནི་མིག་ཅན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ལགས། ཁྱོད་ནི་འདོད་པ་འཁྱུ་བོས་སྤྱོད་བ་ལགས།
བདག་ནི་འདོད་པ་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་པར་སྒྲོང། འདོད་པ་དག་ནི་དྲུག་གི་ལོ་མ་བཞིན། སྤྲུལ་གྱི་མགོ་འདྲ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་

[illegible]

བྱུང་། རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་མ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་འབྲང་དང་། །རང་རྒྱལ་སྤྱི་པའི་ཐལ་བ་བཞིན་སྤངས་ཏེ། །སློབ་མཆོད་པོ་ལྷན་པ་ཆགས་མེད་པར། །
འཇིག་དང་རྣམ་པར་ཐལ་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། །གཞི་བལྟ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བྱུང་ནས། །སློབ་པའི་བུ་ཞིག་རྒྱལ་མུ་རབ་བྱུང་བ། །མིང་།

མི་བླ་བམ་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ཤུ་ཁྲི་མ་སྟེང་པའི་རྣམས་སྐྱེ་རབ་བྱུང་བྱུང་། །ལའོ་ན་ལྷ་དེ་རྩེར་རབ་བྱུང་བྱུང་བ་ནས། །ཚེས་པའི་གནས་པ་བཞི་པོ་
བརྒྱུད་ནས་མི། །ཤོགས་དང་བཅས་པས་མཛོད་པར་ཞེས་པ་ལྟ། །མ་ལུས་མཐའ་དག་བརྒྱུད་པར་བྱས་པར་གྱུར། །འདོད་པ་

མཆོག་ལ་སྐྱེས་ཏུ་ལྷ་བས་ན། ཁི་ཡི་སང་གེ་དེ་ནི་པོ་དོད་ཁམས་པ་དཔལ། ཁོངས་པ་ཡང་དག་ཉིད་ནི་ཐོབ་བྱུང་ཕྱིར། ཁོངས་པ་འི་པའོར་ལོ་
རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་བྱས། དེ་ལྟར་གཞོན་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ན། ཤེད་བྱ་ལ་མ་དད་གྱུར་པ་དང་། རླུང་པ་བྱིན་པ་དེ་ཡི་གན་སོང་ནས། ལེགས་

བར་བཞད་པའི་ཚོག་གིས་དགའ་བར་བྱས། །འཆར་གཞི་དེ་ནི་ལ་ཇི་སྟོན་ཐེམས། །དེ་ཚོ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་དཔོག་ཞུ་སྟོན་འཇམ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་

ཆོན་དེར་གྱུར་ཏེ། །འདོད་པའི་ལོངས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད། །འཆར་ཀ་ཁྱོད་ནི་དེ་ལ་ཇི་སྟེན་སེམས། །བདེན་པ་འཕེལ་བ་གཞན་

ཞིག་ཡིན་སྟེན་འཇམ། །མི་བདག་ཟས་གཙང་འདི་ཉིད་དེ་ཡི་ཚོ། །རྒྱལ་པོ་བདེན་པ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར། །འཆར་ཀ་ཁྱོད་ནི་དེ་ལ་ཇི་སྟེན་སེམས། །རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པ་བྱིན་གཞན་སྟེན་འཇམ། །ཁྱོད་ཉིད་དེ་ཆོད་ཡི་དུས་ན་ནི། །བདེན་པ་འཕེལ་བ་དད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་འཆར་ཀ་ཁྱོད་གྱིས་འདིར། །རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་དད་པ་མངོན་སྦྱང་ཅིག། །ས་སྦྱོང་བྱེད་པ་འདི་ནི་དད་གྱུར་ན། །སྦྱིད་པ་ཆེན་པོ་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མི་སྤྲོ་བར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་

{@06B} ཞག་དེ་འདས་ནས་སྤོང་འདྲི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཚས་གོས་དང་ཤམ་ཐབས་བགོས། ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཏེ། སེར་སྒྱུ་འི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་
ཆེན་པོར་སོང་དོ། །དེ་འི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་བཅུ་མོའི་འཁོར་གྱི་མདུན་ན་ཤ་ཤ་སྦྱོང་ཙམ་ཞིག་དང་། དགོས་པ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་འདུས་
ཤིང་འཁོད་དོ། །

རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྒྱུ་འི་གནས་སུ་བྱོན་ཅིང་། སེར་སྒྱུ་འི་གནས་འདི་ཉིད་ན་ཤིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷན་དག་འར་
བ་ན་བཞུགས་སོ་ཞེས་ཐོས་ནས་དེ་འདི་སྟེན་དུ་སེམས་ཏེ། གཞོན་ནུ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བདག་ནི་དབང་ལྷུག་གི་ལོངས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་
པར་བྱས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཞོན་ནུ་དེ་ཁྱིམ་ན་གནས་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་བཞིར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། ཆོས་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིན་
པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་འདི་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།

རྟ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྒྲོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་འདི་བདུན་མོ། །དེ་ལ་བུ་
དཔའ་བ། རྟུལ་ཐོད་པ། ཡན་ལག་མཚོག་གི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། གཞན་གྱི་སྤྱེ་རབ་ཏུ་འཛེམས་པ་སྦྱོང་ཡང་ཆད་བར་འགྱུར་

བ་ཞིག། །དེས་སྤྱིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཡང་ཆད་པ་མེད་ཅིང་མཚོན་གྱིས་བདའ་བ་མེད་ལ་མཉམ་སྟེ། མི་མཉམ་པ་
མེད་ཅིང་ཆོས་དང་འབྲུན་པས་ལེགས་པར་ཐབ་ནས་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་པར་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་བདག་

ཅག་ཀྱང་འཁོར་ལོས་

སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་དང་ལྷན་ཞིང་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་དང་། བཀྱར་སྤྱི་བྱས་པ་དང་། བསྐྱོད་སྤྱི་བྱས་པ་དང་། མཚོན་པར་
བྱས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་ཆེན་པོ་ཡང་རྟོན་པར་འགྱུར་བཞིག་ནད་ལྟར་བདག་ཅག་གི་གཞོན་ཅུ་དེར་བཏུ་བྱུང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་
ལོངས་སྤྱོད་གྱི་

དབང་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ་སྒྲུལ་མོ། །དེས་དེ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས་ཤྲུག་རྣམས་ལ་བསྐྱོ་བ། ངའི་བུ་དེ་ལ་བཟླ་བ་འཇ། བསྐྱོན་བཀྱར་
བྱེད་པར་སྤྱུ་ཡང་མ་འགོ་ཞིག། །ལ་ལ་ཞིག་ངའི་བུ་དེ་ལ་བཟླ་བ་འཇ་བསྐྱོན་བཀྱར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགོ་ནདེའི་ལུས་ལ་གཞོན་པའི་ཆད་པས་
བཅད་

{@07A} ཨྱ། །དོ། །དེའི་ཆོ་ཤྲུག་འུ་དག་འབའི་བཞིན་ཞེས་བྱ་བཞིག་འཁོར་དེ་ནས་བྱུང་ནས་སོང་བར་གྱུར་ཏེ།

[~SHA' KYA' I] 'བྱ་དག་འབའི་བཞིན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་འོང་བ་མཐོང་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ག་
ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་ཡང་དག་

པར་མགྲུབ་བྱས་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་རྒྱུར་སྟོན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ཡུན་གྱང་
རིང་ཞིག་ནས་བྱོན་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྒྱུན་མི་མངའ་འཇ། ལྟོབས་དང་ལྷན་ནམ། བདེ་བར་བཞུགས་

སམ། །མི་བདེ་བ་མི་མངའ་འཇ། དེ་ལ་ཉམ་ང་བ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་འཇ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདེ་བར་བྱོན་ཏམ། །ཉིན་ཏུ་མ་མཉེལ་ཏམ།
བསོད་སྟོམས་གྱིས་འོ་མ་བརྒྱལ་ཏམ། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ས་ཤྲུག་འུ་དག་འབའི་བཞིན་ལ་འདི་སྐད་

ཅེས་སྒྲུས་སོ། །དག་འབའི་བཞིན་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྒྱུན་མི་མངའོ། །སྟོབས་དང་ལྷན་ནོ། །བདེ་བར་བཞུགས་སོ། །མི་བདེ་
བ་མི་མངའོ། །དེ་ལ་ཉམ་ང་བ་ཅི་ཡང་མི་མངའོ། །བདེ་བར་བྱོན་ཏེ། །མཉེལ་བ་མེད་དོ། །བསོད་སྟོམས་གྱིས་འོ་བརྒྱལ་བ་

མེད་དོ། །ཤྲུག་འུ་ཉིན་ཏུ་ལེགས་པར་སད་གྱིས་གྱང་ཤྲུག་འུ་དག་འབའི་བཞིན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་ན་འཁོད་
པ་མཐོང་ནས་འཁོར་དེ་ནས་བྱུང་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་ཡང་དག་པར་མགྲུབ་
བྱས་ཏེ། ཆོ་དང་

ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ཚུར་སྒྲིག། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ཡུན་ཀྱང་རིང་ཞིག་ནས་བྱོན་རྟེ། ཚེ་དང་
ལྷན་པ་འཆར་ཀ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྒྲུན་མི་མངའ་འཇམ། སྟོབས་དང་ལྷན་ནམ། བདེ་བར་བཞུགས་སམ། མི་བདེ་བ་མི་མངའ་འཇམ།

དེ་ལ་ཉམ་ང་བ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་འཇམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདེ་བར་བྱོན་ཏམ། ཤིན་ཏུ་མ་མཉེལ་ཏམ། བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་འོ་མ་བརྒྱལ་ཏམ།
དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་ཤྲུའི་བུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་

{@07B}སད་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྒྲུན་མི་མངའོ། སྟོབས་དང་ལྷན་ནོ། བདེ་བར་བཞུགས་སོ། མི་བདེ་བ་མི་མངའོ། དེ་
ལ་ཉམ་ང་བ་ཅི་ཡང་མི་མངའོ། བདེ་བར་བྱོན་རྟེ། མཉེལ་བ་མེད་དོ། བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་འོ་མ་བརྒྱལ་བ་མེད་དོ། ཤྲུའི་བུ་ཐུང་ན་མེད་

དང་། ཐུང་ན་བྲལ་གྱིས་ཀྱང་ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་དང་། ཤྲུའི་བུ་དགའ་བ་འའི་བཞིན་དང་། ཤྲུའི་བུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སད་གནས་
དཔེན་པ་ན་འཁོད་པ་མཐོང་ནས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་ཡང་དགའ་བར་མགྲུབར་བྱས་ནས།

ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ཚུར་སྒྲིག། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ཡུན་ཀྱང་རིང་ཞིག་ནས་བྱོན་རྟེ། ཚེ་
དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྒྲུན་མི་མངའ་འཇམ། སྟོབས་དང་ལྷན་ནམ། བདེ་བར་བཞུགས་སམ། མི་བདེ་བ་མི་

མངའ་འཇམ། དེ་ལ་ཉམ་ང་བ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་འཇམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདེ་བར་བྱོན་ཏམ། ཤིན་ཏུ་མ་མཉེལ་ཏམ། བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་འོ་མ་
བརྒྱལ་ཏམ། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་ཤྲུའི་བུ་ཐུང་ན་མེད་དང་། ཐུང་ན་བྲལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

སྒྲུས་སོ། ཐུང་ན་མེད་དང་། ཐུང་ན་བྲལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྒྲུན་མི་མངའོ། སྟོབས་དང་ལྷན་ནོ། བདེ་བར་བཞུགས་སོ། མི་བདེ་བ་མི་
མངའོ། དེ་ལ་ཉམ་ང་བ་ཅི་ཡང་མི་མངའོ། བདེ་བར་བྱོན་རྟེ། མཉེལ་བ་མེད་དོ། བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་འོ་མ་བརྒྱལ་བ་མེད་

དོ། དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་དང་། མི་མཇེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ལ་མཆོད་པ་འི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཤྲུའི་བུ་དེ་དག་གིས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བཞུགས་པ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བར་འདོད་ན་བདག་ཅག་གིས་དེ་

ལྟར་མི་རྣམས་ཤི་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མས་ངའི་བྱ་ལ་བཟུང་བ་ལས་བསྐྱེད་བཞུགས་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་ང་མ་

{@08A} ༩༩། །འགྲོ་གི་ལ་ལ་ཞིག་དེ་ལ་བཟུང་བ་ལས། བསྐྱེད་བཞུགས་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོང་ན་ལུས་ལ་གནོད་པའི་ཆད་པས་གཙང་དོ་ཞེས་
བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་འཆར་ཀ་དེ་ལྟར་བདག་ཅག་རྒྱལ་པོས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཟུང་བ་ལས་བཟེན་

བཞུགས་བྱེད་དུ་འདོང་བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་འདི་སྟོམ་དུ་སེམས་ཏེ། གྲུ་མ་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་
ཡང་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞོན་པར་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་བདག་གིས་དེ་འདྲི་དུང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྟོམ་ནས་དེས་འདི་སྟོམ་དུ་བསམས་སོ། །འོན་ཏང་བདག་གིས་
ནམ་

མཁའ་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྟིད་དུ་འཕགས་ལ་སྟེང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་སྦྱིལ་མོ་གྲུང་བཙས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ་འདི་གན་དུ་འ
གྲོ་བར་བྱའོ་སྟོམ་ནས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀས་ཏིང་ལེ་འཇོག་གི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། སེམས་མཉམ་པར་
བཞག་པ་

དེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྟིད་དུ་འཕགས་ནས་བར་སྒྲུང་ལ་སྦྱིལ་མོ་གྲུང་བཙས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ་ག་ལ་བཅེར་སོང་དོ།
།རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མས་གྲུང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྟིད་དུ་འཕགས་ཏེ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་
བར་སྒྲུང་ལ་སྦྱིལ་མོ་

གྲུང་བཙས་ཤིང་འོང་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཙད་ནས་སྒྲིམ་པ། ཚོན་བསྐྱར་གོས་ཅན་ཁྱོད་ནི་གང་ནས་འོང་ས། །ཁྱོད་
ལ་ཅི་དགོས་སྒྱུར་དུ་སྒྲིམ་བར་བྱོས། །ཁྱོད་ལ་གང་དགོས་དེ་ཡང་སྒྱུར་དུ་སྒྱིག། །བརྟུ་ལ་ཞུགས་གྲུབ་པ་མཐོང་བར་ཤིན་ཏུ་དགའ། །དེ་སྐད་ཅེས་

སྒྲིམ་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀས་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ་ལ་ཚིགས་སུ་བཙད་དེ་སྒྲར་སྒྲིམ་པ། རྒྱལ་པོ་བདག་ནི་ཁྱོད་གྱི་སྲས་གྱི་བྱ།
།བདག་ལ་ཆོས་དགོས་རྒྱལ་པོ་གང་ན་བཞུགས། །བདག་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པའི་བཞེས་སྦྱེལ་ཏེ། །བདེ་བར་ག་ཞེས་པ་སྦྱོབ་

པའི་བཞེས་བསྐྱར་རོ། །ཡུལ་འཁོར་བདག་པོ་ཆེ་བའི་དཔལ་མངའ་བ། །ཁྱོད་ལ་མི་མཚོག་སྲས་མངའ་གྲགས་པ་ཐོབ། །གཟི་བཙུང་གིས་ནི་
ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབར། །སྟོན་གྱི་ཉི་མའི་གྲུང་གི་འོད་དང་འབྲ། །ཇི་ལྟར་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའི་ཉི་མ་ནི། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འོད་

{@08B} བྱེད་མཛོན་པར་འབར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་གྲང་པོ་ཁྱོད་གྱི་སྤྲུལ། །ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་སྤྲུགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྤྲང་། །ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །མིན་བུ་མེ་ཁྱེར་བེལ་གྱིས་མཉན་ཅིང་སྤྲང་། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་གྲང་པོ་ཁྱོད་གྱི་སྤྲུལ། །མུ་སྟགས་གཞན་རྣམས་ཀུན་བཅོམ་

ལམ་མེར་བཞུགས། །ཇི་ལྟར་ཉི་མས་བེལ་ཞོན་སྐར་མ་རྣམས། །ཉིན་པར་འོད་སྟོར་ལམ་མེར་མི་རུང་བ། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་གྲང་པོ་ཁྱོད་སྤྲུལ་གྱིས། །བེལ་གྱིས་མཉན་པས་མུ་སྟགས་གཞན་མི་སྤྲང་། །ཇི་ལྟར་ཉི་མས་བེལ་ཞོན་སྐར་བཞི། །ནམ་མཁའ་དེ་བྱིངས་ནས་འོད་སྟོར་ཉིད་མི་

སྤྲང་། །དེ་བཞིན་ཁྱོད་སྤྲུལ་བེལ་མཉན་མུ་སྟགས་རྣམས། །ཉི་མས་བེལ་ཞོན་སྐར་བཞིན་གསལ་བ་མེད། །མེད་གཏི་རེ་རོ་ཐོས་ནས་ཕྱོམ་རྣམས། །ཤུགས་གྱིས་སྒོངས་ནས་བསམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །རི་སུལ་གསེབ་ཏུ་བྱེར་ནས་འབྲུལ་ཞིང་གནས། །སྟག་གི་རེ་གཞན་གྱིས་བཅོད་པར་

དགའ་། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་བྲང་སྤོང་ཆེན་པོའི་གསུང་། །བདག་མེད་རོ་མུ་སྟགས་གཞན་ཐོས་ནས། །ཤེས་རབ་དམན་པ་སྲིད་པའི་རྩེར་སྤྱོན་ཀྱང་། །གསུང་ཐོས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པར་འགྱུར། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལོང་བ་ལ། །ན་དང་ལྷན་པ་དེས་ནི་

མིག་ཀྱང་སྟུལ། །སྤྲང་བ་མཛད་ཅིང་རྒྱལ་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲངས། །ཡེ་ཤེས་སྤྲང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་མཛོན་པར་ཤར། །བདེ་དང་མི་བདེའི་ལམ་གཉིས་རབ་ཏུ་བསྟན། །ལམ་དང་གོལ་བའི་ལམ་ཡང་རྒྱལ་བས་བསྟན། །ལམ་སྟོར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ལམ་དུ་བཅུད། །འདམ་དུ་བྱིང་

བ་རྣམས་ཀྱང་ཐང་ལ་བཏོན། །ཇི་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ས་ལ་སྤྱོན་གྱིས་ནི། །སྤྲང་དང་གཞོང་བཅས་ཆར་གྱིས་ངོམས་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་གྲང་པོ་ཁྱོད་གྱི་སྤྲུལ། །འགྲོ་བ་ལྟར་བཅས་ཆོས་གྱིས་ངོམས་པར་མཛད། །ཇི་ལྟར་ཆར་གྱིས་ངོམས་པའི་རི་སུལ་ནགས། །རྩ་དང་

གོལ་པ་ནགས་ཆའ་ཤིང་རྣམས་དང་། །འཁྲི་ཤིང་སྤོང་པོ་སྤྱོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། །མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་ས་མཛེས་པ། །དེ་བཞིན་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་མངའ་བ་དང་། །མ་འདྲེས་བཅུ་བརྒྱད་ཆོས་མངའི་སྤོང་པོ་ལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ཏོག་དང་།

{@09A} ༩༩ །འབྲས་བུས་སྤྲུས་པས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་མཛེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་ལྷན་པོའི་རི། །ལྷ་ཡི་གནས་ཀྱང་མི་སྤྲུལ་རྣམ་པར་མཛེས། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་གྲང་པོ་ཁྱོད་གྱི་སྤྲུལ། །དགོ་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་མཛེས། །བདེ་སོགས་ཁྱིམ་ཐབ་བརྒྱ་བྱིན་

ལྟ་དབང་པོ། །ལྟ་ཡི་སྟོན་ལ་འདུག་ན་མཛེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་སྐྱེད་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་སྐུ། །དགེ་སྦྱོང་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་རྣམ་པར་མཛེས།
།བྱམས་པའི་སྟོབས་ཅན་ཟབ་མོའི་འབྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཏེ། །ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོའི་སྟོན་གྱི་སྐུ་སྐུ་དེ་རིམ་ལྔ་པ་སྐུ་སྐུ། །དེ་ལྟར་ཉེར་གཞག་ཆར་

རྒྱུ་འདབ་འཁྲིགས་ཏེ། །རྒྱལ་བ་ཀྱི་མཚོན་དེ་ཞི་ཆོས་ཆར་འཁེབས། །ཡོངས་དག་དཀྱིལ་འཁོར་ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་ཀྱི་གཟེར། །ཏིང་འཛིན་
ཉོན་མོངས་ལྟ་མིན་རབ་འཛེམས་ཤིང་། །ཡེ་ཤེས་ཉི་ཟེར་སྤྲིད་པའི་སྤྲིད་ཀྱི་པ་སྐྱེམས། །རྒྱལ་བའི་ཉི་ཆེན་འགྲོ་བར་རྣམ་པར་མཛེས། །

ཏིང་འཛིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཟེར་དང་སྐུ་ཆེན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཉེར་གཞག་པའི་ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་ཚོགས། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རིན་ཆེན་འ
བྱུང་གནས་བསམ་གཏུན་རྒྱུ་སྐུ་སྐུ་མཚོ་བསྟན་པར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་རྩ་བ་བརྟན་

པར་བྱུག་ ཏིང་འཛིན་ལོ་མ་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་འདབ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་མེ་ཏོག་སྟོང་པའི་སྟོང་། །བདག་མེད་གྲིབ་ལྟན་རྒྱལ་བའི་སྟོང་པོ་
སྟོན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནགས་མཐའ་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཆེན་པོ། ཏིང་འཛིན་ནི་བའི་རི་ཁྲོད་སྐུ་སྐུ་གནས། །སྟོང་པ་མཚན་མེད་སྟོན་

མེད་དེ་ཡུལ་ཅན། །རྒྱལ་བ་སྟོབས་ཅན་སེང་གོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་སྐུ། །ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོའི་གནས་པ་རྣམ་པར་སྟོན། །རྒྱལ་བ་ལྟུ་མཚོན་བཞིན་པའི་སྟོབས་
བཞུད་པས། །བྱིས་པ་སོ་སོ་སྟོན་གནས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་ཞི་ལྟུ་མཚོན་གྱི་ཡང་འབྲིན། །ཚུལ་

ཁྲིམས་གཏེར་དང་ཡོན་ཏན་དབྱིག་གིས་བརྒྱན། །བསམ་གཏུན་དང་བའི་ཞི་གནས་ཉེར་བསྐྱེད། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་པའི་དོ་
ཡུལ་ཅན། །རྒྱལ་བ་ཆོང་དཔོན་གཅི་བོ་ཞོར་གཏོར་མཛོད། །དགོ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་སྤྲིག་བཅོམ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ནི་མཛོད་

{@09B} དགོ་བ་སྟོན་བཀའ་སྟོལ་པས། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་མཚོན་རྣམ་པར་མཛེས། །ཚུལ་
ཁྲིམས་མཚོན་སྤྲིན་སྤྲིན་གྲོས་སྤྲིན་འབྲིན་ཅིང་། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལམ་ཆར་ཆེན་རྒྱུ་གྱིས་སྤྲིངས། །ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོའི་ལོ་ཏོག་འབྲས་བུ་སྟོལ།
།

ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་ཞི་ལྟུ་མཚོན་འབྲུག་སྐྱེད་ཀྱི་ཏེ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། །གང་ཟག་མཚོན་དེ་བདེ་བར་འོངས་སམ་ཅི། །བསོད་སྟོམས་རྒྱུ་བས་འདྲེན་པ་
མ་དལ་ལམ། །དེ་ཡི་ལུས་ལ་དལ་བས་དུབ་མེད་དམ། །ཐང་གནས་ཡུད་པ་ལ་བཞིན་མ་རྟོགས་མ། །འཆར་ཀས་སྐྱེས་པ།

རྒྱ་འབྲུལ་སྟོབས་མངའ་བསམ་གཏུན་དེ་ཡུལ་ཅན། །དབྱེས་ཤིང་བདེ་བས་ཡན་ལག་ཡོངས་རྒྱུ་ཏེ། །ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གནས་

བཅས་པས། །གསེར་གྱི་བདེ་མཉམ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་མི་ཉི་མ། །རྒྱལ་པོས་སྤྲུལ་པ། །སྤྲུལ་ཅད་རྣམས་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་པ་ཞིང་། །ཁྱིའི་

བུའི་རྒྱ་སྟོན་རོམ་བསྐྱལ་བྱས་ཏེ། བྱད་མེད་སྤྱི་དབྱངས་གྱིས་བསྐྱང་བསྐྱང་ནས། །ད་ལྟར་མདན་སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་མྱོང་ངམ། ། །འཆར་
གས་སྤྱོད་པ། བསམ་གཏན་དགོངས་པས་ཏིང་པའི་ནི་ཁི་ཡུལ་ཅན། ཏིང་པའི་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །མན་ལ་ཏམ་

བཞེངས་སམ་བཞུང་དམ་བཞུགས་པ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་མང་པ་རྒྱལ་བ་རྟག་ཏུ་དགྲེས། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ཆེ་བའི་རྒྱུན་པོས་མལ་མཆོག་
བཞུགས་པ་ལ། མི་མང་སྤྱོད་པོས་ཀླན་ནས་མཐའ་བསྐྱོར་ཏེ། བྱང་མིང་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཅིང་ཉལ་ཉལ་ན། བུ་ལྟར་

ལྷན་པར་ཉལ་ན་ཅིས་མི་ཚོངས། །འཆར་ཀས་སྒྲིལ་པ། སྤུང་ཆེན་འཕགས་པ་གཟིམས་མལ་གཟིམས་པ་ནི། །བྱམས་པ་འི་གདན་བཏིང་བྱགས་
རྩིས་བདེ་བར་བཞེངས། །དགའ་བའི་གནས་པས་དགྲེས་དང་ལྷན་པས་ན། །མིད་མེད་བྱང་སྟོམས་ཅན་ལ་ཚོངས་མི་མངལ། །རྒྱལ་

པོས་སྒྲུབ་པ། །ལྷ་གུ་དཔའ་བོས་དེ་རྟག་མཛུགས་བྱ་བ་དང་། །བརྟན་བཅོས་མཁས་དང་ཕྱི་ཁིང་དགའ་བྱས་ཏེ། །གཞལ་མེད་ཁང་པ་བླ་འི་བྱིས་དུ་
དགའ་བྱས་ན། །ང་ཡི་བྱ་དེ་ནགས་མཐར་ཆི་རྟུར་དགའ། །འཆར་ཀས་སྒྲུབ་པ། ཆོས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སེམས་རྩ་ན་རྣམས་ཀྱིས། །

{@10A} ༡༡། ཁི་བའི་བྱགས་མང་དེ་རྟག་མདུན་དུ་བདར། ཁི་བའི་དགོན་པར་ཁི་བ་བསྟེན་མཛད་པས། སྟོན་པ་འཛིགས་བྲལ་དེ་ཁི་
དེར་དབྱེས་སོ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ། རྩན་ཆད་གཞོན་ལྷ་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཚོ། ཡན་ལག་སྟོས་ཀྱི་འབྲུ་མར་ཁིམ་བྱགས་ཏེ། །

རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་དུ་འོས་པས་སྐྱེས་བྱས་ན། འགས་ཀྱི་མཐའ་ན་ཐུབ་པ་སྟེ་ཡིས་བཟུ། །འཆར་ཀས་སྐྱེས་པ། བྱིས་ས་གཙང་འབབ་སྟེགས་ཚེས་ཚུ་
ཆིང་བུ་རྟེ། ཐུབ་པ་དེས་བཟུས་གཞན་ཡང་བཟུ་བ་མཛད། སྐྱེ་ལ་མི་གཤེར་སྐྱེ་དང་པཅས་སྟེ་འཕོག། །རང་ཡང་

ཆལ་ལ་སྐྱེ་བོ་སལ་ཆེར་སྐྱེ་ལ། རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། གསེར་གྱི་སྐྱེད་པ་ཁོར་བུ་འི་སྒོར་བས་བསྐྱེ། རྒྱལ་པོའི་རྒྱན་པོས་གསེར་མཆོག་བཟང་པོ་
སྐྱེ། འཛོད་ན་ཞིག་པོས་ཞིང་འདབ་ལེགས་པར་བྱིས། ཞགས་ཆེན་དེ་གསེབ་བྱེད་པ་སྤྲ་ལིས་བསྐྱེ། འཆར་ཀས་སྐྱེས་

པ་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མཁས་སྒྲོལ་བླ་མ་ཡོན་ཏན་སྡེ་དབུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཡོད་ན་བཟུང་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་སྐྱེད་ཀྱི་མཛེས་ཤེས་རིག་པ་རྣམས་ཐང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིལ་ཀྱི་མཛེས་ཤེས་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ནས་མཛེས་ཀྱི་ཚུལ་ཡོད་པ་རྣམས་པ་ཀྱི་གཉིས་མཚོན་དང་རལ་གྱི་

མཚོན་ཐོགས་པའི། དཔའ་པོ་གཡུལ་དུ་འོངས་པས་ལུས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷ་རེ་གདུགས་ཀྱིས་རྟག་དགབ་དགབ་པ། གཅིག་བྱ་ནགས་ན་འ
དུག་ན་སུ་ཡིས་བསྐྱང་། །འཆར་ཀས་སྒྲིམ་པ། བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཡོངས་བསྐྱངས་ཏེ། །དེ་དཔུང་ཡེ་ཤེས་

ཉ་ཐོས་ཞབས་འབྲིང་གཡོག། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལ་རེས་པས་འཛིགས་མི་མངའ། །སྟོབས་བཅུ་དགྲེས་པ་མངའ་ཞིང་མི་འཛིགས་བརྟེས།
།རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ། དེ་ཡི་བྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིམ། །ཚོས་ལེགས་ཏེ་ཅིང་དུ་བ་མེད་བཟོད་པ་ཐོས། །ཁྱོད་ཀྱང་

ཟན་ཟོ་བསོད་སྟོམས་བཀྱར་བར་ཀྱིས། །བདག་ཀྱང་མི་ཡི་དབང་པོ་ལྟར་འགྲོ་ལོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་རྒྱལ་
པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན། ཚོགས་ཀྱི་

{@10B} མཚོག། །དགེ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བཞུགས་ན་དགེ་སྦྱོང་གི་
རྒྱལ་པོ་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྟང་ངེ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་བ་ཡར་གྱི་རོ་ཆོས་བཅུ་ལྔ་ལ་ལྷ་བ་ཉ་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་ཆོ་

སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་བ་ནི་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྟང་ངེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་ཀྱི་དང་ན་
བཞུགས་ན་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྟང་ངེ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ནི་སྟོན་ཀའི་དུས་ན་ཉིན་ཏུ་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་

ལྟང་ངེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བཞུགས་ན་ཉིན་ཏུ་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྟང་ངེ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རི་ནི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་རྒྱལ་མཚོ་ནི་ནང་ན་འདུག་པ་ནི་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྟང་ངེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་

གི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བཞུགས་ན་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྟང་ངེ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནི་ཆོས་བཟང་ལྷ་འི་བདུན་ས་ན་
གནས་ན་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྟང་ངེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བཞུགས་ན་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྟང་
ངེ་ལོ། །འདི་ལྟ་

སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་འི་བྱ་རབ་འཐབ་བྲལ་དང་། ལྷ་འི་བྱ་ཡོངས་སུ་དགའ་འཕྲན་དང་། ལྷ་འི་བྱ་རབ་འཕྲུལ་དགའ་དང་། ལྷ་འི་བྱ་གཞན་འཕྲུལ་
དབང་བྱེད་ལྷ་འི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་ན་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྟང་ངེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བ
ཞུགས་

ན་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེ་ལོ། །འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་མཛད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ནི་ཚངས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་ན་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་
ལྷང་ངེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཡང་དགོ་སྦྱང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བཞུགས་ན་ལམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེ་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་
གཙང་།

མས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷ་བྱ་བ་རྫོང་པ་འདི་ཐོས་ནས་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་འི་ཉན་ཐོས་སུ་ཟད་
ན་འདི་ལྷར་རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ་ཞིང་འདི་ལྷར་མཐུ་ཆེ་ལ་འདི་ལྷར་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐོག་མ་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཆེན་
པོ་འདི་རྣམ་པ་དུག

{@11A} ལྟེ། རྒྱ་གཡིས། རབ་རྒྱ་གཡིས། རྒྱ་རྒྱ་རབ་རྒྱ་གཡིས། འགྲུལ་རབ་རྒྱ་འགྲུལ། རྒྱ་རྒྱ་རབ་རྒྱ་འགྲུལ། རྟེག་རབ་རྒྱ་འགྲུལ།
འགྲུལ་རབ་རྒྱ་འགྲུལ། ཆེམ་ཆེམ་རབ་རྒྱ་ཆེམ་ཆེམ། རྒྱ་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཆེམ་ཆེམ། རུར་ལུར་རབ་རྒྱ་ལུར་ལུར། རྒྱ་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ལུར་ལུར།

འཇུགས་རབ་རྒྱ་འཇུགས། རྒྱ་རྒྱ་རབ་རྒྱ་འཇུགས་ཤིང་སྒྲུང་བ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་བྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བཅས་མ་ཐག་རྒྱ་སྟུང་གྲུང་མ་བརྟེན་
པར་ས་ལ་གོམ་པ་བདུན་པོར་བ་དང་། སྟེང་གི་བར་སྒྲུང་ལས་ཚུའི་རྒྱུན་གྲངས་རྩོད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེས་བྱས་པ་དང་།

དེའི་ལྷ་འི་ཁྱི་བཟང་པོ་དབུས་གསེར་ལས་བྱས་པ་བྱུང་བ་དང་། སྟེང་གི་བར་སྒྲུང་ལས་ལྷ་འི་གདུགས་རྩེ་ཡབ་དང་བཅས་པ་བྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
བཅས་མ་ཐག་རྒྱ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་འཚུལ་བར་གྱུར་པ་དང་། གང་གི་ཆོ་བཅས་ནས་གང་གི་ཆོ་མཛོན་པར་བྱུང་བ་དེའི་བར་དུ་ནམ་ཡང་འ
ཁྲུལ་།

པ་མེད་པ། རྒྱ་རྒྱ་དམ་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་པ། རི་རྒྱུད་སྟུང་པ་དེ་ལྷར་བྱེད་པ། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱུ་མི་གཙོད་པར་བཙོན་འགྲུས་བརྟེན་པ། ཡང་དག་
པར་སྟུང་། སྟེ་བཅོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གང་གི་ཆོ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་འི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྐལ་

ནས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟུང་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟུང་སྟེ། དེས་དེ་ལྷར་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་འི་དམ་བཅས་པ་དེ་དྲན་
ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྟུང་སོ། །སྟོ་མཚོག་ལྷན་པ་གང་ཞིག་བལྟམ་མ་ཐག །ཞོར་བཅོད་པ་འི་གསུང་ནི་བརྫོང་མཛད་དེ། །གང་
ཞིག་ལ་ནི་

བདེན་པའི་གསུང་མངའ་བ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། གང་ཞིག་བཟུམ་པར་གྱུར་མ་ཐག་ཉིད་དུ། འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོར་འགྱུར་
བར་བྱའོ་ཞེས། མགོན་པོས་མཉམ་པ་མེད་པའི་གསུང་བཟོད་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། སུ་ཞིག་མྱད་ལམ་མི་

བའི་དུས་ན་ཡང་། བརྒྱན་གྱི་ཚིག་ནི་ནམ་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་མཛད་མཛད་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་
ཆེས། གསེར་གྱི་ཐུང་པོ་གངས་རི་མཉམ་པ་ཡིས། གང་ཞིག་ཆགས་པར་བྱ་བར་མ་རྟུས་ཤིང་། གང་ཞིག་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་

{@11B} འདས་གྱུར་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། མཚོན་རྟོག་འབྲུག་པའི་དག་རྩུབ་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས། གང་ཞིག་ཁོ་བར་བྱ་
བར་མ་རྟུས་ཤིང་། ཞེ་སྤང་དངོས་པོ་ལས་ནི་རབ་འདས་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། ཆགས་པར་འགྱུར་དང་ཞེ་སྤང་

ཚོངས་འགྱུར་བས། གང་ཞིག་ཐུལ་བར་རྟུས་པར་མ་གྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་རྒྱལ་པོ་དང་ནི་ལྟན་གྱུར་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས།
འདོད་པའི་དག་འདང་བདེ་རྣམས་དུ་མ་དང་། འཛིན་པའི་དག་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིས། གང་ཞིག་བཅིང་བར་རྟུས་

པར་མ་གྱུར་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། མད་དུ་བྱུང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དག་གིས། རྩི་མཚར་འཛིན་གཞུག་ནམ་ཡང་མ་རྟུས་
ཏེ། རྟུག་ལྟུག་ལྟུག་ཞིང་རྟུག་ཏུ་མི་ངམ་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། མཁས་པ་དག་གིས་བཟོད་པའི་

ཚིག་སྟན་པ། རྣམ་པ་སྒྲོ་ཚོགས་དུ་མའི་ཚིག་གིས་གྱང་། གང་ཞིག་བཅིང་བར་རྟུས་པར་མ་གྱུར་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས།
དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་དང་ལྟན་པ་དང་། ཚོས་དང་འདོད་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས། གང་ཞིག་བཅིང་བར་རྟུས་པར་

མ་གྱུར་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། རྩི་མཚར་སྟོན་པས་མཐའ་ཡས་ལྟན་གྱུར་པ། གང་ཞིག་གོང་གྱིར་མཚོག་ནས་འབྱུང་བའི་
ཚོ། རྟུང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱུང་བར་མ་གྱུར་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཛོད་པར་བཞེད་

པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་འདོད་པའི་བདེ་བ་སྤངས་ནས་སུ། འཚི་མེད་རྒྱ་ཕྱིར་རི་དག་མཛོད་པ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས།
བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཛོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་པ་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་གིས། འཁྲུག་བར་དུ་དག་འབྱུང་བྱུང་པ། རྟོ་ལ་

གསུང་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་ཕན་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན། འཁྲུག་ལོན་པའི་ཐ་མར་
ཚོད་ཁུ་གསོལ། རྟོ་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། གང་ལ་འཁྲུག་བར་དུ་བདུད་ཀྱིས་ནི། རྟུག་ཏུ་བྱི་བཞིན་འབྲངས་ཏེ་སྐྱགས་བཙའ་

གྲུང་།

{@12A} ༣༡ །དེ་ལ་སྒྲགས་ནི་རྟེན་པར་མ་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་གསུང་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། །གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་བུ་ལ་གྱུར་
ཅིང་། །སུ་ལ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཡང་མི་སྒྲོང་ལ། །འཇིག་རྟེན་དག་གི་དོན་ནི་མཛད་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་གསུང་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། །གང་ཞིག་

གཞན་ལ་གསན་པ་མ་མཛད་པར། །རྟོགས་པར་དགའ་བར་བརྟུ་ཞི་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སྤྱེད་མཛོད་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པ། །དེ་ཡི་གསུང་ལ་
སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། །གང་ཞིག་ཚངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཏུ་བ་པས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ཡི་ཚོག་གསན་ཏེ། །ཉིད་ཀྱིས་

ཆོས་ནི་རབ་རྟུ་བུ་འད་པ་ན། །དེ་ཡི་གསུང་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། །གང་ཞིག་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཤུགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཁྲིམ་སྤྱོད་
བྱོན་གྱུར་ཏེ། །ཤུགས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ན། །དེ་ཡི་གསུང་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། །རྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གང་

གིས། །སྤྱོད་གྱི་ཐུགས་དམ་བཅས་པ་དགོངས་མཛད་དེ། །བདག་ཅག་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ལས་སྒྲོལ་མཛད་ན། །དེ་ཡི་གསུང་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་
ཆེས། །དེ་དུས་ང་བབ་དེ་ལྟར་དུས་མཁུན་པས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ཡི་དུས་མཁུན་ཏེ། །འདྲེན་པ་དུས་སུ་ཐུགས་བརྩེ་མཛད་པ་པོ། །དེ་
ཡི་

གསུང་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས། །མི་ཡི་འདྲེན་པ་ཡི་ནི་སྐྱེ་མཚོག་ལ། །བལྟ་བའི་དོན་དུ་བདག་ནི་འགོ་བྱ་ཞེས། །རྒྱལ་པོ་དེས་ནི་རང་གི་སེམས་
ཀྱིས་སྤྱ། །དེ་སྟུང་དུ་ནི་རྗེས་སུ་བསམ་པ་བྱས། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་དེ་ལྟར་རིང་ཞིག་དུ་རྗེས་སུ་བསམས་ནས། །ཚོད་ང་ལྷན་པ་

འཆར་ཀ་ལ་སྤྲས་པ། །དགེ་སློང་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་དགོས། །དེ་སྐད་ཅེས་སྤྲས་པ་དང་། །ཚོད་ང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་ཚོགས་
སུ་བཅད་དེ་སྤྲས་སྤྲས་པ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་བྱས་ཏེ། །ཁྱོད་ཉིད་དད་པར་བྱ་བྱིར་བདག་འདིར་འོངས། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་ལ་དད་
པའི་

སེམས་བསྐྱེད་ན། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དག་ཀྱང་མཐོ་རིས་འདོང་། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་ལྷན། །བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཤུགས་
དགའ་མཛད་པ། །འདིར་བྱོན་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་དད་སྐྱེད་ཅིག་དང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་པ་ཚད་མེད་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲས་ནི་མི་དབང་
དམ་

{@12B} སྒྲོལ་བུ་ཐུགས་རྗེ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེ་མང་པ་། རྒྱུ་ཁྲོད་པད་མ་ཇི་བཞིན་ཆགས་མེད་པར། སྒྲོལ་བུ་ཆགས་མེད་
ཐུགས་མང་འོད་པ་མཛད། སྲིད་པའི་རྩུ་བོ་བཞི་ལས་ཀྱིས་གྲུར་ནས། །འགྲོ་བ་མང་པོ་རྩུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་མི་འཇིགས་
ཐང་།

འདོན་གྱིས། །འདྲེན་པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །སྲིད་པའི་ཐུག་རྩུ་བཞི་བོ་ཀུན་བཏོན་ཏེ། །སྒྲན་པའི་གཙོ་བོ་སྦྱོང་གྲུའི་ཐུག་རྩུ་འབྲིན།
།གསོ་བ་བྱེད་པ་མཁས་པ་དམ་པའི་མཆོག་། །འདྲེན་པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །བདུད་གྱི་སྤྲེ་ཆེན་དཔག་མེད་པ་མཛད་དེ། །ནག

པོའི་སྤྱོད་སྒྲུ་རྒྱལ་སྤྱེར་བཅས་ཡོངས་མནན་ནས། །མཆོག་ཏུ་ཞི་བའི་བྱང་རྩུ་བ་བརྟེན་གྲུར་གྱིས། །འདྲེན་པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །འ
གྲོ་བ་དགྲོལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་། །འཆི་མེད་ཞི་བ་མི་ལ་བཞད་གསོལ་ཞེས། །མི་དབང་ལ་ནི་ལྷ་དབང་གསོལ་འདེབས་གྱིས། །འ
དྲེན་པ་

མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །པས་གྱི་ཚོལ་བའི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤྱེར་མནན་ཏེ། །སྒྲོན་པ་དཔག་ལས་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐྱར་ནས། །སེམས་ཅན་
བྱེ་བ་ཚད་མེད་འདུལ་མཛད་གྱིས། །འདྲེན་པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །རྒྱལ་དག་ན་མང་པ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་དག །ལུན་པ་རབ་

རིབ་སྒྲུག་པོས་བསྐྱིབས་པ་ཡི། །མིག་སྦྱོང་རབ་རིབ་སེལ་ཅིང་གསལ་མཛད་གྱིས། །འདྲེན་པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །རྒྱ་དང་འཆི་བའི་འ
ཇིགས་པས་ཉོན་མོངས་ལ། །རྒྱ་ཉི་མེད་མཆོག་མི་ལ་སྒྲོན་མཛད་ཅིང་། །འཆི་མེད་གནས་སུ་སེམས་ཅན་འདོན་མཛད་གྱིས། །འདྲེན་

པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །མེ་ཆེན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི། །མེས་ཆོག་ས་ལ་སྤྲིན་ཆེན་ཆར་པ་བཞིན། །བཞི་གཉིས་
དམ་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་འབབས་གྱིས། །འདྲེན་པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །དྲི་གསུམ་དྲི་མ་སྤངས་ཉིང་སྦྱོན་བསལ་ཏེ། །དྲི་

མ་གསུམ་ལས་སྦྱོ་བོ་འགྲོལ་མཛད་ཅིང་། །སྒྲོལ་བུ་རྒྱལ་པར་སྦྱང་བ་སྦྱེད་མཛད་གྱིས། །འདྲེན་པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །སྦྱོང་གྲུ་
ཀུན་ལ་པ་བཞིན་ཐུགས་བརྩེ་བས། །སྒྲོལ་བུ་ཐུགས་རྗེ་མང་པ་བྱམས་པར་དགོངས། །ཐུགས་རྗེ་ཐུགས་བརྩེས་སེམས་ཅན་འགྲོལ་

{@13A} ༣༣ །མཛད་གྱིས། །འདྲེན་པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །བཙུམ་ལྷན་དེ་ནི་མ་དུ་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ། །ཐུགས་རྗེ་མང་པ་བ་མ་
ཞི་ཞི་མཛད་ཅིང་། །རྒྱོད་པ་རྒྱལ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཞི་མཛད་གྱིས། །འདྲེན་པ་མི་མཆོག་ལ་ནི་དད་པ་སྦྱེད། །སྦྱོ་བོ་རྒྱལ་གྱི་སྲིད་

པའི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེམས། རྒྱ་མཚོ་ལས་ནི་ལྷ་བུས་ཇི་ལྷ་བར། རྟོགས་བཅུ་བླ་གསུམ་རྗེ་ཆེ་མང་པ་སྟོལ་མཛད་ཀྱིས། འབྲེན་པ་མི་མཚོག་ལ་ནི་དད་པ་
སྟེད། ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛོལ་གྱུར་པ། བླ་གསུམ་རྗེ་ཆེན་པོ་དད་པའི་འབྲུགས་ཀྱི་དད། ལྷ་རིང་འབྲུགས་

པའི་སྟེ་བོ་དད་མཛད་ཀྱིས། འབྲེན་པ་མི་མཚོག་ལ་ནི་དད་པ་སྟེད། ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་ཆུ་དང་བྱེད་པ་བཞིན། རྒྱལ་བ་སྟེ་བོ་དད་བརྟེན་མཛད་
ཅིང་། མི་ཡི་འཐབ་རྟོག་རབ་ཏུ་དང་མཛད་ཀྱིས། འབྲེན་པ་མི་མཚོག་ལ་ནི་དད་པ་སྟེད། ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་ཡོངས་

དག་པ། མཁས་པའི་སྟེ་བོ་དག་འབྲེན་པ་ཡོངས་སུ་སྟེད། རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་སྟོན་བསལ་དག་པའི་བླ་གསུམ། མཁས་པའི་སྟེ་བོ་དག་འབྲེན་པ་ཡོངས་སུ་
སྟེད། འཛིག་རྟེན་གཙོ་ལ་དད་པ་ཐོབ་གྱུར་ན། ལྷ་དང་མི་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལུ་ཡང་འདོར། སྤྱིད་པའི་རྒྱུད་སྤངས་ནི་བ་མཚོག

ཏུ་འདོད། འབྲེན་པ་མི་མཚོག་ལ་ནི་དད་པ་སྟེད། བདག་གིས་ཡོན་ཏན་སྟོགས་གཅིག་བཟོད་པ་ནི། བཅ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་མཁའ་ལྗིང་
རྗེས་བཞིན་ཏེ། བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་མིན། འབྲེན་པ་མི་མཚོག་ལ་ནི་དད་པ་སྟེད། རྟེན་སྐྱེད་ལ་ཐོབ་པ་གཙང་

མས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡང་ཐོས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷ་བུ་
ཡང་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་དུ་མཐོང་། རྟོན་བདག་རྒྱལ་བས་སྐྱེས་བུ་ལྷ་མཚོག་ཁྱོད་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བགྱིད། ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཡང་རྗེས་

སུ་བྲན་ནས་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། རྟེན་དད་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་འདི་སྐད་
ཅས་སྒྲིམ་སོ། རྟེན་སྐྱེད་ཁྱོད་ནི་རའི་བུའི་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་ཡིན་ན། ཁྱོད་བདག་ཟན་ཐོབ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྱེད་ཏེ་སོང་
ཞེས། །

{@13B} ང་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་བཞིན་འོང་དོ། རྟེན་སྐྱེད་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་དེ་ལྷ་བུ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་
མཛོད་པར་དད་པར་བྱས་ནས་ཟན་ཐོབ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྱེད་ནས་སོང་དོ། རྟེན་སྐྱེད་ཆོ་དང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྟོང་རྣམས་
ལ་བཀའ་སྤྱུལ་བ།

དགོ་སྟོང་དག་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ནི་དགོ་སྟོང་འཆར་ཀས་དད་པར་བྱས་ཏེ། དེར་སྟེ་བོ་པའི་ཐོའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། རྟེན་སྐྱེད་ཆོ་དང་ལྷན་
པ་འཆར་ཀ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྱེད་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་སོང་ནས་བདག་གིས་བྱས་པ་རྣམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་

གསོལ་

རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གནང་སྟེ། འཆར་ཀ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེ་རིང་
རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་དད་པར་བྱས་པས་སྟོང་ཀྱིས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་འི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་
བཀའ་སྤྱུལ་པ།

དགོས་པ་དག་དེ་རིང་དགོས་པ་འཆར་ཀས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་མཛོན་པར་དད་པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ།
གལ་ཏེ་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་འི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡང་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་

མི་ཤོང་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །བམ་པོ་གཉིས་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་གསོལ་ནས་ཕྱག་
བཙབས་ལྟར་བཟེད་བཀྱས་ཏེ། མཚན་མའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་མཛད་དོ། །མཚན་མའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་

མཛད་པས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་གཞི་དཔྱིན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱུས་བྱ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ལག་པ་བསྐྱེལ་པ་ལས་བརྒྱུད་བའོ། །བརྒྱུད་པ་ལས་བསྐྱེལ་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་

བྱ་རང་གི་གནས་ནས་མི་སྒྲིང་བར་གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤར་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་
ཕྱག་འཚལ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ། སྟོང་གི་བར་སྒྲིང་ལ་གཞི་དཔྱིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། བཅོམ་

{@14A} ༣༡ །ལྡན་འདས་དང་དགོས་པ་དག་འདུན་ལ་མཚོད་ཅིང་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་ཡང་ནི་བ་
བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ནས་སྤར་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤར་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ།
དེས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ། སྟོང་གི་བར་སྒྲིང་ལ་ནི་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
ནས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགོས་པ་དག་འདུན་ལ་མཚོད་ཅིང་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཕགས་སྤྱེས་པོ་
ཡང་

གྲུལ་བུམ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་མཉམ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ནས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིན་སྡར་འདུག་
པར་གྱུར་ཏེ། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ནས་ལྷོ་སྒྲིགས་ལོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ། སྟོང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་གྲུལ་བུམ་

གྱི་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་ཅིང་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་མིག་མི་བཟང་ཡང་སྐྱེ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་མཉམ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་། མདུན་དུ་བདར་ནས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱིན་སྡར་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ནས་ལྷོ་སྒྲིགས་ལོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ། སྟོང་གི་བར་
སྒྲུང་ལ་སྐྱེ་མཁོགས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་ཅིང་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ།
།ལྷ་འི་

དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ཡང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་རིས་གྱི་ལྷ་འི་བུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་མཉམ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ནས་སྡེ་མ་
བཞིན་དུ་སྟོང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་ཅིང་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་
ཏེ།

ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་དང་། ཡོངས་སུ་དགའ་ལྡན་དང་། རབ་འཕྲུལ་དགའ་དང་། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། མི་
མཛོད་གྱི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་དང་། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་འོད་གསལ་དང་། དགོ་རྒྱུས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་དང་། གནས་གཙང་མའི་རིས་གྱི་

{@14B} ལྷ་འི་བུ་རྣམས་ཀྱང་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་འི་རིས་ནས་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིན་སྡར་འཁོད་པར་གྱུར་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ། སྟོང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་གཡོག་ལྷ་འི་བུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་མཉམ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་ཅིང་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་ཟངས་རིས་ཀྱང་ལྷ་མ་ཡིན་
ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་དུག་ཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏེ། །དེ་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་སྟོན་པས་དང་ལྡན་པའི་ལག་པ་བསྐྱེམ་པ་ལས་བརྒྱུད་བ་འམ། བརྒྱུད་

བ་ལས་བསྐྱེམ་པ་ཅོམ་གྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་ཟངས་རིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ནས་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་

ན་སྒར་འདུག་པར་གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚུལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་དགེ་སློང་གི་དགོ་

འདུན་ལ་མཆོད་ཅིང་འདུག་པར་གྱུར་རྟོ། །བྱུང་རྒྱལ་པོ་འདབ་བཟངས་བརྒྱད་ཁྱི་རྒྱལ་སྟོང་ཡང་རང་རང་གི་གནས་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྒར་འཁོད་པར་གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚུལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་དང་དགེ་སློང་གི་དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་ཅིང་འདུག་པར་གྱུར་རྟོ། །གཞན་ལ་སྟེན་གསུམ་ལྟར་འདུག་པར་མཆོད་པ་ནས་
ལྷགས་པ་བྱེད་པ་ལྟར་འདུག་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལ་འདྲི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་དགའ་པའི་དབྱིངས་དགྱིལ་དུ། མ་

ལུས་རྫོགས་གྱུར་ལྷ་བ་ཉ་བ་ཡིས། སྐར་མའི་ཚོགས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་མཁོན་ནས་ནི། རྣམ་མཁའ་ལྷ་བ་བཞི་ལྟར་རྣམ་པར་མཛེས། ལྷ་བ་དྲི་
མེད་དགྱིལ་འཁོར་ཞལ་མངའ་བ། ལྷ་བ་པ་རབ་འཕེལ་ཅིང་དྲི་གསུམ་འཛེམས། རྟོག་གོ་ཅན་ཚོགས་ཟེལ་གྱིས་མཁོན་ནས་

ནི། རྣམ་པར་ལ་སྐར་མའི་བདག་པོ་བཞི་ལྟར་མཛེས། ཉི་མ་འོད་ཟེར་བརྒྱ་ཡི་ལུས་འཛོལ་བ། རྟོན་གྱི་དུས་ན་ལྷ་བ་ཟེལ་རྣམ་མཛེས་ཤིང་། ལྷ་
མིན་ཚོགས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་མཁོན་ནས་ནི། ཉི་མ་དེ་ནི་པད་མའི་ཁ་ཡང་འབྱེད། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་འབྲེལ་སྐྱེ་མངའ་བས། །

{@15A} ༣༡ །སྟོང་གསུམ་པོ་དག་ཟེལ་གྱིས་མཁོན་ནས་ནི། མི་ཡི་ཉི་མ་རྣམ་པར་མཛེས་གྱུར་ཅིང་། ཉན་ཐོས་པད་མའི་ཚལ་མཆོག་ཁ་
ཡང་འབྱེད། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་ནི། མདུན་སར་ལྷ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་བསྐྱོར་བ། ལྷ་ཡི་འཁོར་

རྣམས་ཟེལ་གྱིས་མཁོན་ནས་ནི། བདེ་སོགས་ཁྱིམ་ཐབ་སྤྱོད་ལྷན་རྣམ་པར་མཛེས། ཀླར་གཉིས་དབང་པོ་དཔལ་སྟུག་སྟོབས་བཅུ་ཡང་། དགོ་
སྟོང་ཚོགས་ཀྱིས་མདུན་བདར་སྟོང་གསུམ་ན། རྟོག་གོ་ཚོགས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་མཁོན་ནས་ནི། དགོ་སྟོང་ཚོགས་ཀྱི་

དབུས་ན་རྣམ་པར་མཛེས། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་འཐབ་བྲལ་དབང་བྱེད་པ། འཐབ་བྲལ་བཟང་པོ་ལྷས་མཆོད་བཅུན་བྱས་པ། འཐབ་བྲལ་བཟང་པོ་
ལྷ་ཚོགས་ནང་ཞུགས་ཏེ། འཐབ་བྲལ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་པ་མཛེས། གཟི་བུ་དང་མཐའ་ཡས་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་

ཡང་། ལམ་རྒྱུ་ལྟར་འགྲོར་འདོད་བཟེལ་མཁོན་ནས། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་མཛད་ཅིང་། སྟོབས་བཅུ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་
ཏུ་མཛེས། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་ལྷན་དེ། དགའ་བ་ལྷན་གནས་ན་ལྷ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར། ལྷ་

ཚོགས་མང་པོ་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་ནི། རྩོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བས་རབ་རྩ་མཛོལ། དེ་བཞིན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་བྲུ་མ་ཡང་། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་
ཚོགས་གྱིས་བྲུ་མར་བྱས། འཁོར་བརྒྱད་པོ་དག་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་ནི། རྩོམ་བུ་མེད་གོ་དམ་པ་འཛིག་རྟེན་མཛོལ། ལྟ་

ཡི་དབང་པོ་བདག་པོ་རབ་འཕྲུལ་ནི། ལྟ་ཚོགས་མང་པོ་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་སྟུ། རང་གི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ལྟ་གནས་ན། གནས་ཤིང་
དེ་ནི་རབ་རྩ་རྣམ་པར་མཛོལ། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། རྟོགས་བཅུ་མང་པོ་ཉོན་མོངས་བྲུལ་བཤོ། །

མ་དུལ་འདུལ་མཛོད་འདུལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་། རྩོམ་པོ་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ནས་རྣམ་པར་མཛོལ། ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དབང་རྒྱུར་བྱེད་པ་ནི། ལྟ་
གནས་འདུག་ཅིང་ལྟ་ཚོགས་ཟེལ་མཉན་ཏེ། རྩོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་གཟི་བཙུང་གིས། རྣམ་པར་མཛོལ་པར་གྱུར་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །

{@15B} དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྟོབས་བཅུ་ལྟོ་དཔ་དག། སྤུང་ཆད་དཔས་ལྟ་མི་ཟེལ་མཉན་ཏེ། རྩོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་གཟི་བཙུང་གིས།
རྒྱལ་བ་དེ་ནི་རབ་རྩ་རྣམ་པར་མཛོལ། ཆོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནི་ཆོངས་པ་ཡང་། ཆོངས་པའི་འཁོར་རྣམས་རང་གིས་ཟེལ་མཉན་ཏེ། །

ཤིན་ཏུ་སྟན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་དག། ཡོངས་སུ་ཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་མཛོན་དུ་མཛོལ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཆོངས་པ་འབྲར་གྱུར་པ། དགོ་
སྟོང་རྒྱལ་པོ་དགོ་སྟོང་ཚོགས་རྣམས་གྱིས། མཐུན་དུ་བདར་ཏེ་བདེན་པའི་གཏམ་གསུང་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དག་ན་མཛོན་

པར་མཛོལ། ཉན་པར་འདོད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་དང་། ལྟོ་འབྲུ་ཆེན་པོ་དག་ནི་འདུས་མཁྱེན་ནས། རྩོམ་བུ་ལྟོ་མཚོག་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་
གྱི། གསུང་རྣམས་གྱིས་ནི་རབ་རྩ་སྟོན་པར་མཛོད། བྲུ་ལམ་ནམ་མཁའ་དཔག་པར་རྣམས་ཀྱང་སྤིད། རྒྱ་མཚོ་བྲུ་མ་པས་

གཞལ་དུ་རུང་ཡང་སྤིད། རི་རབ་སྤང་བརྒྱར་གཞལ་དུ་རུང་ཡང་སྤིད། ལམས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་རྟོགས་མི་རྣམསོ། རྒྱལ་པོ་མཛོན་པར་
དད་པར་བྱས་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོ་ལོ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྟན་པ་འཆར་ཀ་སོང་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་

རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་ཤུག་རྣམས་ལ་བསྟོན་པ། གྲོགས་པོ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་འཆར་བའི་སྤྲ་ལྟས་ནི་གང་འདི་དམར་རིང་འཆར་
བཤོ། དམར་རིང་ཤར་ན་ཉི་མ་འཆར་བར་ཤེས་སོ། །དགྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྟོང་འཆར་ཀ་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྲ་ལྟས་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྟོང་འཆར་ཀས་ཡོན་ཏན་གང་བཙུང་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་ནོ། གྲོགས་པོ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་བཞོན་པའི་མཚོག་རྣམས་སྟོད་དེ་སྟོག་གིས་ཤིག། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རིང་ཁོ་ན་བདག་ཅག་

བཅོམ་

ལྷན་འདས་མཆོག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་ཁོང་འདྲོད་དོ། །ལྷ་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་གསོལ་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟུག་གཙང་མའི་ལྷར་
མཉམ་ཏེ། ཐེག་པའི་མཆོག་རྣམས་སྐུར་དུ་བསྟན་དོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཟུག་གཙང་མས་སེར་སྐུའི་གནས་དང་། གཡུ་གྲོ་རྩེའི་ཀློན་དགའ་ར་བའ་

༥.

{@16A} ༣༡ །བར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོའི་གཤེགས་ཤུགས་ཏུ་མཉམ་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་བྱེམ་གཙང་མ་བདལ་དུ་བཅུག་སྟེ།
ཉམས་དགའ་བ་དང་། མེ་ཏོག་སིལ་མས་གང་བ་དང་། དར་གྱི་ལྷ་ལྷེ་དང་། རྩེང་བ་མང་པོས་བརྒྱན་ཏེ། སྐབས་སྐབས་སྐུ་གར་མཁན་དང་།

སྐུ་མཁན་དང་། བྱུང་དང་། བུ་མ་རྩེ་གསལ་པ་དང་། སིལ་སྟན་དང་། རོལ་མོ་དང་། སྐུའི་ཆད་ཀྱི་དང་། ཡོ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་དག་བཞོན་
པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟུག་གཙང་མ་བཞོན་པའི་མཆོག་དང་ཆས་པ་རྣམས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་བཞོན་པའི་མཆོག་ལ་ཞོན་

ཏེ། སེར་སྐུའི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ནས་བྱུང་ནས་ཐུགས་རྩིས་ཀློན་དགའ་ར་བ་གཡུ་གྲོ་རྩེའི་གནས་དང་། དེའི་ཚེ་ཤུགས་ལ་ལའི་བཞོན་པའི་
མཆོག་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྷར་ཤིང་རྩེ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྟོལ་རྩེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་དངས་ཤིང་། རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་སྟོལ་བྲིལ་

བྲུག་ཡེར་ཀའི་དྲ་བས་བརྒྱན་པ། འཁོར་རྒྱན་སྟོན་པོ་ཅན་གྱིས་བསྐྱོར་བ། གདུགས་དང་། རལ་གྱི་དང་། ཐོད་དང་། རོར་བུ་ཅན་གྱི་རྩལ་བ་དང་།
ལྷ་ཀྱི་མ་རྒྱན་ཅན་སྟོན་པོ་དང་ལྷན་པ། ཁ་ཚར་མ་བཅད་པའི་རས་སྟོན་པོ་གྲོན་ཞིང་རྒྱན་སྟོན་པོ་ཐོགས་པའི་ཞལ་ཏ་བཞོན་

རྣམས་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ། རྒྱན་སྟོན་པོ་ཅན་གྱི་ལྷ་གཤེགས་པ་དང་། བྱིད་པ་དུ་མ་དང་ལྷན་པ། རྒྱལ་མཚན་སྟོན་པོ་བསྐྱོར་བ་ཤུགས་སྟེ། ཤིང་རྩེ་
རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱན་སྟོན་པོ་ཅན་གྱི་མི་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རེས་བསྐྱོར་བའི་བར་གྱུར་ཏོ། །ཤུགས་ལ་ལའི་བཞོན་པ་རྣམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་

ལྷར་ཤིང་རྩེ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་སེར་བ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་དམར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་དཀར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྲག་བ་དང་། ཤིང་
རྩེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱན་སྟོན་པོ་ཅན་གྱི་མི་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རེས་བསྐྱོར་བའི་བར་དུ་སྟོལ་མ་བཞོན་གོ། །ཤིང་རྩེ་དག་རེ་རེའི་ཕྱི་བཞོན་དུ་ཡང་

སྤྲང་པོ་ཆེ་བརྒྱད་ཁྲི་གསེར་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན། གསེར་གྱི་དྲ་བས་གཡོགས་པ་ཤུགས་བཤམས་ཏེ། སྤྲང་པོ་

ཆེ་བརྒྱུད་ཁྲི་པོ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཁང་པ་བརྟེན་པ་བཟླ་བ། བཟླ་ན་སྟུག་པ་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞག་ནས་འདོད་

{@16B} བར་གྱུར་རྟོ། །སྒྲུང་པོ་ཆེ་བརྒྱུད་ཁྲི་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱི་བཞིན་རྟ་གསེར་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན་པ། གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཀ་བརྒྱས་
པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞག་སྟེ་འདོད་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་
དང་།

ཤུག་རྒྱམས་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་འོང་བ་གཟིགས་ནས་དགེ་སྟོང་རྒྱམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྟོང་དག་ཁྱེད་གང་དག་གིས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་
གྱི་ལྷ་སྟེང་མོས་ཚལ་དུ་འདོད་བཅའ་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ཤུག་སེར་སྐྱུ་རི་གནས་ནས་འོང་བ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་ཤིག། དེ་ཅི་ལྟར་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དགེ་

སྟོང་དག་ཤུག་རྒྱམས་སེར་སྐྱུ་རི་གནས་ནས་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྟེང་མོས་ཚལ་དུ་འདོད་བཅའ་རྗེས་སུ་འཕུན་པ་ལོ། དེ་
ལ་འདི་སྐད་ཅས་བྱ་སྟེ། སེར་སྐྱུ་ཞེས་བྱུ་རྟོང་ཁྱེད་དམ་པ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མི་ཡི་ཁྱུ་མཆོག་དེ། །འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་

ཇི་ལྟར་འོང་གྱུར་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་གྱིས་ཁྱེད་རྒྱམས་དེ་ཉོན་ཅིག། །ཤིང་རྩ་བརྒྱ་སྟོང་མཆོག་དང་བཅས་པ་དག། །ལེགས་པར་བརྒྱན་ཅིང་
མཛོས་པར་སྤྲས་ནས་ནི། སེར་སྐྱུ་རི་གནས་གྱི་གྲོང་ཁྱེད་དམ་པ་ནས། མི་ཡི་དབང་པོ་དམ་པ་བྱུང་བར་གྱུར། །ཤིང་རྩ་སྟོ་

ཞིང་རྒྱུན་གྱུང་སྟོ་བ་དང་། །རྟ་ཡང་སྟོ་ཞིང་སྟོ་བའི་འཁོར་དང་བཅས། །མཚན་མ་ལྷ་པོ་དག་གྱུང་སྟོ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གོས་གྱི་དམ་པ་དག་
གྱུང་སྟོ། །ལྷག་གྱུང་སྟོ་ཞིང་ཐག་སྟངས་ཀྱུང་སྟོ། །དྲིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་བྲ་བརྒྱམས་དང་བཅས། །མི་རྒྱམས་གྱུང་ནི་སྟོན་

པོའི་གོས་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་མཚན་སྟོན་པོ་བསྐྱེད་བས་མཛོས་པར་བྱས། །ཤིང་རྩ་སེར་ཞིང་རྒྱུན་གྱུང་སེར་བ་དང་། །རྟ་ཡང་སེར་ཞིང་སེར་པོའི་འ་
ཁོར་དང་བཅས། །མཚན་མ་ལྷ་པོ་དག་གྱུང་སེར་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གོས་གྱི་དམ་པ་དག་གྱུང་སེར། །ལྷག་གྱུང་སེར་

ཞིང་ཐག་སྟངས་ཀྱུང་སེར། །དྲིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་བྲ་བརྒྱམས་དང་བཅས། །མི་རྒྱམས་གྱུང་ནི་སེར་པོའི་གོས་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་མཚན་སེར་པོ་
བསྐྱེད་བས་མཛོས་པར་བྱས། །ཤིང་རྩ་དམར་ཞིང་རྒྱུན་གྱུང་དམར་བ་དང་། །རྟ་ཡང་དམར་ཞིང་དམར་པོའི་འཁོར་

{@17A} ༣༩། །དང་བཅས། །མཚན་མ་ལྷ་པོ་དག་གྱུང་དམར་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གོས་གྱི་དམ་པ་དག་གྱུང་དམར། །ལྷག་གྱུང་དམར་ཞིང་

ཐག་སྒང་། རྒྱལ་སྤྱུ་གཡེར་ཀའི་བླ་བ་རྒྱལ་སྤྱུ་དང་བཅས། མི་རྒྱལ་སྤྱུ་ཞི་དམར་པོའི་གོས་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་

མཚན་དམར་པོ་བསྐྱེད་བས་མཛེས་པར་བྱས། ཤིང་རྩ་དཀར་ཞིང་རྩུན་ཀྱང་དཀར་བ་དང་། རྩ་ཡང་དཀར་ཞིང་དཀར་པོའི་འཁོར་དང་
བཅས། མཚན་མ་ལྷ་པོ་དག་ཀྱང་དཀར་པོ་སྤྱོ། རྟེན་པའི་གོས་ཀྱི་དམ་པ་དག་ཀྱང་དཀར། ལྷག་ཀྱང་དཀར་ཞིང་ཐག་

སྒང་རྒྱལ་སྤྱུ་དཀར། རྩུ་སྤྱུ་གཡེར་ཀའི་བླ་བ་རྒྱལ་སྤྱུ་དང་བཅས། མི་རྒྱལ་སྤྱུ་ཞི་དམར་པོའི་གོས་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་མཚན་དཀར་པོ་
བསྐྱེད་བས་མཛེས་པར་བྱས། ཤིང་རྩ་བཟུ་ཞིང་རྩུན་ཀྱང་བཟུ་བ་དང་། རྩ་ཡང་བཟུ་ཞིང་བཟུ་བའི་འཁོར་དང་

བཅས། མཚན་མ་ལྷ་པོ་དག་ཀྱང་བཟུ་བ་སྤྱོ། རྟེན་པའི་གོས་ཀྱི་དམ་པ་དག་ཀྱང་བཟུ། ལྷག་ཀྱང་བཟུ་ཞིང་ཐག་སྒང་རྒྱལ་སྤྱུ་དཀར་བཟུ།
རྩུ་སྤྱུ་གཡེར་ཀའི་བླ་བ་རྒྱལ་སྤྱུ་དང་བཅས། མི་རྒྱལ་སྤྱུ་ཞི་བཟུ་བའི་གོས་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་མཚན་ལྷ་པོ་བསྐྱེད་བས་མཛེས་

པར་བྱས། ཤིང་རྩ་དེ་དག་རྒྱལ་སྤྱུ་ཕྱི་བཞིན་དུ། སྤྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཚང་བར་བཤམས་པ་ནི། གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་སྤྱུ་ལེགས་
པར་བརྒྱན། སྤྱང་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱུ་ཞི་གསེར་གྱིས་ཚལ་བར་བརྒྱན། རྟེན་དག་སྟེང་དུ་རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་གྱི། ལང་པ་

བཅུགས་པ་དག་ནི་བཞག་ནས་སྤྱ། རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི། ཤིང་རྩ་རྒྱལ་སྤྱུ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བར་བཤམས། རྟེན་པའི་རྩ་
མཚན་སྟེང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་། རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་རྒྱུན་གྱིས་དགའ་བར་བརྒྱན། རྒྱལ་པོའི་ཆས་གོས་རྒྱལ་པོ་

འཆམ་སྤྲུམ་ཅན། སྤྱང་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་སྤྱུ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་། རབ་དུ་བྱི་ཞིམ་ཁ་དོག་ལྷ་པ་ཡི། མེ་ཏྲ་གསེལ་མ་རྒྱལ་པོའི་ལམ་དུ་བཟུམ།
ཤར་གྱི་ལྷ་ལྷེ་དག་ཀྱང་རབ་དུ་བྱེས། འབྲུག་སྤྱོད་སྟེང་རྒྱལ་སྤྱུ་ཞི་ལེགས་པར་བརྒྱན། སྤྱུ་མཁན་གར་མཁན་

{@17B} རྒྱལ་སྤྱུ་དང་གྲུད་རྒྱལ་སྤྱུ་དང་། འབྲུག་པོ་གསེལ་པ་རྒྱལ་སྤྱུ་མཛེས་པར་བྱས། རྩུ་མེ་རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་པ་ཡང་། རབ་དུ་
དགའ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་། རྒྱལ་པོ་གསེལ་པ་འཁོར་ལྷེ་གཉིས་པའོ། རྟེན་སྤྱུ་པོ་ཟས་

གཙང་མ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་སྤྱུ་རྩ་བཅས་སའི་བར་དུ་བཞོན་པ་དང་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཞོན་པ་ལས་བབས་ཏེ། ལྷ་པོ་ཐང་གི་འཁོར་གྱིས་ཡོངས་སྤྱུ་
བསྐྱེད་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ་བྱ་གྲོ་རྩེ་ལྷ་རྒྱུན་དགའ་བར་བར་དོང་པོ། རྟེན་ཆོ་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་དང་

ཀྱུལ་ཆེ་བར་མཁྱེན་ནས་མི་གང་ལྟག་ཅིང་གི་སྟེང་གི་བར་སྒྲུབ་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཀྱུལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་མཛོད་པར་དད་ཀྱི་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་འཆག་ཅིང་བཞུགས་པར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་འཆག་པའི་གཡམས་ཕྱོགས་ནས་མི་མཛེད་གི་བདག་པོ་ཆོངས་

པ་ཞབས་འབྲིང་དུ་འཆག་ཅིང་འགྲོ་ལོ། །གཡོན་ཕྱོགས་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བཀྱ་བྱིན་ཞབས་འབྲིང་དུ་འཆག་ཅིང་འགྲོ་ལོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་འཆག་པའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་ལྟའི་ཀྱུལ་པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་དང་། ཡོངས་སུ་དགའ་འལྡན་དང་། རབ་འཕྲུལ་དགའ་དང་།

གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདུགས་འཛིན་ཅིང་བསིལ་ཡབ་ཀྱིས་གཡོབ་པར་གྱུར་རྟོ།
།ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་གི་བྱ་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྤང་གཉིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཆག་པའི་༡༣་ཕྱོགས་ལོགས་གི་ཐོག་མ་

ལ་སྤྱོམ་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུར་རྟོ། བུས་མོ་གཡམས་པའི་ལྟང་སྒྲིད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བཏུང་དེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་རྟོ། །ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། མིག་མི་

བཟང་གཉིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཆག་པའི་རྣམ་ཕྱོགས་ལོགས་གི་ཐོག་མ་ལ་སྤྱོམ་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུར་རྟོ། བུས་མོ་གཡམས་པའི་
ལྟང་སྒྲིད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བཏུང་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་འཁོད་

{@18A} } ༡༡། བར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་ཆོ་ཀྱུལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གི་ལྟའི་བྱ་རྣམས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་
ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གི་ལྟའི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟེང་གི་

བར་སྒྲུབ་ལ་གནས་རྟོ། ལྟའི་མེ་ཏྲོག་ཡུད་པ་ལ་དང་། པད་མ་དང་། ཀུ་ལུ་ད་དང་། པད་མ་དགའ་པོ་དང་། ལྟའི་མན་དྲ་ར་བ་དང་། མན་དྲ་ར་བ་
ཆེན་པོ་དང་། ལྟའི་སྒོས་གི་ཕྱེ་མ་རབ་ཏུ་འཐོར་བར་གྱུར་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྟའི་རོལ་མོ་སིལ་

སྟན་དང་། སྤྱད་བྱངས་དག་ཀྱང་སྟེང་གི་བར་སྒྲུབ་ལས་སྤྱད་འབྲིན་པར་གྱུར་རྟོ། །མིའི་ལས་འདས་པའི་སྤྱིའི་རོ་ཡང་སྟེང་གི་བར་སྒྲུབ་ལས་
བྱུང་བར་གྱུར་རྟོ། །སྤྱིན་ལས་སྒོས་གི་ཆར་ཟམ་ཟམ་ཡང་འབབ་པར་གྱུར་རྟོ། །ལྟའི་མེ་ཏྲོག་ཡུད་པ་ལ་དང་། ལྟའི་ཚན་དན་གི་ཕྱེ་མའི་ཆར་
ཡང་

བབ་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་དེ་འི་ཚོ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་མངོན་པར་མཛད་པས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷ་བུའི་རྩུ་འཕྱུལ་མངོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟུག་གཙང་མས་ལྷ་དེ་དག་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་མཐོང་།

ལྷའི་རིག་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་བརྟེན་པས་པས་ཀྱང་བར་སྤང་གང་བར་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྒྲམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཇི་ཅུམ་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཆོར་ཆེ་སྟེ། རྩོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོ་འདི་སྐད་དུ་བལ་ནི་སྤྱིར་ཆེན་པོ་

བཞིའི་དབང་ཕྱུག་ལ་དབང་བར་འགྱུར་བའོ་མཆོར་མི་ཆེ་སྟེ། རས་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ལྷ་དང་མིའི་ནང་
དུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་དབང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་དབང་བ་དེ་ནི་འདི་ཡིན་པ་ལྟ་སྟེ།
བདག་ནི་མིའི་

འཁོར་ཅན་དུ་ཟད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ལྟ་དང་མིའི་འཁོར་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྟོམ་མོ། །དེ་ནས་སྐུ་ལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་ཤིང་གཙུག་
དུ་བཞག་ཏེ། ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་དང་ས་ལ་བཅུགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལི་པོས་སྤྱུག་འཛུལ་ཏེ་ཆོག་འདི་རྒྱ་དེས་སྐྱོས་

{@18B} སོ་ཤོ་ཁའི་མ་ལུ་འདས་བཟུང་མ་ཐག་ཏུ་སྐུམ་ཀྱང་མ་བརྟེན་པར་སེམས་པོ་ལ་གོམ་པ་བདུན་བཅུད་དེ། རྩོགས་བཞིར་གཟིགས་
ནས་གསུང་བཞིན་པ། ང་གི་འཇིག་རྟེན་མཆོག་། ང་གི་འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོ། ང་གི་འཇིག་རྟེན་རབ་སྒྲེ། ངས་སྐྱེ་བ་དང་། མ་བ་དང་། ཉ་བ་
དང་། འཆི་

བཅའ་ཐད་དབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་གདུགས་ཏེ་ཐུག་བགྱིས་སོ།
ཁག་གི་ཚེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞིང་པའི་གྲོང་དུ་བཞུད་ནས་འཇོམ་བྱའི་གྲིབ་མ་བསིལ་བ་ལ་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཉི་མ་ཡོལ་ཡང་འཇོམ་བྱའི་
གྲིབ་

མས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱོམ་བཀྲ་སྟེ། ལྷ་འི་བྱ་གཞིལ་རྒྱ་ལྷན་ལམ་ལོ་སྦྱར་ནས་ཕྱག་འཆིལ་ཁིང་འཁོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕྱག་བགྱིས་པོ། །དེ། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་དང་ལན་གསུམ་རྒྱ་ཕྱག་འཆིལ་ལོ་ཞེས་སྐྱེས་ནས་དེའི་ཆོ་ཆོག་པ་

སྲུབ་ཅད་པ་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱས་སོ། །གང་ཆོ་རྒྱལ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཁྱེད་བརྟམས་ནས། །མ་ཆེན་འདི་ལ་གོམ་པ་བདུན་བཞུད་དེ། །ང་ནི་འཇིག་
རྟེན་ན་ནི་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །དེ་ཆོ་མཁས་པ་ཁྱེད་ལ་བདག་ཕྱག་འཛམ། །གང་ཆོ་སྤུབ་ཆེན་ཁིང་པའི་གྲོང་བཞུད་ཆོ། །འཇོམ་བྱའི་གྲིབ་

མས་བཞུགས་པ་མ་བཏང་ནིང་། །ལྷ་བྱ་གཞིན་རྒྱུ་གཤིས་བཏུང་གླུར་པ། །དེ་ཆོ་མཆོད་འོས་ཁྱོད་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །དེ་ལྟ་ཡང་འདི་
དང་ཁྱོད་ལ་ལན་གསུམ་དུ། །ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་ལྷ་མིས་མཆོད་པ་གཙོ། །ཁྱོད་འད་

འཇིག་རྟེན་མ་མཆིས་ལྷག་ཅི་སྒྲོམ། །མཚན་ནི་དོན་གྲུབ་ལགས་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ། །མ་དང་མ་ཡིས་བསམས་ཏེ་བདག་པ་ལགས། །ཁྱིད་གྱི་
བསམ་རྗོགས་བདུད་རྩི་བརྟེས་པས་ན། །དོན་གྲུབ་ལགས་པར་བདག་གིས་དག་དོད་འཚེ། །དེ་ནས་འདོད་པ་ཁོ་དང་

པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྷན་པདས་ཀྱི་སང་གའི་ཁྱི་ལྷའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་རས་བཅོས་བྱ་བའི་དང་བཀྲམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུ་སྒེལ་བ་
བཞུགས་སོ། །ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་བྱ་སྒོ་རྟའི་ཀླན་དགའ་ར་བར་ཡང་ལྷའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་རས་བཅོས་བྱས་ཡོག་པར་བའི་དངོ། །སྒྲིང་བྱ་
ཡང་།

{@19A} ༄༅། །ལྷ་འཕྲི་ཡི་དབའི་ན་གྱི་ར་ས་བཅོས་བྱའི་བླ་རེས་བེས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བར་སྣང་གི་འཆགས་དེ་ནས་བབས་ཏེ།
།གང་ན་ཁྱི་བཞུགས་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཟུང་གཙུང་མ་ཡང་འཁོར་དང་བཅས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་

བོས་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲུག་གོ། འདི་དཔ་ཞོད་པ་འི་ལྷ་རྒྱལ་ས་དང་གཟུགས་ཞོད་པ་འི་ལྷ་རྒྱལ་ས་གྲང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ་བར་སྒྲུང་ལ་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །མེར་སྐྱ་
ཞེས་

བྱ་གྲོང་ཁྱེར་དམ་པ་ཡི། ལྷ་གྲོ་རྩུ་ཡི་ར་བ་ཉུ་མས་དག་འཕུར། །སྐུ་ལ་པོ་ཟེམ་གཙུང་དེ་དང་གང་གི་མོ། །པའི་གཉེན་མགོ་ན་པོ་སྤྲད་པ་དེ་ཡི་མོ། །

སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་གི་འདུས་གྲུང་ཏེ། །སྤྱི་མ་ཡིན་དང་མཁའ་ལྗིང་དབང་པོ་དང་། །སྤྱི་ཚོགས་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གྲུབ་བྱམ་

དང་། ཁྱི་ཟུང་སྐྱུལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་འདྲུས་པར་གྱུར། ཁྱེ་བཞི་ཉ་གསལ་བའི་བདག་པོ་རྣམས་འདྲུས་ཏེ། ཁྱི་འམ་ཅི་འུ་མོ་གས་དང་ཁྱི་རྣམས་

དང་། དེ་བཞིན་འདོད་པ་དག་ཞོད་པའི་ལྷ། རབ་ཏུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པར་གྱུར། དེ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་

པ་ཡི། ཚངས་པ་རྣམས་དང་ཚངས་པའི་རིས་རྣམས་དང་། འོད་གསལ་ལ་བ་དང་དགོ་རྒྱས་པ་དག་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བར་གཏོགས་དང་གནས་
གཙང་འདུས། དགོ་སྤྱོད་དག་དང་དེ་བཞིན་བྲམ་ཟེ་དང་། འོད་པ་ཅན་དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དང་། གཙུག་བུ་བ་དང་མུ་སྟེགས་གཞན་མང་

པོ། འོག་ལམ་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུས། ཁངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གཟི་བཙེད་དམ་པ་ཡིས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཟུང་གཙང་དེ་ཡི་སེམས།
འཁྲུངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཆོན་འདུས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། རྩོན་ཆད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པ་ལ་ཤད་

པའི་། ཚོག་གིས་འཁོར་རྣམས་འཁྲུངས་སུ་ཆོམ་པར་མཛད། དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་པོ་ཟུང་གཙང་ལ། རྒྱལ་བའི་མཐུན་ཉི་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་
བཞེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཟུང་གཙང་གིས། གཞོན་ཏུ་ཁྱོད་ནི་ས་བདག་ཆེན་པོ་ཡི། རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཞེས་མཁས་པས་

{@19B} ལུང་བསྟན་གྱིས། ཁབ་ནས་མ་བྱུང་གི་གཙུག་ལྷོན་གསེལ་པ། གླིང་བཞིར་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་སྟེ། རྩོག་ཆགས་བྱེ་
བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད། རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་དག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། འབྱོར་པ་བཞི་པོ་དང་ཡང་ལྡན་པར་འགྱུར། ཆོས་ལ་
གནས་ཤིང་

ས་ཡང་སྒྱུར་བ་སྟེ། གླིང་བཞི་དབང་བར་རྒྱལ་པོ་རིགས་རྒྱལ་ཆེན་འགྱུར། མི་ཡི་བདག་དང་མི་ཡི་མཛོད་པར་འོང་། འཁྱོད་འབྲེ་ཆེས་མཛོད་འ
གྱུར་ཞེས་གསེལ་བ་བཟང་། དེ་ནས་དེ་ཆོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཔག་མེད་ནས། བདག་ནི་

རྟག་ཏུ་བདེན་པའི་ཆོག་སྒྲིས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་བདག་གི་ཆོག་ལ་གསོན་ཅེས་གསུངས། འདི་ལྟར་གླིང་བཞི་བའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་ལ་སྒྱུ་
བ་མཛད་པར་བཞེད་པས་ན། དེ་ལྟའི་ཚུལ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད། བདག་ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བྱུགས་མི་རེ། རྒྱལ་པོ་

ཆོན་པོ་སྒྲོན་ཆོ་བྱང་བཞི། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ཀྱིས་རུ་སྤྲལ་གཙུག་ཅིག་འཕངས། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ནི་ཕྱིར་ལོག་གྱུར་པ་དང་། རུ་སྤྲལ་དེ་ནི་
ཁྱོན་པའི་ནང་རུ་ལྟུང་། དེ་ལ་ཁྱོན་པའི་ནང་གི་རུ་སྤྲལ་གྱིས། རྒྱ་མཚོའི་རུ་སྤྲལ་གང་ནས་འདིར་འོངས་ཀུམ་ལེ། འཡི་ཐེ་ཆོམ་སྒྲིབ་

པ་བཅད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་རྒྱུང་ལ་སྒྲོས་ཞེས་དེ་སྐད་སྒྲིས། ཁྱོན་པའི་ནང་གི་རུ་སྤྲལ་དེ་ཉིད་ལ། རྒྱ་མཚོའི་རུ་སྤྲལ་བྲོ་ཆེན་དེས་སྒྲིས་པ། འདི་
རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ཀྱིས་བཀྱར་བཀྱར་ཏེ། ཁྱོན་པ་འདིར་ནི་དེ་རིང་པོར་བར་གྱུར། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ཆེན་དེ་ནི་ཕྱིར་ལོག་སོང་། །

ང་ཞི་སྐྱེ་ལོག་འགྲོ་བར་མ་རྒྱལ་ཏེ། འདྲི་རྒྱལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པས་ན། རུ་སྐྱེ་ལ་ཁྱོད་གྱི་ཁྱོན་པར་གནས་འཆོལ། འདྲི་ལ་ཁྱོན་པའི་ནང་
གི་རུ་སྐྱེ་ལ་གྱིས། རྒྱ་མཚོ་དེ་ནི་ཁྱོན་པ་འདི་ཙམ་འམ། འོན་ཏེ་ཁྱོན་པ་འདི་བས་ཆེ་བཞིག་ བྲིས་ལ་ནང་ལ་སྐྱེ་རུ་སྐྱོས་ཞེས་སྒྲིམ།

རྒྱ་མཚོ་འི་རུ་སྐྱེ་ལ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེས། ཁྱོན་པའི་རུ་སྐྱེ་ལ་དེ་ལ་ཚོགས་སྒྲིམ་པ། ཁྱོན་པའི་རུ་སྐྱེ་ལ་ཁྱོད་ནི་བྲིས་པ་སྟེ། སྒྲོ་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་ཤེས་པ་
རབ་ཏུ་ཞག། འདྲི་ལ་ན [~Tswa] ཙན་གྱི་ཆུ་དེར་བཅས། ཡུམ་རིང་རྒྱལ་ན་དེ་ན་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡང་། རྒྱ་མཚོ་འི་མཐའ་མ་ཤེས་པར་མ་རྒྱལ་ན།
འདུས་

{@20A} ༩༩ ། ལྟ་ཤེས་པ་གལ་རྒྱལ་ཞེས་སྒྲིམ། འདྲི་ལྟར་མི་ཡི་བདག་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་། བདག་གི་མཐུ་ནི་ཐུགས་སུ་མ་ཆུང་དེ། སྒྲིང་
བཞི་པ་ཡི་མཚོད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། ཁྱོད་གྱིས་བདག་ལ་སྐྱེ་བ་མཛད་པར་བཞེད། བདག་ནི་ཚོས་ཙན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། ཆད་

པས་མི་གཅད་མཚོན་ཆས་བདའ་མེད་པར། སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདི་བསྐྱུང་བར་བྱ། འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་མཚོད་པ་ཐོབ་པར་འ
གྱུར། རྒྱ་འཕྲུལ་སྟོབས་བསྐྱོམས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཙན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྟོན་ཚོགས་སྐྱུང་བཞེད་ནས། འདྲི་ཕྱིར་

འཁོར་ཆེན་པོ་ནི་དེད་ག་དང་། བཅོམ་ཙན་རྣམས་ལ་ཐུགས་གྱིས་དགོངས་པ་མཛད། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་བཅོམས་ནི་མགུ་བྱའི་ཕྱིར། ཐུགས་
གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེལ་བ་མཛད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་མ་ལུས་པར། འདྲི་ཡི་ཆོན་དེར་ནི་འདུས་པར་གྱུར། རྒྱལ་

པོ་འདུན་པར་བྱས་པའི་ལེ་ཕུ་སྟེ་གསུམ་པོ། ། འདྲི་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་འི་ཆོ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་ཟངས་རིས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་མཚོད་པར་བྱ་བའི་བཅོམ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཚོན་མ་མཛད་དོ། འདྲི་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་
ཟངས་རིས་ལྷ་

མ་ཡིན་ཁག་ཁྲིག་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོ་ཁག་ཁྲིག་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་དང་བཅས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོད་པ་ཐོག་མར་
བྱས་ཏེ། འདྲི་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་རིན་ཐང་ཡོད་པ་དང་། རིན་ཐང་མེད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེད་ག་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་མཚོད་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕུལ་ལོ། རིན་པོ་ཆེ་གཞན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ན་མེད་པ་དག་གྱུར་མདོན་པར་སྐྱེལ་པ་བྱས་ཏེ་མཚོད་པར་ཕུལ་ལོ། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་

བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་ཁྱུ་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱུ་ལྷ་ཡང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྒྱུ་རྟོ། །ཤིང་རྩ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྩ་ཅང་ཤེས་ཁྱུ་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱུ་ལྷ་ཡང་མཛོན་

པར་སྤྲུལ་རྒྱུ་རྟོ། རྩ་དེ་དག་གྲུང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་དྲིལ་བྱ་གཡེར་ཀའི་བྱ་བ་ཅན་ལ་རྩང་ལག་གི་རྒྱན་གསེར་ལས་བྱས་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་འཕྱར་འདབ་ཅན། གསེར་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཤ་སྟག་གོ། རྩ་ཅང་ཤེས་དེ་དག་གི་རྒྱན་དུ་བྱ་

{@20B}བའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་སྤྱུ་རེ་དག་གྲུང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྒྱུ་རྟོ། །ཤིང་རྩ་དེ་དག་གྲུང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་གསེར་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཤ་སྟག་གོ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུའི་སྤྱུ་རེ་དེ་དག་གྲུང་སྟེང་གི་བར་སྤྲུང་ལས་ཤིང་རྩ་དེ་དག་གི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་གྲུང་རྟོ། །ཤིང་རྩ་དེ་དག་འདོད་ཀྱི་ན་

ཅི་ཆེས་སྤྱ་འདོད། ཤིང་རྩ་དེ་དག་སྟོན་ན་ཅི་སྟོན་པ་ཤ་སྟག་གོ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུའི་སྤྱུ་རེ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཛོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་སྤྱུ་རེ་དག་གྲུང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུའི་སྤྱུ་རེ་དེ་དག་གྲུང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་དྲིལ་བྱ་གཡེར་ཀའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་

པར་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྒྱུ་རྟོ། ཤིང་རྩ་རྒྱུ་དང་། རྩ་རྒྱུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུའི་སྤྱུ་རེ་འི་རྒྱན་དེ་དག་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་ན་སྤྲུལ་སྟེང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་མཉམ་ན་བདེ་བ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བར་གྲུང་རྟོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རོལ་མོ་སེལ་སྟན་ལན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་མཁས་པས་སྤྲུལ་

ན་སྤྲུལ་སྟེང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མཉམ་ན་བདེ་བར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་རྒྱུ་དེ་དག་དང་། རྩ་རྒྱུ་དེ་དག་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུའི་སྤྱུ་རེ་འི་རྒྱན་དེ་དག་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་ན་སྤྲུལ་སྟེང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་མཉམ་ན་བདེ་བ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བར་གྲུང་རྟོ། ཤིང་རྩ་དེ་དག་གི་འཕང་གིས་གྲུང་སྟེང་གི་བར་སྤྲུང་

ལ་དཔག་ཚད་དུ་ཁྱུ་ཁྱིམ་ཏེ་འཁོད་པར་གྲུང་རྟོ། ཤིང་རྩ་དེ་དག་གི་ཕྱི་བཞིན་ཡང་རོལ་མོ་སེལ་སྟན་སྤྲུལ་སྟེང་གསེས་སྤྱ་འབྱུང་བར་གྲུང་རྟོ། ཤིང་རྩ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པ་དག་འཁོད་དོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོན་པ་བྱ་བའི་

ཕྱིར་ལ་ལ་ནི་རོལ་མོ་བྱེད། ལ་ལ་ནི་སིལ་སྒྲན་དྲོལ། ལ་ལ་ནི་གྲུ་ལེན། ལ་ལ་ནི་གར་བྱེད། ལ་ལ་ནི་ཙན་དན་དང་ཨུད་པ་ལའི་བྱེ་མས་འ
ཐོར། ལ་ལ་ནི་ཨ་གར་དང་ཏ་མ་ལའི་ལོ་མའི་བྱེ་མས་༥ འཐོར། ལ་ལ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ཇུས་གྱི་བྱེ་མས་འཐོར། ལ་ལ་ནི་གསེར་དངུལ་
གྱི་བྱེ་

མས་འཐོར། ལ་ལ་ནི་མན་དྲར་བ་དང་། མན་དྲར་བ་ཆེན་པོ་དང་། མན་ཚུལ་ཁ་ཀ་དང་། མན་ཚུལ་ཁ་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། པ་རུ་ཁ་ཀ་དང་། པ་རུ་ཁ་ཀ་
ཆེན་པོ་དང་། མདོག་དཀར་དང་། མདོག་དཀར་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱ་སྒྲར་དང་། སྐྱ་སྒྲར་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱ་སྒྲར་ཁ་པོ་དང་། སྐྱ་སྒྲར་བཟའ་ཆེན་གྱི་མེ་

{@21A} ༢༡། རྟོག་མདོན་པར་སྤྱུལ་ཅིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མདོན་པར་འཐོར་རོ། ལ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་མེ་རྟོག་དང་། དངུལ་གྱི་མེ་
རྟོག་དང་། ཞེལ་གྱི་མེ་རྟོག་དང་། བེ་དྲུའི་མེ་རྟོག་དང་། སྤྱུག་གི་མེ་རྟོག་དང་། སྤྱི་གཏམ་པོའི་མེ་རྟོག་དང་། རྩོམ་སྤྱིང་པོའི་མེ་རྟོག་གིས་
མདོན་

པར་འཐོར་རོ། ལ་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་དང་དབྱིག་གིས་སྤྲིམ་པ་བཀའ་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མདོན་པར་འཐོར་རོ། ལ་ལ་ནི་ན་བ
ཟའ་དང་། རྒྱན་འབུལ་ལོ། ལ་ལ་ནི་སྐྱ་རགས་དང་། ཞབས་གྱི་རྒྱན་དང་། དུག་གི་རྒྱན་དང་། སོར་གདུབ་དང་། གདུབ་དང་། གདུབ་ཐམས་
དང་།

དབུ་རྒྱན་ཅེ་གསུམ་པ་དང་། དབུང་རྒྱན་དང་། ཅོད་པན་དང་། གསེར་སྐྱད་དང་། སྤྱི་གཏམ་གི་དོ་ཤལ་དང་། ཞོར་བུའི་དོ་ཤལ་དང་། སེམས་དོ་དང་།
གྲོད་དང་། མཁུལ་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་འཐོར་བར་གྱུར་རྟོ། ལ་ལ་ནི་ཙོང་ཙོང་ག་ཞིབས་པ། ལ་ལ་ནི་མགོ་རྒྱུ། ལ་ལ་ནི་རྩ་ཆ་གདུབ་ཀོར།

ལ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་ཐོང་བ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ། ལ་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ་གསེར་གྱིས་སྤྲས་པ། ལ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་བྲ་བ། ལ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་
ཐོང་བ་དང་། ཞོར་བུའི་ཐོང་བ་དང་། སྤྱི་གཏམ་གི་ཐོང་བ་ཐོགས་སོ། ལ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་གདུགས་དང་། དངུལ་གྱི་གདུགས་དང་། བེ་དྲུའི་
གདུགས་དང་།

ཞེལ་གྱི་གདུགས་དང་། སྤྱུག་གི་གདུགས་དང་། རྩོམ་སྤྱིང་པོའི་གདུགས་དང་། སྤྱི་གཏམ་པོའི་གདུགས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་
གདུགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲ་ཚོགས་ཐ་དད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱི་བ་དན་ཁ་པོ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། ཚོན་སྒྲ་ཚོགས་

ཅན་མང་པོ་

ཐོགས་སོ། །ལ་ལ་ནི་སྒྲིམ་ཚུལ་ཆར་འབེབས་ཤིང་འཁོད་པར་གྱུར་རྟོ། །ལ་ལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་
མཛོན་པར་བསྟོད་པར་གྱུར་རྟོ། །མི་མཚོག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །མི་ཕུལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ།
ཁྱོད་ལ་དོ་སྤྲོད་

ཡོང་མ་མཆིས། །འཇིག་རྟེན་གསལ་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་མཚོ་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །དཔལ་དང་ལྡན་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་འ
ལྟོ་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་རྫོགས་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་སེལ་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །དེ་དག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །

{@21B} སེམས་དག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །གནས་པ་མི་མང་འཁྱམ་མི་མང་པ། །ལེ་ལེ་མི་མང་འཛོད་མི་མང་པ། །བརྩོན་འགྲུས་
བརྩམས་ཤིང་རྟུལ་བཤིད། །ངེས་པར་རྟོགས་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །རིན་པོ་ཆེ་འོ་ཤོ་བྲང་གི་དཔལ་བཟླ་ན་སྤྲུག་པ། །མཛོས་པ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཁྲག་

ཁྲིག་ཕྱག་རྟུག་རྟུག་རྟུག་ལང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟོ། །རིན་པོ་ཆེ་འོ་ཤོ་བྲང་གི་དཔལ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བཞུགས་ས་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་རྟུག་རྟུག་
རྟུག་ལང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟོ། །བཞུགས་ས་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བགམ་བགྲ་བ། །བཟླ་ན་སྤྲུག་པ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་
བརྩམས་ཕྱག་རྟུག་རྟུག་རྟུག་

མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟོ། །བགམ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་བགྲ་བ་བཟླ་ན་སྤྲུག་པ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཁྲག་
ཁྲིག་ཕྱག་རྟུག་རྟུག་རྟུག་ལང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟོ། །ཁང་པ་བརྩེགས་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཁྲམས་བགྲ་བ་བཟླ་ན་སྤྲུག་པ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཁྲག་

ཁྲིག་ཕྱག་རྟུག་རྟུག་རྟུག་ལང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟོ། །དེ་ལ་གསེར་གྱི་ཁྲམས་རྣམས་གྱི་གདུང་ཕྱམ་ནི་དངུལ། གྲལ་བུ་དང་རྫོ་འཕར་ནི་བྱེད་ཀྱི།
ཐེམ་པ་དང་ཁ་ཁྱེར་ནི་ཤེལ། ཀ་བ་ནི་སྤྲུག། ཀ་ཁུ་ནི་མུ་ཏིག་དམར་པོ། ས་གཞི་ནི་དྲོའི་སྒྲིང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཤ་སྤྲུག་གོ། །དངུལ་གྱི་
ཁྲམས་

རྒྱལ་སྤྱི་གཞུང་ཕྱམ་ནི་གསེར། གྲལ་བྱ་དང་སློང་མཚར་ནི་བེད་རྒྱུ། ཐེམ་པ་དང་ཁ་ཁྲེར་ནི་ཤེལ། ཀ་པ་ནི་སྤྲུག། ཀ་ལུ་ནི་མུ་ཏིག་དམར་པོ། ས་
གཞི་ནི་དྲོའི་སྒྲིང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སྤྲུག་གོ། བེད་རྒྱུ་དེ་ཁྲམ་ས་རྒྱལ་སྤྱི་གཞུང་ཕྱམ་ནི་ཤེལ། གྲལ་བྱ་དང་སློང་མཚར་ནི་གསེར།

ཐམས་པ་དང་ཁ་ཁྱེར་མི་དངུལ། ཀ་པ་མི་སྤྲུག། ཀ་ལུ་མི་སྤྲུ་ཉི་ག་དམར་པོ། ས་གཞི་མི་དྲོད་སྡིང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གསལ་གྲོ། ཞེས་གྲི་
ཁྱམས་རྣམས་གྲི་གཏུང་སྤུམ་མི་བྱེད་ཏུ། བྲལ་བུ་དང་སྒོ་འཕར་མི་སྤྲུག། ཐམས་པ་དང་ཁ་ཁྱེར་མི་དྲོད་སྡིང་པོ། ཀ་པ་མི་གསེར། ཀ་ལུ་མི་དངུལ།

ས་གཞི་ནི་མུ་ཏིག་དམར་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཤ་སྟག་གོ། རྒྱུག་གི་ཁྲམས་རྒྱམས་ཀྱི་གདུང་ཕྱམ་ནི་དོ་རྟིང་པོ། གཤམ་བྱ་དང་སྟོ་འཕར་ནི་མུ་
ཏིག་དམར་པོ། ཐེམ་པ་དང་ཁ་ཁྱེར་ནི་གསེར། ཀ་བ་ནི་དུལ། ཀ་ལུ་ནི་ཤེལ། ས་གཞི་ནི་བེ་དྲུའི་རང་བཞིན་ཅན་ཤ་སྟག་གོ། མུ་ཏིག་དམར་

{@22A} ७७। ཤོ་ཤི་ཁྱལ་ས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གཏུང་ཕྱལ་མི་སྤྱུག ། གྲལ་བུ་དང་སྒོ་འཕར་མི་དོའི་སྣིང་པོ། ཐེམ་པ་དང་ཁ་ཁྱེར་མི་དངུལ། ཀ་པ་མི་གསེར། ཀ་ལུ་མི་བེ་དུ། ས་གཞི་མི་གོ་གོ་རུ་འི་རང་པ་མི་ཅན་ཅན་ལ་སྤྱུག་གོ་དོའི་སྣིང་པོའི་ཁྱལ་ས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གཏུང་ཕྱལ་མི་སྤྱུག་ཏིག་དམར་པོ། །

གྲུ་པ་དང་སྒོ་འཕར་ནི་གསེར། ཐེམ་པ་དང་ཁ་ཁྲེར་ནི་དུལ། ཀ་པ་ནི་པེ་དུལ། ཀ་ལུ་ནི་ཀོ་ཀོ་དུ། ས་གཞི་ནི་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ལ།
སྟག་གོ། །ཁྱམས་དེ་དག་ཏུ་ཡང་སེར་གཅི་ཁྲི་རི་ན་པོ་ཆེ་སྟེ་བརྟན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ལྟ་རྒྱས་གྱི་ཤོས་སྟེ་ཆོག་ས་བཤིང་པ། ཀ་ཅ་
ཡིན་དེ་འོ།

[illegible]

བྱས་པ་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་དང་། ཟུང་མའི་ལྷན་པ་ལས་བྱས་པ་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་དང་། ལྷན་སྐྱེས་པས་བྱས་པ་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་དང་། ཀ་ཞིག་ལས་བྱས་པ་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱས་ཏུ་གཏུག་ཏུ་བཏོང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཁོང་གི་མི་དེ་དག་རེ་རེ་འོས་གཉིས་སུ་ཡང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོ་སྐྱེན་ཐམས་པ་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱས་ཏུ་གཏུག་ཏུ་བཏོང་བར་གྱུར་ཏོ། །

ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རིག་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་བསིལ་ཡབ་ཐོགས་པ་གཉིས་གཉིས་མཛོད་པར་སྤྲེལ་ཏེ། མེད་གའི་ཁྱི་དེ་དག་ལ་ལྟ་མ་

ཡིན་གྱི་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་འཁོད་པ་དག་ལ་གཡོལ་བོ། །ཁྱམས་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་གདུགས་ཁག་ཁྲིག་
ཕྱག་

དུག་ཅུ་དུག་ཅུ་མངོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ། །ཁྱམས་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཁག་ཁྲིག་ཕྱག་དུག་ཅུ་དུག་ཅུ་མངོན་
པར་སྒྲུལ་རྟོ། །དེ་ལ་གསེར་གྱི་ཁྱམས་རྒྱམས་སུ་ནི་རྒྱལ་མཚན་སྟོན་པོ་ལ་ཡུབ་སེར་པོ་ཞེས་གྲིས་སྒྲིས་པ་དག་བཅུགས། དེའུ་གྱི་ཁྱམས་
རྒྱམས་སུ་

ནི་རྒྱལ་མཚན་སེར་པོ་ཡུབ་དམར་པོ་གསེར་གྱིས་སྒྲིས་པ་དག་བཅུགས། བེ་དྲུའི་ཁྱམས་རྒྱམས་སུ་ནི་རྒྱལ་མཚན་དམར་པོ་ཡུབ་སེར་པོ་
ཞེས་གྲིས་སྒྲིས་པ་དག་བཅུགས། ཞེས་གྱི་ཁྱམས་རྒྱམས་སུ་ནི་རྒྱལ་མཚན་དཀར་པོ་ཡུབ་བེ་དྲུ་གསེར་གྱིས་སྒྲིས་པ་དག་བཅུགས།

{@22B} རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་གྱི་ཁྱམས་རྒྱམས་སུ་ནི་རྒྱལ་མཚན་ཁ་པོ་གསེར་གྱི་ཡུབ་བེ་དྲུས་སྒྲིས་པ་དག་བཅུགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་
མཚན་སྟོན་པོ་རྒྱམས་ནི་རྟག་སེར་པོ་རྒྱལ་མཚན་སེར་པོ་རྒྱམས་ནི་རྟག་སྟོན་པོ། རྒྱལ་མཚན་དམར་པོ་རྒྱམས་ནི་རྟག་དཀར་པོ། རྒྱལ་མཚན་
དཀར་པོ་

རྒྱམས་ནི་རྟག་དམར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱམས་ནི་རྟག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་པ་ཤ་སྟག་གོ། རིན་པོ་ཆེ་འཛོལ་བྲང་གི་རྩལ་དེ་
དག་བར་སྒྲུང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷིང་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྒྲོར་བ་བྱེད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སུམ་ཅུ་ཅུ་
གསུམ་

གྱི་ལྟ་རྒྱམས་གྱི་གྲང་པོ་ཆེ་ས་སྒྲུང་གི་བུ་ནི་བར་སྒྲུང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་འགོ་ཞིང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྟ་རྒྱམས་སྒྲིད་ཚོས་ཚལ་ཡོངས་འ
དུས་བརྟེན་དུ་ཉེ་བར་འཇོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕོ་བྲང་གི་རྩལ་དེ་དག་ཀྱང་བར་སྒྲུང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷིང་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་
གསུམ་སྒྲོར་བ་བྱེད་དོ། །

རིན་པོ་ཆེ་འཛོལ་བྲང་གི་རྩལ་དེ་དག་དང་། བགམ་དེ་དག་དང་། བཞུགས་ས་དེ་དག་དང་། ཁང་པ་བཅུགས་པ་དེ་དག་དང་། ཁྱམས་དེ་དག་དང་།
སེང་གའི་ཁྲི་དེ་དག་དང་། གདུགས་དེ་དག་དང་། རྒྱལ་མཚན་དེ་དག་དང་། བ་དན་དེ་དག་ལས་ལྟ་འཛིན་དན་དང་། ཡུད་པ་ལ་དང་། ཨ་

ག་རུའི་བྱེ་མའི་ཆར་བབ་པར་གྱུར་རྟེ། མེ་རྟོག་མན་རྒྱ་ར་བ་དང་། མན་རྒྱ་ར་བ་ཆེན་པོ་དང་། མཛུ་ཁ་ཁ་ཀ་དང་། མཛུ་ཁ་ཁ་ཆེན་པོ་དང་། པ་རུ་
ཁ་ཀ་དང་། པ་རུ་ཁ་ཆེན་པོ་དང་། མདོག་དཀར་དང་། མདོག་དཀར་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱ་སྒར་དང་། སྐྱ་སྒར་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱ་སྒར་ཁ་ཁོ་དང་།

སྐྱ་སྒར་བཀྲ་ཆེན་གྱི་ཆར་ཡང་མདོན་པར་བབ་པར་གྱུར་རྟེ། གསེར་དང་། དུལ་དང་། བེ་རུ་དང་། ཤེལ་དང་། སྤྲུག་དང་། རྩེ་རྩིང་པོ་
དང་། ལུ་རྟིག་དམར་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱི་མེ་རྟོག་དང་། དབྱིག་དང་། གསེར་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་རས་བཅོས་བྱུ་ཆར་ཡང་
མདོན་པར་

བབ་པར་གྱུར་རྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱུ་རྩེ་དེ་དག་གི་མཐུས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བྱུ་དེ་དག་རིན་པོ་ཆེ་གང་དང་གང་གི་ཆར་འབབ་པར་འདོད་
པ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་མདོན་པར་བབ་པར་གྱུར་རྟེ། རྩེ་རྩིང་ཆེ་མེར་སྐྱུ་རི་གནས་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ནས་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་ནི་དཔག་ཚད་དུག་ཁྲི་འ
མང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་དུག་

{@23A} ༢༡། ཁྲིར་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མཚོད་པ་དེ་ལྷ་བྱས་རྒྱས་པར་གང་བར་གྱུར་རྟེ། རིན་པོ་ཆེ་རི་པོ་བྲང་གི་རྩལ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ན་སྒར་འཁོད་པར་གྱུར་རྟེ། ཁེར་སྐྱུ་རི་གནས་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་

ཡང་མི་འགྲོང་བདུན་ཅུ་མེ་རྟོག་མན་རྒྱ་ར་བས་རྒྱས་པར་གང་བར་གྱུར་རྟེ། སྤྲོས་རྒྱས་ཀྱང་རྩལ་རྒྱ་གྱུར་རྟེ། ཁངས་རྒྱས་གྱི་མཐུས་སྤོང་
གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོ་རི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་སྤྲོས་རྒྱས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་དེས་ཁྱབ་པར་གྱུར་རྟེ། སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོ་རི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་

འདི་རི་མཐུས་ཅན་གང་དག་གིས་སྤྲོས་རྒྱས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་དེ་ཆོར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྲལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་རྒྱ་མཐུས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དག་ནི་སྤྲོས་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། རྩེ་རྩིང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་
ཟངས་

རིས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བདུན་གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅན་དན་གྱི་བྱེ་མས་མདོན་པར་གཏོར་
ཏེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་མདོན་པར་བསྐྱོད་པ། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་དོན་རྒྱ་གཉེར་སྤྲད་དུ། སྐྱབས་གྱི་དམ་པར་བརྟེན་སྐྱུ་ལ་བ། ལྷ་ར་

བཅས་འཇིག་རྟེན་མི་འཇིགས་སྤྱོད་པ་པོ། ཁྱིད་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆི། གང་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབས་སོང་ན། འོག་
ལྷོང་དག་ཏུ་ལྷོང་བར་མི་འགྱུར་བ། ཉེ་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆི། ཉེ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཚེལ་བའི་སྤྲད་དུ་འོ། འཁོར་བའི་

སྤྱག་བསྐྱེད་དག་ནི་བཞིག་བཅོམ་ཞིང་། སྤྱང་ན་ལས་རྒྱལ་ཉོན་མོངས་དག་གྱུར་ལ། འདྲེན་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ། ཁྱིད་ལ་
བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆི། རྒྱ་དང་འཆི་བས་ཉོན་པར་གྱུར་པ་ཡི། འལྷ་དང་མི་རྣམས་འདྲེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་ལ་སྐྱབས་

སོད་ཕྱིས་གྱུར་མི་སྤྱེ་བ། ཁྱིད་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆི། ཉེ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་ཟངས་རིས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་པའི་ཆོ་རྟེན་རྒྱུན་དེ་དག་དང་། ཉིང་རྟེན་རྒྱུན་དེ་དག་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་དེ་དག་དང་། གཏུགས་དང་།

{@23B} རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་གྱི་རྒྱུན་དེ་དག་དང་། སྤྱི་དང་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་རྒྱུན་དེ་དག་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་ཅིང་
ཡིད་དུ་འོང་ལ་མཉན་ན་དགའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་དག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་རོལ་མོ་སིལ་སྟན་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མཁས་པས་སྤྱོད་
སྤྱུང་བ་བཞིན་གོ། ཉེ་ལྟར་

ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་ཟངས་རིས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་པའི་ཆོ་སྤྱོད་གི་བར་སྤྱང་ལས་ལྟའི་ཚན་དན་
དང་། ལྟུང་པ་ལ་དང་། ཨ་ག་རུ་དང་། ཏ་མ་ལའི་ལོ་མའི་བྱེ་མའི་ཆར་མཛོན་པར་བབ་པར་གྱུར་ཏོ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེ་མ་རྣམས་སྤྱོད་
ཆོགས་

དུ་མའི་ཆར་མཛོན་པར་བབ་པར་གྱུར་ཏོ། ལྷ་འི་མེ་ཏོག་མན་དྲུ་ར་བ་དང་། མན་དྲུ་ར་བ་ཆེན་པོ་དང་། མཇུ་ཤ་ཀ་དང་། མཇུ་ཤ་ཀ་ཆེན་པོ་
དང་། བ་རུ་ཤ་ཀ་དང་། བ་རུ་ཤ་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། མདོག་དགའ་དང་། མདོག་དགའ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱུ་སྤྱར་དང་། སྐྱུ་སྤྱར་ཆེན་པོ་དང་།

སྐྱུ་སྤྱར་ཁྲ་བོ་དང་། སྐྱུ་སྤྱར་བཀའ་ཆེན་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་དང་། སྤྱུལ་པའི་མེ་ཏོག་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་མཛོན་པར་བབ་པོ། སྤྱོད་གི་བར་སྤྱང་ལས་
གསེར་དང་། དརུལ་དང་། བེ་དུ་རུ་དང་། འཁོལ་དང་། སྤྱུག་དང་། རྩི་སྤྱོད་པོ་དང་། ལུ་ཏིག་དམར་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་

གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཡང་མཛོན་པར་བབ་པོ། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆར་ཡང་མཛོན་པར་བབ་པོ། སྤྱོད་རྒྱུ་ཆར་དེ་བབ་པས་སེར་
སྤྱི་གནས་གྱི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ནས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དཔག་ཆོད་དུ་གཟུགས་ཆད་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། སྤྱོད་རྒྱུ་ཆར་གྱི་དྲི་དེས་གྱུར་

སྟོང་གསུམ་

གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་གང་བར་གྱུར་རྟོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་སྟོས་གྱི་དྲི་དེ་ཆོར་བར་གྱུར་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་
ཟངས་རིས་གྱིས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྟོར་བ་བྱེད་པའི་ཚོ། བར་སྤང་ལས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ཇུས་གྱི་སིལ་སྟན་གྱི་སྤྱད་གཞུང་དོ། །སིལ་སྟན་དེ་དག་གི་
སྤྱིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གྲགས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་
གང་

{@24A} ༣༡། དག་གིས་སྤྱོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་
གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་ཟངས་རིས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྟོར་བ་བྱས་པའི་ཚོ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོ་
བརྒྱ་

སྟོང་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་ཟངས་རིས་གྱི་འཁོར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ལ་ལ་ནི་སྤྱུ་ལེག་ ལ་ལ་
ནི་སིལ་སྟན་བྱེད། ལ་ལ་ནི་གར་བྱེད། ལ་ལ་ནི་ལུས་གྱི་ཚུལ་སྦྱར། ལ་ལ་ནི་ཅན་དན་དང་། ཡུད་པ་ལ་དང་། ཨ་ག་རུ་

དང་། ཏ་མ་ལའི་ལོ་མའི་སྤྱུ་མ་འཐོར། ལ་ལ་ནི་ལྷ་འི་མེ་ཏོག་མན་དྲུ་ར་བ་དང་། མན་དྲུ་ར་བ་ཆེན་པོ་དང་། མན་ཇུམ་ཀ་དང་། མན་ཇུམ་ཀ་
ཆེན་པོ་དང་། པ་རུམ་ཀ་དང་། པ་རུམ་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། མདོག་དཀར་དང་། མདོག་དཀར་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱ་སྦྱར་དང་། སྦྱ་སྦྱར་

ཆེན་པོ་དང་། སྦྱ་སྦྱར་ཁ་པོ་དང་། སྦྱ་སྦྱར་བཀྲ་ཆེན་དང་། སྦྱུ་པའི་མེ་ཏོག་རྒྱམས་དང་། གཤེར་དང་། དུལ་དང་། བེ་དུལ་དང་། འེལ་དང་།
སྦྱུ་ག་དང་། རྫོང་སྦྱང་པོ་དང་། ལུ་ཏིག་དམར་པོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱི་མེ་ཏོག་རྒྱམས་འཐོར་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པར་

འཐོར་རོ། །ལ་ལ་ནི་ན་བཟའ་དང་། ཏར་གཏུབ་དང་། སྦྱར་གས་དང་། ཕྱག་གི་རྒྱན་དང་། སོར་གཏུབ་དང་། གཏུ་བུ་དང་། གཏུ་བུ་ཐམས་པ་དང་།
དབུ་རྒྱན་ཅེ་གསུམ་པ་དང་། དབུ་རྒྱན་དང་། ཅོད་པན་དང་། གཤེར་སྦྱང་དང་། ལུ་ཏིག་གི་སྤེང་བ་དང་། ཞོར་བུའི་དོ་ལ་དང་། སེ་མོ་དོ་དང་།

གྲོ་དང་། མགུལ་རྒྱ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། རྒྱ་ཆ་དང་། རྒྱ་ཆ་གདུབ་ཀོར་དང་། ཚོང་ཚོང་ག་ཞིབས་པ་དང་། མགོ་རྒྱ་དང་། ཐེང་བའི་ལྷ་ལྷི་དང་།
སྒྲིམ་གྱི་ལྷ་ལྷི་དང་། ཞོར་བུའི་ལྷ་ལྷི་དག་འཐོར་ཞིང་མེ་ཏྲ་གི་སྤྲ་རེ་དང་། སྒྲིམ་གྱི་སྤྲ་རེ་དང་། ཞོར་བུའི་སྤྲ་རེ་དག་ཐོགས་སོ། །ལ་ལ་ནི་སྒྲིམ་

རྒྱུ་ཆར་འབེབས་སོ། །ལ་ལ་ནི་བྱེ་མའི་ཆར་འབེབས་སོ། །ལ་ལ་ནི་ལྷ་ཏྲིག་དམར་པོས་སྒྲིམ་པ་བཀའ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མངོན་པར་འ
ཐོར་རོ། །ལ་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིམ་པ་བཀའ་དང་། ལ་ལ་ནི་གསེར་གྱིས་སྒྲིམ་པ་བཀའ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མངོན་པར་འཐོར་རོ། །ཚོགས་སུ་

{@24B} བཅད་པ་འདི་ཡང་སྒྲིམ་སོ། །གང་བརྟེན་གང་ལ་གནས་བཅས་ནས། །གང་ཟག་མཚོག་ལ་མཚོན་འགྱུར་བ། །དེ་འདྲ་བ་ཡི་གྲོགས་
པོ་དང་། །རྟག་པར་རྒྱུ་དུ་ཕྱད་པར་ཤོག། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་ཟངས་རིས་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་
རབ་སེམ་

གྱིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོན་པ་བྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྟོར་བ་བྱེད་
ཅིང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་པ། སྟོབས་བཅུ་བརྩེན་བདེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མི་འ
ཇིགས་

འཇིགས་བྲལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཚོས་ལ་མ་འདྲེས་དེས་པར་གྱུར་པ་པོ། །འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཀུན་སྦྱར་འ
ཚིང་བ་གཅོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཁོར་རྒྱུད་མི་གནས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མཐར་ཕྱིན་ཐང་གནས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འགྲོ་བ་
བྱུང་

བསྒྲོལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སེམས་ཅན་འགྲོགས་ཀྱང་ཚོད་པ་མི་མང་འཁོར། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཐུགས་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཏེ། །པད་མ་རྒྱུ་ཡིས་མི་
གོས་འདྲ་བ་པོ། །སྤྱོད་བསམ་མི་ཁྱབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ་ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མཁྱེན། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚན་མཐམས་

ཅད་བཞིག། །ཁྱོད་ནི་གང་དུ་འདྲ་སྟོན་པ་ཡོང་མི་མང་པ། །མི་གནས་ནམ་མཁའ་མཉམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་རབ་སེམ་
གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཤིང་རྩ་བཟང་གིས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོན་པ་བྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་

གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྟོར་བ་བྱེད་ཅིང་གསེར་བྱེད་གིས་གཏོར་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོད་པར་བསྟོད་པ། ས་དང་བར་སྤང་དད་ནི་ལྟ་འུལ་ན་འད། །བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་མཉམ་མ་མཆིས་ལྷག་མ་མཆིས།
།

མཆོན་མར་གཟུང་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞུགས་པའི། །འགྲོ་བ་སྤྲིན་རྒྱ་འདྲ་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆེན། །འདི་ན་བྱེད་པ་ཚོར་བ་སེམས་ཅན་མེད།
།གང་ཟག་མེད་ཅིང་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད། །ཆོས་ཀྱན་སྟོང་ཞིང་བྱེད་པ་ཀུན་ལས་དབེན། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་གཡོ་མེད་ནི་ཞེས་བསྟན། །སྟེ་
ཞེས།

{@25A} ༣༡ །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འདིར་མོས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱན་བྱས་པ་མེད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །དེ་འདིར་འབྲེན་པའི་སྐས་སྟུགས་ཀྱི་
སྟེ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཡབ་ལྟར་སྟོན། །རྣམ་འབྲེན་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོང་བསོད་ནམས་གང་སྟེས་དེ། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བ་མཆེན་

པ་ཡིས་ནི་མཆེན་གྱུར་པ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཀུན་མ་ལུས་མཐའ་དག་འདིར། །འགྲོ་ལ་སྦྱལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྲུབ་པར་ཤོག །
།བམ་པོ་གསུམ་པ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཞིང་རྟ་བཟང་གིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྟོབས་

ལྷན་གྱིས་གྱང། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོད་པ་བྱས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་ཞིང་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྟོར་བ་
བྱེད་ཅིང་དངུལ་གྱི་མེ་ཏྲག་རྣམས་གྱིས་གཏོར་ཏེ། །ཆོག་སྟེ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོད་པར་བསྟོད་པ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཚོ་ཆུ་ལས་པ་

རོལ་རྣམས་རྒྱལ་བ། །རྒྱལ་ནས་སྟེ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་འགྲོ་སྟོལ་མཛད་ཅིང། །བདེ་གཤེགས་པ་རོལ་ཐང་བདེ་འཛིགས་པ་མེད་འཛིགས་པ། །ན་
མཛོས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། །སྟོ་མཚོག་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་མཆེན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྟ་ཐེབས་
པོར་རབ་ཞེན་

སྟོ་ལྟར་ཏེ། །འཁྱལ་པ་སྤྲིན་རྒྱ་ལྟ་བུར་མ་ཤེས་གྱུར་རྣམས་ལ། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་བྲག་སྡེ་བསྐྱེད་ནས་རྟོགས་པར་མཛད། །མི་མཚོག་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟུ་མ་དང། །སྤྲིན་རྒྱ་འདྲ་ཞིང་མིག་ཡོར་མཚུངས་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྟན། །བྲུབ་པ་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་

སྐས་མཚོག་བསྟེན། །སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དག་ནི་མི་ཆགས་དཔོན། །དངོས་པོ་ལོག་པའི་དོན་གྱུར་རང་བཞིན་བྲལ་བ་དང། །གཞན་གྱི་དངོས་
པོས་སྟོང་བར་མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆེན། །བྱིས་པ་ཚོངས་པའི་སྟོ་གོས་མི་ལམ་དག་འལ་བུར། །མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐས་ཀྱིས་ཆོས་ན་དཔོན། །

ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྟོབས་གཙན་གྱིས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་
པ་བྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་དུམ་གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྟོར་བ་བྱེད་ཅིང་མེ་ཏོག་སྟུ་སྟར་ཁྲ་བོ་རྣམས་གྱིས་
གཏོར་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་

{@25B} དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། མི་མཆོག་ཁྱོད་གྱི་སྟུ་ཡིས་ནི། །ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཟིལ་མནལ། །
རི་རབ་གྱིས་ནི་ཡུངས་འབྲུ་དང་། །རྒྱ་མཚོས་བཟེས་ཆུ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་མངོས་མཚན་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །གཟུགས་གྱིས་

གཟུགས་གྱི་དམ་པ་དང་། །གཟུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནལ། །དཔེར་ན་ཉི་མས་མེ་ཁྱེར་བཞིན། །གཟི་བརླིང་ཕུང་པོ་གཟི་བརླིང་
གྱིས། །མེས་ཅན་གཟི་ལྡན་ཟིལ་གྱིས་མནལ། །ཟིལ་མནན་དེ་དག་ལམ་མེ་མིན། །ཉི་མས་མེ་ཁྱེར་ཟིལ་བརྒྱག

བཞིན། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་མནལ། །ཟིལ་མནན་དེ་དག་ལམ་མེ་མིན། །ཉི་མས་སྟོང་ཟིལ་
བརྒྱག་བཞིན། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྟོབས་གཙན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་བདེ་མཆོག་གིས་

ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་དུམ་གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྟོར་བ་བྱེད་ཅིང་
མེ་ཏོག་སྟུ་སྟར་ཁྲ་བོས་མཛོན་པར་གཏོར་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། །འབྲེན་པ་སྟོན་གྱིས་

ཞི་བ་པོ། །ཞི་གནས་དགུས་པས་འགྲོ་བ་ཡི། །འདོད་སྤང་གཏོ་མུག་རྩལ་ཞི་མཛད། །ཁར་པས་རྩལ་རྣམས་ཞི་བ་གྱིད་བཞིན། །འབར་ཞིང་ཚོས་
ཚུལ་འབར་བར་མཛད། །བླགས་ནི་གྱིས་ནི་མེ་བཞིན་ནོ། །ནགས་བཏང་ནགས་མེས་ཤིང་སྟེག་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉོན་

མོངས་བྲ་བ་སྟེག་ །བསྐྱལ་བ་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པར་དག་ཅུ་འཛིན། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་མཛད་དེ། །བདུད་
ནུམ་ལུས་བླགས་དུག་བཞིན་ནོ། །མུན་པ་མུན་ནག་སེལ་མཛད་དེ། །མུན་ཁུང་སྟོན་མ་འབར་བ་བཞིན། །ཚོས་གྱི་ཚུལ་ཡང་སྟོན་

མཛད་དེ། །ཁོར་མཁན་རིན་ཆེན་ཡོན་ཏན་བཞིན། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་བདེ་མཆོག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་
གཡུལ་ལ་མཛོན་པར་དག་འབས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་དུམ་གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་

{@26A} ༡༡ །ལ་ལན་གསུམ་སྒྲོར་བ་བྱེད་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་མེད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་གཏོར་ནས་ཆོག་གསུ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་པ་
དས་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་པ། གདུལ་དགའ་མི་བཟད་སེམས་ནི་སྟོང་གིས་བཏུལ། །གཡུལ་ལ་དཔའ་བས་གཡུལ་ངོར་དཔའ་བོ་

བཞིན། །ཤིན་ཏུ་ཆར་བཅད་རང་གིས་དབང་དུ་མཛད། །ཐུགས་དུལ་མི་བསྟེངས་སྟོང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟོང་གིས་དབང་པོ་ཐུལ་ཅིང་དག་
ཡང་བཅོམ། །གང་དུའང་མི་བསྟེངས་མི་བསྟོད་བདེ་བ་བརྟེས། །སྟོང་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་མི་འཇུགས། །རྣམ་

པ་ཀུན་ཏུ་དུག་ནི་མ་ལུས་བཅོམ། །མཐུ་ཆེན་སྟོང་གིས་བྱམས་པ་ལེགས་བསྟོམས་ཏེ། །སྟོང་གི་ཐུགས་ནི་དག་དང་བྱམས་ལ་མཉམ། །བྱབ་པ་
སྟོང་གིས་སེམས་ཅན་སྟོ་གོས་བཞིག །འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་ནི་བཞུད་མི་མངའ། །ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་

བསྐྱམས། །ཤེས་རབ་རྣམ་དག་སྟོང་གི་ཐུགས་ཀྱང་དག །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཐུགས་ནི་ཆགས་མི་མངའ། །ཐམས་ཅད་ཟེལ་མཉན་བྱབ་
མཆོག་སྟོང་འབྲེམ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་གཡུལ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་

མིག་བཟངས་ཀྱིས་ཀྱང། བཅོམ་ལྡན་པ་དས་ལ་མཆོང་པ་བྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཏུན་གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་པ་དས་ལ་ལན་
གསུམ་སྒྲོར་བ་བྱེད་ཅིང་བཅོམ་ལྡན་པ་དག་ཏེར་ཆོན་པོ་ཡང་ཐུལ་ནས་ཆོག་གསུ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་པ་དས་ལ་མངོན་པར་བ་
སྟོན་

པ། དཔའ་བོ་ཆོན་པོ་སྟོང་གིས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་མཆོན་ཉིད་མཁྱེན། །གང་འདི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་། །དེ་ནི་བདར་བཏགས་ཆོག་
ཏུ་ཟད། ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་དམིགས་སོ། །གང་འདི་ཆོས་ཤེས་བརྗོད་པ་ཡང་། །

དེ་ནི་མིང་ཅི་ཟད་ཅེས་གསུངས། །མིང་ནི་མིང་གིས་དབེན་པ་སྟེ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། ཆོས་རྣམས་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། །མིང་
ཡང་མེད་ཅེས་སྟོང་གིས་བཤད། །རབ་ཏུ་བཤད་ཅེས་བགྱི་བ་ཡང་། །བཤད་པ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་

{@26B} མ་བཤད་ཅིང་། །སུ་ལའང་བཤད་པ་མ་མཆིས་སོ། །སྟོང་གི་སྤྲེལ་པོ་མི་མཆོག་རྣམས། ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་འཆའ་ནས་ནི། ཆོས་
རྣམས་ལ་ཡང་མི་ཆགས་པར། །རྣམ་པར་དེ་དོ་བྱབ་པ་ཆེ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་མིག་བཟངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་

བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་འཛིན་རྟེན་གསུམ་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྒྲོར་བ་བྱེད་ཅིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྷ་ཏིག་གི་དོ་ཤུལ་ཡང་སྤུལ་ནས་ཆོག་གས་

སུ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། དག་ལྷ་མ་མཆོས་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་གཟུགས་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོབས། རྟེན་འཛིན་རྟེན་གསུམ་ན་མཆོངས་མ་མཆོས། རྟེན་མེད་ཁྱོད་ནི་དག་ལྷ་མ་མཆོངས་མ་མཆོས། ཁྱོད་

གྱི་གཟུགས་ནི་ཆོས་ཀྱིས་བསྟེད་པས་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཟེལ་གྱིས་མཁན། སྤྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཆོན་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས། རྟེན་བྱུང་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་ཤིང་གཟུགས་ཀྱང་དག། ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ནི་མི་བསྟོད་དོ། སྟོབ་

མཁས་པས་སེ་སོར་བསམ་མི་ལང་། ཁྱོད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་ཞིང་ཐུགས་ཀྱང་དག། མི་ཡི་སེང་གོ་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱོར། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་མཆོངས་འགའ་མ་མཆོས། རྟེན་མི་བསྟོངས་འཛིན་རྟེན་གསུམ་བདུལ་ནས། འཁོར་དུ་སེང་གོ་ལྟ་བུར་སྒྲ་

བསྒྲགས་ཏེ། རྟེན་གཞོགས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཟེལ་གྱིས་མཁན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་འཛིན་རྟེན་གསུམ་རྣམ་པར་གཞོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་སྒྲུང་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་

ཞོན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྒྲོར་བ་བྱེད་ཅིང་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིམ་པ་བཀའ་སྟེ་གཏོར་ནས་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་བོའི་ཆོག་གས་པ་འདི། རང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ལྷ། ཀླུ་གྱིས་རྒྱལ་བ་

{@27A} ༣༡ མཛུགས་ན་བཞུགས་པར་མཐོང་། རྟེན་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་མ་འདྲེས་མཆོན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུང་གཅིག་བཟོད་པ་ལ། སྟོ་བོ་བསམ་པ་ཇི་བཞིན་སེ་སོར་འཆོལ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་དེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་། རྟེན་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་མ་

འདྲེས་མཆོན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུང་གཅིག་བཟོད་པ་ལ། འཁོར་གྱིས་ཐ་དད་གསུང་དུ་རྣམ་འཆོལ་ཅིང་། འགྲོ་བས་རང་དོན་ཅི་ལྟ་བཞིན་དུ་འདྲེས་འཆོལ། རྟེན་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་མ་འདྲེས་མཆོན། གསུང་གཅིག་རབ་དུ་བཟོད་པ་མཛོད་པས་ནི། གཅིག་ལ་

འཛིན་གྱི་གཞན་ནི་དག་གཤམ་མཛོད། འདྲེན་པ་སུ་དག་མ་བསྐྱབས་རྟོག་པར་མཛོད། རྟེན་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་མ་འདྲེས་མཆོན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་སྒྲུང་བྱེད་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་བཏང་བཟུང་གིས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་

མཆོད་པ་བྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྒྲོར་བ་བྱེད་ཅིང་མུ་ཏིག་དམར་པོས་སྒྲིམ་པ་
བཀའ་སྟེ་གཏོར་ནས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། རྒྱགས་དང་ར་རྒྱལ་སྤྲིག་པའི་ལྟ་བོ་དཔ་གང་།

།

ཡིད་དགའ་རབ་ཏུ་དང་བས་མི་དབང་བདེ་ག་ཞེས་གྱི། གྲོ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་དེ་དག་བག་མཆིས་ཏེ། །མཚུངས་མེད་བསྟན་བཀུར་
བགྱིད་པ་དེ་དག་སྟོན་པའི་སྤྲུལ། ཆོས་རྒྱམས་འདི་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཆིས་ཏེ། །མི་ལམ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་མ་ལགས་འདྲ། །

མི་ལམ་དགའོ་དམ་མཆིས་ཀྱང་ནི་འདྲ་ཞེས་མཆིས། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གཟིགས། །སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་
མཚུངས་ཤིང་ཆུ་ཡི་བླ་བ་འདྲ། །བྱིས་པའི་གྲོ་ལ་རྒྱུ་རྒྱམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ཚོངས་བར་བགྱི། །གང་དག་རྟག་ཏུ་བག་མཆིས་བདེ་ག་ཞེས་གྲོ་

མངའ་བ། །མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་འདི་ནི་ཚོངས་མི་བགྱིད། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་རྟག་ཏུ་བག་མཆིས་གང་། །མི་མཚོག་དམ་པ་དེ་
དག་མི་དལ་ཡོང་མི་མཆི། ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་འདྲ་བར་རྒྱལ་བ་རྟགས་ནས། །ཡང་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་ཏིང་འཛིན་

{@27B} ཐོབ་པར་གྱུར། །དེ་ནས་ཐགས་ཟངས་རིས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་བྱེ་བ་སྤྲུག་དུག་ཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་མཆོད་པ་རྒྱལ་
པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞི་ལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོམ་ཞིང་མགྲུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས། དགའ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་
སྐྱེས་ཏེ་ཐལ་མོ་

སྒྱུར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྒར་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་
མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོའི་མཆོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཟིགས། །ལྷ་མ་ཡིན་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡང་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་ནས་དེའི་ཆོ་འཇུག་པ་

མཛད་དོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་གང་གི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་པ་དེའི་ཆོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་
ཀྱི་སྟོན་མའོ་དེ་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོག་ས་ཁ་དོག་དུ་མ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ལེ་བརྟན་དང་།

ཞེལ་དང་། དུལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དག་བྱང་ནས་དེ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲིང་བས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་
ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྒྲོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབྱེད་གཙུག་ཏུ་རྟུབ་པོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་སྤུལ་སྟན་

ལས་

ལངས་ཏེ་སྤྲོ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བཅུ་གས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་
སྦྱར་བ་བཏུང་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འཇུག་པ་མཛད་པའི་དོན་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་ཞུས་པ། འཇིག་རྟེན་པན་བཞེད་རྒྱ་ཞིག་མ་མཆིས་པར།
།

མི་ཡི་སེང་གོ་འཇུག་པ་མི་མཛད་ན། །དང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅི་སྤྲད་འཇུག་པ་མཛད། །སྦྱིས་བུ་མཆོག་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡང་གསུངས། །ལྷ་མིན་
མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་གཟིགས་གྱུར་ནས། །འཇིག་རྟེན་པན་བཞེད་ཁྱོད་ནི་འཇུག་མཛད་ན། །ལྷ་མིན་རྣམས་ལ་ལུང་བསྟན་བཀའ་སྤྱུལ་

གསོལ། །དེ་ཐོས་བདག་ཅག་རྣམས་ནི་དག་པར་འགྱུར། །དེ་རིང་སུ་ཡིས་དོགས་མེད་རྒྱ་ཆེན་སེམས། །འཁོར་འདྲིར་ཡང་དག་བསྐྱེད་པར་
གྱུར་ཅིག་གྲ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གི་བསམ་མཁུན་ནས། །མི་ཡི་སེང་གོ་འཇུག་པ་མཛད་པར་གྱུར། །དེ་རིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་

{@28A} ༣༡། །ཡིད་ཀྱིས་སུ། །མི་ཡིས་མཆོག་ལ་དད་པ་གང་གིས་བསྐྱེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གི་བསམ་མཁུན་ཏེ། །ཡིད་དུ་འ
ོང་བའི་འཇུག་པ་མཛད་པར་གྱུར། །བདེ་གཤེགས་ཞལ་ནས་འཇུག་པ་དེ་མཐོང་ནས། །འདི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་འཇུག་པ་མཛད་པ་

འདི། །སུ་ཡི་དཔུང་བཅས་བདུད་ནི་དེང་བཅོམ་ཞེས། །འཁོར་འདི་དེ་རིང་ཐེ་ཚོམ་འཚལ་པར་གྱུར། །དང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་དག་ལས་རྒྱལ།
།ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བའི་སེམ་ཉི་བཅད་དུ་གསོལ། །མི་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་འགོ་བཤི། །ཐེ་ཚོམ་སྦྱར་ཏེ་ལེགས་པར་བཅད་དུ་གསོལ། །དེ་

ནས་ཆོད་པ་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་ལུ་བཞུས་པའི་ལན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་ཆོད་པ་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་སྤྲར་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྩི་བ་ལེགས་པར་རྩིས། །འཇིག་རྟེན་པན་ཕྱིར་འཇུག་པ་ངས་བྱས་པ། །དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་མ་ལུས་བསྟན་པར་བྱ། །བསྟན་པ་དེ་
ནི་ཅེ་

གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། །སྤྲོ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱིས་ང་མཆོད་འདི་བྱས་ཏེ། །དེ་དག་སེམས་ནི་ཅི་ལ་འང་
ཆགས་མེད་པས། །ནམ་མཁའ་འོ་ངོས་ལ་ལག་མཐིལ་ཆགས་མེད་བཞིན། །ལྷ་མིན་ཚོགས་ཀྱིས་དད་པའི་ཡིད་བྱས་ཏེ། །དེ་དག་ང་ལ་མཆོད་
པ་འདི་

བྱས་པས། གྲོ་ཅན་དེ་དག་ལྟ་མིན་རིས་བོར་ཏེ། མཐོ་རིས་དོང་ནས་ཡུན་རིང་དགའ་བར་འགྱུར། རྟོ་དག་ཕྱི་དུས་རྒྱལ་བ་མིའི་སེང་གོ། གང་གྱུ་རྒྱུ་གི་བྱེ་མ་བྱེ་བ་སྟེ། བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ནས་ཡིད་འོང་བསྐྱལ་པ་ལ། རྟོ་དག་ཐམས་ཅད་མཚན་འབྲུག་རྒྱལ་བར་འགྱུར། རྟོ་ཆོ་བ་དེ་

གཤེགས་ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག་ཅུའི་རྣམས། རེ་ལྟ་རྟོན་སྟོན་མ་སྟོན་སྟེ་གསུམ་པ་སྟེ། རྟོ་དག་མི་གནས་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་ཅིང་། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟོན་འགྲེལ་བར་འགྱུར། རེ་ལྟ་རྟོན་མཁས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་། རྟོན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་སྟོན་མ་མེད་པར་འགྱུར། རྟོ་ཆོ་

ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག་ཅུར་ཆོངས་པ་ཡི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་སྟོང་བར་འགྱུར། རྟོ་དག་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མཛད། རྟོ་དག་ཞིང་དེར་དགའ་བར་འོང་བར་འགྱུར། བརྟན་པ་དེ་དག་མི་ཁོམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་། ལྟ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་སྟོན་པར་འགྱུར། རྟོ་དག་ཆོ་ཡི་

{@28B} ཆོད་དུ་གྱུར་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག་ཅུ་ཆོང་བར་ཡང་། རྣམ་པར་འབྲེན་པ་དེ་དག་འཆོ་བར་འགྱུར། ཆགས་པ་མེད་པར་འཆོས་ཀྱང་སྟོན་པར་མཛད། ཐུབ་པ་དེ་དག་ཐུང་ན་འདས་གྱུར་ཏེ། རེ་ལྟ་རྟོན་མཁས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་གྱུར་ནས། བསྐྱལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག་ཅུ་ཆོང་བར་ནི།

རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་གནས་པར་འགྱུར། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་དག་འགྲོ་བའི་ཆོག་ས། གང་གྱུ་རྟོན་སྟེ་གྱི་སྟེ་བོ་འདུལ། རྟོ་དག་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བར་མཚན་འབྲུག་འགྱུར། ཞིང་དང་ཆོ་དང་ཆོས་གནས་འགྱུར་བ་འདར་འབྲུག། བདེ་གཤེགས་དེ་དག་ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག་ཅུ་ཡི།

སྟོས་པ་བྱུང་མེད་ཡོངས་སུ་སྟོན་མཛད་དེ། ལྟ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པས་འདེམས་པར་འགྱུར། མཁས་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་གདུང་ཡང་འཛིན། རྒྱལ་བས་ལྟ་མིན་དེ་དག་ལུང་བསྟན་པ། རེ་ལྟ་རྟོན་ཐན་ཕྱིར་བྱང་སྟོང་ཆོན་པོས་གསུངས། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟོན་དེ་ཐོས་ནས། ཡི་

རངས་གྱུར་ཅིང་སྟོབས་ཀྱང་སྟེ་བར་གྱུར། ལྟ་མ་ཡིན་ལུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ། རྟོ་དག་ཆོ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་སྟེ་ཆོན་པོས་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་མཚན་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། འདི་སྟམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔ་

ལོ་དཔའི་ཆོ་དག་བའི་རྩ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛོན་པར་འདུ་མཛད་ན་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་གྲུབ་སྟམ་ནས། དེའི་ཆོ་སེམས་ཇི་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་ཡང་རྟེན་སུ་བྱུང་ཞིང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དེ་དང་དེར་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བཞི་

དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་

དག་མཛོན་པར་འདྲུ་མཛོན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་གིས་སྤྲོན་མཛོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་
པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་གིས་ཕྱིར་མི་ཕྱོགས་པ་བསྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩེས་སུ་བྲན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་

གོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྩེས་སུ་བྲན་པར་གྱུར་ནས་འདི་སྟོན་དུ་
སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་མཛོན་ན་དེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གང་གྲུའི་གྲུང་གི་

{@29A} ༣༡ །བྱེ་མ་སྟེད་ན་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མིའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མཆོད་
པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དུ་སེམས་ཅན་རེ་རེས་བསྐྱེད་པ་གང་གྲུའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་མཆོད་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ལ་
ཡང་ལན་ལོན་པར་མི་

རྣམས་སོ་སྟོན་མོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། རོ་མཚར་དང་དད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེའི་ཆོ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་གཞི་ལ་བཞུགས། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནི་རེ་རེ་ལའང་། །ལྷ་མ་ཡིན་
གྱི་མཆོད་པ་

འདིས། །ཆ་ཙམ་མི་སྦྱོད་མིའི་སང་གོ་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །ལྷ་དང་མི་ཡིས་མཆོད་གྱུར་པ། །ཙན་དན་ཐུར་མ་རི་རབ་ཙམ། །མི་
མཆོག་ཁྱོད་ལ་མཆོད་པར་འོས། །མི་ཡི་སང་གོ་ཁྱོད་ལ་ནི། །གང་གྲུའི་བྱེ་མ་ཆེས་མང་བའི། །རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་བཀང་བའི། །སྒོས་རྒྱ་དག་གི་

མཆོད་པར་འོས། །ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་མངའ་བའི། །གང་གྲུའི་བྱེ་མ་ཆེས་མང་བའི། །མེ་ཏོག་ཆོགས་ནི་རི་བོ་མཆོག། །ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་མཉམ་
མཆོད་འོས། །རྒྱལ་བ་སྒྲོན་མ་རང་བྱུང་བ། །མར་མེའི་སྤྲོད་པོ་རི་རབ་ཙམ། །འབྲུ་མར་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྟེད་གྱི། །མར་མེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་

འོས། །མཐུ་ཆེན་མངའ་བ་དེ་ལྟ་བུར། །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་གྱུར་པ། །གང་གྲུའི་བྱེ་མ་ཆེས་མང་བའི། །མེ་ཏོག་མཆོད་རྟེན་མཆོད་པར་འོས།
།མི་དབང་མཆོད་པས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ། །རིན་ཆེན་གདུགས་ནི་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་སུ་ཡང་། །སེམས་ཅན་མཆོག་

ལ་མཚོད་པར་འོས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མངའ་བ་ཞིང། རིན་པོ་ཆེ་ཡི་རྒྱལ་མཚོན་གྱིས། རྟོགས་བཅུ་འཛིན་རྟེན་ཁམས་བཀའ་སྟེ།
བསྐྱལ་པ་བསམ་ཡས་མཚོད་པར་འོས། མི་ཡི་སེང་གོ་ཞིང་ལ་ནི། བསྐྱལ་པ་ཞུགས་ཀྱིས་དཔག་མེད་པར། གང་གྲུ་གི་བྱེ་མ་ཆེས་མང་བའི།

བ་དན་ཚོགས་གྱིས་མཚོད་པར་འོས། རྩེད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སྤྲོ་བའི་སྟག། ལྟ་རྟེན་སྤྱོད་ཆེ་མི་དག་དང། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་ཚོགས་པ།
བརྟག་བཟུང་དཔེ་ལ་གསལ་དུ་གསོལ། གཞན་ཏེ་གང་གྲུ་གི་བྱེ་སྟེད་གྱི། རྟོགས་བཅུ་འཛིན་རྟེན་ཁམས་རྟེན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་

{@29B} ཅད་སངས་རྒྱལ་སྟེ། མི་མཚོག་སྟོབས་བཅུ་འཛིན་སྟོབས་ལྡན་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་མགོ་བོ་ཡང། གང་གྲུ་གི་བྱེ་སྟེད་གྲུ་ཏེ།
མགོ་བོ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང། དེ་སྟེད་ཁ་དང་ལྡན་གྲུ་ལ། ཁ་རྟེན་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང། སྟེ་དང་ཁ་ཡི་གྲངས་མཉམ་ལ། གང་གྲུ་གི་གྲུང་གི་
བྱེ་སྟེད་གྱི།

བསྐྱལ་པར་བསྟོད་པར་བགྱིས་གྲུང་ནི། རྒྱལ་བ་དེ་དག་སྟོབས་མི་བས། ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མི་ཕྱིན། རྒྱལ་བ་དེ་ལྟ་འོན་ཏན་གྱི། ལ་
རོ་ལ་ཏུ་ནི་ཕྱིན་པར་གྲུང། དེ་འོ་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དགོས་པ་རྟེན་ཁམས་ལ་བཀའ་སྟེ་ལ་པ། དགོས་པ་དག་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། འདི་

ཉ་ཐོས་རྟེན་ཁམས་ནི་དྲང་བོར་གྲུང་པ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་གྲུང་པ། ཆོས་སུ་གྲུང་པ། དཔང་དུ་གྲུང་པ། ཚད་མར་གྲུང་པ་ཤ་སྟག་གཞན་ཏེ།
དེ་དག་ནི་དཔེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཤ་སྟག་གོ། དེ་ཅི་འོ་ཕྱིར་ཞིན། དགོས་པ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་དང་

ལྡན་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལོ། དགོས་པ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོན་ཏན་རྟེན་ཁམས་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་འོན་ཏན་གྱིས་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ལོ། དགོས་པ་དག་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་འོན་ཏན་རྟེན་ཁམས་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་འོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་
གྲུ་གི་གྲུང་གི་བྱེ་སྟེད་དུ་ཞོང་བར་མི་འགྲུར་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་འོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གྲུ་གི་གྲུང་གི་
བྱེ་སྟེད་གྱིས་བསྐྱལ་པ་གང་གྲུ་གི་

གྲུང་གི་བྱེ་སྟེད་དུ་གང་འདི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་གཟུང་བར་བཟོད་ཀྱང་བཟོད་པར་མི་རྣམས། བསམས་ཀྱང་བསམ་པར་མི་རྣམས་སོ། དེ་ཅི་འོ་ཕྱིར་

ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱབ་བར་བསྐྱས་པ་སེམས་
ཅན་གང་ཇི་

སྟེན་ཅིག་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་
ཚད་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟེན་པ་དེ་སྟེན་གྱི་བསོད་ནམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་ལས་འབྱུང་ངོ། །སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་

{@30A} ༡༡། ཞི་མི་ཟད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་ལྟར་མི་ཟད་པ་དེ་ལྟར་མི་ཟད་པའི་བསོད་ནམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་ལས་འབྱུང་ངོ། །སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོན་ཀྱང་
ལན་

ལོན་པར་མི་རྣམས་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འཇིག་རྟེན་པའི་མཚོན་པ་ནི་ཟང་ཟང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཚོན་པའི་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་གཞི་ལ་བའདི་དག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་
ཇི་ལྟར་གཞི་ལ་

བར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ་ཟང་ཟང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
དུ་ཟང་ཟང་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ཀྱང་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དགེ་སྟོང་དག་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་དཔའ་ཀྱང་མེད་པ།
ཁགྱུར་དུ་

མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། མཚུངས་པ་མེད་པ། གཞལ་དུ་མེད་པ། བཟོན་དུ་མེད་པ་འདས་པ་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འ
དུ་ལ་

བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། ལྷ་ན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དབང་པོའི་ཏྲུག་ཅེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ།
དགེ་སྟོང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏྲུག་དེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་ཞིང་གང་གྲུའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་

རྒྱལ་ལ་ཕན་པར་དགོངས་པར་གྱུར་ཏེ་དོན་གྱི་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡང་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྤྱི་བོ་བྱེད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྒྱལ་མེད་དང་མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་ཆད་པ་སྟེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏོག་དེའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ན་ལོག་པར་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོང་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྷ་བའི་
རྒྱལ་པ་ཡོང་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །མངོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་ཡོང་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ལུས་དང་དག་དང་། ཡིད་གྱི་ལས་གྱི་མཐའ་ཡོངས་སུ་མ་
དག་པ་དང་

{@30B} ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོང་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་འབྱུང་བ་ཡོང་མེད་པར་གྱུར་
ཏོ། །དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཡུལ་རིང་པོ་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་པོའི་ཚོས་རྒྱལ་པོ་བཙུན་ཅིང་བཏམས་ཏེ་
རྗེས་སུ་བསྐྱོད་ཅིང་བསྐྱབས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དབང་པོའི་ཏོག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ན་འ
ཁོད་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་པོའི་བདེ་བ་ལྷོ་བཟུང་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟར་ལ་ལ་ནི་འདོད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །ལ་ལ་ནི་སྤྱི་
ནས་འབྱུང་བའི་བདེ་

བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །ལ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །ལ་ལ་ནི་སྤྱི་མས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་
ཏོ། །ལ་ལ་ནི་སྤྱི་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་བདེ་བ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལ། བདེ་བ་དེ་
དག་ལ་ཡང་

མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་བ་མེད་ཏོག་གི་ཁུ་བས་ཉེ་བར་འཛོལ་དང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྱུང་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དུ་གྱུང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བར་སྒྲུབ་ལ་རྒྱུ་བའི་བྱ་
ནི་བར་སྒྲུབ་ལ་

ཡང་རྒྱུ་ལ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྱུང་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དུ་གྱུང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་

པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་འཁོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་
བའི་མི་དགའ་བ་མེད་

ཚོངས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་དགའ་བ་ཤ་སྟག་ལ་ཡོངས་སུ་དེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོན་དགོ་བའི་རྩ་བ་
དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་དེས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འི་དཔ་

འདྲ་པའི་ཚོ། མི་དགོ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་སྟེ། དགོ་བ་ལ་བཅུད་པས་དེ་དག་ལ་ལས་གང་གིས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཚོར་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་
རྣམ་པར་སྒྲིན་བ་དབང་མེད་པར་འབྱུང་བ་མི་དགོ་བའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་མེད་དེ། དེ་མ་བསམགས་པའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྟུལ་ཚོར་བར་འགྱུར་བའི་
རྣམ་པར་སྒྲིན་བ་མི་

{@31A} ༣༡ །འབྱུང་དོ། །དེ་དག་གིས་ཚོངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ལས་གང་གིས་ཚོངས་པ་རྣམས་ལ་སྟུག་བསྟུལ་ཡང་མ་ཡིན།
བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཛོན་པར་འདུ་མ་བྱས་ཏེ། དེ་མ་བསམགས་པའི་ཕྱིར་ཚོངས་པར་འགྱུར་བའི་
ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་

ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་མི་འབྱུང་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་རྒྱ་གང་གིས་
སེམས་ཅན་དེ་དག་དུས་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟུག་བསྟུལ་མི་འབྱུང་བས་ཉམས་སུ་མི་བདེ་བའི་ཉི་མ་མི་འཆར་རོ། །རྒྱུད་ཉམས་སུ་མི་བདེ་བ་
མི་ལྡང་དོ། །ཆར་

ཉམས་སུ་མི་བདེ་བ་མི་འབབ་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་དེ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔོན་པའི་ཚོ། སེམས་ཅན་དེ་དག་
ལ་ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་བསྟན་ཅིང་བཤད་པས་སེམས་ཅན་དེ་
དག་གིས་

ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལས་བསྟན་པ་དེ་ཐོས་ནས་ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཤེས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྱང་བར་ཡོངས་སུ་བསྟུབས་པས་ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་དེ་དག་ལ་ཚོངས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་
མེད་དོ། །ཚོངས་

པ་ནམས་ལ་རྒྱ་གང་གིས་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དེར་སྐྱེས་པའི་

སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དེས་བཏམས་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ལ་རིམ་གྱོ་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་དོ། །དེ་དག་འཆག་ན་
ཡང་ཚོས་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིང་ཚོས་ལ་མོས་པས་ཞེན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་འཆག་སྟེ། ཚོས་ལ་མོས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་འཆག་པ་དེ་དག་ལ་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་

མི་འབྱུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲུང་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཉལ་བ་དང་། སད་པ་དང་། དེ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་དོ།
།སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཡང་བཅས་སྤངས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་བཅས་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་མི་འ
བྱུང་

{@31B} དོ། །ཡང་དག་པའི་སྤང་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཡང་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་དེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་
ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་ལ་མི་སྤྱག་པ་དང་སྤང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་དེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
སེམས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་དག་ཚོས་
ཐམས་

ཅད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་སྤྱག་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སྤྱག་པ་དང་
བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཚོར་བ་རྒྱ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཅིག་ཤུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་པ་

པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དབང་པོའི་ཏྲོག་དེ་བསྐྱལ་པ་གང་གྲུའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་བཞུགས་པའི་ཚོ་དེས་

གསུངས་པ་ལ་ཕྱིར་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལེགས་པར་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སྟོང་དག་དེ་ལ་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞན་པ་དང་། དམའ་བ་དང་། ཞུམ་པ་དང་། རྒྱུ་

བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་འབྲེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཉེས་པར་བསམས་པ་དང་། ཉེས་པར་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཅིག་གི་དོན་བྱ་བའམ། དེ་

དག་ལ་ཕན་པར་བསམས་པའམ། བདེ་བ་བསྐྱབ་པའམ། སྤྱག་བསྐྱལ་བསལ་བའམ། དེ་ལྟར་ཐ་གྲུ་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་
པར་བྱ་བའམ། སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བར་རྣམས་མཁུ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཀའ་

{@32A} ༣༡ །སྤྱལ་པ། དགེ་སྟོང་དག་དེ་ལ་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། སེམས་ཞན་པ་དང་། སེམས་དམའ་བ་ནས་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པའི་བར་གྱི་
སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཅིག་གི་དོན་བྱ་བའམ། དེ་དག་ལ་ཕན་པར་བསམ་པའམ། བདེ་བར་བསྐྱབ་པའམ། སྤྱག་བསྐྱལ་

བསལ་བའམ། དེ་ལྟར་ཐ་གྲུ་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའམ། སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བར་རྣམས་
མཁུ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྤྱལ་པ། དགེ་སྟོང་དག་དེ་ལ་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། དད་པ་ཞན་པ་ནས་

ཉེས་པར་བསྐྱབས་པའི་དད་པའི་བར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞན་པ་ནས་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་དང་། ཐོས་པ་ཞན་པ་ནས་
ཉེས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཐོས་པའི་བར་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པ་ནས་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བར་དང་། དྲན་པ་ཞན་པ་ནས་
ཉེས་

པར་བསྐྱབས་པའི་དྲན་པའི་བར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞན་པ་ནས་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དང་། ཞེས་རབ་ཞན་པ་ནས་
ཉེས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཅིག་གི་དོན་བྱ་བའམ། དེ་དག་ལ་ཕན་པར་བསམ་པའམ། བདེ་བསྐྱབ་པའམ་
མ།

སྤྱག་བསྐྱལ་བསལ་བའམ། དེ་ལྟར་ཐ་གྲུ་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའམ། སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་

བར་རྒྱལ་མཁུ་གསོལ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་ལེགས་སོ་ལེགས་

སོ། །དེ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཞན་པ་དང་། སེམས་ཞན་པ་དང་། དད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྩལ་དང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞེས་རབ་ཞན་པ་དང་། དམའ་བ་དང་། ཞུམ་པ་དང་། རྩལ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་

བསྐྱེལ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཉེས་པར་
བསམས་པ་དང་། ཉེས་པར་བསྐྱེལ་བའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ལམ། དེ་དག་ལ་ཕན་པར་བསམ་པ་ལམ། བདེ་བར་

{@32B}བསྐྱེལ་བ་ལམ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་བསལ་བ་ལམ། དེ་ལྟར་ཐ་གྲུ་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་ལམ། སེམས་ཅན་
དེ་སྟེད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ། །དགོས་པ་དག་དེ་ལ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་
ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་

བྱུང་བ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟུང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་དག་ཅང་མི་ཟེར་བར་འཁོད་དོ། །དེའི་ཆོ་ཤར་ཕྱོགས་ལེགས་
སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱོད་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
དོ། དེ་ན་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་གཟི་བརྟེན་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ད་ལྟར་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། དེར་འཇམ་དཔལ་
གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པ་འདུས་ཤིང་འདུག་པར་གྱུར་པ་དེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་

གཟི་བརྟེན་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་མི་མཛེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཤུག་བྱུང་བ་ཆོས་སྟོན་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་བྱུང་བ་དེ་ལ་བསྟོན་བཀའ་བགྱི་བའི་སྤྱད་དུ་བདག་ཀྱང་མཆོའོ། །དེ་སྐད་
ཅེས་གསོལ་པ་

དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟི་བརྟེན་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྱུལ་རྟོ། །འཇམ་དཔལ་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་ཞེས་ན་སོང་ཤིག། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པ་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འ

དས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་གཟི་བཙུག་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེ་
ན་སྟེ་བྱ་སྟེ་བས་དང་ལྷན་པའི་ལག་པ་བསྐྱུམ་པ་ལས་བརྒྱུད་བའམ། བརྒྱུད་བ་ལས་བསྐྱུམ་པ་ཅིམ་གྱིས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྟར་གྱུར་པ་འ
ཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་སྐྱེ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྲ་གྲུབ་པའི་ན་སྟེ་འདིར་གནས་པར་གྱུར་ཏེ།
ཉེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་འཇམ་དཔལ་
གཞོན་ལྟར་

{@33A} ༣༡། གྱུར་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གང་འདི་སྐད་དུ་དགོས་པ་དག་དེ་ལ་ཇི་
སྟེ་སྟེ་སེམས། དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཁའ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ནི་
བཅོམ་ལྷན་

འདས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ནི་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དབང་པོའི་རྟོག་ཅེས་བགྱི་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཉེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། འ
དི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བགྱི་བ་ལ་ཚོགས་པ་མི་

མང་འདྲ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བགྱི་བ་ལ་རྒྱུན་ཆད་པར་བགྱི་བ་མ་མཆིས། སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་དགོད་པས་ཚོགས་པ་མི་མང་འདྲེ། ལ་ལ་ཞིག་ཡང་དག་པར་སྐྱབས་ཡང་དག་པར་སྐྱབས། རྒྱལ་བ་གཙོ་བོ། རྒྱལ་བ་དམ་པ།

རྒྱལ་བ་མཆོག་ རྒྱལ་བ་རབ་ཅེས་བཙུང་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ལགས་པར་ཡང་དག་པར་བཙུང་པས་ཡང་དག་པར་བཙུང་དོ། ཉེ་
སྐད་ཅེས་སྐྱས་ནས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྟར་གྱུར་པས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྐྱས་སོ། ཉེ་པར་བོ་རྣམས་ནི་ཐབས་མཁས་ཏེ། འ

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་མཛད་ཕྱིར། ཉེ་པར་བོ་ཆོན་པོ་རྣམས་པར་འཕྲུལ། བྲེ་བ་བརྒྱུད་ཅུར་རྒྱལ་
བ་ཉིད། སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་བསྟན་གྱུར་གྱང་། ཉེ་དུང་ཆོག་པའི་འདུ་ཤེས་བསམ་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་གུང་འཇུག་ ཉིད་

གསུམ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་གཅིག་གི་ལངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་དག་མཛད་པས། ཇི་ལྟར་ཐུབ་པ་ཐབས་མཁས་པ། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ནི་ཀློག་གིས་འཚེལ།
།ད་དྲུང་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར། །དེ་དང་དེར་ནི་ཡོངས་བསྟན་ཏེ། །ད་དྲུང་དུ་ཡང་འབྲེན་པ་ཁྱོད། །ལངས་རྒྱས་མང་པོ་སྟོན་པ་མཛད། །

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་རྣམས་གིས། །གང་ཟག་མཚོག་ཞོད་པ་མཛད། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མི་མངའ། །ཁྱོད་གྱི་གང་ཡང་མཁུན་
མཛད་དེ། །བརྒྱ་བྱེད་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། །ལ་ལར་བདུད་གྱི་ཆ་བྱད་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་མཛད་དེ། །འཛིག་རྟེན་

{@33B} རྣམས་གིས་རྟོགས་མི་རུས། །བུད་མེད་ཆ་བྱདོད་པ་མཛད། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་ན་འད་གདའ། །འཛིག་རྟེན་ཚོས་གིས་
མི་གོས་ཏེ། །པད་མ་རྒྱས་མི་ཆགས་པ་བཞིན། །འབྲེན་པ་སྣ་ཚོགས་ཁམས་ཅན་གྱི། །འཛིག་རྟེན་འདི་ཡི་རྩེས་འཇུག་མཛད། །དེས་ན་སྐྱེ་དགུ་འ
དི་

དག་རྣམས། །གདུགས་མཚན་ཁྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད། །ལ་ལར་བལྟམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན། །ལ་ལར་སྤྲོད་པ་དངས་པ་བསྟན། །ལ་ལ་ན་ནི་འ
ཁོར་ལོ་སྟོར། །ལ་ལར་ད་པོ་ད་པ་མཛད། །སེམས་ཅན་འདྲུལ་བའི་དོན་སྤྲད་དུ། །དགུས་ཤིང་མགུར་ལེན་རོལ་པ་མཛད། །

བལྟམས་མོ་དག་གྲུང་འབྲིན་པར་མཛད། །སེམས་ཅན་སུས་གྲུང་ཡོང་མ་འཚེལ། །འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་པའི་ཚུལ། །འཛིགས་པ་མི་
མངའ་འཛིགས་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གདུལ་དོན་དུ། །འབྲེན་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་མཛད། །ཚོངས་མེད་ཚོངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་

ཏེ། །བྱིས་པ་མ་ལགས་བྱིས་ཚུལ་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གདུལ་སྤྲད་དུ། །འབྲེན་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་མཛད། །སྦྱོས་པ་མ་ལགས་སྦྱོས་
པའི་ཚུལ། །ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་ལྟར། །རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདྲུལ་བ་མཛད། །དེ་ལྟར་

བསམ་ཡས་མགོན་པོ་ཁྱོད། །དམ་པའི་ཚོས་གྲུང་བསམ་མི་ཁྱབ། །དཔའ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་གྲུང་འཚེལ། །སེམས་ཅན་ཐུབ་ཆེན་འདྲར་གྱུར་
ཅིག །སྟོན་བྱུང་བ་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་ལུས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྡེ་པའོ། །དེ་ནས་བྱའི་རྒྱལ་པོ་འདབ་བཟངས་བརྒྱད་ཁྱི་དྲུག་སྟོང་གིས་ལྷ་མ་

ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དེ་དག་གི་མཚོད་པ་ཡང་མཐོང་། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཞུགས་དུ་མེད་པའི་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོད་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་གྱུར་ནས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོད་པའི་དོན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཁང་པ་བརྟེགས་
པ་ཤིན་ཏུ་བཀྲ་པ་

བལྟན་སྒྲུག་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་མངོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ། །ལྟ་འི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེ་དྲུཅུ་དང་། ཞེལ་
དང་། སྤྱུག་དང་། ལུ་ཏིག་དམར་པོ་དང་། རྩོམ་སྤྲིང་པོ་དང་བདུན་ནོ། །ཁང་པ་བརྟེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་འི་ལན་ཀན་གྱི་བྱ་བ་

{@34A} ༣༩། །རིས་བཟ་བ། བལྟན་སྒྲུག་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་རྟོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་འི་ལན་སྟེ། གསེར་དང་། དངུལ་
དང་། བེ་དྲུཅུ་དང་། ཞེལ་ལོ། །གསེར་གྱི་ལན་ཀན་རྣམས་གྱི་ཀ་བ་དང་། གདང་བུ་རྣམས་ནི་གསེར་། ཤར་བ་རྣམས་ནི་དངུལ་། དངུལ་

གྱི་ལན་ཀན་རྣམས་གྱི་ཀ་བ་དང་གདང་བུ་རྣམས་ནི་དངུལ་། ཤར་བ་རྣམས་ནི་གསེར་། བེ་དྲུཅུ་འི་ལན་ཀན་རྣམས་གྱི་ཀ་བ་དང་གདང་བུ་ནི་བེ་
དྲུཅུ་། ཤར་བ་རྣམས་ནི་ཞེལ་། ཞེལ་གྱི་ལན་ཀན་རྣམས་གྱི་ཀ་བ་དང་གདང་བུ་རྣམས་ནི་ཞེལ་། ཤར་བ་རྣམས་ནི་དངུལ་ལས་བྱས་པའོ། །ཁང་
པ་བརྟེན་པ་

པ་དེ་དག་གིས་བྱ་གཡེར་ཁའི་བྱ་བ་བཟ་བ་བལྟན་སྒྲུག་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་རྟོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་
པ་ཤ་ཤ་སྟེ། འདི་ལྟར་གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེ་དྲུཅུ་དང་། ཞེལ་དང་། སྤྱུག་དང་། ལུ་ཏིག་དམར་པོ་དང་། རྩོམ་སྤྲིང་པོ་དང་བདུན་ནོ།
།ཁང་པ་

བརྟེན་པ་དེ་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་བྱ་བ་བཟ་བ། བལྟན་སྒྲུག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་གྱི་བྱ་བ་དང་། དངུལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། བེ་དྲུཅུ་འི་བྱ་བ་
དང་། ཞེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། ལུ་ཏིག་དམར་པོའི་བྱ་བ་དང་། སྤྱུག་གི་བྱ་བ་དང་། རྩོམ་སྤྲིང་པོའི་བྱ་བས་ཀུན་ནས་བཀའ་བཤར་གྱུར་རྟོ། །གཏུགས་
བཟ་བ། བལྟན་

སྒྲུག་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་མངོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་གསེར་ནས་རྩོམ་སྤྲིང་པོའི་བར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བསྐྱུབས་པ་
ཤ་སྟེ། ཀྱུ་ལ་མཚན་བཟ་བ། བལྟན་སྒྲུག་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་མངོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ། །ཀྱུ་ལ་མཚན་དེ་དག་ཀྱང་གསེར་དང་། དངུལ་
དང་།

བེ་དྲུཅུ་དང་། ཞེལ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་འི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱུབས་པ་ཤ་སྟེ། ཀྱུ་ལ་མཚན་སྟོན་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་མེད་པོ་ཅན། ཀྱུ་ལ་མཚན་

མེད་པོ་རྒྱལ་མ་ཞི་རྟེན་གྱི་ཕོ་ཙན། རྒྱལ་མཚན་དམར་པོ་རྒྱལ་མ་ཞི་རྟེན་དཀར་པོ་ཙན་གསལ་མཛོན་པར་སྒྲུབ་རྟེ། །པ་དན་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་

ཅན་བཟང་། བཟང་སྤྲུག་པ་བརྒྱད་ཁྱིའུ་གཉིས་ཡང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་མོ་བཟང་། བཟང་སྤྲུག་པ་བརྒྱད་ཁྱིའུ་གཉིས་ཡང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་མོ་དེ་དག་གྲུང་གམེར་སྤྲུད་ཀྱི་སྤྲ་མོ་དང་། དཔལ་སྤྲུད་ཀྱི་སྤྲ་མོ་དང་། བེ་དུང་མི་སྤྲ་མོ་དང་། ཞེལ་ཀྱི་སྤྲ་མོ་དང་། ལྷ་ཏིག་

{@34B} དམར་པོའི་བླ་མ་དང་། སྐུ་གསེང་གི་བླ་མ་དང་། རྩོམ་སྤྱིང་པོའི་བླ་མ་དེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བསྐྱུ་བས་པ་ལ་སྟག་གོ་དེ་ནས་བྱུང་གི་སྐུ་པ་པོ་འདབ་བཟངས་དེ་དག་གིས་ཁང་པ་བཙེགས་པ་བསྐྱད་ཁྱིའུ་ག་སྟོང་པོ་དེ་དག་དང་། གཏུགས་བསྐྱད་ཁྱིའུ་ག་སྟོང་པོ་དེ་དག་དང་། སྐུ་པ་མཚན་བསྐྱད་ཁྱིའུ་ག་སྟོང་།

པེ་དེ་དག་དང་། བ་དན་བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་པེ་དེ་དག་དང་། སྤུ་མེ་བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་པེ་དེ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤུལ་བ་དང་། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྟོར་གི་བར་སྒྲུང་ལ་ལྷིང་ཁིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྒྲོར་བ་བྱས་ཤོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱང་པོ་ཆེ་རི་རྒྱལ་པོ་ས་
རྒྱུད་གི་བྱ་མི་སྤུམ་

ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྒྱུ་མཁའ་ལོ་ལ་ཁྱར་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལས་སོང་སྟེ། ཡོངས་འདུ་ས་བརྟེན་དུ་གཞིག་གོ་དེ་བཞིན་དུ་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་དེ་
དག་དང་། གཏུགས་དེ་དག་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་དང་། བ་དན་དེ་དག་དང་། སྤྱི་དེ་དག་པར་སྒྲུང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷིང་ཞིང་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ལན་

གསུམ་སྒྲོར་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འདབ་བཟངས་བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་སྒྲོར་པོ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྒྲོར་པ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལེོད་དེ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ནས་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་

མཛོད་པར་བསྟོན་པ། རྒྱ་དང་འཆི་ལས་རྣམས་ལྷན་ཁྲིལ་ཕྱག་འཚུགས་ལོ། རྒྱ་དང་འཆི་ལས་རྣམས་འགྲོལ་ཁྲིལ་ཕྱག་འཚུགས་ལོ། ཁེམས་
ཅན་གཞལ་ཡས་ཁ་ལོ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱག་འཚུགས་ལོ། ཁྲིལ་དང་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་ལྷག་པ་འང་མ་མཆིས་སོ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་སྟེང་
མཛོད་བྱ་ཡི་ལྟས་

ལྟན་ཞིང་། །སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་མཚན་གྱིས་ཡན་ལག་བརྒྱན་པ་དང་། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་ཤིན་ཏུ་མངོས་བྱས་པའི། །སངས་རྒྱུས་
རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་འབྲར་གྱུར་པར་ཤོག། །བདག་ཅག་འདོམ་གང་འོད་ཀྱི་གཟི་ལྟན་ཞིང་། །མདོན་འཕགས་གཟུགས་ཀྱི་དམ་པས་
མངོས་གྱུར་ཏེ་ཏོ།

ལམ་མཚོག་དང་བདག་ཅག་ལྟན་གྱུར་ཅིང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་སྦྱང་ལྷ་དཔྱེག་བར་ཤོག། །བདག་ཅག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་རབ་ལྟན་ཞིང་།
།ཤེས་རབ་ལྟན་པས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཤོག། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་ལྟ་བུར་། །སྦྱོ་བོ་རབ་འགྲེལ་སངས་རྒྱུས་གྲུབ་པར་ཤོག། །འ
བྲེན་པ་འཛིག་རྟེན་མཁས་པ་

{@35A} ལྟ། །ཁྱོད་ལྟ་བུར་། །བདག་ཅག་འབྲེན་པ་སྟོབས་བརྩུ་ལྟན་པ་དང་། །མ་འབྲེས་བཅོ་བརྒྱད་ཚེས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་
མཁས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དུ་ཤོག། །བདག་ཅག་ཀུན་གྱི་འགྲོ་བ་དངོས་མེད་དང་། །མི་འདྲ་སྦྱུ་འདྲ་གནས་པ་མེད་པ་དང་། །བྲག་ཅ་ནམ་
མཁའ་འབྲུ་བར་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །

ཇི་ལྟར་རྣམ་འབྲེན་ཁྱོད་སྟོན་བཞིན་དུ་ཤོག། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བྱའི་རྒྱལ་པོ་འདབ་བཟངས་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
མཁྱེན་ནས་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། རྒྱལ་བ་རྣམ་འབྲེན་
གཙོ་བོ་སངས་རྒྱུས་རྣམས། །

རྒྱལ་མཚིས་པར་བཅད་པ་མི་མཛད་ན། །འཇུག་མཛད་འདི་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལགས་པ། །འཛིག་རྟེན་པན་མཛད་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་
གསུངས། །འདབ་བཟངས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་མཚོད་བགྱིས་ཏེ། །སྤྱ་རེ་ནམ་མཁའ་རྒྱས་པར་གང་བ་བསྟན། །ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་འདེལ་
ངོ་མཚར་སྦྱེད། །རྟེན་གཉིས་

དམ་པས་དེ་དག་ལུང་བསྟན་གསོལ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐལ་མོ་རབ་སྦྱར་ཅིང་། །དགའ་བའི་སེམས་དང་མགྲུ་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོད།
།མཁའ་ལྗིང་འགྲོ་བ་ཅིར་འགྱུར་ཉན་པར་འཚལ། །རྟེན་གཉིས་དམ་པས་དེ་དག་ལུང་བསྟན་གསོལ། །མི་མཚོག་ཁྱོད་ལ་ཁོང་དག་མཚི་བ་ནི།
།འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐེ་

ཚོས་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །ཐེ་ཚོས་མེད་པས་འཁོར་དུ་འཛིགས་མེད་འགྱུར། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱུས་མཉམ་པར་བགྱིས་ཤེས་མཚི། །འཁོར་འ

དེར་འཛིགས་མེད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར། །ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྒྲིན་བསལ་ནས། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་དེ་དག་མཛོན་དགའ་
སྟེ། །སྒྲོབ་མ་མཆོག་ལ་གྲུ་

མས་བསྟན་པ་བཞིན། །ཐེཾོམ་འཆོལ་བའི་ཐེཾོམ་གཅད་དུ་གསོལ། །རབ་ཏུ་དགའ་མཛོན་ཆེས་སུ་སྒྲིན་པ་མཛོན། །དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འ
ཁོར་འདི་འདུས་གྱུར་གྱིས། །རང་བྱུང་མཁའ་ལྗིང་འགྲོ་བ་ཅིར་འགྱུར་གསུངས། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་བྱལ་ལ་
ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲེལ་བཀའ་

སྟུལ་པ། ཐམས་ཅད་ཟིལ་གཞོན་སྟོབས་བཅུ་བཙོན་འགྲུས་བདེན། །རྒྱལ་བ་དབང་པོ་སྟུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །འདྲེན་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ལྡན་གསུང་དབྱངས་ཀྱིས། །འདབ་བཟངས་འགྲོ་བ་རྟ་བྱལ་བཀའ་སྟུལ་པ། །རྟ་བྱལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲི་བ་ལེགས་པར་དྲིས། །འཛིག་རྟེན་པན་ཕྱིར་འ
ཚུམ་གང་ངས་བསྟན་པ། །དེ་ཡི་

{@35B} འབྲས་བུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། །ཐེཾོམ་སོལ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེད། །ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོལ་ཞིང་། །སྟོབས་
དང་མི་འཛིགས་བཞི་པོ་གང་རྣམས་ཀྱིས། །འདྲེན་པ་འཛིགས་མེད་འགྱུར་བ་བཙུམ་པའི་ཕྱིར། །འདབ་ཆགས་དབང་པོས་ང་ལ་མཆོད་ལེགས་
བྱས། །མ་འདྲེས་བཙུན་ཆོས་ནི་སྤྲེལ་བ་ཡི། །

སྟེད་མེད་བུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་མཁྲེགས་པ་དང་། །སུམ་ཅུ་གཉིས་མཆོན་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས། །ཡོངས་སུ་བཙུམ་ཕྱིར་ང་ལ་མཆོད་པ་བྱས།
།རྒྱལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་བཙུམ་པ་དང་། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱལ་པོ་ལྷུ་ཤེས་རབ་དང་། །ཕུན་སུམ་ཞིང་དང་འགྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་
བ། །འདི་དག་ཀུན་བཙུམ་པོ་

དུ་མཆོད་པ་བྱས། །དེ་དག་ང་ལ་དགའ་བས་མཆོད་བྱས་པས། །དུད་འགྲོའི་གནས་ནས་དེ་དག་ཤི་འཕོས་ནས། །ལྷ་དང་བརྟུལ་ཁྱགས་འཕུན་
པར་དེ་དག་འདོང་། །འདི་ནི་ངན་སོང་སྟེད་པའི་ཐ་མ་ཡིན། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གང་གྲུའི་བྱེ་སྟེད་དུ། །དེ་དག་ལྷ་མིའི་ནང་ན་གནས་གྱུར་ཅིང་།
།རྣམ་འདྲེན་ཁྲག་ཁྲིག་མཐའ་

ཡས་མཆོད་བྱས་ནས། །དེ་དག་དབང་པོ་སྟུལ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །དེ་དག་ཞིང་དུ་ངན་སོང་མི་འབྱུང་སྟེ། །མི་ཁོམ་མི་འབྱུང་མཆོན་དང་མི་
ལྡན་མེད། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་མཆོན་ནི་ཀུན་ཏུ་མཛོམས། །རི་རབ་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱལ་ལ་རང་བྱུང་འགྱུར། །འོ་ནི་བྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་བཞི་བགྲངས་
པར། །འཛིག་རྟེན་པན་ཕྱིར་

འདྲེན་པ་དེ་དག་བཞུགས། །འཇིག་རྟེན་པན་ཕྱིར་རྣམ་འདྲེན་མཉམ་བཞག་པས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་མཉམ་པའི་དོན་མཛད་འགྱུར། །སྐྱོབ་
པ་རྒྱལ་མེད་གྱུར་པ་དེ་དག་གི། །འདུས་པ་ར་རྒྱལ་སྤངས་པ་བརྒྱད་ཅུར་འགྱུར། །དེ་ཆོ་སྐྱོབ་པ་རྒྱལ་དང་བྲལ་རྣམས་གྱི། །ཤིན་ཏུ་སེམས་དྲུལ་
བྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་འབྱུང་། །འདྲེན་པ་

དེ་དག་འགོ་བའི་ར་བས་ལ་ཕྱིར། །ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོར་བུ་སྐྱོར་བར་འགྱུར། །མི་དག་དེ་ལྟར་འདི་རྣམས་ར་རྒྱལ་ཆེ། །འདབ་བཟངས་ལུས་
སུ་གྱུར་ནས་སྟོབས་པེ་ཆེ། །འདི་དག་སྟོན་ཆོའདདས་པའི་དུས་ཤིག་ན། །བྱང་སྟོང་དཀར་ཐུབ་དྲག་པའི་ཆོགས་ཅན་གྱུར། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་
ཅ་རྒྱག་ཆོང་བསྟེ། །དཀར་ཐུབ་པོ་དེ་

དེ་རྩུ་འཕྲུལ་ཕྱན་སུམ་བཅོལ། །དེ་དག་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོབ་ནས་ར་རྒྱལ་གྱིས། །དག་འབས་དཀར་ཐུབ་དྲག་དང་ཕྱན་པར་གྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་མ་
ཞིག་དེ་དག་ནགས་འདབ་ཏུ། །ཆོ་བདེ་ཤི་འཕྲོས་གྱུར་ཏེ་རྩུས་ཀྱང་ཞིག། །ར་རྒྱལ་དེས་ནི་མཁའ་ལྗིང་མཁའ་འགྲོར་གྱུར། །རྩུ་འཕྲུལ་སེམས་
གྱིས་རྩུ་འཕྲུལ་ཕྱན་པར་སྐྱེས། །ཚུལ་

{@36A} ༣༩ །ཁྲིམས་དག་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་དད། །ར་རྒྱལ་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ནམ་མཁའ་ལྗིང་ལྱང་བསྟན་
པའི་ལེའུ་སྟེ་རྒྱག་པའོ། །བམ་པོ་བཞི་པ། དེ་ནས་ཀླའི་བུ་མོ་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་ཅ་རྒྱག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དེ་དག་དང་། །ནམ་
མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་དེ་

དག་གི་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། །ལྱང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་མཆོག་ཀྱང་དག་འབ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ། །དེ་དག་དག་མཁུ་ཡི་རངས་ནས་རབ་ཏུ་
དག་འསྟེ། །དག་འབ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
གྱི་གདུགས་བེད་རྩུ་འཕྲུལ་ལྷན་པར་

བཀྲེ་བ་ལྷ་ཏིག་དམར་པོའི་བྲ་བས་བསྐྱོར་བ། །གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། །བེད་རྩུ་འཕྲུལ་མ་བརྒྱ་སྟོང་བཀྲེ་བ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཆུན་པོ་སྤྱངས་པ་བྱེ་བ་
ཕྲག་དགུ་བཅུ་ཅ་རྒྱག་མཛོན་པར་སྤྲུལ་ཏོ། །རྟ་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ། །སྟོན་པོ་ལྷ་བྱུར་སྟོན་པ། །འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ། །རྒྱན་སྟོན་པོས་བརྒྱན་པ།
བེད་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་བསྐྱབས་

པ། བྱེད་པ་སྒྲིག་དགུ་བཅུ་ཅུ་གྲག་མཛོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ། ཞོར་བུ་སྐར་མདོག་གི་སྒྲ་རེ་ཞོར་ཞོར་ཡུག་ཏུ་དཔག་ཚད་ཅུ་གྲག་ཅུ་ཡོད་ལ། དེས་འ
ཞོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོག་པ་ཅིག་ཀྱང་སྟོང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་མཛོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ། འདི་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་ལྷ་ལྷི་བཟླ་བ་མིག་ཏུ་མཛོན་
པ་བཟུང་སྒྲུག་པ་བྱེད་པ་སྒྲིག་དགུ་བཅུ་ཅུ་གྲག་

བྲེས་པར་མཛོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ། །སྒྲ་རེ་དེའི་ཞོར་ཞོར་ཡུག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་བྲ་བ་མཛོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ་བྲེས་སོ། །
རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་ཁྱུང་ཁྱུང་རྒྱུང་དག་མཛོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ། །ཀྱུང་རྒྱུང་ལ་མོ་སེལ་སྟན་བྱེད་པ་སྒྲིག་དགུ་བཅུ་ཅུ་གྲག་མཛོན་པར་སྒྲུལ་རྟོ། འདི་
ནས་ཀྱུང་བུ་མེ་དེ་དག་ཏུ་སྟོན་པོ་དེ་དག་ལ་ཞོན་ནས་

རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་གདུགས་སྟོང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་བྲེས་རྟོ། བྲེས་མཁའ་ལས་འདོང་ཞིང་རོལ་མོའི་སྒྲ་བྱེད་པ་སྒྲིག་དགུ་བཅུ་ཅུ་གྲག་པོ་དེ་དག་
དགོལ་ཅིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་སྟོར་བ་བྱེད་ལ་ལྷ་འི་ཅན་དན་གྱི་བྱེམ་དག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོན་པར་འཐོར་།
ལྷ་འི་ཨ་ག་རུ་དང་། ཏ་མ་ལའི་ལོ་མ་དང་།

ཡུད་པ་ལའི་བྱེམ་དང་། མེ་ཏོག་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོན་པར་འཐོར་། མེ་ཏོག་ཡུད་པ་ལ་དང་། ཅོམ་པ་ཀའི་བྲེད་བ་དག་
ཀྱང་འཐོར་། མེ་ཏོག་རྒྱམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་བྲེད་བ་དག་ཀྱང་འཐོར་། རྟོས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་བྲེད་བ་དང་། བ་བཟུང་དང་། རྒྱུན་དག་ཀྱང་འབྲུལ་རྟོ།
ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་ཇི་

{@36B} ལྷར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་སོ། འདི་ནས་དེ་དག་གིས་རོལ་མོ་སེལ་སྟན་བྱེད་པ་སྒྲིག་དགུ་བཅུ་ཅུ་གྲག་པོ་དེ་དག་
བྱས་པའི་སྒྲས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་གང་བར་གྱུར་རྟོ། བྲེས་མཁའ་ཅན་གང་དག་གིས་རོལ་མོའི་སྒྲ་དེ་
ཐོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གྱུར་རྟོ། ཞོར་བུ་སྐར་མདོག་གི་སྒྲ་རེ་དག་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་
ལྷ་ལྷི་དེ་དག་དང་། དྲིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་བྲ་བ་དེ་དག་དང་། ཁྱུང་ཁྱུང་རྒྱུང་དེ་དག་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་རོལ་མོ་སེལ་
སྟན་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་

མཁས་པས་དགོལ་བ་དེ་ལྷ་བྱར་སྟན་ལ་དེ་ལྷ་བྱར་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་མཉམ་ན་བདེ་བའི་སྒྲ་བྱང་བར་གྱུར་རྟོ། །སྒྲ་དེས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་གང་བར་གྱུར་རྟོ། བྲེས་མཁའ་ཅན་གིས་རྒྱུན་གྱི་སྒྲ་དེ་དག་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།

སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་སྤྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་མེ་ཏོག་རྣམས་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་ཆར་དང་། སྤྱིས་
ཆུ་རྣམས་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་ཆར་མངོན་པར་ཐབ་པར་གྱུར་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་ཆར་དེ་བབ་པའི་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་པོའི་དང་བྱུང་སྟེ། །འགོ་ཞིང་ལྟོག་གོ།
སྤྱིས་ཆུའི་ཆར་དེ་བབ་པས་

ཀྱང་མེར་སྤྱིའི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དཔག་ཚད་དུ་གྱུ་བུ་ཚུན་ཆད་སྤྱིས་ཆུའི་རྒྱབ་ཏུ་གྱུར་ཏེ། སྤྱིས་ཀྱི་དྲི་དེས་ཀྱང་
སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་གང་བར་གྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་གང་གིས་སྤྱིས་ཀྱི་དྲི་དེ་ཆོར་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་སྤྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་གདུགས་བྱེ་བ་སྤྲུག་དགུ་བཅུ་ཙུ་བྱུག་
དང་། ཏུ་བྱེ་བ་སྤྲུག་དགུ་བཅུ་ཙུ་བྱུག་དང་། རོལ་མོ་སེལ་སྟན་བྱེ་བ་སྤྲུག་དགུ་བཅུ་ཙུ་བྱུག་པོ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཚོན་པ་བྱས་
ནས་རྒྱན་ཐམས་

ཅད་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་བར་སྒྲུབ་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཁབས་ལ་མགོ་བོས་སྤྲུག་འཚལ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་བ་བྱས་ཏེ། ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤྲུག་འཚལ་ཞིང་སྤྱོད་ཀས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་པར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆོ་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པ་།

{@37A} ༣༡ །སྤྱི་ཡི་བུ་མོ་མཁས་པ་དེ་དག་ཡི་རངས་དག་འཇུག་ཡིད་ཀྱིས་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་ཚོའི་ཞིང་ལྷ་ཀྱུ་བྱུབ་ལ་དེར་ནི་མཚོན་
པ་ཆེན་པོ་བྱས། །རྒྱན་གྱིས་ལེགས་བརྒྱན་བྱེ་བ་དགུ་བཅུ་དུ་ག་གི་གདུགས་རྣམས་མངོན་སྤྱུལ་ཏེ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་མཚོན་ཅིང་རབ་ཏུ་

དུལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཆགས་དང་བྲལ། །རྒྱན་གྱིས་ལེགས་བརྒྱན་བྱེ་བ་དགུ་བཅུ་དུ་ག་གི་རྟ་རྣམས་མངོན་སྤྱུལ་ཏེ། །ཁ་དོག་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱན་ཡང་སྤྱོད་
བའི་རྟ་ལ་རྒྱལ་མཚན་སྤྱོད་པོས་བརྒྱན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བར་སྒྲུབ་དོང་ནས་བྱུབ་ལ་རྟ་ཡིས་མཚོན་པ་བྱེད། །སྤྱི་ཡི་བུ་མོ་

དེ་དག་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱུབ་ལ་མགོས་སྤྲུག་འཚལ། །མཚོག་ལ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་སྤྱི་ཡི་གནས་ནས་སྤྱི་ཡི་སེལ་སྟན་གྱིས། །མཚོན་པར་
ོ་འོས་གྱུར་འདྲེན་པ་ལྷ་ཀྱུ་བྱུབ་ལ་དེར་ནི་མཚོན་པ་བྱས། །སེལ་སྟན་དེ་དག་བདེ་བར་ག་ཞེགས་ལ་མཚོན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་

གྲག་ རྒྱ་དེ་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་ཁྲག་ཁྲིག་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་ཞུགས། རྟེན་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་དེར་སྤྲུལ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར། རྒྱུགས་བཅུའི་དཔག་ཚད་དྲུག་ཅུར་རྒྱས་ཤིང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཁེབས་པར་གྱུར། ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་སྐར་མའི་

མདོག་གི་གཟི་བརླིང་རྒྱུགས་སུ་འབར་ཞིང་གསལ། གྲུ་ཡི་བུ་མོ་དག་འཇམ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་ལ་མཆོད་པ་བྱས། གཞུལ་དུ་མེད་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་དག་འཇམ་བྱང་ཆུབ་ཞི་བཙོན་བྱེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་དོན་བྱེད་བདེ་ག་ཞེས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མཁས་པ་

གྲུབ་པར་ཤོག། ཇི་ལྟར་སྟོབས་བཅུ་མང་པ་ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགྲོལ་བ་ལྟར། ཆོས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་
སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱིབས་པ་ཁྲག་ཁྲིག་དགོལ། ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་མ་སྤྱི་གྱུ་འདྲ་ཞིང་དབུ་བ་ལྟ་བུར་ཉམ་ཅུང་ལ། ཆར་རྒྱུན་ཅུ་

ལ་ཐོག་པའི་ཅུ་བུར་ལྟ་བུར་འཇིག་ཅིང་བདག་པོ་མེད། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ནས་ནི། འགྲོ་
བདག་ལ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བགྱི། རྒྱུ་མ་བཞོད་པ་ལྟ་བུར་མ་མཆིས་བརྟན་པ་བྱིས་པ་རྫོངས་བགྱིད་པ། །

{@37B} རྒྱུ་པོའི་མཁས་ཇི་བཞིན་མ་འཚོལ་བ་དག་མ་རུང་རབ་བགྱིད་པ། བྱིས་པ་རྫོངས་བགྱིད་ཆོས་རྣམས་སྤྲིག་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་ལེགས་པར་གཟིགས། རྟེན་གྱི་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་དེ་བཞིན་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན། ཇི་ལྟར་ས་ཆེན་འདི་ལ་སྤྱིན་འཁྲིགས་
གྱུར་ན་རེ་

ལྟར་གདུང་བ་ཡང་། ཡང་དག་ཏུ་ན་རེ་ལྟར་ངོ་ཐོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་གནས་མ་མཆིས། རྟེན་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་མཆིས་དབང་
པོ་རྫོངས་པར་བགྱིད། ཞེས་པས་བརྟགས་ནས་རྒྱུ་པོའི་མཁས་པ་དག་ནི་རྫོངས་པར་འགྱུར་མ་མཆིས། ཡང་དག་ཏུ་ན་འགྲོ་བ་

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་མཆིས་ཁྱོད་སྟོན་པས། རེས་ན་འདྲེན་པ་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་པོའི་མཁས་པ་མི་ཐུང་འགྱུར། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་རྣམས་ཆོས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཆོམ་ནས་རྫུ་བ་ལ་ཟམ་པ་འདྲ། འདི་ནི་བྱིས་པའི་རྒྱུ་པོའི་ཡུལ་མིན་འགྲོ་བ་འདི་ནི་སྤྱིར་འབྱུང་། རྟེན་ལྟར་

ལགས་པས་སྤྲིག་མེད་ཡང་དག་སྟོན་པ་བྱིས་པའི་རྒྱུ་པོའི་མགོན། རྒྱུབས་དང་དབྱེད་གཉེན་གནས་དང་རྟེན་དང་རྩ་ལག་ཁྱོད་ལ་རྒྱུབས་སུ་
མཆི། གཞུལ་ཡས་བྱང་ཆུབ་དེ་བཙའ་སྤྲད་དུ་རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཁྱོད་ལ་མཆོད། སངས་རྒྱས་གྱུར་ནས་རྟོགས་བགྱིད་སྤྲིག་བྲལ་

འཇིག་རྟེན་དོན་རྒྱལ་པ་ཤིག་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་འཇུག་
པ་མཛད་དོ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོག་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། །འཇིག་རྟེན་ནི་འཇིག་རྟེན་

མཁས་པ་རྣམས་པར་འབྲེན་མཆོག་ཁྱོད་འཇུག་མཛད། །དཔལ་སྤྱད་འཇུག་པ་མཛད་ལ་རྒྱུ་མ་མཆིས་པ་བདག་གིས་ཡོངས་མ་མཐོང་། །མི་ཡི་
དབང་པོ་དམ་པ་འཇུག་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡང་དག་གསུངས། །དེ་ཐོས་ལྷ་མི་ལྷ་མི་ན་ཆོག་སུ་དང་སྤྱི་བུ་མོ་གསང་བ་པ། །དྲི་

ཟ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་པའི་དགོངས་པ་ཐོས་ནས་ཡིད་ནི་དག་འབར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་འབྲེན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །རྒྱལ་བས་ཆོས་གང་རྒྱུ་དང་རྣམ་པས་མཁྱེན་པར་མཁྱུར་ཡོད་མ་མཆིས། །དེ་ལྟས་བདེ་ག་ཞུགས་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་

{ @38A } ལྟ། །ཇི་ལྟར་ཐུགས་རྒྱུད་འཇུག་གསུངས། །དེ་ཐོས་ནས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡི་རངས་དོགས་པ་ཆད་པར་འགྱུར། །ཐུབ་པ་
བདེ་བར་ག་ཞུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཆོག་ལ་དོན་ཀྱང་ཐོབ་པར་མཆི། །འཁོར་རྣམས་འདི་དག་དོན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་ཡིད་ནི་རབ་རྟུ་ནི་བར་འ
གྱུར།

ཀུན་རྟོག་དབང་རྟུ་མི་འགྱུར་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ད་ཉན་འགྱུར། །བདེ་ག་ཞུགས་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་མཛད་དོན་ཐོས་རང་འབྱུང་ཉིད་རྟུ་
ངེས་པར་འབྱུང་། །འཁོར་འདི་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་འཇུག་མཐོང་ཐེ་ཆོམ་འཚལ་གྱུར་ཏེ། །སྤྱག་བསྟེན་འདོགས་བཅས་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་
ཆོས་

ལ་སོམ་ཉི་གང་འཚལ་བ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཐུབ་པ་སྟོན་པས་དོགས་བསལ་ཐེ་ཆོམ་དགུ་མ་རྟུ་གསོལ། །དང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྤྲད་འཇུག་བ
སྟན་སྤྱིར་རྟུ་བཀའ་འཕྱུལ་ཐེ་ཆོམ་ཁུམ། །རྒྱལ་བ་གང་གིས་དེ་རིང་ཡིད་ནི་རྣམ་པར་སྤྱངས་ཤིང་བདུད་བཅོམ་ཐུལ། །སུ་ཞིག་ཡིད་རབ་ཆོམ་
ནས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་དམ་པ་བགྱིས། །འདི་ནི་སུ་ཡི་མཐུ་ལགས་སྟོན་པ་འགྲོ་བའི་མདུན་རྟུ་འདི་བཀའ་འཕྱུལ། །ཐོས་ནས་བདག་ཅག་
ཡི་རངས་མཆོག་རྟུ་དག་འབ་སྐྱེས་ནས་བདེ་བར་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་དུང་རྟུ་འདུས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐེ་ཆོམ་འཚལ། །འཇུག་

རྒྱུ་དག་འབ་སྐྱེད་པ་བཀའ་འཕྱུལ་ཐུབ་པ་ཐེ་ཆོམ་བསལ་རྟུ་གསོལ། །དེ་ཐོས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་འགྱུར། །
།རྒྱལ་བའི་གསུང་སྤྱི་ཡང་དག་ཐོས་ནས་དེ་དག་ཡིད་དག་འབྱུར། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཆོག་སུ་

སུ་བཅད་དེ་སྤྲོད་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྟ་ཐུལ་ལེགས་སོ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ལེགས་པར་དྲིས། །ཀླ་ཡི་བུ་མོས་མཆོད་ཆོ་འཇིག་
རྟོན་པམ་ཕྱིར་ངས་ནི་འཇུག་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་བསྟན་གྱིས་ཡིད་གཉིས་ཐབ་སྤངས་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན། །གང་གི་

དོན་དུ་ངས་ནི་འཇུག་པ་འདིར་མཛད་ང་ཡི་ཆོག་ལ་ཉོན། །ཀླ་ཡི་བུ་མོ་འདི་དག་ཆགས་མེད་ཡིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་ཞུགས། །འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྣམ་བཞིག་སྟོ་ལྟན་དོགས་མེད་ལེགས་པར་གནས། །འདི་ན་བྱེད་མེད་ཆོར་མེད་གང་ཟག་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བའོ་ཡང་མེད། །

{@38B} ཆོས་རྣམས་འདི་དག་བརྟུན་ཞིང་སྤྲིག་རྒྱ་མཚུངས་ལ་མེ་ལོང་ག་ཟུགས་བརྟན་འདྲ། །འདི་དག་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བྱས་བྱས་ག་
ཟོ་སྟོ་གོས་ཡང་དག་ངས་ཤེས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགྲོ་བ་སྟོང་ཞིང་བདག་པོ་མེད་མཐོང་ལེགས། །མཆོད་པ་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་
ལེགས་པར་བཀོད་

པ་འདི་དག་སྐྱུ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་གཞུང་ཡས་གང་དུ་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་དེ་ཡང་འདི་འདྲར་སྟོང་། །ང་ལ་གཞུང་ཡས་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པ་
དང་འགྲོ་བ་སྟོང་ཤེས་པས། །ཀླ་ལས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ནི་ལྟ་གནས་བརྒྱ་བྱེན་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་སོང་སྟེ་ལྟ་

ཡི་ནང་དུ་དག་འབར་ཆོ་རྒྱལ་གས། །མ་སྤྲད་གྲགས་དང་ལྟན་པའི་ལྟ་གནས་འཐབ་བྲལ་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །འཐབ་བྲལ་ལྟ་ནང་
གནས་ཏེ་ལྟ་ཡི་གནས་སུ་ལྟ་ཡི་དག་འབོད། །ལྟར་གྱུར་བདེ་ག་ཤེགས་སྤྲས་རྣམས་དེ་ནི་ཆོ་ཡི་ཆོད་དུ་གནས་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བའི་

སྤྲས་རྣམས་འཐབ་བྲལ་དག་འབར་ད་ནས་ཆེ་ཆོད་ཟད་པ་དང་། །དག་འབར་ལྟན་གནས་སུ་ལྟ་ཡི་གོང་ཁྱེར་ལྟ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་འདྲ་བར་འགྱུར།
།དེ་དག་དེ་ན་ལྟ་ཡི་བུ་མོས་བསྟོར་ནས་ལྟ་ཡི་དག་འབོད། །པད་མ་རྒྱུས་མི་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་ག་ཤེགས་མི་གནས་སྟོ་ཅན་གནས། །

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་རིག་སྟོ་ལས་ཉམས་པར་ཡོད་མི་འགྱུར། །སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་རྟོ་ལ་བརྟོས་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་མི་
ཉམས། །དེ་དག་དག་འབར་ལྟན་གནས་དེར་གནས་ཏེ་ལྟ་ཡི་དག་འབོད་ནས་ནི། །ཆོ་ཆོད་ཡོངས་སུ་ཟད་ནས་དེ་ཆོར་བ་འཕྲུལ་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་

འགྱུར། ། །བདེ་ག་ཤེགས་མ་སྤྲད་གྲགས་ལྟན་དེར་ཡང་ལྟ་མེ་འི་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོད་འགྱུར་ཏེ། །མི་གནས་སྟོ་གོས་ལྟན་པ་ཆོ་ཆོད་བར་དུ་
གནས་ན་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་དག་གནས་དེར་རབ་འཕྲུལ་གྱུར་ཏེ་ལྟ་ཡི་དག་འབར་ད་ནས་ནི། །མཁས་པ་ཆོ་ཟད་སྟོ་གོས་ལྟན་པ་ཆོས་

གྱི་མཐར་ནི་ཕྱིན་གྱུར་ནས། །འདྲེན་པ་བསམ་པ་དག་པ་ཆགས་མེད་ཡིད་ལྡན་ཆོས་གྱི་བསམ་པ་ཅན། །ཆོས་དང་ལྡན་རྣམས་གཞན་འཕྲུལ་
གནས་སུ་ལྷ་འདྲུབ་པ་ནི་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་དག་ལྷ་གནས་དེ་ན་གནས་ཤིང་ལྷ་ཡི་དགའ་བོད་པར་འགྱུར། །བདེ་ག་ཞེགས་

{ @39A } ལྟ། །མ་ཚོངས་སྟོ་ལྷན་དེ་དག་རང་གི་ཆོ་ཆད་གནས་པར་འགྱུར། །མྱ་ངན་འདས་ལྟར་ལྷ་ཡི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མཉམ་ཉིད་
ཞི་བར་རྟོགས། །བསམ་གཏན་བསམ་པས་ཆོངས་གནས་མ་སྤྲད་གྲགས་དང་ལྷན་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཆོངས་པའི་གནས་སུ་བསམ་གཏན་
མཁས་ཤིང་བསམ་གཏན་

འབྲས་བུ་ད་གྱུར་ནས། །དེར་གནས་དཔེ་མེད་གྱུར་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཡིད་གྱིས་བསྐྱེད་པར་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་དག་བསྐྱེད་པར་ཆོངས་གནས་
མཐུན་པར་ཡེ་ཞེས་དོན་གཉེར་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་། །བྱུང་པ་མཁས་པ་ཐབས་མཁས་དེ་དག་འཛིག་རྟོན་ནི་མཐའ་ཡས་བྱེད། །མཁས་
བྱུང་དེ་དག་དེ་ན་བསམ་

གཏན་དུ་ཡུལ་བསམ་གཏན་ཆགས་པ་མེད། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་མཉམ་ཉིད་འདྲར་རིག་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་དབང་པོ་ཞི། །ཀྱན་དུ་གྲོལ་ཡིད་
དང་སྒོར་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟོ་དང་ལྡན། །མྱ་ངན་འདས་པ་ལྟ་བུར་བསམ་གཏན་སྟོ་གཅིག་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་འགྱུར། །བདེ་བར་
ག་ཞེགས་དང་བཅོམ་ལྡན་སྤུས་པོ་

བྱང་ཆུབ་ནི་བ་ཡོངས་ཆོལ་བ། །ཆོངས་པའི་ཡིད་ལྡན་འཛིག་རྟོན་བྱེད་དེ་དག་ཆོངས་གནས་དེ་ན་གནས། །ཀྱན་གྱང་ཆོངས་པའི་སྟོ་ལྷན་
མཐར་ཕྱིན་ཤ་སྟག་བྱང་ཆུབ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །རང་འབྱུང་དགོངས་པ་ཁམས་གསུམ་ལམ་ལས་འདས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན། །ཆོངས་པ་
ལ་ནི་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ནས་འགོ་

བ་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་བར་འགྱུར། །ཆོངས་པའི་བསམ་པ་རང་བྱུང་བསམ་པ་ངེས་འབྱུང་མཐར་བྱུག་ཞེས་ནས་ནི། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་གྱི་བསྟན་
པ་མཚོག་ལ་བརྩོན་པ་དེ་དག་འགོ་བལ། །ཅི་ནས་ཆོས་ཚུལ་འབྲས་བུ་སྤྱར་དུ་ཞེས་འགྱུར་དེ་ལྟར་ཆོས་གྱང་སྟོན། །དེ་དག་ཆོངས་གནས་དེ་ན་
གནས་ཤིང་འཛིག་རྟོན་

དག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར། །ཕན་པ་བྱས་ནས་སྟོག་ཆགས་བྱེད་ཐུག་ཐིག་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་བཀོད། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་མཚོད་ཕྱིར་འཛིག་རྟོན་
ཁམས་མང་ཐུག་ཐིག་འགོ་བར་འགྱུར། །དབང་པོ་ཞི་བ་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་སྐར་མ་འདྲེན་ལ་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ལྷ་དང་མི་དང་གྲུ་དང་འདབ་བ་
ཟངས་དག་དང་ལྷ་མིན་བཅས་པ་

དང་། འདི་ཅེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་མི་འཇམ་ཅི་ཆོག་གཞི་སྤྱོད་འགྲོ་བཅས་དག་འཁོར་མཁྱེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སྤྱདས་
ཆོས་ཀྱིས་སྒྲོབས་རྟེན་པ། རྟེན་གཤམས་ཅད་ཡི་རངས་ཐལ་སྤྱར་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཛུལ། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ལེའུ་སྤྱོད་བདུན་པའོ། །

{@39B} དེ་ནས་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་དེ་དག་གི་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
དག་འཁོར་དང་། རྟེན་གཤམས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བྱེད་ཕྱག་དག་བཅུ་དྲུག་མཆོད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྷ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་མཆོད་ཅིང་བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེ་ལ་མི་མཆོད་པ་འཇམ་། མ་གཟིགས་པ་འཇམ་། མ་གསལ་པ་འཇམ་། མཛོད་ཏུ་མ་མཛོད་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཆོས་ནི་ལེགས་པར་གསལ་པ་ལ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བ། རིམ་མཛོད་མེད་པ། ཏུ་མཛོད་པ་མེད་པ། རྟེན་གཤམས་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཡོད་པ། མཁས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་དོ་མཆོད་མཛོད་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ལྷ་མོ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་མངའ་བའོ། འདི་ལྷ་མོ་
བྱུང་མེད་ཏུ་གྱུར་པ། མོད་པ། མི་བཏོན་པ། མི་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ལེགས་པ་དང་། དེ་
ལྷ་མོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་

སྤྱོད་པ་དག་འདུན་ཡང་ལེགས་པར་ཞུགས་པ། རྒྱ་མོ་ཞུགས་པ། རིགས་པར་ཞུགས་པ། འཕུན་པར་ཞུགས་པ། འདི་ལྷ་མོ་བྱུང་མེད་ཏུ་གྱུར་
པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེས་དང་། གཏི་ལྷ་མོ་མི་བཟད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསལ་རབ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དོ་
མཆོད་ཆེན་མོ་སྟེ། དོ་མཆོད་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་འཛུལ་བྱའི་སྤྱོད་ཏུ་མཆོད་པའི་མཐུ་ཆེན་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་ཡོག་
པར་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཇུག་རྟེན་འདི་སྤྱོད་ཀྱི་དང་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་སོ། སྤྱོད་ཀྱི་དེ་དེ་དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་རྒྱུས་པར་གང་བར་གྱུར་ནས་

སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་ཆོད་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་

ཕྱིག་པར་གྱུར་རྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེར་སྒྱུ་འི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཔག་ཚད་དྲུག་ཅུ་
ཚུན་ཆད་མུ་ཏིག་དམར་པོས་བྱས་མོ་རྒྱབ་

ཅམ་དུ་རྒྱས་པར་གང་བར་བྱས་སོ། རྒྱ་གྲོ་རྟེ་འི་ཀློན་དག་འར་བ་དེ་ཡང་རིན་ཐང་མེད་པའི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་ཆལ་པར་བཀའ་དོ། ལྷུ་འི་མེ་
ཏོག་གི་འདུན་ཁང་རྒྱར་དཔག་ཚད་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཀ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་མཛོན་པར་སྤྱལ་རྟེ། ལྷུ་འི་རོལ་མོ་སེལ་
སྟན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གྱུར་

{@40A} ༣༩། མཛོན་པར་སྤྱལ་རྟེ་སྒྲུ་ཕུང་དོ། ལྷུ་འི་མེ་ཏོག་གི་འདུན་ཁང་དེ་ལ་ཡང་མེ་ཏོག་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷི་སྤྱེ་བ་ཕྱག་དགྲུ་
བཅུ་གྲེས་སོ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཀ་བ་དེ་དག་གྱུར་བེ་དུ་འི་བྲ་བས་ལེགས་པར་བརྒྱན་རྟེ། འདུན་ཁང་དེའི་གཞི་ཡང་རིན་ཐང་མེད་པའི་
ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་ཡོག་པར་བྱས་པར་གྱུར་

རྟེ། འདུན་ཁང་དེའི་གཞི་ནི་འཇམ་པ་བརྒྱུར་དུ་རུང་བ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དོ་ལེབ་ཨར་མེ་ནིག་
ལྟར་འཇམ་པ་ཁ་དོག་བེ་དུ་ལྟར་འདུག་པ། ཀ་ཙུ་ལིན་དེ་ཀ་ལྟར་རིག་ན་བདེ་བ། ཉམས་དག་འབ། སེམས་ཅན་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་
རན་ལས་འདར་བར་འགྱུར་བ། མི་

དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྷ་བྱའོ། ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཁོར་བུ་ལ་ལ་ལས་ནི་མེ་འབྱུང་། ལ་ལ་ལས་ནི་ཆུ་འ
བྱུང་བ་ཤ་སྟག་སྟེ། དེ་ལ་འང་ལ་ལ་ལས་ནི་ཆུ་ཁ་དོག་སྤོམ་པོ་འབྱུང་། ལ་ལ་ལས་ནི་ཆུ་ཁ་དོག་སེར་པོ་འབྱུང་། ལ་ལ་ལས་ནི་ཆུ་ཁ་དོག་
དམར་པོ་འབྱུང་། ལ་ལ་ལས་ནི་ཆུ་ཁ་དོག་དཀར་

པོ་འབྱུང་། ལ་ལ་ལས་ནི་ཆུ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་དོ། ཁོར་བུ་ལ་ལ་ལས་ནི་བདེ་བར་བསེལ་བའི་རྒྱུང་འབྱུང་། ཁོར་བུ་ལ་ལ་ལས་ནི་དམ་
ཡིན་པའི་ཡོ་བྱད་གཞན་དག་བསམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། ལ་ལ་ནི་སྣམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད། ལ་ལ་ནི་མེ་འོང་གི་བྱ་བ་བྱེད་དེ་འཁོར་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་

ནང་དུ་སྒྲར་བར་གྱུར་རྟེ། སེར་སྒྱུ་འི་གནས་ན་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་རྒྱུ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་
སྒྲར་བར་གྱུར་རྟེ། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་སྤྱལ་པའི་ཚོ་འབྲུལ་དེ་དག་རྣམས་སྤྱལ་པ་མཛོད་པ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་

ཡང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ནང་ན་བཞུགས་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །འདུན་ཁང་གི་གཞི་དེའི་འོག་ནས་ཀྱང་སྤྱི་མཐུས་གཞུགས་རྣམ་
པ་སྣ་ཚོ་གསལ་མཛོན་པར་འཐོན་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་མཚན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་དང་། བ་དན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྲ་ཕྲི་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོ་གསལ་དང་། སྤོས་ཀྱི་ཕྲ་ཕྲི་རྣམ་པ་སྣ་

ཚོ་གསལ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲ་ཕྲི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་དང་། ལུ་ཏྲིག་གི་ཕྱིར་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་དང་། མེ་ཏོག་བཅུགས་མའི་ཕྲ་ཕྲི་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོ་གསལ་དང་། ཏྲ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་དང་། སྤིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་བྲ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཀྱང་འཐོན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་དག་འཕོ་
དང་། ཉེ་དག་འཕེལ་མོགས་པ་སྤྱི་

{ @40B } བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བཅུས་ཏྲ་དེ་རྣམས་སྡོན་དུ་དགྱི་སྟེ་རྒྱུ་གིས་དོང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ། རོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་ཀ་ཙམ་ལྟ་ཏེ་དེ་ཀ་ལྟར་རེ་གཞན་བདེ་བ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཏོར་མཛོན་པར་གཏོར། མཛོན་པར་རབ་དུ་གཏོར་ཏོ། །འ
དུན་ཁང་གི་གཞི་དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་གང་དག་མཛོན་པར་

འཐོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པའི་སྟོང་དུ་ཆར་བཞིན་དུ་བབ་པར་གྱུར་ཏོ། །སྤྱི་
འོ་ལ་མེ་སིལ་སྟན་དཔག་དུ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་གི་བར་སྒྲུང་ལས་སྒྲུ་འཕྲིན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྤྱི་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་

བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་པོས་ཕྱག་འཚལ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ཅང་མི་ཟེར་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པས་
རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱེད་ཅིང་མིག་མི་འཇུགས་པར་ལྟ་ལ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་དུ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་

གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གིས་ཅུང་ཟད་ཅིག་དུ་མི་སྒྲིབ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱས་ནས་སེ་སེ་ནས་སྤྱོ་གོས་ཕྱག་པ་
གཅིག་དུ་གཟར་ཏེ། དུས་མོག་ལས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བྱུང་དེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཡན་

ལག་ལྷན་ཕྱག་འཆིལ་ནས་ཆོག་སྲུ་བཅད་པ་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོན་པ། མཚན་བརྒྱུད་གསལ་བརྟུལ་ཞུགས་ལེགས་དཔ། དཀའ་
སྒྲུབ་དགུས་པ་དྲི་མེད་ཐུགས་རྩེ་ཙོན། འིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་བཅས་པའི་ས་སྤངས་ཏེ། བདེ་ག་ཞེགས་ཁྱོད་ནི་གྲོང་ཁྱིམ་མངོན་པར་བྱུང་། ལོ་
རྒྱུ་བར་དུ་

དཀའ་སྒྲུབ་དཀའ་མཛད་དེ། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདུད་རྩི་མ་བརྟེས་ཀྱང་། བདེ་ག་ཞེགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་ཞུམ་མ་གྱུར། སྒྲུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ཀྱིས་ད། ཇི་ལྟར་འདྲེན་པ་ལྷ་མིའི་སྤྲུལ་ཁྱོད། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་དཀའ་སྒྲུབ་དཔལ་མཛད་དེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྤྱུག་བསྐྱེ
ལ་བཏར་གྱུར་པ། །

དེ་ཐོས་པས་ཀྱང་བདག་ཅག་ཡིད་མི་དགའ། སྒྲུབ་པ་དབྱེད་སྒྱུ་ནི་བཏར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྱུབ་མཛད་པ། བདེ་བར་
ག་ཞེགས་ཀྱི་དཀའ་དེ་ཐོས་གྱུར་ན། དེ་ཐོས་པས་ཀྱང་བདག་ཅག་བདེ་མི་འགྱུར། གང་ཆོག་ལིང་རྒྱལ་པོས་བཟོད་སྤྲུལ་པའི། ཞབས་དང་ཕྱག་
དང་སྟོན་རྣམས་གཏུབས་

{ @41A } ༣༡ ། གྱུར་ཏེ། ད་བཞིན་ཤངས་བཅད་རྒྱལ་བ་མི་འཇུགས་པ། དེ་ཐོས་པས་ཀྱང་བདག་ཅག་ཡིད་མི་དགའ། ཕྱག་རོན་
སྒྱུབས་སུ་མཆིས་པ་མ་བཏར་སྟེ། གང་ཆོ་འདྲེན་ཁྱོད་སྤང་ལ་གཅུལ་གྱུར་པ། རྒྱལ་བའི་དེ་ཐོས་པས་ཀྱང་མི་བདེ་སྟེ། བདེ་ག་ཞེགས་བྱང་
ཆུབ་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆོ། བདག་ཅག་མི་འཆིལ་

མ་ལགས་ཅི་ཞེ་ན། བདེ་བར་ག་ཞེགས་ལ་འགྲོ་བ་གཞོན་བགྱིད་པ། འཇོན་མུན་པར་ལྷུང་བས་བདེ་ག་ཞེགས་ཀྱི། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དཔ་རྩན་
ནས་མི་དགའ་ལགས། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་སྤྲོ་འཕགས་དང་། བདེ་ག་ཞེགས་པོ་དཔ་མི་འཆོ་སྤྲོར་གྱུར་དང་། སྒྱུབ་པའི་ཆོན་དེ་ལ་མི་
གཞོན་པ། འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པོ་ད་

བདེ་བཀའ་སྤྱུལ་གསེལ། མཐའ་ཡས་སྤྱོད་མངའ་བདེ་ག་ཞེགས་པོ་དཔ་ལ། སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་གསེལ་འདི་དག་རབ་ཏུ་བརྩོན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་
བཞིན་པ་འགྱུར་བ། དེ་ལྟར་བདེ་ག་ཞེགས་བྱང་ཆུབ་ལམ་བསྟན་གསེལ། རྒྱ་ཤི་མ་མཆིས་གོ་འཕང་འཕྲུབ་འཆིལ་ཞིང་། སྤྱོད་གསེལ་འདི་
རྣམས་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པར་གནས། །

འགྲོ་བ་འདི་དག་བདེ་བར་འདུལ་འགྱུར་བའི། བརྟུལ་ཞུགས་པོ་དཔ་བདེ་ག་ཞེགས་བཀའ་སྤྱུལ་གསེལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
སྤྱི་མཆོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཟིགས། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་ལམ་བཏབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱུགས་སུ་ཆུད་ནས་དེའི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །འ

དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ་སངས་

རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་གང་གི་ཆོ་འཕྲིམ་པ་མཛད་པ་དེའི་ཆོ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོག་མཁུ་དང་། ཁ་དོག་དུ་མའི་འོད་ཟེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཞལ་གྱི་སྒྲོན་མ་བྱུང་སྟེ་ཆོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་མཛོན་པར་འཕགས་ནས་སྤྱིར་ལོག་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏུ་ལུ་
པོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་དེའི་

ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོག་སྲུ་བཅད་དེ་གསོལ་བ། བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་དག་སྦྱོང་བྱུང་པའི་རྣམས། །རྒྱ་མེད་རྒྱལ་བ་འཕྲིམ་པ་མི་
མཛད་ན། །འབྲེན་པ་བདེ་ག་ཞེགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བ། །མཚུངས་མེད་བཅོམ་ལྷན་འཕྲིམ་རྒྱུ་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། །ཆོག་སྲུ་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་
སྦྱོ་བོ་འདི་དག་ནི། །འཕྲིམ་རྒྱུ་ཉན་

འཆོལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ལྷ། །ཡིད་ནི་ཞུམ་གྱུར་ཐེ་ཆོམ་འཆོལ་ཞིང་མཆིས། །མཁས་པ་ཐེ་ཆོམ་རྣམ་པར་བསལ་དུ་གསོལ། །འཛིག་རྟེན་
མཁས་པ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ། །དེ་རིང་སུ་ཞིག་ཡིད་ནི་ཡོངས་སུ་དགའ། །གང་གིས་བདུད་ཀྱི་དབང་པོ་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །ཆོངས་པར་བགྱིས་ནས་
ཡིད་མི་དགའ་བར་བགྱིས། །ཆོག་སྲུ་གྱི་

{@41B} སྦྱོབ་དཔོན་འབྲེན་པ་སུ་ཞིག་གིས། །བདེ་ག་ཞེགས་ཆོས་ཉིད་ཡབ་ལ་བསྟེན་བཀའ་བགྱིས། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་ལ་མཚོན་པ་དམ་
པ་བགྱིས། །ཤུག་མེད་གོ་བཀའ་སྤྱུལ་ཐེ་ཆོམ་ཞུམ། །ཁོར་བཅུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་མགོར་བཞག་ཅིང་། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐུབ་པའི་ཞལ་དུ་ལྷ།
།ཆོག་སྲུ་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་ཐེ་ཆོམ་བསལ་

དུ་གསོལ། །འབྲེན་པ་འཕྲིམ་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་ཡང་གསུངས། །དེ་ཐོས་སྦྱོ་བོ་འདི་དག་དགའ་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བས་དགོངས་པའི་ཚུལ་ཡང་
རྟོགས་པར་འགྱུར། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་འཁོར་རྣམས་ཆོམ་བགྱིས་ན། །གཞན་དུ་མི་སེམས་ནན་ཏན་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་

ཐུལ་ལ་ཆོག་སྲུ་བཅད་དེ་སྦྱར་བཀའ་སྤྱུལ་བ། ཐུབ་མཁས་འབྲེན་པ་ཆོག་སྲུ་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས། །ཆོངས་འབྲུ་ཡན་ལག་བརྒྱན་ལྷན་གསུང་
བཅོད་གྱིས། །རྟ་ཐུལ་སྦྱོན་མེད་སེམས་ཀྱིས་དད་བྱོས་ལ། །འཕྲིམ་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་དེ་མཉན་པར་གྱིས། །ཁྱུ་ཡི་བདག་པོ་འདི་དག་དང་གྱུར་ཏེ།
།འགྲོ་བ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་

མཆོད་པ་བྱས། སྐྱེ་བོ་བདེ་བར་ཡོངས་སྤྱི་བྱ་བའི་བྱིར། ལངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་ཚོལ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་རྣམ་འབྲེན་མེད་པ་
ཡི། འགྲོ་བ་བལྟས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅིས་མི་བསྟོན། འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་བྱལ། འབྲེན་བ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་ཡོད་མི་འགྱུར། ཁི་
གནས་དག་འབའ་ཡེ་ཤེས་

སྟོབས་ལྡན་སྟོབས། མཚན་མེད་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་སྟོན་མེད་པ། རྣམ་ཐར་སྟོགས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་ནས་སྤྲུ། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ཡིད་
ཅན་བདེ་བར་འགྲོ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། ལང་ཚོ་རྒྱལ་བས་ཤེས་རབ་མཚན་ཐོས་ནས། མཉམ་པའི་སེམས་དང་
བྱམས་དང་

སྤྱིང་རྩེ་ཐོབ། འགྲོ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོར་བ་བསྐྱེད་ནས། སྤྱིང་བཙུང་ལྡན་པ་མཚོག་ཏུ་སྤྱིང་རྩེ་ཅན། འཇིག་རྟེན་མཁས་པ་སྤྲན་མེད་པར་འགྱུར།
རྒྱལ་བ་དེ་དག་འགྲོ་འདི་མཚུངས་བསྐྱེད་ནས། དེ་དག་དགྲ་བཅོམ་རྣམ་པར་འབྲེན་པར་འགྱུར། རྟག་ཏུ་བདག་མེད་ཚོག་ནི་ཉན་བྱེད་ཅིང་།
འཇིག་རྟེན་གཏམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་

དག་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་འཆི་མེད་ཐོབ། དེ་ན་བདུད་མེད་ལུ་སྟེགས་ཚོགས་ཀྱང་མེད། འབྲེན་པ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་རྩེ་ལྡན་པ་ཡི། རྒྱལ་བ་
དེ་དག་འགྲོ་བ་ཀུན་མོས་བྱེད། བདེ་གཤེགས་བཀའ་དང་ཚོག་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་དགོངས་ལ་མོས་བྱེད་འགྱུར།
སྤྱིད་པར་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིད་

{@42A} ༣༡། དེ་ཅིང་། རབ་བདེར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སྤྱི་བྱེད་པར་འགྱུར། མཚུངས་མེད་ཐོབ་པ་བདེ་བར་སྤྱོད་དུ་ཡང་། ཡོངས་སུ་འ
ཚད་རྒྱ་འཆི་མེད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་དག་ཀྱང་མོས་པར་འགྱུར། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན། འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་བདེ་གཤེགས་དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་ཚོག་ནི་མདོན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར།

སྤྲུགས་དང་བྱ་དང་གནོད་སྦྱིན་མི་དེ་དག་ རང་བྱུང་དགོངས་མིན་ཅུང་ཟད་བྱེད་མི་འགྱུར། དེ་དག་ཀུན་དུ་ཚོས་རྟོགས་བྲན་དང་ལྡན། བདེ་
བར་གཤེགས་རྣམས་འཆི་མེད་འཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་དག་ཚོག་ཐོས་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ནི། བསྟན་པ་དེ་ལ་མི་དགར་འགྱུར་བ་མེད།
འབད་གཤེགས་དེ་དག་གསུང་ལ་དགའ་བ་ཡི། འགྲོ་བ་འཆི་མེད་ཡང་དག

ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་ཚོ་འགྲོ་བས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་ལེགས་རྟོགས། རྒྱ་བ་དང་ནི་ན་དང་འཆི་བ་དང་། ལྷ་རན་སྤུ་སྤྲུགས་འདོན་ལས་ཡོངས་
སུ་འགྲོལ། ཚོག་དེ་ཐོས་ནས་རང་འཇིན་མེད་པར་འགྱུར། གྲུ་ཡི་བསམ་པ་ཤྲ་གྱ་སེང་གེ་ལ། ཡོངས་སུ་ཁུས་ནས་ཇི་ལྟར་དེ་དག་རྣམས།

།གཞལ་ཡས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ནས་བྱུང་ནས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་འཇུག་

འགྱུར་དེ་སྐད་སྐད་ལ་བསྟན། །སྤྱི་ཚམས་ལྷུང་བསྟན་ཡིད་དྲུང་བ་ཡི། །རྒྱལ་བའི་གསུང་ཐོས་འཁོར་ཚམས་ཡིད་དགའ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡིད་ནི་
རབ་ཏུ་ཞི་གྱུར་ནས། །དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྤྱབས་སུ་སོང་། །སྤྱི་ལྷུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ནས་གྲུལ་བུམ་བྱེ་བ་
ཕྱག་བརྟུན་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མ་ཡིན་ཚམས་དང་། ཞམ་

མཁའ་ལྷིང་ཚམས་དང་། སྤྱི་བུ་མོ་ཚམས་དང་། སྤྱི་ཚམས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། །ལྷུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཚིམ་ཞིང་མགྲུལ་ལ་ཡི་
རངས་ཏེ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དགའ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྦྱེས་ནས་ངོ་མཆོར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་མངའ་ཆེན་པོ་མངའ་ཞིང་། །འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་

མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པས་ཀྱང་ངོ་མཆོར་དུ་མི་དགོངས་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་
ཡིན་པས་མཐོ་བའམ་དམའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་མངའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཇོགས་ལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཡངས་པ་མངའ་བས་མཆོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་བཞེས་ཀྱང་མཐོ་བའམ་དམའ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་ངོ་མཆོར་དུ་མི་དགོངས་པ་ནི་དོ་
མཆོར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལྟོ་སྟོ་མོ། །དེ་ནས་གྲུལ་བུམ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྟུན་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གིས་བདག་ཅག་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
མཆོད་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་སྒྲ་རེ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྟུན་བརྒྱུད་མཛོན་

{@42B} པར་སྤྱུལ་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་གྱི་སྐྱད་པའི་སྒྲ་རེ་དང་། དངུལ་གྱི་སྐྱད་པའི་སྒྲ་རེ་དང་། བི་དུ་[~R+YA ' I] 'སྒྲ་རེ་དང་།

ཤེས་གྱི་སྒྲ་རེ་དང་། ལུ་ཏིག་དམར་པོའི་སྒྲ་རེ་དང་། སྤྱུག་གི་སྒྲ་རེ་དང་། རྩོམ་སྤྱིང་པོའི་སྒྲ་རེ་ཤིན་ཏུ་གོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་རེ་དེ་དག་ལ་ཡང་མེ་
ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཐོང་བའི་ལྷ་ལྷི་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ཏེ། གསེར་གྱི་སྐྱད་པའི་སྒྲ་རེ་ཚམས་ལ་ནི་དངུལ་གྱི་མེ་

ཏོག་གི་ཐོང་བའི་ལྷ་ལྷི་བཀྲ། དངུལ་གྱི་སྐྱད་པའི་སྒྲ་རེ་ཚམས་ལ་ནི་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཐོང་བའི་ལྷ་ལྷི་བཀྲ། བི་དུ་[~R+YA ' I] 'སྒྲ་རེ་

ཚམས་ལ་ནི་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཐོང་བའི་ལྷ་ལྷི་བཀྲ། ཤེས་གྱི་སྒྲ་རེ་ཚམས་ལ་ནི་བི་དུ་[~R+YA ' I] 'མེ་ཏོག་གི་ཐོང་བའི་ལྷ་ལྷི་བཀྲ། ལུ་ཏིག་

དམར་པོའི་སྤྲ་རེ་རྒྱལ་ལ་ནི་སྤྲུག་གི་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བའི་ལྷ་ལྷེ་བཀྲ། སྤྲུག་གི་སྤྲ་རེ་རྒྱལ་ལ་

ལ་ནི་མུ་ཏིག་དམར་པོའི་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བའི་ལྷ་ལྷེ་བཀྲ། རྫོང་སྤྲིང་པོའི་སྤྲ་རེ་རྒྱལ་ལ་ནི་ཤེལ་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བའི་ལྷ་ལྷེ་བཀྲ། བ་ཤ་སྤྲུག་
མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟེ། །ཤིང་རྟ་བཀྲ་བ། བལྟ་ན་སྤྲུག་པ་བྱེ་བ་སྤྲུག་བཙུང་བཀྲད་ཀྱང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གསེར་ནས་རྫོང་སྤྲིང་པོའི་
བར་དུ་ཤོ། །ཤིང་རྟ་དེ་དག་གི་སྤྲིང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་གདུགས་

ཐུར་མ་བརྒྱ་བགསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་དང་། བེ་དུ་[~R+Y' I] ཡུ་བ་ཅན་དང་། ཤེལ་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་བྱེ་བ་སྤྲུག་བཙུང་བཀྲད་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟེ།
།གདུགས་དེ་དག་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་པ་སྣ་ཆོགས་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ལྷ་ལྷེ་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ལྷ་ལྷེ་དང་།
དུལ་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ལྷ་ལྷེ་དང་། བེ་[~D' UR+Y' I] མེ་ཏོག་གི་ལྷ་ལྷེ་དང་། ཤེལ་

གྱི་མེ་ཏོག་གི་ལྷ་ལྷེ་དང་། མུ་ཏིག་དམར་པོའི་མེ་ཏོག་གི་ལྷ་ལྷེ་དང་། གྲུ་འི་ཁོར་བུའི་མེ་ཏོག་གི་ལྷ་ལྷེ་ཤ་སྤྲུག་གོ། མུ་ཏིག་དམར་པོའི་བྱ་
བདག་ཀྱང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟེ། དེ་དག་གིས་གདུགས་དེ་དག་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་དེ་དག་གི་གཟུངས་བྱས་སོ། །སྤྲུལ་བུམ་གྱི་རོལ་མོའི་
སེལ་སྟོན་དག་ཀྱང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་རྟེ། །ཤིན་རྟ་དེ་དག་རེ་

རེ་ཞིང་ཡང་སྤྲ་རེ་དེ་དག་རེ་རེ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གྱུར་རྟེ། །དེ་ནས་སྤྲུལ་བུམ་དེ་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཤིང་རྟ་དེ་དག་ལ་ཞོན་རྟེ། རིན་པོ་
ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་གདུགས་དང་། སྤྲ་རེ་དང་། མེ་ཏོག་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོན་པར་གཏོར་རྟེ་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་། བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ལ་སྤྲིང་གི་བར་སྤྲང་ལས་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་རྟེ། །

བསྐྱོད་ནས་ཤིང་རྟ་དེ་དག་ལས་བབས་རྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ནས། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མི་བསྟེངས་མངའ་དབང་ཅན། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་མི་མཐོ་
མི་དམའ་སྟེ། །རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་པོའི་

{ @43A } ༣༡ །རི་འབྲུ་བ། །མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མིང་དང་མཚན་མ་དང་། །ཐ་སྙད་ཅིམ་
མཁྱེན་ཐུབ་པ་ཆགས་མི་མངའ། །འབྲེན་པ་ཁྱོད་གྱི་ཏིང་འཛིན་ཞི་བསྐྱབས་བས། །ཤེས་རབ་ལྷན་ལ་དྲེགས་པ་ཡོང་མི་མངའ། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་
གྱིས་འགྲོ་བ་སྐྱུ་འབྲར་མཁྱེན། །རང་བཞིན་

སྟོང་སྟེ་མི་ལམ་དག་པ་འདྲ་དང་། །ཚུ་བླ་ན་མཁའ་འཁོར་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུར་ནི། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་འགྲོ་བ་འདི་དག་གཟིགས། །དྲི་ཟའི་གྲོང་
ཁྱེར་ཇི་ལྟར་སྤངས་གྱུར་གྱང་། །གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནི་སྟོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ན་མེད། །ཀལ་མེད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ། །དེ་བཞིན་བདེ་བར་ག་ཞེགས་
པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། །མཆོད་པ་འདི་ཀྱན་བྲག་

ཅེ་བཞིན་ཏེ། །ཤིང་རྟ་གདུགས་དང་སྤྱོད་ཅི་ལེ་སྟན་དང་། །མེ་ཏོག་རྒྱལ་མཚན་ཐལ་མོ་སྤྱར་བགྲིས་པ། །བྲག་ཅེ་བཞིན་དེ་དག་དེ་ལྟར་
གདུག་པ། །འདྲེན་པ་མཆོད་པ་འདི་བགྲིས་བདག་ཅག་གྱང་། །སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གཉིས་མཆོག་ཏུ་སྤྱར་འགྱུར་ཞོག། །མི་ལམ་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་
བདག་ཅག་གིས། །རྟོགས་བགྲིས་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་བཞིན་

བསྟན་པར་བགྲི། །ན་དང་རྩ་ཤིས་ཡོངས་སུ་གཅོས་གྱུར་པའི། །སྤྱོད་པོ་མཐོང་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱུར་ཐོབ་རྩ་ཤི་
མེད་པའི་གནས། །གང་ཐོས་གྲོལ་འགྱུར་འགྲོལ་བསྟན་པར་བགྲི། །བདག་ཅག་བྱང་ཆུབ་ལམ་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ནས། །སེམས་ཅན་སྤྱོད་སྟོར་
རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བགྲི། །ཐུབ་པ་འཁྱུགས་མེད་

ཆོས་རྣམས་རབ་སྟོན་པ། །ཐུང་ན་འདས་མཆོག་སེམས་ཅན་བསྟན་པར་བགྲི། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲུལ་བུམ་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་
བསམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོག་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་བ།
སྟོན་པ་རྒྱ་མེད་འཇུག་པ་མཛད་དེ། །རྣམ་འདྲེན་

འཇིག་རྟེན་མཁའ་ལ་མཚར་མི་མང་པ། །དོ་མཚར་འགྱུར་མེད་རྒྱལ་བས་འཇུག་མཛད་ན། །འཇུག་རྒྱལ་ཞེས་པར་བཀའ་སྤྱོད་ཉན་པར་འ
ཚེལ། །རྒྱལ་བའི་ཞལ་ནས་འཇུག་པ་མཛད་མཐོང་ནས། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐེ་ཆོམ་སེམས་ཉི་འཚེལ། །ཐེ་ཆོམ་འཚེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་ཁུམ།
།མི་ཡི་དབང་པོ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ཡང་གསུངས།

གང་གིས་དེ་རིང་ཆོས་ལ་ཡིད་བཞག་གྱུར། །དེ་རིང་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡང་མཐོང་། །དེང་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་མཆོད་པ་
བགྲིས། །མི་ཡི་དམ་པ་བདག་ནི་ཉན་པར་འཚེལ། །དེ་རིང་འདུས་བྱས་སྤྱུག་བསྟན་པའི་ཞེས་གྱུར་ནས། །གང་གིས་འདུ་བྱེད་གྱུར་པའི་ཡིད་
གཅིག་བཅོམ། །གང་ཞིག་ཡང་དག་མཐའ་ལ་མི་

{ @43B } གཡོ་གནས། །རྣམ་དག་ཐུགས་མངའ་བདག་ནི་ཉན་པར་འཚེལ། །དེ་རིང་སུ་ཡིས་འཁོར་བཅས་བདུད་རྣམས་བཅོམ། །ཐུབ་པ་

སྒྲོན་པ་དང་སྐྱུ་མཉེས་པར་བགྱིས། །འབྲེན་པ་སྐྱེ་གི་དེ་རིང་གཏིང་སྟེད་གླུར། །ཐེ་ཚོམ་མཆིས་ཏེ་དེད་བདག་དེ་ཉམ་འཚེལ། །འཛུམ་མཛད་
དེ་ཡི་དོན་ནི་མཉམ་སྒྲུད་དུ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྱུག་པ་

མོ་སྒྱུར་ཅིང་གནས། །འབྲེན་པ་ཐེ་ཚོམ་འཚེལ་བའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ། །རྒྱུ་ལ་བྱུ་མཆིགས་གྱིས་ང་ལ་མཆོད་བྱས་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྒྲུར་བཀའ་སྐྱུལ་བ། །རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་གྱིས་དྲི་བ་ལེགས་པར་དྲིས། །འཛུམ་པའི་རྒྱ་འདི་
ཡོངས་སུ་དྲིས་བས་ན། །འགྲོ་བའི་དོན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་

བྱས་པར་གླུར། །དེ་དོན་བསྟན་བྱས་རྟ་ཐུལ་མཉམ་པར་གྱིས། །གྲུ་ལ་བྱུ་མཆིགས་གྱིས་ང་ལ་མཆོད་བྱས་ཏེ། །ཞི་བའི་ཆོས་ལ་དེ་དག་ཡིད་གྱུར་
བཞག། །མཚར་མེད་ང་མཐོང་ནས་ནི་དོམ་གྱུར་ཏེ། །ཞི་བའི་ཆོས་ལ་དེ་དག་ཡིད་གྱུར་བཞག། །དེ་དག་རྣམས་གྱིས་དེ་རིང་ང་མཆོད་དེ། །ཞི་
བའི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་གྲོས་རྣམ་པར་བཏང་། །ལམ་སྟོར་སྒྲུ་བོ་

རྣམས་ལ་སྟིང་བཅེ་ཞིང་། །བསམ་པ་ཐག་པས་སྟིང་མེ་ཆོན་པོ་བསྒྲུད། །སྟིང་མེ་པས་ནང་ལ་མཆོད་པ་བྱས། །རབ་རྟ་ལམ་སྟོར་རྣམས་ལ་
བྱམས་པར་བསམས། །མཁས་པ་དེ་དག་ལས་དེ་བྱས་པས་ན། །གྲུ་ལ་བྱུ་མཆིགས་ཀྱི་འཕྲོས་བརྟུན་ལ་ཞུགས་པ་བཟང་། །བརྒྱ་བྱེན་ལྟ་ཡི་དྲུང་
དུ་འདོད་བར་འགྱུར། །ཐུགས་མེ་བྱམས་དོན་མཛད་སྒྲོ་བ་

དྲུང་དུ་འད་འདོད། །དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཡང་དང་ཡང་བསྟན་ཏེ། །ཕྱིར་ཞིང་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་དག་བསྐྱེད་པ་གང་གྲུའི་བྱེ་
སྟེང་དུ། །ཞིང་ནས་ཞིང་དུ་རྣམ་པར་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། །བདག་ཉིད་ཆོན་པོའི་ཆོས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད། །གོ་ཆ་ཆོན་པོར་བརྟུ་བཞོས་ཡིད་གྱིས། །དེ་
དག་སྒྲོ་བ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །ཁྲག་ཁྲིག་མཐའ་ཡས་རྣམ་

པར་དཔར་འགྱུར། །སྒྲོ་བོ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་འབྲེན་འགྱུར་ཏེ། །རི་མཚར་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །དེ་དག་ཞིང་རྣམས་གང་དུ་འ
གྲོ་རྒྱུ་བ། །དེར་ནི་འགྲོ་བས་རྒྱལ་བ་བྱུང་བར་ཤེས། །དེ་དག་ཐབས་གྱིས་མ་འོངས་དུས་དག་ན། །རི་མཚར་མེད་པར་སྒྲོ་བོ་རྣམ་གྲོལ་བྱེད།
།རྒྱལ་བ་དེ་མཚར་མེད་པར་ཞིང་སྟོང་ཞིང་། །ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སྤྲ་མེད་ཞི་བཙོན། །དེ་དག་ཆོས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། །འདི་ལྟར་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་གནས་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཛུམ་རྒྱ་རྒྱལ་བས་ལུང་བ
སྟན་ཅིང་། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་འཇིག་རྟེན་དོགས་བསལ་ཏེ། །གྲུ་ལ་བྱུ་མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་ཐོས་ནས། །འགྲོ་བ་ཐེ་ཚོམ་བསལ་ཏེ་
དགའ་བར་གླུར། །གྲུ་ལ་བྱུ་མ་

{ @44A } ༡༡ ། ལུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགྲ་པོ། ། དེ་ནས་དེའི་ཆོ་དྲི་ཟ་བྱེ་བ་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་རྒྱ་གེས་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་དང་། ནམ་མཁའ་ལྗིང་ནམས་དང་། ལྷའི་བུ་མོ་ནམས་དང་། ལྷ་ནམས་དང་། ལྷ་ལ་བུ་མ་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་།

ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཆོམ་ཞིང་མགྲུ་ལ་ཡི་རངས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དགའ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་ངོ་མཚར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འགྲུར་བ་མེད་པར་ཡང་ཡང་དགའ་པར་བཀའ་སྤྱུལ། བྱ་བ་ནམས་ཀྱང་ཡང་དགའ་པར་བསྟན་ཏེ།

དགེ་བའི་ཅུ་བ་འཕེལ་བ་ཡང་བསྟན་ལ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་ལུང་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་ཡང་དགའ་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་རྒྱ་དོ་སྟོམ་ནས་དེ་དག་གིས་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་ཆུང་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱ་བའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་མོས་པར་གྱུར་ཏེ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་གྱུར་སྟེ། ལྷང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོས་སྤྲང་གི་བྱ་བྱེ་བ་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་རྒྱ་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ཏོ། ། ལྷང་པོ་ཆེས་སྤྲང་གི་བྱ་བྱེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་མགོ་བོ་བྱེ་བ་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་

རྒྱ་རྒྱ་མགོ་བོ་རེ་རེ་ཞིང་སོ་བྱེ་བ་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་རྒྱ་རྒྱ་ ། ཁོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྫིང་བུ་བདུན་བདུན། རྫིང་བུ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་པད་མ་བདུན་བདུན། པད་མ་རེ་རེ་ཞིང་འདབ་མ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་སྟོང་། འདབ་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ལྷའི་བུ་མོ་བདུན་བདུན། ལྷའི་བུ་མོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་འཁོར་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

བརྒྱན་པ་ལྷའི་བདུག་སྟོས་ཐོགས་པ་བདུན་བདུན་ཞིང་པད་མའི་ལོ་མའི་མཐའ་མཐའ་ན་འཁོད་བས་བསྐྱོར་བ་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ཏོ། ། ལྷང་པོ་ཆོས་སྤྲང་གི་བྱ་བྱེ་དག་གི་མགོ་བོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བདུན་གྱི་གདུགས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བདུན་གྱི་དབ་དག་གིས་གཟུངས་བྱས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བདུན་

གྱི་ལྷ་ལྷེ་བེས་པའི་བར་དང་ལྡན་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་རྒྱ་རྒྱ་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ཏོ། ། ལྷང་པོ་ཆེའི་མགོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལྷའི་སྟོས་ཀྱི་བྲ་རེ་སྟོ་ཆོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷེ་བེས་པ་ཤ་སྟག་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ཏེ། དེ་ནས་དྲི་ཟ་དེ་དག་ལྷང་པོ་ཆེས་སྤྲང་གི་བྱ་བྱེ་བ་ཕྱག་སུམ་ཅུ་

ཅུ་བུ་གཤམ་པོ་དེ་དག་ལ་

{@44B}ཞོན་ཏེ། ལྷ་འོ་ལ་མོ་སེ་ལ་སྒྲིན་ལེན་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལས་རྒྱ་སྤེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་བུ་གཤམ་པོ་བསྐྱོར་བ་བྱས་
ནས་ལྷ་འོ་ཅན་དན་གྱི་ཕྱེ་མས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཏོར། མཛོན་པར་གཏོར། མཛོན་པར་རབ་ཏུ་གཏོར་ཏེ། ལྷ་འོ་མ་ག་རུ་འོ་ཕྱེ་མ་དང་།
ལྷ་འོ་ཏ་མ་ལ་འོ་ལོ་མ་

དང་། ལྷ་དཔ་ལ་འོ་ཕྱེ་མ་དང་། ལྷ་འོ་གསེར་ཕྱེ་དང་། ལྷ་འོ་མེ་ཏོག་མན་དྲ་ར་བ་དང་། མན་དྲ་ར་བ་ཆེན་པོ་དང་། མན་ཚུལ་ཀ་དང་། མན་ཚུལ་
ཀ་ཆེན་པོ་དང་། པ་རུལ་ཀ་དང་། པ་རུལ་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། མདོག་དཀར་དང་། མདོག་དཀར་ཆེན་པོ་དང་། མདོག་དཀར་ཆེན་པོ་དག་གིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་

ལ་གཏོར། མཛོན་པར་གཏོར། མཛོན་པར་རབ་ཏུ་གཏོར་ཏེ། གསེར་དང་། དུལ་དང་། བེ་རྩ་[~R+YA] དང་། ཞེལ་དང་། སྤྱུག་དང་། ལྷ་
ཏིག་དམར་པོ་དང་། རྩོམ་སྤྱིང་པོ་འོ་ཏོག་རྒྱམས་དང་། སྤྱུལ་པ་འོ་མེ་ཏོག་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཏོར། མཛོན་པར་གཏོར།

མཛོན་པར་རབ་ཏུ་གཏོར་ཏེ། སྤྱོས་ཀྱི་སྤྱེ་རེ་དེ་དག་ལས་སྤྱོས་ཀྱི་དད་འབྱུང་སྤེ་འགོ་ཁིང་ལྷོག་གོ། ལྷ་འོ་སྤྱོས་ཚུ་རྒྱམ་པ་སྤྱོ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་
ཡང་སྤྱང་གི་བར་སྤྱང་ལས་མཛོན་པར་བབ་པོ། སྤྱོས་ཚུ་འོ་ཆར་དེ་མཛོན་པར་བབ་པས་ཀྱང་མེར་སྤྱུའི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཁོར་ཁོར་
ཡུག་ཏུ་དཔག་ཚད་བྱུག་

ཅུ་ཚུན་ཆད་སྤྱོས་ཚུས་རྒྱབ་ཏུ་གྱུར་ཏེ། སྤྱོས་ཚུ་འོ་རྒྱབ་དེ་འོ་དྲིས་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོ་འོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཆད་རྒྱས་པར་གང་
བར་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་གང་དག་གིས་སྤྱོས་ཀྱི་དྲི་དེ་ཆོར་བར་གྱུར་པ་དང་། རོ་ལ་མོ་སེ་ལ་སྒྲིན་དེ་དག་གི་སྤྱོ་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྤྱོ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་འོ་བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་གྱུར་ཏེ། རྟེན་ལྷ་འོ་དྲི་ཟེ་རེས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་འོ་ཕྱིར་
སྤྱང་པོ་ཆེས་སྤྱང་། གི་བྱ་མགོ་བྱེ་བ་ཕྱག་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་བུ་གཤམ་པོ་ལྷ་འོ་བྱ་མོ་སྤྱེ་ལེན་པ་དང་། གར་བྱེད་པ་འཁོད་པ་དག་གིས་མཆོད་དེ་སྤྱོ་བོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུན་

པར་བྱས་སྟེ། །ལྷའི་བུ་མོ་དེ་དག་ལས་ལ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྱུར། ལ་ལ་ནི་ཅོན་དན་དང་། ཡ་ག་རུ་དང་། ཏ་མ་ལའི་ལོ་མའི་བྱེ་མ་འཐོར་ལ་
ལ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ཇུས་ཀྱི་བྱེ་མ་དང་། སྒོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་བྱེ་མ་འཐོར། ལ་ལ་ནི་མེ་ཏོག་མན་དྲུ་ར་བ་དང་། མན་དྲུ་ར་བ་

{@45A} ༣༡ །ཆོན་པོ་ནས། སྒྱ་སྒྲར་ཁ་པོ་དང་། སྒྱ་སྒྲར་བཀྲ་ཆེན་གྱི་བར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། སྒྱལ་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་འཐོར། ལ་ལ་ནི་
གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ནས་དྲོའི་སྒྲིང་པོའི་བར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། དབྱིག་དང་། གསེར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིམ་པས་སྤངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་མཛོན་པར་འཐོར། ལ་ལ་ནི་ན་བཟའ་དག་འཐོར། ལ་ལ་ནི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སྒྱ་ར་གས་དང་། གསེར་གྱི་ཕྱེད་བ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིས་
པའི་བར་དག་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་དྲ་བདག་འཛིན། ལ་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་བ་

དན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གས་དང་། ཚོན་སྣ་ཚོ་གས་ཅན་འཛིན། ལ་ལ་ནི་ལྷའི་སྒོས་ཚུའི་ཆར་འབེབས་ཏེ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོས་ཚོ་གས་སུ་བཅད་པ་
དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པའི་བར་དུ་སྤེམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ངི་ཟ་དེ་དག་སྤང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོས་སྤང་གི་བུ་དེ་དག་

ལ་ཞོན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྐྱོར་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ལས་སྤང་པོ་ཆེ་ས་སྤང་གི་བུ་དེ་དག་ལས་བབས་ཏེ། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་
གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་གས་སུ་
བཅད་

པ་དག་གིས་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། །བཅོམ་ལྡན་བདེ་ག་ཞེགས་སྲིད་པ་མཐར་འབྲིན་པ། །སྲིད་པའི་བཅིངས་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལ་མཛོན།
།ཁྱོད་འདྲ་སྲིད་གསུམ་གང་ན་འང་མ་མཆིས་ཏེ། །ལྷ་མཚོ་ག་ཁྱོད་ནི་གཟུགས་དང་མཚན་མཚོག་མངའ། །མི་མཚོ་ག་ཁྱོད་གྱིས་ས་ཆེན་འདི་
སྟོང་དུ། །

གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་མངའ་བས་ངོ་མཚར་བསྟན། །འགྲུར་བཀྲིད་ཆོས་ནི་གང་ཡང་མ་མཆིས་ལ། །དག་པའི་ཚོ་གས་ལ་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་
བཞོན། །བདེ་ག་ཞེགས་འགྲུར་བ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། །བརྟེན་པ་ཅི་མ་སྟེ་གཞན་ནི་ཅི་མ་མཆིས། །ཐ་སྙད་གདགས་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་མ་

མཆིས་ཏེ། །འོན་ཀྱང་བདེ་ག་ཞེགས་ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བ་སྤྱད། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་སོང་མེད་འོང་མེད་དང་། །གནས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་
སྟོང་པ་དང་། །ཚོས་རྣམས་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བསྟན། །རྒྱལ་བ་མཚོ་ག་གིས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན། །ཚོས་རྣམས་གང་ཡང་བྱ་བ་

{@45B} བྱེད་མ་མཆིས། །འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོས་བྱ་བ་འདྲ་ཡོད་པ་སྤྲོད། །བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་དགོངས་ལ། །བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་བགྱི་བ་ཀུན་གྱང་བསྟན། །ཤིང་རྩེ་ཡན་ལག་རྣམས་སྒྲ་ཆོག་གས་དག། །བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཐེམས་གྱང་། །ཤིང་རྩེ་
བགྱི་

བདག་གྱང་བགྱིད་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཀུན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། །ཆོས་ནི་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་སྤྲོད་ལ་མི་བགྱིད། །ཆོས་ནི་
ཆོས་ལ་བྲན་པར་བགྱིད་མ་མཆིས། །ཆོས་རྣམས་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་མི་རྟེན་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་འཆི་མ་མཆིས། །འགྲོ་

བ་འདི་དག་ཀུན་རྫོབ་མཛོན་པར་གསུངས། །ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡང་དེ་ན་མ་མཆིས་ཏེ། །འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ཀུན་རྫོབ་ཇི་བཞིན་ཞེས། །ཆོག་གས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་
དཔོན་སྲོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དག་གསུངས། །མིག་གི་རང་བཞིན་གང་ན་འདྲ་མ་མཆིས་ལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱ་བ་རྣམས་

གཞག། ། །ཆོས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་སྤྲོད་པས་ན། །འཇིག་རྟེན་མཁས་པས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མཛད། །དེ་བཞིན་བདག་ཅག་བདེ་
གཤེགས་ཉིད་གྱུར་ཏེ། །ཁོར་བའི་འགྲོ་བ་སྒྲོ་གོས་སྟོར་བ་རྣམས། །ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གཟུང་བགྱིས་ཏེ། །ཞི་བའི་གོ་འཕང་འཆི་

མེད་ཐོབ་པར་བགྱི། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཁྱེད་ནི་ཅི་འདྲ་བར། །འབྲེན་བ་བདེ་གཤེགས་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་པ། །ཐུགས་རྗེ་ལྷན་པ་པན་
བཞེད་འཇིག་རྟེན་མཁས། །བསོད་ནམས་བརྒྱལ་མཚན་དང་ལྷན་པར་ཞོག། །ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྲོད་བཞིན་བདག་ཅག་གིས། །

ར་རྒྱལ་བསྐྱིབས་པའི་འགྲོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུན་གྱི་རྗེས་འགྲོ་བ། །མཛོན་དག་འཇུག་བསྐྱེད་ལྷན་ཡོད་པ་སྤྲོད་
དགྲོལ། །ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྲོད་བཞིན་བདག་ཅག་གིས། །འགྲོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཞོད་པ་མེད་འགྱུར་ལ། །གཡོ་ལོ་ཞགས་པས་ཟིན་

ཅིང་ལྷ་མ་མཐོང་། །ཡོད་པ་འཐོམ་སྤྱེད་ལྟར་ཚོད་པ་ཡོད་པ་སྤྲོད། །ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྲོད་བཞིན་བདག་ཅག་གིས། །འགྲོ་བ་མི་
མཁས་མིག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །ལྷ་ཆོག་ཡོད་པ་སྒྲོ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ཉིད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆུང་གཞོན་དགྲོལ། །དེ་ནས་

{@46A} ༣༩། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དྲི་བྱེད་ལྷན་སུ་ཅུ་རྩ་བཞི་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐུགས་སྤྲུང་ནས་འཇུག་པ་
མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཚོད་པ་ལྷན་པ་རྩ་བུ་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོག་གས་སྤྲུང་བཅད་དེ་གསོལ་པ། །བདེ་གཤེགས་མཐའ་ཡས་གཟིགས་
པས་འཇུག་

པ་མཛད། །འབྲེན་པ་རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་མི་འཛུམ་ན། །བདེ་གཤེགས་འཛུམ་པའི་རྒྱ་ནི་མྱུར་དུ་གསུངས། །ཞེས་ལུར་གཞོད་གྱུར་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་
ཚོམ་སོལ། །བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་འཛུམ་མཐོང་ནས། །སྒྲིབ་པ་འདི་དག་ཐེ་ཚོམ་རྟེན་པར་འགྱུར། །འཛུམ་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ཉན་

པར་འཛུལ། །ཐུབ་ཆེན་འགྲོ་བའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་དུ་གསོལ། །བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བསྟན་ལ་སྤྱེའི་ཞིག་ཞུགས། །ཐེ་ཚོམ་བྲལ་ཞིང་སོམ་ཉི་
བསལ་བར་གྱུར། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གི་བསམ་མཁུན་ནས། །མི་ཡི་མཆོག་གིས་འཛུམ་པ་བསྟན་པ་མཛད། །སྤྱེའི་གཤེགས་

བདེ་གཤེགས་བཀའ་སྤྱུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ། །སྒྲོ་གྲོས་རྟོགས་པ་ཆོས་བཞིན་གནས་པར་གྱུར། །གང་གིས་སྒྲོ་གྲོས་བྲན་རྟོགས་སྒྲོ་མཁུན་ནས།
།བདེ་གཤེགས་འགྲོ་བའི་ནང་དུ་འཛུམ་པ་མཛད། །འགྲོ་བ་འདི་དག་སྒྲོ་གཞན་ཡོངས་བཏང་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་འཛུམ་དོན་ཞལ་ནས་

ཐོས་པར་དགལ། །སོར་བཙུ་ཐལ་སྒྱུར་མགོ་ལ་བཞག་བགྱིས་ཤིང་། །དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་ཞལ་དུ་ལྷ། །ཉོན་མོངས་བྲལ་ཞིང་མུ་
རན་རབ་སྤངས་པ། །དགྱེས་པའི་ཐུགས་མངའ་ཐུབ་ཆེན་འཛིན་རྟོན་མིག། །འགྲོ་བའི་ཡིད་གཉིས་སོམ་ཉི་བསལ་དུ་གསོལ། །རྒྱལ་བ་

ཐུགས་རྩེ་ལྡན་པས་འཛུམ་རྒྱུ་གསུངས། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྒྲར་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །འ
གྲོ་བའི་དོན་དུ་འཛུམ་པ་ངས་མཛད་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་ངེས་འབྲུག་ཞིང་ལེགས་པ་སྟེ། །འཛུམ་པ་དེ་ཡི་དོན་ནི་ལུང་བསྟན་པས། །སྒྲིབ་

བའི་ཆོགས་ཆེན་དོན་ནི་དེ་རིང་འཕེལ། །འཛུམ་མཛད་རྒྱུ་དེ་རྟ་ཐུལ་མཉན་པར་གྱིས། །རྣམ་པར་འབྲེན་པས་འཛུམ་པ་འདི་མཛད་པ། །དེ་ནི་མ་
ལོག་པར་ཡང་ངས་བསྟན་གྱིས། །བསྟན་པ་དེ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན། །དྲི་བ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་སྟེགས་ཤིང་། །བདེ་

{ @46B } བར་གཤེགས་ལ་མཆོད་པ་འདི་དག་བྱས། །ཆོས་ཉིད་བྱུང་བར་གྱུར་པ་མེད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པར་འགྱུར་བའང་མེད་པ་ཡིན།
།རྒྱལ་བ་རྣམ་རྟོག་སྒྲིམ་ལྟ་བུར་གནས། །རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ་དག་ཆོ་ངས་པར་འགྱུར། །གང་གིས་ཆོས་གང་རྩེས་སུ་བཙོན་བྱ་བ། །དེས་ནི་དེ་
ཉིད་སྟོང་

ཞེས་བདེ་གཤེགས་གསུངས། །དེ་དག་འཕྱི་ཆོག་དེ་རྟོགས་གྱུར་ནས། །རྟ་མེད་སྒྲུང་པོ་མཆོག་གིས་མཆོད་པ་བྱས། །བྱང་ཆུབ་རྣམ་མེད་འཆི་
མེད་ཆོལ་བྱེད་ཅིང་། །དྲི་བའི་རྒྱལ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ང་མཆོད་དོ། །ཞོར་པའི་འགྲོ་ལ་སྟིང་རྩེ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དུ་འདི་
དག་

མས། །འདི་དག་ལ་མཆོད་པ་འདི་བྱས་པས། །དྲི་ཟའི་རིས་པོར་དག་པ་བའི་ཡིད་གྱུར་ཏེ། །སློ་གྲོས་བཟང་རྣམས་ལྷ་གནས་ལྷ་ཡུལ་ག།
།བརྒྱ་བྱེད་ལྷ་འདུས་པར་ནི་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་དག་སངས་རྒྱུས་བདེ་ག་ཞེགས་རྩལ་མེད་པ། །བྱེད་ཐུག་ཁྲིག་མང་ལ་མཆོད་བྱེད་འགྱུར།།

ཞིང་ནས་ཞིང་དུ་རྩིས་སུ་བྱེད་ཅིང་། །དེ་དག་ལ་ནི་མཁས་པ་ཆོས་ཀྱང་ཉྑམ། །དེ་དག་བདེ་ག་ཞེགས་པོ་དཔ་ཡོངས་སུ་ད། །དེ་དག་ཞིང་ཡང་
རྟག་པར་ཡོངས་དག་འགྱུར། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛིན་དེ་དག་སེམས་ཅན་ནི། །ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སྟོན། །འགྲོ་བ་འདི་

དག་རང་བཞིན་སྟོང་རིག་ནས། །བདེ་ག་ཞེགས་འགྲོ་བ་དག་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་ཀུན་གཟིགས་པ། །རྩལ་
མེད་བསྐྱལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བཞུགས་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱུས་མཆོན་ནི་མཐའ་ཡས་རྟོགས་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱུས་རེ་རེ་ཁྲག་ཁྲིག་ཐུག་མང་བའི།

བསྐྱལ་པ་རྣམས་སུ་རྩལ་མེད་གནས་པར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འདི་རྩིས་སུ་སྟོན། །རྒྱལ་བ་བྱབ་པ་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་ཡིས།
།དེ་ལྟར་དེ་ཆོ་དྲི་ཟས་མཆོད་ལུང་བསྟན། །རྟ་བུའ་གྲིས་ནི་འཛུམ་པའི་དོན་ཞུས་པ། །དྲི་ཟ་ལུང་བསྟན་པ་ནི་བཤད་པ་མཛད། །དྲི་ཟ་

ལུང་བསྟན་ཡིད་དུ་འཐད་འགྱུར་བ། །དེ་ཐོས་ནས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དག་ལ། །དེར་ནི་བདེ་བར་ག་ཞེགས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་ནས། །འུ་གྲུ་བྱབ་
ལ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་སུ་དོང་། །དྲི་ཟ་ལུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའོ། །།འཕགས་པ་ཡབ་དང་སྲས་

{ @4 7A } ༣༡ །མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་ལྷ་པ། །དེ་ནས་གཞོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ཐུག་བརྒྱུད་ཅུས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་
ནས་དྲི་ཟའི་བར་དེ་དག་གི་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཆོམ་ཞིང་མགྲུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། །རབ་རྟ་དག་འཁོར་

དག་པ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྦྱིས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་རིམ་གྱོ་ཆེན་པོ་བསྦྱེད་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཐོས་
པས་སྟོན་པའི་འདུ་ཞེས་སྦྱིས་པར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་སློ་བུ་མི་ཞེས་པའི་འདུ་ཞེས་སྦྱིས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་དག་གི་བཅོམ་

ལྷན་འདས་སློ་བུ་མི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདོད་པ་སྦྱིས་པར་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ལ་འདོད་པ་སྦྱིས་པར་གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་

མདོན་པར་བསྟོད་པ། མདོན་ཞེས་སྟོབས་ནི་ཀུན་དུ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །རྒྱ་མཚོ་ཆུ་འཛིན་པས་མ་འཚལ་དང་འདྲ། །དེ་བས་མཚུངས་མེད་འཛིག་

རྟེན་པའི་མཛད་པ། །མི་ཡི་སེང་གོ་ཁྱོད་ལ་འདི་ལྟར་བསྟོན། །རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བར་རྒྱས་ཀྱང་གདའ། །གཟི་བུ་ཆེན་ཆེན་པོ་

ནམ་མཁའ་གཞལ་རུང་གདའ། །ཤེས་རབ་མཚོ་གཞལ་བདེ་གཤེགས་ཡེ་ཤེས་སྟོབས། །ཚད་གཟུང་དཔག་པར་རྒྱས་པ་ཡོང་མ་མཆིས། །འ
གྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་ཚུད། །སློབ་པོ་བླ་མ་རུང་གདའ་མིན་པ། །དེ་དག་ལས་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་པར་མཐུན། །དེ་

བས་མཚུངས་མེད་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡང་ཡས། །དེ་དག་ཅི་འདྲའི་ཁམས་ལ་བསྟེན་པ་དང་། །དེ་དག་སེམས་རྒྱུད་ཅི་འདྲར་འབྱུང་བ་དང་། །དེ་
དག་མེས་པ་ཅི་འདྲ་མ་ལུས་མཐུན། །དེ་བས་མཚུངས་མེད་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡང་ཡས། །འདོད་ཆགས་འདྲ་དང་དེ་བཞིན་ཞེ་སྟོང་ད། །

མི་ཡི་གཏི་མུག་པོ་དཔ་དེ་བཞིན་མཐུན། །ཐུག་དོག་རྣམ་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་མཐུན་པ་སྟེ། །དེ་བས་མཚུངས་མེད་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡང་ཡས། །འགྲོ་
བ་འདི་དག་ལས་རྒྱུད་གར་འཁྱུགས་པ། །དེ་དག་མཚུངས་མེད་ཁྱོད་གྱིས་རབ་ཏུ་མཐུན། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཏུ་རབ་འབྱུང་བས། །དེ་

{ @47B } བས་མཚུངས་མེད་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡང་ཡས། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་ཀུན་རབ་ཏུ་གཟིགས། །ཚུད་ཟེའི་ལམ་རྒྱུད་གར་ཏུ་འ
ཁྱུགས་ཀྱང་ཅིང་། །བྱམས་པའི་སྟོབས་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་ཀྱང་པ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཁྱོད་གྱིས་རབ་ཏུ་གཟིགས། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཇི་སྟོང་
དུས་གནས་

ཤིང་། །ཅི་འདྲའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དག་རེག་འགྱུར་དང་། །ལུས་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་འཆང་བ་རྣམས། །དེ་དག་འདྲེན་པ་ཁྱོད་གྱིས་རབ་ཏུ་ག
ཟིགས། །མི་ཡི་སེང་གོས་ལྟ་བུ་ཅི་འདྲ་དང་། །གང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམ་པ་འཕྲོག་འགྱུར་བར་། །གང་ལ་རྟེན་ཅིང་ལས་རྣམས་བགྱིད་འགྱུར་
བ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འདྲེན་པས་

རབ་ཏུ་གཟིགས། །དེ་དག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་གང་ཞིག་གིས། །ཅི་འདྲའི་ལམ་ལ་དེ་དག་བསྟེན་
བགྱིས་ཤིང་། །ཅི་འདྲའི་ཞི་བ་འཕྲོག་འགྱུར་ཁྱོད་གྱིས་མཐུན། །བྱིས་པ་གང་རྣམས་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ལ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་འཇིགས་

རྟེན་མཁས་པ་ཡིས། །བསྟན་པ་རབ་སྤང་ཆེ་ལྟར་སྟོང་འགྱུར་བ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འདྲེན་པས་རབ་ཏུ་གཟིགས། །འཇིགས་རྟེན་པའི་བསྟན་
ལ་བརྟམས་བགྱིས་པས། །དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ཇི་སྟོང་གནས་པ་དང་། །ཅི་འདྲའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ཁྱོད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་རྣམས་

ཀྱང་འདྲེན་པས་རབ་ཏུ་གཟིགས། །གང་དག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་དད་བསྐྱེད་དེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་འཇིགས་ཅིང་། །ཆོས་ཀུན་སྟོང་

པ་ཉིད་དུ་རབ་བརྟགས་ནས། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞིག་བགྱིས་ཤིང་། །འགྲོ་བྱུང་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །ལུས་

འདི་སྦྱུ་མ་འདྲ་བར་རབ་བརྟགས་ནས། །ཕྱང་པོ་བྲག་ཅ་འདྲ་བར་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་དེ་དག་རབ་ཏུ་གཟིགས། །མགོན་པོ་
ཁྱེད་ལ་བསྟོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །མཚུངས་མེད་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྲགས་ཆུད་པ། །དེ་ཡིས་བྲམ་མེད་སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པར་

ཤོག །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱང་རང་བྱུང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོགས་འོད་སྤྱོད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ལྷག་
པའི་བསམ་པ་བྲགས་སུ་ཆུད་ནས་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་བྱུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ།

{ @48A } ༣༩། །མི་ཡི་སེང་གོས་འཇུག་པ་འདི་མཛད་པ། །མི་ཡི་བླ་བ་རང་བྱུང་གྱུར་པ་ནི། །རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་འཇུག་པ་མི་མཛད་ན། །འ
ཇུག་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། །སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་འཇུག་པ་དེ་མཐོང་ནས། །བཅོམ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཐེ་ཚོམ་འཚལ། །

མགོན་པོས་དེ་དག་ཐེ་ཚོམ་བསལ་དུ་གསོལ། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དགའ་བའི་ཡིད་དུ་འགྱུར། །དེ་རིང་སུ་ཞིག་རྒྱལ་ལ་དད་པ་སྦྱེད། །གང་
གིས་ཚོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོགས། །གང་གི་སེམས་ནི་མི་སྦྱུལ་གནས་པར་གྱུར། །དེ་དག་རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། །

དེ་རིང་འཁོར་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་ཆེ་འཚལ་ཞིང་། །ཀུན་གྱང་རྒྱལ་བའི་ཞལ་དུ་ལྟ་ཞིང་སྟོང་། །ཅི་ནས་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་ཀུན་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་
དཔའ་པོས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་དུ་གསོལ། །དེ་རིང་འདི་ནི་གང་གི་རྣམ་འཕྱུལ་ལགས། །གང་གིས་བརྟོན་འགྲུས་བཟང་པོ་འདིར་བསྟན་ལགས། །

གང་ཞིག་ཁྱེད་དང་འདིར་མཇལ་དོན་མཆིས་གྱུར། །དེ་ནི་ལེགས་པར་འགྲོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། །རྒྱལ་བ་འགྲོ་བ་དག་ལ་ཕན་བཞེད་པ།
།ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བའི་ཡིད་གཉིས་ལེགས་བསལ་གསོལ། །དེ་ཐོས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས། །དགའ་ཞིང་མགྲུབ་དག་གྱང་འཐོབ་
པར་

འགྱུར། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་བྱུལ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྱར་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །རྟ་བྱུལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་བ་ལེགས་
པར་དྲིས། །དེ་རིང་འགྲོ་བ་དག་གི་དོན་ཆེན་བྱས། །རང་བྱུང་འཇུག་མཛད་རྒྱ་ནི་དྲིས་པས་ན། །སྟོན་པའི་དགོངས་པ་འདར་ཁྱེད་ཀྱིས་ལེགས་

པར་མཐོང་། །དེ་དག་ལུང་བསྟན་མ་ལུས་བསྟན་པར་བྱས། །གཞོད་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་ནི་གཟིགས་གྱུར་ནས། །འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འ
ཇུག་མཛད་པ། །དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རྟ་བྱུལ་མཉན་པར་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་ཤེས་གྱུར་ནས། །གཞོད་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་མོས་

པའི་མེམས་བསྐྱེད་དེ། །འབྱུང་པོའི་ཚེགས་དབུས་སངས་རྒྱལ་བསྟོན་བྱས་ནས། །རང་བྱུང་དམ་པ་མཚོགས་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་བཏང་། །ཚོས་རྣམས་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ་དང་། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞིགས་པའི་ཕྱིར། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་མཚོགས་
ཏུ་དེ་

{@48B} དག་ཡིད་ཀྱང་བཏང་། །རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རྣམས་བཞུགས་ཅིང་། །ཀུན་རྫོབ་ཅིང་དུ་རིག་ནས་མི་ཆགས་ཏེ། །སྲིད་པ་
ཀུན་ཏུ་ཆུ་ལ་པད་མོ་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་མཚོགས་ཏུ་དེ་དག་ཡིད་ཀྱང་བཏང་། །དེ་དག་སྲིད་པ་གང་དུ་ཆགས་འགྱུར་བ། །སྟོང་པར་བཞུགས་སྟེ་
ཐམས་ཅད་

ལེགས་རྟོགས་པ། །དེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་དབེན་པའི་བརྟུན་ཞུགས་ཤེས། །སྟེ་དང་རྒྱ་ཤི་ཡོང་གིས་སྟོང་པ་
སྟེ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཡིན། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་ཤེས་གྱུར་ནས། །ཞི་བ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་

འགྱུར་། །ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །གའོ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། །
ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པས་མིན། །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གྱུར་ཏེ། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་

རིག་གྱུར་ནས། །ཤེས་པ་པོ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་གྱུར་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་དེ་དགོད་ཅེས་བྱ། །སྟོང་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་ཤེས་པར་བྱ།
།མཚན་མ་མེད་པའང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །སྟོན་པ་མེད་པའང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དེ་ན་གཞན་མིན་

ེད་པ་ཡིན། །དེ་ཐོས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས། །དག་འཁོར་དེ་དག་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར། །རང་བྱུང་ཚོས་ལ་དེ་དག་ཡིད་ཆེས་
ཏེ། །ཞི་བའི་གནས་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལྡན་གྱུར། །གཞོད་སྦྱོན་ཚེགས་རྣམས་དེང་མོས་ཡིད་གྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་ང་ལ་མཚོན་

པ་རབ་བྱས་པས། །གཞོད་སྦྱོན་རྒྱུད་ནས་ཤི་འཕྲོས་སྟོཅེན་རྣམས། །མཐོ་རིས་དོང་ཞིང་ཡུན་རིང་དག་འབར་འགྱུར། །དེ་དག་མ་འོངས་དུས་
ན་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས། །ཞིང་དུ་དོང་ཞིང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་། །སྟོཅེན་དེ་དག་རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་མཚོན། །དེ་དག་བཟོད་མཁྱེན་རྒྱལ་

བ་གདམས་དག་སྟོན། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་བཅུར་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས། །མཚན་མ་མེད་པར་དེ་ཅིང་འདོད་འགྱུར་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་
སྟེལ་པ་འདྲར་ཤེས་ནས། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་མེད་མཁས་པ་དཔོན། །དེ་ལྟར་བརྟེན་པས་རྒྱལ་བ་རབ་མཚོན་ནས། །བྱང་ཆུབ་བླ་མེད་

{@49A} ༡༡། རྟེན་ཡང་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་ཁིང་ནི་མཐའ་ཡས་འགྱུར། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དག་རྣམས་འགྲེལ།
སངས་རྒྱུ་མཁུན་པ་མཐའ་ཡས་གྲགས་པ་ཅན། རྟེན་གྱི་ཁིང་ནི་འཇིག་རྟེན་མཁའ་ཤེས་བྱ། ཞི་བའི་སྒོ་ལྟ་བུ་བ་དེ་དག་གི་ཆོ་

ཚད་བསྐྱལ་པ་སྟོང་ནི་ཆོང་བར་འགྱུར། རྟེན་གྱི་ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱལ་སྐུ་མང་པོ་སྐར་མའི་ཆོག་སྟེང་དེ། རྒྱུ་ཀྱང་
བདེ་བས་བསམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་མཁའ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད། རྟེན་ཐོས་ནས་ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་

དག ། རབ་ཏུ་དག་འབའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ལ། རོམས་པར་གྱུར་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་བརྩམས་ཏེ། རྒྱུ་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་
སྟོབས་ཀྱིས་བརྟན་པར་གྱུར། གཞོད་སྦྱིན་ལུང་བསྟན་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པའོ། ། རྟེན་མི་འཇམ་

ཅའི་རྒྱལ་པོ་ལྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འཇམ་ཅི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྟན་ཀྱིས་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་མཆོད་པ་དེ་དག་དང་། གཞོད་སྦྱིན་ཀྱིས་མཆོད་པའི་བར་
དག་ཀྱང་མཐོང་། ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱོད་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡང་མི་དམིགས་ལ་སྟོན་དང་།

སྦྱི་བཤོ་དང་། ཤེད་ལས་སྦྱིས་དང་། ཤེད་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་། བདག་དང་། བདག་གི་ཡང་གང་ཡང་མེད་ལ་ཕྱུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་།
སྦྱི་མཆོད་གང་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྦྱི་མཆོད་དེ་དག་ཀྱང་མི་དམིགས་ལ་སྟོན་གང་

ཡོད་པས་རྣམས་སྦྱིན་པ་གདགས་པར་བྱ་བའི་ལས་དེ་ཡང་མི་དམིགས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་དམིགས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་མི་
དམིགས་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱང་མི་དམིགས་ལ། འོན་ཀྱང་བརྩོན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུང་བསྟན་པ་མཛད་པ་འདི་ནི་ངོ་
མཚར་

མྱད་དོ། ཅི་ཞིག་ལས་དགོངས་ཏེ། བརྩོན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱུ་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་མཛད་ཏེ།
ཅི་ཞིག་ལས་དགོངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་
དང་།

{@49B} ཞིང་གི་བཞོད་པ་དང་། དེར་སྦྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཞིང་ནས་ཞིང་དུ་འདོད་བ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་པ་དེའི་མཐུ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་དགོད་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་འདི་སྟེང་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱུ་

སྤྱུ་འགྱུར་

རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྐྱལ་པ་འདི་སྟེན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བཞུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་ཉམ་ཐོས་འདུས་པ་ནི་འདི་སྟེན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་དམ་
པའི་ཆོས་

བསྐྱལ་པ་འདི་སྟེན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་མཛད་། ཅི་ཞིག་ལས་དགོངས་ཏེ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་མཛད་སྟེ་སྟེ་དེ་ནས་མི་འམ་
ཅིའི་

རྒྱལ་པོ་ལྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེགས་པ་འདི་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་བཏུང་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་
བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཞུ་བཞུས་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས། །ཤེས་རབ་ཆེ་མང་འབད་གཤོགས་སྐྱེས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལུང་

བསྟན་པ། །བདེ་གཤེགས་བདག་གིས་དེ་མ་འཛེལ། །གསུང་བའི་བླ་བཙུན་གྱི་དབྱིངས། །འགྱུར་མ་མཆིས་ལ་སྟོང་པ་དང་། །རང་བཞིན་མེད་
གསུང་ཇི་ལྟ་བུ། །མཆོད་པ་འདི་ཅི་གང་ཟག་མཆོག་། །སྐྱེ་བ་འང་མ་མཆིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། །

སྐྱེས་སུ་མཆོག་གིས་བཀའ་བསྩལ་པའི། །ལྡེམ་པོར་དག་དེ་བདག་མ་འཛེལ། །མི་དབང་བདག་པོ་ཇི་ལྟར་ན། །འགག་པ་མ་མཆིས་འཆི་པོ་
གསུང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ལུང་བསྟན་པས། །ཐུབ་པ་བདག་གི་ཐེ་ཆོམ་ཁུམ། །སྐྱེ་མ་འདྲ་ལ་ལྟར་སྐྱེ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ནི་ཇི་

ལྟ་བུ། །ལྡེམ་པོར་གསུངས་པ་འདི་དག་གྱུར་། །ཤུགས་ལེན་གཤེགས་མ་འཛེལ། །གནས་པ་འང་མཆིས་པ་མ་ལགས་ལ། །དགོ་བཤེས་བསྟན་
གསུང་ཇི་ལྟ་བུ། །ལྡེམ་པོར་གསུངས་པ་འདི་དག་གྱུར་། །སྐྱེས་སུ་སྐྱེ་མཆོག་བདག་མ་འཛེལ། །གཡོ་བ་འང་མ་མཆིས་

{@50A} ༣༩ །བགྱི་བ་རྣམས། །རྐྱང་གཉིས་མཆོག་གསུང་ཇི་ལྟ་བུ། །ལྡེམ་པོར་གསུངས་པ་འདི་དག་གྱུར་། །དབྱེ་བས་ལ་བཅོམ་ལྡན་
བདག་མ་འཛེལ། །རང་བཞིན་སྟོང་སྟེ་སྟོང་པ་ཡང་། །རྟོགས་ཞེས་མགོན་གསུང་ཇི་ལྟ་བུ། །ཐེ་ཆོམ་རྣམས་འདི་འདྲ་སྐྱེས། །

ཤེས་རབ་དཔེ་མེད་བདག་མ་འཛེལ། །ཞི་བ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ། །ཆོས་ཀྱན་ནི་གསུངས་ཇི་ལྟ་བུ། །མཚུངས་མེད་འདི་འདྲའི་ལྡེམ་པོར་དག་

ཁབ་གཤམ་ལྟ་བུ་གསལ་ལ། རྒྱ་མཛེས་གྲུར་ཀྱང་ཚེས་གྱི་རྣམས། ཁྱེད་མཁའ་འདྲར་གསུངས་ཇི་ལྟ་བུ། ཚེས་

ནི་རབ་ཏུ་སྤང་བ་གྱིས་ན། མི་མཁས་དཔྱུ་ལ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟ་བུ། བརྟན་པ་མཐོ་རིས་འཛིན་ཏེ་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ལས་
དེ་བཞིན་པ་མ་མཆིས་ལ། རང་ལས་ཅན་གསུངས་ཇི་ལྟ་བུ། བཀའ་སྤྱུ་ལ་ཚུ་ལ་འདི་རྣམས་པ་ཡང་། ཟིལ་གྱིས་མི་འོན་

བདག་མ་འཆེད་ལ། མགོན་པོ་དེ་ལ་བདག་དོགས་ན། བདེ་གཤམ་གསུངས་པ་གི་ཐེ་ཚོམ་སོ་ལ། དགོ་བའི་ཚོགས་གྲུར་མ་མཆིས་ལ། བྱང་ཆུབ་
ཡང་དག་བསྐྱབ་པ་འདྲ་གསུངས། དགོ་སྤྱོད་རྒྱལ་པོའི་གསུང་གི་ཚུ་ལ། དེ་སྤྱོད་བཀའ་སྤྱུ་ལ་བདག་མ་འཆེད་ལ། ཚེས་རྣམས་

ཟད་པ་མེད་གསུངས་ལ། སྤོང་བྱེད་ལས་ནི་ཟད་བསྟན་པ། ཚད་མེད་སྤོང་མང་འའདི་ལ་ཡང་། བདག་ནི་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་འཆེད་ལ། ཡང་
དག་མཐའ་ཡང་བཀའ་སྤྱུ་ལ། མ་ཞོར་སྤྱོད་པ་འདྲ་བསྟན་མཛད་པ། འདི་ཡང་རབ་རིབ་བྲལ་བ་ཡི། ཁྱེད་མང་སྤྱི་ག

སྤངས་བསྟན་ཏུ་གསལ་ལ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་མ་གཏོགས་པར། གཞན་གྱིས་བདག་གི་ཐེ་ཚོམ་འདི། སེལ་རྒྱས་མ་མཆིས་དེ་ལྟ་བུས།
ཁབ་གཤམ་ནི་རྒྱལ་བ་མཆོག་ལ་དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མི་འམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟོན་པས་ཐེ་ཚོམ་དྲིས་པ་འདི་དག་གསུང་

ནས་དེ་ལ་ཡན་གདབ་པའི་ཕྱིར་མི་འམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟོན་པ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྱོད་བཀའ་སྤྱུ་ལ་སྤོང་པ་ཉིད་དང་ལུང་བསྟན་པ།
ཁབ་གཤམ་གིས་མ་འཆེད་ཅེས་སྒྲིས་པ། གཤམ་ཏེ་འགའ་ཞིག་མི་སྤོང་ན། རྒྱལ་བས་དེ་ལུང་བསྟན་མི་གསུང་། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་འདི་ལྟ་

{@50B} བྱར་། རང་གི་རང་བཞིན་གཞན་གྲུར་ན། འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ཐེར་ཟུག་སྟེ། དེ་ལ་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་པ་མེད། མེ་ལོང་འིན་ཏུ་
ཡོངས་དག་ལ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལྟོན་པ་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། ཚེས་གྱི་

དབྱིངས་ནི་འགྱུར་མེད་ན། མཚོན་པའི་ཡན་ལག་འགྱུར་གང་ཞེས། ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟག་བྱོས་ལ། ལྟོན་པ་མཚོན་པ་འདི་ལ་དཔྱོད།
ཚེས་དབྱིངས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ། འགྱུར་མེད་སྟེ་པོ་མཁས་པས་རྟོགས། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལ་འཁྱུ་ལ། སྤོང་སྤྱོད་

པས་ནི་མེད་པར་ཤེས། སྟེ་བའང་མ་མཆིས་སེམས་ཀྱང་བསྟེན། དེ་ནི་མ་འཆེད་ཅེས་སྒྲིས་པ། སྟོབས་བཅུ་མང་འའདི་ལྟེ་པོ་དག གཞན་
དུ་མ་སེམས་མཉམ་པར་གྱིས། བྱིས་པ་འཁོར་བར་དགའ་བའི་རྣམས། འཁོར་བར་མཛོན་དགའ་སེམས་ཞེན་པ། །

ལོག་པའི་སེམས་དང་འདྲ་ཤིང་ཅན། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐུན་པར་གྱུར། རྟོག་པོ་ཅན་ཅན་མཐོང་པའི། སེམས་མེད་ཆོས་ནི་ངས་
བཤད་ན། བྱིས་པའི་སྟོང་དང་ལྷན་པ་རྣམས། འདི་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་གཞི་ལ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་།

བྱང་ཆུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱུར་ནས། ཟིལ་གྱིས་མ་ཞོན་རང་བྱུང་སེམས། རྒྱ་ཆེན་དེ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། འཇགས་པ་མ་མཆིས་འཆི་འཕོ་བ། རྟོག་
ཡང་མ་འཚེལ་ཅེས་སྒྲུབ་པ། འཆི་འཕོ་ཡང་དག་ལུང་བསྟན་གྱིས། གཞན་དུ་མ་སེམས་མ་ཉན་པར་གྱིས། གང་དག

རྟག་འཛིན་དེ་དག་ལ། འདི་ལ་མི་འགྱུར་ཐེར་ཟུག་མེད། རྟོག་པོ་འདི་དག་མི་རྟག་ཅེས། བདེ་གཤེགས་འཆི་འཕོ་རྣམ་པར་སྟོན། སྤྱི་མ་འ
བྲལ་ལྟར་སྟོན། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དོགས་གྱུར་པ། མཐར་ཐྱིན་མ་གྱུར་སྟོབ་པ་དང་། སྟོབ་རྣམས་ལ་མཐོང་པ་བཤད།

གནས་པ་འདྲ་པོ་མ་ཡིན་ལ། དགོ་བཤེས་བསྟན་ཅེས་གང་སྒྲུབ་པ། གནས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གནས་པ་མེད་པའི་དགོ་བཤེས་
བསྟོན། གཡོ་བཤེས་མཆིས་བསྐྱེད་རྣམས། བསྟན་པ་མ་འཚེལ་ཞེས་སྒྲུབ་པ། འཁོར་རྟའི་ཡན་ལག་འདྲུས་

{@51A} ༥༡ བཤད་པ། འཁོར་རྟའི་བྱ་བ་གཞན་དུ་རྟོགས། མི་གང་བདག་ཡོད་ཁས་ལེན་ཅིང་། བྱ་བ་འདྲ་བཤེས་བྱས་ཟིན་པ། རྟོག་
པོ་ལ་ནི་བྱ་བ་དང་། གཡོ་བཤེས་མེད་པར་བདེ་གཤེགས་བཤད། རང་བཞིན་སྟོང་སྟོང་པ་ཡང་། རྟོགས་ཞེས་ང་ཡིས་གང་

སྒྲུབ་པ། བྱིས་པ་ལོག་པའི་སྟོང་ཅན་རྣམས། རང་བཞིན་སྟོང་པར་མི་ཤེས་པ། རྟོག་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་སྟོང་ཞེས་བདེ་
གཤེགས་སྟོན། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པས་བསྟོན། ཡང་དག་མ་ཡིན་རྟོག་པས་བཅིངས། ཞིབ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་ཀུན་

ཀྱང་། ཞིབ་མཐོང་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི། མི་ཤེས་ཆོངས་པར་གྱུར་རྣམས་ཀྱིས། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་སྟེན་པ་སྟོ། རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་ལ།
ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་སྟོན་པ་སྟོ། མི་མཁས་དེས་ནི་རྟོག་པའི་རྒྱ། ཡོད་པ་མིན་ལ་ལོག་པར་བརྟགས། རྒྱ་ཡིན་པར་

ནི་མཐོང་གྱུར་ཀྱང་། སྟོན་གྱི་ལ་ནི་རྒྱ་མེད་དོ། རྟོག་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དཀྱུགས། སྤྱུག་པ་མིན་ལ་སྤྱུག་པར་རྟོག་ བྱིས་པ་འདོད་
ཆགས་ལྷན་པ་དག སྤྱུག་དང་ལྷན་པ་རང་བཞིན་གྱིས། སྤྱུག་མེད་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བཞིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་ལ་ནི་རྒྱ་མེད་དོ། རྟོག་པོ་

གཞུགས་ལ་སྤྱུག་པ་མེད། གཞུགས་དེ་སྤྱུག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་ལོག་པའི་འདྲ་ཤིང་ཅན། སྤྱུག་པར་རྟོག་པས་བཅིངས་པར་གྱུར། ཆོས་
རྣམས་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་དང་། རྟོག་པ་དཀྱུག་ལྟར་ཞེས་སྒྲུབ་པ། མེད་པ་མཐོང་བར་མ་གྱུར་པ། མི་མཁས་རྣམས་

ནི་སྒྲིག་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དེ་བཞིན་སྤྱོད་སྟངས་ན། །བདག་ཞེན་དུས་ནི་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སྟོང་ཞེས་ཐོས་གྱུར་ན། །བདག་མེད་འགྱུར་
ཞེས་སྒྲིག་པ་སྟེ། །དེ་དག་བདག་ཏུ་མཛོན་ཞེན་ཏེ། །ཞུམ་མཁའ་ལ་ནི་མདུད་བོར་ནས། །སྟོང་པ་གྲུ་ཞོམ་སྟོང་བྱེད་དེ། །མི་མཁའ་ས་

མེམས་དཔྱལ་ཆེན་པོར་ལྷུང་། །མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་ངས་བསྟན་དང་། །སྟེ་བོའི་འགྲོ་རྒྱུད་གཞན་དག་དང་། །ལས་ཀྱང་ངས་ནི་བསྟན་བྱས་ཏེ།
།བྱེད་པ་པོ་ནི་རབ་ཏུ་བཀག། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་འགྲོ་བ་དག་། །མི་འབྲས་བུ་ཤར་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །མི་ལམ་གང་ལ་འང་དངོས་

{@51B} པོ་མེད། །འོག་པའི་སྟོ་ལྡན་མཛོན་པར་ཞེན། །ངས་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན། །བྱེད་པོ་སྤྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་མེད། །ཤིང་རྣམས་
རྟུང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལས། །མེ་འབྱུང་འགྱུར་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། །བདག་ཅག་མེ་འདི་བསྐྱེད་བྱུ་ཞེས། །རྟུང་དང་ཤིང་ལ་མེམས་པ་མེད། །

འོན་ཀྱང་མེ་ནི་འབྱུང་བ་ལྟར། །ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དེ་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཡོད་མིན་ལ། །བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་བསྐྱབ་པ་དང་། །
ལེགས་དཔྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། །དེ་ཆུ་ལ་ཡང་དག་མཉམ་པར་བྱས། །མི་ཡི་ཚོ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་སྤྱིད་འཚོ་ཞེས་

བརྗོད་མོད་ཀྱི། །འོ་ལ་སྤང་བོར་སྤྱངས་པ་མེད། །སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྒྲིམ་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་ངས་སྒྲིམ་
པ། །སྟོང་པའི་ཆུ་ལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཐ་སྙད་ཆུ་ལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། །ཡང་དག་མཐའ་ནི་ངས་བཤའ་དཔ། །

ཕྱིན་ཅི་འོག་དེ་འང་ཡང་དག་མཐའ། །འོག་པའི་སྟོ་ཅན་བྱིས་པ་རྣམས། །ཡང་དག་མཐའ་ནི་མི་ཤེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཉིད་
དེ། །མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི། །ངས་པ་ལྟོན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །ཡི་གེ་

གཅིག་གིས་འཇུག་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སྟོ་ལྡན་རྣམས་ལ་བསྟན། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པ། །ཨ་ཡི་སྟོ་ཡི་གཟུངས་སུ་བསྟན། །དེ་
ལྟར་དཔ་བྱེད་རྣམས་ལ། །མཚན་ཉིད་མཐའ་ཡས་ངས་བསྟན་ཏེ། །འདི་འབྲའི་ཆུ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ཨ་ཡི་སྟོ་ཡི་གཟུངས་

སུ་བསྟན། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགག་མེད་པ། །ཨ་ཡིས་ཚོས་ལ་འཇུག་པར་བསྟན། །ཨ་ཡི་སྟོ་ཡི་གཟུངས་བསྟན་པ། །དེ་ཡང་ལྟོན་པས་
ཤེས་པར་གྱིས། །ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་པ། །དེ་ཡང་ཚོས་ལ་འཇུག་པར་གསུངས། །ཚོས་ཀུན་འགྱུར་བ་མེད་

པ་ཡང་། །ཨ་ནི་ཚོས་ཀུན་སྟོ་མོར་བསྟན། །ཨ་ཡི་སྟོ་ཡི་གཟུངས་འདི་དག །ལྟོན་པ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། །མི་ཟད་པ་དང་ཟད་སྒྲིམ་པ།

ཚོས་ཀུན་མི་ཟད་བཅོད་བྱ་སྟེ། རྟོགས་བཅུ་མང་འབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། མི་ཟད་སྟོ་ཡི་གཟུངས་སུ་བསྟན། །

{@52A} ༩༡། ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་སྟོ་མེད་དེ། རྟོགས་མེད་པས་སྟོ་མི་འབྱུང་། འདི་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ལ་བརྟེན་ནས་འ
ཇུག་པར་བྱ། ཚོས་ཀུན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅེས། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་བདེ་ག་ཤེས་པ་བསྟན། ཡ་ཡི་སྟོ་ཡི་གཟུངས་

བསྟན་པ། འདི་ཡང་སྟོན་པས་ཤེས་པར་གྱིས། ཚོས་ཀུན་ལུས་མེད་བྱུང་ཆུབ་ཅེས། རྟོགས་རྣམས་ལ་ངས་བསྟན་པ། འདི་ཡང་གཟུངས་
ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་བྱ། ཚོས་རྣམས་འོང་བ་མེད་པ་སྟེ། མེད་པས་དེ་དག་འོང་བ་འང་

མེད་། འདི་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་བྱ། ཚོས་རྣམས་གདགས་པ་མེད་པ་སྟེ། མེད་པས་དེ་དག་གདགས་
པ་མེད། འདི་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་བྱ། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། །

མེད་པས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད། འདི་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བར་ག་ཤེས་པས་གཟུངས་སུ་བསྟན། གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་མོང་ལས་
ཉོན། ཚོས་ཀུན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད། འདི་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་སྟེ། བདེ་བར་ག་ཤེས་པས་གཟུངས་སུ་

བསྟན་། མེད་ཕྱིར་ཚོས་ཀུན་སྦྱིབ་མེད་ཅེས། རྟོགས་ག་ཤེས་པས་བསྟན་མཛད་པ། འདི་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཤེས་པར་བྱ། ཚོས་ཀུན་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཐོགས་པར་བྱ་བ་དེ་མི་དམིགས། འདི་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་

སྟོ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་བྱ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱིས་པར། མཁས་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཤེས་བྱ། ཚོས་རྣམས་
གང་དག་མ་སྦྱིས་པ། རྟོགས་མིང་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་མ་ལུས་རང་

བཞིན་མེད། འདི་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ཏེ། ཡ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ། གང་དག་མ་སྦྱིས་མ་བྱུང་པ། རྟོགས་མཐོང་མེད་བསྟན་
པར་བྱ། ལྟ་བུ་ཞི་མེད་པ་དང་། རྟོགས་རྣམས་ཀྱང་མེད་ཕྱིར་རོ། ཚོས་ཀུན་མཉམ་མེད་དེ་བས་ན། མཚན་ཉིད་གཅིག་ཅིང་

{@52B} མཚན་གཞི་མེད། བཅའ་མཁའ་དང་ནི་འདྲ་བ་སྟེ། ཚོས་ཀུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་རྣམས་མེད་ཆད་པ་མེད། མཉམ་གཞག་
མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད། གཏུང་མེད་བསིལ་མེད་ཚ་བ་འང་མེད། བཟླ་བའི་ལམ་མིན་མེད་ཕྱིར་རོ། འདྲ་བོ་མ་ཡིན་ཡོན་པོ་མིན། ལུན་པ་མ་
ཡིན་སྟངས་བཅིན། །

མཐོང་བ་མེད་ཅིང་ཐོས་མེད་དེ། མེད་པས་གཟུངས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས། གཡེ་མེད་དྲང་པོ་འང་མེད་པ་སྟེ། ཚོས་རྣམས་གསལ་མེད་གཡེ་བ་འ
ང་མེད། འཕུག་པ་མེད་ཅིང་ཁོ་བ་མེད། ཅི་ཡང་མི་བྱེད་ཉེར་ཞི་མེད། སྐྱེལ་བ་མེད་ཅིང་གནས་ཀྱང་མེད། འགྲོ་མེད་ལྷོག་

མེད་འགྲོ་སེམས་མེད། ཉལ་བ་མེད་ཅིང་མི་ཉལ་མེད། སྐད་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས། མིག་ཅན་མ་ཡིན་ལོང་བ་མིན། ལྟ་བ་མ་ཡིན་ལུན་
བསྐྱབས་མིན། སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་བཞག་པ་མིན། རྟུལ་བ་མ་ཡིན་མ་དུལ་མིན། ཚོད་པ་མ་ཡིན་ཞིབ་མིན། །

འཁོར་མིན་མུངན་འདས་པ་མིན། བདེན་མིན་བརྟུན་མིན་དེ་ལྟ་བུར། རྒྱལ་བའི་དུལ་ཤེས་པར་གྱིས། འཇིག་རྟེན་གདུལ་བའི་དོན་ཕྱིར་
གྱི། འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་གང་ཡང་མེད། གང་གཅད་བྱ་བའི་ཐེ་ཚོམ་དེ། འདམ་པའི་དོན་དུ་བྱུང་བ་མེད། དེ་ནས་མི་འམ་ཅིའི་རྒྱལ་

པོ་ལྟོན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལུས་པ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། གཟུངས་དེས་པར་བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ལ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ། ཁང་པ་བརྟེན་པ་ཤིང་ལ་རྟེན་པ་དང་། པད་མ་ལ་རྟེན་པ་དང་། རི་ལ་རྟེན་པ་རིན་

པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། གདུགས་ཀྱི་ལྷ་ལྡིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། རྒྱལ་མཚན་དང་
བདན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྤྱི་དང་ལྷ་ལྡིས་བརྒྱན་པ་བྱེད་པས་བརྒྱན་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ཏེ། མི་འམ་ཅིའི་རོལ་མོ་སེལ་སྟན་བྱེད་

ཕྱག་བརྒྱན་ཀྱང་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ནས་རི་སྒོས་གྱི་རང་ལྡང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། བྲང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྩ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་དེ་དག་གིས་
གྱིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཚོན་པ་བྱས་ནས། དེ་མི་འམ་ཅིའི་ཚོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཁང་པ་བརྟེན་པ་བྱེད་པས་བརྒྱན་པོ་དེ་དག་
ཏུ་འཁོད་

{@53A} ༣༡ ཁན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ། བྲང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྩ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་དེ་དག་གིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཏོར། མཛོན་པར་གཏོར། མཛོན་པར་རབ་ཏུ་གཏོར་ཏེ། དེ་ནས་ཁང་པ་བརྟེན་པ་དེ་དག་ལས་བབས་ཏེ་རྒྱང་པས་
དོད་ནས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཇོལ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་མིག་མི་འཇུག་པར་ལྟོགས་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་པར་གྱུར་ཏེ།

།དེ་ནས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་གིས་མི་འམ་ཅི་འི་རྒྱལ་པོ་ལྷོན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱུགས་སུ་ཚུད་ནས་འཛུམ་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། བདེ་ག་ཞེགས་ཤི་བྲལ་ན་མངའ་པ། །རྒྱ་མ་མཆིས་པར་

འཛུམ་མི་མཛད། །ལྷ་མིས་མཆོད་པ་ཡང་དག་ཏུ། །འཛུམ་མཛད་རྒྱ་དེ་བཀའ་རྒྱལ་གསོལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཛུམ་མཛད་པ། །འཁོར་
གྱིས་མཐོང་ནས་ཐེ་ཆོམ་འཛུལ། །ལྷ་བ་ཆོས་ལ་མི་བཞིན་དུ། །སྤྱོད་པའི་ལྷ་བའི་ཞལ་དུ་ལྷ། །བདེ་ག་ཞེགས་མཛོས་པ་དང་སུ་ཞིག །

གཉིས་མེད་ཆོས་ལ་ཞེས་མཆོག་སྐྱེས། །བདག་ནི་ཐེ་ཆོམ་འཛུལ་བར་གྱུར། །མི་མཆོག་དམ་པ་ཐེ་ཆོམ་སོལ། །བདེ་ག་ཞེགས་གང་གིས་ཆོས་
ཉིད་ལ། །དད་པ་ཐོབ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས། །ཇི་ལྟར་འཛུམ་པ་མཛད་པར་གྱུར། །སྤྱོད་མཆོག་བདག་གི་ཐེ་ཆོམ་ཁུམ། །

ཐམས་ཅད་ལྷན་པའི་འཁོར་འདི་ཡིས། །བཅོམ་ལྷན་བསྟན་ཐོས་ཡིད་དག་འཁོར། །ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་སོམ་ཉི་ཆད། །ཇི་ལྟར་བསྟན་བཞིན་
གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འགྲོལ་བྱུགས་བཅུ་མཛད་པ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་བཅད་སྤྲད་ལྷོན་པ་དང་། །

མི་ཅི་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་གསུངས། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྱར་བཀའ་རྒྱལ་པ། །སྐྱོ་པོ་
ཆོགས་ཆེན་རྣམས་ནང་དུ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་སྟོན་འགྱུར་པ། །ལྷོན་པའི་ལུང་བསྟན་གང་དེས་པ། །རྟ་བྱུལ་ཁྱོད་གྱིས་ལེགས་པར་དེས། །

{@53B} །ཡེ་ཞེས་མཐོང་བ་སྤྱི་བམེད་པ། །བདེ་ག་ཞེགས་ཡེ་ཞེས་ངོ་མཆོར་ཅན། །དེ་ཁྱོད་དང་བའི་ཡིད་བྱོས་ལ། །སྤྱོད་མེད་ཡིད་གྱིས་ང་ལ་
ཉོན། །འཇིག་རྟེན་ཕན་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར། །ལྷོན་པས་ཐེ་ཆོམ་གང་དེས་པ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་བཟོད་པར་བྱས། །ཐེ་ཆོམ་བཅད་པ་ང་ལས་

ཉོན། །ལྷོན་པ་ལ་སོགས་མི་འམ་ཅི། །བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་འདིར་ལྷགས་པ། །དེ་དག་ང་ལ་མཆོད་བྱས་ནས། །འདི་ནས་ཞི་འཕྲོས་མཐོང་སྤོང་འ
དོང་། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་དགྲ་བཅུ་དེར། །ལྷ་མིའི་ནང་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར། །མཛོད་པར་ཞེས་པ་ལྷ་བསྐྱོམས་ནས། །སེམས་

ལ་དབང་སྒྱུར་དབང་ལྷན་འགྱུར། །མི་ཡི་མེད་གཏེ་དག་གིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཕྱག་ཁྲག་ཁྲིག་ཏུ། །སྤྱུལ་བཀྱེ་རང་ནི་ལྷ་གནས་ན། །བསམ་
གཏན་དག་འབའི་བདེ་བཟྱོང་། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་དགྲ་བཅུར་ཡང་། །དེ་དག་ལྷ་མིར་འཁོར་འཁོར་ནས། །རང་རང་ཞིང་རྣམས་

སྒྲུ་ཆོག་པ་སྤྱི། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་འཛིན་གྱི་འགྲུར། ཏྲག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ། མི་ཡི་སེང་གེ་འཛིན་རྟེན་མགོན། ཆགས་མེད་ཡི་
ཤེས་མཐོང་དཔག་ཡས། རྟོགས་བཅུ་གཟི་བཞིན་མཐའ་ཡས་འགྲུར། རྟེན་གཞི་དུ་སེམས་ཅན་གང་། ཡོངས་སུ་མ་སྤྲོན་འགའ་

མི་སྤྱི། ཏྲན་ཐོས་ཐེག་པས་གང་བྱུང་བ། གྲུག་གྱུང་སྤྱིད་པ་ཐམ་པ། མི་ཡི་སེང་གེ་འཛིན་དེར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་སྤྱི་བ། རྟེན་
དག་ཆོག་ཅིག་ཐོགས་པ་སྤྱི། མི་མཆོག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྲུར། གང་དག་གཅོོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས། བདག་ཅག་དཔག་

མེད་སངས་རྒྱལ་ཞིང་། ཡོངས་སུ་སྤྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས། རྟེན་འབྲུའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་ཞུགས། སེམས་ཅན་རྒྱལ་ཆེན་དེ་དག་ནི། རྟོན་ལམ་
རྒྱ་ཆེན་ཡུན་རིང་བཏབ། རྟེན་གཞི་འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས། བསམ་པས་རང་ཞིང་རྣམ་པར་སྤྱོད། རྟོན་མོངས་འཛོམས་པ་དེ་

དག་གི་འཛིན་གེ་བཀོད་པར་འགྲུར་བ་ནི། དག་འ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ཡོངས་དུ་རྣམས། རལ་སོང་གྲུག་གྱུང་ཡོངས་སུ་དག་ རྟེན་གཞི་དུ་རྣམ་
ཀྲུ་ཏུ། མི་ཁོམ་གང་ཡང་འབྱུང་མི་འགྲུར། ཞིང་རྣམས་ཡོངས་སྤྱུངས་དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བར་འབྲེན། །

{@54A} ༣༡ རྟེན་ལྟར་འཛིན་རྟེན་མགོན་པོ་ཡིས། མི་ཅི་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་བཤད། ལུང་བསྟན་དེ་ཐོས་འཁོར་གྱི་རྣམས། གྲུག་གྱུང་
ཡི་ནི་རངས་པར་གྱུར། མི་འམ་ཅི་ལུང་བསྟན་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། ། རྟེན་སྣ་ལྟ་བུ་ལྟ་

གྲུང་པོ་ཅན་བརྒྱད་ཁྲི་ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་ནས་མི་འམ་ཅིའི་བར་དག་གིས་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཆོམ་ཞིང་
མགྲུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། རབ་ཏུ་དག་འཛིན་དག་འབ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྤྱོད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མོས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ། རྟེན་གཞི་སེང་གེ་སྤྱི་འགན་གྱི་ཤོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དཔག་ཆོད་དུག་ཅུ་
ཆུན་ཆད་མེ་ཏོག་མན་དྲུ་བས་བུས་རྒྱབ་ཅོམ་དུ་གང་བར་བྱས་སོ། རྟེན་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་
ནས་ཆོགས་

སུ་བཅད་པ་དག་གིས་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། ཞི་བའི་དབང་པོ་འཛུམ་པའི་ཞལ། རྟོག་ཆགས་ཀྲུ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ། བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཅན། འཛིན་རྟེན་བདག་པོ་མི་ཡི་སྟག་ སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཡི། འཁོར་འདི་ཇི་སྤྱིད་འདིར་གནས་པར། །

ཞབས་མཆོག་མཛོས་ཤིང་དག་འ་ལྡན་པ། ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། ཇི་ལྟར་དགྲུང་བླ་ཉ་བའི་ཆོ། མི་རྣམས་ལྟ་བུ་ཕྱག་འཚལ་

པ། དེ་བཞིན་ལྷ་ཚོགས་འདི་རྣམས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཁལ་དུ་ལྷ། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགོང་པ། དཔག་

ཡས་ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོ་ལྷ། གཟི་བུ་དཔག་ཡས་ཕུང་པོ་ཅན། རྟོ་མཚོག་ཁྱོད་ལ་མགོས་ཕྱག་འཛུལ། རྟོ་བས་བཅུ་མང་འཁོར་དཔལ་
ལྷ། བདེན་བཞི་མི་བསྐྱེད་སྤྱི་གསུམ་ཤེས། རྒྱལ་བའི་བཙུན་ཆོས་དང་ལྷ། བེ་ཚོམ་མི་མདའ་སྤྱོད་པའི་མཚོག་ལུ་མ་

ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན་མང་འཁོར་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷ། དབང་པོའི་རྒྱལ་མཚན་མཚུངས་མེད་ཕྱགས། བདེ་ག་ཤེས་ཁྱོད་ལ་
ཕྱག་འཛུལ་ལོ། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྟོ་བས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ། ཏིང་འཛིན་རྟོ་བས་གནས་མི་བསྐྱོད་པ། ཡེ་ཤེས་རྟོ་བས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་

{@54B} ཅན། བདུད་རྟོ་བས་བཅོམ་ཐུབ་རྒྱལ་བ་ལགས། ཡེ་ཤེས་རྟོ་བས་མཚོག་རྒྱས་གྱུར་པ། སེར་སྒྲ་མི་མང་འཁྱེན་ཐོས་བརྟུལ། ཁོ་
བའི་ཕྱགས་ཀྱི་སོ་དམའ་དེ་ཅིང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདུལ། སྦྱེས་བུ་སེར་གོ་བདེ་ག་ཤེས་ཁྱོད། གཏི་ལྷག་ཞི་

བགྱིད་ཚོས་བརྟེས་པ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་རྟོ་བས་བཅུ་ཡི། ཚོས་རྣམས་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག ཇི་ལྟར་ཐུབ་ཁྱོད་སེམས་ཅན་གྱི།
ཁས་མ་མཁྱེན་དང་མའོད་དེ་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་སྤང་མའོད་བདག་ཅག་ཀྱང་། ལྷ་མིར་བཅས་པའི་འགོ་དང་བགྱི། དེ་

ལྟར་འགོ་བའི་དོན་སྤྲད་དུ། ལྷིང་བཅེར་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ནི། འགོ་བ་འཁོར་བའི་མཚོར་བྱིང་བ། སྤྱིད་པའི་རྒྱུད་ལས་བསྐྱལ་བར་བགྱི།
ཁས་མ་མཁྱེན་དང་མའོད་དེ་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་སྤང་མའོད་བདག་ཅག་ཀྱང་། ལྷ་མིར་བཅས་པའི་འགོ་དང་བགྱི། དེ་

རྒྱུད་ལས་དགོལ་བར་བགྱི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་ཕྱིར་ལྷ་གྲུང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཕྱགས་སུ་ཆུད་ནས་དེའི་ཆོ་འཇུག་པ་
མའོད་དོ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟེན་ལྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། བདེ་ག་ཤེས་རྣམས་པར་འཕྲེན་

པ་པོ། རྒྱུ་མ་མཚིས་པར་འཇུག་མི་མའོད། རྟོ་བས་བཅུ་ཁྱོད་ནི་འཇུག་མའོད་པའི། རྒྱུ་གང་ལགས་པ་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། རྒྱལ་བའི་ཁལ་
ནས་འཇུག་མའོད་པ། འགོ་བ་དང་བགྱིས་བྱུང་མཐོང་ནས། འཁོར་ཀླན་ཐེ་ཚོམ་འཛུལ་གྱུར་ཏེ། འཇུག་པའི་དོན་ནི་

ཉན་པར་འཛུལ། དོན་ཆེན་འཇུག་པ་མའོད་པའི་དོན། བཀའ་སྤྱུལ་བཀའ་སྤྱུལ་འཕྲེན་པའི་མཚོག་ དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད། བེ་
ཚོམ་ཆད་འགྱུར་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། གང་གིས་རྒྱལ་བ་མཉེས་པར་བགྱིས། གང་གིས་དེང་མཚོག་སྤྱོད་མེད་བགྱིས། སུ་

ཞིག་དེ་རིང་གཏིང་ཐོབ་ལྟུང་། བདེ་ག་ཞེས་པ་དག་གི་ཐེ་ཚོམ་ལུས། དེ་རིང་གང་གིས་བདུད་གྱི་གནས། དུག་གས་གཡེངས་ཀྱན་ཏུ་འ
ལྷགས་པར་བགྱིས། དེང་སུས་ལྷ་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རབ་ཏུ་དག་འཡིད་ལྷན་པར་བགྱིས། རྒྱལ་བ་ཐུབ་པ་དེ་ལུང་སྟོན། འགྲོ་བའི་ཐེ་

{@55A} ༩༩། ཚོམ་སྤྱར་དུ་ལུས། དེ་ཐོས་བདེ་ག་ཞེས་པ་ཁོར་གྱི་རྣམས། ཀྱན་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཡིད་དག་འའགྱུར། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་གྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་སྤྱར་བཀའ་སྤུལ་པ། ཐེང་ལྷན་སྤྱང་པོ་ཅན་ལྷ་ཡི། ལུང་བསྟན་རྟ་ཐུལ་སྟོན་

དྲིས་པས། དེས་ན་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཡི། དོན་ཆེན་ཉིན་ཏུ་དེང་བྱས་འགྱུར། སྟོབས་བཅུ་རྒྱལ་བ་མ་དྲིས་པར། སྤྲས་མཚོག་བྱང་ཆུབ་ལུང་མི་
སྟོན། དེ་ནི་འགྲོ་བ་མང་དོན་དུ། དེ་རིང་སྟོན་གྱིས་རྒྱལ་ལ་ལུས། ཐེང་ལྷན་སྤྱང་པོ་ལྷ་ཚིགས་གྱིས། ར་ལ་ཐེམས་

དང་ར་མཚོད་པས། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་འདས་འོག་ཏུ། ཉོན་མོངས་ཕམ་བྱས་རྒྱལ་བར་འགྱུར། དེ་དག་འདི་ནས་ཉི་འཕོས་ནས། འཕུན་
པར་མི་ཡི་ནང་སྟེས་ཏེ། རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་དཔག་མེད་ལ། མེ་ཏོག་མཚོག་གིས་མཚོད་པར་འགྱུར། ཀྱན་ཏུ་བདེ་བར་ག་ཞེས་

གྱི་ཐེམས། སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་འཕེལ་བྱེད་འགྱུར། རང་བྱུང་མི་ཡི་མང་གོ་ལ། ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོན་པར་འགྱུར། མ་འོངས་དུས་
ན་འདི་ཀྱན་གྱིས། རྒྱལ་བ་ཐུག་ཐིག་དཔག་ཡས་མང་། མེ་ཏོག་གིས་མཚོད་ཚིགས་བཅད་གྱིས། མི་མཚོག་རྣམས་ལ་

བསྟོན་བྱས་ཏེ། དེ་དག་བདེ་ག་ཞེས་པ་རྣམས་མཚོད་ཅིང་། མཐུ་པོ་ཆེ་ཡི་སྐྱབས་སྟོན་ནས། རབ་ཏུ་དག་འའའི་བསྐྱལ་པ་ལ། རྣམ་པར་འབྲེན་
པར་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་། གྲགས་པ་མ་སྤྱད་ནགས་རྒྱུ་བ། བརྒྱད་ཁྲི་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཀྱན། བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལ་བདེ་

ག་ཞེས་པ་འགྱུར། མེ་ཏོག་རྒྱལ་མཚོན་ལྷན་ཞེས་བྱ། དེ་ན་དཔྱལ་དང་དུད་འགྲོ་དང་། རན་སོད་ག་ཉིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་མེད། ཞིང་དེ་ན་ནི་
ལྷ་མིན་མེད། མི་ཁོམ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བཅོམ། ཐེང་ལྷན་སྤྱང་པོ་ཅན་ལྷ་ཡི། འོང་སོད་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི།

ཅི་འདྲ་བཞི་དེ་འདྲར་འགྱུར། འགྲོ་བའི་ཆོ་ཚད་དཔག་ཏུ་མེད། དེ་ཆོ་མི་དགོ་སྤྲི་མི་གྲག། མི་དགོ་བྱེད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། དེ་ན་རྣམ་འབྲེན་
མཚོག་རྣམས་གྱི། སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་འགྱུར། ཐོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་སྤྲག། གང་གྲུའི་བྱེ་མ་རབ་

{@55B} མང་སྟོན། ཐོག་པར་བྱེད་འགྱུར་སྟོབས་བཅུ་རྣམས། གནས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། གྲགས་པ་མ་སྤྱད་དེ་དག་གི་རིང་

བསྐྱེལ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རིང་བསྐྱེལ་ལའང་། །རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་མང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གྲགས་པ་མཐའ་

ཡས་ལྷན་རྣམས་ཀྱི། །རིང་བསྐྱེལ་ཆོ་འཕྲུལ་སྐྱེ་མཐོང་ནས། །སློབ་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་འགྱུར། །སྤོང་
ལྷན་གྲང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། །ལུང་བསྟན་འདྲེན་པས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །ཐོས་ཤིང་ཞེས་ནས་འཁོར་ཀྱན་ཀྱང་། །དེ་ཆོ་

སེམས་ནི་རབ་ཏུ་དག་ལ། །སྤོང་ལྷན་གྲང་པོ་ཅན་ལུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་དགུ་ཁྲིས་
ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནས་སྤོང་ལྷན་གྲང་པོ་ཅན་ཀྱི་ལྷའི་བར་དེ་དག་གི་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། །ལུང་བསྟན་པ་

ཡང་ཐོས་ནས་ཆོམ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། །རབ་ཏུ་དག་འཁོར་དག་འབ་དང་། །ཡིད་བདེ་བསྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་མོས་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ་འདི་ལྷ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཁམ་པའི་གྲུ་ལ་ཞོན་པའི་མི་ཞིག་ཆུའི་དབུས་སུ་ཕྱིན་ན་གྲུ་ཆག་ཏུ་འོང་ཞེས་ཆོ་
རོལ་

ནས་པ་རོལ་དུ་འགོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མོས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་དགུ་ཁྲི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མོས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ནས་དེ་དག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆོལ་

ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ན་གྱུར་ཏེ། །དེ་དག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་རེ་བཀྲ་བ་བལྟ་ན་
སྤྱག་པ་དགུ་ཁྲི་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། །དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མུ་ཏིག་དམར་པོ་དང་། །སྐར་མདོག་དང་། །བྱི་རྩ་དང་། །གསེར་དང་།

དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་ཅན་གསུག་གོ། །ལྷའི་རོལ་མེ་སེལ་སྟན་དགུ་ཁྲི་ཡང་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། །དེ་དག་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་རེ་
དགུ་ཁྲི་པོ་དེ་དག་ཐོགས་ནས་རོལ་མེ་སེལ་སྟན་དགུ་ཁྲི་པོ་དེ་དག་བྱེད་ཅིང་སྟོང་གི་བར་སྤྲང་ལས་དོང་སྟེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་

{@56A} ༩༩། །སྐྱོར་བ་བྱེད་ཅིང་མེ་ཏྲིག་མན་དྲུ་ར་བ་དང་། །མན་དྲུ་ར་བ་ཆེན་པོ་དང་། །མན་ཚྱུ་ཁ་ཀ་དང་། །མན་ཚྱུ་ཁ་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། །པ་རུ་
ཁ་ཀ་དང་། །པ་རུ་ཁ་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། །སྤྱལ་པའི་མེ་ཏྲིག་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཏོར་། །མངོན་པར་གཏོར་། །མངོན་པར་རབ་

ཏུ་གཏོར་ཏེ། དེ་དག་གིས་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་མངོན་
པར་བསྟོན་པ། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡི། །ལྷ་ནི་དགུ་ཁྱི་ཐམས་པ་དག། །འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ན་སྟེན། །ཐལ་མོར་བཏུ་སྦྱར་

ནས་མཆིས། རྟོན་པ་མ་མཆིས་ལྷུ་མ་མཆིས། །འདྲོད་པ་མ་མཆིས་འགྲོད་མ་མཆིས། །མི་བློན་ངོ་མཚར་མ་མཆིས་པ། །རྒྱུ་གཉིས་མཆོག་
ལ་ཐུག་ཀྱང་འཆོལ། །ཁྱོད་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་བཀུམ། །མི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱངས། །སྲིད་པའི་ཕྱར་པར་བཏུ་

སྦྱང་། །རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟུལ། །ཁྱོད་ནི་ཟུག་རྩ་སྦྱང་བ་སྟེ། །ཆ་ལ་གདུག་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤངས། །ཁྱོད་ནི་མཁུན་བཞིནོད་པ་སྟེ།
།འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆ་རྣམས་སོས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས། །འཆིང་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་བཅད། །སྦྱོར་

བཀུན་དང་བལ་བ་སྟེ། །ཐུབ་པ་ཆགས་པ་ཀུན་ལས་འདས། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དུལ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་
ལ་སྟོན་པ་ཡང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མངའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་པ་སྤངས་ནས་སྦྱང་། །མ་རིག་པས་ནི་ཐུགས་ཀྱང་སྦྱང་། །རྣམ་པ་

བཞིནོད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤངས། །གང་དུ་འཇིག་རྟེན་མི་ཆུད་དེ། །རི་དགས་རྟོན་པས་ཇི་བཞིན་དུ། །འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་
པར་འགྱུར་བ་ཡི། །ཡང་དག་མཐའ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །སེམས་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལྟར་ལྟང་སྟེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མ་

འཆོལ་བས། །མ་རིག་པ་ཡི་སྟན་པས་གཏོབས། །འཁོར་བའི་བཅོན་རར་དག་འབར་བཤྱིད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་དེ་ཆང་
བསྟོན་འབྱར་གཟིགས། །གང་གིས་རྣམ་དག་མིག་འགྱུར་བའི། །ཡེ་ཤེས་སྦྱང་བར་བཏུ་བསྟན། །ཕྱང་པོ་སྟོང་པར་རྣམ་པར་

{@56B} བཞེག་ །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱང་གསོག་འབྲུའོང་། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་སྦྱོ་མཆོད་དག། །བདག་མེད་སྟོང་པར་རྣམ་པར་བཞེག་
ཚོས་གང་དང་ནི་མིང་གང་གིས། །ཚོས་གང་མངོན་པར་བརྟེན་བཤྱིབ། །ཚོས་དེ་ཚོས་ངེས་སྟོང་པ་སྟེ། །ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་

བསྟན། །སྦྱོ་མའི་མཁན་པོས་མེད་པ་ལ། །སྦྱོ་པོའི་ཚོགས་ཆེན་མངོན་སྦྱུལ་ན། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གདགས་མ་མཆིས། །སྟོག་དང་གང་ཟག་མ་
མཆིས་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྦྱང་པོ་ཁམས་རྣམས་དང་། །དབང་པོ་དག་དང་སྦྱོ་མཆོད་ཀྱང་། །ཡང་དག་མ་ཡིན་སྦྱོ་མ་ཞེས།

སྦྱོས་བྱ་དམ་པས་བསྟན་པ་མཛད། །ཇི་ལྟར་རི་མོ་མཁན་ཞིག་གིས། །བྱང་མེད་གཟུགས་ནི་རྣམ་གྲིས་ཤིང་། །མཉམ་པ་དང་ནི་མི་མཉམ་དང་།
།ཕྱི་དང་ཡང་བ་བསྟན་བཤྱིས་ཀྱང་། །བྲིས་པའི་མིག་ནི་བསྒྲུས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་མི་མཉམ་ཅི་མ་མཆིས། །དེ་བཞིན་ཚོས་དབྱིངས་

མཉམ་ལགས་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་ཚོངས། གང་ཤེས་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་ལ། ལེགས་བསྐྱབས་ཚོངས་པར་མི་འགྱུར་བ། ལམ་གཤམ་ལ་
སྐྱུ་རྩུ་བ་བཞིན་དུ། ཉེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། ལེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རབ་བྱས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོར་བསྐྱོར་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་པ། ཉེ་ལྟར་བདག་ཅག་སྐྱུར་དུ་ནི། སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཞི་ཐོབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འ
དེན་པ་ཁྱོད་བཞིན་དུ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བགྱི། འཁོར་བའི་ལམ་ལོག་འདི་དག་ཏུ། འབྱུངས་པར་གྱུར་པའི་

སེམས་ཅན་ལ། ཇི་ལྟར་འདེན་པས་བསྟན་པ་བཞིན། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱུར་བསྟན། ཉེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆེན་
བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་འཇུག་པ་མཛད་དོ། ཉེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། འདེན་པ་འཇུག་པ་མི་མཛད་ན། འཇུག་པ་མཛད་པའི་འ
ཇུག་གི་རྒྱ། ཉེ་པ་འཁོར་ཆོད་པོས་ལུང་བསྟན་གསོལ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འཁོར་འདི་དག་ བདེ་གཤེགས་དང་བཅད་མཐོང་ནས་

{@57A} ༣༡ ཞི་ཤིན་ལེན་གཉིས་ཆེན་པོ་འཆའ་གྱུར་ཏེ། ཀུན་གྱང་ཐེ་ཆོམ་འཆའ་བར་གྱུར། ཉེ་རིང་སུ་ཡིས་བདྱང་ཕམ་བགྱིས། ཞེས་
རྒྱུར་གང་གིས་བཅད་པར་གྱུར། སུ་ཞིག་དེ་རིང་ཆོས་རྟོགས་གྱུར། སྐྱེས་བུ་མཆོག་གིས་ལུང་བསྟན་གསོལ། ཉེ་རིང་ཁྱོད་ལ་སུ་

ཡིས་མཆོད། སྟོན་ཕ་གང་གིས་བསྟེན་བཀུར་བགྱིས། འཕྱོ་ཀུན་ཞེས་རྒྱུར་འཆའ་གྱུར་ན། རྣམ་པར་འདེན་པས་ལུང་བསྟན་གསོལ། ཇི་ལྟར་
རྒྱུར་གཉིས་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས། ལུང་བསྟན་འདི་དག་ཐོས་གྱུར་ན། འཕྱོ་བ་ཐེ་ཆོམ་འཆད་འགྱུར་བ། འདེན་པས་དེ་

ལྟར་ལུང་བསྟན་གསོལ། ཅི་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཀུན་མཁྱེན་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས། སྐྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འགྱུར་བ། ཉེ་ལྟར་འ
དེན་པས་བསྟན་དུ་གསོལ། ཉེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲར་བཀའ་སྤྱུལ་

པ། འཕྱོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་ལ། འཇུག་པའི་རྒྱ་རྣམས་འདི་བྱུ་ཞེས། རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིས་པ་
ལེགས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པ་ཡིད་དུ་འོང་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་དགའ་བྱེད་པ་དེ་བཞུགས་ཀྱིས། །

དེན་པ་མཛོན་ཤྱོས་མཉམ་པར་གྱིས། ཉེ་གྱུ་ཁྱི་ཐམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། མཆོད་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ། ཉེ་རིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ།

ཤིན་ཏུ་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱས། སངས་རྒྱུ་མཛོད་པར་བསྟོད་པ་བྱས། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་གྱུར། ཚེས་རྣམས་

ལ་ནི་ངེས་པ་རྟོན། རང་ལི་བསྟན་ལ་རབ་ཏུ་གནས། རྟོན་ཡང་སངས་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ། བརྒྱད་ཅུ་དག་ལ་འདི་དག་མཛོད། མ་འོངས་དུས་ན་འང་
སངས་རྒྱུ་ནི། བྱེད་པ་མཐའ་ཡས་མཛོད་པར་འགྱུར། འདྲེན་པ་དེ་དག་ཇི་སྟེན་དུ། སངས་རྒྱུ་བྱེད་པ་མཛོད་ཅིང་། བསྟོན་

བཀྱར་བྱས་པར་མ་གྱུར་པ། རྟོན་ཤིད་བྱང་ཚུབ་འཛང་མི་རྒྱ། རྟོན་པས་ཤིན་ཏུ་འཕྱི་བ་ན། གཏུག་ཀྱང་གང་ཟག་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། མཚོན་ནི་འོད་
ཟེར་འཛང་བ་སྟེ། འཛིན་རྟོན་གཏུག་མཁུལ་ཐུབ་པར་འགྱུར། འཛིན་རྟོན་སྟོན་མ་དེ་དག་གི། ཉམ་ཐོས་འདུས་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྟོ་

{@57B} ཡི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་དག། འདུས་པ་བརྒྱད་ཅུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། སྒྲིབ་མེད་གཟིགས་པ་དེ་དག་གི། མི་རྣམས་དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་ཚོ་
ཁོ་གྲངས་བྱེད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ། སྟོག་གི་དབང་པོ་གནས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་མཐའ་ཡས་དེ་དག་གི། ཉམ་ཐོས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་

རྣམས་། ལྟུ་ཀྱི་ཐ་མ་འཛིན་པ་དག། བྱེད་ཚད་མེད་འབྱུང་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི། འཛིན་རྟོན་མགོན་པོ་
དཔལ་ལྡན་རྣམས། ལྟ་བུ་འདས་པའི་རིང་བསྐུལ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་འགྱུར། མི་དབང་ལྟ་བུ་འདས་གྱུར་

ནས་། རྣམ་པར་འདྲེན་པ་དཔལ་ལྡན་པ། རྒྱལ་བའི་མཚོད་རྟོན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སངས་རྒྱུ་ཁིང་རྣམས་ལེགས་བརྒྱན་འགྱུར། འཛིན་རྟོན་
མགོན་པོ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི། མཚོད་རྟོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་དང་སྟོང་རྣམས་དང་། ཞུག་ཞིག་

རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་བྱས་ནས། བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ལྟ་བུ་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། རང་བྱུང་ལྟ་བུ་འདས་ནས་གྱུར།
ཤིད་དག་དམ་ཚེས་གནས་འགྱུར་བ། ཁོ་གྲངས་བྱེད་པ་ཞུག་ཞིག་ཕྲག། བརྒྱད་ཅུ་ཚོང་བར་གནས་པར་འགྱུར། ཚེས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས། བཟུང་ཁིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱུངས་པར་གནས། འཛིན་རྟོན་ཐུགས་བརྩེ་མཛོད་པ་དང་། འཁྱུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་མཛོད་
ཕྱིར། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཡི་རིས་རྣམས་ལ། འཛིན་རྟོན་སྟོན་མས་ལུང་བསྟན་མཛོད། རྟོན་ཐོས་ནས་ནི་སྟོབ་པོ་གཏུག། གཏུག་ཏུ་དག་པ་

ཁིང་རབ་དག་པ་སྟེ། སེམས་མགུ་ཡིད་ཀྱང་རངས་གྱུར་ནས། རྟོན་པ་ལ་ནི་མཛོད་པར་བསྟོད། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཡི་རིས་ལུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་
སྟེ་བཅུ་བཞི་པོ། བམ་པོ་དྲུག་པ། དེ་ནས་ལྟ་འདྲེན་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་རིས་ཀྱི་

ལྷ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ལྷ་མ་ཡིན་དག་དང་། མཁ་མཁའ་མྱིང་དག་དང་། གླུ་འཁྱུ་མོ་དག་དང་། གླུ་དག་དང་། གླུ་ལ་བུམ་དག་དང་། སྤི་ཟ་
དག་དང་། གཞོན་སྦྱོན་དག་དང་། མི་འམ་ཅི་དག་དང་། སྤེང་ལྷན་གླུ་པོ་ཅན་དག་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འི་རིས་ཀྱི་ལྷ་དག་གི་མཆོད་པ་ཡང་
མཐོང་།

{@58A} ༣༡། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོམ་ཞིང་མགྲུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། རབ་རྟུ་དགའ་ཞིང་དགའ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱོས་ནས་ཡིད་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྦྱོས་ཏེ། འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
མཆོད་པའི་

སྤྱིར་བརྟེན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པ་བཀྲ་བ། བཏྲ་ན་སྤྱུག་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། ལུ་ཏིག་དམར་པོའ་
འི་སྤེང་བ་དང་། བེད་རྩུའི་སྤེང་བས་བརྒྱན་པ། གསེར་གྱི་སྤེང་བ་སྒྲ་ཆོག་གས་དང་། ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲར་མདོག་གི་སྤེང་བས་བརྒྱན་པ།

ས་གནས་རིམ་པ་བརྒྱད་དང་། བ་གམ་དང་། ཁང་པ་བརྟེན་གས་པ་དང་། སྒྲར་ཁུང་གིས་བརྒྱན་པ། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་དག་
གིས་བརྒྱན་པ། ལྷ་ཇུས་ཀྱི་སེང་གའི་ཁྲིས་བརྒྱན་པ། སྤྱེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་བྲ་བས་བརྒྱན་པ། ལྷ་འཁྱུ་མོའི་

ཆོག་གིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ལྷ་འི་རོལ་མོ་སིལ་སྟན་སྒྲར་བ་རྟུ་འབྱུང་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ཏོ། །རྟ་ཅང་ཤེས་ཀྱིས་
བྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལྷ་ཇུས་ཀྱི་རྣམ་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་དག་གིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་བྱེ་བ་

ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ཏོ། །སེར་སྒྱུའི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་རྟུ་དཔག་ཚད་དུག་
ཅུ་ཆུན་ཆད་མེ་ཏོག་མན་རྒྱར་བ་དང་། ལྷ་འི་མཆོད་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱས་པར་གང་བར་བྱས་སོ། །སྤྱང་པོ་ཆེ་སྒྲུང་གི་བུ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་
ཡང་

མཛོན་པར་སྤྱུལ་ཏེ། སྤྱང་པོ་ཆེ་སྒྲུང་གི་བུ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་མགོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ། སྤྱང་པོ་ཆེ་སྒྲུང་གི་བུ་འཁོད་དེ་དག་
རེ་རེ་ཞིང་ཡང་སོ་དུག་དུག། སོ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྫིང་བུ་བདུན་བདུན། རྫིང་བུ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་པད་མ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་བདུན།
པད་མ་

དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་འདབ་མ་བརྒྱད་ཁྲི་བརྒྱད་ཁྲི། འདབ་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ལྷ་འི་བུ་མོ་བདུན་བདུན། ལྷ་འི་བུ་མོ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་འ
ཁོར་བདུན་བདུན་ཡོད་པ། རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཤ་སྟག་མངོན་པར་སྒྲུལ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པ་དེ་དག་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ། དབུས་
སུ་སྒྲུང་པོ་

{@58B} ཆེ་ས་སྒྲུང་གི་བུ་དག་བཅུད་ནས་སྤྱི་བཞིན་ཤིང་རྟ་དེ་ལྟར་བཤམས་པ་དེ་དག་བཀྲེན་ས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །
རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ལྷ་འི་ཙན་དན་དང་། ཨ་ག་རུ་དང་། ཨུད་པ་ལ་དང་། ཏ་མ་ལ་འི་ལོ་མའི་བྱེ་མ་དང་། གཤེར་བྱེའི་ཆར་
མངོན་

པར་བབ་པར་གྱུར་ཏེ། །ལྷ་འི་མེ་ཏོག་མན་དྲར་བ་དང་། མན་དྲར་བ་ཆེན་པོ་དང་། མཇུ་ཤ་ཀ་དང་། མཇུ་ཤ་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། པ་རུ་ཤ་ཀ་དང་།
པ་རུ་ཤ་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། མདོག་དཀར་དང་། མདོག་དཀར་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲུལ་པའི་མེ་ཏོག་དག་གི་ཆར་ཡང་མངོན་

པར་བབ་པར་གྱུར་ཏེ། །གཤེར་དང་། དུལ་དང་། བྱི་དུ་དང་། ཤེལ་དང་། ལུ་ཏིག་དམར་པོ་དང་། སྒྲུག་དང་། རྩེའི་སྤང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
བདུན་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཡང་མངོན་པར་བབ་པར་གྱུར་ཏེ། །ལྷ་འི་བུ་མོ་དེ་དག་ལས་ལ་ལ་ཞི་གྲུ་ལེག། ལ་ལ་ཞི་གར་བྱེད།

ལ་ལ་ཞི་རོལ་མོ་བྱེད། ལ་ལ་ཞི་ལུས་གྱི་ཚུལ་སྒྲུར་ཞིང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མཆོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གྲུང་པོ་ཆེ་ས་སྒྲུང་གི་བུ་དེ་དག་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
ཁང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྟ་ཙང་ཤེས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ཞོན་ཏེ། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ལྷ་འི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྒྲོལ་གསལ་མང་པོ་ཡང་སྤུལ་བར་གྱུར་ཏེ། །ལྷ་འི་རོལ་མོ་སེལ་སྟན་བྱེ་བ་
ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་བར་སྒྲུང་ལས་སྒྲུ་འབྱེན་པར་གྱུར་ཏེ། །ཤིང་རྟ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་ལྷ་འི་བུ་མོ་གཞན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་
ཅུ་

བརྒྱད་ཅུ་མངོན་པར་སྒྲུལ་ཏེ། ལྷ་འི་བུ་མོ་དེ་དག་ཀྱང་ལ་ལ་ཞི་གྲུ་ལེག། ལ་ལ་ཞི་གར་བྱེད། ལ་ལ་ཞི་རོལ་མོ་བྱེད། ལ་ལ་ཞི་ལུས་གྱི་ཚུལ་སྒྲུར་
ཞིང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མཆོད་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་རིས་གྱི་ལྷ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་འདི་སྟོན་དུ་
སེམས་

ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤྱུལ་པའི་ལྷན་གྱི་མོ་འདི་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུལ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་
ངེས་སོ་སྟེ་ནས་དེ་དག་འདི་སྟེ་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། སྤྱུལ་པ་དང་འདྲ་བ་
ཡིན་ནོ།

{@59A} ༩༩། །སྟེ་སྤྱུལ་སྟེ་ཐམས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ཐོབ་
པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་ནེམ་རྒྱུར་མེད་པར་གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆོལ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །དེ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་དང་འདྲ་བར་རྟོག་ཅིང་བདག་
ཅག་ཀྱང་སྤྱུལ་པ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། མཆོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱུལ་པ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་སྤྱུལ་པ་དང་འདྲ་བར་

མཐོང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱུལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་ནེམ་རྒྱུར་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོག་སུ་བཅུད་པ་དག་
གིས་

མཛོན་པར་བསྟོད་དོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པ་གང་བགྱིས་དང་། །སྤྱུལ་པའི་མཆོད་པ་འདི་དག་གང་བགྱིད་དང་། །རྩ་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་
སངས་རྒྱུ་མཆོད་བྱས་པ། །དེ་ལྟར་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་ཉིད། །འཕྲེན་པས་ཆོས་ཀུན་གསུངས་པ་གང་ལགས་དང་། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་མཐའ་དག་ཀྱང་། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་འདྲའི་ཞེས། །དེ་ལྟར་ལྷ་ཆོག་སུ་དེ་དག་སློ་གྲོས་སྦྱོས། །བཅོམ་
ལྡན་སྤྱུལ་པ་འདི་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །སྟོན་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་སྤྱུལ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་བདག་ཅག་འཆོལ་གྱུར་པས། །འདི་

ལ་བདག་ཅག་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་སོ། །རྒྱལ་བས་སེ་སེའི་སྦྱོ་བོ་རྣམས་མཁྱེན་ནས། །བྱིས་པའི་ས་ཐོབ་ཐ་སྟོན་གང་བཏགས་པ། །དེ་དག་ཀུན་
ཀྱང་སྤྱུལ་པ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་འགྲོ་བ་ལུང་བསྟན་དེ་བཞིན་ནོ། །སློབ་པ་རྣམས་དང་གང་དག་མི་སློབ་དང་། །བཅོམ་ལྡན་

ཉན་ཐོས་དུལ་བའི་ས་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་སྤྱུལ་དང་འདྲ། །བཅོམ་ལྡན་བསྟན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་གང་
རྣམས་མི་སློབ་ལྟར་ལེན་ཅིང་། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གཉིས་མེད་ཉོན་མོངས་སྤངས། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སྤྱུལ་པ་དང་འདྲ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདེ་

{@59B} གཤེགས་བསྟན་ལ་ཐེཾ་མ་མཆིས་ཤོ། གང་རྣམས་འགྲོ་བ་ཀླན་ལ་བདེ་ཕན་བྱིང་། རྒྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་བག་ཡོད་པའི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་དག་ཀྱང་། རྟུང་པར་མ་མཆིས་སྤྲུལ་པ་འདི་དང་འདྲ། བདེ་གཤེགས་རང་བྱུང་རྣམ་པར་འབྲེན་

པ་མཆོག་སྟོབས་བརྩུ་ཤེས་རབ་མཐའ་ཡས་བྱགས་ཇེ་ཅན། ཡེ་ཤེས་སྟོབས་འཕགས་འཛིག་རྟེན་གཙོ་བོ་དག་སྤྲུལ་པ་འདི་འདྲ་དེ་དག་རང་
བཞིན་མཚུངས། འབྲེན་པས་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་གང་གསུངས་པ། གནས་མེད་ནི་བསིལ་ཉོན་མོངས་མེད་གྱུར་ཅིང་། སྤྲུག་

བསྐྱལ་ནི་བྱེད་མཐར་བྱག་གུངས་མེད་པ། རྟེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་འདི་དག་ཇི་བཞིན་ནོ། བཅོམ་ལྡན་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་གང་དག་ཀྱང་། སྤྲུལ་པའི་
རང་བཞིན་མ་ལགས་དེ་མ་མཆིས། གང་ཆོ་གྲོ་ཏ་མའི་བསྟན་པ་འདི། བདག་ཅག་རྟོགས་ནས་ཐེཾ་མ་ཐམས་ཅད་

སྤངས་། སྤྲུལ་པ་འདི་འདྲར་ཆོས་རྣམས་ཀླན་མཐོང་ནས། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོར་འགྱུར། བདེ་གཤེགས་ད་
ཡུལ་འདི་ལོ་ད་པའི་རྣམས། ཐེཾ་མ་མཆིས་རང་བྱུང་འབྲེན་པར་འགྱུར། རྟེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་སུམ་ཅུ་རྩ་

གསུམ་རིས་ཀྱི་ལྷ་འི་བྱ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྲགས་སུ་རྒྱུད་ནས་འཇུག་པ་མཛད་དོ། རྟེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་
བྲུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། གནལ་ཡས་གྲགས་མངའ་མཐའ་ཡས་གཟི་བཞིན་ཅན། བདེ་གཤེགས་

རྣམས་ནི་རྒྱ་མེད་འཇུག་མི་མཛད། རྣམ་པར་འབྲེན་པས་འདིར་ནི་འཇུག་མཛད་ན། རྒྱལ་བས་འཇུག་པའི་ཆོག་གསུངས་ཐེཾ་མ་ཁྲུམ། རང་
བྱུང་བདེ་གཤེགས་ཁལ་ནས་འཇུག་པ་འདི། བྱུང་བར་རིག་ནས་འཛིག་རྟེན་ཐེཾ་མ་འཆོལ། འགྲོ་བའི་ཐེཾ་མ་བྱབ་པས་བསལ་དུ་

གསོལ། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐེཾ་མ་མཆིས་མཛད། ལྷ་ཆོགས་འདི་དག་རབ་ཏུ་ཡིད་དགའ་བས། རྒྱལ་བ་བསྟོད་དེ་ལྷ་ཇས་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོད། བདེ་གཤེགས་དེ་དག་དོན་དུ་འཇུག་པ་མཛད། རྒྱལ་བ་འཁོར་འདི་དགའ་མཛད་བཀའ་སྤྲུལ་གསོལ། ལྷ་ལྷར་བྱི་མེད་འོད་

{@60A} ༣༩ མངའ་མཐའ་ཡས་གཟི། རྟེ་ནས་བདེ་གཤེགས་བཀའ་ནི་འདི་ཐོས་པས། མགོན་པོ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དགའ་འགྱུར་
བར། རྒྱལ་བ་ལྷ་ཆོགས་མཆོད་མཁྱེན་བཀའ་སྤྲུལ་གསོལ། བདེ་གཤེགས་ལྷ་ཆོགས་འདི་ཡིས་ཆོས་རྣམས་ཀློན། སྤྲུལ་པ་ལྷ་བྱུར་

རྣམ་པར་རྟོགས་གྱུར་ནས། སྟོབས་བརྩུ་མངའ་བས་དོན་འདི་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། རབ་རིབ་བྲལ་བ་ལྷ་ཡི་བསྐྱབས་པ་གསུངས། སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཐེ་
ཆོམ་བྲལ་གྱུར་ནས། བྱབ་པ་དེ་ལྷར་བྱང་ཆུབ་དོན་རྩོམ་འགྱུར། རབ་ཏུ་དཔའ་བ་འཁོར་འདིས་ཐོས་གྱུར་ཏེ། རགོངས་པ་རིག་ནས་རྒྱ་

ཆེན་ཚུ་མ་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་དེ་སྤྱར་བཀའ་རྩལ་པ། ལྷ་ཆོག་ས་འདི་དག་
རབ་ཏུ་དག་འུམ་ཞེས་ནས། །རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་། སྤྱིས་པ་དེ་ནི་དུས་ལ་བབ་པ་སྟེ། །འཛུམ་པ་བྲིས་པ་དེ་ནི་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

ལྷ་རྣམས་བསམ་ཤེས་འཛུམ་པ་དེ་བྲིས་པ། །དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་བྱས། །འཛུམ་མཛད་པ་ཡི་རྒྱ་དེ་ངས་བསྟན་ཀྱིས། །དག་འུམ་
ཞིང་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ང་ལ་ཉོན། །ལྷ་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་འདི་དག་ནི། །མ་ལུས་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་གྱུར་ནས། །ཆགས་མེད་
ཡི་

ཤེས་མཐོང་བ་དཔག་མེད་ཅིང་། །རབ་རིབ་བྲལ་བའི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོར་འགྱུར། །སྲིད་པའི་རྒྱུད་ན་སྟོན་ཡང་འཁོར་བའི་ཆོ། །མི་ཡི་གཙོ་
བོ་གང་གྲུའི་བྱེ་སྟེད་མཛོད། །སྲིད་རྒྱུན་དེ་ན་འདི་དག་ཐུབ་པ་ལས། །ཆོས་རྣམས་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུར་མ་མཐོང་ངོ། །འདི་དག་ང་ལ་མཛོད་
མཛོག་འདིར་

བྱས་པས། །ཆོས་རྣམས་སྤྱུལ་པ་འདྲ་བར་མཛོད་དུ་མཐོང་། །བདེ་ག་ཤེས་པ་སྟན་པ་འདི་ལ་བྱས་པ་ནི། །ཆུད་ཟེས་མི་འགྱུར་བར་ཆད་ཡོང་
མི་འགྱུར། །ལྷ་ཆོག་ས་འདི་ཡིས་ང་ལ་མཛོད་བྱས་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་འདྲར་ཤེས་པས། །བསྐྱལ་པ་པད་མ་ཞེས་བྱ་

བྱུང་བའི་ཆོ། །སྤྱི་བའི་ལྷ་བ་མི་ཡི་མཛོག་ཏུ་འགྱུར། །ཁུ་མཛོག་ལྷན་པའི་མིང་མཛོག་འགྱུར་བ་ནི། །བདེ་ག་ཤེས་པ་རབ་མཁས་དབང་པོའི་
ཏོག་རྒྱལ་པོ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་འདྲར་སྟོན་ཅིང་། །འགྲོ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཔག་མེད་འགྲེལ་པར་འགྱུར། །བདེ་ག་ཤེས་པ་

{@60B} དེ་དག་བསྟན་ལ་བག་ཡོད་པ། །ཆོས་རྣམས་འདི་དག་སྤྱུལ་པ་འདྲ་བར་སེམས། །ཞི་གནས་དེ་ལ་སུ་སྟོན་བག་ཡོད་པ། །སྤྱིར་དུ་བྱ་
མེད་བྱང་ཆུབ་མཛོག་ཞི་འཕྲོག། །སུ་མ་རུ་རྩ་གསུམ་པ་ལུང་བསྟན་པའི་ལེ་ཁྲ་སྟེ་བཙུ་ལྡེ་པའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆོ་འཐབ་

བྲལ་གྱི་ལྷ་བྱེ་བ་ཐུག་བཞི་བཙུམ་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནས་སུ་མ་རུ་རྩ་གསུམ་པ་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བར་དེ་དག་གི་མཛོད་པ་ཡང་མཐོང་། །ལུང་བསྟན་པ་
ཡང་ཐོས་ནས་ཆོམ་ཞིང་མགྲུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། །རབ་ཏུ་དག་འུམ་ཞིང་དག་འུམ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྤྱིས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པ་
ལ་

ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་ཤེས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྒྱུ་མཉམ་ཞི་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཐོབ་ན་མ་ཤེས་པ་འཇལ། མ་མཐོང་བ་འཇལ། མ་
རྟོགས་པ་འཇལ། མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་འཇལ། སྐྱེ་བ་འཇལ། འགག་པ་འཇལ། ལས་སུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྒྱུ་མཉམ་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀློག་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དོ། ཤེས་པར་
བྱ་བ་ཡང་ཀློག་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པ་འདིར་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་བཙུང་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་རྟུ་གཟིགས། རབ་རྟུ་མཁྱེན། ལེགས་
པར་

མཛོན་དུ་མཛད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀློག་རྒྱུ་ཞི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ།
དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟོག་ཅིང་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པ། རབ་རྟུ་མ་བསྟན་པ། མ་ཐོས་པ། ཐོས་པར་མ་བྱས་པ། མ་ཤེས་པ། རྒྱུ་པར་མ་ཤེས་པ། མ་བསྟན་པ། མ་
མཐོང་བ། མ་བརྟགས་པ། འཛོན་དུ་མ་རྟོག་པ། རྟོགས་པར་མ་བྱས་པ། ཐོབ་པར་མ་བྱས་པ། མ་ཐོབ་པ། ཉེ་བར་མ་བསྟན་པ།

མ་བོར་བ། མ་བཞག་པ། མ་སྤངས་པ། བྱ་བ་མེད་པ། བྱེད་པ་མེད་པ། རབ་རྟུ་ཞི་བ་མེད་པ། མ་སྤྲད་པ། མ་བསྟོད་པ། ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ། མ་ཐོབ་
པ་མ་ཡིན་པ། བདེ་བ་མ་ཡིན་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ། སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ། མི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་

{@61A} ཟླ། མེད་པ་མ་ཡིན་པ། གངས་མེད་པ། བགྲང་བ་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། ཀློག་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ། རྒྱུ་པར་བྱེད་པ། འགྲོ་བ་མེད་པ། ལྷོག་པ་མེད་པ། མ་བརྟགས་པ། རྒྱུ་པར་མ་བརྟགས་པ། མ་གཡོས་པ།

མ་བསམས་པ། མ་བསྐྱོད་པ། མཛོན་པར་འདུས་པ་བྱས་པ། མ་སྒྲོམ་པ། སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་དམིགས་
པ། ཚེར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། མིག་དང་། རྒྱ་དང་། སྒྲ་དང་།

ཕྱེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚེས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་
དམིགས་པ། མིག་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་དང་། སྒྲ་དང་། ཕྱེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་མ་མི་

དམིགས་པ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རྒྱ་དང་། སྒྲ་དང་། ཕྱེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ།

མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའི་བར་གྱི་

མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། ཚོས་ཀྱི་བར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། གཟུགས་སུ་སེམས་པའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། ཚོས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་པའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། ཡིད་ལ་བྱ་བའི་མཚན་མ་

མི་དམིགས་པ། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་

དམིགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོས་གང་དང་གང་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གང་དང་གང་གིས་བརྗོད་པའི་ཚོས་དེ་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་དང་དེས་མི་བརྗོད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་མོ་དེ་ལྟར་ཉམས་དགའ་བ་ཡིན་ན་དེ་བྱིས་པ་སེ་མའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་མི་ཤེས་

{@61B} པ་རྒྱལ་གྱིས་ཐོས་ན་འཛིགས་ཤིང་དང་། སྐྱལ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་འཛིགས་པར་གྱུར་པས་ཐོས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཐུ་བཞུགས་ཀྱི་འཁོར་བ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྩེ་ཞིག་ཏེ།

དེ་དག་གིས་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་མོ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་མོ་དོན་དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་བཟོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་མཚོན་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་མཚོན་དེ།

བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཉམས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཛའ་ནས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་འཐབ་བྲལ་གྱི་ལྟ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོན་པ།

རྒྱལ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དབེན་པར་གཟིགས། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་མོ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དབང་པོའི་གྲོང་ནི་མཚན་མས་དབེན་པ་དག་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། འཛིག་རྟེན་མཁས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལས་མ་

གསན་རང་གིས་གཟིགས། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྒྱལ། བདེ་བའི་དོན་དུ་དད་པ་སྐྱེད་འགྱུར་བ། རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་རྒྱལ་གྱི་དོན་སྤྲད་དུ། འཛིག་རྟེན་ཕན་ཕྱིར་ཀུན་

ཇོ་བོ་དེ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཚོ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བྱ་གང་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་དང་དྲུད་འགྲོ་ཡི་དགས་དང་། །ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་
དང་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་། །མི་ཡི་སངས་པོས་ཀློག་ཇོ་བོ་བཀྲ་གསུམ་པ་མཛད། །རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྒྱལ་དང་། །རྒྱལ་པོའི་བྱིས་

དང་དབུལ་པོའི་བྱིས་དག་དང་། །བྲན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས། །བྲད་མེད་ཚོགས་དང་སྐྱེས་པ་མ་ཞིང་དང་། །འགྲོ་བའི་ཁྱད་
པར་ཇི་སྟེད་གང་ཡང་རུང་། །མཚུངས་མེད་ཁྱོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ། །ཀློག་ཇོ་བོ་བདེན་པར་མཁས་པས་སྤྲུགས་ཆུང་ནས། །

{@62A} ༣༡ །འཇིག་རྟེན་ཕན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན། །འགྲོ་བའི་ཚོས་བརྒྱད་དེ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ།
།ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། །བསྟོད་དང་སྤྲད་དང་བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལོ། །ཐོབ་པ་རྟེན་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེད། །མ་ཐོབ་

གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་འཁྲུག་པར་འགྱུར། །གང་ག་ཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞད་རྒྱལ་བརྒྱད་གྱིས་དེ་རྒྱུད་གཞོད་པར་འགྱུར།
།ཀློག་ཇོ་བོ་དེ་ལ་དོན་དམ་སུ་སྤྲོ་བ། །དེ་དག་ཞོར་བའི་སྤོ་ལྷན་ཤེས་པར་བྱ། །མི་སྤྲུག་སྤྲུག་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བདེ་བ་དང་། །བདག་མེད་

རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་། །མི་རྟག་ཚོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྤྲོ་བ་བྱིད་ཅིང་། །དེ་ལ་དགའ་སྟེ་མཚན་མར་གང་ག་ནས་པ། །དེ་དག་བདེ་
ག་ཤེས་པས་གསུང་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །འཇིགས་ཤིང་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་སྤོང་བར་འགྱུར། །དེ་དག་བདེ་ག་ཤེས་པས་གསུང་ནི་སྤངས་གྱུར་པས། །

སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མི་བཟད་མྱོང་། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་བདེ་བ་ཚོལ་བ་བྱིད་ཀྱང་། །སྤྲུག་བསྐྲུལ་བརྒྱད་དག་གྱིས་པས་མྱོང་
བར་འགྱུར། །འཇིགས་རྟེན་ཕན་པའི་བསྟན་པ་སུ་ཞིག་གིས། །མ་ལོག་སྤོས་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོགས་གྱུར་ན། །སྤྲུལ་གྱི་པགས་པ་རྟིང་ལྟར་རབ་

སྤངས་ཏེ། །སྤིད་པ་ཀློག་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར། །ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དཔེན་པ་སྟེ། །སྤོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་
ཞེས། །གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་བསྦྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་བདེ་བར་ག་ཤེས་པས་གསུངས་

པའི་ཚོས། །དེ་ལ་ལྷ་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་མ་མཚིས་ཏེ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དགོལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོལ།
།བྱང་ཆུབ་སྤོ་ཅན་རྒྱལ་དག་སྤོ་ཅན་རྒྱལ། །སྐྱེས་བུ་མཚོག་གིས་དགའ་བ་བསྦྱེད་དུ་གསོལ། །དེ་ཐོས་འགྲོ་བ་ཀློག་ལ་སྟན་སྤྲང་དུ། །སྤྲོ་

ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འཐབ་བྲལ་རིས་ཀྱི་ལྷ་བྱེ་བ་ཕྲག་བཞི་བཅུ་པོ་དག་གི་ལྷག་

པའི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་རྟུང་ནས་དེའི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་
གསོལ་བ།

{@62B} འཇིག་རྟེན་ཕན་པས་འཇུག་པ་གང་མཛད་དེས། ཁྱོད་གྱི་འཁོར་ནི་ཐེ་ཆོམ་འཚལ་བར་གྱུར། །མི་མཆོག་འཇུག་པའི་རྒྱ་དེ་བཀའ་
སྤྱུལ་གསོལ། །དེས་ནི་འཁོར་འདི་རབ་རྟ་དགའ་བར་འགྱུར། །ལྷ་རྣམས་ལུང་བསྟན་དེ་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །འཁོར་འདི་ཉིན་རྟ་དགའ་ཞིང་མགྱུ་
བར་

འགྱུར་༥ །རིགས་པ་ལྷན་པ་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ། །བདེ་བར་ནན་ཏན་བགྱིད་ཅིང་རྩོམ་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་འཁོར་འདི་ནི་མཆོག་ལྷན་
ཏེ། །བྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་སྟོན། །འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་བསྟུ་བར་མཛད་སྤང་དུ། །སྟན་པའི་གསུང་ནི་ལེགས་པར་བཤེད་

དུ་གསོལ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐུ་དག་ཐོབ་གྱུར་ན། །སྤྱི་དགུ་ཀུན་ལ་རབ་རྟ་སྟན་པར་འགྱུར། །བདེ་བར་ག་ཉེགས་པས་ལུང་བསྟན་དེ་
ཐོས་ན། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་བཞིན་རྩོམ་པར་འགྱུར། །མི་ཡི་དམ་པ་སྤྱི་བའི་མཆོག་གིས་འདིར། །ཐེ་ཆོམ་འཚལ་བའི་ནེམ་རྒྱར་

ལེགས་པར་སོལ། །འཁོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཐོས་པར་དགའ་ཞིང་སྟོན། །ལྷ་རྣམས་ལུང་བསྟན་པ་ནི་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། །ཀུན་གྱང་རིམ་
གྲོར་གྱས་པར་རྣ་སྒྲགས་ཏེ། །ཁྱོད་གྱིས་ལུང་བསྟན་རབ་རྟ་དགའ་བ་ལ། །སྤྱི་བ་རབ་རྟ་སྤངས་ཉིང་དེ་དག་ཉམ། །འཇིག་རྟེན་ཕན་

ཕྱིར་སྤྱིས་བུ་མཆོག་གིས་གསུངས། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྱར་བཀའ་སྤྱུལ་བ། འཇིག་
རྟེན་ཕན་ཕྱིར་མཁས་པས་འཇུག་མཛད་པ། །རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་གྱིས་བྲིས་པ་དུས་དང་ལྷན། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐུ་ནི་ཐོས་གྱུར་ན།

སྤྱི་པོ་ཚིགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལ་སྟོ་ཞན་ཅིང་། །འདོད་ཆགས་སྟོ་དང་ཞེ་སྤང་སྟོ་ལྷན་དང་། །ཆོ་
རབས་བརྒྱར་ནི་རྩོད་པའི་སྟོ་ཅན་དང་། །གཏི་མུག་སྟོ་ཅན་དགའ་བ་སྤྱིར་མི་འགྱུར། །གང་རྣམས་རྒྱལ་བས་བསྟན་ལ་དགའ་བ་དང་། །

གང་གིས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་བྲིས་དང་། །གང་རྣམས་སྟིང་རྩེ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག །དེ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་འགྱུར། །གང་
གིས་འགྲོ་བ་གདོན་ཟེན་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །མི་ཡི་མེད་གེ་སྟིང་རྩེ་སྤྱིད་བྱེད་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་འདི་ཐོས་ནས། །མུད་པ་ལ་སྤེང་

{@63A} ༣༣ །བཞིན་མགོ་ལ་བྱིར་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་འཁོར་འདི་རབ་རྟ་དགའ་འགྱུར་བ། །སྟོན་གྱི་རྒྱལ་ལ་བསྟན་བཀའ་སྤྱུལ་སྟོན་བྱས་ཏེ།

།དེ་དག་སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ཡིད་འོང་འདི། །མེ་ཏོག་སྒྲིབ་བཞིན་དེ་དག་ཡང་དག་ལྟ། །འཐབ་བྲལ་ལྟ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཀྱུན་ལ། །

བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ཤིང་ཆགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་དམད་ཅིང་སངས་རྒྱུ་སྟོ་ལྟ་འགྱུར། །སྤྱིང་རྩེ་ལྟ་ཞིང་ཉོན་མོངས་མེད་སྟོ་
ལྟ། །རྒྱལ་བ་མི་ཡི་སང་གོ་གང་གྲུ་ཡི། །བྱེ་སྟེད་ཀྱུན་ལ་སྤྱོད་ཆད་བསྟེན་བཀྲར་བྱས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མེད་པར་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །

དགོ་བ་མཐའ་ཡས་འདི་དག་ཀྱུན་གྱིས་བྱས། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་འདམ་བྱིང་རིག་གྱུར་ནས། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱུར་པ་རྒྱམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་
སྟེད། །དེ་དག་མི་མཆོག་སེམས་ཅན་ཕན་མཛད་ལ། །ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ཡོངས་སུ་དྲིས་པར་གྱུར། །གང་ཐོས་ནས་ནི་རྒྱམ་པར་འདྲེན་

འགྱུར་བ། །རྒྱམ་འདྲེན་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་འཆད་པར་འགྱུར། །མི་ཡི་ཉོན་མོངས་སོ་དཔ་རབ་མཁུལ་ནས། །དེ་དག་རྒྱམས་ལ་རྒྱུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་འ
ཆད། །རྒྱམ་འདྲེན་སྟེས་བྱ་དམ་པའི་མཆོག་དེ་དག་། །རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་འཆད། །དེ་དག་རྒྱལ་བའི་གསུང་

དེ་ཐོས་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ཅིས་སྟོང་ཞེན་མཚན་མའི་རྒྱམ་པས་སྟོང་། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་མཚན་མ་
མེད་པ་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་རྒྱམས་དེ་ལྟར་ཤེས་གྱུར་ནས། །ཀྱུན་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་ལ་གནས། །དེ་དག་ང་ལ་

མཆོད་པ་རྒྱུ་ཆེན་བྱས། །བདག་གིས་ཆོས་བཞིན་དུ་ནི་ལུང་བསྟན་ནས། །སྐར་ཆོག་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་པ་དམ་པ་ལ། །སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བདེ་ག་ཤེས་མཉམ་པ་མེད་པ་བྱེད་པ་སྤྲུག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཡོངས་སུ་གང་པར་འགྱུར། །སྟོན་གྲོས་དག

ཅས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོ། །སེམས་ཅན་བསམ་ཡས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར། །འཐབ་བྲལ་འཁོད་པའི་ལ་ཡི་བསམ་པ་རྒྱམས། །རྟ་ཐུལ་
གྲིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཞུས་བྱས་པ། །རྒྱལ་བ་དག་རྒྱལ་བྱང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡི། །ལུང་བསྟན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟོན་དག་ལ། །

{ @63B } འཐབ་བྲལ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །དེ་ནས་དག་འཕྲུན་རིས་ཀྱི་ལྟ་བྱེད་པ་སྤྲུག་བརྒྱུད་ཅུས་ལྟ་མ་ཡིན་རྒྱམས་
ནས་འཐབ་བྲལ་གྱི་རིས་ཀྱི་ལྟ་འི་བར་དེ་དག་གི་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ།

གང་བཅོམ་ལྟ་འདས་གྲིས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཞིག་ཅི་གཟུགས་སམ། །འོན་ཏེ་
ཆོར་བ་འམ། །འོན་ཏེ་འདྲུ་ཤེས་སམ། །འོན་ཏེ་འདྲུ་བྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཞིག་བཅོམ་ལྟ་འདས་གྲིས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་

ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་སྟུང་ནས་དེ་དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། གཟུགས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། ཚེར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཞིག་གཟུགས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མ་སྐྱེས་
པ་ནི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པས་མ་སྐྱེས་པ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ། ཚེར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད་དང་། རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པས་མ་སྐྱེས་པ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ། ག
ཟུགས་ཀྱང་འགག་པ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་འགག་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡང་འགག་པ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་

འགག་པ་མེད་པ། གཟུགས་ཀྱང་སྐྱོས་པ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྐྱོས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡང་སྐྱོས་པ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་
སྐྱོས་པ་མེད་པ། གཟུགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡང་

གཉིས་སུ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པ། གཟུགས་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་
ཡང་གཡོ་བ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པ། གཟུགས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པ་

{@64A} } ༩༩ ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་ལྟར་འགག་པ་མེད་པ་དང་།
སྐྱོས་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པ་དང་དམིགས་སུ་མེད་པས་འགག་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པའི་བར་

དུ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ། དེ་ལྟར་ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ན་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་གང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
གང་། བྱང་ཆུབ་ནི་གང་། ལུང་བསྟན་པ་ནི་གང་། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། ཚེར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད་དང་།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་། སངས་རྒྱས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། བྱང་ཆུབ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། ལུང་བསྟན་པ་ནི་ལུང་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ།

དེ་ལྟར་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་

དང་། ལུང་བསྟན་པའི་བར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་ཐ་སྟད་ཅུམ་། མིང་ཅུམ་། བརྟ་ཅུམ་། ཀློན་ཅུམ་། བཟླ་བ་ཅུམ་། གདགས་པ་ཅུམ་།

སྟེ། དེ་ལ་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱ་བའི་མི་ཆོལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྔ་དང་ལྔ་ན་ཞིང་ཅེ་ཅེ་བ་ལས་དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ན། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་ཆེས་སུ་བྲན་ན་ཡང་མི་རྟོན་ཅིང་དེ་
ལྟར་།

མ་རྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེད་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་
ན་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་དང་ཐུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མ་རྟོན་ཅིང་རོམ་ཁྱོད་བས་སྟུག་བསྐྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིར་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
ཆོས་།

ཐམས་ཅད་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞོར་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཞན་ཏོ། །ཆོས་དེ་
དག་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཡིན། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་
ཡིན་།

{@64B} གང་ཞིག་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་དེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་
ཆོས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། ཉན་ཐོས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཀྱང་དམིགས་སུ་
མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། ལྟར་ན་།

ལས་འདས་པ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་ནི་བདག་ཅག་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས། ཡིད་གཉིས་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་གསོལ་
ནས་དག་འཕྲན་རིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་ནེམ་རྒྱར་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བའི་

ཕྱིར་བརྟོན་པར་གྱུར་ནས་དེ་དག་གིས་འཐབ་བྲལ་གྱི་མཆོད་པ་ལས་ཁྱུད་པར་དུ་འཕགས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆོལ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འཁོད་དོ།
།ཕྱོགས་།

གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་མཛོད་པར་བསྟོན་པ། གང་དག་སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་རབ་གནས་པ།
།དེ་དག་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །རྣམ་ཐར་སློག་གསུམ་པོ་ནི་རྟེན་གྱུར་པས། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་དུ་ལོད་པར་

འགྱུར་། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདྲ་ཤེས་མ་མཆིས་ཏེ། །སེམས་དང་བསམ་པ་དེ་བཞིན་མ་མཆིས་པ། །ཆགས་མེད་སྟོ་མང་འརྒྱུས་གྱོད་
ཡུལ་ལགས། །མི་ཡི་སེང་གོ་ཕྱང་པོ་དབེན་ལ་དགུས། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཁས་པ་དེ་དག་གི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་ནམ་ཡང་འབྱུང་མ་

མཆིས་། །ཕྱང་པོ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱེད་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱུ་དགོངས་ལ་ནེམ་རྒྱར་སྤངས་སྟོ་ལྟ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་མ་མཆིས་
ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་འང་དེ་དག་མི་སྟོན་དེ། །དགའ་དང་ལྷུ་མ་པར་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་པར། །བདེ་གཤེགས་སྤྲས་རྣམས་དཔོན་

{@65A} ༣༡། །པ་བགྱིད། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་མཉམ་པར་གཟིགས། །དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྲས་འཇིགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས། །
ཡང་དག་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུ་ལེགསོད་ཅིང་། །མཁས་པ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་འདི་ནོད། །གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་གཞིག་བགྱིས་ཤིང་། །

མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་ཏེ། །སྲིད་པ་གསུམ་ལ་དེ་དག་ཡོང་མི་སྟོན། །དངོས་པོ་སྟོང་བར་སྟོན་ལམ་དེ་དག་བགྱིད། །ཕྱང་
པོ་འདི་དག་མ་སྐྱེས་རྟོགས་གྱུར་ཅིང་། །ལྷང་བསྟན་བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མ་སྐྱེས། །དེ་

ལྟར་གང་འཚལ་དེ་ལ་སྟོངས་མ་མཆིས། །སྐྱེ་པོའི་ཚོས་དང་སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་རྣམས། །དེ་དག་ཀྱུན་དང་བདེ་གཤེགས་མ་སྐྱེས་ཏེ། །མི་ཡི་
སེང་གོ་དེ་ལྟར་གང་འཚལ་བ། །དེ་ནི་ཁྱེད་སྤྲས་ཁྱེད་ནི་དེ་ཡི་ཡབ། །གང་ཞིག་ཕྱང་པོ་འགག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་
བཞིན་

རྒྱལ་བའི་ཚོས། །བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་ལྷང་བསྟན་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདི་ཀྱུན་འགག་མེད་འཚལ་བ་དང་། །གང་རྣམས་བྱང་ཆུབ་འཚལ་
ཞིང་དེ་བགྱིད་པ། །འཇིག་རྟེན་མཁས་པ་དེ་དག་འགག་མ་མཆིས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འགག་མེད་སྟོར་གྱུར་ན། །དེ་འདྲའི་སྟོ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
རྟེན་མི་

དགའ་། །ཕྱང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། །བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྤྲས་མི་གཡོ་བར། །གང་གིས་འཚལ་བ་དེ་དག་རྒྱལ་སྤྲས་
ཏེ། །དེ་དག་རྒྱལ་བའི་ཚོས་འདི་འཛིན་པ་ལགས། །ཕྱང་པོ་སེམས་མེད་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྤྲས་

དང་།

ལུང་བསྟན་དེ་བཞིན་སེམས་པ་མ་མཆིས་པར། །གང་གིས་འཚལ་བ་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །རང་བྱུང་ཕུང་པོ་དངོས་ཉིད་སྟོང་པ་སྟེ། །ཁམས་
དང་སྦྱི་མཆེད་དག་དང་རྒྱལ་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལུང་བསྟན་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་གཏོང་དང་། །ཕུང་པོ་སྟོས་
འདྲ་དེ་བཞིན་ཁམས་རྣམས་དང་། །སྦྱི་མཆེད་རྒྱུ་གཉིས་མཚོག་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ལུང་བསྟན་སྟོས་པ་མེད་པར་གཏོང་ཅིང་། །དེ་ལྟར་
གང་འཚལ་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །གནས་པ་མ་མཆིས་མི་གནས་མ་ལགས་ཏེ། །མཆིས་པ་མ་ལགས་མ་མཆིས་ཡོང་མ་ལགས། །

{@65B} འདུས་བྱས་མ་ལགས་འདུས་མ་བྱས་མ་ལགས། །དེ་ལྟར་གང་འཚལ་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །རྒྱལ་དང་འགྲོ་འདི་དེ་ལྟར་
ཡོངས་མཐོང་ཞིང་། །སྟོན་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འཚལ་གྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་བགྱིས་ན་གང་ཟག་མཚོག་མཆེད་ཅིང་། །འདྲེན་པ་འཁོར་དང་
བཅས་ལ་བསྟེན་

བཀྲར་ལགས། །རྣམ་པར་འདྲེན་ལ་བསྟོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །ཇི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་ཕན་མཛད་མཐུན་པ་ཡི། །དགོ་བ་དེ་ཡིས་འགྲོ་བ་རང་
བྱུང་བ། །རྒྱལ་བ་མཚན་མཚོག་ལྟན་པ་གྲུབ་པར་ཞོག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དག་འ་ལྟན་རིས་ཀྱི་ལྟ་དེ་དག་གི་ལྟག་པའི་

བསམ་པ་བྱུགས་སུ་ཆུད་ནས་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྟན་པ་རྟ་བུའ་གྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། །འ
དྲེན་པ་རྒྱུ་ཡི་སྟོབས་ནི་གང་ཞིག་གིས། །སྟོབས་བཅུ་བརྟེས་པ་འདི་ལྟར་འཇུག་མཛད་པ། །འཇུག་པའི་རྒྱ་དེ་འདྲེན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་

གསོལ། །དེས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དག་འ་བར་འགྱུར། །ཤྲུག་བྱུབ་པའི་ཞལ་ནས་འཇུག་མཛད་པ། །འགྲོ་བ་འདིས་མཐོང་ཐེ་ཚོམ་འ
ཚལ་འགྱུར་ཏེ། །ཉན་པར་འཚལ་ཞིང་གཞན་དུ་མི་སེམས་པར། །ཀུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཕན་པའི་ཞལ་དུ་ལྷ། །འདི་ལྟར་དཔེར་ན་ནད་པ་ནས་
སྦྱོར། །

སྟན་པས་བསྐྱོ་བ་ཞིན་དུ་འཇོག་བགྱིད་པ། །དེ་བཞིན་འཁོར་འདི་ལུང་བསྟན་ཐོས་འཚལ་ཞིང་། །རྒྱུ་གཉིས་དབང་པོ་བདེ་གཤེགས་ཞལ་དུ་
ལྷ། །འཁོར་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆེན་ལྟན་པ་སྟེ། །མངས་རྒྱས་དགོངས་ལ་ཞེན་པའི་ཡིད་དང་ལྟན། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་དེ་དག་ཐོས་འཚལ་
ཏེ། །

ཀློག་གྲུང་བདེ་གཤམ་ཞུ་ལྟ་བུ་ཞིང་སྤྱོད། རྟེན་ལ་རྒྱལ་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཅི་ནས་འཁོར་འདིར་བུ་དགར་འགྱུར་དང་།
།སངས་རྒྱལ་དགོངས་ལ་བསམ་པ་གཞིག་འགྱུར་བར། ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་གཙང་དུ་གསོལ། མི་ཡི་ཁྱུ་མཆོག་ལུང་བསྟན་དུས་ལ་
བབ། །

ཐེ་ཆོམ་འཆའ་བའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་དུ་གསོལ། །སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་དག་ནི་མི་མང་ལ་ན། རྟོག་གའི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཞི་གཞིག་ཏུ་གསོལ། རྟེ་
ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྱར་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མཛད་ལ།
།འཇུག་

{@66A} ༣༩། རའི་དོན་དེ་ནི་དུས་དང་ལྷན། རྟེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མཁས་ལ་བྲིས་པས་ན། རྟེ་རིང་འགྲོ་བ་འདི་ཡི་དོན་ཆེན་བྱས། རྟེ་
ཇིག་རྟེན་པན་སྤྱིར་འཇུག་པ་འདི་མཛད་པ། གཤམ་གིས་ཆོས་རབ་འདི་དག་ཤེས་གྱུར་ཏེ། རང་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་འདི་བྱས་པའི། རྟག་པ་ལྷན་

ལྷ་ཡི་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་མཛད། རྟེ་འགྲོ་བ་ཡང་དག་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པས་ཆོས་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར།
།གང་ལྟ་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོངས་གྱུར་པའི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་རབ་ཏུ་རྟོགས། རྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷག་བྱ་བྱས།
།བསམ་

པ་གཅིག་གིས་ཁྱེད་ལེགས་པར་ཁྱུས། རྟེ་ཉིད་དུ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་བསྒྲུམས། རྟོན་ཆད་བྱས་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡང་བསྟན། རྟེ་དག་དེ་
བཞིན་གཤམ་དང་དེད་སྤང་ཅིང་། རྒྱེས་བུ་མཆོག་དང་འགྲོགས་པ་ཐོབ་གྱུར་ནས། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེན་པ་བསྟོད་བྱས་པས། རྟེ་རིང་

འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་ཞིན་ཏུ་བྱས། རྟེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཇི་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་ལུང་བསྟན་དང་། གཤམ་དག་ནི་བཟོ་བ་
ནསོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་དེ་དག་སྐྱེ་བ་མེད། རྟེ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་འདྲ་བ། རྟེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས།
།ལྟ་

རྣམས་གང་ཡང་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རྟག་པར་དེ་ལྟར་དོ། རྟེ་བཞིན་འགྲོ་བ་འགག་མེད་ཇི་བཞིན་དུ། རྟོ་ཆོགས་འདི་
དག་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལྷན་ཏེ། མཁས་པ་འདི་དག་ནི་མ་རྟུང་མེད་པས་ན། རྟེ་སྤྱིར་འདི་དག་རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་འགྱུར། གནས་པ་མེད་པ་

ལ་ནི་ངེས་གྱུར་ནས། གཤམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མ་རྟུང་མེད། རྟེ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སེམས་པ་ཡོད་མིན་པ། རྟེ་ལའང་ལྟ་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་མེད་དོ།

ཚོས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་

མེད། །དེ་ལ་འད་ལྟ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་རྒྱལ་པོ་དག་ །སྤྱོད་མཚོག་ལྟ་བུ་པའི་དག་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་མེད་དེ་ལ་རབ་གནས་
ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ལྟ་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་རྟེན་མི་དག་ལ། །རང་བྱུང་ཉིད་ནི་སྤྱིར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདྲེན་པས་སྐར་མ་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ། །འགྲོ་

{@66B}བ་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་དེ་དག་མཚོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །རང་བྱུང་ཚོས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོ་ལོ། །དེ་
ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དག་ལ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསམ་པ་མཁྱེན་ཏེ་འགྲོ་ལ་བསྐྱེད་མཛད་པ། །དེ་ཐོས་ནས་ནི་སྤྱིར་བཙས་འཇིག་རྟེན་ཡང་། །ཡི་
རངས་གྱུར་

ཅིང་སྟོབས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དག་ལ་ལྟ་བུ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ལུ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོར་བ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་འཕྲུལ་
དག་ལ་བུ་བུ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་ལ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་མཚོན་པ་ཡང་མཐོང་།

ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཚོམ་ཞིང་མགྲུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། །རབ་ཏུ་དག་ལ་ཞིང་དག་ལ་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་སྦྱོས་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
ལ་གནས་ཤིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གྱུར་ནས་སྤྱིར་ལས་ལ་འདས་ཏེ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ནས།
བཅོམ་ལྟན་

འདས་ག་ལ་བདེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྤྱོད་བ་བཏུང་དེ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
དོན་བདག་གིས་འཚལ་བ་ལྟར་ན། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། །སྤྱིར་བ་མ་མཆིས་པའི་མཐའ་དང་། །མཐའ་ཡས་པའི་
མཐའ་དང་།

མི་གནས་པའི་མཐའ་དང་། །མི་ཟད་པའི་མཐའ་དང་། །མི་གཉིས་པའི་མཐའ་དང་། །མཐའ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་ལ་མ་ཞོར་བའི་
སྤྱད་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཚད་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་མཐའ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཆགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་

སྤྱིར་བ་མ་མཆིས་པའི་མཐའ་ཞེས་བགྱིའོ། །རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་མི་གནས་པའི་མཐའ་ཞེས་བགྱིའོ། །འབྱུང་བ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་
དུ་མི་ཟད་པའི་མཐའ་ཞེས་བགྱིའོ། །རོ་གཅིག་པའི་སྤྱད་དུ་མི་གཉིས་པའི་མཐའ་ཞེས་བགྱིའོ། །མཐའ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་མཐའ་མ་མཆིས་
པ་ཞེས་

བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འདིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ལགས་ཏེ། ཚོས་གང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མ་ལགས་
པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བགྱི་བ་འདིན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་
ལྷན་

{@67A} ༩༩། །འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལགས་པར་རིག་པར་བགྱིའོ། །ཐ་ན་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པོ། དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་སྟེ། མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་
མ་མཆིས་

པ་ལགས་པས་དེའི་སྤྲད་དུ་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱང་པོ་མ་ལུས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པའི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་སྟེ། མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི། དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་

ནི་ཕྱང་པོ་མ་ལུས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཏེ། མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་སུ་དག་
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འཚལ་བ་དེ་དག་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་ཏེ། དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འཁོར་བར་ཞུགས་
པ་ཞིག་

མཆིས་ན་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ཡང་བཅུ་ལ་བར་འགྱུར་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་ནི་འཁོར་བར་ཞུགས་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་ན་དེ་སྤྱང་
རན་ལས་འདས་པ་ཅི་ཞིག་ཚོལ་བར་འགྱུར། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་

བདག་ཅག་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་ཐེ་ཚོམ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཚོས་འདི་ལ་ནེམ་རྒྱར་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་ན་དེ་ནི་སྤྱང་
ན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་

ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་འཚལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་བ་འཕུལ་ལ་སོགས་པ། འཕུལ་དགའ་རིས་ཀྱི་
ལྷ་བྱེད་སྤྲུག་བདུན་ཅུ་པོ་དེ་དག་རང་གིས་རང་ལུང་བསྟན་པ་གསན་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཚོ་འཇུག་པ་

མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། །འཛིག་རྟེན་ཕན་པར་བཞེད་པས་འཛུམ་པ་
མཛད། །འཛུམ་པའི་རྒྱ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་མ་བསྟན་ཏེ། །རང་བྱུང་སྤྱེས་བུ་དམ་པ་གང་དག་གྱུར། །རྒྱ་མ་མཆིས་པར་འཛུམ་པ་མི་མཛད་པས། །

{@67B} ཁྱོད་གྱི་ཞལ་ནས་འཛུམ་པ་དེ་མཛད་པ། །མཐོང་ནས་ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ཐེ་ཚོམ་འཚལ། །འཛུམ་པའི་རྒྱ་དེ་གང་ལགས་རང་
བྱུང་གསུངས། །ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་དུ་གསོལ། །ཁྱོད་གྱིས་འཛུམ་མཛད་རྒྱ་དེ་ཐོས་གྱུར་ན། །འཁོར་འདི་ཐམས་ཅད་རོ་མཚར་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །

བྱང་ཚུབ་མཚོག་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་སྤྲད་དུ། །དེ་དག་ལམ་མཚོག་གི་ཁྱུ་རྩ་རྣམ་དག་འགྱུར། །ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བ་དག་ནི་ཉམས་དུ་ཡང་། །བྱང་
ཚུབ་ཡིད་བཞིན་བདེ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། །ཐེ་ཚོམ་སེམ་ཉི་བསལ་ནས་མཁས་པ་རྣམས། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་རྒྱ་དང་སྐལ་ལྷན་འགྱུར། །རྟེན་

གཉིས་དབང་པོ་ཁྱོད་གྱི་འཁོར་འདི་དག །སྤྲིག་པ་ཡོངས་སྤངས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ལྷན། །ལྷ་རྣམས་ལུང་བསྟན་དེ་དག་ཐོས་གྱུར་ན།
།རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་བས་རྒྱལ་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བསྐྱེད་ཅིང་། །ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས། །

ལྷ་ཚོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དག་འབར་མཛོད། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་
ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲར་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །ངས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཕན་ཐུར་འཛུམ་པ་མཛད། །རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་གྱིས་ལུ་བ་དེ་ལུས་པ། །

ལུང་བསྟན་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་མ་ལུས་པར། །བསྟན་པར་ངས་བྱས་དང་བས་ཀུན་གྱི་ཉོན་ཏེ། །འཕྲུལ་དག་འདི་རིས་གྱི་ལྷ་ཚོགས་འདི་རྣམས་གྱིས།
།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བདག་ཅག་ལུང་བསྟན་ཏེ། །མུ་སྟགས་ཚོགས་གྱིས་བསམ་པ་ཟེལ་མཁན་ནས། །འཁོར་འདིར་སེང་གའི་ང་རོ་ཆེན་པོ་

བསྐྱབས། །ཀའ་ལྟར་དུ་རྟོ་འཕངས་ས་ལ་ལྟུང་བ་ལྟར། །དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཚུལ་ཐོབ་པ། །བདག་ཅག་
ཉིད་ནི་སྟོབས་བཅུར་འགྱུར་བར་ཤེས། །ཉི་མ་ལུབ་གྱུར་ནམ་ཐོས་གྱུར་པའི་ཚོ། །མི་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལྟར་དུ་འཆར་བར་ཤེས། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་

བའི་སྲས་པོ་ཚུལ་ཐོབ་དག །བདག་ཅག་ཉིད་ནི་སྟོབས་བཅུར་འགྱུར་བར་ཤེས། །སྐར་ཚོགས་དབུས་ན་སྤྱོད་པ་གནས་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་
མཚུངས་པར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཚུལ་ཐོབ་དག །བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས། །ཁྱི་

{@68A} ལྟར་ཉི་མ་ལྟུང་པར་གྱུར་བའི་ཤི་ཚོ། ཉི་མ་མི་མཐོང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཤེས། རྟེན་པའི་ན་བདེ་ག་ཤེས་སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་ཤེས་
པ། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དུ་ཤེས། རྒྱ་ཤུང་ཇི་ལྟར་གཞིལ་བར་འབབ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་མཚོར་འབབ་པར་མཁས་པ་རྣམས་

གྲིས་ཤེས། རྟེན་པའི་ན་བདེ་ག་ཤེས་སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ། བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཤེས། ཇི་ལྟར་གནས་དུ་བོང་བ་འཕངས་པ་
ནི། སྤྱི་ལ་ལྟར་བར་འགྱུར་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། རྟེན་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་མཁས་པ་དེ་དག་གྱུར། འཇིག་རྟེན་མཁས་པར་སྦྱར་འགྱུར་ཡེ་ཤེས་

འཇུག། གང་ཐོས་ནས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་གནས་པར་བདག་ཤེས་ལ། རང་གི་སར་ཉི་ལག་སྟོང་མ་ཡིན་
པར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོམ་ཉིད་རབ་དུ་མཐོང་། གཤམ་ཏེ་བདུད་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བྱེ་བདག། སངས་རྒྱུ་གཟུགས་བསྐྱུར་བར་ཆད་སྤྲུལ་བྱས་

གྱུར་། ཚོམ་ལ་མཁས་པ་ཚོས་ཉིད་རབ་མཐོང་བ། རྟེན་པ་བྱང་ཆུབ་ལས་ནི་བསྐྱོག་མི་ལུས། རྟེན་པ་སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་རབ་གནས་ཤིང་།
ཁད་གཤམ་གསུམ་བདག་ཉིད་ལུང་བསྟན་ཚོད་བྱེད་པ། རྟེན་པ་འབྲེན་པ་ཚོ་ག་ཚུལ་མཁྱེན་པ། མི་དབང་ལུང་བསྟན་དེ་ལ་ཡི་རང་མཛོད། རྟེན་

ལྟར་ལྟ་ཚོགས་འདི་དག་ཚུལ་འདི་ལ། གཤམ་གྱི་བྱིད་ལ་མི་འཇིག་མཛོད་ཤེས་ཤིང་། རྟེན་པ་བདེ་ག་ཤེས་འགྱུར་ཞེས་རང་སྤྲུལ་ལ། འཇིག་
རྟེན་མཁས་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཛོད། རྟེན་པ་དེ་བས་མཁས་པ་གང་གི་རྣམས། སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱུང་སེམས་པ། རྟེན་པ་

ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་གང་གྱུར་པའི། འཕམ་གསུལ་ཤི་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་བསྟན་པར་བྱ། གང་དག་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་རབ་མཐོང་ཞིང་། མཁས་པ་
གང་དག་བདེ་ག་ཤེས་སྤྲུལ་བསྟན་བཀྱུར་བ། རྟེན་པ་བྱང་ཆུབ་ལག་མཐིལ་འབྲུབ་པར་གསལ། ཚུལ་ཤེས་དེ་དག་རང་གིས་རང་འབྱུང་འགྱུར་།

གང་གིས་བསྐྱུལ་པ་སྟོང་དུ་དཀའ་འབྱུང་། འཇུག་པ་གསུལ་ལ་མི་ལྟ་བུས་པ་བས། གང་གི་ཚུལ་འདི་སྐྱོད་ཅིག་རྟོགས་གྱུར་ན། རྟེན་པ་ལྟར་འཕགས་
པ་དཀའ་འབྱུང་དུ་ལྟར་མིན། འདས་པའི་རང་བྱུང་གང་རྣམས་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་སེམས་ཅན་པའི་ཐོན་གང་འབྱུང་དང་། །

{@68B} ད་ལྟར་དུས་ན་འབྲེན་པ་གང་བཞུགས་པ། ཀྱུན་གྱང་ཚུལ་གྲིས་བདེ་བར་ག་ཤེས་པ་ཐོབ། རབ་འབྲུལ་ལྟ་ཚོགས་བྱུང་པའི་ཚུལ་
ཤེས་པ། འདི་དག་ལ་མཚོན་པ་མཚོག་བྱས་ཤིང་། འབྲེན་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་བཀྱུར་རབ་བྱས་ན། ཚུལ་གྲིས་སུ་ནི་རང་འབྱུང་ཐོབ་
པར་འགྱུར་

འཇིག་རྟེན་མཁས་པའི་ཏིང་འཛིན་གང་ཡིན་པ། རྟེན་པ་རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་གནས་པའི་རྣམས། རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་དཔྱལ་ལོ།

མཚུ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་བསྟོན་སྒྱུར་དུ་འཕྱོང་། དེ་ལ་རྟ་བྱུལ་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཞེས་ཀྱང་མེད། །

སངས་རྒྱལ་ཚུལ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅུ་བ། མཚུ་ལེས་པ་དག་སྟོན་པའི་ལམ་ལོ་ད། དེ་ལྟ་མཚུལ་ལ་དད་པའི་ཡིད་བྱས་ཏེ། བརྩམ་པར་བྱ་
ཡི་སྤྱལ་བསྐྱེད་ལ་མིན། རྟ་བྱུ་དག་བཞེས་མཁས་པ་བསྟོན་བྱས་ན། སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། བདེ་བར་

གཤེགས་པའི་གསུང་མཆོག་ཐོས་ནས་ནི། འཁོར་ཀློན་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཡི་རངས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཐེ་ཚོམ་མེད་གྱུར་ནས། མཐར་
ཕྱིན་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་ནི་ཞུགས་པར་གྱུར། འཕྲུལ་དགའ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་པའོ། །བམ་པོ་

བདུན་པ། དེ་ནས་དེའི་ཆོ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་སྒྱུར་ལ་སོགས་པ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཁྱལ་ཁྱིམ་ལྷན་གྱི་བརྒྱུད་ཅུས་ལྷ་མ་ཡིན་
རྣམས་ནས་འཕྲུལ་དགའི་ལྷའི་བར་དག་གིས་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཚིམ་ཞིང་མཁྱེལ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། རབ་ཏུ་

དགའ་ཞིང་དགའ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྦྱེས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕྲུལ་དགའི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དགའ་པའི་མཐར་ཞེས་གང་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་གིས་ནི་ཡང་དགའ་པ་ཡང་མི་དམིགས་ན་དེའི་མཐར་ལྷ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འ
ཚོལ། །

དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཡང་དགའ་པ་དམིགས་ན་ནི་མཐར་ཡང་དེས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་གཉིས་
ཀྱི་སོ་ད་པའོ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དགའ་པར་ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱལ་མ་ལགས་སོ། །

{@69A} ༩༩། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ལ་ཞིག་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་རྣམས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་མི་དམ་
མོས་ན་དེ་འདི་སྟེ་དུ་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛོད་རྒྱུ་བར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་སེམས་སུ་ལགས་ཀྱང་། དེ་ནི་ལམ་ལོག་པར་
ཞུགས་

པར་འཛོལ་བར་བཞི་བའོ། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་ནི་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལགས་ཏེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛོད་རྒྱུ་བར་བཞི་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚེས་འགའ་ཞིག་དམིགས་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཚེས་ནི་འདས་པ་མ་ལགས། མ་འོངས་པ་མ་ལགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ལགས། འདུས་བྱས་མ་ལགས། འདུས་མ་བྱས་མ་ལགས།

དངོས་པོ་མ་ལགས། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས། མཛོད་པར་ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། སྤང་
བར་བགྱི་བ་མ་ལགས། བསྐྱོམ་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། མཛོད་དུ་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བགྱི་

བ་དེ་ཡང་ཚེས་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡང་མ་ལགས་ལ་ཚེས་གང་ཡང་ཚེས་དེའི་གཉེན་པོ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འོ་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། ཚེས་དེ་ནི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་མ་ལགས། རྣམ་པར་བྱུང་པ་མ་ལགས་ཏེ། གང་གིས་ཚེས་གཞན་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚེས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་

མི་དམིགས་ལ་གང་ཚེས་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚེས་གཞན་དེ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཅི་འོ་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མཛོད་པར་ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་

ལགས། སྤང་བར་བགྱི་བ་མ་ལགས། བསྐྱོམ་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། མཛོད་དུ་བགྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཟུགས་ནི་གཟུགས་
ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའོ། །ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་

{@69B} མ་དང་བྲལ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བའི་མཚན་མ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་སྟེ་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་སྟེ་བའི་མཚན་མ་
དང་བྲལ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་འགག་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་འགག་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་འགག་པའི་མཚན་མ་བྲལ་བའོ།
།བཅོམ་

ལྷན་འདས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའོ། །འདུས་
བྱས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའོ། །བཅོམ་ལྷན་

འདས་དེ་ལྟར་ཇི་ཅིས་དུ་སྤང་བོས་བཟུང་བ་འཇམ། སྟེ་བ་དང་། འགག་པས་བཟུང་བ་འཇམ། འདས་པས་བཟུང་བ་འཇམ། མ་འོངས་པས་བཟུང་བ་འ
ཇམ། ད་ལྟར་བྱུང་བས་བཟུང་བ་འཇམ། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བཟུང་བ་འཇམ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མཛོད་པར་ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། སྤང་བར་

བགྱི་བ་མ་ལགས། བསྐྱོམ་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། །མངོན་དུ་བགྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་དེ་ལྟར་ཞུགས་

པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱི་འོ། །དེ་ནས་གཞན་འ
ཕྱུལ་དབང་བྱེད་རིས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆོས་དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ནས་དེའི་ཆོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་

དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོན་པ། བཅོམ་ལྡན་སྲིད་པ་མཐར་འབྲིན་ལེགས་པར་གསུངས། །འདྲེན་པས་སྲིད་པའི་སྤྱིང་པོ་མ་བཞེས་ན། སྐྱེ་བོ་མི་
མཁས་དེ་དག་འཇིགས་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་བཤོད་ཕྱིར་རབ་རྟུ་ཞུགས། །ཕྱང་པོ་རྣམས་ནི་ཀླན་རྟུ་མི་དམིགས་ཏེ། །

ཕྱང་པོའི་མཚན་མས་ཕྱང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆོས་གང་གང་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ནི། །མཚན་མས་སྟོང་སྟེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་། །ཡོངས་ཤེས་བྱ་དང་སྤང་བསྐྱོམ་མངོན་བྱ་བ། །གང་ཡང་མ་མཆིས་གང་དུ་འང་མི་དམིགས་ཏེ། །

{@70A} ༣༩། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དངོས་མེད་རང་བྱུང་གསུང་། །བྱང་ཆུབ་གང་ཡང་མཚན་མར་མི་དམིགས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་གང་ཡང་མཚན་མར་མི་དམིགས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་མས་རྟོགས་མི་འགྱུར།

མི་མཁས་གང་དག་མཚན་མར་མངོན་ཞེན་པ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་འཛང་རྒྱར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་། །མཚན་མར་ད་ཅིངོད་ཡུལ་ལོག་པ་སྟེ།
།སྒོ་གྲོས་ངན་པས་བྱང་ཆུབ་ལམ་མི་ད། །མཚན་མ་སུས་སྤངས་སངས་རྒྱལ་དེ་ཡུལ་ལ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་

བསྟན་ལ་མཁས། །མཚན་མ་དེ་བཞིན་མཚན་མ་མེད་སྤངས་ཏེ། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་དེ་བཞིན་དམིགས་མེད་པ། །མཁས་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་
ལམ་ལོ་ད། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ནི་བ་འཐོབ། །ཕས་ཀྱི་རྟོལ་བ་ཀླན་གྱི་དེ་ཡུལ་མིན། །གནས་དེ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་

ཀྱིས་བཤོད་བྱ་མིན། །རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་འགོ་སྟེ། །རྣམ་གྲོལ་སེམས་ལྡན་ཟག་མེད་ཐ་བ་མེད། །དགྲ་བཅོམ་བསྟན་པ་འདི་ལ་གང་
བཅོམ་དང་། །དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་སྐྱབ་པར་གྱུར་པ་དག་མཁས་པའི་དེ་ཡུལ་དེ་ལོ་དེ་ཡུལ་མེད། །གོ་འཕང་དེ་ནི་མཚན་

མོད་པ་དང་། །ཉི་ཆོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་། །གང་རྣམས་སྟོང་པ་སྟོང་ཞེས་སྟོང་སྤྱད་དང་། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་ཡོང་སྤྱོད་འཐོབ་མི་
ལུས། །མངས་རྒྱས་མ་སྤྱད་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ། །སྟོབ་དང་རྣམ་བཤེས་སྟོབ་པ་སྟོབ་པའི་རྣམས། །མཁས་དེ་རྟོགས་པ་མེད་

པས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས། རྟོན་པས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དགྲེས་བྱེད་ལགས། །སངས་རྒྱས་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་བསྟོན་པས་ན། །བདག་ཅག་བསོད་
ནམས་མི་ཆུང་གང་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་བ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཛིང་བྱ་ཞིང་། །མི་ཤེས་སྟོན་མཛོད་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག། །དེ་

ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་སྒྱུར་ལ་སོགས་པ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཁག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་
དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛོད་དོ། །དེ་ནས་

{@70B} ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ལྷ་ཡི་བསམ་མཁུན་
ནས། །རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇུག་མཛོད་ལ། །ཐུབ་པས་འཇུག་པའི་རྒྱ་དེ་མ་གསུངས་ན། །རྒྱལ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི་བསྟན་དུ་གསོལ།
།

འདྲེན་པ་རྒྱ་མེད་འཇུག་པ་མི་མཛོད་ཅེས། །རྒྱལ་བ་ཁྱེ་མཆོག་དམ་པས་དེ་སྐད་གསུངས། །འཇིག་རྟེན་དོན་སྤྲད་འཇུག་པ་མཛོད་པའི་རྒྱ། །འ
དྲེན་པས་བཀའ་རྒྱུལ་ཐེ་ཆོམ་བསལ་དུ་གསོལ། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་འཇུག་རིག་ནས། །ཐུབ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་

ཐེ་ཆོམ་འཇུག། །ལྷོ་ཏམ་རྒྱལ་བ་འདྲེན་པས་དེ་དག་ལ། །འཇིག་རྟེན་སྤྲོས་སྤྲད་འཇུག་རྒྱ་ལུང་བསྟན་གསོལ། །འདི་དག་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ལས་
རྒྱབ་ཕྱོགས་ཏེ། །ཐུང་ན་འདས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཐལ་སྒྱུར་སྤྲོད། །འཁོར་འདི་ཡངས་པའི་སེམས་ལྷན་ཐེ་ཆོམ་འཇུག། །

དོན་ཡོད་གྲགས་མང་འཕྲི་བསལ་དུ་གསོལ། །བདེ་ག་ཤེས་བསྟན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་ཏེ། །ཕྱིར་ཞིང་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྲོ་ཆེར་བགྱིད་
དེ། །ཐེ་ཆོམ་མི་འཇུག་སེམས་ནི་གྲོལ་འགྲུར་བར། །རྒྱལ་བས་སྐྱེ་བོའི་ཐེ་ཆོམ་ལེགས་པར་ཁུམ། །བདེ་ག་ཤེས་བསྟན་

ལ་འདི་དག་བདེར་གནས་ཤིང་། །གང་ལམ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ག་ཤེས་གྲུར་པ། །ལམ་དེ་ནས་ནི་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་མཆི། །དེ་བས་སྐྱེ་བོའི་ཐེ་
ཆོམ་གཙོ་བོ་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲར་བཀའ་རྒྱུལ་པ། །སྐྱེ་བོ་

ཆོགས་ཆེན་དོན་དབང་བརྟན་བྱས་ནས། །ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་དུས་སུ་གང་སྤྲོས་ཤིག། །འཇུག་པའི་དོན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་ཞུས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་
ནི་དུས་དང་ལྷན་པ་ཡིན། །རྟ་ཐུལ་དེ་བདེ་ཡི་དོན་དེས་པས། །སྐྱེ་བོ་ཆོགས་ཆེན་འདི་ཡི་དོན་བྱས་གྲུར། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དེས་སྐྱེ་བོ་

ཆོགས་ཆེན་དག། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་ཞུགས་པར་འགྲུར། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་བསམ་པ་ངས་མཁུན་ཏེ། །རྟ་ཐུལ་འཇུག་པ་འ

དེ་ནི་ངས་བསྟན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པའི་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་ནས། །དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་འདོད། །གང་གིས་

{@71A} ལྟོ་ལྟོ་འདི་དག་མཚན་མེད་པར། །སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་ཚུ་བཞིན་མཐོང་། །བྱིས་པ་སྒོངས་པ་མཁས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཏེ།
།དེ་དག་རྗེས་སུ་བྱང་ཚུབ་འདོད་པས་བསྐྱབ། །མཚན་མའི་འདྲུ་ཤེས་སྤང་བྱིར་མི་རྣམས་གང་། །རྟག་ཏུ་མཚན་མ་མཛོན་དག་འ་

འཇིག་འགྲུར་ཞིང་། །མཚན་མའི་འདྲུ་ཤེས་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འདོད། །མཚན་མ་མེད་པས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཐོབ་འགྲུར། །མེད་པའི་རྟོག་ལྡན་
མཚན་མར་རྣམ་བརྟགས་ནས། །ཇི་ལྟར་བརྟགས་པས་དེ་ལྟར་འཛིང་བ་ཡིན། །མཚན་མ་སྤོང་པར་རྣམ་མཐོང་མཁས་པ་ཡི། །ཞི་བ་

དག་ནི་གྲགས་པ་དམ་པ་ཐོབ། །འདྲུ་ཤེས་མཚན་ཅན་མི་མཉམ་སེམས་རྒྱུད་གྱིས། །སྤྲིག་པ་བརྒྱ་དག་མི་མཁས་དེ་དག་བྱེད། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་ཚུང་མྱོང་། །དེ་ལྟར་མི་མཁས་མཚན་མ་བརྟག་པ་བྱས། །མཚན་མར་འདྲུ་ཤེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་

བྱང་ཚུབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་། །དེ་ལྟར་མཚན་མ་མེད་ཅིང་སྤོང་མཐོང་ན། །བྱང་ཚུབ་གཞལ་མེད་སྤྲན་མེད་པ་འཐོབ། །འདྲུ་ཤེས་
མཚན་མ་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་འཕེལ། །མཚན་མ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་སྤོང་། །མཚན་མ་ལས་ནི་ཀུན་སྦྱོར་གཞན་མེད་དེ། །ཀུན་ཏུ་

སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་མཚན་མེད་ཡིན། །གང་རྣམས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱ་རྟོགས། །རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་མི་མཁས་པར་ཆད་ཡིན། །མཁས་པའི་ལོངས་སྤོང་
རྣམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ན། །ལོངས་སྤོང་དེ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པར་འགྲུར། །ཆོས་རྣམས་གང་ཡང་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་མེད། །རྣམ་པར་རྟོག་

པས་ཆོས་བྱུང་ཀུན་གྱང་སྤོང་། །རྟོགས་པ་མེད་པས་མཚན་མ་མེད་པར་འགྲུར། །དེ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་གཞན་དུ་མཁས་མི་སྤྲ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་
དེ་དག་ཐོས་གྲུར་ནས། །མི་འཇིགས་ལྡན་པའི་འཁོར་ནི་ཐེ་ཆོམ་བསལ། །དཔེར་ན་ཅམ་པའི་ཕྱང་བ་འཛིན་པ་ལྟར། །མཁས་རྣམས་

བྱབ་པས་གསུངས་ལ་ལེགས་ཞེས་འཇིག། །འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲ་ཆོགས་འདི་དག་གིས། །མཚོད་པ་འཕགས་པ་སྤྲན་མེད་བྱས་ཤིང་། །རྒྱལ་
བའི་ད་ཡུལ་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་ཤེས་ནས། །འགྲོ་བ་རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཀུན་མཁྱེན་འགྲུར། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ལུང་

{@71B} བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ། །དེ་ནས་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་བྱེ་བ་ཕྱག་དྲུག་ཅུས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་
བྱེད་རིས་ཀྱི་ལྷ་འི་བར་དག་གི་མཚོད་པ་ཡང་མཐོང་། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཆོམ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། །རབ་ཏུ་

དགའ་ཁིང་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་སྡོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དང་། སྡོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། བསམ་
པ་ཡོངས་སུ་དགའ་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ལ་མི་འདོད་པ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་

སྟེ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་
པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན། མ་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན།

གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། འགགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འགགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་གནས་པ་
ཡང་མ་ཡིན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡང་མ་ཡིན།

ཁོང་ཁྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྫོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་རྫོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཤེས་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མཐོང་བ་
པོ་ཡང་མ་ཡིན། མཐོང་བ་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཚོར་བ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ལྟོན་

པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ལྟོན་པ་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་
མ་ཡིན། དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན། འོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། སོང་བ་

ཡང་མ་ཡིན། འོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན། མཚན་མ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མཚན་མ་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན། སྟོན་པ་ཡོང་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་

{@72A} ༣༡ །ལ་ཡོང་མི་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་དག་མིང་ལ་ཡང་མི་གནས། ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མི་གནས། བཟོད་པ་ལ་ཡང་མི་གནས།
དེ་དག་ནི་བཟོད་པའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་བཟོད་དུ་མེད་པའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། བྱ་བའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། བྱ་བ་
མེད་

པའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་བོའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་བོ་མ་ཡིན་པའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་
ཀྱི་བོའི་ཆོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་

ཅན་ཡང་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པའི་

ཚེས་ཀྱི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། རང་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་

ཡང་མ་ཡིན། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་ཀྱི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། རང་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ཀྱི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ཚེས་ཀྱི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ཀྱི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་གྱི་འ
དྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་ཀྱི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན།

སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ཀྱི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པའི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པ་མ་
ཡིན་པའི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། འཁོར་པའི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། འཁོར་པ་མེད་པའི་འདྲེ་ཤེས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ལྷར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཅན་མ་ཁལ་པ་བཞིན་དུ་དག་ཅིང་གོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་དེ་རྣམས་དག་པ་དང་
གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོ་དེ་དག་ཞི་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོག་སྲུ་བཅད་པ་དག་གིས་མཛོན་པར་བསྟོན་པ། ཞི་ལ་ཞི་བའི་ཐུགས་
མངའ་ཞི་

{@72B} བསྐྱེད་ཅིང་ཞི་བའི་ཕ་རོལ་བྱོན། ཞི་བ་བསྐྱེད་པར་མཛོན་ཅིང་འགྲོ་ལ་ཞི་བ་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་སྟོན། ཞི་བའི་དུལ་ལ་དགུས་ཤིང་
བྱང་ཆུབ་ཞི་ལ་དྲི་བལ་འཁྱུགས་མ་མཆིས། བྱིད་ཀྱིས་འཆི་མེད་ཞི་བ་འགྲོ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་གྱུར་དུ་བསྟེན། ཞི་བ་ཐོབ་པར་བགྱིད་
པའི་ཞི་

བའི་ལམ་མཆོག་ཞི་བ་ཡང་དག་བསྟོན། ཡན་ལག་བརྒྱད་པས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཞི་མཛོན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བཏོན། རྩོན་གྱི་རྒྱལ་
བས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གཞལ་ཡས་ཞི་བ་དེ་ལ་འགོད། དེ་བསྐྱེད་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པས་བསྐྱེད་པའི་གྲོང་བྱིར་ཞི་བར་དེང་ཞེས་གསུང་།

།

འདྲེན་པ་དེ་ལྷར་འགྲོ་བ་འདི་ལ་རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་བསྟོན། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟོབ་འགྲོ་བ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་གཞལ་ཡས་འ
ཐོབ། བསྐྱེད་པས་ནས་ཞི་ཞིང་ཡིད་ཞི་ཞི་བའི་ལམ་དོང་དབང་པོ་ཞི་བ་དག འཛིག་རྟོག་མཁས་པ་འགྲོ་བ་ཞི་བྱེད་མཐུ་ཆེན་ཞི་བ་ཤེས་པར་

འགྱུར། །འདྲེན་པ་ཁྱོད་གྱི་སྤུས་མཚོག་ནི་བ་འགྲོ་བ་ནི་བགྱིད་གང་དག་གིས། །འཆི་མེད་ནི་བ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་
གྱུར་པ། །དེ་དག་འདྲེན་པ་ཚུ་ལ་ལ་མཁས་པ་མཚོད་པ་མཚོག་གིས་མཚོད་པར་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་ནི་ཞིང་མཚན་མ་གྱུན་སྤངས་ནི་བ་

རྟོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞིང་མཚན་མ་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །ཐུབ་པ་གང་དག་ནི་ལས་ནི་འདོད་སེམས་པ་དེ་
དག་ཉོན་མོངས་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ནི་འགྲོ་གྲུབ་ཚོས་གྱུན་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཐུབ་པ་སློ་ལྡན་འདམ་ལས་རྒྱལ་

བ་དེ་ལ་བདག་ཅག་དོགས་མ་མཆིས། །གང་དག་ཐུང་པོ་བར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ནི་ཚོ་ལ་དེ་ལ་ནི་བར་རྟོགས། །ཐུང་པོ་འཇིག་པ་དེ་དག་ཤྱ་གྲུ་ཐུབ་
པའི་བསྟན་ལ་དག་འཇམ་ལགས། །དབེན་པའི་སློ་གྲོས་ལྡན་པ་ནི་ཚོ་ལ་དེ་དག་སློ་འཁྱུགས་གྱུར་བ་སྟེ། །ཆོས་གྱི་མཚན་མོད་ཡུལ་

འདི་དག་གྱིས་པ་ཞེས་ནི་སྟོན་པས་གསུངས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་དང་མཚན་མའི་འཆིང་བ་འདི་དག་གསུངས། །ཐུབ་པ་གང་དག་ཐུང་
པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་གྱུན་ཏུ་མཚན་མི་རྟེན། །དེ་དག་ཤྱ་གྲུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མཛོས་བྱེད་གང་དག་མཚན་མེད་དག་ལ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སྟོན་
བྲལ་

{@73A} ༣༡ །ནི་བ་མཁས་པའི་ད་ཡུལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བདུད་གྱི་རྩོད་ལས་རྒྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་ནི་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འ
ཐོབ། །རྣམ་འདྲེན་ནི་བ་མཛོད་ལ་བསྟོད་པས་བདག་ཅག་བསོད་ནམས་གང་རྟེན་པ། །ཆགས་མེད་ཐུགས་མངའ་བ་དེ་བར་ག་ཞེགས་པས་

འདི་ཙམ་ཞེས་ནི་མཁྱེན་གྱུར་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལམ་མཚོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བསྟོན་གྱུར་པ། །ནི་བྱེད་ནི་བ་བསྟོན་ནས་
མཁས་པས་མཚོད་པའི་རང་འབྱུང་སྤྲིག་མེད་ཞོག །དེ་ནས་མི་མཛོད་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་བས་ཆངས་པ་རྣམས་དང་། །རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པར་རིག་ནས་བདག་ཉིད་གྱིས་ཚུ་ལ་དང་འདྲ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོད་པར་བསྟོད་
པ། མི་དབང་ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །འོག་པ་རྫོངས་བྱེད་ཆང་བསྟོད་འདི་ཉི་ཞིང་། །སྟོན་གྱི་སྤྲིན་འདྲ་མིག་འཕྲུལ་འདྲ་བར་

མཁྱེན། །རྒྱལ་བས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་མཁྱེན། །ཇི་ལྟར་མི་ཞིག་མི་ལམ་བཀའ་གསུང་གྱུར་པས། །ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་ཟོས་ཀྱང་མ་འདྲངས་
པ། །དེ་ལ་བཀའ་མེད་ཟས་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །མི་ལམ་དེ་འདྲར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཟིགས། །སྒྲིམ་པའི་མི་ཞིག་ཉལ་

བའི་མི་ལམ་ན། །རྒྱུ་བསིལ་དང་ཞིང་རྟོག་མེད་འབྱུངས་གྱུར་ཀྱང་། །འོམས་མེད་ཆ་བ་ནི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་

ཐམས་ཅད་གཟིགས། །འདི་ལ་བྱེད་མེད་ཚོར་མེད་ཐམས་ཅད་མེད། །བྱས་པ་དེ་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་སྤྲིན་མེད། །འབྲས་བུ་སྤྱིང་བར་

འགྱུར་བ་དེ་མེད་ཅེས། །འདི་འབྲུའི་ཚོས་མ་ཁྱེན་ཐེ་ཚོམ་ཡོང་མི་མང་ལ། །མི་ཞིག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚོགས་སྤྲུལ། །དགའ་བར་འགྱུར་ཡང་ཚོགས་
ལ་འཕོ་བ་མེད། །ཚོགས་ཉིད་མེད་ཅིང་དགའ་བར་འགྱུར་དངོས་ཀྱང་མེད། །དེ་མ་ཁྱེན་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོང་མི་མང་ལ། །པི་བང་སྤྲུ་སྟོན་མཉམ་ན་རྣ་

སྟན་ཏེ། །སྤྱི་དེ་རང་བཞིན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྤང་པོ་འདི་གཟིགས་ན། །སྤང་པོ་འདི་རང་བཞིན་གང་ཡང་དམིགས་མི་
མང་ལ། །ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་གསལ་དགའ་པ། །ཤོས་ཀྱི་དྲུང་བཞག་སྤྲུ་ཚོགས་ཚོན་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོངས་དག

{@73B}ཚོས་རྣམས་ཀྱང། །འོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་གྱུར། །ཅན་དན་བྲི་མེད་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ཡང། །རྒྱེན་དང་སྦྱར་ན་བྲི་
ཞིམ་གཞན་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོངས་དག་ཚོས་རྣམས་ཀྱང། །ཁེ་སྤོར་གསལ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་མི་ཡིས་

དུང་གི་སྤྱི་ཐོས་ཏེ། །སྤྱི་འདི་ག་ལས་བྱུང་ཞེས་བརྟགས་བྱས་ཀྱང། །རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་དངོས་པོ་དེ་མི་དམིགས། །མི་དབང་ཁྱོད་གྱིས་དེ་བཞིན་
ཚོས་ཀྱན་གཟིགས། །ཇི་ལྟར་མི་ཞིག་བསོད་པའི་ཁ་བས་ལ། །ཡན་ལག་སྤོག་པ་མེད་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བརྟགས་ན། །དངོས་མེད་

ཡན་ལག་སྤོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དྲང་སྤོང་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱན་གཟིགས། །ཇི་ལྟར་མི་ཞིག་ནམ་མཁའི་འཇའ་མཐོང་ན། །ཡན་ལག་
གཞིགས་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྤོང། །ནམ་མཁའི་འཇའ་བཞིན་ཁྱོད་གྱིས་ཡན་ལག་སྤོང། །དྲང་སྤོང་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་

ཚོས་ཀྱན་གཟིགས། །ཁྱོད་ཁྱེད་མཚོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྣམ་གཞིགས་ན། །ཁྱོད་ཁྱེད་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་མིང་མི་དམིགས། །ཁྱོད་ཁྱེད་ཇི་
བཞིན་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་སྤོང། །མི་དབང་ཁྱོད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱན་གཟིགས། །སྤྱི་བུ་དགའ་བར་རྩ་ཞིག་བརྟུངས་བཞུགས་ན། །

དགའ་བ་སྤྱིད་ཀྱང་སྤྱི་ཡི་རང་བཞིན་སྤོང། །ཇི་ལྟར་སྤྱི་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་སྤོང། །མི་དབང་ཁྱོད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱན་གཟིགས། །
སྤྱི་བུས་ཇི་ལྟར་རྩ་དེ་བརྟུངས་པའི་ཚོ། །སྤྱི་ནི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ་འབྱུང་བ་མེད། །ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །མི་དབང་

ཁྱོད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱན་གཟིགས། །སྤྱི་བུས་ཇི་ལྟར་རྩ་དེ་བརྟུངས་པའི་ཚོ། །ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་
ལག་རྩ་དེ་དང་འབྲ། །མི་དབང་ཁྱོད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱན་གཟིགས། །སྤྱི་བུས་ཇི་ལྟར་རྩ་དེ་བརྟུངས་པའི་ཚོ། །སྤྱི་དེ་འཇིག་རྟེན་

དགའ་བྱར་རྟོག་པ་མེད། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོང་། མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་གཟིགས། སྐྱེས་བུས་ཇི་ལྟར་རྟོག་
བརྟུངས་པའི་ཆོ། གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ཞི་བའི་དངོས་ཀྱང་མེད། ཇི་ལྟར་རྐྱབ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོང་། མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་

{@74A} ༣༩། ཆོས་ཀྱི་གཟིགས། སྐྱེས་བུས་ཇི་ལྟར་རྟོག་བརྟུངས་པའི་ཆོ། སྐྱེ་དེ་ཡན་ལག་མ་བྱུང་རང་དབང་མིན། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་བཞིན་
ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོང་། མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་གཟིགས། རྟོག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོངས་རིས་ཀྱི་ལྟ་དེ་དག་

དང་། མི་མཛོད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་དེའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་ཞི་གནས་དང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་བསྟོན་པ་དེས་དེ་ལྟར་བ་
སྟོན་པས་འཁོར་དེ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསམས་པར་གྱུར་པར་གཟིགས་ནས་དེའི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛོད་དོ། རྟོག་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་

ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པའི་ཞལ་ནས་འཇུག་མཛོད་དེ་མེད་དག་མཐོང་ནས། ལྟར་བཅས་མིར་
བཅས་ཀྱང་དག་ནོད་སྦྱོར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་། སྦྱོབ་པའི་འཇུག་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་ཐེ་ཆོམ་འཆོལ།

བདེ་ག་ཤེགས་ཞལ་བཟངས་དེ་ལ་ལྟ་ཞིང་ཐོས་བར་དགའ་སྟེ་སྟོང་། རྒྱལ་བ་འཇུག་མཛོད་ལེགས་པར་བཀའ་སྟོལ་ཐེ་ཆོམ་དགུམ་དུ་གསོལ།
རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཐུབ་མཆོག་ཀྱི་མཁུན་སངས་རྒྱལ་འབྲེན་པ་རྣམས། རྒྱུ་མ་མཆིས་བར་འཇིག་རྟེན་དོན་བྱེད་འཇུག་མཛོད་མ་

མཐོང་ན། བདེ་ག་ཤེགས་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྟོང་འཇུག་མཛོད་ཐེ་ཆོམ་རྒྱུ་དེ་གསུངས། རྒྱལ་བ་འཇུག་མཛོད་རྒྱུ་ཐོས་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་དགའ་
བར་འགྱུར། འཁོར་འདི་ཐེ་ཆོམ་འཆོལ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཁྱོད་ལ་སེམས། བདེ་ག་ཤེགས་ཐུབ་པའི་གསུང་མཆོག་ཐེ་ཆོམ་

གཅོད་པ་ཉན་འཆོལ་ན། རྣམ་འབྲེན་ཐུབ་པ་འཇུག་མཛོད་རྒྱུ་དེ་དེ་དག་རྣམས་ལ་གསུངས། ཐོས་ནས་འགྲོ་བ་དགའ་ཞིང་ཐེ་ཆོམ་མ་
མཆིས་འཕེལ་བར་འགྱུར། འཁོར་འདི་སྟོང་པོ་ལྡན་ཞིང་རྟོག་མེད་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་འཆོལ། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་མཛེས་བླ་བ་མཛེས་

པ་འབྲེལ་ལྟ། འབྲེན་པ་ཆགས་མེད་རྫོགས་པ་ཆོངས་པ་འབྲེལ་བའི་གསུང་བསྐྱགས་གསོལ། རྟོག་ཐོས་འཁོར་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་ཆད་ཅིང་ཆོས་ལ་
གནས་པར་འགྱུར། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོངས་པའི་གསུང་མཆོག་དོན་ལྡན་འཇིག་རྟེན་འདས་རིག་ནས། སྐྱེ་བོ་དགའ་ཞིང་མཁུ་བའི་ཡིད་

{@74B} ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་ཆོམ། རྟོག་དག་དོགས་བསལ་སྦྱངས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁུན་དུ་སྦྱབ། བརྩོན་འགྲུས་
སྦྱོབས་ཆེན་བསྐྱེད་ནས་འདུན་པ་སྦྱོབས་ལྡན་ཆོམ་པར་བཀྱིད། རྟོག་ལགས་པས་འཇིག་རྟེན་འབྲེན་པ་ཐན་མཛོད་གསུང་བསྐྱགས་གསོལ།

གཉིས་དམ་པའི་གསུང་མཚོ་གཞི་གཡོ་ཐོས་ནས་དེ་ཡིས་ནི། དག་བཟོ་བའི་འཁོར་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུན་དུ་སེམས་འགྱུར་བར། རྟོགས་
བཅུ་མངའ་བ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་པ་ལེགས་པར་དགོངས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཚིགས་སུ་

བཅད་དེ་སྤར་བཀའ་སྤུལ་བ། རྟ་ཐུལ་དེ་ཡིས་ཕན་བྱེད་འཇུག་པ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གང་བསྟན་པ། རྩེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང་བསྟགས་པ་
མཛེས་པ་དེ་ནི་མཉམ་པར་བྱོས། དེ་ཐོས་འགྲོ་བ་ཡོན་ཏན་བསགས་པ་སྤྱར་དུ་འཛིག་རྟོན་དོན་བྱེད་པ། ཕན་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བ་སངས་

རྒྱས་བཀའ་སྤུལ་དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། ཁོངས་པ་ཀུན་འཁོར་འདི་དག་དགའ་ཞིང་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད། བསྐྱལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་
གང་གྲུའི་བྱེ་མ་སྟོན་དུ་དག་ལ་ལེགས་པར་ད། ཀུན་ཏུ་རྣམ་པ་དག་ལ་མ་ཆགས་ཡིད་གྱུར་འདུ་ཤེས་མཁའ་འཕྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་

གྱུར་བདེ་གཤེགས་བྱང་ཚུབ་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་སེམས་མ་བསྐྱེད། དེ་དག་མ་འོངས་དུ་སྤྲོས་ན་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕག་གཞལ་ཡས་པ།
ཤུགས་གཡི་བྱེ་མ་སྟོན་ན་རྟུལ་བསལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྟོགས་ལ་གནས། དེ་དག་སྤྱོད་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆེ་ལྡན་སངས་རྒྱས་འ
དེན་

ཆེ་བ། སྲིད་པ་སེལ་ཅིང་འགྲོ་བ་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་འགྱུར། རྟོགས་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་དཔ་སྐྱོ་ཆོའི་ཚད་གྱུར་དེ་ལྟར་འ
གྱུར། བདེ་གཤེགས་མཐའ་ཡས་གྲགས་ལྡན་འཛིག་རྟོན་སྤྲུག་བསྟུལ་འགྲེལ་ཅིང་གནས་པར་འགྱུར། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་

ཞིང་ནི་ཞིང་གི་འབྱོར་བ་གཞལ་ཡས་ཏེ། འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་པ་དུ་མར་ནི། སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་
རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་གྱུར་དེ་དག་བཀོད་པ་ཟང་མི་རྣམས། དེ་ཆོ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ལྡན་ཞེས་བྱའི་རྒྱལ་བར་འཕུན་པར་འགྱུར། གཡོ་བ་

{@75A} ༣༡ མེད་ཅིང་སེམས་མེད་མི་གནས་ཆོས་ནི་འགྲོ་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར། དེ་དག་ཞིང་མཚོག་རྣམས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐམས་ཅད་
མཐུན་ལམ་མ་སྤྱངས་པའི། སེམས་ཅན་གཅིག་གྱུར་མི་འབྱུང་སྲིད་པ་དེ་ལ་ཕལ་ཆེར་སྤྱངས་པར་འདུག། དེ་དག་ནི་དེ་ཆོ་འགྲོ་བ་དེ་དག་སྤྲུག་

བསྟུལ་གཅིག་ཤེས་ཏེ། མི་རྟག་འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྟུལ་རབ་ཏུ་འཛིགས་པས་སེམས་ཅན་ཡིད་འབྱུང་བའོ། དེ་ན་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྟུལ་དང་
ནི་སྤྲུག་བསྟུལ་སྤྲུག་བསྟུལ་ཡོང་མི་འགྱུར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོོ་འཕུན་འགྱུར་ཞིང་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་སྤྱར་བར་འགྱུར། དེ་ན་

མི་རྒྱལ་དག་གི་སྒྲིལ་དང་བཞིན་གཞན་གི་འབྱུང་མི་འགྱུར། མི་སྤྱུག་མི་རྟག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་བཞིན་བདག་མེད་དང་།
ཁོ་བོ་སྤོང་ཉིད་མཚན་མེད་འཆི་མེད་མྱ་ངན་འདས་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི། སྒྲིལ་དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་འབྱུང་དེ་དག་རྣེལ་གནས་པར་འགྱུར། །

སྒྲིག་པོས་ནས་དེ་དག་འཁོར་བ་གྲོལ་གནས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་པ། ཁྱེད་འབྲེལ་སྒྲིག་དེ་ཤིང་དམ་ཚིག་པ་དག་དང་གང་ན་འདེམ་ཡོད་མི་འགྱུར།
ཁྱེད་གཞན་མེད་དང་མཁའ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་གནས་ཁང་རྣམས་ན་མེད། ཁྱེད་ཆོས་ངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་

པའི་སྒྲིག་དབྱངས་འབྱུང་། ཁྱེད་ཆོས་འབྲེལ་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷན་དག་གིས་གཟིར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
ཅི་དགོ་བའི་སྒྲིག་གཞན་འགྱུར། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་ནི་འབྱུང་ཞིང་མྱ་ངན་འདས་འགྲོར་འགྱུར། ཁྱེད་ཆོས་འཆོག་སྤོང་བ་ཐམས་

ཅད་དག་འབྲེལ་སྒྲིག་པོས་གང་བར་འགྱུར། སྒྲིག་བྱ་དམ་པ་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བྱང་ཆུབ་བརྩོན་བྱས་ནས། ཁྱེད་སྤོང་ཆེན་པོ་དེ་དག་
སྤོན་ལམ་གྱིས་ནི་འབྱུང་བ་འདི་བརྩམས་ཏེ། ཞིང་མཚོག་དེ་ན་མེས་ཅན་ཆོག་གས་གང་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་བདེ་ག་ཞེས་འགྱུར། ཁྱེད་སྤོང་པོ་

པའི་སྤོན་ལམ་ཡངས་བ་རྒྱ་ཆེན་ཞི་བ་འགྲོ་བས་མཐོང་གྱུར་ན། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཀའ་སྤྱུལ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་སྤོང་པའི་ཆོག་གས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
གྱུར་པ། ཁྱེད་ལ་བསྐྱབས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་འབྲེན་པར་འགྱུར། ཁྱེད་དག་རྒྱལ་བ་ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་དངོས་པོ་
མེད་ཅེས་སྟོན། །

{@75B} དེ་ལྟར་བས་ན་ཚུལ་ཀུན་འཇུག་ལ་མཁས་པ་འོད་པ་བསྐྱེད་པར་གྱིས། ཁྱེད་སྤོང་པ་ལུང་བསྐྱེད་པའི་ལུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ། །དེ་ནས་འོད་
གསལ་གྱི་ལྷ་བྱེ་བ་ལྷག་ལྷ་བརྩུ་བ་རྒྱུད་ཀྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནས་ཁྱེད་སྤོང་པའི་བར་གྱི་ལྷ་དེ་དག་གི་མཚོན་པ་

ཡང་མཐོང་། ལུང་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཆོས་ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། རབ་དྲུག་དག་ཞིང་དག་འབ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྒྲིལ་ནས་སྤྱོད་ལས་
ལངས་ཏེ། ལྷ་གོས་ལྷག་པ་གཅིག་དྲུག་གོས་ནས་ལྷ་མོ་གཡམས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བརྩུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་

སུ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་བདུད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔས་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་
སྤྱད་དུ་གང་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་པོ་འཛིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཞེས་བཀྱི་བ་མཆིས་ཏེ། དེས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་རྟོགས་པར་བགྱིད་དོ། །དེ་རྟོགས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྤོབས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པའི་
སྤོབས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤོབས་པ་དང་། ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྤོབས་པ་དང་། འཇམ་པའི་སྤོབས་པ་དང་། དག་བའི་སྤོབས་

པ་དང་། རིགས་པའི་སྤོབས་པ་དང་། གྲོལ་བའི་སྤོབས་པ་དང་། ཉེ་བར་གྱུར་པའི་སྤོབས་པ་དང་། ཟབ་པའི་སྤོབས་པ་དང་། ལྷ་བའི་སྤོབས་པ་
དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་

སྤང་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྲད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བགྱིད་དེ། དེ་འདི་སྤྲམ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་

ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ལོ། །གང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་སྟེ། ཚོས་གང་ཡང་རྣམ་
པར་རྟོག་པར་རྣམ་པ་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། ཚོས་གང་ལ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་

{@76A} ༣༡། །དེ་ལ་ངེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཨ་ལ་འཇུག་པའི་སྤོབས་པ་རབ་དུ་
ཐོབ་ཅིང་། དེ་དག་ཨ་འི་སྒོ་ལ་ཞུགས་པས་སྤོབས་པ་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཨ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་མཐའ་ཡས་པ། ཀུན་དུ་མཐའ་ཡས་

པ་ལྟ་མ་བགྱིས་པ། མཛོན་པར་འདུས་མ་བགྱིས་པ། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ། མི་གནས་པ། མི་གཡོ་བ། འདུ་བ་མ་མཆིས་པ།
འཕྲོ་བ་མ་མཆིས་པ། རྟོག་པ་མ་མཆིས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་མཆིས་པ། མ་བསྐྱབས་པ། ཡོངས་སུ་བྱུག

པ་མ་མཆིས་པ། མ་བརྟགས་པ། གཟུགས་མ་མཆིས་པ། བརྟན་དུ་མ་མཆིས་པ། བཟླར་མ་མཆིས་པ། མ་མཐོང་བ། བསམ་དུ་མ་མཆིས་པ། རྣམ་
པར་མི་གནས་པ། མ་ཞེས་པ། རྣམ་པར་མ་ཞེས་པ། མ་སྒྲོས་པ། མ་བསྟན་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ།

བསམ་དུ་མ་མཆིས་པ། སོང་བ་མ་མཆིས་པ། འོངས་པ་མ་མཆིས་པ། ཉེ་བ་མ་ལགས་པ། རིང་བ་མ་ལགས་པ། མ་བརྟགས་པ། གདགས་པ་མ་
མཆིས་པའི་ཚོས་ཅན། མིང་མ་མཆིས་པ། བརྟན་མ་མཆིས་པ། གཉེན་པོ་མ་མཆིས་པ། སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པ།

འཕྲོ་བ་མ་མཆིས་པ། འཇུག་པ་མ་མཆིས་པ། བརྟག་དུ་མ་མཆིས་པ། མི་ཟད་པ། གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ། མ་བྱུང་བ། བརྟན་པ་མ་ལགས་པ།
བདེན་པ་མ་ལགས་པ། ཞོ་བེ་མ་ལགས་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། སྤངས་པ་མ་ལགས་པ། སྤྱང་བར་

འོས་པ་མ་ལགས་པ། གདགས་སུ་མ་མཆིས་པ། མཚན་མས་མ་བསྐྱོད་པ། མ་བཟུང་པ། མ་བོར་པ། འཛིན་པ་མ་མཆིས་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
མ་མཆིས་པ། གཏད་དུ་མ་མཆིས་པ། ཡོངས་སུ་གཏད་དུ་མ་མཆིས་པ། མ་བཏང་པ། ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་སྟེ། ཨ་

ཞེས་བགྱི་བ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་བགྱིས་པ། ཚོས་གང་གི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །ཨ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཚོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བར་བགྱིད་པ་མ་
ལགས་སོ། །ཨ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཚོས་གང་གི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའང་མ་ལགས་སོ། །ཨ་ནི་མ་འགགས་པ་སྟེ། ཚོས་

{@76B}གང་གི་འགག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའང་མ་ལགས་སོ། །ཨ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡང་མ་ལགས་པ་སྟེ། ཚོས་གང་གི་མི་འགག་པའི་
རྒྱུར་འགྱུར་བའང་མ་ལགས་སོ། །ཨ་ནི་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། ཨ་ནི་བཏགས་པ་ཡང་མ་ལགས།

མ་བཏགས་པ་ཡང་མ་ལགས། ཨ་ནི་སྤངས་པ་ཡང་མ་ལགས། མ་སྤངས་པ་ཡང་མ་ལགས། ཨ་ནི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ལགས། མ་ཤེས་པ་ཡང་
མ་ལགས། ཨ་ནི་དམིགས་པ་ཡང་མ་ལགས། མ་དམིགས་པ་ཡང་མ་ལགས། ཨ་ནི་སྦྲོང་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་སྦྲོང་

པ་ཡང་མ་ལགས། ཨ་ནི་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་ཡང་མ་ལགས། དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་ཡང་མ་ལགས། ཨ་ནི་མཚན་མ་ཡང་མ་ལགས།
མཚན་མ་མ་མཆིས་པ་ཡང་མ་ལགས། ཨ་ནི་སྒྲོན་པ་ཡང་མ་ལགས། སྒྲོན་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཨ་འི་ཚུལ་ལོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་གཅིག་པ་སྟེ། ཨ་འི་ཚུལ་ལོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་འ
གྲོ་བ་གཅིག་པ་སྟེ། ཨ་འི་འགྲོ་བ་ལོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་འཇུག་པ་གཅིག་པ་སྟེ། ཨ་ལ་འཇུག་པ་ལོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་

གདགས་པ་གཅིག་པ་སྟེ། ཨ་ས་གདགས་པ་ལོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་གཅིག་པ་སྟེ། ཨ་འི་ཐ་སྙད་དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་པ་གཅིག་པ་
སྟེ། ཨ་ས་བརྗོད་པ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་རྟོགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་

པར་བགྱི་ལོ། །ཚོས་གང་མ་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བགྱི་ལོ། །ཚོས་གང་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་མ་གྲུབ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བགྱི་ལོ། །ཚོས་གང་མ་འགགས་པ་དེ་དག་ནི་འགག་པ་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བགྱི་ལོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་གང་མཛོན་པར་འདུ་མ་བགྱིས་པ་དེ་དག་ནི། འདུ་མ་བགྱིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བགྱི་སྟེ། དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བགྱིལ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་མི་ལམ་ན་

{@77A} ༩༩། །བྱ་བ་སྒྲུའོ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བར་བགྱིལ། །དེ་ཅི་འོས་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྩ་མི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། མ་བྱུང་བ། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གདགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

བྱེད་པ་ཡང་འཆའ་བར་བགྱིལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲག་ཅེས་ཐ་སྙད་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བཟུང་བར་བགྱིལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་གདགས་པ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་གདགས་པར་བཟུང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆབ་ཏུ་གདགས་པའི་ཐ་སྙད་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཟུང་བར་བགྱིལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ།

སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཟུང་བར་བགྱིལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱིས་པ་རྣམས་དག་འ་བར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་རྩ་མི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་བགྱིའི་རྩ་མི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་

དག་འ་བར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་མིག་ཡོར་དང་། སྤྲིག་རྒྱུ་དང་། བྲག་ཅའི་བྱ་བ་དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བགྱིས། །བྲག་ཅེས་བྱ་བ་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཆའ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

སྒྲུབ་བཞེས་བགྱི་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་ནས་འོད་གསལ་ལ་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོག་གསུམ་བཅུད་པ་དག་གིས་མཛོན་པར་བསྟོད་པ། བདེ་ག་ཞེས་ཁྲོད་ཀྱིས་ཚུལ་གཅིག་མཁྱེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་གཞན་དང་གཞན་དུ་གསུངས། །ཐུབ་པ་

འཇིག་རྟེན་མཁས་པའི་སྤྲས་རྣམས་རྣམ་པར་རོལ་པའང་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་མེད་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་མི་ཚུད། །བདག་གི་དོན་དེ་ཕྱོགས་བཅུར་མ་མཆིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འགོ་བསྟོད་། །སྐྱུ་མ་གསོག་དང་སྤྲིག་རྒྱུ་ཆུ་མ་མཆིས་ལ་ཆབ་ཀྱི་འདུ་ཞེས་

{@77B} ༣༩། །བྱིས་པ་དེ་དག་སྤྱོད་ལོག་དེ་བཞིན་འཁྱུལ་ཏེ་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བར་བགྱིད། །དེ་དག་ཡང་དག་མ་འཆའ་མི་མཁས་གནས་མིན་དངོས་ལ་རྟེན་ཀྱང་འཆའ། །དེ་བཞིན་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྤྲིག་རྒྱུ་འདྲ་བའི་ཕྱང་པོ་ཡོང་མ་འཆའ། །འཁོར་བར་དག་འ་བཟུག་རྩ་བུ་ཟུག་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་

དེ་ཡིས་དབང་པོ་བདུན། གང་ལ་མི་མཁས་དེས་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཁོང་ལ་དངོས་མ་མཆིས། གྲོ་སྒྲོར་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ལ་
བདེ་བར་འདུ་ཞེས་ཀྱོང་བ་ལ། ཉོན་མོངས་འཛིགས་པ་ཆེ་དང་དུག་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་འབྲང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་

སྤྲུག་དུག་ཆེན་ཉོན་མོངས་མཆོངས་མེད་རྗེས་སུ་འབྲང་། གྲོ་སྒྲོར་དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་གང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱུར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ། དེ་
རྣམས་དེ་དག་རྗེས་འབྲང་བྱིས་པ་མི་མཁས་གཞོན་པའི་ཁྱུར་ཡང་ཁྱེད། དེ་དག་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་སྒྲོ་ཐར་པ་བགྱིད་པ་སྤོང་པ་འདི་ཐོས་ནས། །

སྒྲིམ་

བྱུང་ན་པ་སྒྲོ་ཞེན་དེ་དག་བསྐྱེད་དག་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིགས། བདེ་ག་ཞེགས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཨ་ཡི་ཡི་གེ་ཚུལ་ཆེན་སྒྲོ་གཅིག་དེ་ལྟར་བསྐྱེད།
དེ་ལ་ཡང་དག་སྒྲོ་ཅན་ས་ལས་ཤིང་སྒྲིབ་ཞིན་དུ་ཡིད་བསྐྱེད་ཅིང་། བདུད་རྣམས་བྱེ་བ་དཔུང་དང་བཅས་བཏུལ་བྱུང་ཆུབ་ཞི་བ་མཛོན་འཆོང་
གྱུ། །

ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གྲུ་བཅས་སྒྲིབ་པོ་ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་ཅང་མཁྱེན་དེས་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་གྱི་དམ་པ་
དེས། ལྷུར་དུ་ཉོན་མོངས་དུག་བསལ་བྱུང་ཆུབ་དཔག་ཡས་ནི་བ་འཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། གྲོལ་ནས་དུག་མེད་གྱུར་བ་སྒྲིབ་པོ་གཞན་མཐོང་དེས་

པའི་མཁྱེན་བརྟེན་ནས། སྤོང་ལ་ལྷུར་ཕྱིན་དུག་མེད་བདེ་ཞིང་གདུག་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་མཛོད། བདེ་ག་ཞེགས་ཐམས་ཅད་སྤོང་
ཡང་བདག་ཏུ་རྟོག་རྣམས་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྟོག འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཁས་པ་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་བསྐྱབས་པ་དག གྲོལ་ནས་

འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཆགས་མེད་ཡིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས། དེ་ཡི་ཚུལ་མཐོང་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དེ་དག་མཐུ་ཆེན་མགོན་པོར་འགྱུར། འཆོང་
དང་བཅིངས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་མེད། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཁོར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཞི་མི་འདག་ཉོན་མི་
མོངས། །

{@78A} ༩༩ ཉོན་མོངས་མཆོན་མ་མེད་ཅིང་ནི་བྱེད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་མེད། གང་གིས་ཚུལ་ཆེན་དམ་པ་འདི་མཐོང་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དུ་འགྱུར། གྲོལ་ཞིང་འགྲོལ་མཛོད་ཞི་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་མཛོད་ངོ་མཆོར་འགྱུར་མི་མང་ལ། བཅོམ་ལྷན་ལྷན་
བཅས་འཛིག་རྟོན་

དཔྱིད་ཀྱི་སྒྲིག་རྒྱུ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པ་སྟེ། །ཀུན་རྟོག་བདག་ཉིད་ཟིལ་གཞོན་བདག་དང་གཞན་མེད་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་རྟོག །འགྲོ་བ་སྤྱད་པ་སྤྱ
ལ་དེ་ན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་མེས་ཀྱིས་མེས་ཀྱང་ནི། །ལས་དང་འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་དེ་མྱོང་གང་གྱུར་དེ་ཡང་མེད། །བདེ་ག་ཞེགས་

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ད་ཡུལ་ཚུལ་ནི་བདག་ཅག་འཆོལ། །དེས་ན་ད་ལྟར་བདེ་ག་ཞེགས་ནི་ཐུགས་དབང་པོ་ནི་ཞིང་དེས་པ་སྟེ། །དགོ་
བའི་སྒོ་མང་འདག་གཙང་བྱི་མེད་ཚོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་འཕགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟོན་པས་

བསོད་ནམས་གང་བྱུང་བ། །ཇི་སྟེད་དཔལ་སྤྱད་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོས་རྣམ་སྤྲིན་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་གྱུར་པའི། །བདག་ཅག་དག་ཅུ་དེ་ཡིས་འགྲོ་
བའདི་ཀུན་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་ཞོག །བསོད་ནམས་འདི་ཀུན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་བསྟོན་ཀུན་གྱང་རྒྱལ་བར་ཞོག །དེ་ནས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་དེ་དག་གི་ལྷ་ག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྟོབས་པ་ཐུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ཡང་ཐུགས་སུ་ཆུད་ལ་འཁོར་དེ་དག་གིས་གྱང་ཁྱད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་མཁྱེན་ནས་དེའི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། །འཇིག་རྟེན་དོན་མཛད་རྣམ་པར་འབྲེན་མཆོག་ཀུན་
མཁྱེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གཞོན་པ། །བདེ་ག་ཞེགས་ཐུགས་རྗེ་ལྷན་རྣམས་རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་བཞད་པ་མི་མཛད་ན། །རྒྱལ་བ་དཔལ་སྤྱད་

རྒྱུ་གཉིས་མཆོག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བརྩེས་བཀའ་ལྟུང་གསོལ། །འཇིག་རྟེན་འདས་ཁྱོད་ཅི་སྤྱད་འཇོག་མཛད་དེ་རྒྱུ་བདག་ཅག་རྣམས་
ལ་གསུངས། །གཙོ་བོ་དེ་ཐོས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་དང་འགྱུར་ཞིང་། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ངེས་འབྱུང་ལས་དང་འབྲས་བུ་

{@78B} །གཞལ་ཡས་བགྱིད་པར་འགྱུར། །དེས་ནི་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བར་སྤྱད་པ་སྤྱལ་ཉམ་ཐག་འདི། །འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྟན་སྤྱད་པའི་རྒྱུ་མཆོ་འདི་ནས་སྒྲོལ་བར་འགྱུར། །དྲང་སྟོང་ཆེན་པོའི་གསུང་མཆོག་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་བཟང་པོ་འདི་
ཐོས་ནས། །

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཉིད་འཆོལ་དགོ་ལ་བརྩོན་ཞིང་དག་པར་འགྱུར། །ཐེ་ཚོམ་བྲལ་གྱུར་རྣམ་དག་ཡིད་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་
དྲག་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅིང་། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་བསྟན་པ་བཞིན་བགྱིད་ཁྱོད་དང་འཐུན་བྱུང་སྐས་སུ་འགྱུར། །འཁོར་རྣམས་འདི་དག་

བརྟེན་པ་གཞན་མ་མཆིས་པར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ལྷ། །འགྲོ་བའི་རྩ་ལག་རྟོག་པ་ཡིད་གཉིས་བསལ་ཞིང་བཀའ་ལྟུང་སྤྱལ་དུ་གསོལ།

ཁའི་མ་ལུ་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཁྱོད་གྱི་ཞབས་འབྲིང་གནས་ཤིང་ཉན་པར་འཚོལ། གསུང་རབ་ལེགས་བརྗོད་བདུན་རྩེ་འི་ཆར་ཐོབ་

གང་དག་སྒྲོམ་པ་འཚོལ་བར་འགྱུར། འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱི་འཁོར་འདི་དག་ཅིང་སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་འཚོལ། འའི་དུ་སོང་བའི་མ་ལ་བྱ་
ལྷ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་གྱི་ཞལ་དུ་ལྷ། ཁད་ག་ལེགས་ལྷ་རྣམས་ལུང་བསྟན་བཀའ་སྤྱོད་བཞད་པའི་དོན་གྱི་བསྟན་དུ་གསོལ། སྟོབ་པའི་

གསུང་མཚོ་གཤམ་ན་འཇིག་རྟེན་དོན་ཆེན་ལིན་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། སྟོབ་པ་དེ་རིང་སུ་ཞིག་དག་པ་འཕེལ་ཞིང་གྲགས་པ་དོན་དུ་གཉེར། སུ་
ཞིག་འབྲེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཏིར་རྟེན་འགྱུར་བ་བདག་ཅག་དེ་ཉན་འཚོལ། རྒྱལ་བའི་འཁོར་རྣམས་ཁྱོད་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐོས་

ཤིང་དགར་གྱུར་ནས། རྒྱལ་འདི་སྟོན་ཅིང་ཉིང་འཛིན་སྟོབས་ལྡན་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པར་འགྱུར། རྟོན་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་རྟ་བྱལ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤར་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྟ་བྱལ་ཁྱོད་གྱི་སྟོབས་པ་ལེགས་པར་དུས་ལྡན་སྟོབ་པ་ལིན་ཏུ་

ལེགས་པ། ཁད་ག་ལེགས་རྣམ་པར་སྤྱུལ་བཞིན་དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་སྟོབས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། སྟོབས་པ་ཆེ་འབྱུང་དེ་ཕྱིར་གང་དང་གང་དག་
ཁྱོད་གྱིས་དྲིས་གྱུར་པ། རྟོན་གསུང་བསྟན་ངས་བཤད་ཀྱིན་གྱིང་དབང་པོ་ཞི་བས་མཉན་པར་གྱིས། རྟོན་གསལ་བ་ཡི་ལྷ་རྣམས་སྟོན་ག

{@79A} ༩༩ རྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་མཐོང་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་མེད་ཡིད་ཅན་འདི་དག་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་ཞུགས། བྱང་
ཆུབ་ངེས་འབྱུང་ལམ་མཚོ་གཡང་དག་རྒྱལ་བས་དོད་པ། བྱང་ཆུབ་འགྲོ་འདོད་གང་ཆོ་སྟོན་མེད་ལམ་སྟོར་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར། །

རྒྱལ་གྱི་དམ་པ་ལིན་ཏུ་གསལ་སྤྱོད་མེད་མ་ཡིན་འདི་ཐོས་ན། སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་དོན་གཉེར་སྟོབས་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཞི་འཕོབ་འ
གྱུར། རྟོན་སྟོབས་སྟོབ་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བ་མིན་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ངེས་འགྱུར། རྟ་སྟོབ་མ་བཞིན་དག་འབས་བྱང་ཆུབ་མཚོ་གཏུ་དེ་
དག་

སྟོན་ལམ་བཟབ། རྟོན་གསལ་ལྷ་རྣམས་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་འདོད་ལ་རྒྱལ་གྱི་སྟོབ་བསྟན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཕྱ་བའི་
རྒྱལ་འདི་བསྟན་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་མའི་གྲངས་པས་ཆེས་མང་བ་དག་བྱང་ཆུབ་དག་འབྱས་ཏེ། རྟེན་ཡི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་མཁས་

པ་རང་བྱང་སྟོན་བྲལ་ཀྱིན་མཁྱེན་འགྱུར། རྟོན་ཞིང་མཚོ་གཡོང་དུ་མེད་པ་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བ་བརྒྱ་འགྲངས་པར། ཡངས་ཤིང་ལིན་ཏུ་
དག་འལ་མཐའ་དག་བཀོད་པ་རྣམས་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཀྱུན་གྱི་ཞིང་དུ་རན་སོང་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་མི་ཁོམ་ཡོང་མི་འབྱུང་། ཁད་

བར་གཤེགས་རྣམས་ཐུགས་བརྩིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་འབྱུང་མཛད་པར་འགྱུར། ཁིང་རྣམས་དེ་དག་གང་ནའང་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་
སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་ཉིད་དུ་མངོན་ཐྱོགས་འཕྲོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། འདྲི་རང་བྱུང་

སངས་རྒྱུ་ཉིད་སྟོན་མཛད་པ་འཛིན་རྟེན་མཁས་རྣམས་ཀྱི། རྒྱ་ཆེ་འོ་ཆད་ནི་བསྐྱལ་བ་བྱེད་བརྒྱ་འགྲངས་གང་གྲུའི་བྱེད་ཀྱིད་འགྱུར། འོ་
ཐུལ་འཛིན་རྟེན་ཁྲག་ཁྲིག་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཐུང་ན་བསྐྱེད་པ་བས། གང་ཡང་སྦྱོས་པ་འམ་བུད་མེད་གཅིག་ཅིག་བྱུང་ཆུབ་ཡང་

དག་དགའ་བྱས་ན། བསོད་ནམས་དེ་ལ་སྡུ་མས་གྲངས་སམ་དཔེར་ཡང་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ། འདྲི་བས་བྱུང་ཆུབ་ཞུགས་པའི་སྦྱོས་བུ་དམ་པ་
བྱུང་ཆུབ་དགའ་བར་གྱིས། འོ་ཐུལ་འདི་ལ་འདྲེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྱུང་བ་རྟེན་སྤྲུལ་མི་ན། འདྲི་ཐུ་དུམ་བ་རའི་མེ་ཏོག་འདྲ་ཞེས་

{@79B} སངས་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་སྒོ་མངའས་གསུངས། འདྲི་ཕྱིར་སྤྲ་ན་མེད་པའི་ནི་བདེ་བྱུང་ཆུབ་མི་གང་འདོད་པ་ཡིས། འཁོར་དུ་སྒོ་སྤྲ་
སྟོན་བཟང་མཁྱེན་པ་ཆུ་ལ་མཁས་འདྲེན་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། འདྲི་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ཞལ་ནས་དོན་བྱེད་གསུང་དག་དེ་འདྲ་ཐོས་གྱུར་ནས། འདྲི་
ཁོར་རྣམས་ཐམས་

ཅད་ཡི་རངས་མཆོག་ཏུ་དགའ་ཁིང་ཡང་དག་དགའ་བར་འགྱུར། ཁྲག་ཁྲིག་ལྷ་རྣམས་ནམ་མཁའ་འཁོད་ནས་གོས་ཀྱི་གཡལ་བའི་འདོར་
པར་བྱེད། དགའ་ནས་སངས་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་སྒྲ་ཡང་ཕྱུང་། འཁོར་བུགས་ཁི་སྦྱེ་བོ་ཉན་མེད་ས་ཆོད་པས་ཆོད་
གྱུར་ནི་

བར་མཛད། འབདྱུང་ཙུ་སྟོན་ཅིང་དུག་གསུམ་ནི་མཛད་སེམས་ཅན་དུག་ནི་བསྒྱུག་དུ་གསོལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོས་ནས་སྦྱེ་དགྲུའི་དུག་
མེད་འགྱུར་ཁིང་དག་མེད་འགྱུར། སྦྱག་བསྐྱལ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེན་ལས་ཆུ་ལ་ཐོས་མི་བཟང་སྤྲིད་པའི་རྒྱུད་ལས་གྲོལ། འདྲི་གསལ་བ་ལུང་
བསྟན་

པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པའོ། ཁྲམ་པོ་བརྒྱད་པ། དེ་ནས་དགོ་རྒྱུ་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནས་འ
དྲ་གསལ་བའི་ལྷ་འི་བར་དག་གི་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཆོམ་ཁིང་མགུ་ལ་

ཡི་རངས་ཏེ། རབ་དུ་དགའ་ཁིང་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱོས་ནས་བདག་ཅག་ཆུ་ལ་སྤྲ་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་པ་ཡང་བརྟེན་ཅིང་བཅོམ་

ཡུན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། བཅོམ་ཡུན་འདས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆིས་ཏེ། ཏིང་ངེ་

འཛིན་དེ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་བའི་ཆོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཤ་སྟག་སྤྱིང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་མི་སྤྱིང་ལ། སྟག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ལགས་བདེ་པ་ཡང་མ་ལགས་པ་ཡང་མི་སྤྱིང་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གཞོན་

པས་གཞོན་པར་བགྱིས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདྲ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། མིའི་གཞོན་པས་གཞོན་པར་བགྱིས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདྲ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ལག་པ་བཅད་དམ། རྒྱུ་པ་བཅད་དམ། རྒྱ་ལག་བཅད་དམ། རྩ་བ་འཕྲ། རྩ་ལ་རྩ་བ་དང་རྩ་གཏུབས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདྲ་

{@80A} ༣༡། ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་ལྟག་གིས་གཞུས་སམ། སྤྱི་ལྟག་སྤྱིང་ཚལ་ལམ། ལྟག་གིས་གཞུས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདྲ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཅོམ་རར་བཅུག་གམ། ལྟགས་སྤྱོད་དང་། འིང་སྤྱོད་ཀྱི་བཅུག་གམ།

བཅོམ་ཆ་དམ་པོ་ལ་རྒྱས་བཏབ་བམ། བྱིས་པའི་གཙུག་ཕྱད་ལྟར་བཅིངས་སམ། དུགས་ཀྱི་སྤོང་ལྟར་བདུགས་སམ། བྱུང་མ་འིང་བདུངས་པ་ལྟར་བདུངས་སམ། འདམ་བུ་གཞོམ་པ་ལྟར་བཅོམ་འམ། འབྲུ་མར་གྱི་མར་མེ་ལྟར་འབར་བར་བྱས་སམ། མར་གྱི་མར་མེ་

དང་ཞོ་བསྐྱོལ་བ་ལྟར་འབར་བར་བྱས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདྲ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེའི་ནང་དུ་བོར་རམ། མེང་གའི་ཁར་བསྐབས་སམ། སྟག་གི་ཁར་བསྐབས་སམ། སྐམ་རིལ་བྱ་བ་ལྟར་གྱིལ་ཏམ། བྱི་བོའི་ཆད་པ་ལྟར་བཅད་དམ། ཉེས་བྱུང་བ་

བསྐྱགས་པ་ལྟར་བསྐྱགས་སམ། ཀར་ [~SHA] པ་ཏ་ཅོམ་དུ་གཏུབས་སམ། འབྲས་སྤྱི་བཅོམ་ལྟར་བཅོམ་སམ། སྤྱིང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ཡང་བདེ་བའི་འདྲ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་སྤྱིང་ངམ། གསལ་ལ་འིང་གི་རྩེ་མོ་ལ་བཞག་གམ། གསལ་དཔའི་གནས་

སྤྱི་མིང་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མོག་གཅོད་ཀྱང་བདེ་བའི་འདྲ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་ཡང་མ་ལགས། མི་བདེ་བ་ཡང་མ་ལགས་པའི་འདྲ་ཤེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་ཅུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་བའི་

ཆོས་པོ་དེ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་དཔོན་པའི་ཆོ་སྤོན་ལམ་འདི་ལྟར་བཏབ་སྟེ། གང་གི་བདག་ལ་ཁ་ཟས་བྱིན་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་

པར་གྱུར་ཅིག། གང་གིས་བདག་ལ་སྒྲོམ་བྱས་པ་དང་། གང་གི་བདག་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་བྱས་པ་དང་།

བསྟེན་སྣང་བྱས་པ་དང་། མཚོན་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། གང་ཡང་བདག་ལ་གཤེགས་པ་དང་།
མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་གཅོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་

{@80B} ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཁིང་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ལམ་དང་ལྡན་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རྗེས་སུ་སོང་བའི་བདེ་བའི་འདྲ་ཤེས་ལ་སྟེན་ཅིང་སྟེན་ལ་སྟོན་ཁིང་མང་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་
བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། །གང་གི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་
པར་

གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་ཤིང་མི་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་འདི་ལྟར་ཆོ་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་
དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་སྟེ། དབང་ལྡེ་ཐོབ་པར་རིག་པར་

བགྲོའོ། །དེ་འཚལ་ན་ཆོ་རྗེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་འཚལ་ན་བསྐྱལ་པ་གངས་མ་མཆིས་པར་གནས་སོ།
།དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕྲོགས་པའི་ཆོན་པོ་དེ་ཐེག་པ་ཆོན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཤིང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འསྐྱབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕྲོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་
དུག་པོ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བས་

ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
རིག་པར་བགྲོ་བའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་

འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུའོ། །དེ་ནས་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་བརྗོད་ནས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་

བཅད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་པ། དགོ་རྒྱལ་ལྷ་ཚོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཚོས་ལ་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་སྟེ།

{@81A} ༩༩། རྟོན་པ་དབང་པོ་ཞི་ཞིང་ཞི་བ་མཁུན་ལ་མགོ་བོས་སྐྱབས་སུ་མཆིས། རྟེན་གཤམ་པས་མཚོན་པའི་སངས་རྒྱལ་དོན་མཁུན་འཁོར་བ་རྒྱལ་གྱུར་པ། ཐུབ་པ་མི་ཡི་འདྲེན་པའི་ཚུལ་མཁམས་རྒྱལ་བ་འདྲེན་པ་འདྲེན་ལ་བསྟོན། འདི་ན་རང་བཞིན་ངེས་པའི་

ཐུབ་ཚོས་གནས་པ་གང་ན་འདྲེན་པ་མཆིས་ཏེ། རྒྱལ་འདི་མཁམས་པོས་སྐྱུ་མ་ཇི་བཞིན་སྟོན་གྱིས་ཐུབ་པ་ལེགས་པར་མཁུན། ཡན་ལག་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་བརྟན་རི་སྟོན་འབྱུང་བ་མཁམས་པས་རྟོགས་པ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་བདེ་ག་ལེགས་ངང་སྟོང་སྟོན་གྱིས་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་

གཟིགས། འདི་ན་སེམས་ཅན་སྟོན་དང་ཤེད་བྱ་གསོ་བ་གང་ཟག་མ་མཆིས་ཏེ། མི་མཚོག་སྟོན་གྱིས་འདྲེན་ལེགས་རྣམ་པར་བཞིག་ཅིང་སྟོང་པར་རྣམ་གཞག་ལ། རྟེན་གཉིས་དམ་པ་སེམས་ཅན་གཙོ་བོ་བྱམས་པ་གཞལ་ཡས་སྒྲོམ་པ་འདྲེན་པ་མཛད། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱལ་དགོངས་

པ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་པར་དགའ། བྱམས་པ་དགོ་སྒྲོམ་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲེན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་བཞིག་ཅིང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་མེད་པར་མཁུན། རྟེན་ལྟར་རྟེན་གཉིས་དམ་པ་རྟོག་པ་མི་མང་པ་ཐེ་ཚོམ་བྲལ་

ཐུགས་ལྷན། རེས་ན་བདེ་ག་ལེགས་རྣམ་བརྟགས་སྟོ་མང་འཚོན་འོས་སྟོན་ལ་མཚོན་པ་འཚོལ། བདེ་བར་ག་ལེགས་པ་སྤྱུག་བསྡུལ་སྤྱིགས་བཅུར་གནས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་དམིགས་གྱུར། རྒྱ་ཡི་ལྟར་གྱུར་སྟོན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་ཇི་བགྱི་བ་གསུངས། རྟེན་ལྟར་

རྒྱལ་མཚོག་བདག་ཅག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འཚོལ། རེས་ན་རྟེན་གཉིས་གཙོ་བོ་མི་མཚོག་མཚོན་འོས་སྟོན་ལ་མཚོན་པ་འཚོལ། ཐུབ་པ་སྟོན་གྱིས་སེམས་ཅན་དང་ནི་བསལ་བ་བྱི་སྤྱུག་བསྡུལ་མི་གཟིགས་ལ། དགྲེས་པ་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་དགྲེས་པའི་ཐུགས་གྱིས་

མི་དགྲེས་རྣམ་པར་བསལ། རྟེན་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ཚུལ་ནི་བསལ་གྱིས་མི་ཁུབ་ཚུལ་འདི་ཇི་བཞིན་འཚོལ། རེས་ན་མི་མཚོག་སྟོན་ལ་མཚོན་པ་མཁུན་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བགྱི། རྟོན་བྲལ་སྟོན་གྱིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱུག་བསྡུལ་ཐུང་ན་འདས་མ་དམིགས། འོན་ཀྱང་འཁོར་བར་

{@81B} སེམས་ཅན་གཟིགས་ཤིང་དོན་མཛད་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྡུལ་འགྲོ་དང་ཐུབ་དང་ཐུང་ན་འདས་དང་གནས་མ་མཆིས། སངས་རྒྱལ་ཚུལ་འདི་རྟོགས་ནས་ཐུབ་པ་མཚོན་འོས་སྟོན་ལ་མཚོན་པ་འཚོལ། འདྲེན་པ་ཚད་མེད་བཞི་བོ་གཟིགས་ཤིང་

དེ་ཡང་

གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟན། །གང་ཞིག་དེར་དྲུལ་མ་གཟིགས་གང་ཡང་ཚད་མེད་གནས་པ་དེ་མ་གཟིགས། །ཐུབ་པས་བག་མེད་གང་ཡང་མ་གཟིགས་བག་ཡོད་མི་ཡང་མ་གཟིགས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཚུལ་འདི་འཆའ་ནས་ཐུབ་པ་སྟོན་པ་ཁྱེད་ལ་མཚོད་པ་བགྱིས། །ཐུབ་

པ་སྟེ་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པས་སྐྱབས་པ་མཛོད་ན་མ་བརྟེས་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་འབྲེན་པ་བྲན་པ་མ་གསུངས་མ་ལགས་བསྟེལ་བ་ཡང་མི་མངའ།
།བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་ལུས་ལ་སོང་བའི་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱོམ་པར་གྱིས་ཤེས་གསུངས། །སངས་རྒྱས་ཚུལ་འདི་རིག་ནས་བདེ་བར་

ག་ཞེགས་པ་སྐྱབས་ལ་མཚོད་པ་བགྱིས། །འབྲེན་པས་ཚོར་བའི་རང་བཞིན་བཅའ་བ་མཛོད་ན་བརྟེས་པར་མ་གྱུར་ལ། །ཚོར་བ་ཚོར་བར་བགྱིད་
པའང་ཐུབ་པས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་ན་མ་བརྟེས་ཏེ། །དེ་ལྟར་གང་ཞིག་བྲན་སྐྱོམ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོང་མ་གཟིགས། །སངས་

རྒྱས་ཚུལ་འདི་འཆའ་ནས་སྟོན་པ་ལ་ནི་བདག་ཅག་མཚོད་པ་བགྱིས། །ཐུབ་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགོངས་ཏེ་བཅའ་བ་ན་མ་
བརྟེས་ལ། །གང་གི་ཉེ་བར་གཞག་པ་དེ་ཡང་བྲན་པ་མེད་པར་རབ་མཁྱེན་ཀྱང་། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་འདུས་བྲན་པ་

བསྐྱོམ་པར་གྱིས་ཤེས་གསུངས། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་དགོངས་པའི་འདི་འཆའ་ནས་ནི་སྟོན་ལ་མཚོད་པ་བགྱིས། །འཇིག་རྟེན་ཐན་པར་
བཞེད་པས་ཚོས་དང་ཚོས་ལ་གངོད་དེ་མ་གཟིགས། །བསྐྱོམ་པར་གང་གསུངས་བྲན་པ་དེ་ཡང་འདི་ན་རང་བཞིན་མ་མཆིས་ལ། །ཐར་པ་

འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་འདུས་བྲན་པ་བསྐྱོམ་པར་གྱིས་ཤེས་གསུངས། །སངས་རྒྱས་ཚུལ་བཞི་པོ་འདི་རབ་ཏུ་འཆའ་ནས་སྐྱབས་ལ་མཚོད་པ་
བགྱིས། །གནས་གཅིག་མཆིས་པ་མ་ལགས་གཉིས་སུ་སུ་མ་གསུམ་འམ་བཞི་ལྟ་ག་ལ་མཆིས། །གང་གིས་གནས་སུ་བཞེད་པའི་བྲན་པ་

{@82A} ༩༩ །དེ་ཡང་གང་ན་འང་མ་མཆིས་ཏེ། །དེ་བས་གང་གི་བདེ་བ་འམ་སྤྱག་བསྤུལ་ཡང་དག་གང་ན་འང་དེ་མ་མཆིས། །སྟོན་པའི་
ཚུལ་འདི་འཆའ་ནས་དེས་ན་བདག་ཅག་ཁྱེད་ལ་མཚོད་པ་འཆའ་ལ། །སྟོན་པའི་ཚུལ་མཆོག་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་དག་སྤོང་གང་དག་

འཇོན་བགྱིད་ན། །འདི་དག་ཐར་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་འཁོར་བ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་དེ་ནི་ཚུལ་འདིར་མ་བཅིང་མ་གྲོལ་བྱུང་
ཆུབ་འབྲེན་པ་མིན། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་མ་བཞིག་དེས་ན་ཁྱེད་ལ་མཚོད་པ་འཆའ་ལ། །ཐར་མཛོད་སྤྲད་དུ་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་ལམ་ཞི་རྩུ་འཕུལ་རྒྱུ་ཤུལ་གསུངས། །འདི་དག་བསྐྱོམས་ན་མི་རྣམས་དབང་པོ་དུ་ལ་ཞིང་མུ་རན་འདེའ་བར་འགྱུར། །ཡང་དག་དུ་
ན་རྩུ་འཕུལ་དང་ནི་རྒྱུ་ཤུལ་པ་མི་དམིགས་ཏེ། །ཆད་པར་མི་འགྱུར་བྱ་བ་འད་སྟོན་ཅིང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡོང་མི་དམིགས། །ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་གྱི་བསྟན་འདིར་ལྷོ་ཆོག་ཐེ་ཆོམ་གང་ན་འད་མ་མཆིས་ཏེ། །དེ་དག་དེ་ལ་ཞེས་རྒྱུར་མ་མཆིས་དེ་བཞིན་སེམ་ཉི་མ་མཆིས་འགྱུར།
།འདི་ནི་མཆོད་པ་བཟང་པོ་མཆོག་ཅེས་མཆོད་འོས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །དེས་ན་བདེ་ག་ཞེས་དཔེ་མེད་དེ་མང་པ་

མཆོད་འོས་ཁྱོད་ལ་མཆོད་པར་འཆོལ། །ཐར་པར་མཛད་སྤྱད་འཛིག་རྟེན་མཁས་པས་ངེས་འབྱུང་དབང་པོ་ལྷ་ཡང་གསུངས། །རྟག་ཏུ་བག་
ཡོད་བྱོས་ལ་མུ་རན་འདས་འགྲོའི་ལམ་འདི་སྐྱོམས་ཞེས་བསྟན། །ཐུབ་པ་དབང་པོ་དང་ནི་སྐྱོམ་པ་པོ་དང་ཐར་པ་འད་མི་དམིགས་ཏེ། །

འདི་ལ་ལྷ་འཁོར་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ལ་མཆོད་པར་འཆོལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མུ་རན་འདས་པར་འདྲོ་བའི་དང་ལམ་སྟོབས་ལྷ་
པོ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཟད་བགྱིད་ཐར་པར་བགྱིད་ཅེས་སྟོན་པ་ཐུབ་པས་གསུངས། །དེ་དག་རང་བཞིན་མ་མཆིས་ཉོན་མོངས་མ་མཆིས་

རྒྱལ་བ་མ་མཆིས་ཏེ། །ཐུབ་པ་བདག་ཅག་གང་ལ་འད་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ལ་མཆོད། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་དག་དགེ་
བ་ལམ་གྱི་དམ་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མུ་རན་འདས་འགྲོའི་དང་ལམ་མཆོག་ཅེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །འཆིང་བ་མཆིས་པ་མ་ལགས་

{ @82B } གྲོལ་བ་མ་མཆིས་བཅེངས་པ་འད་མ་མཆིས་ཏེ། །སེམས་ཅན་དཀོན་མཆོག་འདི་ལ་བདག་ཅག་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་ཁྱོད་ལ་མཆོད།
།རྒྱུ་གཉིས་གཉིས་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞི་ཕྱག་གཉིས་ལམ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན། །བཙོན་འགྲུས་ལྷན་པར་འཕགས་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་
མཐའ་

མར་འབྱེན་པ་སྐྱོམས་ཞེས་གསུངས། །མི་མཆོག་ལམ་དང་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་འདི་གཉིས་གཉིས་པོ་མ་མཆིས་ཏེ། །འདི་ལ་ལྷོ་ཆོག་ཐེ་ཆོམ་
མ་མཆིས་གྱུར་པས་མཆོད་འོས་ཁྱོད་ལ་མཆོད། །འདོད་ཆགས་གཉེན་པོར་ཞི་གནས་བཀའ་སྤྱུལ་ཞེས་དང་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་གསུངས། །

གཏི་མུག་གཉེན་པོར་ལྷག་མཐོང་ཐུབ་པ་མཆོག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མ་མཆིས་སྤྱད་ཅིག་དག་
མིན་ཉོན་མོངས་མིན། །འདི་ལ་ལྷོ་ཆོག་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་ཐུབ་པ་མཆོད་སྤྱད་རྟག་ཏུ་བཙོན། །སྟུག་བསྟུལ་ཞི་བྱ་ཕྱིར་ནི་ཞི་གནས་ལྷག་

མཐོང་ལམ་ཡང་སྐྱོམས་ཞེས་གསུངས། །བཙོན་ལྷན་གང་གིས་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་བཅས་འདྲི་དེ་དག་ཞི། །ཐུབ་པ་ཞི་གནས་ལྷག་

མཐོང་དེ་བཞིན་དེ་མ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ། །འདི་ལ་ལྟ་ཆོག་པ་གང་དུ་འང་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་སྟོན་བྲལ་ཁྱོད་ལ་མཆོད། །སྟོབས་བཙུ་

མེས་ཅན་རྣམས་ལ་དགོ་བ་བཙུ་ཡི་ལས་ལམ་བསྟན་མཛད་དེ། །གསོད་དང་འཁྲིག་དང་མ་བྱིན་སྤྲོ་བ་བརྟུན་དང་ཞེ་གཅོད་ཀྱལ་ཆོག་དང་།
།གཞོད་མེས་དང་ཞེ་མི་རིགས་འདོད་དང་དེ་བཞིན་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །མི་དགོ་འི་ལས་ལམ་འདི་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

མེས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན། །མེས་ཅན་མི་དམིགས་གསོད་པ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ་ལྷག་མ་དེ་དང་འདྲ། །གཉེན་པོ་དགོ་བ་མ་མཆིས་དེ་ནི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། །བདེ་ག་ཤེགས་ཐུབ་པ་ཟག་པ་མི་མང་རྣམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །རྣམ་འབྲེན་ཐེ་ཆོམ་སེམ་ཉི་མ་

མཆིས་དེ་སྟོང་ཁྱོད་ལ་མཆོད་པར་འཆོལ། །སངས་རྒྱས་སྤྲོ་བ་དགོ་བའི་སྟོ་ཅན་གང་ཞིགོ་དཔ་འདི་སྟེན་པ། །མཁས་པ་ཀུན་ཏུ་དགོ་བ་ཉིད་
སྟོང་སྟུག་བསྡལ་སྟོང་བར་ཡོང་མི་འགྱུར། །བཅོམ་ལྡན་བདེ་ག་ཤེགས་ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་ཚུ་ལ་འདི་བདེ་བར་ཐོབ་པར་བགྱིས། །འདི་

{@83A} ༣༡ །ལ་ལྟ་ཆོག་པ་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་མཆོད་འོས་ཁྱོད་ལ་མཆོད་པར་འཆོལ། །དེ་ལྟར་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་ནས་ཅང་མི་ཟེར་བར་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཅད་མི་ཟེར་བར་

འཁོད་པ་ཡང་མཁྱེན། །དེ་དག་གི་ལྟ་ག་པའི་བསམ་པས་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་དེ་འི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་
ཐུལ་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོག་པ་སུ་བཅད་དེ་གསེལ་པ། །སྟེ་པོ་འདི་ཀུན་བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཟེལ་ཀྱིས་ཟེལ་

མཁན་ནས། །བདེ་ག་ཤེགས་རྒྱལ་བ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་འཇུག་མཛད་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་བསྟན། །རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་ཆོས་ཀུན་མཁས་པ་
རྣམས་ནི་འཇུག་པ་མི་མཛད་ན། །འཇུག་རྒྱུ་དོན་གཉེར་མིག་མེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་མཁས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་གསེལ། །མ་ལུས་

འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཞན་དུ་མི་མེས་ཁྱོད་འཇུག་རེ་ཞིང་འཁོད། །དཔལ་སྟུག་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་པ་བགྱིད་ཅིང་ཉམ་པར་འཆོལ་བའི་ཡིད་
ཀྱིས་གནས། །སངས་རྒྱས་གསུངས་གི་དབང་ཐུག་ཐོས་ནས་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་རངས་གྱུར་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་ངེས་པའི་སྟོ་དགོ་ལྡན་པའི་

སྟོན་པར་སྟེ་བར་འགྱུར། །བདེ་ག་ཤེགས་མི་མཆོག་དགོ་བའི་ཐུགས་ཅན་དེ་རིང་སུ་ཞིག་སྟོ་གྲོས་བསྟེན། །དེ་རིང་གང་གིས་འཆི་མེད་ཞི་བ་
རྟོགས་ཤིང་ཐུགས་རྣམས་སྒྲུང་བར་བགྱིས། །སུ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བརྟེ་རྒྱལ་བ་འབྲེན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་

བཀའ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པའི་ལེགས་པར་གསུངས་པས་ཆོས་པར་མཛོད། རྒྱལ་བ་ལྷ་མཆོག་དགེ་སྤྱོད་དམ་པ་དེར་སྤྱོད་ལ་དང་པ་
སྤྱོད། བདུད་ཀྱི་མི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་གང་ཞིག་ཆོས་ལ་ཡང་དག་ཡོངས་སུ་གནས། སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷན་པོ་ཆུལ་མཁས་གང་ཞིག་དེ་རིང་

ངེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་དེ་དག་བཀའ་སྤྱོད་འགྲོ་འདི་ཐེ་ཆོས་མ་མཆོས་མཛོད། བདེ་ག་ལེགས་དེར་སྤྱོད་ལ་དང་པ་
སྤྱོད་སྤྱོད་དགུ་རྣམས་ལ་བྱམས་གྱུར་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་མཐར་ཕྱིན་སྤྱོད་ལྷན་བརྟན་ཞིང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ལ་གནས། གང་ལ་འཇུག་

{@83B} པ་དེར་བསྟན་བདེ་ག་ལེགས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དེ་གང་ལགས། བསོད་ནམས་བརྒྱལ་ཡི་མཆོན་མངའ་དེ་དག་བཀའ་སྤྱོད་བདག་
གི་ཐེ་ཆོས་ཁུམ། འདྲེན་པ་ཁྱོད་གསུང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་ལེགས་པར་བཀའ་སྤྱོད་ཐོས་གྱུར་ན། བདེ་ག་ལེགས་གསུང་གིས་ཐོག་མར་

བདག་ཅག་འདོང་ཞིང་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་འདྲེན། རྟེན་གྱི་རྒྱུ་ན་བདེ་ག་ལེགས་བསྟན་རབ་འདི་ནི་སྤྱོད་ལ་གནས་པར་འགྱུར། འཇིག་
རྟེན་འདི་དག་ཡིད་ནི་སྤྱོད་དུ་བདེ་ག་ལེགས་རྣམས་ལ་གནས་པར་འགྱུར། རྟེན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བུལ་ལ་

ཆོག་སྤྱོད་པ་ཅད་དེ་སྤྱོད་བཀའ་སྤྱོད་པ། ང་ཡིས་འཇིག་རྟེན་དོན་བྱེད་འཇུག་མཛོད་རྟ་བུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་ཁྱོད་
ཀྱིས་དུས་སུ་དྲིས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་དེ་དེ་ནི་ཟད་མི་འགྱུར། རྟེན་ཁྱོད་ལ་

བསྟན་ཀྱིས་ཁྱོད་དང་འགྲོ་བ་འདི་དག་དག་འབས་ཉོན། རྟེན་རྒྱལ་ལྷ་ཆོག་ལེགས་འདི་དག་ང་ཡི་ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་ཐེ་ཆོས་མེད། རྒྱལ་ཀྱང་ཡི་
རངས་རབ་ཞི་ཡིད་ཀྱིས་ཆོག་སྤྱོད་དག་གིས་ང་ལ་བསྟན། སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་བྱེད་ཐུག་ཁྱིམ་ཁྱིམ་སྤོང་བསྟངས་མཆོད་འོས་མཆོད་བྱས་
ཏེ།

ཐེ་ཆོས་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཆུལ་དྲིས་རྒྱལ་རྟ་སོམ་ཉི་མེད་པར་གྱུར། རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་འདིར་ཡང་ཆོག་སྤྱོད་པས་ང་ལ་བསྟོད།
ཁྱེད་ལ་པ་བཟང་པོའི་རྒྱལ་བ་བསྟོད་འོས་རྒྱལ་ལ་འང་འདི་དག་བསྟོད་པར་འགྱུར། འདི་དག་བསྟོད་པ་ལྟུང་པ་ལ་ལ་རྒྱལ་བ་དག་

རྒྱལ་མཐུ་ཆོན་འགྱུར། འདི་དག་སེམས་ཅན་ཐུག་ཁྱིམ་ཁྱིམ་བསམ་ཡས་ཡོངས་སུ་མུ་དན་འདྲ་བར་བྱེད། སངས་རྒྱལ་དང་སྤོང་ཆོན་པོ་དེ་དག་
ཡིད་འོང་མཆོན་དུ་གང་འགྱུར་བ། རྟེན་ཡང་བསྟན་ཀྱིས་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་སྤངས་ཏེ་ཉོན། རྒྱལ་བ་དེ་རྒྱལ་

ཆོས་ཀྱི་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་འདྲེན་པ་གཞན་ལས་འགྱུར། འདི་དག་རེ་རེས་རྒྱུད་ནི་ཐུག་ཁྱིམ་ཁྱིམ་བསམ་ཡས་མུ་དན་བསྟོད་པར་འགྱུར། རྟེན་ཡི་ཆོན་

བདེ་གཤེགས་ཀྱི་རིང་བསེལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཚོ་ཁིང་རྣམས་ཀྱི་ཏུ་རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་མེ་ཏོག་རྒྱས་པར་

{@84A} ༩༩། འགྱུར་དུ་ རྒྱལ་བ་གྲགས་ཆེན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྲུངས་པར་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་བ་སྦྱོབ་པ་དེ་དག་ཀྱི་རིང་བསེལ་
རྒྱས་པས་དོན་ཆེན་འགྱུར། ཁེམས་ཅན་ཁྲག་ཁྲིག་བསམ་ཡས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཚོ་རིང་བསེལ་མཆོད་བྱས་ཏེ།

རིང་བསེལ་དེ་དག་མཆོད་ནས་སྤྲུངས་པ་ཞི་བ་འཛི་མེད་འཕྱོག། རྒྱལ་བ་རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་དེ་དག་གྲགས་པ་རྒྱུ་འཆད་མི་འགྱུར་ཏེ།
སྦྱོབ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བསམ་ཡས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཚོ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་འདུ། ཇི་ལྟར་བྱེ་བ་བརྒྱ་བསྐངས་ངེས་པ་

ལེགས་པར་དཔ་བྱས་ནས་སྤྲ། རྒྱལ་བ་བཏུ་སྤྱིར་རྒྱ་ཆེན་ཡིད་ཀྱིས་བྱམས་པའི་འཁོར་དུ་འདོད་འགྱུར་བ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་
སྦྱོབ་ཆོག་པ་དེ་དག་རྒྱལ་ནས་རྒྱལ་འཁོར་དུ། རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཀྱི་རིང་བསེལ་མཆོད་པ་བྱ་སྤྱིར་འདོད།

བདེ་གཤེགས་གསུང་སྟན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དོ་མཆོར་གྱུར་པ་དེ་ཐོས་ཤིང་། དགོ་རྒྱས་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཚོ་ཐོས་གྱུར་
ནས། འཁོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དག་འཕྲེ་པ་ཆེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཤེས་ནས་སྤྱལ་པའི་

ཞབས་ལ་མགོ་བོས་རབ་ཏུ་གཏུགས། དགོ་རྒྱས་རིས་ལུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ལུ་ཅུ་གཉིས་པའོ། །དེ་ནས་དེ་འོ་ཆོ་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་རིས་
ཀྱི་ལྷ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནས་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་འི་བར་དག་གི་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་ལུང་

བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་ཆོམ་ཁིང་མགྲུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ། རབ་ཏུ་དག་འབད་དང་། མགྲུ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྦྱེས་ནས། ཚུལ་གཅིག་ལ་ཞུགས་
པ་དང་། ཆོས་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་མཐོང་ཁིང་། ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པའི་སྦྱོབས་པ་དང་། མི་ཆོད་པའི་སྦྱོབས་པ་དང་། རིགས་པའི་སྦྱོབས་པ་དང་། གྲོལ་བའི་སྦྱོབས་པ་དང་།
ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྦྱོབས་པ་དང་། ཉེ་བའི་སྦྱོབས་པ་དང་། ཕྲ་བའི་སྦྱོབས་པ་དང་། ཟབ་པའི་སྦྱོབས་པ་དང་། ལྷ་

{@84B} ཆོག་ཀྱི་སྦྱོབས་པ་དང་། འཇམ་པའི་སྦྱོབས་པ་དང་། འབྲེལ་པའི་སྦྱོབས་པ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་
དག་པ་བསྐྱེས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་བརྗོད་ཅིང་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསལ་ཏོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་སྒྲིའི་ཚུལ་མཐའ་

ཡས་པ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆིས་ཏེ། དེ་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོབས་པ་འཐོབ་ཅིང་
མི་ཆོད་པའི་སྟོངས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ བཅས་ཅད་ལ་སྟོངས་པ་མ་

མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡང་གཟུགས་ལགས་པར་མ་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་འ
ཇུག་བས་ཀྱང་སྒྲིའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཁམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་མཆོད་ལ་འཇུག

པ་དང་། དབང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་པ་
དང་། སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།

དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དམིགས་པ་མ་མཆིས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བདག་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཚན་མ་ལ་འ
ཇུག་པ་དང་། མཚན་མ་མ་མཆིས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྟོན་པ་མ་མཆིས་པ་ལ་འཇུག

པ་དང་། གནས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་མ་མཆིས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་འཇུག་པས་
ཀྱང་སྒྲིའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པའི་

སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་ག
ཟུངས་རབ་དུ་འཐོབ་པོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཏེ། ས་

{@85A} ༣༡། ཞི་སར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་ནི་རླུང་དུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། ས་
ནི་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །ཆུ་དག། མེ་དང་། རླུང་ནི་རང་བཞིན་མ་
མཆིས་

པ་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ནི་འདས་པ་ཞེས་
གདགས་པར་མི་བགྱི། མ་འོངས་པ་ཞེས་གདགས་པར་མི་བགྱི། དེ་ལྟར་བྱང་བ་ཞེས་གདགས་པར་མི་བགྱི། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་

གཟུགས་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་སྟོང་དུ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པའོ། །གང་ལ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མ་

མཆིས་ཏེ་གང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་གདགས་སུ་མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།

དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་གཞུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། གཞུགས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ན་འདས་པར་ལྟ་གཤམ་འགྱུར། མ་འོངས་པར་ཡང་གཤམ་འགྱུར། དེ་ལྟར་བྱུང་བར་ཡང་གཤམ་འགྱུར།

ཏེ། དེ་བས་ན་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་གདགས་སུ་མ་མཆིས་པའོ། །ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེའི་སྤྲད་དུ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ནི་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་སོ། །ཕྱང་པོ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པས་གཞུངས་དམིགས་སུ་མ་

མཆིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ལ་འཇུག་པས་གཞུངས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞུངས་དེ་ཡང་མིང་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དང་། བརྟེན་ཙམ་
དང་། ཀུན་རྫོག་ཙམ་དང་། བརྟེན་པ་ཙམ་དང་། གདགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་གཞུངས་ལ་འཇུག་པ་མི་དམིགས་ཏེ། འདི་ལ་ཕྱང་པོ་ཡང་མི་

དམིགས། གཞུངས་ཀྱང་མི་དམིགས། འཇུག་པ་ཡང་མི་དམིགས། གཞུངས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེས།
གང་འདི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ནི་མ་བགྱིས་པའི་ཚོས་ཏེ། ཚོས་གང་མ་བགྱིས་པ་དེ་ལ་སྤྲདས་པ་ཡང་གཤམ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་པོ་ནི་སྤྲདས་པའི་

{@85B}སྤྲད་དུ་ཕྱང་པོ་ཞེས་བགྱིའོ། །དཔེར་ན་སྤྱིམ་དང་། ཁང་བཟངས་དང་། བསིལ་ཁང་དང་། ཁང་པ་བརྟེན་པ་དང་། སྐར་ཁུང་ཁོལ་
མ་དང་། བ་གམ་དང་། འབ་དང་། སྟེགས་བུ་དང་། ཁ་ཁྱེར་དང་། སྐར་ཁུང་དང་། རྟ་བབས་དང་། ར་བ་དང་། ཤིང་ཐགས་དང་། འོབས་དང་།
ཚོས་མང་པོ་བསགས་པ་ལ།

གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་བགྱི་བ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། གཞུགས་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་ན་དེ་ལ་སྤྲདས་པ་ལྟ་གཤམ་
མཆིས། སྤྲདས་པ་མ་མཆིས་པས་ན་གཞུགས་ཀྱང་མ་མཆིས། གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
དང་།

འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ན་དེ་ལ་སྤྲདས་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། སྤྲདས་པ་མ་མཆིས་པའི་
སྤྲད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མ་མཆིས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ལ་འཇུག་པས་གཞུངས་ཐོབ་པར་འ
གྱུར།

གཟུངས་ཐོབ་པས་སྟོབས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཇུག་པས་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བགྲི་
བ་ནི་ཅི་འདྲི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བགྲི་ན། སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །དེ་ལ་མིག་གང་ཞེ་ན། འཕྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བ་སྟེ། ལ་འི་ཁམས་དང་།
ཆུ་འི་ཁམས་དང་།

མའི་ཁམས་དང་། ལྷུང་གི་ཁམས་དང་པའོ། །དེ་ལ་སའི་ཁམས་དང་བ་ནི་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཆོས་གང་གི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་
དེ་ནི་ཡོངས་ས་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆུ་འི་ཁམས་དང་བ་དང་། མའི་ཁམས་དང་བ་དང་། ལྷུང་གི་ཁམས་དང་བ་ནི་རང་བཞིན་མ་མཆིས་
པ་སྟེ།

ཆོས་གང་གི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་འི་མིག་གི་སྒྲེ་མཆོད་དེ་ནི་འདས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བསྐྱིབ་མ་ལགས། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་པར་བསྐྱིབ་མ་ལགས་ལོ། །དེ་ཅི་འོས་སྒྲུབ་ཏུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིག་གི་སྒྲེ་

མཆེད་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལི་སྒྲ་དུ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་ལོ། གང་ལ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མ་
མཆིས་ཏེ། གང་མ་སྟེ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་གདགས་སྒྲུ་མ་མཆིས་པ་ལོ། ཉེ་ལྟར་མིག་ཀྱང་མ་སྟེ་མ་འགགས། སྟེ་མཆེད་དང་སྟག་བསྟེན་པ་
ཡང་མ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་

{@86A} ༄༅། མ་འགགས་པའོ། གང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་མིང་ཅིམ་དང་། བ་སྙད་ཅིམ་དང་། བརྟ་ཅིམ་དང་། གྲུན་ཇོབ་ཅིམ་དང་། བཟོད་པ་ཅིམ་མ་གཏོགས་པར་གདགས་སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། མིང་དེ་ཡང་མིང་གིས་མ་མཆིས་པའོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། ཚོས་གང་ལ་མིག་ཅེ་

འཇམ་རྒྱུ་མཆིད་ཅེ་འཇམ་རྒྱལ་བསྐྱལ་ཞེས་གདགས་པར་བསྒྲིབ་འོམས་དེ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ཏེ། མིང་ཡང་མིང་དུ་བརྟེན་དུ་མ་མཆིས་སོ། རྒྱ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལྷུས་དང་། ཡིད་དང་། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཅི་

སྐད་དུ་སྤྱི་མཆོད་ལ་འཇུག་པས་གཞུངས་འཛོལ། གཞུངས་ལ་འཇུག་པས་སྤོབས་པ་འཛོལ་ཤོ། རྟེན་ལ་ཁམས་ལ་འཇུག་པས་གཞུངས་འཛོལ་པ་
ནི་མིག་ནི་མིག་གིས་མ་མཆིས་པ། ཁམས་ནི་ཁམས་ཀྱིས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དེ་ཅི་འོ་སྐད་དུ་ཞེ་ན། མིག་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ།

ཁམས་ནི་ཁམས་

ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། ཚེས་གང་ལ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའོ། །གང་ལ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་དེ་
ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །གང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ནི་སྟེ་བ་མ་མཆིས་སོ། །གང་ལ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མ་མཆིས་སོ།
།གང་མ་སྟེས་

མ་འགགས་པ་དེ་ནི་མིང་ཙམ་དང་། བརྟམ་ཙམ་དང་། བད་ཙམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་། བརྟམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་འདས་པ་ཞེས་
གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །མིང་དེ་ཡང་མིང་གིས་མ་
མཆིས། བརྟམ་པ་འི་བར་

དེ་ཡང་བརྟམ་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཚེས་གང་ལ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའོ། །གང་ལ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་
ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པའོ། །གང་ལ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མ་མཆིས་སོ། །གང་
མ་སྟེས་མ་

འགགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ།
།གང་དུས་གསུམ་དུ་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་མིང་མ་མཆིས་པ། མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་པ། མཚན་མ་མ་མཆིས་པ། བརྟམ་པ་
མཆིས་པ།

{@86B} བད་མ་མཆིས་པ། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ། འདྲིས་པ་མ་མཆིས་པ། བརྟམ་དུ་མ་མཆིས་པ། འོང་བ་མ་མཆིས་པ། འགྲོ་བ་མ་མཆིས་
པ། མ་བསྟན་པ། རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ། མཛོན་པར་ཞེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། ཡོངས་སུ་ཞེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། དཀར་པོ་མ་
ལགས་པ། བློ་པོ་མ་ལགས་པ།

གནས་མ་ལགས་པ། རྟེན་མ་ལགས་པ། ཐོབ་པ་མ་ལགས་པ། ཐོབ་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། རྟོགས་པ་མ་ལགས་པ། རྟོགས་པར་བགྱི་བ་མ་
ལགས་པ། མཛོན་དུ་བགྱིས་པ་མ་ལགས་པ། མཛོན་དུ་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། སོ་སོའི་སྟེ་བའི་ས་མ་ལགས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་མ་ལགས་པ།
རང་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་མ་ལགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མ་ལགས་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་མ་ལགས་པ་སྟེ། ས་ཡང་མ་ལགས། ས་མ་ལགས་
པ་ཡང་མ་ལགས་སོ། ཉེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ལགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞི་བ་དང་། མཚན་ཉིད་
མ་མཆིས་

པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཅིང་དུ་བཏགས་པ་ལོ། ཉེས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། ཉེ་ཅིའི་སྒྲིབ་དུ་ཞེ་ན།
གང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཚོས་དེ་མི་དམིགས་སོ། ཉེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་

ཁམས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་
པར་བགྱི་ལོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཕུང་པོར་བཏགས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་མི་འདོར་། ཁམས་དང་། སྟེ་མཆེད་དང་།
དབང་པོ་དང་།

བདེན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་བཏགས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་མི་འདོར་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་མིང་གང་དང་གང་གིས་
བཏགས་ཀྱང་དེ་དང་དེས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་མི་འདོར་རོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སའི་ཁམས་ནི་མིང་གང་དང་གང་གིས་
ཐ་སྙད་དུ་བགྱིས་

ཀྱང་དེ་དང་དེས་སའི་ཁམས་ཉིད་མི་འདོར་རོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མིང་གང་དང་གང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བགྱི་
བ་དེ་དང་དེས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་མི་འདོར་རོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་
ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་

{@87A} ༣༩། ཞི་མིང་གང་དང་གང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བགྱི་བ་དེ་དང་དེས་རྒྱ་ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཉིད་མི་འདོར་རོ།
ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་།
དེ་ལྟར་

ན་ཁམས་ལ་འཇུག་པས་གཞུངས་འཕྲོལ། གཞུངས་ལ་འཇུག་པས་སྒྲོ་བས་པ་འཕྲོལ་བོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲིབ་དབང་པོ་དང་།

ལྷེའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མིའི་དབང་པོ་དང་། ཤོའི་དབང་པོ་དང་། རློག་གི་དབང་པོ་དང་། བདེ་བའི་
དབང་པོ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་

དང་། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་
དང་། མི་ཤེས་པ་ཀློག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀློག་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀློག་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་

མིག་ནི་མིག་གིས་མ་མཆིས། དབང་པོ་ནི་དབང་པོས་མ་མཆིས་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲིབ་དུ་ཞེན། མིག་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཆོས་
གང་ལ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའོ། །གང་ལ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །གང་ཡོངས་སུ་མ་

གྲུབ་པ་དེ་ནི་མི་སྦྱོེ་བ། གང་མི་སྦྱོེ་བ་ནི་མི་འགག་པ། གང་མ་སྦྱོེ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། མ་འ
དས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །གང་དུས་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མིག་མ་ལགས། དབང་པོ་མ་

ལགས་སོ། །གང་མིག་མ་ལགས་ཤིང་དབང་པོ་མ་ལགས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འཆོལ་བར་བགྱི། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆང་པ་སྟོང་པ་ནི་
བརྒྱན་པ། ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ། མ་མཆིས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་བས་གྱི། རྟོན་དམ་པར་ནི་སྟོང་པ་ཡང་མི་དམིགས་

{@87B} ཆང་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་དང་དབང་པོ་ཡང་ཆང་པ་སྟོང་པ་ལྟར་བརྒྱན་ཞིང་མ་མཆིས་ལ། ཡང་དག་པ་མ་
ལགས་པ་སྟེ། གསོ་བ། གསོག་ །ལོག་པ། སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། བྱིས་པ་འབྲིང་པ། གློན་པ་ཆོངས་པར་བགྱིད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་

བས་གྱི། རྟོན་དམ་པར་ནི་མིག་གྲང་མི་དམིགས་དབང་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ན་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
བརྟེན་ནས་ཇི་ཅི་མ་དུ་བྱེད་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུང་པའི་སྤྲད་དུ་དབང་པོ་ཞེས་བཏགས་གྱི། རྟོན་དམ་པར་ནི་མ་ལགས་
སོ། །

དབང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་ཞིང་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། ཆོས་གང་ཆོས་གང་གིས་སྟོང་པ་དེ་ལ་དེས་ཐ་སྙད་དུ་བགྱི་བ་ནི།
བརྒྱན་པ། མ་མཆིས་པ། གསོ་བ། གསོག་ །ལོག་པ། སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་བྱིས་པ་འབྲིང་པ། གློན་པ་ཆོངས་པར་བགྱིད་པ། རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་

སྒྲིབ་དེ་ནི་མི་སྒྲིབ་མི་འགག་གོ་གང་མ་སྒྲིབ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་
བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །གང་དུས་གསུམ་དུ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་མིང་མ་མཆིས་པ། མཚན་མ་མ་མཆིས་པ།

བརྟུན་པ་འོ། མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་པ། གདགས་སུ་མ་མཆིས་པ། གདགས་པ་མ་ལགས་པ། མ་ཤེས་པ། ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། རྣམ་
པར་མ་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་ཐོས་པ། ཐོས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། རྣམ་པར་མ་རིག་པ།

རྣམ་པར་རིག་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་རྟོགས་པ། རྟོགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་ཐོབ་པ། ཐོབ་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་མཐོང་
བ། མཐོང་བར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་རྟེན་པ། རྟེན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པའོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། མ་མཆིས་ཤིང་

མཆིས་པ་མ་ལགས་པའི་སྒྲིབ་དུ་འོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཆོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཕྱིས་པ་དང་། དགའ་མགུར་ད་པ་
དག་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་ལ་དེ་དྲན་ཡང་རྟེན་པར་མི་འགྱུར། འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་འོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། མི་ལམ་

{@88A} ༣༡ །ན་ཡང་མི་དེས་ཆོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཕྱིས་པ་དང་། དགའ་མགུར་ད་པ་དེ་དག་མ་ཐོབ་མ་རྟེན་ན། ཉལ་བ་ལས་སད་
པའི་ཆོ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆོལ་ཏེ། ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་པར་བགྱི་བ་དེའི་གནས་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་
མི་

ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ན་ཆོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཕྱིས་པ་དང་། དགའ་མགུར་ད་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འདས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། མ་འོངས་པ་དང་།
ད་

ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །གང་དུས་གསུམ་དུ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་ནི་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི་
སྟེ། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བགྱི་འོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་བགྱི་
ཆོས་ཐམས་

ཅད་ལ་འཇུག་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པར་བགྱི་འོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པར་བགྱི་
ཞེ་ན། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བདེན་པ་སྟེ། སྤྱག་བསྟན་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་

ཐམས་

ཅད་ནི་སྒྲོང་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་མེད་པ། སྟོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བཤད་སྤྱི་ལ་རྟེ། དེ་ལ་
བདག་ཅག་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས། སེམ་ཉི་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་མ་མཆིས་པར་
རིག།

བར་བགྱིའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟུག་བསྐྱེད་མ་
མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཡང་མ་མཆིས་པར་རིག་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། གང་ལ་འབྲས་བུ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མ་
ལགས་པའི་

སྤྲད་དུ་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀུན་འབྱུང་བ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ། འཕོག་པ་མ་མཆིས་པར་རིག་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། ཀུན་འ་
བྱུང་བ་མ་མཆིས་པ་ལ་སྤང་བ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འཕོག་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་ལམ་མ་མཆིས་པར་རིག་པར་
བགྱིའོ། །

{@88B} དེ་ཅི་འི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། གང་སྤྱོད་བར་མི་བགྱིད་པ་དེ་ནི་ལམ་མ་ལགས་ཏེ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་འཕོག་པ་མ་ལགས་ལ། གང་སྤང་
བའི་འཕོག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། འཕོག་པ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ན་ལམ་དུ་འབྲད་པ་མ་ལགས་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་མཆིས་
པའི་ལམ་ཡང་མ་མཆིས་པས་དེ་ལྟར་ན་

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བརྟགས་པ་རྣམ་པར་བསྟུབས་པ་སྟེ། གང་བརྟགས་ཤིང་རྣམ་པར་བསྟུབས་པ་དེ་ནི་མ་མཆིས་པའོ།
།གང་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་ནི་འདས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་སོ། །མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་
སོ། །གང་

དུས་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མ་སྟེས་པ་མ་འགགས་པ། མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་པ་མཚན་མ་མཆིས་པ། མ་བརྟགས་པ་གདགས་པར་
མི་བགྱི་བ། མ་བསྟན་པ། རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ། བསྟན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་བཟོད་པ། བཟོད་
པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་

པ། མཛོལ་པར་མ་བཟློད་པ། མཛོལ་པར་བཟློད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་མཐོང་བ། མཐོང་བར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་ཤེས་པ། ཤེས་
པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་རྟོགས་པ། རྟོགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་རྟེན་པ།
རྟེན་པར་བགྱི་

བ་མ་ལགས་པ། མ་ཐོབ་པ། ཐོབ་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་ཐོས་པ། ཐོས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མ་མཐོང་བ། མཐོང་བར་བགྱི་བ་མ་
ལགས་པ། མ་བསྐྱབས་པ། བསྐྱབས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། མཛོལ་དུ་མ་བགྱིས་པ། མཛོལ་དུ་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། དཀར་པོ་མ་ལགས་པ།
ནག་པོ་མ་

ལགས་པ། ལྷང་བ་མ་ལགས་པ། ལྷན་བ་མ་ལགས་པ། འགྲོ་བ་མ་ལགས་པ། འོང་བ་མ་ལགས་པ། གསལ་བ་མ་ལགས་པ། ཟབ་བ་མ་ལགས་
པ། འཁྲུགས་པ་མ་ལགས་པ། དང་བ་མ་ལགས་པ། འཇིག་པ་མ་ལགས་པ། བདེ་བ་མ་ལགས་པ། འཆིང་བ་མ་ལགས་པ། གྲོལ་བ་མ་ལགས་པ།

རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མ་ལགས་པ། ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་ལགས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལགས་པ། ལྷ་མ་པར་བྱང་བ་མ་ལགས་པ། ཡེ་ཤེས་མ་
ལགས་པ། ལྷ་མ་པར་ཤེས་པ་མ་ལགས་པ། ལམ་མ་ལགས་པ། ལམ་གྲོལ་བ་མ་ལགས་པ། འཇིག་པ་མ་ལགས་པ། ལྷ་མ་པར་འཇིག་པ་མ་
ལགས་པ། །

{@89A} ལྟ། གཟུང་བ་མ་ལགས་པ། མི་གཟུང་བ་མ་ལགས་པ། རྟོར་བ་མ་ལགས་པ། རབ་དུ་རྟོར་བ་མ་ལགས་པ། དམིགས་པ་མ་
ལགས་པ། དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ། མེས་མ་ཅན་མ་ལགས་པ། མེས་མ་ཅན་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ། སྒྲོག་མ་ལགས་པ། སྒྲོག་
མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་

པ། གང་ཟག་མ་ལགས་པ། གང་ཟག་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ། བདག་མ་ལགས་པ། བདག་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ། དངོས་པོ་མ་ལགས་
པ། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ། ལྟོང་བ་མ་ལགས་པ། མི་ལྟོང་བ་མ་ལགས་པ། མཚན་མ་མ་ལགས་པ། མཚན་མ་མ་མཆིས་པ་མ་
ལགས་པ། ལྟོན་པ་

མ་ལགས་པ། ལྟོན་པ་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ། གནས་མ་ལགས་པ། གནས་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ། འདུས་བྱས་མ་ལགས་པ། འདུས་མ་
བྱས་མ་ལགས་པ། ཆད་པ་མ་ལགས་པ། རྟག་པ་མ་ལགས་པ། འོག་པ་མ་ལགས་པ། ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ། བདེན་པ་མ་ལགས་པ། བརྟུན་
པ་མ་

ལགས་པ། མདོན་པར་ཞེན་པ་མ་ལགས་པ། མདོན་པར་ཞེན་པ་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ། རྟེན་མ་ལགས་པ། རྟེན་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ།
གཞི་མ་ལགས་པ། གཞི་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ། མདོན་པར་ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ།
སྤང་བ་མ་

ལགས་པ། བསྐྱོམ་པ་མ་ལགས་པ། མདོན་དུ་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། རྟེན་པ་མ་ལགས་པ། རྟེན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། འཁོར་བ་མ་ལགས་
པ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་མ་ལགས་པ། སངས་རྒྱས་མ་ལགས་པ། འཚང་རྒྱ་བར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ། སེམའི་སྤྱོད་པོ་འོ་དེ་ལུ་ལ་མ་ལགས་པ།
འཕགས་པའི་

ོད་ལུ་ལ་མ་ལགས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ལུ་ལ་མ་ལགས་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ལུ་ལ་མ་ལགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ལུ་ལ་མ་
ལགས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ལུ་ལ་མ་ལགས་པོ་དེ་ལུ་ལ་ཡང་མ་ལགས་པོ་དེ་ལུ་ལ་མ་ལགས་པ་ཡང་མ་ལགས་པ། བགྱིས་པ་མ་ལགས་པ།
མ་བགྱིས་པ་

མ་ལགས་པ། དག་པ་མ་ལགས་པ། དག་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པས་གཞུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར། གཞུངས་ཐོབ་པས་སྟོབས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འ
བྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག།

{@89B} པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་ཅི་ན། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་དེ་
ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བགྱི་བའི་བར་དུ་སྟེ། འདི་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ།
ཁའི་ལྷན་འདས་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག།

པས་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མ་རིག་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་དངོས་
པོ་མ་མཆིས་པའོ། །གང་ལ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །གང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མི་སྤྱོད་པའོ། །གང་མི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་
མི་འགག་པའོ། །

གང་མ་སྤྱོས་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་

མ་ལགས་སོ། །གང་དུས་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མིང་མ་མཆིས་པ། མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་པ། མཚན་མ་མ་མཆིས་པ། གདགས་སུ་མ་
མཆིས་

པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མིང་ཅོམ་དང་། བད་ཅོམ་དང་། བསྟན་ཅོམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅོམ་དང་། བརྗོད་པ་ཅོམ་དང་། གདགས་པ་ཅོམ་དུ་སེམས་ཅན་
རྣམས་གཟུང་པའི་དོན་དུ་བགྱི་བ་མ་གཏོགས་པར་མ་རིག་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་སོ། །ཆོས་གང་དོན་དམ་པར་དམིགས་
སུ་མ་

མཆིས་པ་དེ་ནི་གདགས་སུ་མ་མཆིས་པ། བསྟན་དུ་བགྱིར་མ་མཆིས་པ། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་མིང་ཅོམ་ཞེས་བགྱི་
བ་ནས། གདགས་པ་ཅོམ་གྱི་བར་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ། བརྗོད་པ། འོག་པ། བརྟགས་པ། རྣམ་པར་བསྐྱབས་པ། ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པ། རྣམ་པར་བརྟགས་

པར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ། མ་ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྒྲོས་པའོ། །མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་ཆོས་གང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
མ་མཆིས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་སྒྱེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པ་མ་མཆིས་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་མ་མཆིས་
པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་

མ་སྐྱེས་པའོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར། ན་བར་མི་འགྱུར། འཆི་བར་མི་འགྱུར། ཤི་འཕོ་བར་མི་འགྱུར། སྐྱེ་བར་མི་འ
གྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲིབ་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་བག་ལ་མཆིས་ཏེ། གང་ལ་རྒྱ་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་ན་བར་
མི་འགྱུར། འཆི་བར་”

{@90A} ༩༩ །མི་འགྱུར། ཤི་འཕོ་བར་མི་འགྱུར། སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་
རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་མིང་ཅོམ་དུ་བས་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། །མ་རིག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཉིད་

བྱང་ཆུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པར་བགྱི་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པས་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་
བས་ན་

ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མ་འགགས་པ་སྟེ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་འགགས་པ་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་པ། མཚན་མ་མ་མཆིས་པ། དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ། །

ཀླུ་ནས་ཉོན་མེད་ས་པ་མ་མཆིས་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་མཆིས་པ། རྩེ་སུ་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པ། ཁོང་ཁོ་བ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའོ། །དེ་ཅི་སྤྲད་དུ་ཚེས་ཐམས་

ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་ཚེས་གང་དང་གང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆིས་པའི་ཚེས་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མཆིས་པ་སྟེ། དེ་ཅི་སྤྲད་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་

ལ་ཞིག་འདི་སྤྲད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་མཆི་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ཅི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་ལགས་པས་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པས་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་མངོན་པར་རྩོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱུའོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྤྲད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

{@90B} པས་བྲུ་ན་མེད་པའི་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་ཞེས་མཆི་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ཅི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྟོག་པ་འཇོག་པར་མཛད་པ་མ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྤྲད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་བསྐྱས་སོ་ཞེས་མཆི་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ཅི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྤྲད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་དོན་མཛད་དོ་ཞེས་མཆི་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ཅི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚེས་གང་ལ་ཡང་ཕན་པ་འཇམ་མ།

གཞིན་པའི་རྣམ་པར་ཉི་བར་གནས་པ་མ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་ཆོའི་འདུ་བྱེད་
བོར་རོ་ཞེས་མཆིན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ནི་

ཅི་འང་འདོར་བ་འཇ། ལེན་པ་མ་མཆིས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ནི་ཕུང་བོའི་ལྷག་མ་མེད་
པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིང་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་མཆི་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་

པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འཁོར་བ་འཇ། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མ་ལགས་སོ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ནི་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་ཀྱང་གདའི། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཇ། རིགས་ཀྱི་
བུ་མོ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་གདའོ། །

{@91A} ༩༩། །བམ་པོ་དགྲ་པ། དེ་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྤར་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འགྲོ་
བ་བརྗོད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཐལ་མོ་

སྤྱར་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་ཀྱང་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་མངོན་
པར་བསྟོན་པ། བདེ་ག་ཞེགས་མཐུ་ཆེན་འབྲེན་པ་ཚུ་ལ་དང་ཚུ་ལ་མིན་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འགྲོ་བ་ཀློན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཐུབ་

པ་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན་མཛད་པ། །འབྲེན་པ་ཚུ་ལ་མཁས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚུ་ལ་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་བསྟན། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་
མངའ་ཞིང་ཡེ་ཞེས་མངོན་པར་འཕགས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །སྤྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དྲང་ལམ་གཅིག་པུ་བསྟོན་

པ་བསྟན། །སྤྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གཞལ་ཡས་ཞི་བ་ཞེས་པ་མི་གཡོ་བརྟེས། །སྟོན་ཆགས་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉམ་
ཐག་འགྲོལ་མཛད་པ། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་མངའ་ཞིང་ཡེ་ཞེས་མངོན་པར་འཕགས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་

ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཤིན་ཏུ་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་བལ་། བྱིས་པ་སྟོང་ས་བྱེད་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་བལ་བར་སྟོང་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས། །ཤེས་པ་མི་ལྷན་
སྐྱོ་བོ་ཕལ་ཆེན་འདིར་བཅིངས་སྟོང་ལ་སྤྱུ་ཐོགས་པ་བཞིན། བྲོལ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་མཁའ་ལ་རྒྱུད་བཞིན་ཆགས་པ་མེད་པར་

འདོད། །ཁམས་རྣམས་ཁམས་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས། །དཔེར་ན་བྲག་ཅ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྒྲི་
དང་བལ་བ་འདྲ། །དེས་ནི་མི་མཁས་སྐྱོ་བོ་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་མང་པོ་བཅིངས། །བྲོལ་བ་མཁས་པ་ཡང་དག་རྟོགས་པ་རྣམས་

ནི་ཁམས་གསུམ་ཆགས་མ་མཆིས། །སྐྱེ་མཆེད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྟོང་ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བསྟན། །ཡང་དག་མ་ལགས་བརྒྱུན་
ཞིང་བྱིས་པ་སྤྱོད་པ་ཆད་པ་སྟོང་པ་འདྲ། །མི་མཁས་སྐྱོ་བོ་ལམ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་མང་པོ་དེ་ལ་ཆགས། །དཔེར་ན་འགྲོན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་

{@91B} པོར་འཁྱམས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་ལྷུང་། །འབྲེན་པ་དབང་པོ་འདི་དག་དབང་པོ་ཉིད་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་སྟེ། །ཐུབ་པ་མེ་ལོང་
ནང་གི་བཞིན་གྱིད་གྱི་ལ་འཁོར་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་སྟོང་། །མི་མཁས་སྐྱོ་བོ་ཡང་དག་མ་འཚལ་མང་པོ་དག་ནི་དེ་ལ་ཆགས། །བྱུང་མཚོ་ཡི་ཉ་
དང་སྟོག

ཆགས་དག་ནི་རྒྱ་ལ་ཐོགས་པ་བཞིན། །སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཉིད་སྟོང་སེམས་ཅན་བལ་ཞིང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་། །ཐུབ་པ་སེམས་ཅན་རི་མོ་
མཁན་གྱིས་གཟུགས་བྱས་བཞིན་དུ་མ་མཆིས་ན། །མི་མཁས་སྐྱོ་བོ་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་མ་འཚལ་མང་པོ་དེ་ལ་ཆགས། །མཁས་

པ་ཡང་དག་རྟོགས་རྣམས་སྟོང་པའི་སྤྱབས་ནས་བྱུང་བའི་བྱ་བཞིན་གྲོལ། །རྟེན་ཅིང་ཚོས་རྣམས་དེ་དག་སྐད་ཅིག་པ་སྟེ་སྟོང་ཞིང་དམིགས་མ་
མཆིས། །མི་ལམ་དག་འབ་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མ་མཆིས་བྱིས་པ་སྟོང་ས་བགྱིད་པ། །མི་ཤེས་རྟོག་པའི་སྤྱད་དུ་དེས་ཀྱང་མི་མཁས་སྐྱོ་

བོ་མང་པོ་བཅིངས། །མཁས་པ་ཡང་དག་རབ་ཏུ་རྟོགས་རྣམས་གཟེབ་ནས་ཐར་བའི་བྱ་བཞིན་གྲོལ། །ཐུབ་པས་ཚོས་ཉིད་བསམ་ཡས་ཇི་བཞིན་
ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཐུབ་པ་ཞི་བ་ཐུང་ན་འདས་པ་ཇི་བཞིན་ཚོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་བལ། །ཐུབ་པ་ཁམས་གསུམ་མི་

ཆགས་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀུན་གནས་པ་མ་མཆིས་ཏེ། །དེ་སྤྱད་ཚུལ་གཅིག་འདི་འཚལ་གྱུར་ན་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པར་འགྱུར། །ཐུབ་པ་
བདག་དང་གཞན་དུ་མི་མཁྱེན་ལྟ་བུར་ཚོས་ཀུན་གཡོ་བ་མེད། །ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཇི་བཞིན་ཚོས་ཀུན་བསམ་མི་

ཁྱབ། །ཐུབ་པ་བྱིས་པའི་དུལ་མ་ལགས་ཇི་བཞིན་ཚོས་ཀུན་བརྟགས་མ་ལགས། །མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དུལ་མ་འདི་ནི་རབ་གསལ་དེ་

བཞིན་ཤེས་པར་བགྱི། མི་མཁས་གང་དག་རྒྱུ་ལ་བས་བྱང་རྒྱུ་ལ་ལས་བརྟེན་ཤེས་སྤྲོ་བ་དང་། གང་དག་རྒྱུ་ལ་བས་

འཁོར་ལོ་དམ་པ་གཞུང་ལས་མཆོག་བསྐྱོར་སྤྲོ་བ་དང་། གང་དག་བདེ་ག་ཤེས་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་ཆགས་ཁྲག་ཁྲིག་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་། རྟེན་
དག་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མ་འཆོལ་ལྟ་བུ་ཐེབས་པོར་ཡོངས་སུ་དགྱིས། གང་དག་བདེ་བར་ག་ཤེས་པས་ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་བཏང་བཟུང་སྤྲོ་བ་

{@92A} ༩༩། རྟེན་དག་སྤྲོ་བས་བཅུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཡོངས་སུ་སྤྲོ་བ་དང་སྤྲོ་བ་། རྟེན་དག་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུར་སོད་ལ་
ཡིད་ཆགས་བདུད་གྱི་ལག་ཏུ་མཆིས། ཆོས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་འཆོལ་ཏེ་འབྲེན་པས་མཁྱེན་བཞིན་འཆོལ་བར་བགྱི། གང་དག་རྒྱུ་ལ་དང་

རྒྱུ་ལ་མིན་འདི་ལ་མཁས་པ་དེ་དག་འབྲེན་པ་འཆོལ། རྟེན་དག་རྒྱུ་ལ་གཉིས་གཅིག་དཔལ་སྤྲོ་བ་འཛིན་ཏེ་ཐུགས་བརྟེན་རྒྱུ་ལ་བར་འགྱུར། རྟེན་
བཞིན་ཉིད་འདི་འགྱུར་བའི་དབང་དང་ལྷན་ཏེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལགས། རྟེན་ལྟར་འདི་འཆོལ་གྱུར་ནས་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་མི་ཡི་

མཆོག་ཏུ་འགྱུར། རྟེན་ལྟར་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་ཆོགས་ཆོས་རྣམས་ངེས་པར་རྟོགས་གྱུར་པ། རྟོན་པའི་ན་སྤར་བཟོད་དེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་
ཡང་བསྟན་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་ཡི་རངས་དོགས་མེད་ཡིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་བདག་མཐོང་ནས། འབྲེན་སྤྲོ་བ་དེ་དག་རྒྱུ་ལ་

འདི་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གིས་བདག་ལུང་བསྟན་པར་གྱུར། རྟེན་ས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
ལྷན་སུ་མཆོགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་

དེའི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་དོ། རྟེན་ས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟེན་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། དཔལ་སྤྲོ་བ་འབྲེན་པ་
རྣམས་ནི་རྒྱ་ཞིག་གཟིགས་ནས་འཇུག་པ་མཛད་ལགས་ཏེ། རྒྱ་མེད་མི་མཛད་བཀའ་སྤྲུལ་བདག་གིས་བདེ་ག་ཤེས་པ་མཛོམ་སུམ་

དེ་སྐད་ཐོས། རྟེན་ལྟར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་བ་བདེ་བ་བསོལ་བའི་འཇུག་མཛད་ན། རྒྱུ་ལ་བ་ལྷ་མི་ལྷ་མིན་སྤྲོ་བ་འཇུག་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་དེ་
གསུངས། རྟེན་པོར་འདི་ལྟར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་འཇུག་མཛད་བསོལ་མཐོང་ནས། རྟེན་པོར་འདི་ཀྱན་ཐེ་ཆོམ་འཆོལ་ཏེ་བདེ་

ག་ཤེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ལྷ། མི་མཆོག་ཐུགས་རྟེན་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇུག་རྒྱུ་དེ་ནི་རྒྱུར་དུ་གསུངས། རྟེན་སྤྲོ་བ་ནས་རྒྱུ་ལ་མཆོག་འགྲོ་
བ་འདི་དག་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་འགྱུར། འབྲེན་པ་དམ་པ་ལྷ་ཆོགས་གང་དག་རང་གིས་རང་ལ་ལུང་བསྟན་པ། རྟེན་སུ་ཞིག་གང་

{@92B} གིས་ཅི་འཕྲོ་མཐའ་བཅས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་གསུངས། མི་མཆོག་ཚངས་པའི་གསུང་དབྱངས་སྒྲིག་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ཀླན་ཏུ་བསལ་
དུ་གསོལ། རྟེན་སྐྱུལ་བའི་འཁོར་འདི་རབ་ཏུ་དག་འཁོར་མཆོག་ཏུ་མཁུ་བ་འཕྲོ་བ། བདེ་ག་ཞེས་སྐྱུལ་མཚན་མཐོན་པོ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་

གཞན་དུ་མི་སེམས་པར། འདྲེན་པའི་སྐས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གཞལ་ཡས་ནི་བ་དམ་པ་སེམས་ཤིང་མཆིས། བྱུ་པ་འདྲེན་མཆོག་ཐེ་ཚོམ་འ་
ཚལ་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཁྲུམ། རེས་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ལྡན་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་མཁས་ཀླན་སྐྱུལ་བར་འགྱུར། ལྷང་གཉིས་

གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གསུང་ཐོས་གྱུར་ནས་རབ་དག་ཤ། བདེ་ག་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བཞིན་ཅིང་གསུངས་པའི་རྗེས་འཇུག་
མཁས་པར་འགྱུར། རྟེན་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ག་ཞེས་འདྲེན་པ་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། རེས་ནི་ཡེ་རངས་གྱུར་ཏེ་

འགོ་བཙུག་གི་མཐའ་མར་ཕྱིན་པར་འགྱུར། འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་དེ་དག་གི་སྟོན་གྱི་དཔ་ཐོས་གྱུར་ཅིང་། སྐྱུལ་བའི་གསུང་ཐོས་གྱུར་ནས་
བརྟག་པ་ཡོངས་རྫོགས་ནི་ཞིང་རབ་དག་ཤ། ཚུལ་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཚུལ་ལ་མཁས་རྣམས་སྤྱད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་

འགྱུར། རྟེན་པ་རབ་ཏུ་འགོ་བཙུག་མཛད་ཅི་བཞིན་ཡང་དག་སྟོན་པར་མཛད་པར་འགྱུར། རྟེན་སྐྱུལ་པའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་ཏྲ་
བྱུལ་ལ་ཆོག་སྤྱུལ་བཅད་དེ་སྤྱད་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལྟོགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ང་ཡིས་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ། ཏྲ་

བྱུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་དང་ཚོད་ཤེས་ང་ལ་བྲིས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ལག་ཕྱིར་ང་ཡིས་འཇུག་པ་མཛད་པ་འདི་ཡི་ཚུལ་དང་རྒྱ། རྟེན་ཁྱོད་བསྟན་
ཀྱིས་ཁྱོད་དང་འགོ་བཙུག་གི་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཡི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་གཟིགས་ཤིང་། རྟེན་

རྒྱ་ལས་གཟིགས་ནས་ལྷང་གཉིས་དམ་པ་དཔལ་སྤྱད་རྣམས་ནི་འཇུག་པ་མཛད། ལཱ་ཅིག་སྟོ་ཞན་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་ན་འ་
དས་ཞུགས་དང་། ལཱ་ཅིག་ལཱ་ཅིག་འཇུག་ལ་དག་འཁོར་རང་སྐྱུལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཞུགས་དང་། ལཱ་ཅིག་བདག་ཅག་འཇིག་རྟེན་

{@93A} ༩༩ འདྲེན་པ་མཐུ་བོ་ཆེར་ནི་འགྱུར་བུ་སྟེ། སྟོ་བོ་སྤྱད་བསྐྱུལ་ལྟར་བ་དགོལ་ཞེས་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་མཁྱེན་གྱུར་ནས། འ་
ཇུག་པ་ཆུང་མཛད་གང་བྱུང་ཉན་ཐོས་དོན་དུ་མཛད་པར་ཤེས་པར་བྱ། འཇུག་པ་འབྲིང་མཛད་གང་བྱུང་རང་སྐྱུལ་དོན་དུ་མཛད་པར་

རིག་པར་བྱ། འཇུག་མཆོག་ངས་གང་མཛད་པ་འདི་ནི་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། རབ་འབྲིང་ཐམ་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་འཇུག་པ་མཛད་

པའི་རྒྱུ་གསུངས་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ཐར་པའི་དོན་གཉིར་ལམ་གསུམ་ཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་མཁྱེན་ནས། །དེས་ན་འཛིག་

རྟེན་མཁས་པ་རྣམས་པར་འབྲེན་པ་དམ་པ་འཇུག་པ་མཛད། །རྟ་ཐུལ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དོན་དུ་འཇུག་མཛད་ཞབས་འོག་ཞུབ་པར་འགྱུར། །རང་
རྒྱལ་དོན་དུ་འཇུག་པ་གང་མཛད་སྐྱེ་ཡི་དབུས་སུ་ཞུབ་པར་འགྱུར། །འབྲེན་པ་སྟོབས་བཅུ་འདི་དོན་དུ་འཇུག་པ་མཛད་པ་གཙུག་ཏུ་ཞུབ་

པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམས་གསུམ་ཤེས་པར་གྱིས། །རྒྱལ་བ་མཆོག་རྣམས་དོན་དུ་གང་འཇུག་དེ་ཀུན་ང་ཡི་
གཙུག་ཏུ་ཞུབ། །ཐྲིག་པ་གཞོམ་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ངས་བསྟན་ཤེས་པར་གྱིས། །འབྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་གང་

ཡིན་དེ་རྒྱ་རྣམས་གསུམ་ཡང་བཤད་གྱིས། །ཀུན་གྱང་རྩེ་གཅིག་ཡིད་བྱོས་དེ་ནི་ང་ལས་ལེགས་པར་མཉན་པར་གྱིས། །དང་པོའི་དོན་དུ་འབྲེན་
པ་འཇུག་པ་ངས་མཛད་ཐུང་དུ་ཐོག་མར་ཞུབ། །འབྲིང་གི་དོན་ནི་དུས་ཚོད་ཅུང་ཟད་བསྐྱད་ཅིང་སྤྱོད་ཞུས་ཞུབ་པར་འགྱུར། །སློ་མཆོག་ལྷན་སྤྱོད་

འཇུག་པ་རྒྱལ་བ་ངས་མཛད་ཤིང་ཏུ་རིང་དུ་གནས། །རྟ་ཐུལ་ཉན་ཐོས་དོན་དུ་གང་གནས་འཇུག་དེ་ཐེག་པའི་དབང་གིས་མཛད། །གཞན་
ཡང་འཇུག་རྒྱ་རྣམས་གསུམ་བཤད་གྱིས་རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཉན་པར་གྱིས། །གང་དག་རྒྱལ་བ་དྲང་པོ་སྟོབས་བཅུ་པོ་ལ་སྟོར་བ་བྱེད་པ་ནི། །

དེ་དག་ང་ལ་སྤྱོད་པར་བསྟོར་ནས་སྤྱོད་དུ་ཤིང་ཏུ་མཁས་པར་འགྱུར། །འབྲིང་དོན་སྤྱོད་ནི་སྤྱོད་ཅིང་ཆེ་ལ་དལ་གྱིས་སྟོར་བ་བྱེད་པར་འགྱུར།
།དལ་གྱིས་གཡས་སྤྱོད་པ་བསྟོར་བ་བྱས་ནས་རྒྱ་ཆེར་འགྱུར་ཞིང་མཉན་པར་འགྱུར། །གང་དག་གསེར་རྒྱལ་ལ་དཀར་སྟེང་བཞག་འདྲ་

{@93B} པའི་བདེ་ག་ཤེས་མཐོང་གྱུར་ན། །དེ་ནི་རྟ་གཉིས་དམ་པ་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་ཀུན་ཁྱབ་པར་གནས་པར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས་འཇུག་བསྟན་འདི་ནི་ཞིང་གི་དབང་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །གང་ཚོ་གདུགས་འདྲ་མཐར་ཡས་མིག་ལྷན་པས་ནི་འབྲེན་དེ་འགོ་བས་པ་དང་།
།གང་

ཆོ་མེ་རྟོག་འདྲ་ལ་འབྲེན་པའི་སྟེང་གི་མཁའ་ལ་ལྷིང་བ་དང་། །གང་ཆོ་སྟོ་མོ་འདྲ་ཞིང་བདེ་བར་ག་ཤེས་ལ་ལན་གསུམ་སྟོར་བྱེད་པ། །དེ་
ནི་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཆོ་ཡི་དབང་དུ་འཇུག་མཛད་ཤེས་པར་བྱ། །བདེ་ག་ཤེས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་མཛད་རྒྱ་ནི་རྣམས་གསུམ་

དེ་ཙམ་བསྟན། །རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇུག་མཛད་རྒྱ་རྣམས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཤེས་པར་གྱིས། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་དོན་བསྟན་བཞེད་ནས་འཛིག་
རྟེན་རྣམས་འབྲེན་འཇུག་པ་མཛད། །དེ་ཐོས་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གྱི་བསྟན་ལ་ཐེ་ཆོ་མེད་པར་གྱིས། །འབྲས་བུ་ཆེ་ཤོད་རིས་ལྷ་

ཚོགས་བྱེ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམས་པ་འདི་དག་ནི། ཁིང་རྒྱམས་དག་ཏུ་ཚོས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་སྤྲོ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། མཁས་པ་དེ་དག་དཔག་
མེད་ཆོ་ལྷན་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་གནས་པར་འགྱུར། རྟེན་མེད་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འཛུམ་པ་རྒྱ་ཆེན་མཚོག་གི་ཆ་འདི་བསྐྱེད། རྟེ་

དག་སྟོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་སྤུ་ཅུ་དྲུག་གི་རྒྱལ་བ་རྒྱམས་ཀྱང་མཐོང་། བསྐྱེད་པ་སྤུ་ཅུ་དྲུག་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྟན་བཤུར་དཔོན། རྟེ་
དུང་ཚུལ་མཁས་པ་འདི་དག་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་སྤུ་ཅུ་དྲུག་ཏུ། གང་ཟག་ཆེན་པོ་འདི་དག་རྒྱལ་བ་ལྷ་མཚོག་མཚོད་

པ་བྱེད་ཅིང་གནས། ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྤྲུལ་སྤུལ་ཚུལ་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་མཚོག་ལ་མཚོད་པ་བྱེད། རྟེ་གཉིས་གཙོ་བོ་མཚོད་དེ་བྱང་ཆུབ་ནི་
བཡོངས་སུ་བཅའ་བྱས་ནས། རྟེ་དག་དེའི་འོག་ཏུ་དཔལ་སྤྲུག་རྟེ་གཉིས་དམ་པ་སྦྱེས་བྱ་མཚོག། འཕྲོན་པ་མཐུ་ཆེན་ཡོན་

ཏན་ལྷན་པར་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚོན་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་། རྒྱལ་བ་དེ་དག་སྤྲོ་ཚོགས་ཁིང་ན་གནས་ཤིང་རང་རང་ཁིང་སྤྱངས་ཏེ། མཁས་པ་ཅན་
དམ་པ་དེ་ཀུན་ཉི་མའི་འོད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔལ་ཞེས་བྱ། རྟེ་ཆོ་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་དེ་དག་རྒྱམས་ཀྱི་འདུས་པ་གྲངས་མེད་དེ།

{@94A} ༣༡ རྟེ་ཆོ་ཐུབ་པ་རེ་རེའི་ཉན་ཐོས་འདུས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་དག་ཏུ་སྟོན་བཅུས་ཉན་
ཐོས་དེ་བགྲངས་ཀྱང་། ལེགས་མཛད་རྒྱམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་འདུས་པ་དག་ནི་མཐར་ཐྱིར་བགྲངས་མི་འགྱུར། འདུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

གྲངས་མེད་འདུས་པ་དེ་ནི་ཅི་འདྲ་བ། རྟེ་ལས་ཉིས་གྲུར་དེ་ཆོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡང་དག་ཞུགས་པར་འགྱུར། རྟེ་ཆོ་རྒྱལ་བར་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱལ་
བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན། རྟེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་དག་ཁིང་དུ་དཀྱེན་ཀུན་གྱང་རྒྱལ་བར་འགྱུར། བདེ་གཤེགས་

དེ་དགོད་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྒྱམས་ཀྱི་འཇ་དེ་ཉིད་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་མཁས་པ་དེ་དག་སྤྱང་ན་འདས་པར་གྱུར་ནས་དམ་པའི་ཚོས། རྟེ་ཆོ་
སྤྲོ་མཁུ་གཟུང་ཁིང་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱུད་ཅུར་གནས་པར་འགྱུར། རྟེ་དག་འདས་ནས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་

མཁས་བསྐྱེད་པ། གང་གཞི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྟེ་དག་འདས་ནས་སྟོན་པ་སྟོན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་གསུང་
རབ་དེ་ལ་ནི། ཉན་ཐོས་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་གྱི་བྱེ་སྟེད་དཔག་ཡས་སྤྱང་ན་འདའ་བར་འགྱུར། རྟེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དོན་རྒྱམས་མཛད་

པ་རང་བྱུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི། བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཆོས་དང་ཡོངས་སུ་ལེགས་པར་ལྷན་གྱུར་ཅིང་། ཡང་དག་ཤར་བར་འགྱུར་ཏེ་

དེ་ནི་བསྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །མི་མཆོག་དེ་ཡི་གསུང་རབ་དེ་ཐོས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་དད་གྱུར་ནས། །ཤར་གཉིས་དམ་པ་

གཞུང་ལས་འཛིན་རྟོག་བྱེད་བདག་ཅག་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་དགའ་ནས་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚུངས་སྐྱོ་བོ་རབ་ཏུ་དགའ།
།བདེ་བར་ག་ཞེགས་ལ་དགའ་བ་གཞུང་ལས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དགའ་བར་བྱོས་ལ་མགོ་

ལ་འབར་བཞིན་དོད་དེ། །རྟག་ཏུ་ཞེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་དང་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་བྱོས་ལ། །ཡང་དག་མཐོང་བའི་དཔ་དགོ་བ་འདི་
ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱོས་ཏེ། །དགོ་སྒྲོང་ཁྱེད་ཅག་ཤར་གཉིས་གཙོ་བོ་འཛིན་རྟོག་ཐུགས་བརྩེར་འགྱུར་བར་གྱིས། །འབྲས་བུ་

{@94B} ཆེ་བ་པ་ལུང་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ལུ་རྩ་གསུམ་པའོ། །དེ་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་ཆོ་སེམས་ཅན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་རིག་ཅིང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གྱུར་པར་རིག་ནས་ཆོམ་

ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་རངས་ཏེ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚུལ་དང་འབྲ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ་འདི་དག་གིས་སོ་སོ་ནས་མཛོན་བར་བསྟོད་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་འི་བྱ་སྐྱོན་པ་ལ་མོས་པས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲུག་པའི་སྤྲས་རྒྱལ་དང་། །

བཅུན་མོ་དང་ནི་སོགས་སངས་བཏང་། །རྒྱལ་སྤྱི་བཏང་བར་ཅི་སྟོན་ཏེ། །སྐྱོན་མཐར་བྱིན་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚུངས། །ལྷ་འི་བྱ་ཚུལ་སྤྲིམས་ལ་མོས་
པས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་སྤྲིམས་རྒྱལ་སྤྱངས་པ། །རྒྱལ་པ་རྟག་ཏུ་བསྟེངས་མི་མང་ལ། །ཞེན་ཏུ་བསྐྱབས་པས་

མཐར་བྱིན་པ། །སྤྲིམས་མཐར་བྱིན་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚུངས། །ལྷ་འི་བྱ་བཅོཅ་པ་ལ་མོས་པས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཅོཅ་པ་བསྟེན་མཛད་པས། །
ཡན་ལག་གཏུ་བས་པ་འང་བཅོཅ་པར་མཛད། །ཟབ་མོར་སྐྱོད་ལུག་མ་ལགས་ཏེ། །བཅོཅ་མཐར་བྱིན་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚུངས། །

ལྷ་འི་བྱ་བཅོཅ་པ་ལུགས་ལ་མོས་པས་གསོལ་པ། །བཅོཅ་པ་མ་བཏང་བཅོཅ་པ་ལུགས་ཏེ། །སྟོབས་ཆེན་བཅོཅ་པ་ལུགས་ལྷན་གྱུར་པས། །རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་བརྟེན་པ། །བཅོཅ་མཐར་བྱིན་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚུངས། །ལྷ་འི་བྱ་བས་མ་གཏན་ལ་མོས་པས་གསོལ་པ། ཁྱོད་

ཀྱིས་བསམ་གཏན་བསྟེན་མཛད་པ། །དེ་ལ་འཛིན་རྟོག་གཏིང་མི་རྟོང་། །དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྟེན་པ། །བསམ་གཏན་མཐར་བྱིན་ཕྱག་
ཀྱང་འཚུངས། །ལྷ་འི་བྱ་གཟི་བརླིང་དང་ལྷན་པས་གསོལ་པ། །དཔའ་བོས་ཞེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །ཡང་དང་ཡང་ནི་

བསྐྱོམས་པས་ན། བཅས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་བརྟེས་པ། །ཞེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་བྱ་ཁམས་ཀྱི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་གསོལ་པ།
ཕྱིན་པ་དག་དང་དག་སྟན་དང་། འོན་དུ་འཕུན་པའི་དོན་དག་གིས། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདུལ། །

{@95A} ལྟའི་བྱ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་བྱ་དགེ་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །བྱམས་ཆེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག །ཡུན་
རིང་དུས་ནས་བསྐྱོམས་མཛད་དེ། །སེམས་ཅན་དཔག་ཡས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུལ། །གདོས་འཛིན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་བྱ་

དག་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །ཉོན་མོངས་མེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །ཐུབ་ཆེན་དུལ་བའི་སེམས་མངའ་བས། །མ་དུལ་ཐམས་ཅད་དུལ་
མཛད་པ། །ཁ་ལོ་སྦྱར་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་བྱ་སློ་གྲོས་དྲི་མ་མེད་ཀྱིས་གསོལ་པ། །སེམས་དག་མཉེན་པའི་སེམས་

མངའ་བ། །སེམས་དུལ་དབང་པོ་ཞི་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་མཆོག་པ། །སེམས་མཆོག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་བྱ་སློ་
གྲོས་རྣམ་པར་དག་པས་གསོལ་པ། །ཞེས་རབ་ལྟན་པའི་སློ་གྲོས་ཅན། །སློ་གྲོས་མཆོག་ལ་རབ་དུ་ཞུགས། །ཐུགས་གསལ་

ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སློ། །མི་མཁས་རྟོགས་མཛད་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་བྱ་སེམས་བརྒྱན་གྱིས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་
སྦྱངས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཡང་རྣམ་དག་མཛད། །སེམས་ཅན་སློ་ཡང་རྣམ་སྦྱངས་པ། །ཀུན་དག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །

ལྟའི་བྱ་ཕམ་པ་མེད་པས་གསོལ་པ། །དགོངས་པ་ཕམ་པ་མི་མངའ་བ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ཡང་བཅོམ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟ་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་། །རབ་དུ་དག་པ་བའི་ཡིད་དུ་བསྐྱུར། །ལྟའི་བྱ་ལྟར་དུ་བྱེད་པས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལྟར་བར་

མཆོག་། །སེམས་ཅན་ལྟར་བར་རྣམ་པར་སྦྱངས། །ཟབ་ཅིང་བལྟ་དཀའི་ཆོས་དག་ལ། །ལྟར་དུ་མཛད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་བྱ་བརྩོན་འ
གྲུས་བརྟན་པས་གསོལ་པ། །བྲལ་གྱུར་ཡོངས་སུ་བྲལ་གྱུར་པ། །ཆུ་བོ་རྒྱལ་ཏེ་ཟག་པ་སྦྱངས། །པ་རོལ་ཕྱིན་ཅིང་ཐང་

ལ་བཞུགས། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་བྱོད་ལམ་དང་ལྟན་པས་གསོལ་པ། །འདོད་ཆགས་སྦྱངས་ཤིང་ཞེ་སྤང་སྦྱངས།
།གཏི་མུག་སྦྱངས་པ་ཟག་མེད་པ། །ཕྱིན་གནས་བསོད་ནམས་ཞིང་གྱུར་པ། །འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་

{@95B} བྱ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་དམ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་བརྟན། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་རབ་དུ་མཆོད། །གཅིག་པུ་བགོད་པས་
བདེ་བ་བརྟེས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟའི་བྱ་མི་འཁྲུགས་པས་གསོལ་པ། །ལྟན་སྦྱུག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རི། །རྒྱུང་གིས་

བསྐྱོད་པར་མི་རྣམས་ཏེ། རྟེན་བཞིན་བསྐྱོད་དང་སྤྲོད་པ་ཡིས། བདེ་ག་ཞེས་བསྐྱོད་པར་མི་རྣམས་སོ། །ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་གསོལ་པ།
དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཟེང་མཉམ། མཚན་རབ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཅན། ཞེས་རབ་ཟེང་མོ་སྤྱོད་ལྟན་པ། རྒྱལ་བ་མཛེས་

ལ་ཕུག་ཀྱང་འཚེལ། ལྟ་བུ་ཟེང་པའི་སྤྱོད་གྲིས་གསོལ་པ། སྤྱོད་ཆེན་ཁྱོད་ལ་སྤྱོད་མི་མང་པ། རྟེན་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས། ཡང་དག་
མཐའ་ཡང་རབ་ཏུ་སྤྱོད། ཁྱོད་མཚུངས་གང་ཟག་ཡོང་མ་མཆིས། ལྟ་བུ་སྤྱོད་གྲིས་དང་བས་གསོལ་པ། གཉིས་སུ་

མེད་པས་ཡང་དག་སྤྱོད། དཔའ་བོ་དཔའ་བས་རྣམ་པར་གཞོན། གང་དག་ཟེང་ལ་ཞུ་མ་མཆིས། རྟེན་གྱི་ཁྱོད་ཆོས་པ་ལོ་ཕྱིན། ལྟ་བུ་
རབ་ཏུ་དག་པས་གསོལ་པ། མཚོག་ཏུ་དག་པ་ཡིད་བརྟན་པ་དག། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབས་པའི་རྣམས། སྤྱུལ་

རྣམས་པགས་པ་རྙིང་འདྲར་བཞིན། སྤྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་འདྲར། ལྟ་བུ་ཞི་བའི་ཡིད་གྲིས་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་མར་མེ་མར་ཟད་ཅིང་།
སྤྲིད་པོ་ཟད་པས་ཞིར་འགྱུར་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟན་པ་སྤྱུར་ཐོས་ནས། ཞེས་རབ་ཆེན་པོ་སྤྱུང་ན་འདུག། ལྟ་བུ་

བུ་ཞི་གནས་ལ་གནས་པས་གསོལ་པ། གང་གིས་ཀྱན་མཁྱེན་ཁྱོད་མཐོང་བའི། མི་རྣམས་འདྲོད་ཆགས་བཅིངས་པ་ཡང་། ཞེས་རབ་མཚོན་
གྲིས་མཁས་པ་དག། འདྲོད་ཆགས་ཞགས་པ་གཅོད་པར་འགྱུར། ལྟ་བུ་ཞི་གནས་མང་གིས་གསོལ་པ། ཞི་བའི་

སེམས་མང་པ་ཞི་ལོད། ཆོ་གོད་ཡུལ་རབ་ཏུ་ཞི། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཞི་གྱུར་པ། དག་རྣམས་ཞི་ལ་ཕུག་ཀྱང་འཚེལ། ལྟ་བུ་བུ་
གནས་འཛིགས་མེད་གྲིས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞི་གནས་བསྐྱབས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་དག །

{@96A} ༩༩ ། ཞི་གནས་ཉིད་གྲིས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཞི་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པར་འགྱུར། ལྟ་བུ་ཞི་གནས་ཟས་གྲིས་གསོལ་
པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཞི་བཞི། དཔའ་བོ་ཁྱོད་གྲིས་རབ་ཏུ་བརྟན། ཞེས་རབ་ཆེན་པོས་དེ་འཚེལ་ན། རྟེན་གྱི་དེ་བཞིན་

ག་ཞེས་པར་འགྱུར། ལྟ་བུ་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་ལྟ་བས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྟག་ཏུ་གཟིགས། མཁས་པ་ཁྱོད་ལྟར་སྤྱོད་པ་
རྣམས། ཡེ་ཞེས་མཚོག་གིས་མཉམ་གཞན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ལྟ་བུ་སྤྱང་འཛིན་གྲིས་

གསོལ་པ། ཞེས་རབ་པ་ལོ་ཕྱིན་གྱུར་པ། སྤྱོད་ཆེན་ཁྱོད་ལས་གང་སྤྱོད་པ། རྟེན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྤྱང་མཛོད་ཅིང་། སྤྱོད་པ་མེད་པར་གཟིགས་

པར་འགྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་འོད་བྱེད་གྱིས་གསོལ་པ། །འཇིག་རྟེན་སྟོན་མ་ཁྱོད་གྱི་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཐོས་

ནས། །དེ་དག་དྲི་མེད་བདེ་བ་འཐོབ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་འོད་ཀྱང་འབྱུང་། །ལྷ་འི་བྱ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་གྱིས་གསོལ་པ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་རྣམ་མི་རྟོག་ །ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་དག་གསུངས། །དེ་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་བགྱིད་པ། །དེ་དག་གང་ཟག་མཆོག་ཏུ་

འགྱུར། ། །ལྷ་འི་བྱ་རབ་ཏུ་མི་གནས་གྱིས་གསོལ་པ། །གནས་མ་མཆིས་ཤིང་སྤང་མ་མཆིས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས་མ་མཆིས།
།བདག་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་བ། །དེ་དག་ཁྱོད་གྱིས་དེ་བཞིན་མཁྱེན། །ལྷ་འི་བྱ་གནས་མེད་སྟོ་གྲོས་གྱིས་གསོལ་པ།

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་པར། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་གྱིས་གཟིགས། །དེ་དག་ཁྱོད་གྱིས་ལུགས་བསྟོན་གྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
བསྟན་པ་མཛད། །ལྷ་འི་བྱ་མི་རྟོན་སྟོ་གྲོས་གྱིས་གསོལ་པ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟོན་མ་མཆིས། །སེམས་ཅན་

མ་མཆིས་ཐན་ཚུན་མིན། །ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་བཞིན། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན། །ལྷ་འི་བྱ་བར་སྤང་རྒྱ་བས་གསོལ་པ།
བདེ་ག་ཤེས་ཁྱོད་གྱིས་ཚོས་གྱི་རྣམས། །བར་སྤང་ལྟ་བུར་སྤང་བ་སྟེ། །སྟེ་དང་འགོག་པ་མེད་པར་གཟིགས། །དེ་སྤྲད་

{@96B} །འཇིག་རྟེན་ཆགས་མི་མངའ། །ལྷ་འི་བྱ་རར་འཛིན་པ་མེད་པས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱང་། །ལུས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་ནི། །གཡོ་བ་མེད་ཅིང་རར་འཛིན་མེད། །དེ་མེད་རྩོལ་བ་མེད་པར་གཟིགས། །ལྷ་འི་བྱ་སྟོ་གྲོས་རྣམ་པར་བསྟོམས་གྱིས་གསོལ་

པ། །སྐྱུ་མ་སྐྱེ་ཆོགས་ལེགས་བགྱིས་པ། །སྐྱུ་མའི་མཁན་པོས་བསྟན་གྱུར་ན། །དེ་བཞིན་མ་ལགས་དེ་བཞིན་གདའ། །བྱུང་བ་དེ་ལྟར་མཉམ་མ་
མཆིས། །ལྷ་འི་བྱ་རབ་ཏུ་སད་པའི་དང་ཚུལ་གྱིས་གསོལ་པ། །གཟུགས་བརྟན་ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། །གདའ་ཡང་

དེ་ལྟར་མ་མཆིས་པ། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ཁྱོད་གྱིས་གཟིགས། །དེ་བས་འཇིག་རྟེན་རྫོངས་མི་མངའ། །ལྷ་འི་བྱ་ཡིད་གཉིས་རྣམ་པར་འཇིག་
གིས་གསོལ་པ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཚོས་གྱི་རྣམས། །དེ་བཞིན་ཁྱོད་གྱིས་

བསྟན་པ་མཛད། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀྱང་མཁྱེན། །ལྷ་འི་བྱ་སྟོ་བས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གསོལ་པ། །ཚོས་ཉིད་ལ་ནི་ཁོར་ཟུག་ཏུ། །སྟོ་བས་པ་
རབ་ཏུ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཚོས་ཉིད་དེ་ནི་བརྟེན་པས་ན། །དེ་སྤྲད་ཁྱོད་ནི་སྟོ་བས་པ་ལྟེན། །ལྷ་འི་བྱ་ཆགས་མེད་སྟོ་

གྲོས་ཀྱིས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི། །རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་པར། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །དེ་བས་
སྤངས་པས་རབ་རིབ་བསལ། །ལྟ་བུ་སྤྱད་ན་བྲལ་གྱིས་གསོལ་པ། སྤྱད་མེད་ཅིང་ཉེར་ལེན་མེད། །སྤྱོད་པ་མེད་ཅིང་

སྟོན་པ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས། །དེ་དག་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། །ལྟ་བུ་བྱེད་གསལ་པ་ཐུན་སུ་མ་ཆོག་པས་གསོལ་པ།
ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་མ་ལགས་དེ། །འགྲོ་དང་འོང་བ་མ་མཆིས་པ། །དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་མཁྱེན། །དེ་བཞིན་

རབ་ཏུ་བསྟན་པར་མཛད། །ལྟ་བུ་བྱ་སྤྱོད་གྲོས་མཆོག་གིས་གསོལ་པ། ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་བྱུང་མེད་པ། །ཚིངས་པ་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་མེད། །ཆོས་
རྣམས་ཅི་ཡང་མི་བགྱིད་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་བྲགས་སུ་ཆུད། །ལྟ་བུ་སྤྱིབ་མེད་ཐོབ་གྱིས་གསོལ་པ། སྤང་བ་

{@97A} } ༩༩ །མ་མཆིས་སུན་མ་མཆིས། །གཟུགས་མེད་མ་ལགས་གཟུགས་ཅན་མིན། །གཟུང་བ་མ་མཆིས་གྲོལ་མ་མཆིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་
རང་བཞིན་བྲགས་སུ་ཆུད། །ལྟ་བུ་མིག་དཔས་གྱིས་གསོལ་པ། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ན་མི་གནས་པ། །ཡོད་དང་མེད་པ་མ་

ལགས་པར། །ཆི་ལམ་འདོད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ལྟ་བུ་མིག་མི་འཇུག་གྱིས་གསོལ་པ། བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོངས་པ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །བར་ན་འད་གནས་པ་མ་མཆིས་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་

གཟིགས། །ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་གསོལ་པ། །གང་ཟག་སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པ། །མ་མཆིས་ཐ་སྟད་མ་མཆིས་པ། །བསྟན་པ་འི་
སྤྱད་དུ་བཅོམ་བགྱི་བ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ལྟ་བུ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་གསོལ་པ། །གང་

གིས་ཐ་སྟད་གདགས་པ་ཡི། །མཚན་མ་དེ་དག་མ་མཆིས་ཏེ། །ཆོས་ཀུན་མཚན་མ་མ་མཆིས་པར། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས།
།ལྟ་བུ་སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་གསོལ་པ། །ཇི་ལྟར་མཚན་མ་སྟོང་གྱུར་ཅིང་། །སྟོན་པ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་དང་།

སུ་ལ་སྟོན་ལམ་མཆིས་གྱུར་པ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ལྟོས་དུ་མཁྱེན། །ལྟ་བུ་ཏིང་ལེ་འཛིན་ལ་གཞིལ་བས་གསོལ་པ། །རྣམ་ཐར་སྟོལ་བཅེན་
བགྱིས་ཤིང་། །གང་ཞིག་གྲོལ་འགྱུར་དེ་མ་མཆིས། །དེ་བཞིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས།

ལྟ་བུ་མ་སྤྱད་པས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་ནི་སྤྲིག་པ་ཀུན་སྤངས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསམགས་གྱུར་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ལ་སྤྱད་
མི་མང་པ། །སུ་སྟོན་དེ་དག་མཁས་མ་ལགས། །ལྟ་བུ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་གྱིས་གསོལ་པ། །ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཅས་སྤྱོད་གྱི་ཆོག་གས།

ཆར་གྱིས་ས་ཆེན་ངོམས་པར་བགྱིད། །དེ་བཞིན་འདྲེན་པས་ཆོས་ཆར་གྱིས། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ནི་ངོམས་པར་མཛད། །ལྷའི་བྱ་བས་མ་པ་དོན་
ཡོད་གྱིས་གསོལ་པ། ཐུབ་སྤྱོད་གསུང་ནི་དོན་མཆིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བརྟུ་བསྐྱོར། །འིན་རྟུ་བརྟགས་ཏེ་མཛད་

{@97B} པས་ན། །དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན། །ལྷའི་བྱ་བློ་གྲོས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་གསོལ་པ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དངོས་
ཉིད་གྱིས། །མ་སྐྱེས་འགགས་པ་མ་ལགས་ཏེ། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་གྱིས་མཁྱེན། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་མཛད། །

ལྷའི་བྱ་མེད་གའི་ངོ་རོལ་གསོལ་པ། །སྤྱོད་གྱིས་སྤོང་པ་ཉིད་བརྟན་ཏེ། །མེད་གའི་ངོ་རོ་བསྐྱགས་མཛད་པས། །མུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་རབ་འཛིགས་
པ། །མེད་གས་རི་དགས་ཐུ་མོ་བཞིན། །ལྷའི་བྱ་བག་ཡོད་ལས་གྱིས་གསོལ་པ། །བག་ཡོད་སྤྱོད་རྟུ་བརྟང་མཛད་དེ། །སྤྱོད་གྱིས་

ོད་པ་ད་བགྱིས་པས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་འདྲེན་པ་སྤྱོད། །བག་ཡོད་པས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་། །ལྷའི་བྱ་བག་ཡོད་རབ་གནས་གྱིས་གསོལ་པ།
བག་ཡོད་པ་ལ་རབ་གནས་ཏེ། །སྤྱོད་གྱིས་ཉིད་གྱི་ཆོས་ཀྱང་སྟེལ། །སྟོབས་བཅུ་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས། །བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་རབ་རྟུ་སྟེལ། །ལྷའི་བྱ་བག་ཡོད་སྐྱེས་གྱིས་གསོལ་པ། །བག་ཡོད་པ་ལ་བརྩོན་པས་ན། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་རྣམས་ཡང་དག་སྐྱེས།
།ཐུབ་ཆེན་རང་ཡང་གོ་ལ་གྱུར་ནས། །དེ་དག་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་འགྲེལ། །ལྷའི་བྱ་བག་ཡོད་ངེས་པར་བྱུང་གིས་གསོལ་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་དག་ །ཇི་སྟེད་ཐར་ལ་རྟེན་པའི་རྣམས། །ཀུན་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབས་པ་སྟེ། །བག་ཡོད་པས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་།
།ལྷའི་བྱ་བག་ཡོད་གནས་པས་གསོལ་པ། །བག་ཡོད་ཡོངས་སུ་མ་བརྟང་བས། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་སྤྱོད་གྱིས་ས། །འགོ་བ་

འདི་ལ་མ་ཆགས་པར། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་རྟུ་ངེས་པར་བྱུང་། །ལྷའི་བྱ་བག་ཡོད་བསྐྱུངས་གྱིས་གསོལ་པ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་བསྟན་མཛད་
ཅིང་། །སྤྱོད་ནི་བག་གིས་བསྐྱུངས་པས་ན། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཁའ་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་བརྟེན་པར་གྱུར། །ལྷའི་བྱ་

བག་ཡོད་བརྩོན་གྱིས་གསོལ་པ། །བག་ཡོད་པ་ལ་རབ་བརྩོན་ཞིང་། །མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་རྟོགས་བགྱིས་པ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་གྱིས་ས། །
ཡབ་ཀྱི་དཀོར་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྷའི་བྱ་བག་ཡོད་མཛོན་པར་དགའ་བས་གསོལ་པ། །བག་ཡོད་དགའ་བའི་བརྟན་པ་

{@98A} } ༩༩ །རྣམས་། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །དཔའ་བོ་ཉོན་མོངས་རི་འཛིག་པས། །ང་རྒྱལ་རི་ཡང་དེ་བཞིན་བསྟེལ།

ལྷ་འོ་བུ་བཀའ་ཡོད་འཛིན་གྱིས་གསོལ་པ། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་མཛད་ཚོ། ཁྱོད་ནི་བཀའ་གིས་བཟུང་བས་ན། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་

གངས་མེད་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་སྦྱོར་མ་གྱུར། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་གནས་བཙོན་གྱིས་གསོལ་པ། ཚོས་རྣམས་དེ་དག་རང་བཞིན་ནི། ཉེ་ནི་སངས་
རྒྱལ་འོ་བུ་ལགས། བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་གང་ཞུགས་དང་། བཅས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེར་མི་འཇིགས། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་གནས་ལ་ཡང་

དག་པར་གནས་པས་གསོལ་པ། སངས་རྒྱལ་ཞི་གནས་བཞུགས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་མི་མངའ། བཅས་ཅད་ཉོན་མོངས་ནི་བར་
མཛད། རྒྱལ་འོ་བུ་ལ་ལ་ཆར་པ་བཞིན། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་གྱིས་གསོལ་པ། སངས་རྒྱལ་ཞི་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས། །

སུས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་རི་བོ་བཞིན། ཁྱོད་ལ་གཞོན་བགྱིར་མི་རུས་ཏེ། བཅས་ཅད་ཁྱོད་ལ་ཐུག་ཀྱང་འཇོལ། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་གནས་དུ་ལ་གྱིས་
གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་རྣམས་མ་སྦྱང་པ། ཞི་གནས་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་དུ་ལ། བདུད་རྣམས་བྱེ་བས་མི་ཚུགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་

གྱིས་ནི་གཞོན་མི་འགྱུར། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་གནས་ངེས་པར་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། ཞི་བའི་ཡིད་མངའ་ཞི་གནས་ལ། ཉེ་པར་བོ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་མཛད་
པས། ཅི་ལ་གནས་ཏེ་བསམ་གཏན་མཛད། སུས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་མ་འཇོལ། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོས་གསོལ་

པ། སྟོན་པས་སངས་རྒྱལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། སྟོན་དུ་ཞི་གནས་འགྲོ་ཞེས་གསུངས། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་འགྱུར་བའི། ཚོས་གཞན་དེ་ཡི་
ཇེས་སུ་འབྱུང་། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་གནས་ཇེས་སུ་འབྱུང་གིས་གསོལ་པ། འཇིག་རྟེན་སྟོན་མའི་ཞི་གནས་ནི། བཅས་ཅད་

རྟོག་པ་འདད་བར་བགྱིད། ཞི་བའི་བཅས་ལྟན་རྣམས་གྱིས་འཇིང་། ཉེ་ཁྱོད་མཐའ་ཡས་དབང་དུ་མཛད། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་གནས་འོ་བུ་ལ་གྱིས་
གསོལ་པ། ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དུ་ལ་ནི། ཞི་གནས་ཡིན་ཞེས་འདྲེན་པས་གསུངས། ཉེ་ལ་ཆགས་མེད་དོ་

{@98B} པ་ནི། རྣམ་པར་འདྲེན་པ་སངས་རྒྱལ་འགྱུར། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་གནས་བརྟན་གྱིས་གསོལ་པ། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་སྟོན་བརྟན་ཏེ།
ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་བཅས་བསྐྱོམས་པས། ཉེ་ཤིང་ཐུང་ཐུང་གིས་བྱང་ཆུབ་བརྟེས། ཉེ་བཞིན་སྦྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་འདྲེན། ལྷ་འོ་བུ་ཞི་

གནས་ལྟར་ལེན་གྱིས་གསོལ་པ། སངས་རྒྱལ་ཚོས་རྣམས་གང་ལ་ཡང་། ལམ་གཞན་བདག་གིས་མ་མཐོང་སྟེ། ཞི་གནས་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བོ་
ན། རང་བྱུང་ཉིད་དེས་པར་འབྱུང་། ལྷ་འོ་བུ་ལྷག་མཐོང་མཛོད་དགས་གསོལ་པ། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷག་

མཐོང་ནི། ཚེས་རྒྱུ་མཐུ་མཐུ་ཅད་སྟོན་པ་སྟེ། རྟོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཕྱོད་ཅིང་། རང་བྱུང་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་ལྷ་ག་མཐོང་བྱུང་
གིས་གསོལ་པ། ཞེས་རབ་པ་ལོ་ལྷན་གནས་ཤིང་། རྒྱུ་པར་འདྲེན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྒྱུ་པ་འི་རྒྱུ་པ་ལོ་

སྟོན་པ་སྟེ། རྟོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཕྱོད་ཅིང་། རང་བྱུང་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་ལྷ་ག་མཐོང་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། ཚེས་རྒྱུ་མཐུ་མཐུ་ཅད་བཅའ་པ་བཀྱིས་ཏེ། །
ཡང་དག་ཅི་བཞིན་མཐོང་གྱུར་ན། བརྟན་པ་ཚོགས་པ་འི་བྱུང་ཆུབ་འཕྲོག། བྱུང་ཆུབ་ཉིད་ལ་གནས་པར་འདོད། །

ལྷ་འི་བྱ་ལྷ་ག་མཐོང་པེས་འབྱུང་གིས་གསོལ་པ། གང་ཟག་མཚོགས་རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་ཀྱིས། བྱུང་ཆུབ་མཚོགས་རྒྱུ་པེས་པར་བྱུང་། ཚོགས་པ་འི་
བྱུང་ཆུབ་ལོ་ཞེས་ཀྱིས། བརྟན་པ་འི་བྱུང་པ་སྟེ། མི་འགྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་ལྷ་ག་མཐོང་མཐོང་དགས་གསོལ་པ། ཡང་དག་ཅི་

བཞིན་ཡང་དག་ཏུ། ཚེས་རྒྱུ་མཐུ་མཐུ་པར་གཟིགས་པས་ན། བྱུང་ཆུབ་གནས་པ་ལས་བརྟན་གྱུར་ཏེ། རྟོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཕྱོད་ཅིང་། རང་བྱུང་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་ལྷ་ག་མཐོང་ལ་མཐོང་པར་བརྟན་པས་གསོལ་པ། མཐུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་ཞིང་། དག་པ་ལ་མཐོང་པོ་ད་

བཀྱིད་པ། རྟོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཕྱོད་ཅིང་། རང་བྱུང་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་ལྷ་ག་མཐོང་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། ཚེས་རྒྱུ་མཐུ་
མཐུ་མཐོང་བཀྱིད་ཏུ། རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་དག་ཀྱིས་པ་འི་རྒྱུ་པ། ཚེས་རྒྱུ་མཐུ་མཐུ་པོ་ཉིད་འཚལ་ཅིང་། རང་བྱུང་ཉིད་

{@99A} ༩༩། རྟོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཕྱོད་ཅིང་། རང་བྱུང་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་ལྷ་ག་མཐོང་ལ་བརྟན་པས་གསོལ་པ། རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་ཞིང་། དག་པ་ལ་མཐོང་པོ་ད་
སྟོན་མཐོང་པས། མཐུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་པས་གསོལ་པ། རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་ཞིང་། དག་པ་ལ་མཐོང་པོ་ད་

གསོལ་པ། མཐུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་པས་གསོལ་པ། རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་ཞིང་། དག་པ་ལ་མཐོང་པོ་ད་
དེ་ལས་སྟོན་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་པས་གསོལ་པ། རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་ཞིང་། དག་པ་ལ་མཐོང་པོ་ད་

ཀྱི་རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་པས་གསོལ་པ། རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་ཞིང་། དག་པ་ལ་མཐོང་པོ་ད་
བས་གསོལ་པ། རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་པས་གསོལ་པ། རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་ཞིང་། དག་པ་ལ་མཐོང་པོ་ད་

སྟོན་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་པས་གསོལ་པ། རྒྱུ་པ་ལོ་ཞེས་གང་བརྟན་ཞིང་། དག་པ་ལ་མཐོང་པོ་ད་

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གང་སྟོན་པ། རྟེན་གཤིས་ཤིང་པ་ལགས། །ལྟ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་གྱིས་གསོལ་པ། གང་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ།
ཁམས་པ་དེ་དག་མྱོང་ས་མི་འགྱུར། ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་ལྟ་མེད་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མེད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྟ་བུ་

བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱན་སུམ་ཚེགས་པས་གསོལ་པ། གང་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་བགྱིད་པ། །སངས་རྒྱས་ཚེས་རྣམས་ཕྱན་སུམ་ཚེགས། །རང་བྱུང་
པམ་པ་མེད་པར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་དོན་ཀྱང་བགྱིད་པར་འགྱུར། །ལྟ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་

{@100A} ༣༡ །གསོལ་པ། སངས་རྒྱས་ཚེས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གང་སྟོན་པ། རྟེན་ལ་བདུད་རྣམས་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་གིས་
དཀྱུག་པར་མི་རྣམས་སོ། །ལྟ་བུ་མཚན་མ་མེད་ལ་དག་པར་གསོལ་པ། མཚན་མ་མེད་ལ་མཛོན་དགྱེས་ཏེ། །

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཤེགས་ཀྱས། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནས་བྱུང་། །མཚན་མ་རྣམས་ལ་ཆགས་མི་མངའ། །ལྟ་བུ་མཚན་མ་
མེད་ལ་གནས་པས་གསོལ་པ། མཚན་མ་མེད་ལོ་དྲ་གྱུར་ཅིང་། །ཞི་བ་ཞི་ལོ་དྲ་པ་རྣམས། །མཚན་མ་

རྣམ་པར་བཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཚུལ་ནི་བདུད་ཀྱིས་ཤེས་མི་རྣམས། །ལྟ་བུ་མཚན་མ་མེད་པ་རྟོག་ཡུལ་གྱིས་གསོལ་པ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་
ཏོ་དུལ་ལ། །འབྲེན་པ་ཁྱོད་ལོ་མཛད་དེ། །མཚན་མ་མི་མངའ་རྟོགས་དག་འཁོར། །ཞི་དུ་ཁྱོད་

ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚལ། །ལྟ་བུ་མཚན་མ་མེད་པས་སྒྲིམ་གྱིས་གསོལ་པ། ཐུབ་པའི་འཁོར་འདི་ཐམས་ཅད་ནི། །མཚན་མ་མེད་པས་སྒྲིམ་གྱུར་
ཏེ། །ཡལ་གྱི་དཀོར་ནི་འཚལ་གྱུར་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་བཀུར་སྟེ་བགྱིད། །ལྟ་བུ་མཚན་མ་མེད་པ་ལོ་དྲ་

པས་གསོལ་པ། མཚན་མ་མེད་ལ་ཉིན་མཚན་དུ། །གང་ཟག་མཚན་ལོ་དྲ་མཛད་པས། །ལྟ་དང་དྲི་བ་མི་དག་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་མ་འཚལ་
ཏོ། །ལྟ་བུ་མཚན་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་གྱིས་གསོལ་པ། ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཤེགས་ཅིང་། །

དཔའ་ཆེན་འཇིག་རྟེན་སྒྲིམ་མ་ཁྱོད། །མཚན་མ་མེད་ལ་གནས་པར་མཛད། །དེ་བས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚལ། །ལྟ་བུ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་
རྣམ་པར་ཕྱེ་བས་གསོལ་པ། ཐུབ་ཆེན་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད། །མཚན་མ་མེད་ལ་རྣམ་པར་རོལ། །མི་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་

མཛད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཚན་ལ་ཞུགས། །ལྟ་བུ་མཚན་མ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་གྱིས་གསོལ་པ། གང་གིས་མཚན་མ་སྤངས་
གྱུར་པ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་གྲུབ་པ་སྟེ། །ཡལ་གྱི་ཚེས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། །དེ་དག་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཛོད།

{@100B} །ལྟའི་བྱ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དགའ་བས་གསོལ་པ། །གང་གིས་མཚན་མ་རྣམས་བཞིག་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལ་དགའ།
།སྤྱི་མཐོང་གནས་ལ་གནས་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཚོན་རྟེན་ལགས། །ལྟའི་བྱ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྟེན་བས་གསོལ་པ། །ཞི་

ལོ་དེ་ཅིང་རྣམས་གྲོལ་པ། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྤྱན་མེད། །འབྲུང་བོ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་དང་རྟེན། །དཔུང་གཉིས་དེ་བཞིན་གནས་ཀྱང་ལགས།
།ལྟའི་བྱ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མོས་བས་གསོལ་པ། མཚན་མ་མེད་ལ་མོས་གྱུར་ཅིང་། །ཞི་བ་དག་ལས་རྒྱལ་གྱུར་

པ། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་སྟོལ་པ། །དེ་དག་ཚད་ནི་ག་ལ་མཆིས། །ལྟའི་བྱ་སྟོན་པ་མེད་པ་རྟོགས་ཀྱིས་གསོལ་པ། མགོན་པོ་གང་དག་
སྟོན་ལམ་ནི། །རྣམས་ཀུན་ཏུ་མི་དམིགས་པ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་བྲལ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ནང་ནས་བྱུང་། །

ལྟའི་བྱ་སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སྟེན་བས་གསོལ་པ། །ཞི་བའི་བྱ་གས་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད། །སྲིད་པ་རྣམས་སུ་སྟོན་མི་མཛད། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པས་
ན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཡོང་མི་གོས། །ལྟའི་བྱ་སྟོན་པ་མེད་པས་སྐྱེས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །གང་གིས་སྲིད་པ་ཡོངས་

བཅོམ་པ། །དེ་དག་གཟི་མཚོག་སྐྱེས་པ་སྟེ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྲས། །རང་གི་ཡབ་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེ། །ལྟའི་བྱ་སྟོན་པ་མེད་
པས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་རྣམས་མ་སྤྲད་པ། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་ན། །སྲིད་པ་འཇིག་

བགྱིད་སྲིད་པ་ལ། །དེ་དག་སྟོན་པ་མི་བགྱིད་དོ། །ལྟའི་བྱ་སྟོན་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བས་གསོལ་པ། །གང་དག་སྟོན་པ་མི་བགྱིད་པ། །ག་
ཟི་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་རྣམས། །རེ་བ་བཏང་ཞིང་བཅིངས་གྲོལ་པ། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ལྟའི་བྱ་སྟོན་

པ་མེད་པས་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། །གང་གིས་སྲིད་པ་རབ་བཅོམ་པ། །དེ་དག་ཐུང་ན་དགོན་པ་རྒྱལ། །དེ་དག་མི་སྐྱོམ་ཟང་ཟིང་མེད། །དཔའ་ཆེན་
ཁྱོད་ལ་དེང་ཕྱག་འཚེ། །ལྟའི་བྱ་སྟོན་པ་མེད་ལ་ངེས་པས་གསོལ་པ། །གང་གིས་སྲིད་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། །བདེ་

{@101A} ༡༡། །བདེ་ལོ་པོ་མེད་བསྐྱོམས་པ། །མགོན་ཁྱོད་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡབ། །དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་ཀྱང་ལགས། །ལྟའི་བྱ་སྟོན་པ་
མེད་པའི་འཁོར་གྱིས་གསོལ་པ། །སྲིད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་སྲས་མཐོང་བ། །དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་ལ་དུལ། །ཁ་ལོ་སྐྱུར་ཞིང་སྲིད་ཅེས་

བ། །སེམས་དུལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེ། །ལྟའི་བྱ་སྟོན་པ་མེད་པས་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། །སྲིད་པའི་དགོན་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། །བདེ་བ་

ཐོབ་ཅིང་གི་གནས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་ཕམ་མཛད་པ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ བྱག་ཀྱང་འཚེ། །ལྷའི་བྱ་སྟོན་པ་མེད་

པས་ལ་མཚན་དུ་གྱུར་པས་གསོལ་པ། གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། ཁྱོད་ནི་རྣམ་རྒྱལ་ཕམ་མི་མང་ལ། །བདུད་ཀྱི་དབྱང་རྣམས་ཕམ་
མཛད་ཅིང་། །སྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་མི་མཛད། །ལྷའི་བྱ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟོན་པས་ལྷན་གྱིས་གསོལ་པ། ཐར་པའི་ཚོས་ལ་སྟོན་པས་

ལྷན་པས། །བདུད་ཀྱི་ཞགས་པ་ཡོངས་བཅད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་རྣམས་བདུད་དག་ལ། །བསྐྱབ་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བགྱིད་དོ། །ལྷའི་བྱ་ལུས་
རྣམ་པར་བརྟགས་གྱིས་གསོལ་པ། ལུས་མེད་འཆི་བ་མེད་ཚུལ་དུ། །ལུས་འདི་གང་གིས་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་དག་སངས་

རྒྱུ་འདུལ་དག་ལ། །འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཞུགས། །ལྷའི་བྱ་ལུས་ངེས་པར་སེམས་པས་གསོལ་པ། མི་གཙང་རུལ་པ་རྣག་ཟག་པ། །
ལུས་འདི་མི་བཟད་ངེས་བསམས་ཏེ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་འཚེལ་གྱུར་ནས། །རྣམ་འབྲེན་ཁྱོད་ལ་བྱག་ཀྱང་འཚེ། །

ལྷའི་བྱ་ལུས་རྟོགས་གྱིས་གསོལ་པ། ལུས་ལ་མི་གཙང་བརྟགས་བགྱིས་ཏེ། །ལུས་ལ་བྲན་པ་རྣམ་དབྱེད་ཅིང་། །ལུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྣམས་
གྲོལ་ནས། །ངེས་པ་ཁྱོད་ལ་བྱག་ཀྱང་འཚེ། །ལྷའི་བྱ་ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་གིས་གསོལ་པ། སྤྱལ་གྱི་པགས་པ་རྟིང་

བཞིན་དུ། །རྣག་ཅན་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེ་བོ་ཆེ། །སྐྱུ་མི་མངའ་ལ་བྱག་ཀྱང་འཚེ། །ལྷའི་བྱ་ལུས་ལ་སྟོན་པས་
གསོལ་པ། མི་གཙང་རྩིང་རྣག་ཟག་ཅིང་། །རུལ་བའི་ལུས་ལ་རྟག་སྤྲད་དེ། །མི་གཙང་གང་བ་རྣམ་སྤངས་ནས། །

{@101B} །འབྲེན་པ་ཁྱོད་ལ་བྱག་ཀྱང་འཚེ། །ལྷའི་བྱ་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པས་གསོལ་པ། གང་དག་རུལ་བའི་ལུས་སྟོན་ཞིང་། །རྒྱལ་
སྲས་གཙང་བ་འཚེལ་བ་རྣམས། །ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་སྲས། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བྱག་ཀྱང་འཚེལ་འགྱུར། །ལྷའི་བྱ་ལུས་ཀྱིས་

སྐྱུག་པས་གསོལ་པ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྤྱལ་གདུག་འདྲར། །གང་གིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ལུས་ལས་འདས་པ་སྟེ། །རྟེན་གཉིས་
གཙོལ་བྱག་ཀྱང་འཚེ། །ལྷའི་བྱ་ལུས་ཀྱི་སྟོན་མཐོང་བས་གསོལ་པ། ལུས་ཀྱི་སྟོན་ལ་མཛོན་སུམ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་

གཟིགས་པའི་ན་མངའ་བས། །སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པས་མཁས་པ་དག་སྲིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟིགས། །ལྷའི་བྱ་ལུས་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བས་གསོལ་པ། ལུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་གནས་པས། །ཀུན་

སྒྲིབ་ཀྱི་ལས་འདས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་མངས་རྒྱུ་ཕྱག་ཀྱང་འཛེལ། །ལྟ་བུ་སྲིད་པའི་དགྲའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གསོལ་པ། སྲིད་པར་སྲིད་
པ་འཛེམས་མཛད་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དགྲ་ཡི་འདྲ་ཞེས་མཁྱེན། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམས་སྒྲོམ་བགྱིད་ཅིང་། །མཁས་པ་བྱང་

ཆུབ་མཛོན་འཛད་རྒྱ། །ལྟ་བུ་སྲིད་པ་སེལ་བས་གསོལ་པ། སྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་འཛིགས་མེད་མཐོང་།
།ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམས་འགྲོ་ཤེས་ཐུང་། །བྱང་ཆུབ་དཔོན་པ་བགྱིད། །ལྟ་བུ་སྲིད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ཀྱིས་གསོལ་པ་

གང་གིས་སྲིད་པ་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །འཛིག་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་བ། །བྲལ་བར་གྱུར་ཅིང་སེམས་དགའ་པ། །མཁས་ཁྱོད་ཞབས་ལ་ཕྱག་
ཀྱང་འཛེལ། །ལྟ་བུ་སྲིད་པ་བསལ་བྱིས་གསོལ་པ། མི་ཡི་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ས། སྲིད་པར་སྲིད་པ་རབ་བསལ་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་

བསྐྱབ་ལ་བསྐྱབས་པ་དག །སྤོང་གསུམ་འདི་ན་རྣམ་པར་མཛོས། །ལྟ་བུ་སྲིད་པ་ལས་རྒྱལ་བས་གསོལ་པ། སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་རྒྱལ་བ་ཡི།
།འཛིག་རྟེན་མགོན་མཚོག་སྟོབ་རྣམས་ལ། །གངས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཏུ་བགྲང་བ་ཡི། །གངས་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མེད། །ལྟ་བུ་སྲིད་

{@102A} ༣༡ །པ་འཛེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་བཅོམ་སྟེ། །གང་དག་རྟག་ཏུ་བློ་དཔེ་པ། །དེ་དག་ཚོགས་པའི་
མངས་རྒྱུ་མཚོད། །སློག་ཆགས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱང་སྟོན། །ལྟ་བུ་སྲིད་པ་ལས་རབ་ཏུ་གྲོལ་བས་གསོལ་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུན་ལས་རབ་ཏུ་

གྲོལ་པ། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་སྲིད་པ་རྒྱལ། སྲིད་པ་མཐར་འབྲིན་མངས་རྒྱུ་ཏེ། །སྲིད་པ་སེལ་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཛེལ། །ལྟ་བུ་སྲིད་པ་རབ་ཏུ་
ཞི་བྱེད་ཀྱིས་གསོལ་པ། སྲིད་པར་སྲིད་པ་རབ་ཞི་ཞིང་། སྲིད་པ་ཐམས་པར་མཛད་ནས་ག་ཞེགས། །བརྟེན་པ་སྲིད་པ་མཐར་འབྲིན་

པ། །ཁྱོད་ལ་དོ་སྒྲུ་མ་མཆིས་སོ། །ལྟ་བུ་སྲིད་པའི་མཐར་འགྲོ་བས་གསོལ་པ། སྲིད་པའི་མཐར་བྱིན་རབ་ཞི་བ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྲིད་
པའི་མཐའ། སྲིད་པ་ཕྱིར་འབྲིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །མངས་རྒྱུ་འཛིག་རྟེན་རྟོགས་པར་མཛད། །ལྟ་བུ་སྲིད་པའི་ཐ་མའི་

ལུས་འཛོན་ཀྱིས་གསོལ་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། སྲིད་པ་ཐ་མ་འཛོན་མཛད་པ། །གང་གིས་སྲིད་པ་ལེན་འགྱུར་བའི། །ཁྱོད་ཀྱིས་
ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་མཐོང་། །ལྟ་བུ་སྲིད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་ཀྱིས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་པ་སྤོང་མཁྱེན་ཏེ། སྲིད་པའི་

རྒྱུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞུམ་དང་རབ་ཏུ་ཞུམ་མི་མང་པ། །མཉམ་ཉིད་གྱུར་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཛེལ། །ལྟ་བུ་སྲིད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བས་གསོལ་
པ། སྲིད་པའི་ཕ་རོལ་རྒྱལ་བ་སྟེ། སྲིད་པར་སྲིད་པ་ཡང་དག་བསལ། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཐུགས་བརྩེ་བས། །སྟོབ་ཞུགས་ནི་

སྒྲོལ་བ་མཛད། །བཅའ་པོ་བཅུ་པ། ལྷ་འི་བྱ་ཚོར་བས་མཁར་གྱིས་གསོལ་པ། ཚོར་བ་བདག་ཏུ་བགྱི་མ་མཆིས། །སེམས་མ་མཆིས་ཤིང་རྩོལ་མ་
མཆིས། །བསམ་གཏན་མཛད་པ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས། །ཚོར་བ་ཚུ་བུར་ལྷ་བུར་མཁྱེན། །ལྷ་འི་བྱ་

ཚོར་བ་སྒྲོན་པས་གསོལ་པ། དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་མེད་པར། །ཚོར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །མི་ལམ་སྤྱུག་གྱུ་འི་དགའ་འབྲུ་བ། །དེ་ལ་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས། །ལྷ་འི་བྱ་ཚོར་བ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་གསོལ་པ། །ཤེས་རབ་བཅས་པས་ཡོངས་བརྟགས་ན། །ཚོར་བ་

{@102B} །འགྲོ་བར་མ་སོང་ནིང་། །འོང་བ་མེད་ལ་དངོས་མེད་པར། །དེ་ནི་བྱ་བ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ལྷ་འི་བྱ་ཚོར་བ་དང་བྲལ་བས་
གསོལ་པ། ཚོར་བ་དང་ནི་ཚོར་བ་པོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ཟབ་མོ་བཟླ་དཀའ་འཛིན་གྱི་ཆོག་དེ་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་བསྟན། །ལྷ་འི་བྱ་ཚོར་བ་འི་རྒྱུད་ལ་ངེས་པས་གསོལ་པ། ཚོར་བ་དེ་ནི་ཀླུ་རྩིས་ཅོམ། །དོན་དམ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་དེར་བཏུལ་བས། །འགྲོ་བ་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་གྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་ཚོར་བ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། ཚོར་བ་འི་ཕུང་

པོ་མཁས་པ་པོ། །མཁས་པ་ལ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན། །བྱིས་པ་འི་སྤྱོ་ཅན་ཚོར་བ་བཟིད་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་གཟིགས། །ལྷ་འི་བྱ་
ཚོར་བ་མཛོད་པར་ཤེས་པས་གསོལ་པ། ཚོར་བ་འི་ཕུང་པོ་མཛོད་མཁྱེན་པ། །རིག་ཅིང་རིག་པ་འི་མཐར་བྱོན་པའི། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས། ཚོར་བ་བདག་མེད་རབ་ཏུ་གཟིགས། །ལྷ་འི་བྱ་ཚོར་བ་ལས་རྒྱལ་བས་གསོལ་པ། རྒྱུད་གཉིས་གཙོ་བོ་
དམ་པ་ཁྱོད། །རྒྱལ་དཀའ་འཛིན་བའི་མཆོལ་ས་རྒྱལ། །འདམ་ལ་རྒྱལ་ཅིང་སྤྲིག་མེད་པ། །བྱུང་ཚུབ་མཆོག་འདི་སངས་

རྒྱས་གྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་ཚོར་བ་ལས་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། རྣམ་པར་འབྲེན་པས་འཇིག་རྟེན་དུ། ཚོར་བ་རྣམས་ནི་འབྱུང་མཁྱེན་ནས། ཚོར་བ་འི་
ཕུང་པོར་བརྒྱལ་ཏེ། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཆགས་མི་མངའ། །ལྷ་འི་བྱ་ཚོར་བ་རིག་པས་གསོལ་པ། མི་རྣམས་

དག་ལ་གང་འཆིང་བའི། ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། །ཉོན་མོངས་ཞགས་པས་འཆིང་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ག
ཟིགས། །ལྷ་འི་བྱ་སེམས་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པམ། །བདུད་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྤྲོ་བ་ཤོད་སྟེ། །

སེམས་དེ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པར། །བྱ་བ་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ལྷ་འི་བྱ་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མའི་

མཁན་པོ་ཡིས། སྐྱེ་མ་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱུལ་པ་བཞིན། བཅས་ནི་བདེ་ག་ཤེས་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། རྟེན་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་

{@103A} ཅུ། མཚོན་ཏེ། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་གསོལ་པ། སྐྱེ་མ་འི་མཁན་ནམ་སྤྱོད་མ་བཞིན། གང་གིས་འགྲོ་
བ་འདི་བཅིངས་པའི། བཅས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བརྟགས། རྟེན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་མཁྱེན། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་

ལོ་དཔས་གསོལ་པ། བཅས་ཀྱི་དཔལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། རྟེན་པར་འབྲེན་པ་མི་ལམ་ན། ཇི་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་གངས་བཞིན་དུ། བྱིས་པའི་
བཅས་སྤྱོད་པ་བཞིན་པར་གཟིགས། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ལྟག་གིས་གསོལ་པ། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ལྟར་བཞིན། བཅས་

ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོག་མེད་པ། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གཏིང་མི་རྟོག། མཚོན་ཉིད་བརྟན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་དཔལ་བས་
གསོལ་པ། གང་གིས་བཅས་ལ་བཅས་མེད་ཤེས། མཁན་པ་སྐྱེད་ལུག་མི་འགྱུར་ཞིང་། བདུད་སྤྱོད་རབ་ཏུ་འདུལ་བཞིན་པ། རྟེན་གྱི་འདིར་

ནི་དཔལ་ཞེས་བཞི། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ལ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་གསོལ་པ། གང་དག་བཅས་ལ་བཅས་མེད་ཤེས། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་སྐྱེད་
སྤྱོད་ལགས་ཏེ། དཔལ་ཞེས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་རྟེན་ལ། སྐྱེད་པ་དེ་དག་ཡང་དག་འཕགས། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ཞི་བའི་བཅས་ཀྱིས་གསོལ་པ།

གང་གིས་བཅས་ལ་དབང་བཞིས་པ། བཅས་ཅན་དེ་དག་ཞི་རབ་ཞི། བདུད་ཀྱི་ཞགས་ལས་རབ་ཤོལ་བས། རྟེན་གྱི་བདུད་ཀྱི་དབང་མི་
མཆོ། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་མཉེན་པས་གསོལ་པ། མི་རྟེན་གང་དག་བཅས་མཉེན་ཞིང་། བསྐྱེད་པར་དག་འདང་དཔལ་བདེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་

ལ་གང་མོས་པ། རྟེན་གྱི་འདིར་པར་ཞུམ་མི་འགྱུར། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་དག་པས་གསོལ་པ། བཅས་དག་ལས་རྟེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཅིང་། ཡང་
དག་རྟོགས་པས་དཔལ་བཞིན་པ། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་ནས། ཟབ་མོ་རྟེན་ལ་ཞུམ་མི་འགྱུར། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ལ་གནས་

པས་གསོལ་པ། གང་གི་ཡིད་ནི་ཚོས་ཉིད་ལ། རབ་ཏུ་དག་འཇིང་ཐོགས་མེད་པ། རྟེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་ཞེས། ཞི་བའི་སར་ནི་བྱིན་པ་
ལགས། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ལ་བཅས་པས་གསོལ་པ། ཚོས་རྟེན་པ་ཅན་ཅན་ཅན་དབྱིངས་སུ། འབྲེན་པ་དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་རྟེན་ལ། ཚོས་

{@103B} ཉིད་ལ་ནི་གང་བཅས་པ། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ལ་ཡིན་མེད། རྟེན་གྱི་སྤྱེད་པ་ལ་དབྱིངས་ལ་དས་པར་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། མི་མཚོག་
ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་ལ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དས་བྱུང་སྟེ། འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དག མཚོན་ཉིད་གཅིག་གིས་དས་བྱུང་ལགས། རྟེན་

བུ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དཔལ་གྱིས་གསོལ་པ། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་གྱི་དཔལ་ལྷོ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། དཔལ་འབྱོར་ཁྱོད་ནི་
གཤོང་པའི། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ། །ལྷ་འི་བུ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ལུགས་པས་གསོལ་པ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་

གང་ལུགས་པ། །དེ་དག་ཡེ་ཤེས་བསམ་ཡས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཚེས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །སེམས་ཅན་བསམ་ལ་དེ་དག་མཁས། །ལྷ་འི་བུ་ཚེས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་བབ་གྱིས་གསོལ་པ། གང་དག་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བབ་པ་རྣམས། །དེ་དག་སྟོབས་

པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལྷ་འི་བུ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པས་གསོལ་པ། གང་ལ་དེ་དག་
གནས་པ་ཡི། །འཛིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པས། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྟོབས། །དེ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པ་འབྱུང་། །ལྷ་འི་

བུ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ནི་ཚེས་དབྱིངས་མཁས་པ་སྟེ། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས། །ལག་མཐེལ་སྒྱུ་རུ་ར་
བཞག་བཞིན། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྟོན། །ལྷ་འི་བུ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པས་གསོལ་པ། ཚེས་རྣམས་རང་བཞིན་

མེད་གཟིགས་པས། །ཁྱོད་ནི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བལྟགས། །མི་གནས་ལུས་པ་མ་མཆིས་ཏེ། །བཟུང་བ་མ་མཆིས་བཏང་མ་མཆིས། །ལྷ་འི་བུ་
ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལོད་པས་གསོལ་པ། སངས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ལ་གང་ལགས་པའི། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཁྱོད་དེ། །བར་

སྒྲུང་མཁའ་དང་འབྲུག་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྷ་འི་བུ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྟེན་པས་གསོལ་པ། གང་དང་གང་གི་སྟོ་
དག་ནས། །སྒྲིས་བུ་དམ་པ་སྟོན་མཛད་པ། །དེ་ཡི་སྟོན་མཚས་དབྱིངས་སྟོན། །དེ་ཕྱིར་རྟགས་དང་གཟུགས་མ་མཆིས། །ལྷ་འི་བུ་ཚེས་

{@104A} ལྟ། ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པས་གསོལ་པ། མཛོན་པར་བརྟེན་པས་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྒྲིས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན།
།བརྟེན་བས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཡེ་ཤེས་པ་འོལ་ཕྱིན་པར་གྱུར། །ལྷ་འི་བུ་ཚེས་ཀྱིས་ཚིམ་གྱིས་གསོལ་པ། དཔལ་འབྱོར་

ཀྱིས་སྒྱུ་པོ་འདི། ཚེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཚིམ་པར་མཛད། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་པས། །འདྲེན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་བལྟགས། །ལྷ་འི་བུ་
ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་རྟེན་པས་གསོལ་པ། གཏིང་རྟེན་གྱུར་པའི་འགོ་བཀུན། །འདྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁལ་དུ་ལྷ། ཚེས་དབྱིངས་རྣམ་

པར་མཁྱེན་པ་ཡི། །འདྲེན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྷ་འི་བུ་གནས་ཤེས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པས་གསོལ་པ། མི་མཆོག་འདྲེན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་གནས་འདི་ཚེས་དབྱིངས་ཏེ། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་སྟོབས་བཅུ་པོ། །གང་ལོད་པ་དེ་ལགས་སོ། །ལྷ་འི་བུ་

གནས་ལ་གནས་པས་གསོལ་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་གནས་ཆེན་ཏེ། བཅས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུད་པའི་ལམ། འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། མཚན་ཉིད་གཅིག་པར་ཤེས་པ་ལགས། །ལྟའི་བྱ་གནས་མཛོན་པར་ཤེས་པས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ནི་ཚོས་དབྱིངས་

མཛོན་པར་མཁྱེན། མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཁས་པ་སྟེ། བཅས་ཅད་ཀྱང་གྲུག་གྱི་བསམ་པ་ཡང་། རྒྱུ་གཉིས་གཅིག་ཁྱོད་གྱིས་མཁྱེན། །ལྟའི་བྱ་
གནས་ནས་ངེས་པར་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་གྱི་སྤྲུལ། །གནས་སུ་བྱ་བ་ཚོས་དབྱིངས་ཤེས། །གསལ་

བར་འཚལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས། །རང་བྱུང་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱུང་། །ལྟའི་བྱ་གནས་ལ་བསྐྱབས་པས་གསོལ་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གང་
བསྐྱབས་པའི། རྒྱུས་བྱ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ལུགས། །རང་བྱུང་ཉིད་དུ་གནས་རྟེན་པས། །དེ་དག་རྒྱུ་གཉིས་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །ལྟའི་བྱ་གནས་

མེད་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། གནས་མེད་པ་ནི་གང་འཚལ་བ། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་དགོངས་ལ་མོས། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བ་སྟོང་གིས་
ཀྱང་། །དེ་དག་ཚོངས་པར་ཡོད་མི་རུས། །ལྟའི་བྱ་གནས་མེད་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པས་གསོལ་པ། གནས་མེད་གང་གིས་རིག་གྱུར་པ། །

{@104B} དེ་དག་བདག་ཅག་བདུད་གྱི་ཚོགས། །བྱེ་བས་བྱང་ཆུབ་མི་སྟོང་ཅེས། །མཁས་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དགའ། །ལྟའི་བྱ་གནས་མེད་
པའི་དགོངས་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། གནས་མེད་འདྲེ་ཤེས་མཁས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་གནས་ཏེ། །ཐུག་ཅན་བདུད་རྣམས་
བཞུགས་པ་ནི། །

ཇི་ལྟར་རྟེན་ལེས་ཤིང་རྟེན་བཞིན། །ལྟའི་བྱ་གནས་མེད་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཁས་པ་པོ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
བགེགས་བགྱིད་པའི། །བདུད་གྱི་ལས་ནི་གནས་མེད་དེ། །གནས་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ལྟའི་བྱ་གནས་དང་གནས་མ་

ཡིན་པ་རྟོགས་པས་གསོལ་པ། གནས་དང་དེ་བཞིན་གནས་མིན་པ། །བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན། །རང་གིས་དེ་ནི་ཐུགས་ཆུད་ནས།
།བཅས་ཅད་རྣམས་ལ་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན། །ལྟའི་བྱ་སྤྱིན་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། །སྟོན་ཆད་རྒྱ་ནི་གང་དག་དང་། །ལས་འདྲ་

འབྱུང་བ་མ་འཚལ་བའི། །རྒྱ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །ལྟའི་བྱ་ལས་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ།
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་ནི། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་ཁྱོད་གྱིས་མཁྱེན། །གང་གིས་རྒྱ་ཡིས་བགྱིས་དེ་ཡང་། །གང་ཟག་མཚོག་གིས་

ཐུགས་སུ་རྒྱུད། །ལྷའི་བྱ་མའོངས་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། མའོངས་པ་ཡི་དུས་དག་ན། །མི་རྣམས་ལས་གང་བཞུད་འགྱུར་པ། །དེ་ཡི་རྒྱ་
དང་ལེན་པ་དང་། །གནས་དང་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ལྟ་བས་གསོལ་པ། །ཐུགས་བརྩུའི་

འཇིག་རྟེན་འདི་དག་གི་། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱ་དང་ལས། །གནས་དང་ལས་ཀྱི་ལེན་པ་རྣམས། །ཀུན་གྱང་འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན།
།ལྷའི་བྱ་སྟོབས་ཀྱི་ད་ཡུལ་གྱིས་གསོལ་པ། །མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའི། །ལས་དང་རྒྱ་དག་མ་མཆིས་ཏེ། །གནས་དང་

སྤྱི་བའང་མ་མཆིས་སོ། །དེ་བས་ཁྱོད་ནི་གང་ཟག་མཆོག་། །ལྷའི་བྱ་སྟོབས་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བས་གསོལ་པ། །ལས་དང་རྒྱ་དང་དེ་བཞིན་
གནས། །དུས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་རྣམ་གསུམ་དང་། །ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ལེན་པ་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན་པས་དེ་སྤྲད་མཆོད། །ལྷའི་བྱ་སྟོབས་

{@105A} ལྟ། །ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །རྒྱ་དང་ལས་དང་ལེན་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྤྲིན་དང་རྟེན་དང་གནས། །རང་བཞིན་བྲལ་བར་
ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་མཉམ་པ་མེད། །ལྷའི་བྱ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། །རྒྱ་དང་ལས་དང་ལེན་པ་དང་། །གནས་དང་
རྟེན་

དང་རྒྱ་རྣམས་དང་། །རྣམ་སྤྲིན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་། །ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་སྟོབས་ལ་དགའ་བས་གསོལ་པ། །རྒྱ་དང་
ལས་དང་ལེན་པ་དང་། །གནས་དང་རྟེན་དང་རྒྱ་དང་ཀྱི་རྣམས། །ཁྱོད་ཉིད་རང་གིས་མཛོན་མཁྱེན་ཏེ། །རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པར་

མཛོད། །ལྷའི་བྱ་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམས་པར་རྩེ་བས་གསོལ་པ། །རྒྱ་དང་ལས་དང་ལེན་པ་དང་། །གནས་དང་རྟེན་དང་རྒྱ་དང་ཀྱི་རྣམས། །འཕོ་མེད་
དབང་རྒྱུག་མེད་པ་སྟེ། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་སྟོབས་ཀྱིས་འཕགས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །རྒྱ་དང་རྟེན་དང་ལས་

རྣམས་དང་། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྟེན་པ་རྣམས། །དེ་ཀུན་རང་བཞིན་སྟོང་ངོ་ཞེས། །སེང་གའི་ར་རོར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །ལྷའི་བྱ་སྟོབས་ཀྱི་
རྩེས་སུ་འབྱུང་བས་གསོལ་པ། །འཇིག་རྟེན་ལས་ནི་གང་ཞིག་གིས། །ཁམས་ནི་གང་ཞིག་སྤེལ་གྱུར་པ། །དེ་དག་རྒྱུང་གཉིས་གཙོ་

བོས་མཁྱེན། །དེ་བས་ཁྱོད་ནི་དོ་རྒྱུ་མེད། །ལྷའི་བྱ་སྟོབས་དང་ལྷན་གྱིས་གསོལ་པ། །ཁམས་གང་ལ་ནི་བསྟེན་བགྱིས་ཤིང་། །གང་གིས་མཛོན་
པར་ལས་བགྱིས་དང་། །དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་ཅི་འདྲ་པ། །དེ་ཀུན་ནི་དང་ལྷན་པས་མཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་སྟོབས་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་

གསོལ་པ། །ཁམས་གང་ལ་ནི་བསྟེན་བགྱིས་ཤིང་། །ཅི་འདྲའི་རང་བཞིན་གྱུར་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། །ཐུག་གི་སོར་

{@106A} ལྟུང་གྱིས་བསྟན། །ལྟུང་བྱ་སྟོབས་ཀྱི་བདུན་གསེལ་པ། སངས་རྒྱུ་བདུན་ཅུ་ཉིད་ལགས་ཏེ། །དེ་བཞིན་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་
དང་། །མི་འཇིགས་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ནི་བྱུང་པས་གསུངས། །ལྟུང་བྱ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བས་གསེལ་བ། སངས་

རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་ཚོས་རྣམས་མེད། །ཡེ་ཤེས་གནས་པ་གཞན་ཡང་མེད། །དོན་དམ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ་ཞེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
མ་ཁྱེན། །ལྟུང་བྱ་སྟོབས་ལ་གནས་ཀྱིས་གསེལ་བ། སངས་རྒྱུ་ཚོས་ལ་སྟོབས་གནས་པས། །དེས་ན་དེ་ལ་འཇིགས་

མེད་དེ། །རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་སྤྲུལ། །ཇི་ལྟར་འདོད་དགྲུང་རྣམ་པར་འབྱུང། །ལྟུང་བྱ་ཚོས་ལ་འཇིགས་མེད་ཀྱིས་གསེལ་བ། །ཀུན་
རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དང་། །དེ་དག་རབ་ཏུ་བསྟན་མཆིས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དང་། །བདུན་ཡང་དམིགས་སུ་

མ་མཆིས་སོ། །ལྟུང་བྱ་ཡེ་ཤེས་ལྟར་ལེན་ཀྱིས་གསེལ་བ། །བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་གཞན། །ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཞན། །མཚན་
ཉིད་མ་མཆིས་བརྟེན་མ་མཆིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟིགས། །ལྟུང་བྱ་ལམ་ལ་བརྟེན་པས་གསེལ་བ།

དེས་པར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་རྣམས། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཆིའི་གནས་མ་མཆིས། །འོག་པར་དེས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོར། །བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ལྟུང་བྱ་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསེལ་བ། །ཁམས་གང་ལ་ནི་བསྟེན་བཞུགས་ཏེ། །གང་རྣམས་ཅི་འབྱར་མོས་

འགྱུར་ཞིང་། །འདོད་ཆགས་ཁམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། །དེ་དག་སྤྱུང་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ལྟུང་བྱ་མི་སྤྲུག་པ་ལས་དེས་པར་བྱུང་གིས་
གསེལ་བ། མ་མཆིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ན། །འདོད་ཆགས་ཁམས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་། །དེ་ལ་མོས་པ་དེས་འབྱུང་བ། །

དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །ལྟུང་བྱ་བྱམས་པས་དེས་པར་བྱུང་གིས་གསེལ་བ། མ་མཆིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ན། །ཞེ་སྤང་
ཁམས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་། །དེ་ལ་མོས་པ་དེས་འབྱུང་བ། །དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །ལྟུང་བྱ་རྟེན་འདིས་དེས་པར་བྱུང་།

{@106B} གིས་གསེལ་བ། །མ་མཆིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ན། །གཏི་མུག་ཁམས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་། །དེ་ལ་མོས་པ་དེས་འབྱུང་བ། །དེ་
དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །ལྟུང་བྱ་གཏོང་བས་དེས་པར་བྱུང་གིས་གསེལ་བ། །འཆོ་མེད་འཇིགས་པ་རྟེན་པ་དག་ཁེར་སྒྲ་

མཛོན་པར་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་མོས་པ་དེས་འབྱུང་བ། །དེ་དག་སྤྱུང་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ལྟུང་བྱ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་དེས་
པར་བྱུང་གིས་གསེལ་བ། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པས་ན། །འབྲུན་པའི་ཁམས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་ལ་

མོས་པ་འཕྲོག་འགྱུར་བ། རྟོག་འཕྲུག་པས་རྒྱུ་པར་མཆི། །ལྟ་བུ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་སྟོང་པོར་འཛིན་པས་གསོལ་པ། འཁོར་བ་ན་ནི་འཁོར་རྒྱུ་པར་གྱིས། ཅི་འབྲུག་ཁམས་ལ་བསྟེན་པ་དང་། མོས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་དག །སྟོང་གིས་མ་ལུས་རབ་ཏུ་

མཆི། ། །ལྟ་བུ་ན་ན་ཏུ་སྟོང་པོར་བྱེད་པས་གསོལ་པ། འཁོར་བ་ན་ནི་འཁོར་རྒྱུ་པར་གྱིས། གང་གི་རྒྱུ་བྱུང་ན་ན་ཏུ་དང་། མོས་པ་དེ་ལས་གྱུར་པ་ཡང་། སྟོང་པ་མེད་པ་སྟོང་གིས་གཟིགས། །ལྟ་བུ་དབང་པོ་ལ་མོས་པས་གསོལ་པ། མམས་

ཅན་གང་གིས་ཁམས་གང་ལ། བསྟེན་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡི། །རྒྱ་དེ་སྟོང་གིས་རབ་ཏུ་མཆི། རེས་ན་སྟོང་ནི་དག་འབར་མཛད། །ལྟ་བུ་དབང་པོ་ལོ་ད་པས་གསོལ་པ། སྟོར་བ་གང་གིས་སྟེ་བ་དང་། གང་གིས་རྒྱ་ཆེན་སྟེ་བ་དང་། རམས་པ་དང་ནི་

ཞིང་རྒྱུ་པར་དང་། དབང་པོ་སྟོང་གིས་རབ་ཏུ་མཆི། །ལྟ་བུ་དབང་པོས་ངེས་པར་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཞོད་གྱུར་དང་། སྟོང་པ་མཛོད་པར་འཕྲུག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཞི་བར་བགྱི་བའི་དོན། རྟོག་སྤྲུག་པའི་མཚོག་གིས་མཆི། །ལྟ་བུ་

ལྟ་བུ་དབང་པོ་ལོ་ད་ལུ་ལ་གྱིས་གསོལ་པ། དབང་པོ་ཉམ་ཆུང་རྒྱུ་པར་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དབེན་པར་འཚལ། སྟོང་པ་རྒྱུ་པར་གཞིགས་པ་ཡང་། རྒྱུ་པར་ཉམ་པས་བསྟེན་པ་མཛད། །ལྟ་བུ་དབང་པོ་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བས་གསོལ་པ། དབང་པོ་

{@107A} ལྟ་བུ་ལོ་དུར་སྟོང་བསྟེན། རང་གི་འདོད་ཆགས་ཞི་བར་བགྱིད། རྒྱུ་པར་གཉིས་གཙོ་བོའི་ཞལ་མཐོང་ནས། སྟོང་དང་བཅས་པ་སྟོང་ལ་སྟེ། །ལྟ་བུ་དབང་པོ་རྟོགས་གྱིས་གསོལ་པ། འདོད་ཆགས་ཅན་དང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞི་དང་ཤེས་དང་མི་ཤེས་

དང་། སྟོང་པ་ཞི་དང་དབང་པོ་རྒྱུ་པར། རྒྱུ་པར་གཟིགས་ན་སྟོན་མ་དམིགས། །ལྟ་བུ་དབང་པོ་ལ་གནས་པས་གསོལ་པ། ཞེ་སྟངས་གཉིས་པོར་གྱུར་པ་ཡི། གཞོད་མམས་མེད་དང་དབེན་པ་དག །དབང་པོ་རྒྱལ་བོ་སྟེན་པའི་ཆོ། །སྟོང་གིས་འགྲོ་བའི་བསམ་པ་

གཟིགས། ། །ལྟ་བུ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་གསོལ་པ། ཞེ་སྟངས་གཉིས་པོར་བྱམས་པ་གསུང་། བཅས་ཅན་ཤེས་པ་རྟོག་སྟེ། ཞེ་སྟངས་ཁམས་ནི་ཞི་བར་བགྱིད། རྟོག་མི་མཚོག་སྟོང་གིས་མཆི། །ལྟ་བུ་དབང་པོ་ཆོ་ལ་བས་གསོལ་པ། གཞོད་མམས་

མེད་དང་བྱམས་པ་དང་། ཞི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གཟིགས། རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་མ་དམིགས་ཏེ། རེས་ན་འཛིག་རྟོག་སྟངས་པར་འཕགས། །ལྟ་བུ་

བྱ་དབང་པོ་ཐེན་པ་ལྟ་བུ་འབྲང་གིས་གསོལ་པ། ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལོག་པར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡང་། ཉོན་མོངས་དམ་

ཕྱིར་ཀློག་སྒྲིབ་ཏེ། བསྐྱོག་པས་ཐར་པར་འགྱུར་བ་གཟིགས། །ལྷའི་བྱ་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་ཤར་གྱིས་གསོལ་པ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་
མུག་དང་། འདོད་པ་འཛིན་པ་མུན་པ་སྟེ། བསྐྱོག་པས་སྤང་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར། འདོད་པ་གསལ་ཆེན་ཁྱོད་གྱིས་མ་ཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་

ཡེ་ཤེས་འདོད་ཆགས་ཆད་པས་གསོལ་པ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་དང་། མུན་པ་སྤང་བ་དངོས་པོ་རྣམས། རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་མ་
མཆིས་ཏེ། འདོད་པ་རྟོག་གཏི་ལོ་པོས་གཟིགས། །ལྷའི་བྱ་སྤང་བ་འཛིན་གྱིས་གསོལ་པ། སེམས་ཅན་གང་གི་ཤེས་པ་གང་། །

ཇི་ཅུམ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་བཞིན་དང་། ཁྱོད་དྲུག་པར་རུང་ཇི་སྟེད་པ། འདོད་པ་མི་མཆོག་ཁྱོད་གྱིས་མ་ཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་དབང་པོ་དང་ཞེ་འགྲུས་པས་
གསོལ་པ། ཉོན་མོངས་སྤང་ཕྱིར་ཤེས་གང་གིས། ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟོག་བཞིན་པ། འདོད་པ་སྟོན་པ་ཁྱོད་གྱིས་མ་ཁྱེན། འདོད་

{@107B} པས་ཁྱོད་ལ་མཛོན་པར་དགའ། །ལྷའི་བྱ་དབང་པོ་ལ་དགའ་བས་གསོལ་པ། ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་དག་དང་། འོད་པ་རྣམ་
པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྟོན་མོངས་རྣམ་དགའ། རྒྱལ་པ་ཁྱོད་གྱིས་སྤོང་པར་གཟིགས། །ལྷའི་བྱ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་

གསོལ་པ། དབང་པོ་རྣེད་ལ་འབྲིང་དག་དང་། གང་ཟག་དག་གི་བསམ་པ་དང་། བཅིངས་དང་ཐར་དང་ཟད་དང་ཤེས། གཡོ་བཞེད་པར་
ཁྱོད་གྱིས་མ་ཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་དབང་པོ་རྣེད་ལ་མཆོན་གྱིས་གསོལ་པ། དབང་པོ་རབ་འབྲིང་རྣེད་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་

ཆོར་བ་དང་། གཡུལ་དང་གཡུལ་བར་བཞིན་པ་དག་ཁྱོད་གྱིས་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་གསུངས། །ལྷའི་བྱ་དབང་པོ་རྣམ་པར་བརྟགས་གྱིས་
གསོལ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་ཀློག་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལྷང་བ་

དང་། རྣམ་བྱུང་རྒྱལ་པ་ཁྱོད་གྱིས་མ་ཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་སྟོན་པས་ཀྱི་ལྷགས་གྱིས་གསོལ་པ། ཞི་བའི་ཏིང་པོ་འཛིན་བསྟོན་ཏེ། ཆོས་ཀློང་པོ་ཉིད་
གྱིས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་མ་ཁྱེན། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་ཅེས་བཞུ། །ལྷའི་བྱ་སྟོན་པས་ཀྱི་གོ་ཅས་

གསོལ་པ། ཆོས་རྣམས་གང་དང་རང་བཞིན་གང་། ཆོས་གང་གིས་ནི་བཟོད་བཞིན་པ། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྤྲུགས་སུ་ཆུད། འདོད་པ་དུས་
གསུམ་ཆགས་མི་མང་པ། །ལྷའི་བྱ་སྟོན་པས་འདོད་གྱིས་གསོལ་པ། ལོག་པར་བརྟགས་པས་ཀློག་ཉོན་མོངས། རྣམ་པ་བཞི་

ནི་སྤྱི་བར་འགྱུར། །ལས་ལས་སྤྱི་བར་དེ་དག་མཁུག། །དེས་ན་ཁྱོད་ལ་དོ་སྤྲོ་མེད། །ལྷ་འི་བུ་སྤྱོད་པས་ཤེས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །ཉོན་མོངས་རྣམས་
དང་ལས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། །བསྟན་པ་འདྲ་བའི་ཀྱིས་རབ་རྟུ་མཁུག། །དེས་ན་ཁྱོད་

ལ་དོ་སྤྲོ་མེད། །ལྷ་འི་བུ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་གསོལ་པ། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ལྷང་བ་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་དང་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཀྱུན་
ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དག། །མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ལྷ་འི་བུ་སྤྱོད་པས་ལས་བྱུང་གིས་གསོལ་པ།

{@108A} ལ། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་རྣམ་བྱང་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་དང་ཏིང་འཛིན། །བག་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ལ་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་འཇུག། །ལྷ་འི་བུ་སྤྱོད་པས་རྣམ་པར་སྤེལ་གྱིས་གསོལ་པ། །དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཁུག་པ་ནི། །བསམ་གཏན་ལ་

སོགས་དེ་དག་དང་། །ལྷན་དང་རྣམ་པར་བྱང་ལ་འཇུག། །དེ་ནི་རྒྱུད་ལྟར་ཆགས་པ་མེད། །ལྷ་འི་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ལ་མཁལ་པས་གསོལ་པ།
བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གངས་མེད་དུ། །སྲིད་པ་འདི་ན་སྤོང་བཞུགས་ཆོ། །སྲིད་པ་འི་སྤྱོད་དང་ཡོང་མ་འདྲེས། །དེས་ན་

ཁྱོད་ལ་དོ་སྤྲོ་མེད། །ལྷ་འི་བུ་སྤོང་གི་མཐའ་ལ་གནས་པས་གསོལ་པ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གངས་མེད་དུ། །བྱང་ཆུབ་གཞུང་ཡས་ཆོལ་མཛད་ཅིང་།
།འདྲེན་པས་ཡོངས་སུ་དཔས་ན། །དེས་ན་ཁྱོད་ནི་དཔའ་བོ་ལགས། །ལྷ་འི་བུ་སྤོང་གི་མཐའ་ལ་རྟོགས་པས་

གསོལ་པ། །སྤོང་མཐའ་སྤྱོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དག། །སྤོང་ཆོག་གསུངས་ཆོ་གསོལ་པས་ན། །སྤོང་པས་སྤྲོ་ཆོགས་རབ་མའང་བར། །རྣམ་པར་འདྲེན་
པ་དེས་ངེས་བྱུང། །ལྷ་འི་བུ་སྤོང་གི་མཐའ་ལ་བྱང་བས་གསོལ་པ། །སྤོང་ཆད་འཁོར་བརྟེན་དཔའི་ཆོ། །ཆུལ་

རྣམས་ལ་ནི་ཆུལ་མཁལ་པ། །འཇིག་རྟེན་སྤོང་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །དེས་ན་ཁྱོད་ནི་ཆུལ་ལ་མཁལ། །ལྷ་འི་བུ་སྤོང་གི་མཐའ་ཆར་སྤྱོད་
པས་གསོལ་པ། །སྤོང་མཐའ་ཆོས་རྒྱལ་མང་པོ་ལ། །དཔའ་བོས་སྤོང་ཆད་མཛད་པས། །ཐམས་ཅད་མཁུག་

དུ་ངེས་པར་ཡང་། །སེམས་ཅན་མཁལ་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བུ་སྤོང་གི་ཆུལ་སྤོང་སེམས་ཆོགས་པས་གསོལ་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་
བཙུང་བའི་ཕྱིར། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གངས་མེད་དུ། །མངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ། །དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བོན་བཏབ། །

ལྷ་འི་བུ་སྤོང་གི་ཆུལ་ལ་ངེས་པས་གསོལ་པ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་བརྟག་མཛད་པས། །ཆོས་ཀྱན་སེམས་ཅན་མེད་པ་ཞེས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ངེས་པར་མཁུག། །འདྲུ་འཕྲོད་ཙམ་དུ་རྒྱལ་བས་གསུང། །ལྷ་འི་བུ་སྤོང་གི་མཐའ་ལ་སེམས་པས་གསོལ་པ།

{@108B} བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་གྲངས་མེད་དུ། གནས་དང་གནས་མིན་རབ་མཁྱེན་པར། རྒྱལ་པར་འབྲེན་པོ་དེ་མཛད་པས། དེས་ན་འཛིག་
རྟོག་མོངས་མི་མངའ། །ལྷའི་བུ་ཕྱོག་གི་མཐའ་ལ་དབྱེད་པས་གསོལ་པ། གནས་དང་གནས་མིན་བརྟེན་བགྱིས་ནས། །ལས་དང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་
དཔུང་།

བས་ན། །ཁམས་དང་དབང་པོ་མེས་པ་དང་། །བསམ་གཏན་ཕྱོག་གི་མཐའ་ཡང་མཁྱེན། །ལྷའི་བུ་ཕྱོག་གི་མཐའ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་གསོལ་
པ། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོག་མཐའ་ཡོངས་བརྟགས་པས། ཁྱོད་པས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བཅུ་པོ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པར་སྤེལ།

དེས་ནི་འཛིག་རྟོག་འདི་ལ་གཟིགས། །ལྷའི་བུ་ཕྱོག་གི་མཐའ་ཡོངས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །དཔའ་བོ་མེས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་
ཡོང་པ་དང་། །དགོ་དང་མི་དགོའི་རྒྱ་བ་རྒྱལས། །མཁྱེན་པས་འཛིག་རྟོག་གསོལ་བ་མཛད། །ལྷའི་བུ་ཕྱོག་གི་མཐའ་ཡོང་།

པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པས་གསོལ་པ། ཐུབ་བས་ཕྱོག་གི་སེམས་ཅན་གྱི། ཁྱོད་མཐའ་ཡོང་པ་རབ་མཁྱེན་ཅིང་། །ཁམས་དང་མེས་པ་མཁྱེན་པས་ན།
།དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གསོལ་བ་མཛད། །ལྷའི་བུ་མེས་པའི་སྟོབས་ཅན་གྱིས་གསོལ་པ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་མཐའ་ལས་སུ་

ཕྱོག་གི་མཐའ་ལ་བརྟག་བགྱིས་ཀྱང་། ཁྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆགས་མི་མངའ། །དེས་ན་མགོན་ལ་བདག་མོས་ལགས། །ལྷའི་བུ་ཡེ་ཤེས་ལ་
མོས་པས་གསོལ་པ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་གྲངས་མེད་དུ། ཁྱོད་མཐའ་ཡོང་པ་བསམ་བགྱིས་ཀྱང་། །རྟེན་གཉིས་གཙོ་བོའི་

ཡོན་ཏན་གྱི། །པ་ལོ་ལ་ཕྱིན་ཏུ་འགའ་མ་མཆིས། །ལྷའི་བུ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། །ཐུགས་བཅུའི་འཛིག་རྟོག་འདི་དག་གི།
སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་ཆོག་ལས་ལྡན་པ། །ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་འགྱུར་བ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ན་གྱིས་གཟིགས།

ལྷའི་བུ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། རྒྱ་གང་གིས་ནི་ལས་གང་ཞིག་འབྱིས་ཤིང་རྒྱ་དུག་མཆིར་འགྱུར་པ། །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བས་མཁྱེན། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅེས་བགྱི། །ལྷའི་བུ་ཤེས་པ་དང་སྐྱེད་པ་མཛོན་པར་ཤེས་

{@109A} ༣༡ །པས་གསོལ་པ། །ཁམས་གང་གིས་ནི་སེམས་ཅན་གང་། །བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིང་ལས་བགྱིད་པའི། །བག་ཆགས་ལས་དང་
སེམས་ཅན་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་མཁྱེན། །ལྷའི་བུ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེད་པ་རིག་པས་གསོལ་པ། །བཤེས་གཉེན་

ཅི་འདྲ་བསྟོན་བགྱི་ཤིང་། །ལས་གང་མངོན་པར་འདུས་བགྱིས་པས། །འགྲོ་བ་གང་དུ་མཆི་འགྱུར་བ། །ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཡང་མཁྱེན། །ལྟ་འི་
བྱ་དགོས་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། །ལས་དེ་ཡི་ནི་བགྱི་བ་གང་། །དགོས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་རྟུ་མཁྱེན། །གང་

གི་སྤྲད་དུ་ལས་བགྱིས་པ། །དེ་ཡང་མ་ལུས་རབ་རྟུ་མཁྱེན། །ལྟ་འི་བྱ་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། །དངོས་པོ་གང་དག་དམིགས་པ་དང་། །
ལས་གང་མངོན་པར་འདུས་བགྱིས་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེ་མཁྱེན་ཏེ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་འཕྲུལ་ལགས། །

ལྟ་འི་བྱ་དངོས་པོ་རིག་པས་གསོལ་པ། །མམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་མཁས་པ། །དངོས་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡི། །
ལས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་པར་མཁྱེན། །ལྟ་འི་བྱ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། །ཤེས་པ་གང་གིས་དངོས་པོ་དེ། །

བརྟགས་པར་གྱུར་པ་རབ་རྟུ་མཁྱེན། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆགས་གྱུར་པ་དང་། །ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་མཁྱེན། །ལྟ་འི་བྱ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་
མཁས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །ཆགས་པ་གང་གིས་ལས་དེ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་གང་གིས་འདུ་བགྱིས་པའི། །ཉོན་མོངས་དེ་དག་

ཡང་དག་མཁྱེན། །དེ་བས་ཁྱོད་ནི་བདག་གི་མགོན། །ལྟ་འི་བྱ་འགྲོ་བ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། །འགྲོ་བ་གང་དུ་ལས་གང་གིས། །མཆིས་ཤིང་
སྤྱིབ་པ་གང་རྟོན་ནས། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ཀླན་སྤྱན་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། །ལྟ་འི་བྱ་དམིགས་པ་ལ་

མཁས་པས་གསོལ་པ། །འགྲོ་བ་དག་ཏུ་སྤྱིས་རྣམས་ཀྱི། །གང་གིས་ལས་རྣམས་སྤྱིན་འགྱུར་བའི། །དམིགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་མཁྱེན་ཏེ། །དེ་
ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་གྲོས་འཇུག། །ལྟ་འི་བྱ་བག་ཆགས་ལ་མཁས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །འགྲོ་དང་འགྲོ་བར་མི་རྣམས་ཀྱིས། །ཐུན་

{@109B} ཆད་བགྱིས་པའི་སྤྲིག་ལས་དང་། །དེ་བཞིན་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི། །བག་ཆགས་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་རྟུ་མཁྱེན། །ལྟ་འི་བྱ་ལས་ལ་
མཁས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །འགྲོ་བར་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྟོན་དང་གསར་དང་སྤྲད་མ་དང་། །ལས་རྣམས་གསུམ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་

མཁྱེན། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྤྱོ་པོ་འཁྲུལ། །ལྟ་འི་བྱ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལ་མཁས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །རྒྱུ་ཁོད་རྣམ་སྤྱིན་ཆེ་བ་དང་། །ཆེ་ཁོད་རྣམ་སྤྱིན་
རྒྱུ་བ་དང་། །རྒྱུ་དམ་ཆེ་འམ་མཉམ་པ་འད་རུང་། །དེ་ལ་ཐུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་མོངས། །ལྟ་འི་བྱ་ལས་ལ་མཁས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །ཆོ་

འདིའི་ལས་རྣམས་གང་ལགས་དང་། །སྤྱོ་བའི་ལས་རྣམས་གང་ལགས་དང་། །ལན་གངས་གཞན་གྱི་གང་ལགས་པ། །དེ་དག་ན་ལྡན་ཁྱོད་
ཀྱིས་མཁྱེན། །ལྟ་འི་བྱ་ཆོ་འདི་ལ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །ཆོ་འདི་ལ་ནི་བགྱིས་པ་ཡི། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱིན་ནི་

གང་དག་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་གང་དག་ལ། ཁོ་ཁོའི་སྐྱོ་བོ་ཚོངས་པ་མཆི། །ལྷའི་བུ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་གྲིས་གསོལ་པ།
གང་གིས་ལས་གང་བསགས་གྱུར་ཏེ། །སྐྱེས་ནས་རྒྱུ་ཕར་སྒྲིན་གྱུར་པ། །གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གཏིང་མི་རྟེན། །ཤེས་

རབ་ཆེན་པོས་དེ་ཉིད་མཆི། །ལྷའི་བུ་ལན་གྲངས་གཞན་ན་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་གྲིས་གསོལ་པ། ལས་གང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ། །སྐྱི་
དུས་རྒྱུ་ཕར་སྒྲིན་འགྱུར་ཁིང་། །དུས་གཞན་དག་ན་ཡང་འབྱུང་བ། །དེ་དག་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མཆི། །ལྷའི་བུ་ཡོངས་

སུ་མ་སྒྲིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་གྲིས་གསོལ་པ། ལས་རྒྱུ་ཕར་གང་ཞིག་བགྲིས་གྱུར་པ། །ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མ་གྱུར་ན། །དེ་སྤྱིད་འ
བས་བུ་མི་འབྱེན་པ། །རྒྱུ་ཕར་སྒྲིན་པ་མཆི། །ལྷའི་བུ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་

ལ་རྟོག་པས་གསོལ་པ། ལས་གང་དང་ནི་ལྡན་པས་ན། །སེམས་ཅན་འདི་ནི་སྐྱུར་འགྱུར་བ། །ཕམ་པ་མེད་པས་དེ་མཆི། །ཡོངས་སུ་
བརྟགས་ནས་རབ་དུ་མཆི། །ལྷའི་བུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། ལས་ནི་ཇི་ལྟར་

{@110A} ༡༡ །ཡོངས་སྒྲིན་ན། །འབྲས་བུ་དཀར་བར་འགྱུར་བ་མཆི། །དེ་ལ་ཁྱོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་ །དེ་དག་སྟོང་པར་རྒྱུ་ཕར་
མཆི། །ལྷའི་བུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་པས་གསོལ་པ། ཐམས་ཅད་མཆི། །ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕར་

ཡང་བ་རབ་དུ་མཆི། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་རྟུང་། །དེ་སྤྱིད་བཅོམ་ལྡན་བདག་གི་སྤྱོད་པ། །ལྷའི་བུ་སྤྱི་ཡང་ལ་མཁས་གྲིས་གསོལ་པ།
ལས་གང་གིས་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ཕར་ །འཇུག་པས་མཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། །སྤྱི་བ་དང་ནི་ཡང་བ་གཟིགས། །དེ་ཤེས་

མཆི། །ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕར་མཆི། །ལྷའི་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་དཔལ་ལ་མཁས་གྲིས་གསོལ་པ། །སེམས་ཅན་དཔལ་ཉེར་བཟུང་ཁིང་། །ལས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཡང་
བ་དག་ །དཔལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་རབ་དུ་མཆི། །ལུ་སྟེགས་ཅན་རྒྱུ་ཕར་དེ་ལ་ཚོངས། །ལྷའི་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་དཔལ་

ལ་དཔྱོད་པས་གསོལ་པ། །སེམས་ཅན་དཔལ་དཔྱད་མཛད་ཅིང་། །ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕར་སྒྲིན་པ་བསྟན། །ཁོར་བུ་ལྟ་དང་གང་གྲུ་ལྟ། །ལན་ཚུས་
རྒྱུ་ཕར་བསྟན་པ་བཞིན། །ལྷའི་བུ་ལས་ལ་མཁས་གྲིས་གསོལ་པ། །སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་རྒྱུ་ཕར་སྒྲིན། །རྒྱུ་

གཉིས་དམ་པ་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལས་མྱོང་ནས། །ལས་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་བ་བསྟན། །ལྷའི་བུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་

རེག་པར་བྱེད་པས་གསོལ་པ། སངས་རྒྱལ་ན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟེན་པ་ཡི། །བྱིས་པ་

དག་དང་མཁས་པ་གཟིགས། །སྤྱ་གཟིགས་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། །ལྟ་འཁྱེད་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པས་གསོལ་པ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྣམ་འ
རྟེན་སྤྱོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤི་འཕོ་དང་། །སྤྱོད་བུ་ཀུན་ལ་ཡེ་ཤེས་འཇུག། །མ་ཁྱེན་པས་འཇིགས་མེད་ཕྱག་ཀྱང་

འཛུལ་། །ལྟ་འཁྱེད་དམིགས་པ་མེད་པ་ལོ་ད་པས་གསོལ་པ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་སྤྱོད་དང་ལས། །འགྲོ་དང་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་དང་། །རྣམ་སྤྲིན་
རྣེ་ལམ་འབྲར་བསྟན་པ། །འབྲེན་པ་རྒྱུ་གཉིས་མཆོག་གིས་མཁྱེན། །ལྟ་འཁྱེད་མེད་ས་པ་ལ་རྟོག་པས་གསོལ་

{@110B}པ་། ཇི་ལྟར་རྣེ་ལམ་སྟོན་པ་ཞིག །ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི་ཆུ་འབྲུངས་བཞིན། །རྒྱུ་གཉིས་མཆོག་སྤྱོད་འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་
སྤང་གཏོ་ལྷག་རྣམས་ཀྱང་ཟད། །ལྟ་འཁྱེད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་བུ་ལ་བས་གསོལ་པ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏོ་ལྷག་རྣམས། །ཡོངས་

སུ་རྟོག་ལས་སྤྱོས་པ་སྟེ། །རྣེ་ལམ་དག་འབར་ཅེ་བ་བཞིན། །སྤྱ་མཆོག་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཛུལ། །ལྟ་འཁྱེད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པས་
གསོལ་པ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་རབ་ཞི་བས། །ཉོན་མེད་ས་ཟད་པར་རབ་བསྟན་ཏེ། །རྣེ་ལམ་ན་ནི་སྤྲིན་མེད་ལྟར། །མི་

མཆོག་སྤྱོད་གྱིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །ལྟ་འཁྱེད་ཟག་པ་ལ་རྟོག་པས་གསོལ་པ། །རྣེ་ལམ་ཆར་ཆེན་འབབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཟག་པ་རྣམས་འབྱུང་
བར། །ཟག་པ་འབྱུང་ལ་མཁས་པ་པོ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་གྱིས་བསྟན། །ལྟ་འཁྱེད་རྣེ་ལམ་རྟོག་གིས་གསོལ་པ།

རྣེ་ལམ་ཆར་ཆེན་འབབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཟག་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། །ཁོར་པ་རྣམས་ལ་ཟག་འབྱུང་བར། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་གྱིས་བསྟན།
།ལྟ་འཁྱེད་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་བུ་མེད་རྣེ་ལམ་ན། །བུ་ཞིག་བྱུང་ལ་ཤི་འཕོས་ན། །དག་འདྲ་

སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོར་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་སྤྱོད་གྱིས་གཟིགས། །ལྟ་འཁྱེད་རྣེ་ལམ་རྟོགས་པས་གསོལ་པ། །རྣེ་ལམ་དག་ན་མགོ་བཙད་
བཞིན། །སྤྱོད་གྱིས་ཟག་པ་ཟད་པ་གཟིགས། །དེ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཛུལ།

ལྟ་འཁྱེད་སྤྱོ་གྲོས་ངེས་པར་བརྟགས་གྱིས་གསོལ་པ། །ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་གྱིས་ནི། ཇི་ལྟར་རྣེ་ལམ་མཇའ་ཕྱད་དང་། །བྲལ་བ་ཡང་དག་མ་
མཆིས་གཟིགས། །འགྲོ་བ་ཇི་བཞིན་ཆོས་པར་མཇུག། །ལྟ་འཁྱེད་ཡེ་ཤེས་ཡིད་གྱིས་གསོལ་པ། །སྤྱོད་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་

སྟོན་པ། རྩོམ་ན་ཡིད་ནི་དགར་འགྱུར་ཏེ། མི་ལམ་དག་ན་མི་བསྟན་བཞིན། རྟེན་རྒྱལ་བས་བསྟན་པ་མཛད། ལྷ་འི་བྱ་ཡོངས་སུ་དགར་
བའི་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་པ། མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་བཞིན། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གཟིགས་པས་ན། བསམ་

{@111A} ལྟ། ལྟ་ན་མངའ་བ་ཁྱོད་ལ་ནི། ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ཡིད་ཀྱང་དགའ། ལྷ་འི་བྱ་སྟོ་གྲོས་ངེས་པས་གསོལ་པ། ཐུབ་པ་ལི་
བང་སྒྲ་འབྲ་བའི། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིས་ཐོས་གྱུར་ན། ལྷ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་བོར། རྒྱལ་བ་མཆོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་འཆོལ། ལྷ་འི་བྱ་

སྒྲ་མས་ཚིམ་གྱིས་གསོལ་པ། སྒྲ་མའི་མཁན་པོས་སྒྲ་མ་དག་བྱིས་པ་ཚོངས་བྱེད་ཡོངས་བསྟན་ན། མི་མཁས་དེ་ལ་ཚོངས་པར་འགྱུར། སྒྲ་
མ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། ལྷ་འི་བྱ་སྒྲ་ལ་པ་ལ་སེམས་པས་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་མི་ལམ་སྒྲ་མ་ཐོང་བ། རྟེན་ཁྱོད་ཀྱིས་

འགྲོ་བ་གཟིགས། མགོན་པོའི་བསྟན་པ་དེ་ཐོས་ན། བདག་ཅག་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་སོ། ལྷ་འི་བྱ་སྒྲ་མ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། སྒྲ་
མའི་མཁན་པོས་སྒྲ་སྒྲ་ལ་ཀྱང་། སྒྲ་མ་ལགས་པར་འཆོལ་བས་ན། རྟེན་ལ་ཚོངས་པར་འགྱུར་མ་མཆིས། རྟེན་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་

འགྲོ་བ་གཟིགས། ལྷ་འི་བྱ་རྟོག་པའི་རྩེས་སུ་རྟོག་པས་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་བརྟོན་པས་མི་ལམ་ན། ལངས་རྒྱས་སྒྲ་གཟུགས་བརྟན་པ་བཞིན།
རྟེན་ལ་རྟོག་པས་འཛིག་རྟེན་བསྟེད། རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། ལྷ་འི་བྱ་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་འཛོམས་གྱིས་

གསོལ་པ། ཀུན་རྟོག་འདོད་ཆགས་རྒྱ་ལགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དངོས་པོས་བསྟེད་མ་ལགས། རྟོག་པ་ངན་ལས་འདོད་ཆགས་བྱུང་། རྟེན་
རྣམ་འབྲེན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། ལྷ་འི་བྱ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་དང་ལྷན་པས་གསོལ་པ། རི་སུལ་དག་ན་སྒྲ་བྱུང་བ། བྲག་ཅ་སེམས་

ཅན་སྒྲ་མ་ལགས། རྟེན་བཞིན་འཛིག་རྟེན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ཆགས་མི་མངའ། ལྷ་འི་བྱ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ།
སྒྲ་ནི་གང་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། སྒྲ་ནི་བྲག་ཅ་འབྲ་བ་ལགས། འོན་ཀྱང་མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། ཁྱིས་པ་མང་པོར་བཏུ་

བཅུད་། ལྷ་འི་བྱ་ནན་ཏན་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། ཚིས་རྣམས་དོན་ནི་གཞན་ལགས་ཀྱང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བརྟགས། བན་
ཏན་ཚིས་ལས་ཞེས་པར་བགྱི། རྟེན་ལ་བདག་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཆད། ལྷ་འི་བྱ་དོན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་བས་གསོལ་པ། ཚིས་དོན་ཡང་དག

{@111B} གང་ལགས་པ། རྟེན་སྒྲ་ཀྱང་མ་རྟོགས་ཤིང་། ལྷ་འི་བྱ་ཀྱང་མ་བསྟན་འཆོལ་མ་གྱུར། རྟེན་དང་ཐུབ་པའི་མཆོག་གིས་གསུངས།
ལྷ་འི་བྱ་ཚིས་ཀྱི་བརྟོགས་པས་གསོལ་པ། ཟག་དང་བྲི་མ་ཉོན་མོངས་དང་། བྲག་ཆགས་དང་ནི་རྟོག་དང་རྟོག་ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་

དག་པ། ལུ་བ་

པ་བརྟེན་ཡི་ཚིག་གྲང་ལགས། །ལྷ་འི་བྱ་ཀླུ་རྟུ་རྟེན་པ་ལ་མཁའ་པ་སྒྲོལ་པ་གསོལ་པ། །ཀླུ་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་དང་། །ཟག་པ་དག་དང་ཉོན་མོངས་དང་། །དག་དང་བཞད་དང་ཉེ་དྲུ་དང་། །སྟོན་པ་འདི་ཀླུ་མིང་ཅིང་ལགས། །ལྷ་འི་བྱ་མི་གནས་པ་འི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །ཁམས་གསུམ་

རྣམས་ལ་མ་ཆགས་ཏེ། །ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་བྱ་གསུམ་མངའ་བ། །བྲལ་བར་གྱུར་ཅིང་སྦྱིན་པ་འི་གནས། །ཞི་བའི་སེམས་ལ་ཕྱག་གྲང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་མ་གོས་པ་སྒྲོལ་པ། །བྱ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་གསུམ་ཡིད་ནི། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་མི་གནས་ཤིང་། །འདོད་དང་

ལྷ་འི་བྱ་མ་འདས་པ་ལ། །གནས་པ་མ་མཆིས་བར་སྒྲུང་འདྲ། །ལྷ་འི་བྱ་རེ་བ་མེད་པས་གསོལ་པ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་རེ་བ་སྤངས། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གཉི་གར་མིན། །འདྲུ་འཛི་དག་དང་བྲལ་གྱུར་པ། །སྟོན་ཅད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་གྲང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་སྟོན་པ་

སྒྲུང་བས་གསོལ་པ། །འབྱུང་བ་དག་དང་འཇིག་པ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་དག་ཆད། །ཁམས་གསུམ་ཀླུ་ལ་ཆགས་མི་མངའ། །རྣམ་པར་འདོན་ལ་ཕྱག་གྲང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་སྟོན་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱིས་གསོལ་པ། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཟིལ་མཚན་ནས། །ལྷ་མཆོག་

དམ་པོ་དམའ་ཅིང་། །སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་སྟོལ་མའོད་པ། །བྱ་གསུམ་བཅེ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་གྲང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བས་གསོལ་པ། །ཀླུ་རྟུ་སྦྱོར་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ཡང་སྟོན་པས་པས་ཞི་གྱུར་པ། །དག་པའི་བདག་ཉིད་དག་པའི་སེམས། །དུས་དང་བྲལ་

ལ་ཕྱག་གྲང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རིག་པས་གསོལ་པ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དཔོན་མེད་པ། །ཇི་བཞིན་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆེན། །བཅིངས་པ་མ་མཆིས་གྲོལ་མ་མཆིས། །ཡང་དག་གཟིགས་ལ་ཕྱག་གྲང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་དམ་ལས་ཀྣལ་བས་

{@112A} ལགསོལ་པ། །འདོད་པའི་འདམ་ལས་ཀྣལ་བ་སྟེ། །སྟོན་པའི་འདམ་ལས་དེ་བཞིན་ཀྣལ། །གཟིགས་པ་མི་མངའ་ལེན་མི་མངའ། །ཡང་སྟོན་ཅད་ལ་ཕྱག་གྲང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་ཟུང་ཟུང་སྤངས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །ཟུང་ཟུང་སྤངས་ཤིང་བྲི་མ་སྤངས། །རེ་བ་

སྤངས་ཤིང་སྟོན་པ་འདྲ་སྤངས། །སངས་རྒྱུ་སྦྱིབ་པ་རྣམ་སྤངས་པ། །དོན་རྟོགས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་གྲང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་རེ་བ་སྤངས་པས་གསོལ་པ། །དོན་དང་དོན་མ་ལགས་པ་སྤངས། །ཆགས་པ་མི་མངའ་པའི་རྟོགས་པ། །བདུད་ཀྱི་ཞགས་ལས་རྣམ་འདས་པ། །ལེན་

མེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་ཕན་པར་འདོད་པས་གསོལ་པ། བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་གང་ཉོན་མོངས་རིམས་
མེད་པ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གཟིགས་པ་པོ། །དཔ་འཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཡང་གཟིགས། །ལྷ་འི་བྱ་གསལ་པ་ཐོབ་པས་གསོལ་པ།

འདྲེན་པ་འཛིག་རྟེན་རྣམས་གསལ་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས། །ཇི་སྐད་བསྟན་བཞིན་རབ་རྟོག་ན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་རྒྱུ་
པར་འགྱུར། །ལྷ་འི་བྱ་འཛིགས་པ་མེད་པས་གསོལ་པ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་ངེས་པས་ན། །སྡོམ་གང་ཡང་ཡོད་མ་གཟིགས། །ཡེ་

ཤེས་རྒྱ་མཚོ་མི་བསྐྱེདས་པར། །སེང་གའི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིག་པ་མཛད། །ལྷ་འི་བྱ་གང་ནས་ཀྱང་འཛིགས་པ་མེད་པས་གསོལ་པ། །འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་
ཡང་དག་ཀྱལ། །བྱུག་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཏོན། །བསྐྱེདས་པ་མི་མང་འཁྱུ་མི་མང་ལ། །ཐམས་ཅད་ཟིལ་གཞོན་ཕྱག་

ཀྱང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་གནས་མེད་ཀྱིས་གསོལ་པ། །རྣ་རྣམས་དང་ནི་བྱི་བྱ་དང་། །བདུད་དང་ཆོངས་པར་བཅས་པ་ཡིས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཀྱལ་
མི་རུས། །དེ་བས་ཁྱོད་ལ་བསྐྱེདས་མི་མང་ལ། །ལྷ་འི་བྱ་སེང་གའི་རྩལ་གྱིས་གསོལ་པ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་

མཁྱེན་པས། །སངས་རྒྱས་གྲུང་ལ་འཛིགས་མི་མང་ལ། །བདག་ལ་ཆོས་ཀྱིས་སུ་ཚོལ་ཞེས། །བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ལ་དོགས་མི་མང་ལ། །ལྷ་འི་
བྱ་སྒྲིག་མེད་ཀྱིས་གསོལ་པ། །སེང་གའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་གསོལ་པ། །འཛིགས་པ་མ་མཆིས་སྒྲིག་མ་མཆིས། །རི་དགས་ཕྱ་མོ་

{@112B} ཡོངས་བདུལ་ཏེ། །སྤྱོད་ཀོང་ནགས་ནང་རོ་སྒྲོག། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིག་
སྟེ། །ལྷ་གྲུ་བྱི་ཟའི་འཛིག་རྟེན་ན། །མཚུངས་མེད་གཟིགས་ནས་གསུང་ཡང་སྒྲོག། །ལྷ་འི་བྱ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གཞོན་གྱིས་གསོལ་པ། །འཛིག་རྟེན་

རྣམས་འདྲེན་འཛིག་རྟེན་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྡོམ་བགྱིད་པ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མ་མཆིས་ཏེ། །དེས་ན་རྒྱལ་བ་བདག་གི་སྐྱབས། །ལྷ་འི་བྱ་
སེང་གའི་སྒྲོག་གྱིས་གསོལ་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་འཛིགས་མི་མང་ལ། །ཁྱོད་འདྲ་

འཛིག་རྟེན་མ་མཆིས་ཏེ། །ཅིས་མི་བསྐྱེདས་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཆོལ། །ལྷ་འི་བྱ་རྩེས་སུ་འབྲུན་པར་སྐྱེས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དམ་
བཅས་ན། །འདི་ན་ཁྱོད་ལ་ཚོལ་མ་མཆིས། །འཛིག་རྟེན་འདྲེན་པ་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །ཁྱོད་ལ་གང་ཚོལ་དེ་མ་མཆིས། །ལྷ་འི་བྱ་མཛོད་

འཛོན་གྱིས་གསོལ་པ། །སེང་གའི་རོ་གསུང་བསྒྲགས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་བཟུང་བས། །སྟོན་ཆགས་བྱེ་བ་སྟོང་དག་གིས། །བྱང་ཆུབ་

མཚོག་ཏུ་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ལྟ་བུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཤེས་སུ་འཐུན་གྱིས་གསོལ་པ། སངས་རྒྱལ་ཤེས་འཐུན་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །དཔལ་

ཚེན་དེ་དག་ཐོབ་ཆེན་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བདུད་ཅིང་། །གང་ཟག་མཚོག་ཏུ་དེ་དག་འགྱུར། །ལྟ་བུ་ཤེས་སུ་འཐུན་པའི་ཆོས་ལ་
དག་པས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་སུས་ཐོས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བདུད་པ། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་སེམས་ཅན་ཆེ། །གང་

ཟག་མཚོག་ཏུ་དེ་དག་འགྱུར། །ལྟ་བུ་སེམས་དག་པས་གསོལ་པ། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཚོལ་མེད་པའི། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གསུང་ཐོས་
ནས། །སྤྲོ་ཆགས་བྱེད་སྟོང་དག་གིས། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ལྟ་བུ་སེམས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པས་གསོལ་པ།

ཡུན་རིང་དུས་ནས་མི་དབང་གིས། །སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལེགས་བསྐྱེད་པས་པས། །དེ་སྤྲད་ཁྱོད་ནི་ཐུགས་རྒྱུད་དག། །མཚན་རབ་སུམ་ཅུ་གཉིས་
དང་ལྔ་ན། །ལྟ་བུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་གྱིས་གསོལ་པ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས། །མེད་གཏིང་རོ་བསྐྱེད་མཛད་དེ། །དམ་བཅས་
པ་

{@113A} ཨྱ། །ལ་མཛོན་བཞུགས་ན། །ཚོལ་བ་འདི་ནི་ཡོང་མ་མཆིས། །ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ནའི་ཤེས་སུ་སོང་བས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་
ལ་སྤྲུའ་བའི། །ལྟ་དང་ལྟ་བུ་མི་དག་ནི། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མ་མཆིས་ཏེ། །དེས་ན་ཐུབ་པ་སྟོབས་དང་ལྔ་ན། །ལྟ་བུ་ཟག་པ་ཟད་པ་

ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། །དག་སྤྱོད་དམ་པའི་ཟག་པ་ནི། །མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བས་པ་སྟེ། །འདི་ན་ཁྱོད་ལ་ཚོལ་མ་མཆིས། །དེས་ན་སངས་རྒྱལ་
བདག་གིས། །ལྟ་བུ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་ལ་ཉོན་མོངས་ལུས་སོ་ཞེས། །མི་དབང་ཁྱོད་ལ་གང་ཚོལ་བ། །རྒྱལ་པ་

ཀྱན་ཏུ་མི་དམིགས་ཏེ། །དེས་ན་སངས་རྒྱལ་བསྟོངས་མི་མང་པ། །ལྟ་བུ་སེམས་ནི་བས་གསོལ་པ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ནི་བསྟེ། །གཏི་མུག་
བག་ཆགས་བཅས་པ་ནི། །ཉེས་ཏེ་ལས་ཀྱང་ནི་བས་ན། །སེམས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ལྟ་བུ་རྒྱལ་འབྱོར་དཔས་གསོལ་

པ། །རྒྱལ་འབྱོར་གང་གིས་ཉོན་མོངས་གང་། །བས་པར་འགྱུར་བར་ལྟ་བའི་ཆོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མཁུན་ཀྱན་འཇུག། །དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཐུག་
ཀྱང་འཚལ། །ལྟ་བུ་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། །འདྲེན་པ་གང་ལ་བསྐྱེད་པས་པ་ཡི། །རྒྱལ་འབྱོར་ཚོགས་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཐམས་
ཅད་

མཁུན་པ་དེ་སྤྲད་དུ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པས། །ལྟ་བུ་རྒྱལ་འབྱོར་སྟོ་གོས་གྱིས་གསོལ་པ། །འཛིག་རྟེན་སྟོན་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོ།

ཀླུ་འབྱུང་ལས་ནི་ཉམས་མ་མཆིས། དེས་ན་ཁྱོད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀློག། བག་ཆགས་བཅས་པར་ཡོངས་སུ་བསལ། །ལྟ་བུ་ནི་བ་རིག་པས་གསོལ་བ།

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི་གྱུར་ནས། བག་ཆགས་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བསལ། བསྐྱེདས་པ་མི་མངའ་རྒྱལ་སྤུས་དང་། ཅིས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པ་མཛད། །ལྟ་བུ་ཟད་པ་ལ་རྟོག་པས་གསོལ་བ། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྱོད། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་བཅས་པར་བས། །འཛིག་རྟོན་

སྟོན་མ་ཁྱོད་ལ་ནི། །མཚུངས་པ་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ལྟ་བུ་བག་ལ་ཉལ་ཕྱུང་གིས་གསོལ་བ། ཁྱོད་ཀྱིས་བག་ཆགས་མ་ལུས་བསལ། །ཁྱོད་ལ་སྟོན་པུ་ཡོངས་མ་མཆིས། དེ་སྤྲང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ལྟ་བུ་ཀླུ་ཀྱི་སྤྱབ་པ་འདི་སྤྱབ། །ལྟ་བུ་མཐའ་ན་གནས་པས་

{@113B} གསོལ་བ། ཟག་པ་རྣམས་ནི་སྤངས་པས་ན། །སྐྱེ་བའང་སྐྱེ་བ་མ་ལགས་ཏེ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མ་ལ། དེས་ན་མགོན་པོ་བསྐྱེདས་མི་མངའ། །ལྟ་བུ་ཚད་སྤྱང་གིས་གསོལ་བ། དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བོན་སྤངས། །སྤྱག་བསྔལ་སྤྱུ་གུ་ཚོག་པར་གྱུར། །ཁྱུ་རན་པ་ཁྱི་ཤིང་རྣམ་པར་བསྐྱམས། །གཏུང་བ་

མེད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཆོལ། །ལྟ་བུ་ཤིང་བཏགས་བཏོན་གྱིས་གསོལ་བ། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྱོད། །མ་རིག་ཤིང་བཏགས་རྣམས་ཀྱང་བསལ། །སངས་རྒྱུ་ཤིང་པ་རྣམ་པར་སྤྱངས། དེ་བས་སྟོན་པ་བསྐྱེདས་མི་མངའ། །ལྟ་བུ་སྤྱིད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་བས་གསོལ་བ། སྤྱིད་པའི་

མཚོ་ལས་ཡང་དག་རྒྱལ། །རྣམ་པར་འཕྲོན་པ་བྱ་བ་བྱས། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བ་ཡང་དག་ཕྱུང་། །འཛིགས་མེད་ཁྱོད་ནི་དོན་ཀྱང་གྲུབ། །ལྟ་བུ་སྤྱི་རན་ལས་འདའ་བར་འགྲོ་བས་གསོལ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྱིར་གྱུར་པ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བཞུགས། བག་ཆགས་རྣམ་ཅོམ་

ཡོང་མི་མངའ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་ཀྱང་འཆོལ། །ལྟ་བུ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསོལ་བ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད། །རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཚོས་གྱི་ལམ་སྤང་མཐའ་ཡས་པ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད། །ལྟ་བུ་ཚོས་གྱི་འབྱུང་གནས་གྱིས་

གསོལ་བ། སངས་རྒྱས་ཚོས་གྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །ཐུབ་པ་ཚོས་རྣམས་ཀློག་མཁྱེན་པ། །སེམས་ཅན་ཀློག་གྱི་དག་བཞེས་གཉེན། །ཡེ་ཤེས་མཚོ་

ལ་ཐུག་གྲང་འཛེལ། །ལྷའི་བུ་ཚོས་ཀྱི་གོས་ཅན་གྱིས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་འཛིགས་མེད་པ། ཁེང་གའི་ངོ་རྒྱུ་སྒྲིག་

གྲང་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་དེ་དག་ཚོགས་མེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་དོན་གྱིས་སྒྲིམ། །ལྷའི་བུ་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསོལ་པ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་
རྒྱུ་མས་དོན་གཉེར་བར། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་རྒྱུ་མས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །ཁྱོད་ཀྱི་མི་འཛིགས་ཐོས་གྲུར་ནས། །མཁས་པ་དེ་

དག་བྱང་ཚུབ་ཚོལ། །ལྷའི་བུ་ཚོས་ཀྱིས་སྒྲིམ་གྱིས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འཛིགས་ཐོས་གྲུར་ནས། །སངས་རྒྱས་ཚོས་རྒྱུ་མས་བཙལ་བའི་
ཕྱིར། །སྒྲིག་ཆགས་བྱེད་སྒྲིམ་གྲུར་ཏེ། །བཙོན་འགྲུས་བརྟན་པ་རབ་དུ་ཅོམ། །

{@114A} ༣༡ །བཀ་པོ་བཅུ་གཅིག་པ། །ལྷའི་བུ་ཚོས་ཀྱིས་འཕགས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱིས་མདོན་འཕགས་ཤིང་། །འ
ཛིགས་པ་མེད་པར་འདུལ་མཛད་པའི། །གསུང་པའི་མཚོག་གྲུར་ཁྱོད་མཐོང་ནས། །བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཅན་བྱང་ཚུབ་ཚོལ། །ལྷའི་བུ་

ཚོས་འཛིན་གྱིས་གསོལ་པ། །བྱུང་པ་ཟབ་ཅིང་བལྟ་དཀའ་པའི། །ཚོས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་བསྟན་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱིས་ཐོས་གྲུར་ནས། །དེ་དག་
སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཚོལ། །ལྷའི་བུ་ལྟ་བུ་མེད་པས་གསོལ་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་མེང་གའི་གསུང་ཐོས་ནས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་དཔའ་དེས་པ། །

ལུས་དང་སྒོག་ལ་མི་ལྟ་བར། །བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བཟྱིད། །ལྷའི་བུ་གཞན་དུ་མི་སེམས་པའི་སྤྱོ་སྒོས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །བྱུང་པ་བསྐྱེད་ས་
པ་མི་མང་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་དམ་ཚོས་འདི་ཐོས་ནས། །གཞན་དུ་སེམས་པ་མ་མཛིས་པར། །བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཅན་བྱང་ཚུབ་

ཚོལ། །ལྷའི་བུ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བས་གསོལ་པ། །མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ཐོས་ནས། །ཐེག་པ་གཉིས་པོ་སྤང་བཟྱིས་ཤིང་། །ལམ་གཞན་དུ་ནི་
མི་མཆི་བར། །སྤྲེལ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཚོལ། །ལྷའི་བུ་ཉེ་བར་གནས་ཀྱིས་གསོལ་པ། །མེང་གའི་ངོ་རྒྱུ་འདི་བསྒྲགས་པ། །རྒྱལ་

བའི་སྤྲུལ་གྱིས་ཐོས་གྲུར་ན། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་ལ་ཉེར་གྲུར་ཅིང་། །དེ་དག་རྒྱུ་མ་གཉིས་དམ་པར་འགྲུར། །ལྷའི་བུ་སྤྱོ་བས་པ་ཉེ་བར་གྲུར་པས་
གསོལ་པ། །གྲགས་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུང་བཛྲོད་པའི། །སྤྱོ་བས་པ་དེ་ནི་ཐོས་གྲུར་ནས། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་། །ཀུན་གྲང་

དག་པ་རབ་དུ་བསྐྱེད། །ལྷའི་བུ་སྤྱོ་བས་པ་ཐོབ་པས་གསོལ་པ། །འཛིགས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུང་བསྒྲགས་པ། །མ་སྤྲོད་སྤྲུལ་གྱིས་ཐོས་གྲུར་ན།
།དེ་དག་སྤྱོ་བས་པ་ནམ་དུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག། །ལྷའི་བུ་རྟག་དུ་རབ་དགས་གསོལ་པ། །འཛིགས་མེད་

ཁྱེད་ཀྱིས་གསུང་བསྐྱགས་པས། རྟོག་པ་ཆེན་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱི་རྣམས། རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་དག་པ་འགྱུར་ཅིང་། མ་སྤང་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཆོལ།
ལྷ་འི་བྱ་ཡིད་ལྷུ་པ་མེད་པས་གསོལ་པ། ཁྱེད་ཀྱིས་གསུང་བསྐྱགས་ཐོས་གྱུར་ནས། རྟེན་གཉིས་དམ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ། དག་པ་ཞིང་

{@114B} ལྷུ་པ་མ་མཆིས་པར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་ཆོལ་བར་བགྱིད། ལྷ་འི་བྱ་ཐོགས་མེད་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་པ། ཁྱེད་ཀྱིས་གསུང་
བསྐྱགས་ཐོས་པས་ན། སེམས་རངས་གྱུར་ཅིང་ཡིད་དག་པ་སྟེ། དེ་དག་ཡིད་ནི་ནམ་དུ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་ཐོགས་མ་མཆིས། ལྷ་འི་བྱ་
ཆོས་ལ་བར་

ཆད་མེད་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། ཆོས་རྣམས་གང་ལ་བསྟེན་བགྱིས་ཀྱང་། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་དག་མི་འགྲིབ་ཅིང་། དེ་ཡི་བར་ཆད་མི་འ
གྱུར་བའི། གནས་ནི་ཐུབ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་མཁྱེན། ལྷ་འི་བྱ་ཆོས་རིས་པར་བསྟེན་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལོང་

པ་ལ། བར་ཆད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གནས་ཀྱང་མེད་པར་ཐུབ་པས་མཁྱེན། དེས་ན་སྟོན་པ་བསྟེངས་མི་མངའ། ལྷ་འི་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། དག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། བླ་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིས་མི་

གོས། གནས་ཀྱང་མེད་པར་ཐུབ་པས་མཁྱེན། ལྷ་འི་བྱ་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། བླ་པོའི་ཆོས་ནི་ནམ་དུ་ཡང་། དཀར་པོའི་ཆོས་
དང་མི་འགྲོགས་པར། རིགས་པར་བཅོམ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་བདག་གི་སྒྲ། ལྷ་འི་བྱ་དག་པ་དང་མི་དག་

བ་རིག་པས་གསོལ་པ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་མཁྱེན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བརྟགས་པས་ན།
དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལས་འགྲིབ་པར་འགྱུར། ལྷ་འི་བྱ་ལམ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ། དཀར་

པོའི་ཕྱོགས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་འཆའ་བར་མ་གྱུར་ལ། བར་ཆད་དུ་ནི་འགྱུར་བར་གསུངས། ལྷ་འི་བྱ་ཐར་པ་འདོད་ཀྱིས་གསོལ་པ།
བླ་པོའི་ཕྱོགས་ལ་སྟེན་བགྱིད་ན། ཐར་པར་འདོད་པ་མང་པོ་ཡི། བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རྒྱལ་ཁྱེད་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ལྷ་འི་བྱ་དག་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། སེམས་གྲོལ་བགྱི་བར་གང་འཆའ་བས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཞེས།
དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས། དེ་ཁྱེད་འཇིག་རྟེན་མཆོད་རྟེན་ལགས། ལྷ་འི་བྱ་ཉོན་མོངས་མཐོང་གིས་གསོལ་པ།

{@115A} ༣༡ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བགྱིད་ཅིང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མ་འཆའ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཤེས་མི་རྣམས། དེ་སྐད་བདེ་

བར་ག་ཤེགས་པས་གསུངས། །ལྟའི་བྱ་སྤྲིག་མཐོང་གིས་གསོལ་པ། སྤྲིག་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །དགེ་བ་མི་འགྲིབ་གང་སྟེ། །

དེ་ནི་ཐར་ཚོས་སྐལ་མེད་ཅེས། །རྟེན་གཉིས་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །ལྟའི་བྱ་གདུལ་བར་བྱ་བས་གསོལ་པ། ཆགས་པ་གདུལ་བར་གང་འ
དོད་དང་། །ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་འདུལ་འདོད་པས། །ཐུབ་པའི་སྟོབས་བཅི་འདྲ་བ། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་ནོན་ཏན་བགྱི། །ལྟའི་བྱ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དག།

པས་གསོལ་པ། དག་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། །མི་མཁས་གང་རྣམས་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མིན། །དེ་སྐད་བྱང་སྟོང་
མཚོག་གིས་གསུངས། །ལྟའི་བྱ་ཐར་པ་ལ་བརྟེན་གྱིས་གསོལ་པ། །ཉོན་མོངས་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས། །རྒྱལ་བ་ཡིས་ནི་གང་

བསྟན་པ། །དེ་བསྟན་ཉོན་མོངས་མི་ཟད་ཅེས། །ཁྱོད་ལ་ཚོལ་བ་ཡོངས་མ་མཆིས། །ལྟའི་བྱ་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པས་གསོལ་པ། ཚོས་
གང་ཉོན་མོངས་གང་གི་རྣམས། །ཟད་འགྱུར་བྱུང་བས་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་དག་བརྟེན་བྱས་མི་ཟད་ཅེས། །ཚོལ་བ་འདི་ནི་ཡོང་མི་

དམིགས། །ལྟའི་བྱ་རྣལ་འབྱོར་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པས་གསོལ་པ། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་ཐོས་ལ། །གང་གི་དོན་དུ་ཚོས་བསྟན་པ། །དེ་
བརྟེན་བགྱིས་པས་མི་འཐོབ་ཅེས། །འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་ཚོལ་མ་མཆིས། །ལྟའི་བྱ་མི་འཇིགས་དཔལ་གྱིས་གསོལ་པ། །འདོད་ཆགས་སྤང་སྟོང་

མི་སྟུག་པ། །བསྟན་ལ་ཡང་དག་བརྟེན་བགྱིས་ན། །འདོད་ཆགས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས། །ཁྱོད་ལ་ཚོལ་བ་ཡོང་མ་མཆིས། །ལྟའི་བྱ་འགྲོ་བ་
མེད་པར་བརྟེན་ཤེས་གྱིས་གསོལ་པ། །ཤིན་ཏུ་བསྟེངས་པ་མི་མངའ་བས། །ཞེ་སྤང་སྤང་སྟོང་བྱུངས་གསུངས་པ། །དེ་བསྟུབས་སེལ་

བར་མི་འགྱུར་ཞེས། །དག་འཛོམས་ཁྱོད་ལ་ཚོལ་མ་མཆིས། །ལྟའི་བྱ་མིག་རྣམ་པར་དག་གིས་གསོལ་པ། །ཤེས་རབ་གཏི་མུག་སྤང་བའི་
སྟོང་། །གསུངས་པ་དེ་ལ་བསྟེན་བགྱིས་ཀྱང་། །གཏི་མུག་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས། །འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་ཚོལ་མ་མཆིས། །ལྟའི་བྱ་རྣམ་པར་

{@115B} རྟོག་པ་འཛོམས་གྱིས་གསོལ་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི། །དབུགས་དབྱུང་རྟུབ་པ་བྲན་གསུངས་པ། །དེ་ལ་བརྟེན་
བགྱིས་མ་ཞི་ཞེས། །འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་ཚོལ་མ་མཆིས། །ལྟའི་བྱ་མཚན་མ་མེད་པ་ལྟར་ལེན་པས་གསོལ་པ། །རཏོ་སྟམ་པ་སྤང་སྟོང་དུ། །སྟོང་ཉིད་
ཁྱོད་

གྱིས་བཀའ་སྟུལ་ཏེ། །དེས་ནི་དེ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་ཚོལ་མ་མཆིས། །ལྟའི་བྱ་རཏོ་སྟམ་པའི་ར་རྒྱལ་སྤངས་གྱིས་གསོལ་པ། །ར་

སྒྲུབ་རྒྱུ་སྤྲད་སྤྲད་དུ། མཚན་མ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། བསྟེན་ཀྱང་ནི་བར་མི་འགྱུར་ཞེས། འདི་ན་ཁྱོད་ལ་ཚོལ་མ་

མཆིས། །ལྟ་འཁྱུ་མེས་ཚུན་རྣམ་པར་དག་པས་གསོལ་པ། །ལྟ་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ཡིས། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར།
།དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མི་ཟད་ཅེས། འདི་ན་ཁྱོད་ལ་ཚོལ་མ་མཆིས། །ལྟ་འཁྱུ་འདྲུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་གིས་གསོལ་པ། །ཕྱོགས་གང་

གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་ལམ་དང་ལམ་འཇུག་ལ། །འཇིགས་པ་མེད་པར་ཚོལ་བ་ནི། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་དོ། །ལྟ་འཁྱུ་ཐ་
སྟོན་ཤིང་ཤེས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མིན་དང་། །ཟད་དང་མ་ཟད་ཐ་སྟོན་ཅམ། །འཇིགས་པ་མ་མཆིས་ཚོལ་

བགྱིད་པ། །ཐུབ་པ་དེ་ནི་མིང་ཅི་མོ། །ལྟ་འཁྱུ་ལུས་ཀྱི་ལས་དུལ་བས་གསོལ་པ། །མཁྱེན་པས་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་ཐོན་
ལས་འཇུག། ཐམས་ཅད་མ་ལུས་མཁྱེན་པས་ན། །དེས་ན་འདྲེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ལྟ་འཁྱུ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་

པས་གསོལ་པ། མེས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས། །དཔའ་བོ་ཁྱོད་སྐྱུ་ཡི་ཐོན་ལས་ནི། །མཐའ་དག་ཤིང་ལྟ་དེས་པ་ལགས། །འཇིག་རྟེན་
མགོན་ལ་ཐུག་ཀྱང་འཚལ། །ལྟ་འཁྱུ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཤིང་ལྟ་དེས་པས་གསོལ་པ། །སྐྱུ་ཡི་ཐོན་ལས་རབ་དེས་པར། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་

སྒྲུབ་སྤྲད་དུ། །འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་ཁྱོད་མཛད་དེ། །དེས་ན་ཁྱོད་ནི་གང་ཟག་མཚོག། །ལྟ་འཁྱུ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཤིང་ལྟ་དེས་པས་
གསོལ་པ། མེས་ཅན་ཀུན་ལ་སྒྲུབ་སྤྲད་དུ། །འདྲེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། །སྐྱུ་ཡི་ཐོན་ལས་དག་པ་དང་། །ལེགས་པར་ཡོངས་

{@116A} ༣༡ །སུ་བརྟགས་དད་ལྟ། །ལྟ་འཁྱུ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཤིང་ལྟ་དེས་པས་ལྟ་དེས་པས་གསོལ་པ། །ཤིང་ལྟ་དེས་པས་
བཞག་སྐྱུ་དང་། །སྐྱུ་ཡི་ཐོན་ལས་རྣམ་དག་དང་། །ལྟ་དེས་པས་མེས་ཅན་བདེ་དོན་དུ། །གང་ཟག་མཚོག་ནི་དཔར་མཛད། །ལྟ་འཁྱུ་ཚོགས་གྲུབ་

ཀྱིས་གསོལ་པ། །སྒྲུབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །རྒྱུ་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་གསུང་། །མཁྱེན་པས་ཤིང་ལྟ་དེས་པས་བརྟགས་ཤིང་། །མགོན་
པོ་ཁྱོད་ནི་གསུང་བ་མཛད། །ལྟ་འཁྱུ་དུས་སུ་སྒྲུབ་པས་གསོལ་པ། །དུས་སུ་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། །དོན་མེད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་

གསུང་། །གསུང་བར་འོས་དང་སྤང་འོས་པ། །འདྲེན་པ་ཁྱོད་ནི་གསུང་བ་མཛད། །ལྟ་འཁྱུ་སྤྲུམས་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གསོལ་པ། །དབྱེན་དུ་འ
གྱུར་བ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །འདྲུམ་པར་གྱུར་དང་ཡིད་འོང་བ། །དབྱེན་མེད་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིག། །ཐོན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུང་དུ་བཛྲོད། །

ལྟ་བུ་མི་སྒྲིབ་པས་གསོལ་པ། རྟོག་གི་དོན་དུ་འདུའཁོད་ཀྱིས་ནི། །སྤྱིད་པ་རྣམས་སུ་བརྟུན་མ་གསུངས། །དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཀློག། །འཛིག་
རྟོན་དག་ན་ཐོགས་མ་མཆིས། །ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པས་གསོལ་པ། །འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མངས་རྒྱས་ཆོས་

རྣམས་བཅོལ་སྤྲད་དུ། །ཐུབ་པའི་གསུང་ལ་བསྟོད་པ་ནི། །ཡང་དག་གསུངས་པའི་རྒྱ་འབྲུག་ལགས། །ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་ངེས་
པར་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། །མི་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་པ་ཡིས། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་བསྐྱབས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་ཡང་དག་རང་

བཞིན་ཡང་། །རྐྱེན་གཉིས་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། །ལྟ་བུ་ཡང་དག་པ་ལ་རྟུལ་བས་གསོལ་པ། །འདུས་བྱས་དག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །ཡང་
དག་ཇི་བཞིན་བལྟ་བ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། །མི་ཡི་དབང་པོས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །ལྟ་བུ་ལས་ལ་རྟོག་པས་གསོལ་

པ། །ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིས། །བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་དག་གི་ཆོག་གི་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །དེས་ན་རྒྱལ་བ་མཉམ་མ་མཆིས།
།ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་རྟོག་པས་གསོལ་པ། །མི་ཡི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་ལས། །ཇི་སྟེང་གང་དག་འཇུག་པ་ནི། །དེ་དག་འགྲོ་ལ་

{@116B} ཐུགས་རྗེས་འཇུག །འགྲོ་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟ་བུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མཁའ་པས་གསོལ་པ། །འགྲོ་ལ་
ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །གང་ལ་ཁྱོད་ནོད་མཛད་པ། །དེ་ལ་ཐུགས་ནི་དུལ་བར་བྱུང་། །འགྲོ་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་ཀྱང་འཚེལ། །ལྟ་བུ་ཐབས་
ལ་མཁའ་པས་

གསོལ་པ། །འགྲོ་བའི་བསམ་པ་རྣམ་དཔྱད་ནས། །རྣམ་འཛེན་ཐུགས་ཀྱི་སྤོན་ལས་འཇུག། །ཐུབ་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་ཆོགས་ནི། །མཁྱེན་བཞིན་ཀློག་
ཏུ་རབ་ཏུ་འཇུག། །ལྟ་བུ་ཡིད་རྣམ་པར་བཞུགས་གསོལ་པ། །སངས་རྒྱས་ས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཁེམས་ཅན་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་

པས་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐབས། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །ལྟ་བུ་འདས་པ་ལ་མཁའ་པས་གསོལ་པ། །སྤྱིན་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་། །བརྟེན་འགྲུས་བསམ་གཏན་དག་ལ་ཡང་། །གང་གིས་གང་ལ་སྟོན་པ། །སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །

ལྟ་བུ་འདས་པ་ལ་རྟོག་པས་གསོལ་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་ཆོལ་མཛད་ཅིང་། །གང་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པ། །སྟོན་གྱི་དཔ་ཡོངས་བརྟགས་
ནས། །སངས་རྒྱས་བྱབ་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །ལྟ་བུ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ཐུན་སུ་མཆོགས་པས་གསོལ་པ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་གངས་མེད་དུ། །གང་དུ་

ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པ། །སྟོན་གྱི་ཚུལ་ནི་དགོངས་མཛད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཡིད་ཐོགས་མི་མང་། །ལྟ་བུ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་

པས་གསོལ་པ། སངས་རྒྱལ་མངའ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། ཏིང་འཛིན་མཛོད་པར་བསྟུན་བྱ་བ། སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་ལ། རྣམ་

པར་འདྲེན་པ་ཁྱོད་གྱིས་ལུས། །ལྷའི་བྱ་ཕྱོག་གྱི་སྦྱར་བ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་གིས་གསོལ་པ། ཕྱོག་གྱིས་ངས་རྒྱལ་བྱུང་དག་ཏུ། །གྲངས་མེད་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། ཏིང་འཛིན་སྒྲོ་དག་ཏུ་འདྲེན་པ་ཡིས། །ལུས་ཤིང་བསྐྱོམ་པ་མཛད་པར་གྱུར། །ལྷའི་བྱ་ཕྱོག་གྱི་གནས་ལ་རྟོག་པས་

གསོལ་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་པ་རབ་མང་དང་། །བཀྲར་སྟེ་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོག་གས་དག། །གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན། །སེམས་ཅན་ལོང་
བ་རྣམས་ཀྱང་འགྲེལ། །ལྷའི་བྱ་ཕྱོག་གྱི་དུས་ན་འཕྲུལ་པས་གསོལ་པ། །གཞན་དང་གཞན་དག་ཟེས་ཤིང་འཆོལ། །རྩེ་ཞིང་རབ་ཏུ་

{@117A} ༣༡ །དགའ་བ་བགྱིས། །གོད་པ་མི་བཟད་བགྱིས་པ་དག། །གཞན་དང་གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་གཟིགས། །ལྷའི་བྱ་ཕྱོག་གྱི་ད་
པས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བས་གསོལ་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགྲོ་རྟོགས་པ། །ཁྱོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདས་དུས་ཀྱི། །ལས་དང་བསམ་

གཏན་སྟོམས་འཇུག་དང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐོགས་མ་མཆིས། །ལྷའི་བྱ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་མཁལ་པས་གསོལ་པ། །འདྲེན་པ་ཁྱོད་གྱི་མཁྱེན་
པ་ནི། །མ་འོངས་དུས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་། །སྦྱེ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ལ། །ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་སོ། །ལྷའི་བྱ་ཕྱི་མ་འོངས་པ་འོ་ད་

ཡུལ་གྱིས་གསོལ་པ། །བརྟེན་པ་འགྲོ་བ་མཁལ་ཁྱོད་གྱི། །མཁྱེན་པ་ཕྱི་དུས་སེམས་ཅན་གྱི། །བསམ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། །འགྲོ་བ་
རྣམས་ལ་ཐོགས་མ་མཆིས། །ལྷའི་བྱ་ཕྱི་དཔ་ལས་བསྐྱོད་གྱིས་གསོལ་པ། །ཁམས་རྣམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་དང་། །དུས་གསུམ་ཀུན་ལ་

མཁལ་ཁྱོད་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་མི་ཆགས་ཏེ། །སྲིད་པ་འོ་ད་ཡུལ་ཁྱོད་གྱིས་མཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་ཕྱི་ཐ་སྟོན་ལོ་ད་པས་གསོལ་པ། །ལས་དང་
སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་དང་། །རྣམ་པར་སྟོན་པ་མྱོང་བ་དག་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཅོམ་དུ། །རྒྱུ་གཉིས་དམ་པ་བསྟན་པ་མཛད། །ལྷའི་བྱ་ད་
ལྟར་བྱུང་བ་ལ་

ཡང་དག་པར་རྟོག་པས་གསོལ་པ། །དཔ་འཕོ་ཁྱོད་གྱི་མཁྱེན་པ་ནི། །ད་ལྟར་བྱུང་ལ་ཐོགས་མ་མཆིས། །གྲངས་མེད་སངས་རྒྱལ་ཞིང་རྣམས་ན།
།འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །ལྷའི་བྱ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་གསོལ་པ། །མི་ཡི་དབང་པོས་རྣམ་དཔྱད་ནས། །བྱིས་
པའི་སྟོ་གྲོས་

མོངས་བགྱིད་པ། །དུས་གསུམ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པར། །ངེས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས། །ལྷའི་བྱ་ཕྱི་གནས་པའི་སྟོ་གྲོས་གྱིས་གསོལ་པ།

དུས་གསུམ་གནས་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། རྡོ་ཉིད་ལ་མི་གནས་ཏེ། འདོས་པོ་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་པར། རྣམ་པར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ག
ཟིགས། །

ལྟ་འི་བྱ་དུས་གསུམ་མཛོན་པར་བསྐྱེད་པས་གསོལ་པ། འདས་པ་དག་དང་མ་ཡིངས་དང་། འད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས། མ་མཆིས་དངོས་
པོ་མ་མཆིས་པར། རྒྱུས་བྱ་དམ་པས་བསྟན་པ་མཛད། ལྟ་འི་བྱ་ཆགས་མེད་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་པ། དུས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
སྤོང་པོ་མཆིས་པར་

{@117B} མ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་མ་སྤྲིག་རྒྱུ་མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཅ་ལྟ་བུར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། ལྟ་འི་བྱ་དུས་གསུམ་དཔོག་གིས་གསོལ་པ། འ
བྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི། དུས་གསུམ་པོ་དག་ཀྱན་དུ་ཡང་། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཁྱེན་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་ཆགས་མི་མངའ། ལྟ་འི་བྱ་
མོས་པ་ཡོངས་སུ་རིག་པར་

བྱེད་ཀྱིས་གསོལ་པ། གང་གི་རྒྱུ་མོ་དཔའ་ཁྱོད་ཀྱིས། བྱུང་ཚུབ་མཛོན་དུ་བགྱིས་གྱུར་པ། འདྲུས་ཚུན་ཆད་མོས་པ་ལ། བྲི་བར་གྱུར་པར་
ཡོང་མི་གངའ། ལྟ་འི་བྱ་མོས་པ་ཡང་དག་ཐོབ་ཀྱིས་གསོལ་པ། འཛིག་རྟེན་སྒྲོལ་མའི་མོས་པ་ནི། བར་དུ་རྒྱུན་ཆད་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁྱུག་པར་
ཁྱོད་ཀྱི་མོས་པ་

དེས། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲས་རྣམས་མོས་པ་ཆེ། ལྟ་འི་བྱ་མོས་པས་མཛོན་འཕགས་ཀྱིས་གསོལ་པ། ཆབ་ལས་པད་མ་ཇི་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ནི་མོས་པས་
མཛོན་དུ་འཕགས། འཛིག་རྟེན་དག་གིས་མི་གོས་ཏེ། ཡང་མ་ཆབ་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་ནོ། ལྟ་འི་བྱ་མོས་པས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་གྱིས་གསོལ་པ།

འཛིག་རྟེན་མགོན་དང་མོས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བཛྲོད་པ་སྟེ། གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་བགྱིད་མ་མཆིས། རྒྱུད་པ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ག
ཟིགས། ལྟ་འི་བྱ་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་ཐོབ་ཀྱིས་གསོལ་པ། གཟི་བུའི་ཆེད་ཆོན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། བྱུང་ཚུབ་ཡང་དག་བརྟེས་པར་གྱུར།
མཛད་

པ་མཛད་ཀྱང་མགོན་པོ་ཁྱོད། བརྩོན་འགྲུས་བཏང་བ་ཡོང་མ་མཛད། ལྟ་འི་བྱ་བྲན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གསོལ་པ། དཔའ་བོ་ཆེན་པོའི་
དགོངས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག། མཛད་པ་མཛད་ཀྱང་མགོན་པོ་ཁྱོད། དགོངས་པ་བྲི་བ་ཡོང་མ་མཆིས། ལྟ་འི་བྱ་སེམས་
མཉམ་པར་

བཞག་པས་གསོལ་པ། མགོན་པོ་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྲོད་པ་མཁུན། །འདྲེན་པོ་དཔའི་དབང་གིས་ནི། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །ལྟའི་བུ་ཤེས་རབ་ལྟར་ལེན་གྱིས་གསོལ་པ། །འཇིག་རྟེན་སྟོན་མར་གྱུར་ཁྱོད་གྱི། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་

མ་ནི། །བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བརྟེན་བགྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བཤད་མི་དུ། །ལྟའི་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་མཁས་པས་གསོལ་པ།
རྣམ་པར་གྲོལ་དང་མགྲོལ་བ། །གང་སྤྲད་ཁྱོད་གྱིས་མ་བརྟེས་པས། །མཚུངས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་ལ་ནི། །རྣམ་གྲོལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་མི་མངའ། །

{@118A} ལྟའི་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པས་གསོལ་པ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་གྲོལ་ནས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མཁུན་
པས་ན། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ནི། །ཡང་དག་མཁུན་པ་ཉམས་མི་མངའ། །ལྟའི་བུ་སྟོན་གྱི་སྤྲད་པ་རྣམ་པར་དཔྱོད་གྱིས་གསོལ་པ།
མར་མེ་མཛད་པ་

ཚུན་ཆད་དུ། །དཔའ་བོ་ཡང་དག་གཟིགས་ཁྱོད་གྱི། །དེ་ལ་འཁྱལ་པ་མི་མངའ་སྟེ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལེགས་ཞེས་བསྟོད། །ལྟའི་བུ་ཟབ་མོ་
ལོ་དཔས་གསོལ་པ། །སྟོན་ཆགས་གཞན་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ལ་ཆགས་མི་མངའ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཁུན་པས་

ནོ། །རང་བཞིན་དེ་ལ་ཚོངས་མི་མངའ། །ལྟའི་བུ་སྟོན་གྲོས་ཡངས་པས་གསོལ་པ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཁྱོད་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བསྟེལ་མི་
མངའ། །མགོན་པོའི་དགོངས་པ་ཉེར་གཞག་པས། །ཐུབ་པ་འབྱུངས་སྟོན་དང་འདྲ། །ལྟའི་བུ་སེམས་གཡེང་བ་མེད་གྱིས་གསོལ་པ། །འཇིག་

རྟེན་སྟོན་མ་ཁྱོད་ལ་ནི། །མཉམ་པར་མ་བཞག་སེམས་མི་མངའ། །མ་འདྲེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །སྟོན་ཆགས་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པར་
དགའ། །ལྟའི་བུ་ཡེ་ཤེས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་གྱིས་གསོལ་པ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་ལ་ནི། །མ་བརྟགས་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་སྟེ། །མི་

ཡི་དབང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཆོས། །མ་འདྲེས་པ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ། །ལྟའི་བུ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གཞོན་གྱིས་གསོལ་པ། །སྟེས་བུ་ཁྱུ་མཚོག་ཁྱོད་ལ་
ནི། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཚུངས་མ་མཆིས། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མ་པམ་པ། །ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁུན། །ལྟའི་བུ་སྟོན་པོ་

སྤངས་པས་གསོལ་པ། །སེམས་ཅན་སྟོན་པོ་སྤྲོ་ན་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་འཇིགས་མི་མངའ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ་བརྟེས་པ།
།སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། །གནས་གཙང་མ་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བཞི་པའོ། །།དེ་ནས་དེ་འོ་ཆོག་ཞན་

མུ་སྟེགས་ཅན་དཔ་ཅན་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བྱས་ཁྱིམ་ལྡན་དང་། བཅའ་ཁའ་ལྡོང་དང་། ལྟའི་བུ་མོ་དང་། ལྟ་དང་། ལྟལ་བུ་མ་དང་། ཇི་ཟ་

དང་། གཞོད་སྒྲིན་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ཐེང་ལྷན་གྲུང་པོ་ཅན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འི་རིས་དང་། སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དང་། འཐབ་

{@118B} བྲལ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། ཚངས་པ་དང་། འོད་གསལ་དང་། དགོ་རྒྱལ་
དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་དག་གིས་མཆོད་པ་ཡང་མཐོང་། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས། གནས་གཅོང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་དག་གིས་བསྟོད་པ་བརྗོད་
པ་ཡང་ཐོས་ནས་

ངོ་མཆར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཐོས་ནས་འདི་ལྟར་སྟོན་ཆད་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཐོས་པས་ཡིད་གཉིས་སུ་
གྱུར་། ཞེས་རྒྱུ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟབར་གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །ཀྱེ་གློ་ཏ་མ་སྟོན་ཆད་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་བསྟན་
པ་འདི་ཐོས་ནས་

བདག་ཅག་ནི་ཀུན་དུ་རྒྱུ་འི་གནས་ཀྱང་མི་འཚེ་ལ། བྱིས་ཀྱི་གནས་ཀྱང་མི་འཚེ་ལ་བར་གྱུར་ཅིང་འདི་ལྟར་སྟོན་ཆད་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་འདི་ཐོས་ནས་ཆོས་འདི་ལ་ཞེས་རྒྱུ་དང་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ཏེ། བཅས་དང་བར་ཡང་མ་གྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དགོ་སྤྱོད་གློ་ཏ་མ་ཁྱོད་ལ་
བདག་ཅག་ཡིད་ཆེས་པ་

མཆིས་སོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དགོ་སྤྱོད་གློ་ཏ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་མངོན་པར་མཛད་དེ། རྒྱ་འ
ཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་མངོན་པར་མཛད་པས་བདག་ཅག་གིས་ལྷ་འི་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་དག་དང་། བཅས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འ
ཁོར་པ་ལ་ཆེར་གློ་ཏ་

མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་འཚེ་ལ་ཞིང་ཡི་རངས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་བདག་ཅག་དགོ་སྤྱོད་གློ་ཏ་མ་ཁྱོད་ལ་དད་པ་མཆིས་
པར་གྱུར་ཏོ། །ཀྱེ་གློ་ཏ་མ་གཤང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བཅས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་དེ་ལ་འདྲི་ལྟར་ཆོས་
བཅས་ཅད་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་སྟེ་ཀུན་དུ་བདག་ཅག་ཐེ་ཆོམ་ཆེར་འཚེ་ལ་ལོ། །དགོ་སྤྱོད་གློ་ཏ་མ་ཁྱོད་ནི་ཅི་ནས་བདག་ཅག་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དོན་དེ་རྟོགས་
ནས་ཐུན་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷན་འདི་ལས་ལྷང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་ཅག་ལ་ཆོས་སྟོན་དེ་དོ་སྟེ་སྟེ། བདག་ཅག་དགོ་སྤྱོད་གློ་ཏ་མ་
ཁྱོད་

ལ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་དད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་ཅེས་གསེལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་མུ་སྟེགས་ཚལ་དཔ་ཅན་དང་། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་
རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་དག་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཉིད་ལ་དེས། ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་དེ་ལྟར་ལན་ཐོབ་ཤིག
།དགེ་

{@119A} ལྟ། སྦྱོང་གྲོ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསེལ་ཏེ། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་སམ། དེ་དག་གིས་གསེལ་པ། གྱེ་གྲོ་
ཏ་

མ་བདག་ཅག་གིས་བསྟན་བཅོས་ལས་ཐོས་ན་གསུམ་འདུས་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་འདི་པ་དང་མ་གཉིས་ཀྱང་ཚོགས་པ་
དང་། ཆགས་པར་ཡང་གྱུར་པ་དང་། ཆགས་ནས་ཀྱང་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱང་བྱུང་
བ་དེའི་ཆོ་

མངལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་དག་འདི་ལ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། པ་དང་མ་གཉིས་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆོ་འདོད་ཆགས་དེ་མའི་སེམས་ལས་བྱུང་ངམ་གསེལ་པ། གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་མ་ལགས་སོ། །མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་ངམ།

གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་མ་ལགས་སོ། དེ་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་ངམ། གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་མ་ལགས་སོ། པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་ངམ། གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་མ་
ལགས་སོ། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་དག་འདི་ལ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། པའི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་སམ། གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་

དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་དག་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་སམ། གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་དེ་ནི་མ་
ལགས་སོ། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་དག་འདི་ལ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། པའི་ཀླུ་ཏྲ་རྟོག་པ་དེ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་སམ། གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། ཀླུ་

ཏྲ་རྒྱ་དག་འདི་ལ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ལྟ་ལས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་སམ། གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་མ་འཚལ་ཏེ། ཀླུ་
ཏྲ་རྒྱ་དག་འདི་ལ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། མངལ་ན་གནས་པ་དེ་མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྟེན་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་དང་།

གཤམ་ཇེ་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་སམ། གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་མ་འཚལ་ཏེ། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་དག་འདི་ལ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས།
མངལ་ན་གནས་པ་དེ་གཟུགས་ཡོད་པ་འམ། གཟུགས་མེད་པ་ཞིག་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་སམ། གྱེ་གྲོ་ཏ་མ་མ་འཚལ་ཏེ། ཀླུ་ཏྲ་རྒྱ་དག་འ

དེ་ལ་

{@119B} ཇི་སྟེང་དུ་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཚེར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་
ཞུགས་སམ། གྱི་གྲོ་ཏ་མ་མ་འཚལ་ཏེ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་མ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དེ་དག་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་

སྟུལ་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་ཚེས་འདི་ནི་ཟུང་ཅིང་ཕྱ་སྟེ། མཁས་པ་ཤེས་པ་སྟོང་དང་ལྡན་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་ཏུ་མེད་ཅིང་བརྟག་པར་
འཕྱལ་མ་ཡིན་ལ། བཟང་དཀར་ཞིང་ཤེས་པར་དཀར་བས་དེ་ནི་ཁྱེད་ཡུན་རིང་པོ་གཞན་དུ་བཟུང་པ། གཞན་དུ་མོས་པ། གཞན་

དུ་དད་པ། གཞན་དུ་བརྟོན་པ། གཞན་དུ་ལྟ་བའི་གནས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་མེད་ཀྱི། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་འོན་ཀྱང་རིགས་
གྱི་བྱ་འཕྲུལ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དག་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་མིག་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་མིག་གི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ནི་དེའི་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་གསོ་བ་བྱེད་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་
ལ་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་དེས་ཀྱང་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་བཞིན་དུ་
རིགས་གྱི་བྱ་འཕྲུལ་རིགས་

གྱི་བྱ་མོ་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་པས་ཀྱང་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་རྣམས་
དག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་ཁྱེད་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་གཞན་དུ་བཟུང་པ། རྟོན་
ལོག་པའི་གདམས་

དག་གིས་བསྐྱུས་པ། ཚེས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚེས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ། ཐར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐར་པར་འདྲ་ཤེས་པ། འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུང་
བར་འདྲ་ཤེས་པ། ཚུད་ཟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུད་གཟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོང་བའི་དམིགས་སུ་ལོང་བས་བྱས་ན།

གང་འདི་བཀྱི་བ་དང་། ཁྱིད་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྟེགས་བསྐྱུས་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་བཞིན་
དུ་དགོ་སྟོང་ངམ། བྲམ་ཟེགས་ལ་ལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཅག་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་མ་

{@120A} ༣༡ །ཡིན་པར་བདག་ཅག་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བ་དང་། འབྲུང་བ་ལ་མཁས་པ་མ་
ཡིན་པར་བདག་ཅག་ནི་འབྲུང་བ་ལ་མཁས་པ་འོ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བ་དང་། འབྲུང་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཅག་ནི་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བ་དང་། ལུ་

སྟགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཅག་ནི་ལུ་སྟགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་འོ་ཞེས་
ཁས་འཆེ་ཞིང་གང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པར་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་གང་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་

ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་འབྲུང་བ་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པར་གང་འབྲིན་པ་དེ་ནི་ལོག་པར་འབྲིན་པར་འགྱུར། འ
བྲུང་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་གང་འབྲུང་བ་སྟོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པར་སྟོན་པར་འགྱུར། ལུ་སྟགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་གང་སྟོལ་བ་དེ་ནི་ལོག་
པར་སྟོལ་བར་

འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྟུག་བསྐྱེད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྒྱ་རྒྱ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་རྗེ་དེ་རབ་ཀ་ལ་མཁས་པ་
མ་ཡིན་པས་རབ་ཀ་མ་ཡིན་པར་བ་ལང་བསྟུལ་ན། དེའི་བ་ལང་དེ་དག་གིས་ཕ་རོལ་དང་ཚུལ་རོལ་གྱི་འགྲམ་མ་རྟེན་ནས་འཁྲིལ་ཏེ། དེ་ཉིད་
དུ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་

སྟུག་བསྐྱེད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བ་ལང་རྗེ་དེ་རབ་ཀ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྒྱ་རྒྱ་དག་དེ་བཞིན་དུ་
གང་ལ་ལ་ལུ་སྟགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ལུ་སྟགས་བྱེད་པར་ཁས་འཆེ་ཞིང་གང་སྟོལ་བ་དེ་ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྟུག་བསྐྱེད་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཀུན་རྒྱ་རྒྱ་དག་

ང་ནི་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་བས་ད་གང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སུ་ཁས་འཆེ་བས། ད་གང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དག་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྱེད་པ་

ཡིན། འབྱུང་བ་ལ་མཁལ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་འབྱུང་བ་ལ་མཁལ་པར་ཁས་འཆེ་བས་ང་གང་འབྲིན་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་འབྲིན་པ་ཡིན། འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་འབྱུང་བ་སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་བས་ང་གང་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཡིན། ལུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ལུ་

{@120B} སྟེགས་བྱེད་པར་ཁས་འཆེ་བས་ང་གང་སྟོན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་འི་ཆོས་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ནི་རྗེས་སུ་སྟོན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད། འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ནི་འབྲིན། ཡང་དག་པར་མཐོང་ནས་ནི་སྟོན། ལུ་སྟེགས་

རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ནི་སྟོན་ཏེ། གང་སྟོན་པ་དེ་ཡང་ལུ་སྟེགས་བདེ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གྲུག་ཏུ་རྒྱ་དག་ཁྱེད་ཀྱང་ཐར་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ང་ཡང་སྟོན་པ་མཛོན་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྟོན་པ། ཡང་དག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ། འབྱུང་བ་ཐུང་སུམ་

ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ། ཡང་དག་པའི་ལུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱིས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་སྟེགས་ཏེ་མོས་པ་སྟེད་ལ་བྲན་པ་ཉེ་བར་ཞོག་སྟེ། ཡིད་འདུན་པར་གྱིས་ལ་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་མ་བྱིན་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་མ་སོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་

འགྲོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་མ་འགྲོགས་པའི་ལམ་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་མ་བཅའ་བའི་ལམ་བཅའ་བར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཙོན་འགྲུལ་ཡང་དག་པར་ཚུམས་ཤིག །གྲུག་ཏུ་རྒྱ་དག་ཆོས་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་མངལ་དུ་འཇུག་

ཅེས་གང་སྒྲིམ་པ་དེ་ལོགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཤིག་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཁྱེད་ལ་ངས་བཤད་དོ། །གྲུག་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་མ་ཞེས་གང་སྒྲིམ་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་བསགས་པའི་རྒྱུ་དུ་གསུངས་སོ། །པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་བསགས་

པའི་རྒྱུ་གསུངས་སོ། །དྲི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་ཆོག་བྲལ་དགས་སོ། །མེར་མེར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་དང་གཞིའོ། །མའི་མངལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་གཞི་སྟེ། འ

དེ་ལྟར་

མའི་མངལ་ན་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ས་ཆེན་
པོ་ལ་གནས་ན་རྒྱ་དང་། ཤིང་གོལ་བ་དང་། སྒྲན་དང་། གནས་ཚལ་དག་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མའི་མངལ་
ན་

{@121A} ལྟ། །གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕེལ་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།
།བཅས་ནས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །འཕེལ་ནས་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་གང་དང་གང་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་ནས་དེ་
དང་འབྲུབ་འི་

འདྲ་བ་དེ་དག་དོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གྲོན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་འགྲོགས་པ་
གྲོགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱིས་ཡུན་ཐུང་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་སེམས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མི་བརྩོན་པས་མ་ཡིན་
ནོ། །

ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ནས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟགས་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
སྐད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན། སྐད་གྲོ་དུམ་གྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྐད་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན། སྐད་ཆེ་བ་ཡིན། སྐད་ལྷང་ལྷང་པོ་ཡིན། རྟག་ཏུ་དང་ངས་པ་

ཡིན། རྟག་ཏུ་འདར་བ་ཡིན། རྟག་ཏུ་སྤྲི་ཟེང་ཞེས་བྱེད་པ་ཡིན། མི་ལམ་ན་མེད་ཐུང་པོ་འབར་བ་མཐོང་བ་ཡིན། རི་རྒྱུག་པར་མཐོང་བ་ཡིན།
མེ་མདག་འབར་བར་མཐོང་བ་ཡིན། བྱ་གས་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙོ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ལག་ན་དབྱུག་པ་ཐོགས་པའི་མི་དག་མཐོང་བ་ཡིན། སྤྲིན་
པོ་

དག་གིས་བདག་འཕང་བར་མཐོང་བ་ཡིན། བདག་ཉིད་གསོན་པོར་གསལ་ཤིང་གིས་གཟུགས་པར་མཐོང་བ་ཡིན། ཁྱི་དག་གིས་བདག་དབང་
པར་མཐོང་བ་ཡིན། ཁྱི་དག་གིས་བདག་བསྐྱོར་བར་མཐོང་བ་ཡིན། བདག་ཉིད་སྤངས་པོ་ཆེ་དང་སྤྱུལ་གྱིས་གཙོས་པར་མཐོང་བ་ཡིན། རྩོགས་
བཞིར་

ཐོས་ནས་རྩོགས་མི་ཤེས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་རྣམ་པ་ཉི་ལུ་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་

བནས་ཤི་འཕྲོ་པའི་གང་ཟག་རྒྱ་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་རྒྱ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་དྲུང་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་ནས་ཤི་འཕྲོ་པའི་གང་ཟག་གི་མཆོད་མ་ནི་འདི་

དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་ས་ཤིང་གཉིད་ཆེ་བ་ཡིན། ལེ་ལོ་ཆེ་བ་ཡིན། མང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། ས་ལ་འདྲུང་བ་ཡིན། མི་འཇིགས་པ་མེད་པ་
ཡིན། མི་གསལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན། སྒྲོན་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། རྒྱན་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། འདམ་རྩལ་ལ་དགའ་བ་ཡིན།

{@121B} ཡང་དང་ཡང་སོས་རྩ་གཅོད་བཞིན། རྒྱུན་དུ་རྒྱུ་ལེ་མཐེ་བོས་ས་ཤོ་བཞིན། ཡང་དང་ཡང་མགོ་ལ་སྤྱང་མ་འདུ་བཞིན།
ཡང་དང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་སོས་འདྲེབས་བཞིན། ཀུན་དུ་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཉལ་བཞིན། ས་ལ་ཉལ་བཞིན། མི་གཅོད་བས་མི་འདོག་བཞིན།
ཡང་

དང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་མཛོམས་པ་ཡིན། ཡང་དང་ཡང་མ་སྒྲིན་པར་ཟ་བ་ཡིན། གཞན་དུ་སྒྲི་ཞིང་གཞན་དུ་བྱེད་དེ་གཡོ་བྱེད་པ་ཡིན། བབ་བབ་རྟོ་དཔ་ཡིན། མི་ལམ་ན་བདག་ཇུབ་ཀྱིས་གོས་པར་མི་བ་ཡིན། མི་ལམ་ན་བདག་ནགས་སུ་སོང་སྟེ་རྩ་བར་མི་བ་ཡིན། སྐྱུ་ལ་གཏུག་

པས་བདག་བསྐྱེད་བར་མཐོང་བ་ཡིན། བདག་ཉིད་ཅི་ཁྱོད་དུ་ཞུགས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོའི་
སྤྱི་གནས་ནས་ཞི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་མ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསྐྱེད་པ་འཇམ། བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པར་
བརྗོད་ཀྱང་།

ཟད་པར་མི་རྒྱལ་སོ། །ཀླུ་རྒྱུ་དག་དེ་ལ་ག་ཤིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་གང་ཟག་གི་མཆོད་མཆི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་རྩ་སྟེ།
སྒྲ་མེར་པ་ཡིན། མིག་མའི་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན། རྟག་པར་བཀེས་པ་ཡིན། རྟག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན། མེར་སྒྲ་ཆེ་བ་ཡིན། འདི་དེ་ཆོད་ཆེ་བ་དང་།

འཕྲོ་བ་པ་མི་རྟེན་པ་ཡིན། གཞན་གྱི་ལ་རེ་བ་ཡིན། ཁོ་བ་ཡིན། མིག་དམར་བ་ཡིན། བཟང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་པ་ཡིན། བདོག་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་སྒྲིན་པ་འི་གནས་དག་མཐོང་བར་མི་འདོད་པ་ཡིན། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡང་རེ་བ་སྐྱེ་བ་འི་ཐེམས་ཡོད་པ་ཡིན། དངོས་པོ་

རནཔ་རྣམས་ལ་ཡང་དགའ་བ་ཡིན། འཛོལ་བ་ལ་མོས་པ་ཡིན། ཟས་སྒྲིམ་མི་གཙང་བ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། གཞན་གྱི་སྒྲན་སྲུང་ཚོ་གསལ་ལ་
སྨག་དོག་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་གྱི་ལོང་མོ་ད་ལ་བྱེད་པ་སྒྱེད་པ་ཡིན། གཞན་གྱི་ལོང་མོ་ད་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གི་སྟུང་དུ་

མེས་པ་ཡིན། ཟས་གཏོར་ན་མེས་མི་དགའ་བ་ཡིན། ཚོང་འདུས་ཀྱི་སྤང་དགནས་ཀྱང་ཤིང་ཐོག་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀླུ་རྟ་རྩུ་དག་ག་ཤིན་
རྒྱུ་འཛིན་རྟེན་ནས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཀླུ་རྟ་རྩུ་དག་

{@122A} ལྟ། རྟེན་ལ་ལྟ་མ་ཡིན་ལས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་མ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁེངས་པ་ཡིན། འཐབ་
གྲོལ་ཆེ་བ་ཡིན། འཁོན་དྲུ་འཛིན་པ་ཡིན། ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཡིན། ལུས་ཆེ་བ་ཡིན། མིག་ཆེ་བ་ཡིན། མིག་དགའ་བ་ཡིན། མཆེ་

བ་སྒྲུང་བ་ཡིན། མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཐབ་མེའི་སྒྲོ་ཅན་ཡིན། དབྱེན་ལ་དགའ་བ་ཡིན། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཡིན། སོ་སྒྲུང་བ་
ཡིན། འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟན་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཅན་ཡིན། མཚོན་ཆ་རྣོ་བ་ཡིན། ཚོག་ན་བ་ཡིན། བདག་གཟུངས་སྟོད་

བ་ཅན་ཡིན། མི་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཅན་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཀླུ་རྟ་རྩུ་དག་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྟ་མ་ཡིན་ལས་ཤི་འ
ཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཀླུ་རྟ་རྩུ་དག་དེ་ལ་མི་ལས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་མ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལྟ་སྟེ། རོ་མཚར་དྲུ་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན། འཕགས་པ་དང་སྟེན་པ་ཡིན། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན། དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན། མཛོན་
རྟགས་འདོད་པ་ཡིན། གྲགས་པ་འདོད་པ་ཡིན། ལྟན་པ་འདོད་པ་ཡིན། བཟོ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། ཤེས་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། ཉོན་

མོངས་པ་ཆུང་བ་ཡིན། ཁྲེལ་ཡོད་ཅིང་རོ་ཆོ་ཤེས་པ་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བུའི་ཚུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། བྱས་པ་གཟོ་བ་ཡིན། མཛོང་བོ་ལ་
གཏུང་བ་ཡིན། ཡོངས་སུ་གཏོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་ཡིན། བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། ཚོག་གི་མཐུ་

ཡོད་པ་ཡིན། གྲོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཡིན། འདུམ་པར་བྱ་བ་དང་། འཐབ་མོ་བྱ་བ་ལ་མཛོན་པར་མཁས་པ་ཡིན། ཐོ་ཉ་རྟུས་པ་
ཡིན། ལྟན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཡིན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀླུ་རྟ་རྩུ་དག་དེ་དག་ལ་

སོགས་པ་ནི་མི་ལས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟགས་ཡིན་ནོ། ཀླུ་རྟ་རྩུ་དག་དེ་ལ་ལྟ་ལས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟགས་ནི་འདི་དག་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཛོས་པ་ཡིན། གཙང་སྒྲ་ཆེ་བ་ཡིན། ཐེང་བ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། སྟོས་ལ་དགའ་བ་ཡིན། བདུག་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། སྒྲ་

{@122B} ལེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན། བྱུག་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། འདོད་པའི་ཡོད་ཏན་ངན་ངོན་གྱིས་མི་མགུ་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་
བ་ཡིན། རོལ་མེའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་ཡིན། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་ཡིན། སྒྲ་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འགྲོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན།

ཁང་པ་དང་། ཁང་པ་

བརྟེན་པ་དང་། བྱིས་དང་། རིང་མོ་དུ་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། དེའི་སེམས་བྱམས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། རྟོན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན།
འཇམ་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན། དགའ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རྒྱུན་ལ་དགའ་བ་ཡིན། ཆེ་བའི་དང་ཚུལ་ཅན་ཡིན། འགྲོ་བའི་ངང་

ཚུལ་ཅན་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ལྷགས་འབྱེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན། ཆགས་པའི་མཚན་མ་དང་མི་ཆགས་པའི་མཚན་མ་ཤེས་པ་ཡིན། ཕན་པར་
བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུག་རྒྱུ་དག་མཚན་མ་དེ་དག་ལ་སོགས་པས། མཐོང་སྤྲོ་ནས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གྲུག་རྒྱུ་དག་དེ་ལ་མཚན་མ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདྲ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཇམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་དགོ་བའི་
བ་ཤེས་གཉེན་གང་དག་མཚན་མ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདྲ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་
རྣམས་བསྟེན་པར་བྱ།

བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་བཀྲར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ནས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་སྟོན་མིར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཞེ་སྤང་ལ་
ཡོངས་སུ་བསྟེན་པས་དེས་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་དེ་ལས་དེས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་
སེམས་ཅན་དཔྱུལ་

བར་གནས་པ་རྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་དཔ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དེ་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏོ། །དཔའི་རྟགས་འདི་དག་ཐོས་ནས་བདག་ནི་
སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ནས་ཤི་འཕྲོས་པའི་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
དགོ་བའི་

བ་ཤེས་གཉེན་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་དེ་དག་ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་སྟོན་ཏོ། །བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་བྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་ཏོ། །དེས་གྲང་དེའི་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་
ཉལ་

{@123A} ལྟ། རྫོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འ
གྱུར་རོ། །གྲུག་རྒྱུ་དག་དེ་ལ་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ནས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་སྟོན་མིར་གྱུར་པའི་ཆོ། གཏི་ལྷག་ལ་ཡོངས་སུ་བ

སྒྲིག་པས་དེས་གཏི་

མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས། དེ་ལས་དེས་དྲུད་འགོའི་སྐྱེས་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དྲུད་འགོའི་སྐྱེས་གནས་ན་
གནས་པ་རྟེན་ནས་དྲུད་འགོའི་སྐྱེས་གནས་གྲོ་དཔ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དེ་དྲུད་འགོའི་སྐྱེས་གནས་ནས་ཞི་འཕྲོལ་ཏེ། མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དྲུད་འ
གོའི་སྐྱེས་གནས་

གྲོ་དཔ་དེ་དག་ཉིདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སོ་དཔ་དེ་དག་གིས་བདག་ནི་དྲུད་འགོའི་གནས་ནས་ཞི་འཕྲོལ་ནས་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་སེའོམས་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེས་དྲུད་འགོའི་སྐྱེས་གནས་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་
བཅོམ་

བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་དེ་དག་གཏི་མུག་སྤངས་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་ཏོ། །དེས་ཀྱང་དེའི་གཏི་མུག་གི་
བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། དེས་དེ་གཏི་མུག་དེ་ནི་རང་བཞིན་
མེད་པའོམས་བྱ་

བར་ཞེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། དེས་དེ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
ཞིང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་ག་ཞིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཞི་འཕྲོལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་སྟོན་
མིར་

གྱུར་པའི་ཆོ་སེར་སྣ་ལ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་ཅིད་བསྟོམས་ཏེ་མང་དུ་བྱས་པས་དེས་དེར་སེར་སྣ་དང་ལྷན་པ་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་མངོན་
པར་འདུ་བྱས་པས་དེ་ལས་བྱས་པ་དང་། བསགས་པ་དང་། ཟིན་པར་བྱས་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། གྲངས་པ་དེས་ག་ཞིན་རྗེའི་འཇིག་

རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ག་ཞིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་པ་དེས་ག་ཞིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ག་ཞིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ནས་
ཞི་འཕྲོལ་ཏེ་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ག་ཞིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔ་དེ་དག་ཉིདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སོ་དཔ་དེ་དག་གིས་བདག་ནི་ག་ཞིན་
རྗེའི་

{@123B} འཇིག་རྟེན་ནས་ཞི་འཕྲོལ་པའོམས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་སོ་དཔ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙུལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་མེད་སྟེ། སྒྲ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་སྟོན་ཏེ།
དེས་ཀྱང་དེའི་མེད་སྟེ།

བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ལ་གཏོང་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོན། སྤྱིན་པའི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
སྟོན་ཏེ། དེ་བསྐྱོམས་པས་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་
ཟག་གིས་

སྟོན་མིར་གྱུར་པའི་ཆོ་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་ལ་ད་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་པས་དེ་ད་རྒྱལ་དང་ལྡན་
པའི་ལས་བྱས་པ་དང་། བསགས་པ་དང་། ཟིན་པར་བྱས་པ་དང་། ཚྲོགས་པར་བྱས་པ་དང་། སྤངས་པ་དེས་ལྷ་མ་ཡིན་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་
ནང་ན་

གནས་པ་དེས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ད་པ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པས་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་མིའི་ནང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ད་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེ་པ་དེ་དག་གིས་བདག་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་ཤི་འཕྲོས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེས་དེ་པ་དེ་
དག་

ལས་ཡང་དག་པར་འདེམ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙུལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་ད་རྒྱལ་སྤང་བ་
དང་། བཅོས་པའི་ད་རྒྱལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེས་ཀྱང་དེའི་ད་རྒྱལ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ལ་སྤོང་པ་ཉིད་

སྟོན་ཏེ། དེས་དེའི་ད་རྒྱལ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བ་དང་། བདག་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཆོག་གས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་སྟོན་ཏེ། དེས་དེའི་ད་རྒྱལ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

མཆོད་ཉིད་གཅིག་པ་སྟོན་ཏེ། དེས་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་མི་ལས་ཤི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་སྟོན་མིར་གྱུར་པའི་ཆོ་དགོ་བ་བཅུའི་
ལས་ཀྱི་ལམ་

{@124A} ༣༡ །ལ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་ཅིང་བསྐྱོམས་ཏེ་མང་ཏུ་བྱས་པས་དེ་ལས་དེ་བྱས་པ་དང་། བསགས་པ་དང་། ཟིན་པར་བྱས་པ་དང་།

རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། སྒྲངས་པས་མིར་སྐྱེས་ཏེ། དེ་མིའི་ནང་ན་གནས་པ་དེས་མིའོ་དཔ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དེ་མིའི་ནང་ནས་ཞི་འཕྲོལ་ཏེ་
མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་མིའོ་དཔ་

དེ་དག་ཉིདོ་དཔར་འགྱུར་ཏེ། དོ་དཔ་དེ་དག་གིས་བདག་ནི་མིའི་ནང་ནས་ཞི་འཕྲོལ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་གྱིས་ཞེས་པར་བྱ་ཞིང་དེས་
མིའོ་དཔ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙའ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་
མི་རྟག་

པའི་འདུ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། །དེས་ཀྱང་དེའོ་དཔ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ལ་འཁོར་བའི་མི་བསྐྱུགས་པ་དང་།
ལྷན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱུགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེས་དེ་འཁོར་བ་ལ་མི་དག་འཁོར་ལྷན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་
དེ་

ལ་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་སྟོན་ཏེ། དེ་ཐོས་པས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐབས་
མཁས་པ་ཡང་སྟོན་ཏེ། །དེས་དེའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པ་དེ་དག་ཞི་ལྷན་པ་བཟུང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱང་ལྷན་དུ་ཐོབ་པར་འ
གྱུར་

རོ། །ཀུན་དུ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་མཐོང་སེམས་ཞེས་ཞི་འཕྲོལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་སྟོན་མིར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཆོངས་པའོ་དཔ་མཆོག་དུ་བཟུང་སྟེ་དཔ་
དང་། བྱིན་པ་མཆོག་དུ་བཟུང་སྟེ་བྱིན་པ་དང་། ཆུ་ལ་ཁྲིམས་མཆོག་དུ་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་སེམས་པས་དེ་ལས་དེ་བྱས་པ་དང་། བསགས་པ་དང་། ཟིན་
པར་

བྱས་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། སྒྲངས་པས་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལྷའི་ནང་ན་གནས་པ་དེ་ལྷའོ་དཔ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལྷ་ལས་
ཞི་འཕྲོལ་ཏེ། མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ལྷའོ་དཔ་དེ་དག་ཉིདོ་དཔར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སོ་དཔ་དེ་དག་གིས་བདག་ནི་ལྷའི་ནང་ནས་ཞི་འཕྲོལ་པའོ་

ཞེས་བདག་ཉིད་གྱིས་ཞེས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་སོ་དཔ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙའ་བར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་ཆོངས་པའོ་དཔ་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་སྟོན་ཅིང་མི་གནས་པའི་ཆོངས་པའོ་དཔ་འོན་ཏང་
བརྗོད་

{@124B}དོ། མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲིན་པ་སྒྲོད་ཅིང་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་པ་བསུགས་པར་འགྱུར་རོ། མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དམོན་ཅིང་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསུགས་པར་འགྱུར་རོ། ཉེས་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་བག་ལ་

ཉལ་དང་བཅས་པར་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ། ཡང་ན་དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་སྒྲོན་ཏེ། དེ་བསྐྱོམས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་བྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་རོ། ཉེ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་སྒྲོན་ཏོ། ཉེ་དང་ལྡན་པས་སྒྲུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་

བར་འགྱུར་རོ། ལྷན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་མེས་ཅན་དམུལ་བཞུགས་ཞི་འཕྲོམ་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལྷས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་མཉམ་པར་བྱའོ། ཐོས་ནས་ཀྱང་ཤས་ཆེར་གནས་པར་བྱས། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྫོང་དང་། རྫོང་ས་

དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་དག་ན་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་མདུང་པོ་ཡོད་པ་དག་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ། ཞིང་དེ་དག་དང་འགྲོགས་པར་བྱའོ། ཉེས་འགྲོ་བ་བྱས་ཏེ་གོམས་པའི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལྷས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་འགྱུར་རོ། ལྷན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་དུད་འགྲོའི་སྒྲི་གནས་ནས་ཞི་འཕྲོམ་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཏེ། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲི་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་

དག་འབར་གནས་པར་བྱའོ། ཉེས་དེའི་གཏི་མུག་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། ཉེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་དང་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་དོ། རང་བཞིན་མེད་

དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེས་དེ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྒྲུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ལྷན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ལ་གཤམ་ཞེས་འཛིན་ཏེ་ནས་ཞི་འཕྲོམ་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་གང་ལ་རྟེན་ན་དེའི་སྒྲིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲི་བར་འགྱུར་བ་དང་

{@125A} ཨྲ། གང་གིས་དེ་ལ་རྒྱས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གང་འདི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། དེ་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། ཡོན་
ཏན་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

བཅའ་བཅུ་གཉིས་པ། གུན་རྒྱ་དག་དེ་ལ་སྣ་མ་ཡིན་ལས་ཞི་འཕྲོས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་དགོ་པའི་བཞེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ཏེ། ཉེན་མོངས་པའི་བདུད་དང་འཐབ་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་ནི་གང་ཞེས། །དེ་ནི་ཅི་ཞིག་གིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་། དེ་ནི་སྤྱུ་ལ་

ཀླུ་མ་ལངས། ལྷ་ཞིག་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅེས་ཡང་དག་པར་བཅའ་ནང་རྒྱལ་དེ་མི་དམིགས་སོ། །གང་གིས་དེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་།
 གང་ལ་དེ་ཀླུ་མ་ལངས་པ་དང་། གང་དེ་སྤང་བའི་མྱེར་རྩོལ་བ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་
 བདག

དང་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྲུལ་མཐོང་དོ། །དེས་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྲུལ་མཐོང་ཞིང་
ཚེས་གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པས་ཡོངས་སྤྲུལ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སྤྲུལ་མ་གྲུབ་

པས་མི་སྐྱུ་བརྟེ། གང་མི་སྐྱུ་བདེན་མི་འགག་གོ། གང་མི་སྐྱུ་མི་འགག་པ་དེ་ནི་གདགས་སྤྱི་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བར་རབ་རྩ་ཞེས་སོ། གང་གདགས་སྤྱི་མེད་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་གོ། གང་རྟུམ་གསུམ་རྟུམ་དམིགས་

པ་དེན་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱ་བོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོའོས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་ཞེས་སོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཚོས་ཉིད་དོ། །ཚོས་ཉིད་གང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། གཤམ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་

གཤམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད། མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་བཤེས་པ་ལོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དག་ངས་ནི་ཕྱོག་ཆད་དང་ད་ལྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་བཏགས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ང་རྒྱལ་གྱིས་

{@125B}ནི་མི་ལས་ཤི་འཛོམས་པ་གདགས་པར་འགྱུར་རོ། །ད་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མཛོམས་ནས་ཤི་འཛོམས་པ་གདགས་པར་འགྱུར་རོ། །ད་རྒྱལ་

གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་བར་དུ་གི་འཕྲོལ་པ་གདགས་པར་འགྱུར་རོ། །ད་རྒྱལ་མེད་ན་གདགས་པ་མེད་དོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་དེ་ནི་ད་
རྒྱལ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཤེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་
ཤེས་པར་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་ཁྲིའི་དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་

མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འ
ཁོད་དོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་ཀྱང་དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོན་པ། མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་

སྟོབས་གྱིས་ཡང་དག་འཕགས། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིག། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལོ་དཔ་རྣམས་གཟིགས་ཏེ། །ལག་པའི་མཐེལ་དུ་སྐྱུ་རུ་
ར་བཞག་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་ཀུན་ཏུ་དགྲ་གས། །སྤྱིན་སྦྱག་དག་གིས་ནམ་མཁའ་ཡོག་པ་བཞིན། །དེ་དག་གིས་ནི་

བྱིས་པ་རྫོངས་ནསོ་ད། །འོང་བའི་ཆོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་ལམ་སྟོར་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་རྟག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་དང་། །རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་
མི་རྟག་ཁ་ཅིག་མཆི། །རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན་ཞེས་ཏེ། །སྤྱང་པོའི་དབང་པོ་ཁྱིམ་དུ་བཏགས་ལྟར་བརྒྱག། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་

འཛིག་རྟེན་མཐའ་མེད་དང་། །མཐའ་ཡང་ཡོད་ལ་མཐའ་མེད་ཁ་ཅིག་མཆི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན་ཞེས་ཏེ། །དཔེར་ན་བྱ་ནི་ག་
ཟེབ་ཏུ་བཅུག་པ་བཞིན། །ལ་ལ་དག་ནི་ལུས་འདི་བདག་ཅེས་མཆི། །ལ་ལ་དག་ནི་ལུས་འདི་གཞན་ཞེས་མཆི། །རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་

དགྱིས་ནས་ཉ་ལ་བགྱིད་དེ། །བྱ་ནི་བྱ་རྒྱར་རྒྱུད་ནས་ཐོགས་པ་བཞིན། །ལ་ལ་དག་ནི་དབང་ཕྱག་སྤྱུལ་ཅེས་མཆི། །ལ་ལ་རྒྱ་མེད་བྱུང་ཞེས་འ
དོགས་པར་བགྱིད། །ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཀུན་ནས་དགྱིས། །མཁའ་ལ་གནས་པའི་བླ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གཟིགས། །ཇི་

{@126A} ལྟར་གཟེབ་ཏུ་བཅུག་པའི་བྱ་རྫོངས་པ། །བྱ་ག་བྱ་གར་ཐར་པར་རེ་བ་ལྟར། །མི་མཁས་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་བཏགས་པར་
གྱུར། །ཐར་པ་མི་འཐོབ་རྒྱུ་གཉིས་བཏགས་པ་བཞིན། །ཆོངས་དང་སྐྱེ་དགྲའི་བདག་དང་སྐྱེམ་བྱེད་དང་། །གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་འཛིན་ནང་

རྣམ་ཐོས་བྱ། །ཕྱོགས་དང་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །རྒྱལ་པོས་མཚན་མོ་རྒྱུན་པོ་བཟུང་བ་བཞིན། །དབུལ་པོ་བྱ་ལོན་ཆགས་པ་བྱ་ལོན་
པས། །བཟུང་ན་གཉར་སྤྱོན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བཞིན། །ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གནས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས། །དབང་ཕྱག་ལས་ནི་བདེ་

བཙོལ་བགྱིད་དེ། །རྒྱལ་པོའི་ཚོགས་རྣམས་བཙོན་རར་སྤྱུལ་བ་བཞིན། །འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་བ་བྱུ་བྱེད་པ། །དེ་དག་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་སོར་མོ་ལྷ་དང་མཚུངས། །དེ་ལ་མི་དབང་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འགྲོ་བ་མཐུན་པ་འ
གྲོ་

བརོད་མཛད་དེ། །སློ་མཚོག་ཚོར་བས་འགྲོ་བ་བགྲོལ་བ་ནི། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་བཙོན་རྣམས་བགྲོ་བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་སྤྲུག་སྤྲུག་བསྐྱུལ་བ་
བསམ་ཡས་སུ། །དཀའ་བ་མཛད་ནས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་བརྟེས་ཏེ། །ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་སེམས་ཅན་འཁྱུམས་མཐུན་ནས། །དེ་དག་

བཅིངས་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་མཛད། །བདེ་ག་ཞེགས་མི་ཡི་སེང་གོ་རྒྱུ་གཉིས་གཙོ། །ཚོས་ཚོགས་གང་ལ་མངའ་དབང་ཁྱོད་མཛད་པ།
།ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་འདྲར་ཚོངས་མི་མངའ། །བདེ་ག་ཞེགས་ཁྱོད་ནི་དེ་འདྲར་བདག་ཅག་འཚེལ། །སྟོབས་རྣམས་གང་གིས་རྒྱལ་བ་སྟོབས་

བརྟེས་ཤིང་། །མི་འཇིགས་གང་གིས་སྟོབས་དྲག་བསལ་ཏེ། །འཁོར་གྱི་ཉམ་དུ་སེང་གོའི་སྤྲོ་སྤྲོགས་པ། །ཁྱེ་མཚོག་དེ་ནི་བདག་ཅག་ཐོབ་པར་
ཤོག། །གང་གིས་རྒྱལ་བ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་བསྐྱེད་དང་། །གང་གིས་མཐའ་ཡས་འདྲེན་ཏེ་འགྱེད་པ་དང་། །གང་གིས་མི་མཚོག་སེམས་ཅན་

ལུང་སྟོན་པ། །དེ་རིང་ཡུད་ཀྱིས་བདག་ཅག་དེ་ཐོབ་ཤོག། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙོལ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཏུ་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་དེའི་ཚོ་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས། །བཙོལ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། །འ
ཇིག་

{@126B} རྟེན་པན་བཞེད་འཇུག་པ་གང་མཛད་པ། །ལུ་སྟེགས་ཚོགས་འདི་ཤིན་ཏུ་འཕགས་གྱུར་ཏམ། །མི་མཚོག་རང་བྱུང་ཅི་སྤྲད་འ
ཇུག་མཛད་པ། །འཇུག་རྒྱུ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་འཇུག་པ་མཛད་མཐོང་ནས། །འཇིག་རྟེན་པན་
བཞེད་འགྲོ་འདི་ཐེ་ཚོམ་འཚེལ།

སླབ་ཏུ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བ་བཞིན། །ལྟ་ཞིང་མཚིས་ན་རྒྱལ་བ་འཇུག་རྒྱུ་གསུངས། །སུ་ཞིག་རྒྱལ་ལ་མཚོད་པ་དམ་པ་བགྱིས། །གང་གིས་དེ་རིང་
ཡབ་ནི་མཉེས་པར་བགྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་རིང་གང་གིས་མཐོང་། །མཁས་པ་སྤྱིར་དུ་ལེགས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། །ལུ་སྟེགས་

ཅན་རྣམས་ལུང་བསྟན་དེ་ཐོས་ནས། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་འདི་དག་བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་བདུལ།

།དེས་ན་འགྲོ་བ་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟེན་ལགས། །རྒྱལ་བས་ཐེ་ཚོམ་ལེགས་པར་བསལ་དུ་གསེལ། །སོམ་ཉི་འཛེལ་བའི་སོམ་ཉི་དགུམ་དུ་

གསེལ། །དེས་ནི་འཁོར་རྣམས་འདི་དག་ཡི་རངས་ཤིང་། །སངས་རྒྱལ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་ལ་དད་པར་མཆི། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤར་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་འདི་ཤེས་གྱུར་ནས། །རྒྱལ་བ་དགའ་ལས་རྒྱལ་ལ་དེས་

པ་ལེགས། །འདྲེན་པ་རང་བྱུང་ཉིད་ལ་དེ་དེས་པས། །འཇིག་རྟེན་པན་པའི་ཆོག་གུང་བརྗོད་པར་གྱུར། །འཇུག་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་རས་མཛད་པ།
།འཇུག་རྒྱུ་རས་དེང་ཁྱོད་ལ་བསྟན་པར་བྱས། །ཡང་དགའ་ཇི་བཞིན་ང་ཡིས་བསྟན་པ་ལ། །དགའ་བའི་ཡིད་དུ་བྱོས་ཏེ་དེང་ཉིན་ཅིག་ །མུ་སྟེགས་
ཆོགས་

འདི་རབ་དུ་དུལ་གྱུར་ཏེ། །ལྟ་བའི་རྣམ་སྤངས་ལྟ་བ་བཟང་པོར་འགྱུར། །ལྟ་བའི་རྣམ་པར་འཇིག་རྟེན་འབྱམས་མཐོང་ནས། །སྤྲོད་ཇི་ཅན་གྱུར་
བྱང་ཆུབ་རབ་དུ་ཞུགས། །ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དག་ནི་རབ་སྤངས་ཏེ། །ལྟ་བ་བྱང་པོ་རྟོག་མེད་རྟོགས་གྱུར་ཅིང་། །ང་ཡིས་ལུང་བསྟན་ཐོགས་མེད་

ཐོས་གྱུར་ནས། །དེ་དག་ཀྱི་རྣམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་སེམས་བསྐྱེད། །སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དག་ལ་དད་བསྐྱེད་དེ། །ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་རྒྱུ་གཉིས་
དམ་པ་པོ། །རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་ཉི་ལྷུ་ཆོང་བ་ལ། །བྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་ཁིང་བསྟེན་བཀྱར་བྱས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་མི་ཉུང་ཐུལ། །ཁྲིམས་
དང་

{@127A} ༡༡། །ནི་བའི་ཏིང་འཛིན་རྣམ་པར་སྤྱངས། །ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་གུང་འབར་བར་བྱས། །ཐུགས་རྗེ་ལྡན་རྣམས་བྱུང་
དུ་བཟོད་པ་སྟེན། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་བཅོམ་ནས་ཡུན་རིང་དུ། །པ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྤོ་ཡང་ཞུགས། །རྒྱལ་བ་དགའ་ལས་རྒྱལ་ལ་ཞུ་བ་

ཞུས། །སངས་རྒྱལ་བརྒྱུ་འགྲངས་དག་ལ་ཡིད་དགའ་བྱས། །དེ་དག་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། །ལྟ་བའི་རྣམ་པ་སྤྱག་ལ་གནས་གྱུར་
པ། །དེ་དག་བདེ་ག་ཤེགས་རང་བྱུང་མཐོང་གྱུར་ནས། །ཆགས་པ་མེད་པས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་སྤངས། །སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ཡང་དག་རྣམ་

པར་རྟོགས། །སྟོན་པའི་དགོངས་པ་རྣམས་ལ་དད་པ་གནས། །མ་འོངས་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟེན་བཀྱར་བྱེད་
པར་འགྱུར། །མ་འོངས་བསྐྱལ་པ་སྤྲོད་མ་འདྲ་བ་ལ། །རྒྱལ་བ་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པར་མཆོན་འཐུན་པར། །གྲགས་པ་ཆེན་པོར་སྦྱོགས་སུ་རྣམ་པར་

གྲགས། །འཇིག་རྟེན་མཁས་པ་འགྲོ་བ་འགྲེལ་བར་འགྱུར། །དེ་དག་སངས་རྒྱལ་ཁིང་ཡང་དག་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་བཀོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་

མཚུངས་པ་མེད། །སངས་རྒྱུ་ཞིང་དེར་སྤྲིག་པའི་སྒོ་ཅན་མེད། །སྒོ་གྲོས་དག་པར་འཁུན་པ་ལ་སྤྲིག་གནས། །དེ་ནི་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་སྦྱངས། །

མི་ཁོམ་བསལ་ཏེ་དུས་དེའི་ཐ་མ་ལ། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་སྤྱོད་ཆོའི་སྟོབས་ལྡན་ཏེ། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར། །མི་དེ་དག་གིས་བྱང་
ཆུབ་འདི་ཐོས་ནས། །དེ་ཆོ་མི་མཉེས་པར་ནི་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཆགས་མེད་སྒོ་མངའ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ན། །བྱང་མེད་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོས་

པའི་ལུས་ཐོབ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ང་བཅོམ་རྒྱལ་བ་དྲང་སྟོང་ཆེ། །སྟོན་པས་མུ་སྟེགས་ལུང་བསྟན་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །དེ་ཐོས་གྱུར་ནས་ལྟར་
བཅས་འཇིག་རྟེན་རྣམས། །ཡི་རངས་གྱུར་ཅིང་སྟོབས་ཀྱང་སྦྱོས་པར་གྱུར། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལུང་བསྟན་པའི་ལུང་སྟེ་ཉི་ལུ་ལྟ་པོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྷིང་རྣམས་ནས་ཀློན་ཏུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལུང་བ་
སྟན་པ་ཐོས་ནས་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་
བྱས་པ་ནི་

{@127B} རོ་མཚར་ཏྲོ་སྟུམ་ནས་དེ་ཡང་བྱ་ལ་ཆགས་པས་ཀློན་ཏུ་དགོས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་
གཙང་མའི་སེམས་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཆངས་པར་དཔ། ཐོག་མར་དགེ་བ།
བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་

དགེ་བ། རོན་བཟང་པོ། ཆོག་འབྲུ་བཟང་པོ། ཁ་འབྲེས་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་ཆོས་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཁམས་དྲུག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་ཀྱིས་དེ་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཞིག་དང་ངས་བཤད་

དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་སོ་ཞེས་གསེལ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་འདི་སྟུང་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁམས་དྲུག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་

པོ་ཆེན་པོ་སྦྱོས་བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པ། རེག་པའི་སྦྱོ་མཆོད་དྲུག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བརྟེན་པ་བཅོམ་བརྒྱུད་པ་སྟེ་སྦྱོས་བྱ་འདི་ནི་ཁམས་
དྲུག་པ་ཞེས་གང་སྦྱོས་པ་དེ་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྦྱོས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁམས་དྲུག་ནི་འདི་དག་གོ། དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་

ཁམས་དང་། རྒྱུ་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རྒྱུ་གི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། ། རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཁམས་དྲུག་སྟེ། རྒྱུ་ལྟ་ཡོད་ནི་ཁམས་དྲུག་པའོ་ཞེས་གང་ངས་སྒྲིམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲིམ་སོ། ། རྒྱུ་ལྟ་ཡོད་ནི་

རེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དྲུག་པའོ་ཞེས་གང་ངས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྒྲིམ་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དྲུག་ནི་འདི་དག་སྟེ། དྲུག་
གང་ཞེ་ན། གཞུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་མིག་རེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། རྒྱ་རྣམས་ལ་ཉྑན་པའི་ཕྱིར་རྣ་བ་རེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། སི་
རྣམས་ལ་

མཐོམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་བེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། རོ་རྣམས་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱེ་རེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ལ་རེག་པའི་ཕྱིར་ལུས་
རེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་རེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་རེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་
དྲུག་སྟེ།

{@128A} ༣༡ ། རྒྱུ་ལྟ་ཡོད་ནི་རེག་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དྲུག་པའོ་ཞེས་གང་ངས་སྒྲིམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲིམ་སོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་
ལྟ་ཡོད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བརྩོད་པ་བཅོཔ་བརྒྱུད་པའོ་ཞེས་གང་ངས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྒྲིམ་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བརྩོད་པ་བཅོཔ་
བརྒྱུད་ནི་

འདི་དག་སྟེ། བཅོཔ་བརྒྱུད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མིས་མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་འ
གྱུར་བར་གཞུགས་ལ་ཉེ་བརྩོད་དོ། ། རྣ་བས་སྒྲ་བོས་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བར་སྒྲ་ལ་ཉེ་བར་

ོད་དོ། ། རྣམ་ཤི་ཚོར་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བར་ཤི་ལ་ཉེ་བརྩོད་དོ། ། ལུས་རིམ་ཚོར་ན་ཡིད་བདེ་བ་
དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བར་རོ་ལ་ཉེ་བརྩོད་དོ། ། ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་ལ་རེག་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་

མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བར་རེག་བྱ་ལ་ཉེ་བརྩོད་དོ། ། ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རིག་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་
སྟོམས་སུ་འགྱུར་བར་ཆོས་ལ་ཉེ་བརྩོད་དོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་དག་ཡིད་བདེ་བར་ཉེ་བརྩོད་པ་དྲུག་དང་། གང་དག་ཡིད་མི་བདེ་

བར་ཉེ་བརྩོད་པ་དྲུག་དང་། གང་དག་བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བར་ཉེ་བརྩོད་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བརྩོད་པ་བཅོཔ་
བརྒྱུད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཅོཔ་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བརྩོད་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་ལྟ་ཡོད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བརྩོད་

པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཞེས་གང་ངས་སྒྲིམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲིམ་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ནང་གི་ཡང་ཡོད།
ཁྱིཾ་ལ་གྱི་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནང་གི་སའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ལུས་འདི་ལ་ནང་གི་ཁོང་ནས་སྤྲོ་བ་དང་།

མཁའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་ཟིན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་སྒྲི་དང་། སྒྲི་དང་། མེན་མོ་དང་། མོ་དང་། རྒྱལ་དང་། སི་
མ་དང་། པགས་པ་དང་། འད་དང་། རྩ་དང་། རྩ་རྒྱས་དང་། རུས་པ་དང་། རྒྱ་དང་། རྩིང་དང་། མཆོན་པ་དང་།

{@128B} སྒྲོ་བ་དང་། མཁའ་མ་དང་། སུལ་མངས་དང་། མཆོན་འདྲི་དང་། རྒྱ་མ་དང་། གཉེ་མ་དང་། རྒྱང་པ་དང་། མཆེར་པ་དང་། རྩིས་
དང་། གཞང་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། རྒྱུད་རྒྱས་དང་། གཞན་གང་ཡང་ལུས་འདི་ལ་ནང་གི་ཁོང་ནས་སྤྲོ་བ་དང་། མཁའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་སུ་

གཏོགས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཟིན་པ་འདི་ནི་ནང་གི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱིཾ་ལ་གྱི་སའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་
རུང་སྟེ། ཁྱིཾ་ལ་གྱི་སྤྲོ་བ་དང་། མཁའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་སུ་མ་གཏོགས་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་འདི་ནི་ཁྱིཾ་ལ་གྱི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནང་གི་སའི་ཁམས་འབྱུང་བའི་ཆོ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་སོགས་བར་མི་འགྲོ་འོ། །རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་བྱད་མེད་ནང་དུ་བདག་ནི་བྱད་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་ཅིང་དེ་ནང་དུ་བྱད་མེད་ཅེས་བརྟགས་ནས། ཁྱིཾ་ལ་དུ་སྦྱོས་པ་ལ་སྦྱོས་པའི་ཞེས་
རྟོག་གོ།

དེ་ཁྱིཾ་ལ་དུ་སྦྱོས་པ་ལ་སྦྱོས་པ་ཞེས་བརྟགས་ནས་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱིཾ་ལ་གྱི་སྦྱོས་པ་དང་ཕྱད་པར་འདོད་དོ། །སྦྱོས་པ་དེ་ཡང་ནང་དུ་
བདག་སྦྱོས་པ་ཞེས་རྟོག་སྟེ། ནང་དུ་བདག་ནི་སྦྱོས་པ་ཞེས་བརྟགས་ནས་ཁྱིཾ་ལ་དུ་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་ཅེས་རྟོག་གོ། ཁྱིཾ་ལ་དུ་བྱད་མེད་ལ་
བྱད་

མེད་ཅེས་བརྟགས་ནས་ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱིཾ་ལ་གྱི་བྱད་མེད་དང་ཕྱད་པར་འདོད་དོ། །ཕྱད་པར་འདོད་པས་ཕྱད་པར་འགྱུར་འོ། །ཕྱད་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་མེར་མེར་པོ་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པ་དང་། གང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་གཉི་ག་
ཡང་མེད་

དེ། བྱད་མེད་ལ་ནི་བྱད་མེད་མེད་དོ། །སྦྱོས་པ་ལ་ནི་སྦྱོས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་མེད་ཅིང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྦྱོས་ཏེ། ཀུན་

ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །ཀློག་ཏུ་རྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པ་དང་། མེར་མེར་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །

གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཀློག་ཏུ་རྟོག་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།
ཅི་ནས་སྒྲིབ་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཆོ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་གང་ལུས་འདི་དྲུང་ཁོད་ཀྱི་མཐར་འགྱུར་བའི་
དུས་

{@129A} ལྟ། །དེ་ཡོད་དེ། དེའི་སྒྲིབ་པ་དེ་འཛིན་ཅིང་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ་གར་སྒྲིགས་སུ་མི་འགྲོ། །འཕྲོ་སྒྲིགས་དང་། ལྷོ་སྒྲིགས་དང་། ལྷོ་སྒྲིགས་དང་།
སྤང་དང་། འོག་དང་། སྒྲིགས་མཚམས་རྣམས་སུ་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནང་གི་སའི་ཁམས་ནི་དེ་ལྟར་
བཟུང་། །

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཛིན་རྟོག་གནས་པ་འདི་ནམ་མཁའ་གྱུར་པ་ལ་ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་གནས་
པའི་དུས་དེ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་སྒྲིབ་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཆོ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་མེད་
ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་

རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་གྲུང་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་སྒྲིབ་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཆོ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་དོ། །ཁོར་ཡུག་དང་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའི་རི་རྩོུལ་གྱི་
རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་སྒྲིབ་བརྟན་ལ་ལྷོ་སྒྲིགས་པ་རྣམས་གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཆོ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་དོ། །རིའི་
རྒྱལ་པོ་

རི་རབ་དག་དང་། གཉེན་ཤིང་འཛིན་དག་དང་། ལྷ་ལྷུང་འཛིན་དག་དང་། གཤེད་མདའ་འཛིན་དག་དང་། རྩོུལ་འཛིན་དག་དང་། མེད་ལྷེད་
ཅན་དག་དང་། རྣམ་པར་འདུད་དག་དང་། རི་རྩོུལ་དག་དང་། བཟུང་སྒྲིག་དག་དང་། བཟུང་སྒྲིག་ཆེན་པོ་དག་དང་། ཐེར་སྒྲིབ་དག་དང་། སྒྲིབ་

ཀྱི་དང་ལྷུང་དག་དང་། གངས་རི་དག་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་རི་ནག་པོ་དག་གནས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་
པོའི་འཛིན་རྟོག་གི་ཁམས་གནས་པ་དང་། རྣམས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྤོང་ཡོད་ལ། རྒྱུར་དཔག་ཚད་དུ་གསུམ་ཁྱི་ཡོད་པའི་ས་ཆེན་པོ་

གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཆོ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཛིན་རྟོག་པར་འགྱུར་
བའི་ཆོ་ས་ཆེན་པོ་འདི་མེས་ཚོགས་པ་འཕམ། ལྷུས་བཞུགས་པ་འཕམ། ལྷུང་གིས་གཏོར་བར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཡོད་དེ། དེ་མེས་ཚོགས་ནི་དུ་

བ་ཡང་མི་མངོན། ཐལ་བའི་ལྷག་མ་ཡང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་མར་རམ། འབྲུ་མར་གྱི་མེས་
བསྐྱེད་པ་ན་དུ་བ་ཡང་མི་མངོན་ཞིང་ཐལ་བའི་ལྷག་མ་ཡང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་
གྱི་

{@129B} ཁམས་འདི་མེས་ཚོགས་པའི་ཆོ་དུ་བ་ཡང་མི་མངོན་ཞིང་ཐལ་བའི་ལྷག་མ་ཡང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་བཞེད་པའི་ཆོ་
ཡང་ལྷག་མ་ཅི་ཡང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལན་ཚུའི་ནང་དུ་ཞུ་བའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་

སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཡང་རྒྱས་བཞེད་པའི་ཆོ་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་རོ། །རླུང་གིས་
གཏོར་བའི་ཆོ་ཡང་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་པར་འཐོར་རླུང་གིས་བདས་པའི་བྱེའུ་ནི་ལྷག་
མ་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཡང་རླུང་གིས་གཏོར་བའི་ཆོ་
ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་སའི་ཁམས་དེ་འབྱུང་བ་ཡང་སྟོང་། སའི་ཁམས་འཛིན་པ་དང་འབྱུང་
བ་

ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སའི་ཁམས་ནི་ཐ་སྟོད་ཅིང་མ་གཏོགས་པར་སའི་ཁམས་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་ཏེ། ཐ་སྟོད་དེ་ཡང་
བུད་མེད་མ་ཡིན། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཞིག། རྒྱལ་པོ་

ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་འཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་གི་དང་། སྤྱོད་ལ་གྱི་ལོ། །བྱང་གི་རྒྱུ་འཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ལྷས་འདི་ལ་
བྱང་གི་ཁོང་ན་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་འཁམས་པ་དང་། རྒྱུ་ཉིད་དང་། བརྒྱན་པ་དང་། བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་། གཤེད་བ་

ཉིད་དང་། ལྷས་སྤྱོད་གཏོགས་པ་དང་། ཟིན་པ་ལོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཆི་མ་དང་། རླུ་དང་། མཆི་ལ་མ་དང་། སྐབས་དང་། རྒྱ་མེར་
དང་། ཆོ་ལ་དང་། མཁྱིས་པ་དང་། ངར་སྐབས་དང་། རྒྱ་དང་། ཁྲག་དང་། འོ་མ་དང་། གཅིན་དང་། གཞན་

ཡང་གང་ལུས་འདི་ལ་ནང་གི་ཁོང་ན་ཆུ་དང་། ཆུ་འཛིན་པ་དང་། ཆུ་ཉིད་དང་། བརྒྱན་པ་དང་། བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་།
གཤམ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟིན་པ་འདི་ནི་ནང་གི་ཆུ་འཛིན་ཁམས་ཞེས་གྲུ་ཏོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆུ་འཛིན་ཁམས་

{@130A} ལྟ། གང་ཞེ་ན། གང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆུ་དང་། ཆུ་འཛིན་པ་དང་། ཆུ་ཉིད་དང་། བརྒྱན་པ་དང་། བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བརྒྱན་པ་
ཉིད་དང་། གཤམ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་སུ་མ་གཏོགས་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆུ་འཛིན་ཁམས་ཞེས་གྲུ་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་

ཆེན་པོ་དང་ལ་ནང་གི་ཆུ་འཛིན་ཁམས་འབྱུང་བའི་ཆོ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པ་མཐོང་ན་མཆི་མ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱད་པ་སྤྲ
ལ་གྱིས་ཉེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལྷགས་གྱིས་མཆི་མ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་གིས་བཏབ་བམ། རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མཆི་མ་འབྱུང་སྟེ།

དབྱུང་བྱས་པས་ཀྱང་ནང་གི་ཆུ་འཛིན་ཁམས་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དྲུས་དེ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆུ་འཛིན་ཁམས་དེ་འབྱུང་བའི་ཆོ་གང་ནས་
ཀྱང་མི་འོང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ནང་གི་ཆུ་འཛིན་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྐྱམ་པར་འགྱུར་བའི་དྲུས་དེ་ཡོད་དེ། དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱམ་ཞིང་འགག་པའི་

ཆོ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ནང་གི་མེའི་ཁམས་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་ན་དེས་ནང་གི་ཆུ་འཛིན་ཁམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འ
གྱུར་བའི་དྲུས་དེ་ཡོད་དེ། གདུངས་པའི་ཆོ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ཆུ་འཛིན་ཁམས་འབྱུང་བའི་ཆོ་གང་ནས་
ཀྱང་

མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་འཛིན་ཉེན་འདི་འཆགས་པར་འགྱུར་བའི་དྲུས་དེ་ཡོད་དེ། འཛིན་ཉེན་
གྱི་ཁམས་འདི་འཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་འདི་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྲིན་གྱི་ཉེན་སྤྱད་པའི་ཆོ་གས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་འཛིན་པས་པར་འགྱུར་
ཏོ།

དེ་དག་འཛིན་པས་པས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་ཡོག་པར་འགྱུར་ཏོ། དེ་
ལ་བསྐྱལ་པ་བར་མ་ལྟའི་བར་དུ་གཤོལ་མདའ་ཅོམ་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱན་འབབ་པོ། །བསྐྱལ་པ་བར་མ་ལྟའི་བར་དུ་གྲང་པོ་ཆེའི་པོ་མཚན་ཅོམ་གྱི་
ཆར་

འབབ་པོ། །བསྐྱལ་པ་བར་མ་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཆར་འབབ་པོ། །བསྐྱལ་པ་བར་མ་ལྟའི་བར་དུ་ཐིགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆར་འབབ་པོ།
།དེས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ནས་ཆོངས་པའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་བར་དུ་ཆུས་ཁྱབ་པར་གང་བར་འགྱུར་ཏོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆུ་འཛིན་པོ་ཆེན་པོ་དེ་འབྱུང་

བའི་ཆོ་འདུག་

{@130B} གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་འཛིན་རྟེན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཡོད་དེ། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ་ཉི་མ་གཉིས་འཛིན་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་གཉིས་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱུང་བས་ཚུ་མིག་དང་། ཚུ་བྲན་རྣམས་སྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་གསུམ་འཛིན་རྟེན་དུ་

འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་གསུམ་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱུང་བས་ཚུ་མིག་ཆེན་པོ་དང་། ཚུ་གླུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་བཞི་འཛིན་རྟེན་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་བཞི་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱུང་བས་གང་ན་ཚུ་གླུང་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་འབབ་པའི་མཆོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་དེ་ཡང་

ཡོངས་སུ་སྐྱམ་པར་འགྱུར། ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་ལྔ་འཛིན་རྟེན་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་ལྔ་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱུང་བས་ཚུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡང་དཔག་ཚད་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཚུ་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཔག་ཚད་གཉིས་དང་།

གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། བརྒྱ་དང་། ཉི་ལྷུ་དང་། སུམ་ཅུ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ཚུ་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཔག་ཚད་བརྒྱ་དང་། ཉིས་བརྒྱ་དང་། སུམ་བརྒྱ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་ལྔ་

བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་སྟོང་དང་། ཉིས་སྟོང་དང་། སུམ་སྟོང་དང་། དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་ཙམ་དུ་ཚུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་ཚུ་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་འི་ཚུ་ལས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཔག་

ཚད་སུམ་ཁྲི་དང་། ཉི་ཁྲི་དང་། ཁྲི་དང་། དགུ་སྟོང་དང་། བརྒྱ་སྟོང་དང་། བདུན་སྟོང་དང་། རྟུག་སྟོང་དང་། ལྔ་སྟོང་དང་། བཞི་སྟོང་དང་། སུམ་སྟོང་དང་། ཉིས་སྟོང་དང་། སྟོང་གི་ཚུ་ལས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཔག་ཚད་དགུ་བརྒྱ་འི་ཚུ་ལས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཔག་

ཚད་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་། བདུན་བརྒྱ་དང་། རྟུག་བརྒྱ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་། སུམ་བརྒྱ་དང་། ཉིས་བརྒྱ་དང་། བརྒྱ་འི་ཚུ་ལས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་། སུམ་ཅུ་དང་། ཉི་ལྷུ་དང་། བརྒྱ་དང་། དགུ་དང་། བརྒྱ་དང་།

{@131A} ཨྱ། །བདུན་དང་། རྟུག་དང་། ལྔ་དང་། བཞི་དང་། གསུམ་དང་། གཉིས་དང་། དཔག་ཚད་གཅིག་གི་ཚུ་ལས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་ཏེ་ལ་བརྒྱ་དང་། དགུ་དང་། བརྒྱ་དང་། བདུན་དང་། རྟུག་དང་། ལྔ་དང་། བཞི་དང་། གསུམ་དང་། འཁོར་ཏེ་ལ་

གཉིས་ཙམ་གྱི་ཚུ་ལས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་འགྲེང་བཅུ་དང་། དགྲ་དང་། བརྒྱད་དང་། བདུན་དང་། རྟུག་དང་། ལྷ་དང་། བཞི་དང་། གསུམ་
དང་། མི་འགྲེང་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཚུ་ལས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོག་མ་རྟུབ་ཙམ་དང་། མཆན་ཁུང་རྟུབ་ཙམ་དང་།

ལྟེ་བ་རྟུབ་ཙམ་དང་། དུས་མོ་རྟུབ་ཙམ་གྱི་ཚུ་ལས་པར་འགྱུར་བ་ནས། བ་ལང་གི་མི་གཟུངས་གྱི་ཚམ་གྱི་བར་དུ་ལས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་
ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་ཟེལ་པ་ཕྱམ་ཕྱམ་ཙམ་ལས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་

ཆར་པའི་ཐིགས་པ་ཆེན་པོ་བབ་ནས་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་མར་ཟེལ་པ་ཕྱམ་ཕྱམ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་དེ་
ཡང་ཟེལ་པ་ཕྱམ་ཕྱམ་ཙམ་ལས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་དེ་མཛུབ་མོ་སྟུགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚུ་ཡང་

མ་ལས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་དུ་ཆུ་འཁམས་དེ་འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་
དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། རྟུབ་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་། སྤོང་དང་། འོག་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་

ཡང་མི་འགོ་འོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆུ་འཁམས་དེ་ནི་སྟེ་བ་ཡང་སྟོང་། འཇིག་པ་ཡང་སྟོང་། གནས་པའི་ཆོ་ཡང་ཆུ་འཁམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆུ་འཁམས་དེ་ནི་ཐ་སྟད་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་ཆུ་འཁམས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་མི་དམིགས་ཏེ། ཐ་སྟད་དེ་ཡང་བྱད་མེད་མ་
ཡིན། སྟེ་སྟེ་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིག། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མེད་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
ནང་གི་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་འོ། །ནང་གི་མེད་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ལུས་འདི་ལ་མེད་དང་། མེད་རྣམ་པ་དང་། རྩོ་བ་

{@131B} དང་། རྩོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟིན་པ་འོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ལུས་འདི་གདུང་བ་དང་། ཀླུ་རྟ་
གདུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་། གང་གིས་ཟོས་པ་དང་། འཐུངས་པ་དང་། འཆོས་པ་དང་། ལྷུངས་པ་རྣམས་

བདེ་ཞིང་ལེགས་པར་ཁྱུ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གི་ཤས་ཆེན་རིམས་སོ་རིམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་གུངས་སུ་འགོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་གང་
ལུས་འདི་ལ་ནང་གི་ཁོང་ན་མེད་དང་། མེད་རྣམ་པ་དང་། རྩོ་བ་དང་། རྩོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟིན་པ་

འདི་ནི་ནང་གི་མེད་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། སྤྱི་རོལ་གྱི་མེད་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་སྤྱི་རོལ་གྱི་མེད་དང་། མེད་རྣམས་པ་དང་། རྩོལ་དང་། རྩོལ་མེད་རྣམས་པ་དང་། ལུས་སྤྱུ་མ་གཏོགས་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་མི་དག་གཙུག་ཤིང་དང་ལྷན་པ་འཇུག་ལྟ་དང་ལྷན་པ་དང་།

པ་འཇུག་པ་ལང་གི་སྤྱི་བའི་བྱར་མ་འཇུག་ཤིང་བལ་གྱི་སྒྲོང་དང་ལྷན་པར་བྱས་ཤིང་མེ་འབྱེན་ཏེ། དེ་བྱུང་ནས་གྲོང་ཡང་ཆོག་གྲོང་གི་སྤྱོགས་ཀྱང་ཆོག་གྲོང་ཁྱེར་རམ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱོགས་སམ། ཡུལ་ལམ། ཡུལ་གྱི་སྤྱོགས་སམ། སྤྱིང་དམ། ལྷ་འི་

གཏོས་སམ། རྟགས་སམ། ཤིང་རམ། ལྷ་འཇུག་པ་ལང་གི་སྤྱི་བ་དག་སྟེ་གཙུག་ཅིང་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་གང་ཚུལ་འདི་དང་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་མེད་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་མེད་ཁམས་ནི་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་དོ།

འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་སོགས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྤྱིར་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། རྟངས་ཀྱི་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་འོ། དེ་ལ་ནང་

གི་སྤྱིང་གི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ལུས་འདི་ལ་སྤྱིང་དང་། སྤྱིང་གི་རྣམས་པ་དང་། ཡང་པ་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་སྤྱུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟིན་པ་འོ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲུན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིང་དང་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐང་ཀར་འགྲོ་བ་དང་།

{@132A} ལྟ། རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱལ་ན་གནས་པ་དང་། རྟོན་གནས་པ་དང་། འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། འགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ག་ཟེར་བ་དང་། འདར་བ་དང་། ལྷ་སྐད་དང་། སྤྱིང་སྐྱེན་དང་། དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་རྩལ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཡན་

ལག་དང་ཉིད་ལག་ལ་གནས་པའི་སྤྱིང་དག་དང་། གཞན་ཡང་གང་དག་ལུས་འདི་ལ་ནང་གི་ཁོང་ན་སྤྱིང་དང་། སྤྱིང་གི་རྣམས་པ་དང་། ཡང་པ་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་སྤྱུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟིན་པ་འདི་ནི་ནང་གི་སྤྱིང་གི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱིང་

གི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱིང་དང་། སྤྱིང་གི་རྣམས་པ་དང་། ཡང་པ་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་སྤྱུ་མ་གཏོགས་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་དག་སྟེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱིང་དེ་ཡང་ཤར་སྤྱོགས་ཀྱི་སྤྱིང་ཡོད་དོ། རྟོ་སྤྱོགས་དང་། ལྷ་སྤྱོགས་དང་། བྱང་སྤྱོགས་

ཀྱི་སྤྱིང་ཡོད་དོ། རྒྱལ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་མེད་པ་དང་། རྒྱུང་བ་དང་། ཆེ་བའི་སྤྱིང་ཡོད་དོ། ལྷ་ལྟ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིང་དང་། རྣམས་པར་འཐོར་བའི་སྤྱིང་དང་། ཚུབ་མའི་སྤྱིང་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་གི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལངས་ན་ཤིང་དག་ཀྱང་གཅོག་།

ཅིག་པའི་ཁ་དོག་ཀྱི་དང་། རིའི་ཕྱི་མོ་དག་གྲངས་སྟེ་ལ་ཞིང་བསྟེ་ལ་ནས་ཆེ་ག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དག་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་དག་གོས་གྱི་
མཐའ་མ་འཇམ། སྤྱད་པ་འཇམ། ལྷུང་ཡབ་དག་གིས་ལྷུང་གཡོ་བ་པའི་དྲུས་དེ་ཡོད་དེ་གཞན་ཡང་གང་ཚུ་ལ་འདི་དང་འབྲུབ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་

ལྷུང་གི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེ་ནོ་དེ་ལ་ནང་དད་ཕྱི་རྒྱུ་གི་ཁམས་ནི་འབྲུང་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་གྲང་མི་འོད་དོ། །འགག་པའི་ཆོ་
ཡང་གང་དུ་ཡང་སོགས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་

པར་གྱུར་ནས་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེ་ནོ་དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གྲང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནང་གི་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་འོ། །ནང་གི་
ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ལུས་འདི་ལ་ནང་གི་ཁོང་ན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཟིན་པ་དང་།

{@132B} ནམ་མཁའ་དང་། ནམ་མཁའི་རྣམ་པ་ནང་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ། མ་གང་བ་དང་། བགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་གིས་
དགང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུས་འདི་ལ་མིག་གི་ནང་ཞེ་འཇམ། རྣ་བ་དང་སྒྲིའི་ནང་ཞེ་འཇམ། ཁ་ཞེ་འཇམ།

ཁའི་ནང་ཞེ་འཇམ། ཁའི་སྒྲིའི་ཞེ་འཇམ། རྒྱུག་མ་ཞེ་འཇམ། མིད་པ་ཞེ་འཇམ། གང་ན་མིད་པ་དང་གང་དུ་གཞན་པ་དང་། གང་གིས་ཟོས་པ་དང་། འ
བྲུངས་པ་དང་། འཆོས་པ་དང་། བྲུངས་པ་རྣམས་སྤུར་དུ་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གང་ལུས་འདི་ལ་ནང་གི་ཁོང་ན་ལུས་

ལ་ཡོད་པ་དང་། ཟིན་པ་ཕྱུང་པོ་གྱུར་པ་འཇམ། ཁམས་སུ་གྱུར་པ་འཇམ། སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པ་དག་གི་ནམ་མཁའ་དང་། ནམ་མཁའི་རྣམ་པ་དང་།
མ་གང་བ་དང་། བགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་གིས་དགང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནང་གི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཁོང་སྟོང་དང་།

བྱ་གཞེས་བྱ་བ་དག་སྟེ། དེ་ནི་ནང་གི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་
མཁའ་དང་། ནམ་མཁའི་རྣམ་པ་དང་། མ་གང་བ་དང་། གཟུགས་སུ་གྱུར་པས་དགང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་འདྲེས་པ་ཁོང་སྟོང་

དང་། བྱ་གར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེ་ནོ་དེ་གང་ལས་གྱི་རྒྱུན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འབྲུང་བའི་
དྲུས་དེ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནང་གི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ཡང་དེ་

ནི་གལས་གྲང་མ་འོངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེ་ནོ་དེ་གཟུགས་ཞིག་ན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འགྱུར་བའི་དྲུས་དེ་ཡོད་དོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་

མཁའ་ཁམས་ནི་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་ཤིང་

མི་གཡོ་བའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཁམས་

ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་ཐང་ལ་ཁྲོན་པ་འཇམ། རྩིང་བྱ་

{@133A} ༣༡། །འཇམ་ཁྲོན་རིངས་སམ། རྩིང་ཞིག་བཞོས་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེའི་ནམ་མཁའ་དེ་ག་ལས་འོངས།

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ག་ལས་ཀྱང་མ་མཆིས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་དེས་ཁྲོན་

པ་ནས་རྩིང་གི་བར་དེ་དག་ཕྱིར་བཀའ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེའི་ནམ་མཁའ་དེ་གང་དུ་སོང་། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འ

དས་དེ་ནི་གང་དུ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲིབ་དུ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ཁམས་ནི་འགྲོ་བ་འཇམ་འོང་བར་ཉེ་བར་གནས་

པ་མ་ལགས། བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སྐྱེས་པའི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ལགས་པའི་སྒྲིབ་དུ་འོ། །བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་

ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ཁམས་ནི་མི་གཡོ་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ཁམས་ནི་ནམ་

མཁའ་ཁམས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། ནམ་མཁའ་ཁམས་ནི་ནམ་མཁའ་ཁམས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ཁམས་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཉེ་

བར་མི་གནས། སྐྱེས་པའི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་

ཤིག། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་བདག་པོ། །གཟུགས་ནི་དམིགས་པ། གཟུགས་སོ་སོར་

རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། སྟོན་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་འཇམ། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། ལྗོངས་པར་རིག་པ་འཇམ།

རིང་པོ་དང་། ཐུང་དུ་དང་། སྟོམ་པོ་དང་། སྟོམ་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་གང་ཅི་ཡང་རུང་། ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་རྣམ་པར་

རིག་པ་འདི་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཅི་ཡང་རུང་རྣམས་འདི་དབང་པོ་ནི་

བདག་པོ་ནས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་བདག་པོ། ཆོས་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་རྣམ་པར་རིག་པ་འཇམ། གྲི་རྣམ་པར་རིག་པ་འཇམ། རོ་རྣམ་པར་རིག་

པ་འཇམ། རིག་རྣམ་པར་རིག་པ་འཇམ། ཆོས་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་

{@133B} ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཁམས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབང་པོ་དྲུག་ནི་བདག་པོ། །ཡུལ་དྲུག་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་
རྣམ་པར་རིག་པ་འདྲི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དེ་ནི་དབང་པོ་ལ་མི་རྟོན།

ཡུལ་རྣམས་ལས་མ་འཁོངས། བར་གྱི་དབུས་ན་མི་གནས་ཏེ། དེ་ནི་ནང་ན་མ་ཡིན། རྒྱུ་རྩེ་ལ་ན་མ་ཡིན། གཉིས་མེད་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དེ་ནི་དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་ནས་འགག་སྟེ། དེ་འབྲུང་བའི་ཆོག་གང་

ནས་ཀྱང་མ་འཁོངས། འགག་པའི་ཆོག་དང་ཡང་མི་འགྲོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དེ་འབྲུང་བ་ཡང་སྟོང་། འཇིག་པ་ཡང་སྟོང་སྟེ། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དེ་བྱུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་པར་

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཐ་སྙད་དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན། བྱུང་མེད་མ་ཡིན་གྱིས། དེ་ནི་དེ་
ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིག། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མིག

གི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སའི་ཁམས་དང་། རྩའི་ཁམས་དང་། མའི་ཁམས་དང་། རྩུང་གི་
ཁམས་སོ། །དེ་ལ་སའི་ཁམས་དང་བ་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་ནོ། །རྩའི་ཁམས་དང་བ་ཡང་

མ་ཡིན་ནོ། །མའི་ཁམས་དང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྩུང་གི་ཁམས་དང་བ་ཡང་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིར་བྱུང་ཞེ་ན། སའི་ཁམས་
དང་བ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དམ། སྐྱེ་མཆེད་ཐོབ་པར་བྱ་བར་ཉེ་བར་མི་གནས་སོ། །དེ་

བཞིན་དུ་རྩུང་གི་བར་གྱི་ཁམས་དང་བ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དམ། སྐྱེ་མཆེད་ཐོབ་པར་བྱ་བར་ཉེ་བར་མི་གནས་སོ། །དེ་ཅིར་བྱུང་ཞེ་
ན། ཆོས་དེ་དག་ནི་སེམས་པ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་ལ་ཅི་ཡང་མི་རྣམས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྣམས་

{@134A} ཨྱ། ཁྱི་རེ་རེ་ནས་བཙུལ་ན་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཅིར་བྱུང་ཞེ་ན། སའི་ཁམས་
དང་བ་ནི་སའི་ཁམས་དང་བས་སྟོང་། རྩུང་གི་ཁམས་དང་བའི་བར་ནི་རྩུང་གི་ཁམས་དང་བས་སྟོང་སྟེ། ཆོས་

གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་དག་ལ་དང་བ་འཇམ། འཁྲུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་དེ། གང་ལ་དང་བ་འཇམ། འཁྲུགས་པ་མི་
དམིགས་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤོང་སྟེ། དེ་ནི་འོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྡོན་གྱི་མཐར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། ། ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། ། གང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་

དེ་ནི་བྱང་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན། སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་བྱང་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན། སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་དེས་སྐྱོམ་སེམས་སུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱོམ་སེམས་ནི་བདུད་གྲོང་ཡུལ་ལོ། ། སྐྱོམ་སེམས་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྭ་

ཡུལ་ལོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱོམ་སེམས་དང་བུལ་བའོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་སྤོང་དོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་འདི་ལ་ནི་མཚན་

མ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་མ་འདི་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ། འདི་ནི་སྤོང་པ་ཉིད་དོ། ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མཚན་མ་དང་བུལ་བ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། ། དེ་ནི་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པས་འདི་ནི་སྟོན་པ་

མེད་པའོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་སྟེ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པའོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གང་ཞེ་ན།

{@134B} གང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བའོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངེས་པ། ཉམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་མཐས་ཀླས་པ། གདགས་སུ་མེད་པ། ཐ་སྟད་མེད་པ། བརྗོད་

དུ་མེད་པ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ལ་དབང་པོ་རྣམས་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མིག་ནི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་རྣམས་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་སྐྱེ་རྣམས་ལ། ལྟེན་འཛིན་རྣམས་ལ། ལྟེན་འཛིན་རྣམས་ལ། ཡིད་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལ་མིག་གཟུགས་རྣམས་ལ་

ཐོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབབ་པའི་ཐོགས་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་ནི་གཟུགས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབབ་སྟེ། འ

ཐུན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱལ་པའི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་འབབ་པ་དང་། མི་འཐུན་པ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁོ་བའི་འདྲ་ཤེས་

ཀྱིས་འབབ་པ་དང་། འཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་འཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་བཏང་སྟོན་གྱི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་འབབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཡིད་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབབ་པའི་ཐོགས་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏེ།

འདི་ལྟར་ཡིད་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབབ་སྟེ། འཐུན་པ་རྣམས་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པས་འབབ་པ་དང་། མི་འཐུན་པ་རྣམས་ལ་
ཁོང་ཁོ་བའི་འབབ་པ་དང་། འཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་འཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་རྫོངས་པས་འབབ་

པའི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་ཡིད་གྱི་དཔྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡིདོད་ཅིང་རྣམ་པར་དེས་ཤིང་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་དཔྱལ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
ཡིད་དེ་འཐུན་པའི་གཞུགས་རྣམས་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པར་དཔ་དེས་ནི་དེའི་འདོད་ཆགས་སྟེ་བར་འགྱུར་

{@135A} ༣༡ །མི་འཐུན་པའི་གཞུགས་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁོ་བར་དཔ་དེས་ནི་དེའི་ཞེ་སྤངས་སྟེ་བར་འགྱུར། །འཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་འ
ཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་རྫོངས་པར་དཔ་དེས་ནི་དེའི་གཏི་ལྷན་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་དང་། ཇི་

དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་སྤྱིར་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་། རྫོངས་
པར་འགྱུར་བའོ། །ཡིད་གྱི་ཤེས་བྱ་འཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པར་དཔ་དེས་ནི་དེའི་

འདོད་ཆགས་སྟེ་བར་འགྱུར། མི་འཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁོ་བར་དཔ་དེས་ནི་དེའི་ཞེ་སྤངས་སྟེ་བར་འགྱུར། འཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་འ
ཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རྫོངས་པར་དཔ་དེས་ནི་དེའི་གཏི་ལྷན་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་

ཆེན་པོ་དེ་ལ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། ཡུལ་རྣམས་ནི་རྩི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་
བའི་རྩི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་དཔ་རྩིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ན་བུད་མེད་

ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་དེ་རྩེས་སུ་བྱལ་བར་གྱུར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཇི་སྟེ་སྟེ་སེམས་རྩི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་དེ་ཡོད་དམ།
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཇི་སྟེ་སྟེ་སེམས་

སྐྱེས་བུ་གང་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་མི་པའི་བུ་དེ་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བ་དང་། དག་པ་བ་དང་། མདོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་
མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། བཅོམ་

ལྡན་འདས་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་དཔ་ལྟ་ག་ལ་
མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་དུ་བའི་སྐྱེས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་

{@135B} འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སེ་སེའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་
མཐོང་ན་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མདོན་པར་ཞེན་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །

རྗེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་ཡོངས་སུ་འཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་
ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་

མདོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་སྤྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་
ཡིན། ལྷོ་སྤྱོགས་དང་། ལྷོ་སྤྱོགས་དང་། བྱང་སྤྱོགས་དང་། འོག་དང་། སྤོང་དང་། སྤྱོགས་མཆོམས་རྣམས་

སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། འདི་ན་མ་ཡིན། ས་པི་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་
པའི་ཆོ་སྒོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ། ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐྱེས་པ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་
པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མའི་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དག་དང་། རྒྱུན་གཉིས་

ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། ཡང་ན་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར། ཡང་ན་ནི་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ།
ཡང་ན་ནི་ག་ཤིང་འཛིན་ཏེ་འཛིན་ཏེ་དུ། ཡང་ན་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་སུ། ཡང་ན་ནི་མིའི་ནང་དུ། ཡང་ན་ནི་ལྷའི་ནང་དུ་འབྱུང་བར་

འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཁྱོད་བར་འ
གྱུར་བ་མདོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱེས་པ་འདྲ་བ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་

{@136A} ༡༡ །སྤྱུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འ
ཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་དྲུ་འཕྲོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕྲོ་དང་སྐྱེ་བར་མཛོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཐ་མ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་

མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དྲུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །ལས་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དྲུ་ཡང་
མི་འགྲོ་ལོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དྲུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། རོ་བོ་

ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་། ལས་ནི་ལས་གྲིས་སྟོང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་། འཆི་འཕྲོ་ནི་འཆི་འཕྲོས་སྟོང་། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ། ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་སྟེང་བར་མཛོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གི་བདུན་ཅུ་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འཇམ། ཟབ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འ
དེ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་དགྲ་དང་འཐབ་པ་ཞིག་མིས་ལ། ཉལ་བ་ལས་སངས་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་དེ་ལ་ཇི་

སྒྲིན་པ་སྟེང་བར་མཛོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གི་བདུན་ཅུ་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འཇམ། ཟབ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འ
དེ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་དགྲ་དང་འཐབ་པ་ཞིག་མིས་ལ། ཉལ་བ་ལས་སངས་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་དེ་ལ་ཇི་

དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲིད་དྲུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ལམ་
ན་མཐོང་བའི་དགྲ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེ་དང་འཐབ་པ་ལྟག་ལ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དྲུ་ན་གང་དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་
པའི་མི་དེ་ན་ཕོངས་ཤིང་དུ་བ་

པའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དྲུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྐྱལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དྲུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་
པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ན་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མཛོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཛོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་
ནས་ཁོང་ཁོར་བར་འགྱུར། ཁོང་ཁོ་

{@136B} བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར། ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་
ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་བདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འ
གགས་འཁྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་

པ་མ་ཡིན། རྩོམ་ཕྱགས་དང་། ལུབ་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་། འོག་དང་། སྤྱོད་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན།
འདི་ན་མ་ཡིན། ཕ་བེན་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོས་ལྷན་གྱི་དབང་པོ་འ
གགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐྱལ་བ་འདྲ་བའི་

ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་དགྲ་དང་འབྲུག་པ་དང་འདྲ་
བར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འའི་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་
ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་

སྟེ་སྐྱེས་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་འོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཁྱེད་
བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་མེས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་
གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ནི་

སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་
བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འའི་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་
མི་འགྲོ་འོ། །ལས་དེ་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་དང་།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་འོ།
།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འའི་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་
ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་འོ། །ལས་དེ་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་དང་།

ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་། འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོས་སྟོང་། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ། ལས་རྣམས་འབྲས་སུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་

སྒྲིག་པ་མྱེད་པར་མཛོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ་དེ་ལ་མིང་གི་བརྟན་པ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འཇམ། ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

{@137A} ཅུ། །བཅའ་བོ་བཅུ་གསུམ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་འབྲེས་ཞོན་པ་མིས་ཏེ། འཇིགས་པས་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པར་གྱུར་ལ། ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་འབྲེད་དང་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པར་གྱུར་པ་དེ་བྲན་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུང་

དུ་སེམས། མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་འབྲེད་དང་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། འོན་ཏེ་ལྟར་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་འབྲེད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་

པར་གྱུར་པའི་མི་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ལམ་གྱི་འབྲེན་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ན་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་གང་དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་

ནི་མོངས་ཤིང་དུ་བཤའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མཛོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཛོན་

པར་ཞེན་པས་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་མྱོངས་ནས་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་ནས་གཏོ་ལུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་

མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་། འོག་དང་། སྟོང་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་

པ་མ་ཡིན། འདི་ན་མ་ཡིན། ས་བི་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་པ་འགག་པའི་ཆོ་

{@137B} འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་འབྲེད་དང་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་པ་འགག་པའི་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།

པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཁྱུང་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུད་སྐལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འ
ཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་

མི་འོང་། །འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོའོ། །ལས་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། །འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་
མི་འགོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། །འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་

འགོའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་། ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་། འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོས་སྟོང་། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་

སྟོང་ལ། །ལས་འབྲས་སུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཡང་མངོན་ཞིང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཁྱུང་བར་མངོན་པར་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གི་བརྟུན་ཅིམ་
མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འཇམ། ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་

ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་སྤྱུ་ལེན་པའི་སྤྱུ་སྟན་པ་དང་། དེ་བའི་ལེན་པའི་སྤྱུ་སྟན་པ་ཉན་ཅིང་། དེ་སྤྱུ་དང་རོལ་མའི་སྤྱུ་དེ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མིས་
ལ། ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་སྤྱུ་དང་རོལ་མའི་དེ་ཉིད་དྲན་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་རྣམ་དུ་སེམས། མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་

{@138A} ༣༡ །ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་། སྤྱུ་དང་། རོལ་མའི་སྤྱུ་དེ་ཡོད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ།
།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འོན་ཏེ་ལྟར་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་།

སྤྱུ་དང་། རོལ་མའི་སྤྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ།
དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེའི་སྤྱུ་དང་རོལ་མའི་

སྤྱུ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཕོངས་ཤིང་དུ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྒྲུབ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སེ་སེ་འི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཡང་རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་

ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མངོན་པར་ཞེན་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། རྗེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་ཡོངས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། ཡོངས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་རྣམ་

པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཨར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་

དང་། འོག་དང་། སྤྱང་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། འདི་ན་མ་ཡིན། ས་བོ་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ། ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་

སྐྱལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉ་ལྟ་ལྟ་བུ་ལས་སྐད་པའི་ཡུལ་གྱི་བ་ཟང་མའི་གྲུ་དང་རོ་ལ་མའི་སྒྲ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་དང་།

{@138B} ལས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་རོ།

དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་དུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་

བར་མངོན་པར་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་འོ། ལས་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་འོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་

ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་འོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་། ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་

པོས་སྟོང་། འཆི་འཕོན་འཆི་འཕོས་སྟོང་། སྐྱེ་བཞི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ། ལས་རྒྱམས་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པ་མྱོང་བར་
མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གི་བདུན་ཅུ་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འཇམ། ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་མ་ཞིབ་འཇམ། ས་ཞིབ་འཇམ། སྤྱག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དག་དང་བྲལ་ཏེ། སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བས་མྱུང་ན་
དུ་གྱུར་ནས་ཉམ་ཐག་པར་དུ་བཞག་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིང་དུ་དུ་བ་དེ་བཞག་ན།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་སྤྱེས་དུ་མེས་མ། མི་ལམ་གྱི་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡོད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་
སྤྱེད་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འོན་སྐྱེས་བུ་གང་མི་ལམ་གྱི་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པར་དུ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་

{@139A} ༡༡། །མཁས་པ་འི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་
ལྡན་འདས་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་སྤྱག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཉིན་ཏུ་མ་མཆིས་ན། དེ་དང་བྲལ་བ་དང་། མྱུང་ན་བགྲིས་པ་དང་། དུས་པ་དང་།

སྤྱེ་སྤྱགས་བཏོན་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། དུས་པ་ལས་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་དུ་བ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱེད་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་

དུ་བྱིས་པ་མེས་འི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་རྒྱ་བས་སྐྱོ་ཐོས་ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྒྱམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་
པར་ཞེན་ནས་ཁོང་ཁོར་བར་འགྱུར། ཁོང་ཁོར་བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར། ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་
ནི་རྒྱམ་པ་

གསུམ་པ་ དག་གིས་ནི་རྒྱམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་
ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྒྱམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། བྱང་

ཕྱོགས་དང་། འོག་དང་། སྤྱོད་དང་། ཕྱོགས་འཛམས་རྒྱམས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། འདི་ན་མ་ཡིན། ས་བེ་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་
ཡིན་ཏེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཚོད་ཉི་ཤར་གནས་པའི་ཆོ་སྤྲོ་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐལ་

བ་འདྲ་བའི་ལས་རྒྱུ་ཡང་ཟད་ནས་རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པར་དུ་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་ཐ་མའི་དབང་དང་།

ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་དུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་ལ་རྒྱུ་ཡང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་མཛོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེད་པ་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་གང་རྒྱུ་

{@139B} པར་ཞེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྱུར། གང་རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་

བར་མཛོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་ཐ་མ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་འོ། །ལས་དང་། རྒྱུ་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་དང་པོ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། །འགག་པའི་ཆོ་

ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་ཐ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། ལས་དང་། རྒྱུ་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་དང་པོ་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པ་དང་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་།

འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། འཁོར་བ་ཡང་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མས་སྟོང་།

པ་འདི་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཐར་པའི་སྐྱོ་མཚན་མ་མེད་པའོ། །གང་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྟེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག

པར་འདྲ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དེས་པ། རྒྱུ་ཡང་ཐར་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཆོག་གི་དོན་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཞིག་ཐོས་ལ། ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་སྒྲ་དེ་བྲན་པར་གྱུར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། མི་ལམ་

ན་ཐོས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡོད་དམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་འཁྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་སྒྲ་ལྟ་སེམས། འོ་ན་མི་
ལམ་ན་དོན་མ་ཤེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་

{@140A} ལྟ། །ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲ་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ལམ་ན་ཐོས་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་
དམིགས་ན། ཚིག་དེའི་དོན་ཤེས་པ་འམ། ཚིག་གི་དོན་མ་ཤེས་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་
མོངས་ཤིང་དུ་བ་

པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་འཁྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་
ན་བས་སྒྲ་ཐོས་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆོངས་པར་འགྱུར་རོ།
།

ཤིན་ཏུ་ཆོངས་པས་གཏོ་སྒྲགས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། རག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་

སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་། འོག་དང་། སྤེང་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་བརྟེན་
ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། འདི་ན་མ་ཡིན། ས་བོ་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་

པའི་ཆོ་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འ
གག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཚིག་གི་དོན་མ་ཤེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་དེ་

ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མའི་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འ
བྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཐུང་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་

རྒྱད་སྐལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཛིན་ཉེན་འདི་ནས་འཛིན་

སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། ལས་ནི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། རྣམ་པར་སྒྲིག་པ་ནི་རྣམ་

པ་ཁྱེད་བར་མཛོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གི་བདུན་ཙམ་ཡང་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འཇམ། ཟ་བཔོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱུ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་འ
དེ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལ་མ་ན་ཚན་དན་ནམ། ཏཱ་མ་ལའི་ལོ་མ་འཇམ། སྟོས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ལ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བས་

པ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཡོད་དམ། གསེལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཀལ་འཕྱུལ་བ། རྒྱལ་པོ་ཆོན་པ་དེ་དི་རྣམ་ཏུ་
སེམས། འོན་དེ་ལྟར་ན་སྤི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཚན་དན་ནམ། ཏ་མ་ལའི་ལོ་མ་འམ། སྤོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ལ་

{@141A} ཨ། །དག་ཉིད་གྲང་ཞིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེས་སྐྱད་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མཛོན་པར་
ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་མོངས་ཤིང་དྲུབ་པའི་སྐྱལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །པཱེ་མ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་པག་འཕྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་པའི་ནད་དུ་བྱིས་

པ་སེམ་མི་སྐྱོ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཡང་སྐྱས་བྱི་ཆོར་ན་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མངོན་པར་
ཞེན་པས་རྗེས་སུ་འཆགས་པར་འགྱུར་རོ། རྗེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་ཡོངས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། ཡོངས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་

འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། ངག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ།
ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིད་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་སྟེགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་

པ་མ་ཡིན། རྟོ་སྟེགས་དང་། ལྟ་སྟེགས་དང་། བྱང་སྟེགས་དང་། འོག་དང་། སྟང་དང་། སྟེགས་མཚོམས་རྣམས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན།
འདི་ནམ་ཡིན། ཐ་བུ་ནམ་ཡིན། བར་མ་དོ་ནམ་ཡིན་ཏེ། རྟུམ་གཞན་ན་འཆི་བའི་རྟུམ་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པ་འི་ཆོ་སྲོག་གི་

དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐྱལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་འི་ཆོ་འདི་
ལྟ་སྟེད་པེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཙན་དན་ནམ། ཏ་མ་ལའི་ལོ་མ་འམ། སྟོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་
དམིགས་པར་

འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འདི་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའ
ི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྟེང་བར་འ
གྱུར་

བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་རོ། འདི་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འ
གྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཛིག་
རྟེན་འདི་

{@141B} རྣམ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཐ་མ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོའོ། ལས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་

པོ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་། དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། ལས་ནི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་

རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་
ནི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། འཁོར་བ་ནི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ལ། ལས་རྣམས་ཚུད་མི་ཟེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་

སྟོང་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གི་བརྟུན་ཅི་མ་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འཇམ། ཟ་བཤོག་པ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་རྒྱ་ལམ་ན་གྱི་འོ་འཇམ། མི་རོ་འཇམ། སྤྱལ་གྱི་རོ་མགུལ་དུ་བཏགས་པ་ཞིག་རྒྱུ་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་

དེ་ཉིད་བློ་པར་གྱུར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་རྒྱལ་པོ་སེམས། རྒྱ་ལམ་གྱི་གྱི་རོ་དང་། མི་རོ་དང་། སྤྱལ་གྱི་རོ་དེ་དག་ཡོད་དམ། གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འོ་ཞེས་བྱ་གང་རྒྱ་ལམ་གྱི་གྱི་རོ་དང་། མི་རོ་དང་། སྤྱལ་གྱི་རོ་
མགུལ་

དུ་བཏགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མ་ཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅི་འི་སྒྲིང་
དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱ་ལམ་ན་མཐོང་བའི་གྱི་རོ་འཇམ། མི་རོ་འཇམ། སྤྱལ་གྱི་རོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་

ན། དེ་མགུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་དུ་བའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དུ་འ
གྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སེམས་འི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་སྒྲས་བྱེ་ཆོར་བ་

{@142A} ༣༡ །ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཁོང་ཁྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོང་
ཁྱོད་པར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དང་གིས་ནི་རྣམ་པ་
བཞི། ཡིད་

ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་
པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། ཁྱོ་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་། འོག་དང་། སྤང་དང་།

ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན། འདི་ན་མ་ཡིན། ཕ་བི་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་
དང་ཚོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ། ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཁྱི་རོ་དང་། མི་རོ་དང་། སྤྱལ་གྱི་རོ་ལྟ་བུར་ཡིད་གྱིས་
དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མའི་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་གྱིས་སྤྱོད་

བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་པོ། །དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་
ཞེས་བྱ།

བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་
གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྤྱོད་པར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་
རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་དེ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོའོ། །ལས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས།

{@142B} རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནས་འཁོར་བ་
ནི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་མེད་པ་དེ་ནི་
མཚན་མ་མེད་པའོ། །

གང་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ནི་སྒྲིན་པ་མེད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟེ། ལྷན་ལས་འདས་པ་ལ་
གཞོལ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངེས་པ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་

ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནི་ཞིག་ཉལ་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་བདག་ཉིད་སྤྱི་དབང་པོ་ཉམས་པར་མིས་ལ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་སྤྱི་དབང་པོ་

ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་མ་དུ་སེམས། མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་སྒྲིའི་དབང་པོ་ཉམས་པ་དེ་ཡོད་དམ།
གསོལ་།

པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་མ་དུ་སེམས། འོ་ན་དེ་ལྟར་མི་ལམ་
ན་སྒྲིའི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་

ཏེ། དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་སྒྲིའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེའི་ཉམས་
པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་

བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་སྐྱས་ཏེ་ཆོར་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་
ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་ཆོངས་ནས་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་

ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
པ་དེ་ཡང་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་བ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། འདི་ན་མ་ཡིན།

{@143A} ༣༡། །པ་པོ་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ་དུས་གཞན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ་སྟོག་གི་
དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་པ་དགག་པའི་ཆོ་འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་།

ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་སྒྲིའི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་པ་མཐོང་
དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།

པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་དོ།
།དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་པ་ཐམས་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་

གངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་
སྐྱེ་བར་མཛོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཚོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཚོ་ཡང་གང་དུ་
ཡང་

མི་འགྲོ་ལོ། །ལས་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཚོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཚོ་ཡང་གང་དུ་
ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་སྟོང་པ་ནས་

འཁོར་བ་ནི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བར་དུ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཚུད་མི་ཟེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྟོང་བར་མཛོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་
ལ་མིང་གི་བརྟུན་ཅིང་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འཇམ། ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མི་ཞིག་ཉལ་བའི་

མི་ལམ་ན་བཀའ་པ་ལས་རོ་སྒྲ་བརྒྱ་དང་ལྟན་པའི་ཁ་ཟས་ལ་ཆོམ་ཆོམ་དུ་བོས་པ་ཞིག་རྒྱུ་ལ། ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་དེ་ཉིད་བྲན་པར་གྱུར་
ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་སྒྲ་སྟེ་མཇུག་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྟན་པ་དེ་ཡོད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་ནི་མ་
མཆིས་སོ། །

{@143B} བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་སྒྲ་སྟེ་མཇུག་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཁ་ཟས་རོ་སྒྲ་བརྒྱ་དང་
ལྟན་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྐྱད་དུ་ཞེ་ན།
བཅོམ་ལྟན་

འདས་མི་ལམ་གྱི་ཁ་ཟས་རོ་སྒྲ་བརྒྱ་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེས་དོན་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དཔ་ལྟ་ག་ལ་
མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་དུ་བའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཡང་བྱེས་རོ་སྟོང་ན་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་
ཏེ། དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་ཡོངས་སུ་ཆག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་

ཆགས་པར་གྱུར་ནས། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། ངག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་

པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས་འདི་ན་མ་ཡིན། ས་བི་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོ་ན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། དུས་
གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ་སློག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ། ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐྱལ་བ་འདུ་བའི་
ལས་རྣམས་

ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་འགགས་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཁ་ཟས་རོ་སྒྲ་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་
དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་འགྲུབ་དང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་

གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཁྱེད་
བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་མེས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱལ་བ་འདུ་བ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་འགགས་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་
གྲངས་

{@144A} ༣༡ །སུ་འགྱུར་། གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་འཛིག་རྟེན་པོ་ལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཐམས་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགགས་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་འོ། །ལས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགགས་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་

ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནས་འཁོར་བ་ནི་འཁོར་བའི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བར་དུ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཚུད་མི་ཟེའིང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཁྱེད་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བརྟན་ཅམ་མ་
གཏོགས་པར་

བྱེད་པའོ་འཇ། ཟབ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཤིན་ཏུ་བགེས་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱུ་

བཀའ་པོའི་ས་བོན་ནམ། ཀོ་ཤ་ཏ་ཀའི་ས་བོན་ནམ། བི་ཙུ་མར་དའི་ས་བོན་ཞིག་ཟོས་པར་མིས་ལ། ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་དེ་ཉིད་བྲན་པར་གྱུར་
ན།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། མི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བཀའ་བོ་དང་། བི་ཙུ་མར་དའི་ས་བོན་གྱི་བར་དུ་ཡོད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་ཕྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འོ་ན་སྐྱེས་བུ་གང་མི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བཀའ་བོ་དང་། བི་ཙུ་མར་དའི་ས་བོན་གྱི་བར་དུ་ཟོས་པ་དེ་ལ་

མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་
ལྡན་འདས་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བཀའ་བོ་དང་། བི་ཙུ་མར་དའི་ས་བོན་གྱི་བར་དེ་དག་གཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེ་
དག་ཟབ་ལྟ་

ག་ལ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་མོངས་ཤིང་དུ་བའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་ཕྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཁྱེས་རེ་ཁྱེས་ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་

{@144B} མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཁོང་ཁོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁོང་ཁོ་བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ།
།ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་དེ།

ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་པ་
མ་ཡིན་བ་ནས་འདྲིན་མ་ཡིན། ས་བི་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པར་
ེ་ཆོ་

སྟོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐྱལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་
ེ་ཆོ་འདྲི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་སྐྱེ་བཀའ་བོ་དང་། བི་ཙུ་མར་དའི་ས་བོན་གྱི་བར་དུ་ཟབ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འ
གྱུར་རོ། །

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་མཛོན་
པའི་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱེལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མཛོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་དེ་སྐྱེ་བའི་
ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །ལས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་

པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནས་འཁོར་བ་ནི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

{@145A} ལ། །པའི་བར་དུ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མས་སྟོང་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའོ། །གང་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒོ་ན་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་
རྣམ་

པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོ་ན་པ་མེད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟེ། ལྷན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བ།
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངེས་པ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་

ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་བདག་ཉིད་ཕྱེའི་དབང་པོ་ཉམས་པར་སྒྲིལ་ལ། ཉལ་བ་ལས་སང་ནས་ཕྱེའི་དབང་པོ་
ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་སྟེ་སེམས། མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱེའི་དབང་པོ་ཉམས་པ་དེ་ཡོད་དམ།

གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་སྟེ་སེམས། འོ་ན་མི་ལམ་
ན་ཕྱེའི་དབང་པོ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱེའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་

ན་དེའི་ཉམས་པ་ལྟ་མཆིས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་དུ་བ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་བྱེས་རོ་ཁྱེད་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་ཚོངས་ནས་

གཏོ་སྤྲུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ན་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་

{@145B} གནས་པ་མ་ཡིན་བ་ནས་འདི་ན་མ་ཡིན། ས་བེ་ན་མ་ཡིན། བར་མ་དོ་ན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་

མ་འགགས་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་སྤྱིའི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མའི་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཁྱེད་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགགས་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་པ་ནས་འཁོར་བ་ནི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བར་

དུ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཚུད་མི་ཟེའི་རྣམས་སྤྱི་ན་པ་མྱོང་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེ་ཙམ་མགོ་དྲོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འ
མ། ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་ཞིག་པར་དུ་འཇུག་

པར་མྱིས་ལ། དེ་དང་རེག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས་ཉལ་བ་ལས་སང་དེ་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་དེ་ཉིད་དུ་བར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆོན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་མ་དུ་
སེམས་ཀྱི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་དང་རེག་པ་དེ་ཡོད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་པ་ཀུན་ལ་དཔལ་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །པག་པ་

{@146A} ༄༅། །སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྒྲིམ་དུ་སེམས། འོན་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་དེ་དང་རེག་པ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པ་འི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅི་འི་སྤྲད་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་

མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེ་དང་རེག་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་མེ་མོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རྒྱུ་མས་ལ་རེག་ན། ཡིད་བདེ་བར་

འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། རྗེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་ཡོངས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། ཡོངས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་བའི་ལས་ལུས་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག

གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྲུང་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས་འདི་རྣམ་ཡིན། སེམས་ནས་ཡིན། བར་མངོན་

མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། ཇུས་གཞན་ཅན་འཆི་བའི་དུས་དར་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ་སྟོན་གྱི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་།
དེ་དང་སྐུལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྒྱུས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྒྱུས་པར་ཤེས་པ་བླ་མ་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཡུལ་
ཡི།

བཟང་མོ་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུར་ཡིན་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མའི་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་
དེ་དང་། རྒྱལ་གཉིས་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུར་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆར་གཏོགས་

པ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ་།
།དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་
ཞེས་

{@146B} བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་
མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་
བའི་ཆོ་ཡང་གང་

ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ཏེ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་
ཞིང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མྱོང་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པའི་འཇམ། ཟ་བའི་གང་ཡང་

མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་ཆི་ལམ་ན་ཟངས་ཀྱི་སྤང་ལེབ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་ཞིག་པད་དུ་འཁྱུད་པ་ཆིས་ལ།
དེ་ཉལ་བ་ལས་སངས་དེ་ཉིད་དྲན་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་སྤྲུ་སེམས། ཆི་ལམ་གྱི་ཟངས་ཀྱི་སྤང་ལེབ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་ལ་
རེག་པ་

ཡོད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འོན་སྐྱེས་བུ་གང་ཆི་ལམ་གྱི་ཟངས་ཀྱི་སྤང་
ལེབ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་པད་དུ་འཁྱུད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ཟངས་ཀྱི་སྤང་ལེབ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་
ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེ་ལ་རེག་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཕོངས་ཤིང་དུ་བ་པའི་
སྐལ་

བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ངོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སེ་སེའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་
ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རྣམས་ལ་རེག་ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཁོང་ཁྱོད་བར་འ
གྱུར་ངོ། །

ཁོང་ཁོ་བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་
རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་

{@147A} ལྟ། །འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་སྤྱོད་སྤྱུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། འདི་ན་མ་ཡིན། མ་ཡིན་
མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོས་ལག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་
ཡང་

ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐྱལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་
ལས་སད་པའི་ཟངས་ཀྱི་སྤང་ལེབ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འདི་
དབང་དང་

ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འ
གགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་པོ། །དེ་ལ་
གང་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཐམ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་
སྐྱེ་བར་མངོན་

པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་
གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འདི་རང་བཞིན་

གྱིས་སྟོང་པ་ནས་འཁོར་བ་ཡང་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བར་དུ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འདི་ནི་
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མས་སྟོང་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །གང་ལ་

མཚན་མཐེང་པ་དེ་ལ་སྒྲིག་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིག་པ་མེད་པའོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒྲིག་སྟེ། ལྷ་དཔྱད་ལས་འདས་པ་ལ་གཞི་ལ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངེས་པ། རྣམ་མཁའི་

{@14 7B} ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་བདག་ཉིད་ལུས་ཀྱིས་དབང་
པོ་ཉམས་པར་རྒྱུ་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་དེ་ཉིད་བྱུང་བར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ལུས་ཀྱི་
དབང་

པོ་ཉམས་པ་དེ་ཡོད་དམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། འོན་མེད་
ལམ་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་
དམིགས་ན་དེ་ཉམས་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་

མི་ལྡན་པ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རྣམས་ལ་རེག་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པར་
ཞེན་ནས་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་པར་འགྱུར་རོ། ཤིན་ཏུ་ཚོངས་ནས་གཏོ་ལུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་
བཞི།

ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་
རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་སྤྱོད་གསུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས་འདི་ན་མ་ཡིན། མ་འོངས་མ་ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ།

དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉི་བར་གནས་པའི་ཆོ་སྒྲིག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐྱལ་བ་འདྲ་བའི་
ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལྟ་
བྱུང་ཡིད་ཀྱིས་

དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་
གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིག་པ་

{@148A} ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ། དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འགག་པ་དེ་
ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་དེ་ལྟར་ཞུས་

གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཐམ་དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོའ
།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་སྟོང་པ་ནས། འཁོར་བ་ནི་འཁོར་བའི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བར་དུ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཚུད་མི་བཞིན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མྱོང་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གི་བརྟུན་ཅི་མ་

གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འམ། ཟབ་པོ་གང་ཡང་མེད་ངོ། །བམ་པོ་བཅུ་བཞི་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་
ན་སྐྱེ་མའི་མཁན་པོས་སྤྱལ་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་ལྟར་གྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཆོས་པར་ཡོངས་སུ་

ོད་པ་ཞིག་མིས་ལ། ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྲན་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། མི་ལམ་ན་
མཐོང་བའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་མའི་མཁན་པོས་སྤྱལ་པ་དེ་དག་ཡོད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་

སྤྱལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། འོ་ན་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པོ་སྐྱེ་མའི་མཁན་པོས་སྤྱལ་པ་དེ་དག་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་མའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན། སྤྱལ་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པོ་དེ་དག་
དང་། དེ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་དཔ་ལྟ་གལ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་དུ་བའི་སྐལ་བ་

{@148B} ཅན་དུ་འགྱུར་ངོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སེམས་ཀྱི་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་
ལྟན་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་ན་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མངོན་པར་ཞེན་

པས་ཐེས་སུ་

ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་ཡོངས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་
བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ལས་

མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་སྤྱོད་གསུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་
ཡིན་པ་ནས། འདི་ན་མ་ཡིན། ས་བེ་ན་མ་ཡིན། བར་དོ་ན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་

ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐལ་བ་འབྲུ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འགག་
པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་སྟེ་མ་མཁན་གྱི་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འ
གྱུར་རོ། །

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འའི་དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ། ཡང་ན་ནི་དྲུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ། ཡང་ན་ནི་གཤམ་ཆེའི་འཇིག་རྟེན་དུ། ཡང་

ན་ནི་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་སུ། ཡང་ན་ནི་མའི་ནང་དུ། ཡང་ན་ནི་ལྟ་འི་ནང་དུ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་
གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐལ་བ་འབྲུ་བ་འབྱུང་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ལས་ཀྱང་
དམིགས་ཤིང་

རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་དམིགས་ལ། དེ་ལ་མིང་གི་བདེན་ཅམ་མ་གཏོགས་པར་ཆོར་བའི་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཐམ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་

{@149A} ༡༡། །འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འ
ཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འའི་དབང་དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་
གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང།

འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཐམས་སྟོང་པ་ནས་འཁོར་བའི་བར་དུ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མས་སྟོང་པ་འདི་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །གང་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་
དེ། འདི་

ནི་སྒྲོན་པ་མེད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ། མཚན་མ་
མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད། སྒྲོན་པ་དང་བྲལ་བ། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞི་ལ་བཞུགས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངེས་པ། རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་ཀྱི་མཐས་

གཏུགས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་བདག་ཉིད་གཡོག་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ཚུ་བོ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་
ནས་དེ་དེ་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམས་དུ་མ་སྦྱང་བར་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་དེ་ཉིད་བྲན་བར་
གྱུར་ན་

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་དུ་སེམས། མི་ལམ་གྱི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོད་དམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་སྤྱུལ་པ།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟེ་དུ་སེམས། རོ་བོ་སྟེ་བྱ་གང་མི་ལམ་ན་བདག་ཉིད་ཚུ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མཐོང་བ་

ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅི་འི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ལམ་ན་ཚུ་གང་གིས་མི་དེ་ཁྱེད་པའི་ཚུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་དེ་འི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་

{@149B} ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་དུ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སེ་སེ་འི་སྟེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་
ཤེས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བར་

འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མཛོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཛོན་པར་ཞེན་ནས་ཁོང་ཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཁོང་ཁོར་བར་གྱུར་ནས་གཞོད་སེམས་

སུ་འགྱུར་རོ། །གཞོན་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་

གསུམ་ཏེ་རག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདྲ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་
ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་སྤྱོད་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། འདི་ན་མ་ཡིན། ས་པེ་ན་མ་

ཡིན། བར་མ་དོན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ་སྤྲོ་གཉིད་བང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་
ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐྱལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་
ལས་

སད་པའི་ཚུ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འི་
དབང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་གང་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱལ་པ་འདྲ་
བ་འབྱུང་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ལས་ཀྱང་དམིགས་ལ། བྱེད་པའི་ཡང་གང་ཡང་མེད། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཡང་དམིགས་ལ། མིང་གི་

བརྟན་ཅིང་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལ་ཆོར་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་
ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་

{@150A} ལྟ། །ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འདེན་ས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོད། འགག་
པའི་ཆོ་

ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འདེན་ས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ནས། འཁོར་བའི་བར་དུ་ནི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤོང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
མས་སྟོང་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་མཚན་མ་མེད་པའོ། །གང་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་

སྟོང་པ་མེད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ། མཚན་མ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། སྟོན་པ་དང་བྲལ་བ། བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞི་ལ་བཞུགས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངེས་པ། རྣམ་མཁའ་ཁྱེད་ཁམས་ཀྱི་མཐུས་
གཏུགས་

པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཆང་གིས་ར་རོ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཏི་མུག་པར་གྱུར་ནས་དེ་དེ་ན་
དགོ་བ་ཡང་མི་ཤེས། མི་དགོ་བ་ཡང་མི་ཤེས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་མི་ཤེས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡང་མི་ཤེས། ཐན་བ་ཡང་མི་
ཤེས།

གཞོད་པ་ཡང་མི་ཤེས། ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཆང་
གིས་ར་རོ་བའི་གཏི་མུག་དེ་བྲན་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། མི་ལམ་ན་མ་ཐོང་བའི་ཆང་གིས་ར་རོ་ཞིང་གཏི་མུག་པ་དེ་
ཡོད་དམ།

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་ལྟུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། འོ་ན་མི་ལམ་གྱི་ཆང་གིས་ར་རོ་བ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཁམས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན།

{@150B} བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ལམ་ན་མ་ཐོང་བའི་ཆང་ཉིད་ཀྱང་ཤིང་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་གཏི་མུག་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་གང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དེ་ཐོངས་ཤིང་དུ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྟུལ་པ།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་

དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་
པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཤིན་ཏུ་ཚིངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་ཚིངས་ནས་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི་
རྣམ་

པ་གསུམ། དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་དེ། ལས་མངོན་པར་འདྲ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་
ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་ལ་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། འདི་ན་མ་ཡིན། ཕ་བ་ནི་མ་ཡིན།

བར་མ་དོན་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། དུས་གཞན་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ཏེ་ཆོ་ཡང་ཡོངས་
སུ་ཟད་ཅིང་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་
སད་པའི་ཆང་གིས་ར་རོ་

སྟེ་གཏི་མུག་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འཁྲིད་བང་དང་། ལས་དམིགས་པ་དེ་
དང་། རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འགོ་བ་རྣམས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་

གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཁྱེད་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྐལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ལས་ཀྱང་
དམིགས་ལ། བྱེད་པ་པོ་ཡང་གང་ཡང་མེད། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་དམིགས་ལ། མིང་གི་བརྟུ་ཅམ་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལ་ཆོར་བ་པོ་གང་
ཡང་མེད་

དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྱུར་རོ། །གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་
ཡང་མེད་

{@151A} ཨྱ། །ལ། །འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འཁྲིད་སྟེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་
ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་འོ། །ལས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྟེ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་པོ་སྟེ་

བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འཁྲིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འཁྲིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། སྟེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། ལས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་

པ་དང་པོ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་། ཚེས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཤར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མས་
སྟོང་པ་

འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཤར་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒོ་ན་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོ་ན་པ་མེད་
པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ། མཚན་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད།

སྒོ་ན་ལས་དང་བྲལ་བ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞི་ལ་བ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངེས་པ། ཉམ་མཁའ་ཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའོ། །རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ལ་སེམས་ངེས་པར་བཞག་པ་དང་། སེམས་ངེས་པར་བཞག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དྲིད་ལ་མི་འཇོག་ཅིང་

བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དབང་ཕྱག་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཛུལ་པ། སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱེམས་པ། ད་རྒྱལ་
ཐམས་ཅད་སྟོལ་བ། ལྟ་བའི་

རྣམ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཅོད་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། བྱིས་པ་སེ་སེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ།
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཞོན་པ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ད་པ་ཡང་དག་པར་

{@151B} རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྲགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་གྱིས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ན་བདག་ལྟ་དང་བཅས་པའ
ི་འཇོག་རྟེན་གྱི་མིག་དང་། སྒྲོན་མ་དང་། མར་མེ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུ་དང་། རྟོགས་དང་། འབབ་སྟེགས་དང་། འབྲེན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འ
བྲེན་པ་དང་།

སྒོ་ན་པ་དང་། དེད་དཔོན་དང་། རྩོན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་སྟམ་པ་དང་། བདག་གྲོལ་ནས་དགྲོལ་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་ནས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ།
།དབུགས་ཕྱིན་ནས་དབུགས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་
གཞག་པར་བྱའོ། །

ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་དབང་ཕྱུག་ལྷ་ཁྱིལ་ནི་སྤོན་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའི་མཐའ་ཡང་མི་མཛོན་ཏེ། ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱ་
སྟེ། ཚོག་མི་ཤེས་པའོ། ཚིམ་པར་མི་རུང་བའོ། །ཡུལ་རྣམས་ནི་མི་ལམ་ལྷ་བྱ་སྟེ། ཚིམ་པར་མི་རྣམས་པ། རོམས་པར་མ་གྱུར་པའོ། །ཀྱུལ་པོ་
ཆེན་པོ་སྤོན་

བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་ཀྱུལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་ཀྱུལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དེ་ནི་ཁྱོགས་དང་།
དཔུང་དང་། བཞོན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་མེད་པས་སྐྱུར་བ། མི་འཁྱུགས་པའི་ཐེག་པ་དང་ཚུལ་ཕྱན་སུ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་
པ། སྤོན་

གྱི་སངས་རྒྱལ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། ཡིད་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་གང་ཅི་སེམས་ཀྱང་རུང་། དེའི་དེ་ཐམས་
ཅད་འགྲུབ་ཅིང་དེའི་བསམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀྱུལ་པོ་དེ་ནི་རང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་གཟི་བུ་བཞིན་གྱིས་
བསམ་པ་ཡིད་

བཞིན་དུ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ཏེ། ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་ཀྱུལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དེ་འདི་སྟུང་དུ་བདག་གི་བསོད་ནམས་གྱི་
སྟོབས་ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ་སྟུང་ནས་དེ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། གྱེ་མ་བདག་གི་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་
ཤིང་ལྟོན་

པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པ་དང་། ཀྱུལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དེའི་
སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཤིང་ལྟོན་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འ
བྲས་བུ་ཆགས་པར་

{@152A} ༣༡ །གྱུར་ཏེ། ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་ཀྱུལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དེས་ཡང་བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བ
སྐྱེད་པ་ལ་བརྟག་པར་འདོད་ནས་འདི་སྟུང་དུ་བསམས་ཏེ། གྱེ་མ་བདག་གི་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་འ
ཁོད་པ་འདི་དག་

ཐམས་ཅད་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་གྱུར་ཏེ། ཡིད་ལ་བསམ་པ་དོན་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པ་དང་། ཀྱུལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་
ཡས་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

གཞི་དཔེ་ཐམས་ཅད་

རྒྱུ་ཆད་དེ་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་བདག་གི་
དགོ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟག་པར་འདོད་ནས་འདི་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ། གྱེ་མ་བདག་གི་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདིར་སློབ་ཆུང་།

ཆར་རབ་ཏུ་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་གླིང་བཞི་པའི་འ་
ཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་ཆུང་། ཆར་རབ་ཏུ་འབབ་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་ཡང་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་
བདག་གི་དགོ་བའི་རྩ་

བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆར་བརྟག་པར་འདོད་ནས་འདི་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ། གྱེ་མ་བདག་གི་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདིར་མེ་རྟོག་གི་ཆར་རབ་ཏུ་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་མ་
ཐག་ཏུ་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་

པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་རྟོག་གི་ཆར་རབ་ཏུ་འབབ་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་
ཀྱིས་འདི་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ། གྱེ་མ་བདག་གི་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ལྷ་འི་གོས་ཀྱི་ཆར་དང་། དབྱིག་གི་ཆར་
དང་། གསེར་

གྱི་ཆར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་དང་། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་
པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་འདི་ལྷར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསམགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་
པ་དང་ལྷན་

{@152B} པའི་རྒྱུས་ལྷ་འི་གོས་ཀྱི་ཆར་དང་། དབྱིག་གི་ཆར་དང་། གསེར་གྱི་ཆར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་དང་། ཡོ་བྱད་ཐམས་
ཅད་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་བབ་པོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་འི་ཆོ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ནི་རྒྱུ་དཔག་ཚད་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་འི་ཆོ་འཛམ་
བུའི་གླིང་དེ་ན་གོང་ཁྲེར་བྱེ་

བ་ཕྱག་རྒྱལ་ཅུ་ཡོད་པར་གྱུར་ནས་འཇོམ་བུའི་གླིང་དེའི་དབུས་ན་རིན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འ
ཁོར་དུ་གྱུར་པ་ཆུ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ། གྲུ་བཞི་ལྷ་མ་པ། འི་མ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་བྲེས་པ་ཞིག་ཡོད་
པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་

པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་དེ་ནི་ཤིང་ཏ་ལ་འི་ཐོང་བ་རི་མ་པ་བདུན་གྱིས་ཀླན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་སྟེ། ཏ་ལ་དེ་དག་
གྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེ་དུ་ [~R+YA] དང་། ཞེལ་གྱི་ཏ་ལ་ཤ་སྟག་གོ་། དེ་ལ་གསེར་གྱི་
ཏ་ལ་རྣམས་ནི་དངུལ་གྱི་ལོ་མ་

དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །དངུལ་གྱི་ཏ་ལ་རྣམས་ནི་གསེར་གྱི་ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པར་
གྱུར་ཏོ། །བེ་དུ་ [~R+YA ' I] ཏ་ལ་རྣམས་ནི་ཞེལ་གྱི་ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེལ་གྱི་ཏ་ལ་རྣམས་
ནི་བེ་དུ་ [~R+YA ' I] ལོ་

མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་འི་
བུ་གཡེར་ཀའི་བྲ་བ་བཀྲ་བ། བཏྲ་ན་སྟུག་པ་རི་མ་པ་བདུན་སྟོང་དུ་བྲེས་པར་གྱུར་ཏོ། །རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་བ་ཆེན་པོའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ།

གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེ་དུ་ [~R+YA] དང་། ཞེལ་དང་། ལུ་ཏིག་དམར་པོ་དང་། སྟུག་དང་། རྩོའི་སྟོང་པོ་དང་བདུན་གོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་
བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་དེ་ཀླན་ནས་འོངས་ཟབ་པ། ཆུ་འབྱུང་བ། ཟབས་སུ་དཔག་ཚད་ཐྱེད་ཡོད་པ། ཁ་ཚོན་དུ་དཔག་ཚད་
གཅིག་

ཡོད་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་ཆུས་བྱ་རོག་གིས་བཏར་དུ་རུང་བ་ཙམ་དུ་ཁ་དམར་དུ་ཡོངས་སུ་གང་བ། མེ་ཏོག་ལྷུང་པ་ལ་དང་།
པད་མ་དང་། ཀུ་ལུ་ད་དང་། པད་མ་དཀར་པོས་ཀླན་ཏུ་གང་བ། གསེར་གྱི་བྲེ་མ་བརྒྱལ་བ་རི་མ་པ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་གྱུར་ཏེ། འ
བས་

{@153A} ༣༡ །དེ་དག་གི་ཁོར་ཡུག་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེ་དྲུ་ [~R+YA] དང་། ཞེལ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དེ་

བཞི་ལས་བྱས་པའི་ཐེམ་སྐྱས་བཟ་བཤ། བཟ་ན་སྤྱག་པ་ཤ་སྤྱག་བཀོད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལ་གསེར་གྱི་གཞི་ལ་ནི་དངུལ་གྱི་ཐེམ་པ་བཟེ། དངུལ་གྱི་གཞི་ལ་ནི་

གསེར་གྱི་ཐེམ་པ་བཟེ། བེ་དྲུ་ [~R+YA ' I] གཞི་ལ་ནི་ཞེལ་གྱི་ཐེམ་པ་བཟེ། ཞེལ་གྱི་གཞི་ལ་ནི་བེ་དྲུ་ [~R+YA ' I] ཐེམ་པ་བཟེ་བ་ཤ་སྤྱག་སྟེ། ཐེམ་སྐྱས་དེ་དག་གྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བ་དུན་གྱི་ཁ་ཁྱེར་བཟ་བཤ། བཟ་ན་སྤྱག་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་ཀློན་ནས་བསྐྱོར་བར་གྱུར་རྟོ། །རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་ཐེམ་སྐྱས་

དེ་དག་གི་སྟེང་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བ་དུན་གྱི་རྟ་བབས་བཟ་བཤ། བཟ་ན་སྤྱག་པ་ཤ་སྤྱག་བཅུགས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཐེམ་སྐྱས་དེ་དག་སོ་སོའི་ཁར་འཇོམ་བུ་ཆུ་པོའི་གསེར་གྱི་ཆུ་ཤིང་ལྷོན་པ་བཟ་བཤ། བཟ་ན་སྤྱག་པ་ཤ་སྤྱག་བཅུགས་པར་གྱུར་རྟོ། །འོ་བས་གྱི་ཆུ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བ་

བདུན་གྱི་གྲུ་བཟ་བཤ་བཟ་ན་སྤྱག་པ་ཤ་སྤྱག་བཅུགས་པར་གྱུར་རྟོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཟི་བརྟན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་རབ་དུ་བརྒྱན་པའི་ཁོར་ཡུག་དུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་བཟ་བཤ་བཟ་ན་སྤྱག་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པ། ཡོངས་

སུ་བཟུང་བ་མེད་པ། བརྒྱད་ཁྱི་བྱས་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་དག་གྱུར་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འོང་སོང་པའི་ཕྱིར་བྱེད་རྟོ། །མི་དེ་དག་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དེ་དག་དུ་དོད་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་བ་མཚོག་གིས་ཅུ་དག་འཁོར་ཡོངས་སུ་དཔར་གྱུར་རྟོ། །

སྐྱེད་མོས་ཚལ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྩིང་བུ་བརྒྱད་བརྒྱད་བཤམས་པར་གྱུར་རྟོ། །རྩིང་བུ་དེ་དག་ཀློན་གྱིས་རྒྱུད་ཕྱིན་ཕྱིན་ཡོང་པ་ཤ་སྤྱག་གོ། །རྩིང་བུ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེ་དྲུ་ [~R+YA] དང་། ཞེལ་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་བཟ་བཤ། བཟ་ན་

སྤྱག་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པར་གྱུར་རྟོ། །ཐེམ་སྐྱས་དེ་དག་གི་སྟེང་སྟེང་དུ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བ་དུན་གྱི་རྟ་བབས་བཟ་བཤ། བཟ་ན་སྤྱག་པ་ཤ་

སྒྲིག་བཅུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཐེམ་སྒྲིག་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཡང་འཇམ་བུ་ཐོའི་གསེར་གྱི་ཆུ་ཤིང་ལྷོན་པ་བཀྲ་བ། བཏུན་སྒྲིག་པ་ཤ་སྒྲིག་
བཅུགས་པར་

{@153B} གྱུར་ཏོ། །ཇིང་བུ་དེ་དག་གྲང་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་བྱ་རོག་གིས་བཏུང་དུ་རུང་བ་ཙམ་དུ་ཁ་དེ་ཆད་དུ་ཡོངས་སུ་
གང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཇིང་བུ་དེ་དག་ཏུ་མེ་རྟོག་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟར་མེ་རྟོག་ཟུང་པ་ལ་དང་། བདམ་
དང་། ཀུམ་དང་། བདམ་

དཀར་པོ་དང་། འི་ཞིམ་ལྷན་ཆུ་མས་སོ། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཡང་ཐང་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་རྟོག་འདི་ལྟ་བུ་དག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟར་ཨ་ཏི་
མུག་ཏུ་གདང་། ཙམ་པ་གདང་། བར་ཤ་གདང་། ལྷ་མའི་མེ་རྟོག་དང་། མ་ཡུ་གདང་། དུ་སྒྲིག་རི་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་མེ་རྟོག་ཐང་ལས་
སྐྱེས་པ་

མང་པོ་དག་གྲང་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་དེའི་སྤང་གི་བར་སྤང་ལ་འི་ལ་བྱ་གཡེར་གའི་བྲ་
བ་ཆེན་པོ་བྲིས་ཀྱི་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་ཤིང་ཏུ་ལ་དེ་དག་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་བ་དེ་དག་དང་། འི་ལ་
བྱ་གཡེར་

གའི་བྲ་བ་དེ་དག་རྒྱང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་མཉམ་ན་བདེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཡན་ལག་ལྷན་དང་ལྷན་
པའི་རོལ་མོ་སིལ་སྒྲིག་མཁས་པས་ལེགས་པར་བྲངས་པའི་སྒྲིག་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་
བརྒྱན་པ་དེ་ན་

མི་ཇི་སྟེད་ཅིག་འཁོར་ཀྱི་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲང་སྒྲིག་དེས་ཅེ་དག་འཁོར་ཡོངས་སུ་དཔར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་
རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་དེ་ནི་འབྲུང་པ་རྒྱས་པ། བདེ་བ། ལོ་ལེགས་པ། སྐྱོ་བོ་མང་པོ་དང་། མིས་ཡོངས་སུ་གང་བ། མེ་རྟོག་ཟུང་པ་ལ་དང་། བདམ་
དང་།

ཀུམ་དང་། བདམ་དཀར་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དེ་འདི་སྒྲིག་དུ་སེམས་ཏེ། འོན་པ་དག་ནི་
ཤ་སྒྲིག་ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་འགྲོའོ་སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་དཔུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་

ལ་མངོན་པར་འཕགས་ནས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་ག་ལ་བདེར་སོང་སྟེ། དེས་དེར་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་། ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་
རྒྱལ་པོ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དེ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། འོ་ན་བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་འདོད་ཀྱི་གླིང་དུ་འགོའོ་སྟུང་པ་

{@154A} ༣༡ །དང་། །སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འ
ཕགས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་འདོད་ག་ལ་བདེར་སོང་སྟེ། དེས་དེར་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་། ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་རྒྱལ་པོ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་
པོ་གྲགས་པ་

མཐའ་ཡས་དེ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། འོ་ན་བདག་ནི་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་སྟན་གྱི་གླིང་དུ་འགོའོ་སྟུང་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་དཔུང་གི་
ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འཕགས་ནས་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་སྟན་གྱི་གླིང་ཆེན་པོ་ག་ལ་བདེར་སོང་སྟེ།
དེས་དེར་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་

མང་པོ་དང་། ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་རང་གི་དཔུང་གི་ཚོགས་ལ་ཇེས་སུ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཡུན་རིང་པོ་འདས་
པའི་དུས་ཤིག་ན་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་རི་རབ་ཀྱི་ཟོམ་ལ་གནས་པ་དག་ཡོད་ན་བདག་ནི་སུམ་ཅུ་ཙུ་
གསུམ་པའི་

ལྷ་ག་ལ་བདེར་འགོའོ་སྟུང་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་
པར་འཕགས་ནས་གླུང་པོ་རི་ན་པོ་ཆེའི་བྱ་ལ་ཁར་ཞོན་ཏེ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་སྟངས་དུ་སོང་ངོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་
ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་ལ་

སྒྲིམ་པ་། ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་མཐོང་། ཁ་ལོ་སྦྱར་བས་སྒྲིམ་པ། རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་ཇུ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་དབྱིག་པས་འཕངས་ན་ཡོངས་སུ་འཁོར་བ་དེ་བཞིན་དུ་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་
རི་

རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་མཐོང་ངོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ། ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་འོན་ཏེ་དུང་གླུང་པོ་རི་ན་པོ་ཆེས་འགོམ་
མ་ལུང་ངོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་ལ་སྒྲིམ་པ། ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་

དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆོན་པོ་འདི་དེ་ལྟར་མཐོང་། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བས་སྒྲིམ་པ། རྒྱ་ལོ་ཆོན་པོ་གླིང་ཆོན་པོ་བཞི་དང་། རི་རི་རྒྱ་ལོ་པོ་རི་རབ་དང་། རྒྱ་
མཚོ་ཆོན་པོ་དག་དེ་ནི་འགྲུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་འགྲུལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འགྲུལ་བར་མཐོང་དོ། རྒྱ་ལོ་སྒྱུར་བ་ལོ་ན་དངུང་

{@154B} རྒྱ་ལོ་ཆོན་པོ་རི་ཆོན་པོ་འགྲོས་མ་ཕུང་དོ། ཡང་རྒྱ་ལོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྲིམ་པ། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་
གླིང་ཆོན་པོ་བཞི་དང་། རི་རི་རྒྱ་ལོ་པོ་རི་རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆོན་པོ་འདི་དེ་ལྟར་མཐོང་། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བས་སྒྲིམ་པ། རྒྱ་ལོ་ཆོན་པོ་དེ་ནི་གླིང་
ཆོན་པོ་བཞི་དང་། རི་རི་རྒྱ་ལོ་

པོ་རི་རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆོན་པོ་དག་ཀྱང་གཡོ་བ་འཇའ་འགྲུལ་བ་དང་། རྟེན་པ་མ་མཆིས་པར་གནས་པར་མཐོང་དོ། རྒྱ་ལོ་སྒྲིམ་པ། ཁ་ལོ་
སྒྱུར་བ་དེ་ནི་གླིང་པོ་རི་རྒྱ་ལོ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིང་བ་ལྟས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་རི་རི་རྒྱ་ལོ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་ཚེ་མོར་བྱིན་པར་འགྱུར་དོ། རྟེན་ས་
རྒྱ་ལོ་

པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་རི་རི་རྒྱ་ལོ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་ཚེ་མོར་བྱིན་པ་
དང་། ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་ལོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་དེ་རིང་པོ་ནས་འོད་བ་མཐོང་དོ། མཐོང་ནས་སྟན་གྱི་བྱེད་ལ་བདར་ཏེ་
རྒྱ་ལོ་ཆོན་

པོ་ཚུར་སྒྲོན། རྒྱ་ལོ་ཆོན་པོ་བྱིན་པ་ལེགས་སོ། རྒྱ་ལོ་ཆོན་པོ་སྟན་གྱི་བྱེད་ལ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱ་ལོ་གྲགས་པ་མཐའ་
ཡས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟན་གྱི་བྱེད་ལ་འདུག་སྟེ། དེས་དེར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྟའི་རྒྱ་ལོ་སྒྲིང་བྱེད་
གྱི་

དབང་ཕྱག་ལ་དབང་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། རྟེན་ས་རྒྱ་ལོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཡུན་རིང་པོ་འདས་པའི་དུས་ཤིག་ན་འདི་སྟོན་ཏུ་སེམས་ཏེ། གྱི་
མ་བདག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པར་བྱའོ་སྟོན་པ་དང་། དེས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་
པ་དང་

ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྟན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་ཉམས་ནས་འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་ལོ་པོ་པོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆོས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་
སྒྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་ར་བ་ན་འཁོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ལོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་ལོ་པོ་པོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆོས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་
རིན་པོ་ཆེའི་སྒྱེད་མོས་

ཚལ་དུ་འོངས་ཤིང་དེ་ན་འདུག་པ་མཐོང་ནས་མཐོང་མ་ཐག་དུ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་རིངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་
ཆེས་རབ་དུ་བརྒྱན་པ་དེ་ན་རྒྱལ་པོ་དག་འབྱེད་ཅེས་བྲུ་བ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་ལ་སྤྲོད་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དག་འབྱེད་དེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་
ཏོག་གི་སྤྱོད་ཚེས་ཚལ་

{@155A} ༣༡ །ན་ལྷའི་མི་ཞིག་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་ཞེས་ཐོས་ནས་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་རིངས་པའི་
གཟུགས་སུ་བཞོན་པའི་མཚོག་ལ་ཞོན་ཏེ། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་རབ་དུ་
བརྒྱན་པ་

ནས་བྱུང་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་གི་སྤྱོད་ཚེས་ཚལ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་པོ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེས་རབ་དུ་བརྒྱན་པ་ན་འཁོར་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་མཚར་དུ་སྒྱུར་ནས་རྒྱག་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དག་འབྱེད་བཞོན་པ་ལས་བབས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་

ཡས་ག་ལ་བ་དེར་དོད་ནས། དེས་སྤྲོས་དང་། མེ་ཏོག་དང་། སྤེང་བ་དང་། བླག་པ་དང་། བདུག་སྤྲོས་ཕུལ་ཏེ། གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟུར་ནས་
དུས་ཚོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་བདུད་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་

པ་མཐའ་ཡས་ལ་ཁྱོད་སུ་ཞིག་ལགས་ཤེས་ངེས་སོ། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྲུ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཐོས་སམ། རྒྱལ་པོ་དག་འབྱེད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། བདག་གིས་རབ་དུ་འང་ཐོས་ཏེ། ཆེན་རབས་དག་མཆི་ན་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་

ཞེས་བགྲི་བ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཁྱོགས་དང་དཔུང་དང་བཞོན་པ་དང་བཅས་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་བཞུད་དོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །སྤྲོས་པ། ང་ནི་རྒྱལ་པོ་
གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྲུ་བ་དེ་ཡིན་གོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དེ་མིའི་གཟི་བརྒྱུད་ཀྱིས་མིག་མ་གང་སྟེ། མིའི་ལོངས་སྤྱོད་

མི་བཟོད་པར་གྱུར་ནས་བྱིང་ཞིང་མི་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མར་གྱི་གོང་བུ་འམ། མར་སར་གྱི་གོང་བུ་བྱེ་མ་ཚ་བ་ལ་བཞག་
པ་ནི་འཇུ་ཞིང་མི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བྱིང་ཞིང་མི་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དག་འབྱེད་
ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་

པ་མཐའ་ཡས་དེ་ལྟར་བྱིང་བ་དེ་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་སྤྲོས་སོ། རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟོག་པ་འདི་རྒྱན་ཅིག་གསུངས་

ཞེས་མཆིན་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་ཇི་སྐད་ཅིག་ལུང་བསྟན་པར་བགྱི། དེས་སྒྲུབ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ནི་གླིང་
ཆེན་

{@155B} པོ་བཞིར་རྒྱལ་སྲིད་གྱི་དབང་ཕྱག་ལ་དབང་བྱས་ཤིང་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་གྲུབ་ལ་དོན་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་ཡང་མྱོང་།
ཤིང་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིད་ལ་བསམས་
པ་དོན་ཡོད་པ་དང་

སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་དང་། ལྷ་འི་ཡིད་བཞིན་གྱི་གོས་གྱི་ཆར་འབབ་པ་དང་། དབྱིག་གི་ཆར་འབབ་པ་དང་། གསེར་གྱི་ཆར་འབབ་པ་དང་།
རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིམ་གྱི་ཆར་འབབ་པ་དང་། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆར་འབབ་པ་ཡང་མྱོང་བར་གྱུར་ནས་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་དག་ཏུ་གནས་ཏེ།

གླིང་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྒྱལ་སྲིད་གྱི་དབང་ཕྱག་ལ་དབང་བྱས་ནས་བརྒྱུ་བྱིན་གྱི་སྟན་ཕྱོད་མཐན་པ་ལས་འདོད་པ་ཆེན་པོས་མ་བཏང་སྟེ། འདོད་
པས་མ་ངོམས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ལུང་སྟོན་ཅིག། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་
ཡས་དེ་

འཆི་བའི་དུས་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་
དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟུང་དུ་ཁྱོད་དོགས་ཤིང་ཐེ་ཆོམ་ཟན་དེ་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་ཉིད་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་
ན་འཁོར་

ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། དུ་ལ་
རྣམས་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱས་ནས་སེམས་ངེས་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་

ལྷན་འདས་གྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །འདོད་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་པ་ལས། །སེམས་ནི་མཁས་པས་བསྐྱོང་བྱས་
ཏེ། ཆོས་གྱི་དབང་ཕྱག་དག་འབ་ལ། །སེམས་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཏང་། །འདོད་བདེའི་དབང་ཕྱག་སྤང་བྱས་ཤིང་། ཆོས་གྱི་དབང་

ལ་ཡིད་བཞག་སྟེ། །སེམས་གཏུ་ལ་བ་ལ་རབ་བརྟེན་ན། །ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་ཆར་ཆོད་འགྱུར། །ཉོན་མོགས་ཆར་བཅད་བརྟེན་རྣམས་ནི། །ལས་

གྱི་ལམ་ཡང་ཆད་པར་འགྱུར། །ལས་གྱི་ལམ་ནི་ཆད་གྱུར་ན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མཆོད་རྟེན་འགྱུར། །འདོད་ལ་ཀློག་ནས་ཉོན་མོངས། །

{@156A} ༣༡། །འདོད་པའི་ཉེས་པ་རབ་བསྐྱེད་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་སེམས་པས། །དེ་ཕྱིར་མཆོད་པའི་རྟེན་ཅས་བྱ། །འདོད་པའི་
ཉེས་པ་ཐོས་གྱུར་ན། །མི་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལས། །སེམས་སྦྱོང་ཏེ། །བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །དེ་ཕྱིར་མཆོད་པའི་རྟེན་ཅས་བྱ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་སྤང་བ། །གང་ཟག་མཆོག་གིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །སྤང་ལས་སེམས་ནི་གྲོལ་མཛད་པས། །དེ་ཕྱིར་མཆོད་པའི་རྟེན་
ཅས་བྱ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོངས་སྤངས་པ། །ཤུགས་ལྷུ་མཆོག་རབ་མཁྱེན་ཏེ། །ཚོངས་ལས་སེམས་ནི་སྦྱོང་མཛད་པས། །དེ་ཕྱིར་

མཆོད་པའི་རྟེན་ཅས་བྱ། །སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤང་བ་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཁ་ལོ་སྦྱར་བས་མཁྱེན། །རྒྱལ་དག་ལས་སེམས་སྦྱོང་བས། །དེ་
ཕྱིར་མཆོད་པའི་རྟེན་ཅས་བྱ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲོན་བྱེད་པ་

འདས་པའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བཅོས་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྷན་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
བདུན་ནི་འདི་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བུད་མེད་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། བྱིས་བདག་རིན་པོ་

ཆེ་དང་། སྤོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བདུན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་དེའི་ཕ་ནི་རྒྱལ་པོ་ས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་ས་འབྱུང་དེའི་བུ་བུ་པོ་ནི་
གཞོན་ནུ་སའི་ལྷ་སྟེ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ས་འབྱུང་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་ཆོ་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་སའི་ལྷ་རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་སྤྲོད་ལ་དབང་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་
རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་

དེ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་རྒྱལ་རིགས་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་གསེས་སྦྱོང་གི་ཉི་མ་
ཟླ་བ་ཉ་བའི་ཆོ་སྒྲུབ་ཏེ་རས་བཅོས་བྱ་སར་བ་བཞོལ། སྐྱེད་ཁ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱུ་བཟུངས། བོར་བུ་དང་རྣ་ཆ་གདུབ་ཀོར་
བཟུངས་ནས་ཁང་

སྤོང་ན་བུད་མེད་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ་འདུག་འདུག་པ་དང་། ཤར་སྤྱོད་ནས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བས་སྦྱོང་
དང་ལྷན་པ། ལྷེ་བ་དང་བཅས་པ། ལྷ་སྦྱོང་དང་བཅས་པ། རྣ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ། འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པ། འོད་གསལ་པ། འ
ཕང་དུ་སྦྱོང་།

{@156B} བདུན་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་གསེར་ལས་བྱས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་དེས་ཕྱོག་ཡང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་པོ་ནས་
དབང་བསྐྱར་བ་གང་གསེས་སྤྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་བའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཆོག་མཁན་གྱིས་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་བའི་བར་དུ་སྡུ་མ་
བཞིན་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་ནས་

ལྷའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཙམ་བསྐྱོང་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐམས་ཅད་གསེར་ལས་བྱས་པའི་བར་དང་ལྷན་པ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་།
དེ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐོས་པས་དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡིན་ནམ་དེ་ལ་
བདག་གིས་

སད་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས་རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། གོས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བགོས་ནས་ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ར་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ།
ལྷའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གཡེ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་བདུན་ནས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཀྱེ་འཁོར་

ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བོ་བས་ཏེ་ས་ལ་གནོས་ཤིག་ཅེས་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ནམ་མཁའ་ལས་བབས་ཏེ་ས་ལ་གནས་པར་
གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་དེས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གོས་ཁྱེའུ་གཙང་གིས་ཕྱིས་ཏེ་ལག་པ་གཡས་པས་བསྐྱལ་ནས་འདི་སྐད་
ཅེས་

སྒྲུས་སོ། །ཀྱེ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཤར་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་པོར་རྒྱལ་བར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཤར་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་
གྱུར་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་རྒྱམས་སུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཕྱོག་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་རྒྱམས་ཀྱི་ལམ་མཉམ་ཁིང་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ། ཉམས་

དགའ་བ། རིན་པོ་ཆེ་བདུན་གྱི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པ། མེ་ཏོག་སིལ་མ་སྒྲ་ཆོག་མཁན་གྱིས་གང་བ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་གཤོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་
རྒྱམས་ནི་མཐོ་བར་གྱུར་ཏོ། །སྐད་དུ་གྱུར་བ་རྒྱམས་ནི་དམའ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཁྲོན་པ་དང་། འབབ་ཆུའི་དངོས་པོ་དང་། མཆོ་དང་།

མཆོ་ཕུ་དང་། ཆུ་གྲུང་སྐྱམས་པ་རྒྱམས་སུ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཆུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ། བསིལ་བ་དང་། ཞིམ་པ་དང་།
ཡང་བ་དང་། འཇམ་པ་དང་། དང་བ་དང་། སྤིང་བ་མེད་པ་དང་། འཕྲངས་ན་ཤོག་མར་མི་གཞོད་པ་དང་། འཕྲངས་ན་ལྷོ་བ་བདེ་བས་

{@157A} ༣༡ །ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །མེ་ཏོག་གི་ཤིང་ལྷོན་པ་རྒྱམས་ལ་ཡང་མེ་ཏོག་ཆགས་པར་གྱུར་ཏོ། །འབྲས་བུའི་ཤིང་

ཕྱོག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ། མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་མེ་ཏོག་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཆགས་
པའི་ཤིང་

རྣམས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དཔུང་གི་ཚྭ་མེད་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོར་
ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་བྱི་བཞིན་སོང་སྟེ། ས་ཕྱོགས་གང་དུ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་འདུག་པར་གྱུར་པ་དེར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་
དཔུང་གི་

ཚྭ་མེད་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚོ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཇམ། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཇམ། མྱོང་རྒྱལ་གྱི་
མི་འཇམ། ཞིང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་གཞོང་པ་དངུལ་སིལ་མས་བཀང་བ་དང་། དངུལ་གྱི་གཞོང་པ་གསེར་ཕྱེས་བཀང་བ་དག་ཐོགས་
ཏེ།

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་བསུ་ཞིང་ལྷ་ཚུར་ག་ཤེས་ཤ། ལྷ་ག་ཤེས་པ་ལེགས་སོ། །ལྷ་འི་ཆགས་འོག་ཏུ་མངའ་བ་འདི་དག་ནི་འབྲོར་
ཅིང་རྒྱས་ལ་ལོ་ལེགས་ཤིང་སྒྱེ་བོ་མང་པོ་དང་མིས་གང་བ་སྟེ། འདི་དག་དང་བདག་ཅག་ལ་ལྷ་མངའ་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་
དང་། འཁོར་

ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེས་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ང་ལ་ལོངས་པོ་དེ་འདི་དག་མི་དགོས་ཀྱིས། འདི་དག་ཁྱེད་ཀྱི་ལོངས་པོ་དུ་གྱུར་ཏེ་
ཉེ་བར་འཚོ་བར་གྱིས་ཤིག། ཁྱེད་འདི་ལྟར་རའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གྱིས་ཤིག། གཤམ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་སོགས་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། མ་བྱིན་བར་

ལེན་པ་སྤངས་ཤིང་ལོག་པར་ལྷ་བའི་བར་དུ་སྤངས་ནང་ཡང་བདག་གིས་ནི་ཡུལ་འདི་དག་ལས་རྒྱལ་ཏེ། མི་གང་དག་མར་འཛིན་པ་དང་།
མར་འཛིན་པ་དང་། དག་སྦྱོང་དུ་འཛིན་པ་དང་། བུམ་ཟེར་འཛིན་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་རའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
ཡིན་ནོ་སྟེ།

དུ་སེམས་སོ། །ད་ཕན་ཆད་ཁྱེད་ཡུལ་འཁོར་དུ་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་དཔ་དང་། མི་རིགས་པའི་དཔ་འདོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་
ཡང་ཡུལ་འདི་རྣམས་ལས་རྒྱལ་ཞིང་མི་དེ་དག་ཀྱང་རའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་དག་གིས་དེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་ནས་དེ་
བཞིན་དུ་ནན་ཏན་

{@157B} བྱེད་དོ། །དེའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བར་བྱས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱལ་
ནས་མདུན་དུ་ཤིང་རྩའི་སྟོག་ཤིང་བཅུགས་པ་ལྟར་འདུག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྒྱལ་པར་
རྒྱལ་བར་བྱས་ནས། བྱང་

ཕྱོགས་སུ་བྱང་གི་སྒྲིམ་སྟན་གྱི་གླིང་ཆེན་པོའི་བར་ལས་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱལ་ནས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་
བའི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒྲིའི་སྤང་དུ། ཤིང་རྩའི་སྟོག་ཤིང་བཅུགས་པ་བཞིན་དུ་འདུག་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོས་འི་ལྟས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་

བསྐྱོར་མ་ཐག་དུ་དེ་ནས་དེའི་མོད་ལ་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་འི་རང་བཞིན་བཀྲ་བ་བཟླ་ན་སྤྲུག་པར་གནས་པར་གྱུར་ཏེ།
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་མི་འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་དང་། དཔུལ་དང་། བེད་དུ་བྱ་དང་། ཤེད་དང་། ལེལ་དང་། ལྷ་ཏིག་དམར་པོ་དང་། སྤྲུག་དང་། རྩེའི་སྤྲིང་པོ་དང་
བདུན་མོ། །

རྒྱལ་པོས་འི་ལྟས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་བསྐྱོར་མ་ཐག་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པར་གྱུར། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་
ཐམས་ཅད་དང་། ག་ཤིན་ཇེའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་ཐམས་ཅད་དང་། མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པར་
གྱུར་ཏོ། །མི་

དག་བའི་སྒྲི་རྒྱམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོས་འི་ལྟའི་ཕྱོག་གི་སྟོན་ལམ་གྱིས་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་
ཚོས་མ་བཅད་པའི་འབྲས་སྤྲུལ་ལུང་འབྲུལ་དང་བྱུང་བར་གྱུར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྒྱལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །སེམས་ཅན་དེ་
དག་

གི་ནད་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་དང་། ཁ་ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། རྒྱ་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པར་གྱུར་ཏོ།
།སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཆེའི་ཆད་ནི་ལོ་བྱེ་བ་ཆད་པར་གྱུར་ཏོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
མངོན་

ཞིང་མི་གཞོད་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་ངོ་མཚར་མཉན་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
ནས་རྒྱལ་པོས་འི་ལྟ་དེ་ལྟ་སྟེ་དུ་སེམས་ཏེ། མིའི་འཇིག་རྟེན་ནི་ལོངས་སོ་དེ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ལོངས་སོ་དེ་འདི་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། འདི་ལས་

{@158A} ༡༡། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལོངསོད་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་ནས་དེ་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གིས་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་རི་རབ་གྱི་ཕྱོམ་ལ་གནས་པ་དག་ཅིག་ཡོད་ཅེས་ཐོས་ན་དེ་དག་གི་ལོངསོད་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་སྟུམ་
མོ།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་དེ་འདོད་པ་དེ་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་མིའི་ལོངསོད་ལ་ནི་སྟོན། ལྷའི་ལོངསོད་ལ་ནི་སྟོན་ཅིང་འདི་སྟུམ་དུ་འོན་བདག་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་དེས་སེམས་བ་
སྐྱེད་མ་ཐག་དུ་དཔུང་གི་

ཆོག་ས་ཡན་ལག་བཞི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་རིམ་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་གྱི་ཕྱོམ་ལ་སྤྱོན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་རྒྱལ་པོ་
སའི་ལྷ་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་འོང་བ་མཐོང་ནས་འདི་སྐྱོད་ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཚུར་སྟོན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་
སྤྱེད་ལ་

བདར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་གི་དུས་ལ་དབབ་པར་མཁྱེན་ན་སྟན་འདི་ལ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་ཡང་བརྒྱ་བྱེད་
གྱི་སྟན་སྤྱེད་ལ་འདུག་སྟེ། དེས་དེར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་གྱི་དབང་ཕྱག་སྤྱེད་ལ་དབང་
བྱས་

སོ། །དེ་ཡུན་རིང་པོ་འདས་པའི་དུས་ཤིག་ན་འདོད་པ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གྲུ་མ་བདག་གིས་སུམ་ཅུ་ཅུ་
གསུམ་པའི་ལྷའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་གྱི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱའོ་སྟུམ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱི་

སྟན་སྤྱེད་ལས་ཉམས་ནས་སྤྱིར་འཇོམ་བུའི་སྤྱིང་གི་གོང་ཁྱེར་བདེ་བའི་བྱིམ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྷའི་གཟི་བརྒྱན་དང་ལྷན་པ་
ལས་འཇོམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་བས་མིའི་གཟི་བརྒྱན་མི་བཟོད་པར་གྱུར་ནས་དེ་བྱིང་ཞིང་མི་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་
སའི་

ལྷ་ས་ལ་འབྱིང་བན་དེའི་ཆོ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྒྲུས་སོ། །རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་དབང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་གྱིས། །འདོད་ལ་སྤྱོད་པ་ཞི་མི་འགྱུར། །མེ་
ལ་རྩ་ཤིང་ཇི་བཞིན་ཏེ། །དེ་བས་འདོད་པ་རྣམས་པར་སྤང། །ཡུན་རིང་རྒྱུད་གྱི་འདོད་པ་ལ། །བསྟོན་ན་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྟོན་

{@158B} བས་ཉེན་པ་ཚྭ་ལ། རབ་ཏུ་འབྱུངས་ཀྱང་ཡོངས་གདུང་བཞིན། རྒྱལ་མཚོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་དུ་ཡང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་བཞིན་འདོད་པ་བསྟེན་བྱས་ན། གཞན་ཡང་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞིང་དང་རྩ་དག་རབ་བསྟེན་གྱང་། མི་ནི་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྟེ་

བཞིན་འདོད་པ་བསྟེན་བྱས་ན། འདོད་པའི་ཡོངས་ཤོད་རྣམས་མི་ཁྱེད་། མེ་ལོང་ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་གྱིས། གམ་ཡང་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་བ། རྟེ་བཞིན་གཟུགས་རྣམས་བསྟེན་བྱས་ན། འདོད་པའི་ཡོངས་ཤོད་རྣམས་མི་ཁྱེད་། བྲག་ཅེ་ལྟར་སྐྱེ་རྣམས་གྱིས། །

གམ་ཡང་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་བ། རྟེ་བཞིན་སྐྱེ་རྣམས་བསྟེན་བྱས་ན། འདོད་པའི་ཡོངས་ཤོད་རྣམས་མི་ཁྱེད་། ཇི་ལྟར་སྐྱོས་སྐྱོད་སྐྱོས་རྣམས་གྱིས། གམ་ཡང་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་བ། རྟེ་བཞིན་དྲི་རྣམས་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། རྩ་ནི་དྲི་ཡིས་རྣམས་མི་ཁྱེད་། ཇི་ལྟར་

གཟར་བྱ་རོ་མཚོ་གཤིས། གམ་ཡང་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་བ། རྟེ་བཞིན་ལྷེ་ནི་རོ་མཚོ་གཤིས། གམ་ཡང་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟར་གམ་མཁའ་དབྱང་རྣམས་གྱིས། གམ་ཡང་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་བ། རྟེ་བཞིན་ལྷས་ནི་རེ་ག་རྣམས་གྱིས། གམ་ཡང་རྣམས་པར་མི་

འགྱུར་རོ། རྟེ་པར་ན་མི་ལམ་མིས་པ་ཡི། རྒྱ་འབྱུངས་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་བ། རྟེ་བཞིན་འདོད་ལ་ཆགས་པ་ཡི། ཡིད་ཀྱང་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་མེད། སེམས་ཅན་འདོད་ལ་སྟེན་པ་ནི། ཕྱིར་ཞིང་སྟེད་པ་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་བྱས་ན། འདོད་པས་ནམ་

ཡང་རྣམས་པ་མེད། རྒྱུ་དང་མེ་འབྲུའི་འདོད་པ་ལས། རྟུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བར་སྐྱས་མཐོང་བ། རྟེ་དག་སྟེད་པ་ཞིར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ལ་རྒྱས་ནི་བྲག་པ་བཞིན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་དོགས་

ཞིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་འམ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ན་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཟོ་ལོ། རྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། རྟེ་ཚམ་དུ་ཆོ་ཞིང་དེ་ཚམ་དུ་ཡངས་པའི་དབང་རྟུག་ལ་དབང་བྱས་ཀྱང་དབང་རྟུག་གིས་མ་རྣམས་

{@159A} ༣༡ རབ་ཏུ་འབྱུངས་ཀྱང་ཡོངས་གདུང་བཞིན། རྒྱལ་མཚོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་དུ་ཡང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་བཞིན་འདོད་པ་བསྟེན་བྱས་ན། གཞན་ཡང་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞིང་དང་རྩ་དག་རབ་བསྟེན་གྱང་། མི་ནི་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྟེ་

པར་མི་རུང་བ། ཡུལ་རྣམས་ནི་ངོམས་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་མེ་ལོང་དང་འདྲ། ཡུལ་རྣམས་ནི་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ།
དབང་

པོ་རྣམས་ནི་བྲག་ཅ་དང་འདྲ། ཡུལ་རྣམས་ནི་སྐྱ་བརྟན་དང་འདྲ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ། ཡུལ་རྣམས་ནི་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་
གྱིས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱིམ་དེ་ལ་ཡིད་གཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་རིང་མི་འཛོག་པར་གྱིས་ཤིག ། ༥བམ་པོ་བརྩྭ་ཉི་ལྔ་པ་

སྟེ་ཐ་མ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་ལ་དབང་ཆེ་བར་
གྲགས་པ། རྒྱལ་པོ་གསེ་སྟོང་འཕགས་ཀྱི་པོ་ནས་བྱུང་བ། སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐོང་བ།

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོ་ལ་ཆོས་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་གླིང་
ཆེན་པོ་བཞིར་དབང་ལྷན་ལ་དབང་བྱས་སོ། །དེ་འཛོམས་བྱའི་གླིང་ན་གཞས་པ་དེའི་ཆོ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་དང་ལྷ་ཇི་སྟེད་
ཅིག་འདོད་

པ་ལོ་དཔར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱ་དེ་འདི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་མཆོག་ཏུ་བརྟེན་དོ། །དེའི་ཆོ་འཛོམས་བྱའི་གླིང་
ནི་འགྲོར་ཅིང་རྒྱས་ལ་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་པ་དང་། སྒྲེ་པོ་མང་པོ་དང་མིས་གང་བ་དང་། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྫལ་དང་། རྫོངས་
དང་།

ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་འཁོར་ཡང་འདྲ་བ་ཉེ་བར་གྱུར་པ། གྲོང་རྣམས་ཀྱང་བྱ་གཞག་གི་འཕྲུར་སྐབས་ཀྱིས་སོན་པ་ཙམ་དུ་ཉེ་བར་
གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱིས་གཞས་པར་གྱུར་པས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་གསེག་མ་དང་། གྲོམ་མེད་ཅིང་གསེར་དངུལ་མང་པོ་དང་། ལྷན་

དགའ་ར་བ་དང་། སྒྲིད་མོས་ཚལ་དང་། རྩིང་བྱ་དང་། མཆོའུ་དག་གིས་མཛོས་པར་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱའི་རྒྱལ་པོའི་པོ་
བྲང་འཁོར་ནི་གྲོང་ཁྱེར་མི་ཚུགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཤར་རུབ་ཏུ་ཆུར་ནི་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས། ལྟོ་བྱང་གི་ཞེད་དུ་ནི་དཔག་ཚད་
བདུན་ཡོད་པར་

{@159B} གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་བསྐྱལ་པའི་དང་པོ་ལ་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ཆེན་པོར་གྲགས་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོ་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དང་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སུམ་ཅུ་ཙུག་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་བསྟན་ཀླུ་གུ་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་སྟོང་གི་ཕྱོགས་ནས་བྲིས་པ་

གཡེར་ཀའི་དྲ་བ་བྲེས་པའི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་རྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱའི་དབྱིད་གནས་པ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་བཟངས་
བ་ཤམས་པར་གྱུར་རྟེ། །དབྱར་གནས་པ་ནི་བེད་དུ་རྩེ་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་བཟངས་བ་ཤམས་པར་གྱུར་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ལྷ་འི་དབང་
པོ་

བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟངས་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱའི་དགུ་ན་གནས་པ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་བྱ་
བའི་ཁང་བཟངས་བ་ཤམས་པར་གྱུར་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟངས་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་པོ་

ང་ལས་རྒྱལ་བཟངས་ལྟ་བུ་འཆར་བར་གནས་པའི་ཆོ་ནི་བཅུ་མོ་དང་བཅས་པར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཅན་དན་གྱིས་བསྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་ལུས་
བསིལ་བར་གྱུར་རྟེ། །ཁང་བཟངས་བེད་དུ་རྩེ་སྟོང་པོར་གནས་པའི་ཆོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཏ་མ་ལའི་ལོ་མས་བསྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་ལུས་དུས་

དང་

ལྷན་པར་བདེ་བར་གྱུར་རྟེ། །ཁང་བཟངས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡང་དག་འཕགས་སུ་གནས་པའི་ཆོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཨ་ག་རུས་བསྐྱེས་པ་
བཞིན་དུ་ལུས་འོ་བར་གྱུར་རྟེ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཁང་བཟངས་དེ་དག་གྱུར་ཉམས་སུ་བདེ་བའི་རེག་
པ་

འབྲིན་པར་གྱུར་རྟེ། །བསམ་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་ལྡང་བར་འགྱུར། ཆར་འབབ་པར་འགྱུར། རོལ་མའི་སྒྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བསམ་པའི་
དབང་གིས་སྦྱིད་པ་དང་། འོངསོད་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་རྒྱལ་པ་འབྱུང་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱལ་འདི་

སྟུམ་དུ་སེམས་རྟེ། །ཀྱེ་མ་བདག་གི་ཕོ་བྲང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་དབྱིག་གི་ཆར་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་རྒྱལ་
པོ་ང་ལས་རྒྱའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་དབྱིག་གི་ཆར་འབབ་པར་གྱུར་རྟེ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱལ་ཞག་བདུན་པོ་དེ་

{@160A} ༣༡ །འདས་ནས་དབྱིག་གི་ཆར་འབབ་དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་རྟེ། ཇི་ཅོམ་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་སྦྱིན་

པས་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དམིགས་ཤིང་བསོད་ནམས་དག་ཀྱང་མི་སྲུ་བ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་མདུ་བྱུང་ངོ་སྟམ་ནས་དེ་
ཡང་འདི་སྟམ་

དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་གླིང་ཆེན་པོ་འཛམ་བུའི་གླིང་འབྱོར་ཅིང་རྒྱས་ལ། བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དང་མིས་གང་བ་ལ་ཡང་
དབང་བྱས། བདག་གི་བྱིམ་དུ་ནི་ཞག་བདུན་དུ་དབྱིག་གི་ཆར་བབ་ན་དེ་ནི་བདག་རྒྱབ་གྱི་བ་ལ་འདོད་གྱི་གླིང་དུ་འགྲོའོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་

བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ།
འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་རྒྱབ་གྱི་བ་ལ་འདོད་གྱི་གླིང་དུ་བྱིན་ནས། དེས་དེར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་མེའི་ལས་འདས་ཤིང་ལྷ་རྩལ་སུ་

མ་གྱུར་བའི་ལོངས་སྟོན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱས་སོ། །དེ་རྒྱབ་གྱི་བ་ལ་འདོད་གྱི་གླིང་ཆེན་པོ་དེ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་འ
ཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བབ་པ་བཞིན་དུ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་དབྱིག་གི་ཆར་བབ་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱ་དེ་འདི་
སྟམ་དུ་

སེམས་ཏེ། བདག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་འབྱོར་ཅིང་རྒྱས་པ་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དང་མིས་གང་བའི་བར་ལ་ནི་དབང་བྱས། བདག་གི་བྱིམ་དུ་
ཞག་བདུན་དུ་དབྱིག་གི་ཆར་ནི་བབ། བདག་གིས་རྒྱབ་གྱི་བ་ལ་འདོད་གྱི་གླིང་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དབང་བྱས་ཏེ། བདག་གི་བྱིམ་འདིར་ཡང་ཞག་
བདུན་དུ་

དབྱིག་གི་ཆར་བབ་ན་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཞེས་བྱ་བའི་གླིང་ཆེན་པོ་ཡོད་གྱིས། བདག་ནི་གླིང་ཆེན་པོ་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་ག་ལ་བ་
དེར་འགྲོའོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
ནམ་མཁའ་ལ་

མངོན་པར་འཕགས་ནས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོའི་གླིང་ཆེན་པོར་བྱིན་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་དེར་ཡང་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་མེའི་ལས་འ
དས་ཤིང་ལྷ་རྩལ་སུ་མ་གྱུར་བའི་ལོངས་སྟོན་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱ་དེར་ཡང་འདི་སྟམ་
དུ་

{@160B} བསམས་ཏེ། བདག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དང་། རྒྱབ་གྱི་བ་ལ་འདོད་དང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་ལ་ནི་དབང་བྱས་ན་དེ་ནི་

བདག་བྱང་གི་སྒྲིམ་སྒྲན་གྱི་གླིང་ཆེན་པོར་འགྲོ་ལོ། །དེའི་མི་རྒྱལ་ས་ནི་ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་མོད་གྱི། །འོན་ཀྱང་དེར་སོང་སྟེང་གི་དཔུང་གི་

ཚོགས་ལ་ཇེས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོར་ལས་རྒྱ་དེ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་མཛོན་པར་འཕགས་ནས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོའི་གླིང་ཆེན་པོ་ནས་བྱང་གི་སྒྲིམ་སྒྲན་གྱི་གླིང་ཆེན་པོར་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་

དེར་ཡང་མི་རྒྱལ་ས་ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་ཏུ་མར་བདག་གི་དཔུང་གི་ཚོགས་རྒྱལ་ས་ལ་ཇེས་སུ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་འདས་པ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོར་ལས་རྒྱ་དེ་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གིས་འཛིན་བྱའི་གླིང་ལ་ནི་

དབང་བྱས། ཞག་བདུན་དུ་ནི་ཁྱིམ་དུ་དབྱིག་གི་ཆར་བབ། བདག་གིས་རྒྱལ་གྱི་བ་ལོང་དེ་གྱི་གླིང་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དབང་བྱས། བདག་གིས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གྱི་གླིང་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དབང་བྱས། བདག་གིས་བྱང་གི་སྒྲིམ་སྒྲན་གྱི་གླིང་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དབང་བྱས་ན། ད་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་

གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་རི་རབ་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་འཁོད་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གྲགས་གིས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་འགྲོའོ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོར་ལས་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་མཛོན་པར་

འཕགས་ནས་རི་རབ་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ས་ཚོས་བཟང་ལྷ་རི་མདུན་ས་ཞེས་བྱ་བ་ན་འདུས་ཤིང་འཁོད་འཁོད་པ་ལས་ལྷ་རི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་རྒྱལ་པོར་ལས་རྒྱ་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་འོང་བ་མཐོང་སྟེ། མཐོང་ནས་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་ལ་བདར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཚུར་

ོན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །གང་གི་དུས་ལ་ང་བབ་པར་ཤེས་ན་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་ལ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོར་ལས་རྒྱ་ལྷ་རི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱི་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་ལ་འདུག་གོ། རྒྱལ་པོར་ལས་རྒྱ་བརྒྱ་བྱེད་གྱི་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་ལ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་

དོག་དང་། ལྷའི་བདེ་བ་དང་། ལྷའི་དབང་ཕྱག་ལ་དབང་བ་དང་། ལྷའི་གཟུགས་དང་། ལྷའི་སྒྲ་དང་། ལྷའི་བྱི་དང་། ལྷའི་རོ་དང་། ལྷའི་

རེག་དང་རྣམ་པ་བཅུ་གྲེ། དེ་དག་གིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེའི་གྲིས་མཚན་ཏོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མིག་འ
ཚུམས་པ་དང་། མིག་མི་འཚུམས་པ་ཙམ་ལས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་རྒྱུ་ལོ། །འདི་ནི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་མོ་ཞེས་བྱ་བར་
འཁེས་པ་

མ་གཏོགས་པར་རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་རྒྱུ་དེ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གཉིས་ཀྱང་གཟུགས་མཉམ་པར་གྱུར་དེ་པ་མཉམ་པར་གྱུར། ལོངས་སོ་ད་
མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མིར་གྱུར་པ་དང་། ལྷར་གྱུར་པ་གཉིས་ལུས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རོ་མཆར་ཆེ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་

རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་རྒྱས་དེར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷའི་ནང་དུ་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་སྤྱེད་ལ་དབང་བྱས་སོ།
།རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་རྒྱས་སྤྱིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་དབང་ཕྱག་ལ་དབང་བྱས། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷའི་རྒྱལ་སྤིད་སྤྱེད་ལ་
དབང་བྱས་ཀྱང་དབང་

ཕྱག་གིས་མ་ངོམས་ནས་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། གྲེ་མ་བདག་གིས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷའི་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་
ལ་དབང་བྱའོ་སྟུང་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་དབྱང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་གནས་ནས་
ཉམས་ཏེ། འཛམ་

བུའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱལ་པོ་འི་སྤྱིད་མོས་ཚལ་མཆོག་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྒྲུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་ཟེའི་གྲིས་མཚན་ནས་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འོད་ཉི་མས་ཟེའི་གྲིས་མཚན་པ་ལྷ་བུའོ། །ཉི་མ་ནམ་
མཁའ་ལ་

འདུག་པ་ཡང་ལྷ་མ་མེ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་འདུག་པ་ཉི་མས་ཟེའི་གྲིས་ཚོན་ན་མི་སྒྲུང་བ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་མི་ཚུགས་པའི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་ན་མི་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་སྤྱིད་མོས་ཚལ་དེར་ཕྱིན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་
ཏོ། །མཐོང་

{@161B} ནས་ཀྱང་རོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་གྲོང་དུ་དོང་ནས་གྲེ་སྤྱོད་ཐམས་པོ་དག་འདི་ལྷར་ལྷའི་བུ་ཞིག་བར་སྒྲུང་ལས་བབས་ཏེ། རྒྱལ་

པོའི་སྐྱེད་མེས་ཚལ་འདིར་ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མི་དང་རྒྱལ་པོར་བཅས་པས་
དེ་སྐད་ཐོས་ནས་

སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བར་རིངས་པའི་གཞུགས་སུ་སྐྱུ་དང་། རོལ་མོ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། སྤོས་དང་། སྤེང་བ་དང་། བདུག་སྤོས་དང་། བྱུག་པ་དང་།
གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། སྤྱ་རེ་དག་ཐོགས་ནས་གཙང་སྤྱོད་པས་གོང་ཁྱེར་དེ་ནས་བྱུང་སྟེ། སྐྱེད་མེས་ཚལ་དེ་

གལ་བ་དེར་དོང་དོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོར་ལས་ནུ་དེ་སྐྱེད་མེས་ཚལ་དེར་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་
པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མི་དང་རྒྱལ་པོར་བཅས་པ་མི་འདི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་རྒྱལ་པོར་ལས་ནུ་འདི་དྲུང་དུ་
དོང་བ་

དང་། རྒྱལ་པོར་ལས་ནུ་ལྟ་འོངས་པའི་ལ་གོ་མས་པས་མི་འོངས་པའི་བཅོད་པར་གྱུར་ནས་ས་ལ་བྱིང་ཞིང་མི་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ལྟ་
སྟེ་དཔེར་ན་མར་གྱི་གོང་བུ་འམ། མར་སར་གྱི་གོང་བུ་བྱེ་མ་ཚབ་ལ་བཞག་ན་ཞུ་ཞིང་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མི་དང་རྒྱལ་
པོར་བཅས་

པས་དེ་བྱིང་བར་གྱུར་པ་མཐོང་ནས་ཁྱོད་སུ་ཞིག་ལགས་ཤེས་དེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོར་ལས་ནུ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡུལ་འཁོར་གྱི་མིར་བཅས་
པ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཐོས་སམ། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། བདག་ཅག་

གིས་རྒྱ་རབས་དག་ལས་རྒྱལ་པོར་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཐོ་
རིས་སུ་བཞུང་དོ་ཞེས་ཐོས་སོ། རྒྱལ་པོར་ལས་ནུ་དེ་དག་ལ་སྒྲུས་པ། གྲོགས་པོ་དག་རྒྱལ་པོར་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཁོ་ཁོ་ཡིན་ཏེ།
མཐོ་རིས་

ནས་ཉམས་ནས་ལྟུང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་ནས། རྒྱལ་པོ་དང་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མིར་བཅས་པ་དེ་དག་གིས་སྐྱུ་འདི་དབྱངས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་
པས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་རབས་ལས། །མི་ཡི་བདག་པོ་རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ། །ཁྱུང་ན་བྲལ་ཞིང་གྲགས་ཆེན་
ལྷོ། །

{@162A} ༡༡། །ར་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། །དེ་ནི་ཁྱོགས་དཔུང་བཞོན་དང་བཅས། །གཡོག་བཅས་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་བཞུང་། །མི་

དབང་གཙོ་བོ་ལྷ་གནས་བཞུགས། ཆོས་ཀྱིས་ས་ཡང་སྐྱོང་ཞེས་ཐོས། དེ་སྤྱི་མི་ཡི་བདག་པོ་དེ། མི་རྟག་ཉེ་ཏེ་ཐོངས་པར་གྱུར། བདེ་བ་
སྟོར་ཏེ།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཐོབ། རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཡི་ན། དེ་སྤྱི་སྤྱོད་ཐོབ་མས་ཅད་ཀྱིས། བལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་རྒྱུ་པར་གཏུགས། རྒྱལ་པོ་བདག་ཅག་ཅི་
བཟོད་པ། ཡལ་མཚན་ངོ་མཚར་བཀའ་སྤྱུལ་གསོལ། དེ་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་ལྷ་ལས་ཉམས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེད་པའི་ངོ་མཚར་ཉོན། ཡུན་

རིང་བདེ་བར་འདོད་པ་ཡི། མིས་ནི་རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་བྱ། རང་ལས་རྒྱ་བ་རྒྱལ་པོའི་མཚོག། རྒྱལ་པོས་གླིང་བཞི་རབ་བསྟེན་ནས། འདོད་པའི་
ལོངས་སོང་མཚོག་ལྷན་ཏེ། འདོད་པས་མ་ངོམས་དེ་འདས་སོ། དེ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་ཞག་བདུན་དུ། དབྱིག་གི་བྱ་བའི་ཆར་པ་བབ། གླིང་བཞི་པ་

ལ་རབ་བསྟེན་ནས། འདོད་པས་བསམ་ངོམས་དེ་བྱིང་པོ། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། ལྷན་བྱེད་ལ་ནི་རྒྱལ་པོ་འདུག། གྲུག་ཏུ་རྟོག་པའི་
རྟོག་པས་བསྐྱེད། བདག་འདོད་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་རྒྱད། མི་མཁས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར། འགྲོ་བ་དག་ཏུ་ཡང་རྒྱབ་སྟེ། འདོད་པ་རབ་
ཏེ།

བསྟེན་བྱས་ན། རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ངོམས་མི་རྟོན། མི་ལམ་མིས་པའི་རྒྱ་ལྷ་བྱར། འབྲུངས་ཀྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བ། དེ་ལྟར་འ
དོད་པའི་ལོངས་སོང་རྣམས། བསྟེན་ན་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། སྤྱོད་པས་ལྷན་པ་གང་དག་གིས། འཁོས་པས་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་

ཏེ། རོམས་པར་བྱ་བྱིར་བཅོམ་ལྷན་གྱི། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་རྟོག། སྤྱིད་པ་རྣམས་བཞིག་སྤྱོད་པས་ཅན། རྒྱ་དང་ཤི་དང་སྤྱོད་པ་
རྟོག། སྤྱིད་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་སྤྱ། སྤྱིད་པ་སྤངས་ཏེ་ལོན་མི་བྱེད། ཆོར་བའི་རྣམ་པ་མེ་འབྱར་རིག། རིག་པ་འང་མེ་འབྱར་རིག་ནས་ནི།

ཆོར་བ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་དང་། རིག་པ་དེ་ལ་སྤྱིད་མི་བྱེད། རོམ་མའི་སིལ་སྟན་བརྒྱུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་དང་དབང་པོ་མི་བྱེད་དེ། རྒྱལ་བ་
སྟེན་བྱེད་པ་དབང་པོ་རྟོགས། རང་བཞིན་མཐོང་བ་དབང་པོ་འདོར། སྤྱོད་མཆོད་དུག་པོ་ཡོད་མིན་ཡང་། གཟུགས་དང་འབྲེལ་པར་

{@162B} ཡིད་བསྐྱོད་དོ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བརྟགས་པའི་བྱིར། ཆོར་བ་གྲུག་ཏུ་རྟོག་ཅེས་བཟོད། དེ་ལྟར་རིག་ནས་འཕགས་པ་
རྣམས། སྤྱིད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་མི་རྟོན། ཤེས་རབ་འཕགས་པས་ངོམས་གྱུར་ཏེ། འཁོར་མེད་མེ་བཞིན་ཞི་བར་འགྱུར། སྤྱིད་པ་མི་རྟག་བསྟེན་
བྱས་ཏེ།

ཀྱུལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་མིར་བཅས་ལ། །ང་རྒྱས་དེ་སྐད་ལུང་བསྟན་ནས། །མི་ཡི་བདག་པོ་རྒྱབ་པར་གྱུར། །ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་འི་ཆོ་དེ་འི་དྲུས་ན་
ཀྱུལ་པོ་ད་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་དོགས་ཤིང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་འཇ། ཞེས་རྒྱར་དུ་གྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཟོ་འོ།
ཏེ་

ཅེ་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དེ་འི་ཆོ་དེ་འི་དྲུས་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་འི་ཀྱུལ་པོ་ད་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། ཀྱུལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་
ཕྱུག་ཀྱུ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བྱས་ཀྱང་འདོད་པས་མ་ངོམས་བཞིན་དུ་འཆི་བ་འི་དྲུས་བྱས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་
ལྟར་རིག་པར་བྱས་

ལ་དབང་ཕྱུག་གི་དེགས་པ་སྤངས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བ་འི་རྩ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་བག་ཡོད་པ་ལ་མངོན་པར་དག་པ་བཞི་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱིས་ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་བག་ཡོད་པར་ཁམས་མཉམ་
པ་ཉིད་

ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་འདྲུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དང་། འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ནི་བྱུང་མེད་མ་ཡིན། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན།
འདས་པ་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱིས་ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ངེས་པར་གཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་

དྲིང་མི་འཛོག་པར་བྱའོ། །ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲོན་བྱུང་བ་འདས་པ་འི་དྲུས་ན་ཀྱུལ་པོ་སྤྲུང་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུལ་པོ་བག་ཡོད་
པ་ལྟར་ལེན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་བྱ་བ་གང་དང་གང་རྩོམ་ཡང་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཡོད་པར་དེ་ཅིང་བྱེད་དོ། །ཀྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་ཀྱུལ་པོ་
སྤྲུང་དེ་

ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དྲུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་སྟེ། འདས་པ་འི་དྲུས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་འོ།
མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་འི་དྲུས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་འོ་ཞེས་དྲུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་པར་
གྱུར་ཏོ། །

{@163A} ༣༡ །དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དྲུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ།
དེས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་མི་སྤྲུག་པ་ལ་སྤྲུག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་ལ་བདེ་བར་འདུ་
ཤེས་

པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདྲ་ཞེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདྲ་ཞེས་པ་དང་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་
སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མ་མཐོང་བས། གྲུ་གྲི་རྟུང་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་ཕུང་དོ། །གྲུ་མ་འཇིག་

རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཕུང་དོ་སྟུང་ནས་དེས་འདི་སྟུང་དུ་བསམས་ཏེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་བ
སྐྱུ་བར་བྱའོ། །བདག་གིས་དེ་དག་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་བསྐྱུས་ན་ཚོས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་དབང་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་མོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་
རྒྱལ་

པོ་ལྟུང་གྲིས་ཐབས་མཁས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་བསྐྱུས་ནས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
གདམས་ངག་གིས་བསྟན་ཏེ། གྲུ་སེམས་ཅན་དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་སྟེ། གྲུ་སེམས་ཅན་དག་ཚོས་གང་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པ་དེ་ནི་འདས་

པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་ཞེས་
གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་སེམས་

ཅན་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་ལྟུང་དེས་དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱུ་ལ་བས་སྟོན་ག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་མི་སྟེ་
བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་འི་ཚེ་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཚོས་བཟང་ལྟའི་མདུན་ས་ན་འདུས་ཤིང་འཁོད་པའི་ནང་དུ་
བར་སྐབས་སུ་འདི་

ལྟ་བུའི་གཏམ་བཟོད་པ་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐབས་མཁས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་སྟོན་པ་ཚོས་ཅན་ཚོས་གྲི་རྒྱལ་པོ་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་ལྟུང་འདི་སུ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་མི་རྣམས་ནི་གྲུ་མའོ་རྟེན་པ་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། །

{@163B} གྲུ་མ་མི་རྣམས་ནི་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྲལ་ཚོས་བཟང་ལྟའི་མདུན་
ས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་རང་གི་སྟོན་ལ་འདུག་སྟེ་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྐྱས་པ། བྱིད་ད་ལྟར་འདི་ན་འཁོད་པ་རྣམས་
གཏམ་ཅི་ཞིག་བྱེད་

བྱེད་ཀྱི་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱུ་བྱེད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ལྷའི་དབང་པོ་
བདག་ཅག་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་འདི་ན་མཆིས་པའི་ཆོ་བར་སྐབས་སུ་འདི་ལྷ་བྱའི་གཏམ་བཟློག་པ་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྷར་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་གང་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྟོན་པ་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་ལུ་ཁྱེད་འདི་སྤྲད་གཤམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་མི་རྒྱལ་སྟེ་གྲེ་མའོ་རྟེན་པ་དང་ལྷན་
པ་སྟེ།

གྲེ་མའོ་མི་རྒྱལ་སྟེ་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་པའོ་ཞེས་བགྱིས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱུ་བྱེད་གྱིས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་
པའི་ལྷ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །གྲེ་གོགས་པོ་དག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཁྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཁྱེད་དེ་འདིར་འོངས་ནས་མཐོང་བར་ཁྱེད་འདོད་དམ་མི་འདོད། སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིམ་
པ། ལྷའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཁྱེད་དེ་འདིར་མཆིས་ཏེ་མཐོང་བར་བདག་ཅག་ཀྱང་འཚེལ་ལོ། །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱུ་བྱེད་གྱིས་ཁ་ལོ་

སྒྱུར་བ་མ་ཏ་ལི་ལ་སྒྲིམ་པ། མ་ཏ་ལི་ཚུར་ཤོག །ཁྱེད་ལྷའི་ཤིང་རྩ་ཅང་ཤེས་ཚིགས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཁིད་ལ་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཁྱེད་གཤམ་པ་བདེར་
སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལུ་ཁྱེད་ལ་འདི་སྐད་གྱིས་ཤོག །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཅང་ཤེས་ཚིགས་སྟོང་

དང་ལྷན་པ་འདི་བགྱི་སྟེ་མཆིས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཐགས་ཐོགས་མ་མཆིས་པར་འདི་ལ་བཅེབས་སུ་གསོལ། སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་
ནི་ཁྱེད་མཐོང་བར་དགའོ་ཞེས་གྱིས་ལ་ཤིང་རྩ་ལ་ཁོན་པ་དང་འདི་སྐད་ཅེས་གྱིས་ཤོག །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལམ་གང་ནས་གཤེགས་

{@164A} ༢༡ །པར་གྱི་ཤིང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ནས་བཞུད་དམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་མཆིས་པ་རྒྱལ་གྱི་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་མཆིས་པའི་ས་ནས་བཞུད་ཅེས་གྱིས་ཤོག །ལེགས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ནས། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་མ་ཏ་ལིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱུ་བྱེད་གྱི་

ལྷར་མཉན་ནས་བབས་ཏེ་ཇི་སྐད་བསྟོན་བ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཁྱེད་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལུ་ཁྱེད་གྱིས་ཁ་ལོ་
སྒྱུར་བ་མ་ཏ་ལི་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །མ་ཏ་ལི་དེ་ལྷ་བས་ན་ལམ་དེ་གཉིག་ནས་འདོང་ངོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་མ་ཏ་ལིས་
རྒྱལ་པོ་ལུ་

ལྷན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་ས་དེ་གཉི་ག་ནས་ངངས་
ཏེ་དོང་དོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་མ་ཏ་ལི་ལ་སྤྲོས་པ། མ་ཏ་ལི་དེ་བས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ས་
བཟངས་ཡུང་ཙམ་ཞིག་ཤིང་།

རྟ་སྤོང་དུ་ཚུགས་ཤིག། རྟ་ནས་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་མ་ཏ་ལི་ས་ཤིང་རྟ་སྤོང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུམ་ཇི་སྤིད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷན་
གྱིས་སྟོན་ཆགས་བྱེད་པ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དེ་ཁོ་ན་དེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཀོད་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བག་ཡོད་པ་དང་། མཛོན་
པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྩེ་

བའི་ཕྱིར་དོ། རྟ་དག་གིས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་མ་ཏ་ལི་ས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ལས་ཅི་བྱས་
པ་ཤེས་པར་མ་གྱུར་ཏེ། རྟ་ནས་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་མ་ཏ་ལི་ས་དེ་བཞིན་དུ་ངངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷན་དང་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་ཕྱིན་ཏེ། རྟ་ནས་རྒྱལ་
པོ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་

རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་ནགས་ཚལ་སྤྱག་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྡོད་པ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་ནས་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་མ་ཏ་ལི་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲོས་སོ། མ་ཏ་
ལི་ནགས་ཚལ་སྤྱག་པོ་འདི་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་གོ། མ་ཏ་ལི་ས་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་འདི་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་

གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་ལགས་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་འདུས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
ཐགས་ཐོགས་མ་མཆིས་པར་བཞུད་ཅིག། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་ཁྱོད་མཐོང་བར་འཚལ་ལོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་
ལྷན་དེ་ཐགས་

{@164B} ཐོགས་མེད་པར་ནང་དུ་སོང་བ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷན་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་འོང་བ་མཐོང་དོ། མཐོང་
ནས་སྟན་གྱི་ཕྱིད་ལ་བདར་ཏེ། རྟ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷན་ཀྱང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟན་ཕྱིད་ལ་འདུག་གོ། རྟ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་
ལྷ་ལྷན་སྟན་ལ་འདུག་པར་ཤེས་

ནས་ལེགས་པར་ཤིན་དུ་དག་འབར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་

དུ་བཞག་པ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་རྟོག་པ་ལེགས་པར་རྟོག་དོ། །དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་པ། གྱེ་
གྲོགས་པོ་དག །

རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁྱེད་འདི་ནི་ཐབས་མཁས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་སྒྲིག་ཆགས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟུལ་བར་གྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁྱེད་གྱིས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་སྒྲིམ་སོ། །ལྟའི་དབང་པོ་
བདག་ནི་ཕྱིར་འཇོམ་བུའི་གླིང་།

དུ་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་དེར་སོང་སྟེ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་
དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གང་གི་དུས་ལ་དབང་བར་མཁུན་ན་བཞུད་ཅིག །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁྱེད་དེ་ཕྱིར་འཇོམ་བུའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་
ནས་སྤང་ཐེ་ཆེན་པོ་དང་།

ལྡན་ཞིང་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཤིན་དུ་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཕྱག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བརྟུལ་བར་གྱུར་
རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ་ལྷ་ཁྱེད་ཐེ་ཆོས་འཇམ་ཞེས་ཀླུང་ཟེ་ན། རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་

ལྟར་མི་བཟླའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་
རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁྱེད་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་གྱི་སྟན་ཕྱིན་ལ་དགའ་བ་མེད་པས་ལྷ་ཁྱེད་གྱི་བག་ཡོད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྱོད་གྱིས་

བག་ཡོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟུན་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །དེ་སྐད་ཅིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་
གསོལ་རོ། །བཅོམ་

{@165A} ༣༡ །ལྡན་འདས་དེའི་སྤྱད་དུ་གཤེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལགས་ན་དེ་ལྟ་ན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །རྒྱལ་
པོ་ཆེན་

པོ་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་ལོ་ན་མཐོང་བའི་ཚིག་སྤྲ་དགས་སོ། །དེ་ལོ་ན་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའི་ཚིག་སྤྲ་དགས་
སོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚིག་སྤྲ་དགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཞན་དུ་
ན་མིང་ཙམ་འཇལ་བ་དང་།

ཙམ་འཇལ་ བ་སྟན་ཙམ་འཇལ་ ཀུན་རྫོབ་ཙམ་འཇལ་ བརྗོད་པ་ཙམ་འཇལ་ གདངས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་པར་མི་རྣམས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ནི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་གཡོ་མི་འགྲུལ་ཞིང་རྣོ་མ་སེམས་
མེད་པས་དེའི་

ཕྱིར་དེ་ནི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་འོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མི་གཡོ་མི་འགྲུལ་ཞིང་རྣོ་མ་སེམས་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་
དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།

མ་སྐྱེས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། མངོན་པར་འདྲུས་མ་བྱས་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་
དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྟོག་མེད་པ་དང་། གསོ་བ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་།
མཚན་མེད་པ་

པ་དང་། བདག་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་མེད་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་།
རྣམ་པར་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་མེད་པ་དང་། བཅིངས་པ་མེད་པ་དང་། གྲོལ་བ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་
མེད་པ་དང་།

རྒྱལ་པ་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དམའ་བ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་མེད་པ་དང་། འདུག་པ་མེད་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་མེད་པ་
དང་། ཞོར་བ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། མཐོང་བ་པོ་མེད་པ་དང་། མི་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་

{@165B} མེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་དང་། འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། མི་འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་མེད་པ་

དང་། མཚོག་ཏུ་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་མེད་པ་དང་། མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱད་ས་པ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མ་སྤྱད་ས་
པ་མེད་པ་དང་། བདེ་བ་མེད་པ་དང་། མི་བདེ་བ་མེད་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་མེད་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་དགའ་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་མེད་པ་དང་། ལོག་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མ་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མེད་པ་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་མེད་པ་དང་། ལྟ་བ་མེད་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་གྲོལ་
བ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་མེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་། ལས་མེད་པ་དང་། རྣམ་
པར་སྤྲིན་པ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པའི་སྒོ་བདུན་ཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་པོ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་བྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་པོ་དེ་བཞིན་
དུ་ཆོར་

བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་མ་བྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་བྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་།

ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་བྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་པོ་འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲག་ཅའི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ནི་མ་བྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་བྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲིག་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ནི་མ་
བྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་
ཡང་མ་བྱུང་མི་འབྱུང་ད་

{@166A} ༣༡ །ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དབུ་བ་དོས་པ་ནི་སྤྲིང་པོ་མེད་དེ། མ་བྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟར་ཡང་
མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བར་དུ་མ་བྱུང་མི་འབྱུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་

ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱུ་ལམ་གྱི་

ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་ནི་མ་གྲུང་མི་འབྲུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བར་
དུ་མ་གྲུང་མི་འབྲུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱུ་ལམ་གྱི་མོ་ཤམ་གྱི་བུའི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་གྲུང་མི་འབྲུང་ད་ལྟར་
ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་

ཀྱི་རང་བཞིན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བར་དུ་མ་གྲུང་མི་འབྲུང་ད་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་
མཁའ་ལ་གནས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་གནས་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །
དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་

ཤེས་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་ནི་འགག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འགག་པ་མེད་དོ། །
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་སྐྱེ་བ་འམ་འགག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བར་ལ་སྐྱེ་བ་

འམ་འགག་པ་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྐྱེ་བ་འམ་འགག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་སྐྱེ་བ་འམ་འགག་པ་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ད་ཡུལ་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་
ཐུབ་པའི་ད་ཡུལ་ལོ། །

བྱིས་པ་སེམས་ཀྱི་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ད་ཡུལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན། ཤི་
བ་མ་ཡིན། བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ཐོབ་པ་མ་ཡིན། སྟོར་བ་མ་ཡིན། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་
མ་རྒྱས་

པ་མ་ཡིན། མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན། མངོན་པར་མ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། སྤངས་པ་མ་
ཡིན། མ་སྤངས་པ་མ་ཡིན། བསྐྱོམས་པ་མ་ཡིན། མ་བསྐྱོམས་པ་མ་ཡིན། མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན། མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན། བསྟན་པ་མ་
ཡིན།

{@166B} མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན། རབ་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན། རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན། བསྟན་གསལ་པ་མ་ཡིན། མ་བསྟན་གསལ་པ་མ་ཡིན། ཐོས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཐོས་པར་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཐོས་པ་མ་ཡིན་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འཁྱིལ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལམ། དཔྱི་བར་བྱ་

བའི་ཆོས་དེ་མི་དམིགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་གྱིས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཡིད་ཡོངས་སུ་དགའ་བར་བྱ་ཞིང་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལ་ནི་གང་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་གང་

ཡང་མི་དམིགས་མེད་གྱི། འོན་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདགས་པ་བསྟན་ཏེ་སྟམ་ནས་དེ་འི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་སོགས་པ་ཤུ་གྲུ་བདུན་ཁྲི་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་སྟེས་སོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་

འཇུག་པ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། གང་གི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་པ་དེ་འི་ཆོ་འདྲ་ཟེར་ཁ་དོག་སྟེ་ཆོགས་ཅན། ཁ་དོག་དུ་མ་དང་ལྟན་པ་དག་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་དག་སྟངས་རྒྱས་པར་བཀའ་ནས་ཆོངས་

པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་མཛོན་པར་འཕགས་ཏེ། ཕྱིར་ལོག་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་དབུ་འི་གཙུག་ཏུ་རྩལ་པོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་རྟ་ཐུལ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་སྒྲ་གོས་ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་བགོས་ནས་དུས་མོག་ལས་པའི་ལྷ་ར་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཙམ་ལྟན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུང་ནས་

བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་ཞུས་པ། འཛིག་རྟེན་རྣམ་པར་འབྲེན་པའོ། །དཔའ་ཆེན་ཁྱིད་གྱིས་འཇུག་མཛད་པ། །འཛིག་རྟེན་སྟངས་བ་མཛད་པའོ། །འཇུག་པའི་འཇུག་རྒྱུ་བཀའ་སྟུལ་གསོལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྲེན་པའོ། །རྒྱ་གང་གིས་ནི་འཇུག་བསྟན་པ། །ཁྱིད་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན། །

བདག་གི་ཐེ་ཆོམ་སྤྱར་དུ་ཁུམ། །ཤུ་གྲུ་འི་ཆོགས་ཀྱི་དོན་སྤྲད་དུ། །གོ་ཏུ་ཏ་མས་ནི་འཇུག་པ་མཛད། །དཔའ་པོ་འགྲོ་བ་དགའ་མཛད་པ། །འགྲོ་བའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་དུ་གསོལ། །བསམ་གཏན་ཆེན་པོ་ཁྱིད་གྱི་གསུང་། །ཐོས་ན་འགྲོ་བའི་ཐེ་ཆོམ་འཆད། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་གྱུར་ཏེ།

ཀླུ་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་

{@167A} ཨྱུ་པ་འཕྱོང་། རྒྱལ་བའི་འཛུམ་གྱི་ཕྱིན་ལས་འདི། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་རྣམས་འཛུམ་གྱུར་ན། འཁོར་ཏན་གྱིས་ནི་རབ་ངེས་ཤིང་།
ཤེས་པས་རྗེས་སུ་མཆི་བར་འགྱུར། རྒྱལ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། འགྲོ་བའི་ཐེ་ཆོམ་འདི་བསལ་གསོལ། འཇིག་རྟེན་ཐེ་ཆོམ་ཆད་
གྱུར་ན། །

བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་བྱལ་ལ་ཆོག་པ་སུ་བཅད་དེ་སྤྲུལ་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། ངས་ནི་འཛུམ་ཞིང་གང་མཛད་པ། རྟ་བྱལ་དེ་ནི་ང་ལས་ཉོན། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ལུང་བསྟན་ཏོ།
ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་

མེད་པར་ནི། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་ཤེས། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལ། འདི་དག་ཡིད་ནི་ངེས་པར་བཞག། དམིགས་སུ་མེད་
ལ་བརྟེན་ནས་ནི། རྒྱུ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་པ། ཆོས་རྣམས་ཀློག་ལ་ངེས་གྱུར་ནས། སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། རྒྱུ་ངེས་པ་འདི་དག་
ནི། མི་ཡི་

ནང་ནས་ཤི་འཕྱོས་ནས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བྱང་དུ་འགྲོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིགས་མེད་པ། བདེ་བ་
ཅན་གསལ་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་གངས་མེད་ལ། རྫོགས་བཅུ་དག་ཏུ་མཆོད་བྱེད་འགྱུར། མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་གཅིག་ན།
སངས་རྒྱས་

བཞུགས་རྣམས་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད། སེམས་ཅན་ཀློག་ལ་ཕན་ཆོལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྟོན་ལམ་འདེབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
རྣམས་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། ཞིང་ནས་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བར་རྒྱ། གང་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་ཡང་། རྩེ་འཕྱལ་སྟོབས་ཀྱིས་འདོང་བར་འགྱུར།
བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་

གངས་མེད་དུ། མེ་རྟོག་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོག་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་ནས། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་འབྲེན་པར་འགྱུར། དེ་ཆོས་ངས་
རྒྱས་རེ་རེ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐུག་ཐིག་མང་པོ་དག། བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་དགོངས་ལ་འགྲོ་བ་འདུལ། སངས་

རྒྱས་ཀློག་གྱི་ཞིང་རྣམས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྟོན། དེ་ན་སངས་རྒྱས་གང་ཡང་ནི། ཉན་ཐོས་འདུལ་བར་ཡོད་མི་འགྱུར།

།སངས་རྒྱལ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་། །དེ་ན་ཆོ་མཛད་འགྱུར་བ་ནི། །བྱེ་བ་གྲངས་མེད་ལོ་རྒྱུས་སུ། །ཆོས་སྟོན་པ་དག་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་དག་སྲུ་
རྒྱ་ཡོངས་

{@167B} །འདས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛིགས་མེད་པ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་ལོ་གྲངས་ནི། །བྱེ་བ་སྟོང་དུ་དམ་ཆོས་འཛིན། །མི་
དབང་སྤྲུལ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། །སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཆོས་བསྟན་པས། །སེམས་ཅན་བྱེ་བ་བསམ་ཡམས་དག །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་འདུལ་

བར་འགྱུར། །བག་ཡོད་པ་ཡི་མི་རྒྱུས་ནི། །བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་བཅས་ཏེ། །སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཆོས་བསྟན་ནས། །ཐམས་ཅད་མཆོག་དུ་ངེས་
པར་འབྱུང་། །ཚོགས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཤུག་ཡི། །བྲུ་ཡི་འགྲོ་བསྟན་འདི་ཐོས་ནས། །ལྷར་བཅས་འཛིག་རྟེན་དགར་

གྱུར་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་ནི་ཡིད་ཀྱང་བཏང་། །ཤུག་ལུང་བསྟན་པའི་ལུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་
ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྲུ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །ཤུ་རིའི་བྲུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པ་

འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐར་སྦྱོན་པ་རྒྱུས་ལ་བསྒྲགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། །ཤུ་རིའི་བྲུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་གང་ཟག་མེད་པ་
སྟེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གང་ཡང་མ་དམིགས་སོ། །གང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་མཛོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་མ་

རྒྱས་སོ། །གང་མཛོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་དེ་ནི་མ་བསྟན་པའོ། །གང་མ་བསྟན་པ་དེ་ནི་མ་ཤེས་པའོ། །གང་མ་ཤེས་པ་དེ་ནི་འདས་
པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་གྱིས། ཅི་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པ་འདི་གཟུང་བ་དང་། བསྐྱུག་
པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་འདི་ཤུ་རིའི་བྲུ་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །ཤུ་རིའི་བྲུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྲུ་འཇ། རིགས་ཀྱི་བྲུ་མོ་གང་གིས་བསྐྱུལ་པ་བཅུ་འི་བར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་ལྷ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་དང་བྲུལ་བར་ད་པ་བས། །ཤུ་རིའི་བྲུ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པ་

{@168A} ༣༡། །འདི་ཐ་ན་ཐོས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཤུ་རིའི་བྲུ་གང་གིས་བསྐྱུལ་པ་བཅུ་འི་
བར་དུ་མཉན་པ་བས་གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་ལ་འདི་བསྟན་ན་དེ་ཉིད་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །གང་གིས་

བསྐྱེད་པ་

པ་བཅུ་ལྔ་པ་རྒྱ་མཉན་ཏེ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་བས་གང་གིས་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཙམ་རྒྱ་འདི་བསྐྱོམས་ན་དེ་ཉིད་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་
མང་རྒྱ་འཕེལ་ལོ། ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ནན་ཏན་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། ། དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པ་འདི་བསྐྱོམས་
པས་ནི་རྒྱུར་རྒྱ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་གང་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་

ལུང་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པ་འ
དི་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཤ་སྟག་གོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་

པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། དགེ་སློང་དེ་དག་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་མ་དང་། བརྒྱ་བྱེན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སློང་བ་དེ་དག་དང་།
ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། སྤྱི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་

ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟན་དོ། ། ། ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་ལེའུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་དེའི་ཁོ་ན་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་

བཅུ་དྲུག་པ་རྫོགས་སོ། ། ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ལྷ་ལེན་ཏེ་པོ་རྟེ་དང་། ཇོ་ན་མི་ཏེ་དང་། དྲན་ལྷ་ལ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བན་དེ་ཡི་ཞེས་
སྟེས་བསྟུར་ཅིང་ལུས་ཏེ་སྐད་གསར་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོས་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པ། །